

Preface

The Talmud says, (Hagiga 13a) 'We have no business with the mysteries.' For though we come well-intentioned to the well to tap the source, slake our thirst and fill our cisterns, who guarantees it will be pure water? Were we ever endowed with vessels to tap the source wherewith the Torah of Mysteries is inundated; and who promises we will not stumble on the path into paradise, to glance askance perhaps, to be injured, or, what's worse, uproot the plants?

I said, however, is it not written, (Psalm 25:12) "Who is this man who fears, God will teach him the right path to choose."

Our intention is not to uncover that which should remain hidden, nor to reveal the face which ought to be obscured, as the Talmud states, (Pesachim 118a) It is written, (Isa 23:18) "For to those who dwell before God will be merchandise, food for satisfaction, and ancient clothing." What is this ancient clothing, but he who leaves obscured things obscured by the Ancient of Days; and what are those things, but Mysteries of the Torah." And may He, the Merciful, atone.

פתח דבר

אין לנו עסק בנסתרות, ואף אם נרד העינה לעיין עליהן לרוות למאוננו למלא כדינו מים, מי יימר דמתרמי לן מים טהורים, הלא דלים אנחנו מלדלות להשקות תורת הנסתרות. וגם מי יבטיח לן שלא נכשל בדצר הלכה, להליץ ולהפגע או לקנץ ח"ו בנטיעות! אולם אמרתי (תהילים כ"ה י"ב) מי זה האיש ירא יהו"ה יורנו דדרך יצחר וגו'. והנה אין כוונתנו לא לגלות סודות ולא להיות מגלה פנים, כד"א (ישע"י כ"ג י"ח) כי לישיבים לפני יהו"ה יהיה סחרה לכלל לשצעה ולמכסה עתיק. ואיתא (פסחים קי"ח) מאי למכסה עתיק זה המכסה דצרים שכיסה עתיק יומין ומאי ניבהו סתרי תורה ע"כ. והוא רחום וכפר.

Chapter One

פרק ראשון

Our Patriarch Abraham's Chapter

פרקא דאברהם אבינו

Preface to Chapter 1

In the book, *Etz Chaim*, (First Gate - second branch) we read, 'Note: Before the archetypes were

1. (חגיגה י"ד:) תנו רבנן ארבעה נכנסו צפרדם ואלו הן בן עזאי ובן זומא אחר ורבי עקיבא אמר להם רבי עקיבא כשאחס מגיעין אלל אבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד עיני בן עזאי הליץ ומת עליו הכתוב אומר יקר בעיני ה' המותה לחסידיו בן זומא הליץ ונפגע ועליו הכתוב אומר דבש מזלאת אכול דייך פן תשצטנו והקאחו אחר קיץ בנטיעות רבי עקיבא ילא בשלום, ע"כ.

(Hagiga 14b) The sages taught; These four entered paradise, b. Azai, b. Zoma, Acher and R. Akiba. R. Akiba told them, "When you reach the place of pure marble stones do not say, 'Water, Water,' for it is written, (Psalm 101:7) "Whosoever speaks lies cannot stand in My sight." b. Azai glanced and died. About him it was said, the verse applies, (ibid. 116:15) "Precious in the eyes of God the death of His saints." b. Zoma glanced and was injured. About him the verses says, (Prov. 28:16) "You found honey, eat cautiously, lest you eat to satiation and vomit it." Acher cut off the plantings. R. Akiba come out in peace.

designated and creatures created there was simple supernal light filling all existence. There was no emptiness or free space or air cavity, rather everything was full with that infinite, simple light which has no beginning or ending. Everything was that single, equal simple light we refer to as the Infinite Light - *Ohr Ein Sof*. And when it arose in His Simple Desire to create the worlds, to set up the archetypes, to bring forth into the light His perfect deeds and Names and Appellations, which is the reason for the creation of all worlds, (as we have explained in the first branch - first inquiry). Then God constricted His infinite Self into the center point in His Self, in the absolute middle of His Light. (Note: Meir says, In our estimation this is what the teacher said. It is difficult to understand.)'

פתיחה לפרק א'

הנה מצואר צספר עץ חיים - שער א' ענף ב', וז"ל, דע כי טרם שנאללו הנאללים ונצראו הנצראים היה אור עליון פשוט ממלא כל המציאות ולא היה שום מקום פנוי צבחי אויר ריקני וחלל אלא הכל היה ממולא מן אור אין סוף פשוט הכול ולא היה לו צחי' ראש ולא צחי' סוף אלא הכל היה אור א' פשוט שוב צבשוואה א' והוא הנק' אור אין סוף. וכאשר עלה צרוננו הפשוט לצרוא העולמות ולהאזיל הנאללים להוילא לאור שלימות פעולותיו ושמותיו וכנויו אשר זאת היה סיבה צריאת העולמות כמצואר אללינו צענף הא' צחקירה הראשונה. והנה אז למאס את עלמו א"ס צנקודה האמצעית אשר צו צאמצע אורו ממש (אמר מאיר צערכינו אמר הרב זה וק"ל) ולמאס האור הכול עכ"ל, עיי"ש.

Whoever examines the words of Rabbi Isaac Luria, (the Arizal) can see the contradiction in his words. On the one hand he says, 'Everything was full with that infinite, simple light which has no beginning or ending. Everything was that single, equal simple light,' while on the other hand he says, 'Then God constricted His infinite Self into the center point in His Self in the absolute center of His Light.' The difficulty is self-explanatory; if there is no beginning or ending in the infinite, how are we to imagine or think of a middle and center point?

המעין צדצרי הרב הנ"ל רואה סתירה צדצרי מפורש כשני כתובים המכחישים זה את זה. על לך אחד אומר וז"ל, הכל היה ממולא מן אור א"ס פשוט הכול ולא היה לו צחי' ראש ולא צחי' סוף אלא הכל היה אור א' פשוט שוב צבשוואה א' ע"כ, ומאד השני אומר וז"ל, אז למאס את עלמו א"ס צנקודה האמצעית אשר צו צאמצע אורו ממש ע"כ. והקושיא מוצנת ופשוט דאס נאמר שאין שום צחינת ראש וסוף צמה שקוראין אין סוף, איך נלייר לעינינו ונדמה צמחצנתו אשר יש צו נקודה אמצעית צאמצע ממש.

I think this is probably the cause of the note inserted into the text, in parentheses, by R. Meir. He says: 'In our estimation this is what the teacher said. It is difficult to understand.' It's possible he was indicating his awareness of the contradiction in the words of R. Luria. The way he couches his comment suggests: It appears we have not fathomed the depths of the master's words to explain them properly. We aren't grasping their true gist. Hence the use of the phrase, "In our estimation this is what the teacher said."

וכנראה זהו כוונת הרב ר' מאיר המגיה צאמצע הסוגריים וז"ל, אמר מאיר צערכינו אמר הרב זה וק"ל, ע"כ. ואפשר שר' מאיר מרגיש צקושיא זו, ומפרש צבהגהתו שדווקא צערכינו אמר זה הרב האריז"ל הק', ומסתמא לא ירדנו לעומק דצרי לפרשם ואין לנו צהס תפסה והצנה כי קשים מניה וציה.

In order to explain it, we need first to understand the profundity of the concept of the Simple Desire; what is it? For us, hewn of base matter, it is impossible to manifest a simple and untrammelled desire, because, what we think of as our pure will and desire is compounded and mixed up with many impulses imposing their influences on the person towards a certain desire. (see preface to Mishna 7) And not only that. But, as we learn in the Mishna, (Erchin 5) "Although we

generally agree a person does not receive the benefits of atonement from his guilt-offering unless it is offered willingly, as it is written (Levit. 1) "As he desires it," nevertheless, in this case, we compel him until he says, "I want to!" And so, we find, with matrimonial divorces, we compel the husband until he says "I want to!"

The fact is that with us, humans, it is possible to have desire by compulsion, which would seem, on the face of it, to be a contradiction in terms. And everyone has the experience of saying, "I will" but don't.

אכן לפרש הענין לריכוס לחקור להעמיק להבין מהות ומושג הרצון הפשוט מכו. אללנו קרוי חומר א"א שיופיע רצון פשוט ומופשט, כי מה שנדמה לנו כרצונו הפשוט מורכב וצלול מכמה וכמה דברים המכריחים את האדם לרצון ההוא (עין לקמן הקדמה למשנה ז'). ולא רק זה אלא כדתנן (משנה ערכין פרק ה') אף על פי שאין מתכפר לו עד שיתראה, שנאמר (ויקרא א') לרצונו, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. וכן אתה אומר בגמ' נשים, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני ע"כ. שאללנו שייך רצון אפילו ע"י כפייה. וכל אחד יודע שאם יאמר רצוני לדבר מה אין הדבר ההוא מוכרח להיות כרצונו וצבציל רצונו.

Hebrew has many words for desire: Love, Longing, Lust, Cleaving, Hunger, Yearning etc., but they are all identical with the English word, Will. And although it is impossible to compare our wills to the Will of God, it is possible, using analogy and imagination to conceptualize the active, Divine Will, to understand it by parable.

בלשון הקודש יש כמה מלים המורים על רצון כגון אהבה, בומיה, חמדה, חשק, חפץ, תאוה, ערג ועוד. ואע"פ שא"א לדמות רצונותינו לרצון הצורא צ"ה מ"מ אפשר ליייר דמיון ענין רצון הפועל שהוא רצונו יתצרך להבינו בדוגמא ע"י משל.

There are three types of desire:

1.) Desire in the gut, in the *Kishke*. As it is written, (Jer. 31:19) "Therefore do My intestines roil for him. (*conturbata sunt viscera mea*) I will be compassionate with him, says God." This type of desire is felt like a hunger which is the desire to eat, or a thirst which is the desire to drink. Or even like the desire of the mother to protect her offspring, which is common to most creatures and especially to mammals. This is the most basic level of desire, and it is connected in general and all its particulars with the workings of the physical body, with organs and limbs like the digestive system the endocrine system and genitals.

שלשה סוגי רצון המה:

א' רצון בקרביים וצתוך מעיים, כמ"ש (ירמיה ל"א י"ט) על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאס ד', והוא כמו הרעבון שהוא רצון לאכול, או צמאון שהוא רצון לשתות מים או אפילו כמו הרצון שיש לאם להגן על בניה שאפשר למאור אותו ודוגמתו אלל רוב צעלי חיים וצפרט אלו המיניקות את ולדיהן. והיא מדרגה הכי נמוכה שמקושר בכללו וצפרטו צחלקי הגוף הגשמיים כגון האלטומכה וכדומה בכלי המזון ורציה.

2.) Desire in the heart. This is a higher level than the first, and suggests desire for the spiritual and for things with emotional value, such as the desire for closeness with God, to worship and serve Him, etc.

צ' רצון בלב, והוא למעלה ממדרגה הראשונה ומורה על רצון גם לדבר רוחני ולמושגים הרגשיים, כגון רצון להתקרב אליו להשתחוות לפניו, להעריך ולעבוד אותו ית'.

3.) Desire in the mind, which is to say, desire in the brain, in knowing and in thought. This is higher than the previous levels, and is disconnected from physical affairs. For example, the desire to learn to understand Torah, to delve into its depths, or the desire to acquire broadmindedness, to become a prophet. And this is the secret of *Tobu* - Chaos referred to in Gen. 1:2. (see Rashi cit. loc.) It's the opposite of the Simple Desire. The chief property of *Tobu* - Chaos is the bewildering disarray of desires, all of them concentrated in one confused muddle.

ג' רלון צנפש, דהיינו צמוחו דעתו ומחשבתו והיא מדרגה למעלה ומופשט ממשיגי הגוף, כגון הרלון להגות דצדרי תורה לבצין ולהשכיל לעומקס, או להשיג מוחין דגדלות ודצרי נצואה, והוא סוד התכו שהאדם תוכה ומשתומם על הצבו שצב כדפי' רש"י (צראשית א' צ') והוא היפך הרלון הפשוט. שעיקר התכו הוא צלצול וערצוב הרלונות כלס על מקום אחד.²

It is obvious that the prophet, Jeremiah, was using the phrase “Therefore do My intestines roil for him.” in order to emphasize the analogy of God’s compassion with His people Israel and his mercy upon us, comparing it to the the compassion of a mother for her children, which is felt viscerally, as a sensation in the actual intestines. It’s the lowest form of desire, because it uses organs of the body such as the digestive system for the sensation. And it is shared in common with animals, (almost an instinctive desire) and so the prophet uses it because it is something everyone, regardless of intellectual prowess can relate to. With this we can understand the reasoning behind the original quote from the Ari we quoted above.

וכמוצן שהנציה ירמיה השתמש צלשון 'המו מעי לוי'³ כדי להדגיש המליצה שהקצ"ה חס על עמו ישראל ורחמנותו עלינו כמו רחמנות חס על צניה, שמורגש תוך מעיים וקרציים דווקא, שהיא מסוג הרלון הכי נמוך לפי שמשותף עם פעולות אחרות כלומר עם כלי המזון וכו', וגם נראית צתוך שאר בעלי חיים והיא כמו רלון עצעי (אינסטינקטיבי). שזה דבר שאדם יכול לתופסו צרעיונו, כי לכל אחד יש לו רלונות כאלו שמורגשים תוך מעיו. וצזה אפשר לצאר נימוקו של האריז"ל המוצא תוך ספר עץ החיים הג"ל.

When it was said that God constricted His Infinite Self into the central point in the middle of His actual Light, what we actually meant was this. God, as it were, had the sensation of lack, which is the desire for something, similar to the first level of desire mentioned above which is experienced as an emptiness in the gut. How could there possibly be a greater *Tzimtzum* - Constriction than this which

2. עיין לקמן פרק א' משנה י' (ד"ה תבו ושם ד"ה וצבו) ופרק צ' משנה ו' (ד"ה יאר)

See Ch. I Mish. 10 (cit. loc. Tohu, And Bohu) Ch. 2 Mish. 6 (cit. loc. Yetzer)

3. ואלו דצרי הרמצ"ס צמורה נצוכים - חלק א' פרק מ"ו וז"ל ולא הושאלו לו [להקצ"ה] מן האצרים הפנימיים כי חס הלצ, להיותו שם משותף, והוא שם השכל גם כן, והוא התחלת חיי החי; כי אמרו, "המו מעי לוי", "המון מעיך", רואה צו גם כן הלצ, כי מעי" - שם יאמר צכלל וצפרט, הוא שם הדקים צפרט, ושם כל אצר פנימי צכלל - ויהיה גם כן שם הלצ; והראיה עליו - אמרו, "ותורתך צתוך מעי" - דומה לאמרו, 'צתוך לצוי'; ולזה אמר צזה ה'פסוק', 'המו מעי', 'המון מעיך' - ו'לשון המיח' אמנם צא צלצ משאר האצרים, "הומה לי לצוי". וכן לא הושאל לו הכתף, להיותו כלי העתקה, צמפורסס, ושהוא גם כן יגע צו הדבר הנעתק. וכל שכן שלא יושאלו לו כלי המזון, כי אלו - גלויי החסרון צתחילת המחשבה עכ"ל עיי"ש.

These are the words of Maimonedes, (Moreh Nevuchim, Part I Ch. 46) “God has not been ascribed any of the internal organs other than the heart, because heart is common word used to describe the mind as well. And the heart is also where the living begins its life. When the prophet quotes God saying, “My insides roil for him”, or “the roiling of your viscera” he is also referring to the heart of God, because viscera can be used both in the general and particular, referring to the intestines in particular or to the internal organs in general. And so it is used the same way as the word heart.”

attributes a feeling of deficiency, a need to God? That God made room, like a hole inside Him for the sensation of emptiness, resembling a void, a nothingness or darkness in His actual Light? As a result, we can look at the entire body of literature explaining how or whether the *Tzimtzum* - Constriction actually happened to the Infinite, Divine Light or only to the appearance of the light, or whether it is an illusory or temporary damage to the divine or all the other ways of interpreting the words of the Ari as unnecessary. It was never meant to be understood that way. The Ari didn't mean that since God had the desire to create a world in order to benefit his creatures, He therefore constricted Himself, but rather that the desire itself dictates a feeling of lack. And so, with the manifestation of God's simple desire God, as it were, reduced Himself. The Ari did not mean that God damaged Himself, reducing His Light this way or that. Rather the Ari was using the analogy of light to describe how the existence of Desire in God is already the most profound *Tzimtzum* - Constriction possible, as though darkness were introduced into the light. The sensation of the simple desire and the sensation of lack which accompanies it comprise that which is referred to in the kabbalah literature as the *Ein* - Nothing; when we talk of "something from nothing" we are referring to the Sephirah of *Keter* - Crown.

מה שאומרים שהקצ"ה למלם את עלמו א"ס בנקודה האמלעית אשר זו באמלע אורו ממש כנ"ל פירושו שכביכול הרגיש חסרון שהוא רגון לדבר מה כמו הרגון הא' כנ"ל שהוא מורגש כמו חלל באמלע קרביים, ואין למלם גדול מזה שכביכול נעשה לורך לו ית' כמו חלל בקרבו שעשה מקום להרגיש ריקנות שהיא כדוגמת אין ואפס וחשכה באמלע אורו ממש. ונמלא שכל השקלא וטריא בספ"ק להבין ולהסביר אופן המלמם אם הי' מיעוט באורו א"ס ממש או לא, הכל הוא למותר. כי אין כוונתו שמאחר שהי' לו יתצרך רגון לצרם העולם כדי להיטיב לצרואים אז למלם את עלמו וכו'. אלא הרגון עלמו הוא המלמם, כי הרגון לדבר מה מחייב הרגש חסרון, נמלא שצבופעת רגונו הפשוט חיסר כביכול בעלמו. ולא כוון האריז"ל שפגם ולמלם באורו ככה או ככה, אלא להמשיל משל שהתכוות הרגון כבר היא למלם היותר חזק זו ית' כמו החשך תוך האור. והרגשת הרגון הפשוט והרגשת ההעדר אשר צדו ללוותו, הוא אי"ן הידוע צפי חז"ל שממנו נצרא יש מאין, והוא ספירת הכת"ר.

More about *Tzimtzum* - Constriction which manifest with the Simple Desire will be explained in the coming chapters.

ויתר עניני המלמם שהופיע עם הרגון הפשוט יתבאר צע"י להלן.

Preface to Mishna 1

Sefer Yetzira is attributed to Abraham the patriarch, as is discussed in the final Mishna, (6:8). This first Mishna hints at his importance to the world; before Abraham's appearance, Creation, per se, was unfinished and unstable. As we read in the Midrash, (Gen. Rabba 12:9) R. Yehoshua b. Korcha says, it is written, (Gen. 2:4) "These are the chronicles of heaven and earth - בהבראם - *B'Hiborom* - When They Were Created." Don't read it *B'Hibor'am*, read it - באברהם - *B'Abraham* - In Abraham's Merit.

פתיחה למשנה א'

ספר יצירה מיוחס לאברהם אבינו ע"ה כמו שמבואר במשנה אחרונה (פרק ו' משנה ח'). והמשנה הראשונה סובבת על עבודתו של אברהם וחשיבותו ההכרחי למעשה בראשית, שעד ביאתו לא נסתיימה ולא נתקיימה העולם, כמו דאיתא (בראשית צ' ד') אלה תולדות השמים והארץ צבבראם וגו'. (ועיין צ"ר י"צ ט') אמר רבי יושע בן קרחא צבבראם צבבראם צבכותו של אברהם ע"כ.

Mishna 1

In 32 mystical paths of wisdom *Y”H, YHV”H TZABAO”TH* (God, Lord of Hosts), carved. In three books; in chronicle, in account and in narrative.

משנה א'

⁴ בשלשים ושתים⁵ נתיבות⁶ פליאות⁷ חכמה⁸ חקק⁹ י”ה¹⁰ יהו”ה צבאו”ת¹¹ בשלשה ספרים¹² בספר¹³ ספר¹⁴ וספור:

4. בשלשים ושתים: דהיינו 32. וענין הלכ הוא שמלפני תמיד לישועה ואין לה רק רעיון אחת ובקשה אחת ודיבור אחד כל ימיה, דהיינו 'נא' שהיא תפלה ובקשה על העתיד, והוא סוד שם אהי”ה והיא שם קודש מן השמות שאינן נמחקים, ומרמזה כולה על לעתיד, והוא מקור כל היראות והפחדים בעולם שמתרגשים רק על העתיד, כי אין אדם מפחד רק ממה שצא לנגדו מהעתיד להיות. אותיות א”ה של השם מרמזים על העתיד ואותיות י”ה הם שורש ועיקר לכל הוויות וממנו שם יהו”ה. ודע כי שם אהיהו”ה כולל ג' שמות הנ”ל אהי”ה - י”ה - יהו”ה והיא בגמט' שלשים ושתים.

In 32: לב - 32 is the *Gematria* - Numerical value of Heart, i.e. In 32 = In the Heart. The special characteristic of the heart is that it is always in prayer, it longs for salvation. And the heart only speaks one word; one single request its entire life. That word is, “Please”, (which is a prayer for the future). That single detail is the secret of this Mishna. And it is the Mystery of the Name אהי”ה - *EHY”H* - I WILL BE, which is one of the seven holy Names that may not be erased. It hints entirely at the future, and thus is the source of all “Fears” and terrors in the world, because a person fears the future. You can only be afraid of what’s ahead of you. Now, the first two letters אה - *EH* of the Name mean I WILL, and refer to the future, while the other two letters י”ה - *Y”H* mean BE, and are the root and source of all existence and combine to make the Name יהו”ה - *YHV”H* which is the Tetragrammaton. Note: the Name *EHY”HV”H* - אהיהו”ה which is comprised of the Names *EHY”H* - *Y”H* - *YHV”H* - יהו”ה - י”ה - אהי”ה - has the *Gematria* - Numerical value of 32 = heart = לב.

ועוד תצין כי שם יהו”ה אינו מתבטא כלל צמולאות הפה ורק מתמלמלם ונבלעת תוך שם אדני”י היו”ל מפורש מפיו, ונקראת רק וזולת צעין הקורא ובמוחו ובלבו אצל לא צפוי. וממלא שם אדני”י הוא כמו נרתיק לבלע את הקודש להחזיק בה שלא תתפשט בעולם העשיה, שתשאר אך ורק בעולם הכוונה, וזהו למאז נורא ואדיר שאין כמוהו. כי שם יהו”ה כולה חסדים גמורים ופשוטים בלי תרעבת דינים וגבורות, ואפשר לאמר ששם יהו”ה היא כמו לב שתוך גוף שם אדני”י.

Now, it’s important to know that the Name of God, the Tetragrammaton, *YHV”H* is never, ever pronounced with any of the sounds issuing from the mouth. It is always constricted and swallowed into the Name *ADON”AI* - אדני”י which we do pronounce explicitly. *YHV”H* is only ever read with by the eye of the reader, in his mind and brain and heart, but never with the mouth. So, the Name *ADON”AI* is like a sheath or scabbard swallowing the Holy Name, to hold it and prevent it being spread out into the world of action, it forces it to remain forever in the world of thought and *Kavana* - Intent. This is an awful and tremendous *Tzimitzum* - Constriction of the Name *YHV”H*, because it is purest undiluted Lovingkindness, without the least admixture of harshness, judgement or withholding. It is as though the Name *ADON”AI* is the body of which *YHV”H* is the heart.

בשלשים ושתים פעמים שנכתב שם אלהי”ם צמטשה בראשית ממאמר בראשית ברא אלהי”ם עד סוף היום הששי שכתוב בו אשר ברא אלהי”ם לעשות. וענין שם אלהי”ם בגמט' העצ”ע שהוא מקור ושורש ההסתר. ומעלם קדושת שם אלהי”ם לזמחות הגבורות שבהן מתלבשת ומסתתרת כאילו וכביכול יש כח להכחיש השגחה פרטית של הקצ”ה על עולמו לומר ח”ו שאין הכל בידי שמים מכיון שנמסר איזו כח לטבע ח”ו. והאמת היא שאין זה רק לפי מראית עין האנושי. והעשות נלמח מההסתר שמסתתר הקצ”ה, וכביכול נדמה לבני אדם כאילו מכסה כבודו ואחדותו בשם אלהי”ם.

Furthermore, the Name of God, *ELOHI”M* - אלהי”ם is used 32 times in the story of creation, from the opening phrase, In the beginning *ELOHI”M* - God created etc. up until the end of the chapter at the end of the sixth day of creation. Now, the essence of the Name, *ELOHI”M*, (having the *Gematria* - Numerical value 86, equal to the value of the word *HATEVA* - הטבע which means Nature) is the source of all hiddenness in the world. It is from the essential holiness of the Name, *ELOHI”M* that there grows all types of *GEVUROT* - Harshness and Judgement and Withholding in the world. God is hidden and wrapped, so to speak, in these characteristics, and they are so powerful they actually have the potential to hide God’s providence over His world, as though to say, not everything is from heaven, God forbid, since it appears that powers are given to Nature to wield. The truth is that it is only the way things appear to the human eye. But the error is a natural outgrowth of the way things appear to work in the world, and that is how even God’s hiddenness is hidden, and it appears to people as though, as it were, God hides His glory and Unity

5. בל"ב נתיבות: נתיב בגי' חס"ב, פעמים רל"א. עיין להלן פרק ב' משנה ד'.

In 32 Paths: *Netiv* - Path - נתיב has the *Gematria* - Numerical value of 462. Twice 231 which are the number of Gates, as will be explained. (Ch. 2 Mish. 4)

וקשה מאי בעי למימר ומאי נפקא מינה ולמה פתח ספר יצירה במאמר ז', דהא הל"ב נתיבות לא נתפרש ענין להגן ואינן נזכרות עוד כלל ולא נודע לנו איך ומה נעשה עמהם. והנה לפרש י"ל כמו שחמשה חומשי תורה נקראים ע"ש משה רבינו ע"ה ומיוחסים אליו כמו שמסיימים כל דברי הנביאים במלאכי פרק ג', זכרו תורת משה עבדי וגו' (שבת פ"ט). כן ספר יצירה מיוחס לאברהם אבינו ומסיים בפרק ו' כיון שלפה אברהם אבינו ע"ה והביט וראה וחקר והבין וחקק וכו' וכמו שהתורה נעוץ סופה בתחילתה צאות למ"ד דלעני כל ישראל ואות צי"ת דבראשית כך רמז לנו כאן בספר יצירה בל"ב, כלומר צאותו ל"ב שיש לדייק בתורת משה כן כאן בספר יצירה נעוץ סופן בתחילתן.

The question is this, why does the *Sefer Yetzira* begin by telling us of the 32 mystical paths when it never refers to them again, what difference does it make to us? We are never told anything more about them and they are never elucidated. In order to explain it certain prefatory remarks are necessary. The Pentateuch is known as the Five Books of Moses, they are attributed to him in all respects. (Talmud Shabbat 89a ... So, Satan went to Moses and asked him, 'Where is the Torah that God gave you?' 'Who am I then,' Moses retorted, 'that the Holy One, blessed be He, should give me the Torah?' God said to Moses, 'Moses, are you a liar?' 'Master of the Universe!' Moses replied, 'You have a hidden treasure in which You take delight every day: shall I consider it to the benefit of me, myself?' 'God then said to Moses, 'Moses, since since you were humble, refusing to call the Torah yours, it shall be called by your name, as it is written, (Malachi 3), Remember the Torah of Moses, My servant.) Similarly is the *Sefer Yetzira* attributed to Abraham the Patriarch. As we see at the end of the sixth chapter where it refers to Abraham and his quest for the knowledge of God. And just as Moses' Torah has its end inserted into its beginning, its last letter (*Lamed* - ל) connects with its first letter, (*Beth* - ב) to make the word *Lev* - לב - Heart, so to the *Sefer Yetzira* has *Lev* - לב - Heart at the beginning. To tell us it is with the very same teaching that Moses' Torah underlines in its *Lev* - לב that the *Sefer Yetzira* begins and ends; their ends are contrived into their beginnings.

והנה הרחבתי ביאור במקום אחר (קונטרס סוד התמרה) שהשמים עלמם נתלבשו ונתעטפו בדבר ד' ונתהוו ועמדו וחנו ולא נסתיימו במעשה בראשית ולא נגמרה בריאתן ומלאכתן עד שאמר מרע"ה בפירוש מאמר בראשית ברא וגו' בסוד י' מאמרות שבהן נברא העולם והיא המאמר הראשון והעשירי, כן (בראשית ב' ד' - ועיין ב"ר י"ב ט') אלה תולדות השמים והארץ בהבראם וגו'. אמר רבי יבושע בן קרחה בהבראם באברהם בזכותו של אברהם ע"כ. שגם בימיו וזכותו נבראו תולדות שמים וארץ.

In another place (MS. Sod Hatamar - 2001) I explain at length that the heavens only dressed and wrapped themselves in the word of God, only virtually coming into existence at the beginning of creation. Then they stood waiting and unfinished until Moses came along and completed them by uttering the words, "In the Beginning God created Heaven and Earth." That is the secret of the Ten Utterances with which God created the universe; In the Beginning, is both the first and the tenth saying. In a like manner we must read the text: (Gen 2:4) "These are the chronicles of Heaven and Earth - *B'hiborom* - בהבראם - When They Were Created, on the day that *YHV" H - ELOHI" M* the Lord, God created Earth and Heaven." (Gen. Rab. 12:9) R. Yehoshua b. Levi said: don't read it, *when they were created*, rather read it, *באברהם* - B'Avraham - In Abraham, i.e. in the merit of Abraham. What R. Yehoshua's reading is meant to teach is that it was only in Abraham's merit that this, the second iteration of the Creation story has the Creator identified as *YHV" H - ELOHI" M* the Lord, God and not simply *ELOHI" M* as we find 32 times in the first chapter. He is telling us that the creation of heaven and earth also happened in Abraham's day, the same way it happened in Moses' day when Moses uttered the words, 'In the Beginning'.

ועיין מ"ר (בראשית י"ב ג'), אלה תולדות ואמר רבי אבהו כל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים ע"כ, ומסביר שם המדרש שפסל תהו ובהו וחסך וכו' ואפשר לומר שאברהם פסל לגמרי כל הבריאה שברא עד כאן שלא נבראו צבס הוי"ה רק צבס אלהי"ם וכן ממשיך הפסוק צבס עשות יי"ה אלהי"ם ארץ ושמים, שמשקדם ושיתקף מדת הרחמים למדת הדין נתקיימה העולם כמובא ברש"י בראשית א' א'.

In the Midrash (Gen. Rab. 12:3) we learn, These are the chronicles. R. Abuhu explains that whenever a text begins - *Eileh* - אלה - *Eileh* - These, rather than *V'Eileh* - ואלה - And These, it comes to disqualify what was said previously. The Midrash goes on to explain how this disqualification applies. But in light of our thesis, it might also be said that Abraham disqualifies Creation in its entirety from beginning to end. He reverses its direction completely, because it

was not created with the Tetragrammaton, *YHV"H*, which refers to the purest, undiluted Lovingkindness, without the least admixture of harshness, judgement or withholding, as was explained above, but rather with the Name, *ELOHI"M*, 32 times. As the text of Genesis continues, 'On the day that *YHV"H* - *ELOHI"M* (Lord, God) created Earth and Heaven.' It is as Rashi on Genesis 1:1 suggests. 'First it was God's intention to create the world with the Name, *ELOHI"M*, (the source of all types of Harshness and Judgement and Withholding) but upon realizing that it could not thus endure, God preceded it with the Name *YHV"H* and made Compassion a partner in the world.

וא"כ זל"צ נתיבות וכו' שהן סוד היראות והפחד שזל"צ, סוד אהי"ה לעתיד, וסוד אלהי"ם מקור ההסתר פנים, וסוד אדני המתגבר על שם הוי"ה שזכר נצח העולם, כולן נתנו לאברהם אבינו ביום המילה כשמסר לו הקב"ה ספר יצירה הנוכחי ונתעטלו כולן כאילו נפסלו, בסוד אלה פסל את הראשונים.

Now we can understand the meaning of the opening phrase: 'In the 32 mystical paths etc.' They refer to all the sources of fear, judgement and trepidation of the heart which flows from the Names, *EHY"H* (the future), *ELOHI"M* (source of hiddenness of God) and *ADON"AI* (preventing the Name *YHV"H* from manifesting in the world), and with which the world was created, all of them were handed over to Abraham in his day, on the day he circumcised himself which is the day, by tradition, he was handed the *Sefer Yetzira* by God. The first thing he did was to disqualify the entirety of God's Creation to that point. That's why that verse wherein a reference is made to Abraham begins with, These, and not, And these, suggesting a disqualification of what came before.

וממילא מוצן למה לא נזכר ולא נתפרש ענין הל"צ נתיבות להלן בספר כי משבא אברהם אבינו ע"ה וירש כל העולם כולו וכל הברכות ומשנתבשרו אברהם ושרה על אודות לידת יצחק כבר הלכו לאין ואפס הל"צ נתיבות שבהן נפתח ספר יצירה. היואל לנו מזה שהל"צ נתיבות שבהם נחקק י"ה וכו' לא נשארו בצורתן כמעט רגע קטן, רק חלפו ועברו ונתעטלו עמם כל היראות והפחדים ובמקומם נתהוו ל"צ נתיבות אחרות מלאות רצון וחסדים, לכו של אברהם אבינו שאין צו פחד ממנו שעתיד להיות.

Now we can appreciate why *Sefer Yetzira* opens with the 32 Mystical paths but never refers to them again. For once Abraham appeared and inherited the whole world and all its blessings, and once Abraham and Sarah were foretold of the birth of Isaac, then the story about to be described in the 32 mystical paths disappeared as though they had never been or existed. What we get from this is that the 32 mystical paths with which *YHYHV"H* etc. carved etc., did not remain in existence more than a split second but were immediately vacated and voided, and all their concomitant fears and judgements and withholding never existed, but were replaced by 32 different paths of whose substance we are to be apprised in the coming text. Paths comprising 10 Sefirot and 22 Letters filled with Goodwill and Lovingkindness and Desire - the heart, in fact, of Abraham the Patriarch - without fear of the future.

ולבצין החילוק אשר בין ל"צ דפתיחת ספר יצירה ול"צ של אברהם אבינו דע כי כתבו (זוה"ק פ' תל"ד רפ"א) איזבו חסיד המתחמד עם קונו ע"כ, דהיינו כל החסד והחסידות ושאר עבודתו של אברהם אבינו הי' רק עבור קונו, ואפילו החסדים שעשה לחבריו ועמי הארץ בכלל לא כיון רק לעשות חסד עם הקב"ה לבד.

To understand the difference between the 32 paths of the opening line of *Sefer Yetzira* and the paths of Abraham's heart, know this. In the *Zohar* (Vol III 281) we learn: Who is a Hasid (*Hesed* - Lovingkindness) whoever does lovingkindness with his Creator. What this means is that all the loving acts and all the other forms of kindness with which the life of Abraham abounds, (Abraham is the paradigm of Lovingkindness) were only performed in the context of Abraham's love for God. Even the benevolence Abraham showed his friends and strangers, in all his acts he was only ever thinking of God, to do Lovingkindness for God alone.

וזכו החילוק שבין החסדים ההם ובין החסדים שבהם נצח העולם שהחסדים שפעל אברהם אבינו לא הי' בהם שום תערובת גבורה כלל שלא הי' צריך אהע"ה להתגבר על עצמו ועל לבו כדי לגמול, אבל החסדים שבהם נצח העולם היו מעוטפים בגבורות משם אהי"ה המרמז על העתידות מקור הפחדים, ומשם אלהי"ם מקור ההסתר, ומשם אדני"ה המלמאם שם יהו"ה כמוצא לעיל. שכל שטיפתו של אהע"ה הי' רק תפלה בלבו להקב"ה שיגלה מלכותו ושכינתו ויתפשט כבודו ית' בעולם לעיני כל חי עד אין סוף. ורצונו הפשוט של הקב"ה המליא זמאום אורו כדפרשנו והם הל"צ נתיבות דתנן בפירקין, אבל רצונו של אהע"ה בחי' אלה פסל את הראשונים, בחי' רצון פשוט להטיב לקונו הפקיע הזיקוק לרצונו כביכול להטיב לזולתו שהוא מקור הזמאום באורו אין סוף ב"ה דלעיל בחי' אה"ה דין למטה אין דין למעלה (תנחומא משפטים ה') - אה"ה חסד למטה אין חסד למעלה, שהיה אהע"ה מרכבה למדת חסד שאין צו גבורות וזמאום אורו ית'.

This then is the difference between the *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses with which God created the world and those with which Abraham served his Creator. The *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses of Abraham were not touched by any act of *Gevurah* - גבורה - Harshness and Judgement and Withholding. Abraham was not creating the world so

he did not need to overcome himself and his heart in order to do *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses, whereas the *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses with which God created the world, they are touched by *Gevurah* - גבורה - Harshness and Judgement and Withholding, from the Names, *EHY"Y* (the future), *ELOHI"Y* (source of hiddenness of God) and *ADON"Y* (preventing the Name *YHV"Y* from manifesting in the world), as was explained above. Abraham's entire agenda, his desire and *raison d'être* just a prayer in his heart that God reveal His Majesty, the Divine Presence; that God's Glory spread out into the world from end to end, before the eyes of every living creature. God's Simple Desire, on the other hand, results in the diminution of the Light, as was explained. This is the meaning of the opening phrase, In 32 paths. Abraham's Desire is different, at the level of: *These, always comes to disqualify what was said previously*. It was Abraham whose only desire was to do *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses; at the level of "Simple Desire" to do kindness on behalf of his Creator, who removed, vacated and voided the need for God to do *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses. It was God's Simple Desire to do *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses which brought about the entire *Tzimtzum* - Constriction in the first place, as was discussed above. At the level of "If there exists Justice below there is no need for Justice above." (Tanchuma, Mishpatim 5). If there is *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses below then there is no need for it above. Abraham was the Merkava - Paradigm of the sort of *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses which is free of the need for God's *Tzimtzum* - Constriction.

וזזה יוצגו דברי חז"ל משנה מסכת אבות פרק ה' ב' עשרה דורות מאדם ועד נח, להודיע כמה ארך אפים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסין וצאין עד שבצא עליהם את מי המבול. עשרה דורות מנח ועד אברהם, להודיע כמה ארך אפים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסין וצאין, עד שבא אברהם וקבל שכר כלם ע"כ. וקשה מאי שכר קבל אברהם הא כולם הכעיסו וצאו. וצירוף מה שאמרנו מוצנת המשנה, שכל העשרים דורות הראשונים הטיב להם הקב"ה משום שכך היה כוונתו ית' בצריחת העולם רק להטיב, אבל אותה צריחה בא על ידי זמאום אורו צחי' ראון הפשוט כדפרשנו, שהראון להטיב הי' כמו חסרון אור אין סוף, צחי' הצרכות. אבל משבא אאע"ה ועשה חסד עם קונו בטל את הצריחה הקודמת צחי' אלה פסל את הראשונים, ופקע כל מה שהי' ונתהוה צריחה חדשה צחי' חסדים גמורים בלי זמאום וצלי מיעוט. ולראשונים הי' א"א להטיב להם בעוה"ז כי כבר תמו ומתו ועברו מן העולם, לפיכך בא אברהם ונטל שכר כלם.

With this we can understand the Mishna (Avot 5:2), "Ten generations from Adam to Noah to teach us how patient God is. All of those generations were increasingly vexatious and provoking until God brought the waters of the flood upon them. Ten generations from Noah to Abraham to teach us how patient God is. All of those generations were increasingly vexatious and provoking until Abraham arrived on the scene and took the rewards of all of them." The question is this: What reward of theirs did Abraham receive, weren't they all just vexatious and provocative? With what we have just learned we can understand the Mishna. The first twenty generations of the world receive the *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses which was the purpose of Creation, but, which also carries in it the seeds of God's *Tzimtzum* - Constriction, because it is part of God's Desire which is accompanied by His need. But once Abraham arrived in the scene, who did *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses with God, he disqualified the entire Creation up to that point in time, at the level of: *These, always comes to disqualify what was said previously*. Everything which had hitherto been in existence flickered out of existence. A new Creation happened retroactively, one not requiring God's *Tzimtzum* - Constriction or diminution. Now to the twenty generations that preceded Abraham God had been unable to do His full *Hesed* - חסדים - Lovingkindnesses because they were no longer in the world to receive it. So Abraham was the sole beneficiary, and took the rewards of them all.

6. פליאות: פלא היינו אל"ף דבוא כתר עליון הנקרא אין, צחי' צמופל"א ממך אל תדרוש, אין לך עסק צנסתרות (חגיגה י"ג). כי הראון הפשוט היא הרגש חסרון צו כביכול שאסור לנו אפילו בהרהור צו. ויסודו (צראשית י"ח י"ד) היפלא מד' דבר וגו'. ופרש"י שם, היפלא - כתרנומו ביתכסי וכי שום דבר מופלא ומופרד ומכוסה ממני מלשונות כראוני ע"כ. ובעה"י יבואר להלן, (פרק ג' פתיחה למשנה א')

Mystical: The root of the Hebrew word *P'Lyot* - Mystical, is the root word *Pele* - פלא - אל"ף - which is also the word/letter Aleph. Aleph refers to the Sefira of *Keter* - Crown also know as, *Ain* - אין - Nothing. It is at the level of "Into that which is *Muphla* - מופלא - too mystical for you, do not go inquiring. You have no business in mysteries" (Talmud Hagiga 13a) Because the Simple Desire is the sense of something lacking in God, as it were, which is not something we are permitted to inquire about, not even to reflect upon. The root of the word is the phrase (Gen. 18:14) *Hayipaleh* - היפלא - Is anything too mysterious for God? See Rashi there: *Hayipaleh* - like the Targum, Is it hidden? could anything be *Muphla*, covered from Me, preventing me doing My Desire? (More will be said about this in the preface to Chapter 3 Mishna 1.)

7. חכמה: כמשמעו, הנקרא יש מאין.

Chokhma - Wisdom: This is the Sefhira of *Chokhma* - Wisdom, also known as *Yesh Me'ayin* - Something from Nothing, *Creatio ex Nihilo*.

8. חקק: יסודו (בראשית מ"ט י') לא יסור שבט מיהודה ומחקה מבין רגליו וגו'. וחקיקה היינו מלכות נוקבא. עיין תוס' (סנהדרין ה.) שמציא שבט הירושלמי על הפסוק לא יסור שבט מיהודה, הזכרים צמשתם שהם רישי גלותא דבבל דבאו דווקא מזכרים היינו בן אחר בן משבט יהודה, ומחקה מבין רגליו, הם נשיאי ארץ ישראל דבאו מנקיבות ג"כ וכוונו על ראשי סנהדרין צחי' מלכות תושבתי"פ. וענין החקיקה היא שעשה נקב על פני שטח האבן וחורץ בו דבריו, והוא עמוק צחי' נקבה.

Carved: *Chakak* - חקק - First appears in the verse (Gen. 59:10) "The scepter will not depart from Judah, nor the - *מחקה* - legislator from between his legs." *Chakika* - Engraving or carving represents the Sefhira of *Malkhut* - Sovereignty, femininity. See Tosafot (Sanhedrin 5a) quoting in the name of the Palestinian Talmud which talks about this verse: The phrase The scepter will not depart from Judah, refers to the male offspring of the Tribe of Judah, the Exilarchs in Babylon who had to be descended patrilineally from Judah, father to son etc. The phrase, nor the - *מחקה* - legislator from between his legs, refers to the Princes of the Land of Israel who were eligible for election if they were descended matrilineally from Judah as well. This refers to the Heads of the Sanhedrin Court who were the legislators, who taught the Oral Torah Law which is the - *תורה שבעל פה* - which is *Malkhut* - Sovereignty. *Chakika* - *חקיקה* - carving requires making a hole - *נקב* - on the surface of a body of stone or other material, to cut words into the depths of the surface, hence the carving is a *Chakika* - *חקיקה*.

9. י"ה: צחי' עשר ספירות, עיין לקמן משנה ט'.

Y"YH: This refers to the ten Sefhirot as will be explained in Mishna 9.

10. יהו"ה צבאו"ת: צחי' כ"ב אותיות, עיין לקמן משנה ט'. ועיין צפי' הכתב והקבלה (שמות י"ב מ"א) לצחות ה'. צא"ד וז"ל אמנם צבא הונח עליהם ע"ש התאחדותם והתחברותם זע"ז צחפץ לבם וברלון נפשם להיות מקובלים בעשיית דבר כאיש אחד חברים (ווייליגער פערראין), ולא לאנשי מלחמה בלבד, כי גם משמרות כהונה ולו"י נקראו כן, כמו הצבא לצבא צבא צבאל מועד, ישוץ מצבא העבודה, כי שרש צב יורה על התאחדות והתחברות דברים פרטים יחד, כמו של תשלו לה מן הצבאים (רות ב') והוא אגודת השבטים, ובלשון ארמי שרש צב ישמש על החפץ והרלון, כמו ולא אציתם לעלות תרגומו ולא צביתון, והרבה ממנו דבניאל, ונתתי לבי בארץ החיים (יחזקאל כ"ו) אמרו עליו (כתובות קי"א) ארץ שציוני צב, כלומר רלוני וחפזי עכ"ל.

YHV"YH TZABAO"YH (OF HOSTS) - יהו"ה צבאו"ת: This refers to the 22 Letters as will be explained in Mishna 9. The book, *HaKitav VeHaKabala* (Ex 12:41) cit loc. - *Tzivot Hashem* - Hosts of God: The phrase *Tzivot Hashem* - Hosts of God is used to describe the people who because of the unity and community among them, commit with all the willing desire of their hearts and minds; collectively acting as one to achieve their goal. (Yiddish: *williger farein*) It is not limited to the soldiery, one may find it among groups of Cohen and Levite priests, who are also referred to as *Tzava* - Hosts. The root of the word is - *צב* - *Tzav* suggests combining and joining various disparate units into one group. See Ruth 2:16 "And let fall also some of the handfuls - *הצבתים* - on purpose for her," In Aramaic the word, - *צב* - *Tzav* may be used to describe desire and will. As for instance where the Torah says (Deut 1:26) "But you did not want to go up," the Targum translates - *אביתם* - want as - *צביתון* - *צבי*. We find many similar uses of the word in Daniel. Ezekiel (26:20) "I have given (*Tzvi* - *צבי*) beauty in the land of the living." The Talmud, (Ketubot 111a) says, Why is beauty called - *צבי* - *Tzvi* in this verse? Because "It is the Land of My - *צבי* - *Tzvi* - Desire, says God." In conclusion; the Name of God - *צבאו"ת* is rooted in the word - *צבי* - *Tzvi* which has as its root - *צב* - *Tzav*, meaning desire.

11. בשלשה ספרים: ענין ספורים להיות כל דבר שצטולם תפסם ע"י ספור, שמתחלה היתה כך וכך ואז התפתחה ככה ואח"כ השתלשלה בצורה כזאת וכו'. כי ספר משמעו זכרון כד"א (שמות י"ז י"ד) כתב זאת זכרון צספר, והזכרון צפשוט משמעו על מה שעבר, וזה סוד הזכר והזכרות שהוא שורש החסדים כולם שמרמזים על העבר. כי ממה שעבר כבר אין לפחד כלל, וגם מוכרח כל אחד צעלמו להודות על החסדים וההשגחה פרטית שאפשר לו להגיע עד כאן.

In three books: The universe in its entirety is comprehensible through narrative, as narrative. We can look at the world and say that chronologically, this occurred before that, and was followed by X which evolved into something Y. Because a book is associated with memory, as we learn (Ex. 17:14) "Write this as a - *זכרון* - *Zikaron* - Reminder in a book," and reminders are always about things in memory, in the past. The word, - *זכרון* - *Zikaron* is cognate with the word - *זכר* - *Zachar* -- Male. This is, in fact, the secret of the male and masculinity; the source and root of the

Sephira of - חסד - *Chesed* - Lovingkindness, and - חסדים - *Chasadim* (plural) which are all connected to the concept of memory and the past. Because, as was said above, there is nothing to be afraid of in the past. Also, it is impossible to stand at any point in the present and not be aware of all the - חסד - *Chesed* Lovingkindness, and - חסדים - *Chasadim* that have gone into the world to bring one to this point. Everyone must acknowledge the divine providence which led up to the present observation. So, every reminder is by definition a symbol of - חסד - *Chesed* Lovingkindness, and - חסדים - *Chasadim* (plural).

12. בספר: ספר ראשון שנזכר בתורה הוא דכתיב (בראשית ה' א') זה ספר תולדת אדם. והספר ההוא כעין 'אב ואבות' וכדאיתא (ב"ק 3). מדקתני אבות מכלל דאיכא תולדות, וכמוצן מדקתני תולדות מכלל דאיכא קודמן. והכונה היא שכל דבר משתלשל דבר אחר דבר מתחלה עד סוף. ולמאי דנקט לשון ספר הוא להגיד מראשית אחרית, כמו ספר שכבר נכתב כולו, אם אחו הספר זידו ואינו קורא זו אז הספור שנכתב זו אינו ספור, וכל הספר אינו אלא חזילה של נייר ודיו אא"כ קוראים אותו. ומדבר כאן שכל מארע שארע מראשית כל יאור נברא עד סוף כל הקאים, מקטן עד גדול הכל על ספר תולדות אדם נכתב. ומדובר כמוצן גם על כל גרעין חלקיק ופזיל צפרטיות, וכולל היסטוריה של כל דבר שהכל רשום עד עת קז.

Chronicle: The first book mentioned in the Torah (Gen 5:1) "This is the - ספר - *Sefer* - Book of the chronicles of Man." The Hebrew word *Toldot* - תולדות - Chronicles actually translates as offspring, and is always assumed in rabbinic literature to imply fathers begetting children. (Baba Kama 2a) 'Since they are called - אבות - *Avot* Fathers, surely there must be - תולדות - *Toldot* - Offspring?' Now, it follows that where there is an assumption of - תולדות - *Toldot* - Offspring there must have been - אבות - *Avot* - Fathers, something which begat - תולדות - *Toldot* - Offspring. The word chronicles hints at a chain of causality, from a beginning to an end. Now, the reason the *Sefer Yetzira* uses the concept of book with which to describe the tools and medium of Creation is: a.) because the concept of the Book first appears in the Torah associated with the chronicle (which implies a chain of events and not just a Creation) b.) the book is complete, the end is already dictated and written; it is finished you hold it in your hands. c.) It is not really a narrative if it has never been and will never be read. It's just stack of papers with specks of ink on them; data. When the mind makes sense of the specks of ink on the paper a Book happens in the reader. So, when we read Creation we become partners, creators of the book. The Chronicle referred to in the text is a written record of every event since the first recordable moment in the story of creation, even before time began, from the smallest event on the subatomic, quantal level, to the final act in the unfolding of the end. The Chronicles of Man have been written, i.e. the story, the individual history of every single, solitary particle and sub-particle of energy and mass. The chronicle includes the sub-histories of all things from beginning of all beginnings to the end of all ends. Therefore the book is a thing of the past, and it is therefore Male.

13. ספר: ספר שני הוא המספר והמנין, כדכתיב (בראשית ט"ו ה') ויולא אתו החולה ויאמר בצט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם וגו'. מספרים ג"כ מספרים ספור אע"פ שהוא צאופן משונה קאת מספור הראשון. חכמת המתמטיקה והפיסיקה והקוסמולוגיה וכדומה כולם מספרים אותו סיפור, איך נתהווה העולם וממנו וכיולד מתקיימת וממשיכה. רק השפה שבו הם מדברים הוא שפת מספר ומנין וחשבונות וחוקי הטבע וכי, אבל הסיפור שמספרים הוא אותו סיפור שמספר הספר הראשון. רק המספר והחשבון הוא צהוב ולא צעבר ולא צעתיד מכיון שבעולם החשבון וחשבונות הכל קרה צהוב.

Account: The second book is a recount, a count, an accounting, it uses number. as it is written (Gen 15:5) "[God] took him outside and said, 'Look, please, at the sky and - וספר - *S'for* - Count the stars, if you can count them etc.'" Numbers are also telling a story although it is in a somewhat different way to that of the first book. Mathematics, physics, cosmology and other sciences are all telling a story, the same story. They are describing how the world happened, where it came from, what keeps it going and how it continues. The language and symbols may differ, they talk of equations and formulae and laws of nature and such, but the essential narrative is identical to the first book. The difference is that mathematics and the other sciences speak in the present tense, never in the past, nor in the future, because in the world of numbers everything is happening and unfolding and evolving in the present. the Account is therefore neither past nor future, neither male nor female.

14. וספור: ספר השלישי הוא החוט המשלש אותם צהידוק חזק והוא כעין השיחה הסיפורי שאינה מספרת רק תהליך כל מולקולה או אטום צגוף האדם. כי א"א לתפוס חוט השיחה צפרוטרוטים זעירים כאלו להצין ממנו מעשי האדם ההוא ומאורעותיו כי הפרט אינו מורה כלום על הכלל ותולדות המיקרוקוסמוס אינו מספר לנו מה קרה אם המקרוקוסמוס, הסיפור המדובר כאן הוא החוק האנושי מה שקוראים חכמי הפיסיקה והקוסמולוגיה צשם עיקרון-אנטרופי. שא"א לשאול למח העולם שלי הוא כמו שהוא, דהא אני עומד על מקומי ואי לאו כל מאורע כמו שהיה לא היתי עומד פה לשאול שאלה. והספור היא הנוקצא סוד העתיד לצא כי מי יש צידו ספר, כמו שהצרכנו לעיל, אינו תופס רק חזילה נייר ודיו עד שקורא אותו. זאת אומרת שהספור הוא העתיד של הספר.

Narrative: The third book is the triplicate thread, spinning, twisting and entwining the other two into one long thread the way spoken narrative does. It doesn't merely recite the narrative of a single molecule or atom in the body of a man. Being told the precise history of an atom in your leg over the period of a day will tell me nothing about your history for that day. It's impossible to grasp or hold onto the thread of a story in that manner, with such macrocosmic details. A chronicle of the microcosm won't tell me anything about events in the macrocosm. The narrative referred to in the third book is the Anthropic Principle of cosmology. One cannot ask the question, 'why are things the way they are?' The fact that we ask the question means that there are people in the world, and for people to exist in the world it would have had to be created exactly to these specifications. "If things were different, everything would be different!" It is not the chronicle mentioned in the first book, it is not a memory, it explains nothing about the past. Nor is it a mathematical unfolding which explains everything in terms of current events and equations in the present tense. Narrative tells us about the future as it is happening to us, as we move into it and it comes to us. Therefore the narrative is feminine; which is the secret of future to come. Because, someone holding in their hand a book, as was said above, is only holding a bundle of papers - covered with specks of ink - until they actually read it. Which is to say, the the narrative is the 'future' of the book.

Mishna 2

Ten Sephirot without what, numbering the ten digits, five opposite five and a covenant of unity designed between them, in the circumcision of the tongue and the circumcision of the genitals.

משנה ב'

עשר ספירות בלי מה במספר עשר אצבעות חמש כנגד חמש וברית יחוד מכוונת באמצע במלת לשון ובמלת המעור:

Preface to Mishna 2

פתיחה למשנה ב'

The book began by introducing the 32 Pathways. Now it will deal with one large part of those 32 paths, namely, the 10 Sephirot. The 22 Hebrew Letters which comprise the other components of the 32 Paths will be addresses in the second chapter of the book.

Now, it is written, (Ex. 24:10) “They beheld God, and beneath His feet was as a brick fashioned of sapphire, like the essence of the heavens in purity.” In the commentary of the *Chizkuni* to this verse, the following Midrash is quoted. “R. Akiba said, Pharaoh’s servants were coercing and pressuring the Jews, attempting to force them to produce double their usual quota of bricks without first providing them with supplies and raw materials. So, the Jews were forced to go in search of straw in the wilderness, but the straw they found was replete with thorns and spurs that pierced their heels, and their blood flowed and was mixed into the clay. Rachel, granddaughter of Methuselah was in the throes of childbirth, trampling the clay with her husband until her baby came out of her womb and was mingled with the brick-clay. She cried out over her baby and her cries rose and came before the Throne of Glory. The archangel Michael descended and took hold of it and rose and brought it before the Throne of Glory where he fashioned it into a brick and placed it beneath the feet of the Holy Blessed One. This is the meaning of the verse quoted above, “And beneath His feet was as a brick fashioned of sapphire.” Not a sapphire at all, but a *Sh’pir* - Fetus, a brick made of a pregnant mother’s fetus.

הספר התחיל בל"ג נתיבות, ועכשיו ידובר על חלק א' גדול מהל"ג דהיינו י' ספירות. ויתר כ"ג אותיות יתצארו צפרק ב'. והנה כתיב (שמות כ"ד י') ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכענף השמים לטהר וגו'. ובספר חזקוני (שם) מציא מדרש וז"ל אמר ר' עקיבא עבדי פרעה היו דוחקין ומכין את ישראל כדי לעשות להם תוכן לבנים ככפל שנאמר תוכן לבנים תתנו והמלאים לא היו נותנים להם תצן והיו לריכים לקושש קש צמדצר ואותו קש היה מלא קוליס וצרקנים והיה הקש נוקצ את עקביהם והיה הדם מתצוסם ומתערב צטיט, ורחל צת צנו של מתושלח היתה הרה ללדת ורומסת צטיט עם צעלה עד שיצא הולד ממעיה ונתערב עם המלצן והיתה לו עקת על צנה ועלחה לעקתה לפני כסא הכבוד וירד מיכאל ונטלהו והעלהו לפני כסא הכבוד ועשה אותו מלצן ונתנו למטה מרגליו של הקצ"ה, הוא שנאמר ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר. פירוש לבנה שנעשית משפיר היולדת עכ"ל.

This Midrash is the basis of our understanding of the concept of the Sephira, which are the brick and building blocks of the universe. They are the stones from which the throne of the King of the Universe, the Holy Blessed One is built, as the Torah testifies, “and beneath His feet was as a brick fashioned of *Sh’pir*”. This prophecy they were granted was the proto-celestial vision, presaging the celestial visions of Isaiah and Ezekiel that came later. This vision described in Exodus is the first description of the Throne of Glory. And as it is with the brick described in this vision, so it is with all the bricks from which the universe is fashioned, including those we call the 10 Sephirot that comprise the very stuff of creation, formation and fixing of the world. In

essence they are made of pain of the mother wailing and grieving for the doomed child of her womb trampled and trodden into clay and sludge. So, the entire created universe is but the pain and grieving of God, who is, as it were, both mother and child, brick and king, as it is written, (Isaiah 63:9) "In all their anguish is [לא - no] [לן - His] anguish." Yet God did not hold back from creating and fashioning the world just because it would be a source of anguish to Him.

וזה תחלת ביאור מהות הספירות שהם כמו לבנים וחומרי צנין העולם וכמו אצנים שצונים מהם כסא לממה"מ הקצ"ה, וכן העידה התורה ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לצנת הספיר וגו', שהנצואה הזאת היא חזיון הכסא היסודי. וכמו שמספר המדרש בלצנה אחת שירד מיכאל ונטלו והעלהו לפני כסא הכבוד ועשה אותו מלכן ונתנו למטה מרגליו של הקצ"ה, כן בכל לצנה דהיינו בהעשר ספירות שמהם ועמהם נצרא ונולד ועשה העולם נמלא תוכן אשר האם שזועקת ומיללת על צנה הנולד ממעיה ושליחה שיאחת מצין רגליה הנרמסים ומצוטטים ציטוט ורפש. כן כציכול צנין העולם כלה מזר מזער לו להקצ"ה, שהוא כציכול גם האם גם הולד, גם הלצנה וגם המלך. דהא כתיב (ישעיה ס"ג ט) "ככל ארתם לא [לן] זר. ופירושו שלא מנה עצמו כציכול מלאור ולאייר את העולם אע"פ שזר לו.

Among the Sephiroth is a covenant. There are various ways of understanding the concept of covenant. If we examine the commentary of the Ibn Ezra to Genesis (6:18) on the verse, "And I will establish my covenant with you," where the Torah uses the concept for the first time; the Ibn Ezra suggests a number of possible interpretations.

1.) *Bris* - a covenant is an agreement between two parties. It stems from the Hebrew word *Bar* - Choice, as in the verse (I Samuel 17:8) "*Baru* - ברו - Choose a man from among you."

2.) *Bris* - a covenant is a boundary that is chopped out and thus designated.

Nachmanides in his commentary to the same verse suggests another, third and fourth interpretation of the covenant.

3.) *Bris* - a covenant is the word of God; when God decrees something without condition or withholding, and fulfills it, always bearing it mind, maintaining its permanence with His awareness.

4.) This is the interpretation according to the true way (i.e. the kabbalistic interpretation) The covenant has always existed, and the word *Bris* comes from the Hebrew, - *בראשית ברא אלקים - Bereishit Bara Elohim*, In the Beginning God created. When God says, "Behold - בריתי - My *Bris* - Covenant" it is as though God has said, "Behold - ברייתי - My *Briah* - Creation."

Rabeinu Bachya in his commentary, (ibid) quotes Nahmanides, adding, The *Bris* - covenant which has been designated from eternity is *Rachamim* - Compassion, and it approximates eternity in itself as it serves the conduct of all worlds. It will continue to exist and accompany the *Tzadik Yesod Olam* - Saint Who is the Fundament of the World. And with this covenant, the Sephirah of *Tzadik Yesod* - Saint Fundament receives the flow of abundance and it flows onwards downwards.

וצין הספירות נמלאה ברית, ויש כמה אופנים להצין ענין ברית, עיין אצן עזרא (בראשית ו' י"ח) ע"פ והקמתי את בריתי אתך: אופן א' ברית הסכמה ודבר שצחרו שנים והוא מגזרת צרו לכם איש. אופן ב' ויש אומרים שברית גבול כרות עכ"ל: ועיין רמב"ן (שם) אופן ג' והברית הוא דבר השם כשיגזור אומר בלא תנאי ושיור ויקיים והזכיר הברית, והזכיר שיהיה קיים. אופן ד' ועל דרך האמת, הברית מעולם היא, והמלה נגזרת מן בראשית צרא אלהים - והנה בריתי כמו בריתי, עי"ש. ובאור אופן ד' נמלא ברצונו צחיי (שם) הברית שהיא נאללת מעולם הוא הרחמים וסמוכה לעולמים שהיא מנהג העולמים, תקום ותהיה עם הדיק יסוד עולם, ועם זה תקבל שפע ותשפיע למטה עכ"ל.

This is the secret of the Sephira of *Keter* - Crown, about which the sages said (Hagiga 13a) Do not delve into what is too *Muphla* - Wonderful for you, you have no business with mysteries.

Now, in order to understand the secret of *Keter* - Crown you have to realize that even with the death of the flesh and blood sovereign the royal crown remains as it was, because it never was a part of the mortal person of the sovereign. It is not interrupted with the death of the king, which teaches us something important about the Sephira of *Keter* - Crown. For just as the crown sits on the head of the king or queen but is not part of the head or body, similarly, the Sephira of *Keter* - Crown is not really counted among the other Sephiroth of *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding and the seven lower *Midot* - Measures. Because they are all analogies of the human form and body, *Adam Kadmon* - Primal Man. *Keter* - Crown is separate and distinct from them and its qualities and position are other than and away from them. It is the quality of *Ain* - Nothingness, non-existence. Why is it called *Ain* - Nothingness, well, it is similar to what we described in the exposition of the Simple Desire (preface to Mishna 1) Could there be any greater *Tzimtzum* - Constriction of the divine than God allowing Himself to feel Need? God made a space in which there is a feeling of emptiness which is the prototype of *Ain* - Nothingness, darkness inside the Divine Light.

זה סוד ספירת הכתר שדרשו בו חז"ל (חגיגה י"ג). צמופלא ממך אל תדרוש, אין לך עסק בנסתרות. להבין סוד הכתר דע כי אף צמיתת מלך צער ודם הכתר מלכות נשאר כמו שהיה משום שאינה חלק גופו ואינו נפסק בהפסק חיי המלך. והיא משל ודוגמא על הספירה. כמו שהכתר יושב על ראש המלך ואינו חלק גופו כמו בן ספי' הכתר אין למנות אותו אם ספי' חכמה וצינה זו' מדות שכולם דוגמת המוח או אצרי אדם קדמון, שהכתר מופשט ונצדל ומעלתה ומקומה מחוץ לו, וזה צחינת האי"ן. ולמה נקראת אי"ן, אלא כמו שהסדרנו ענין הרלון הפשוט, (צפתיחת משנה א' ד"ה מה שאומרים) הכי יש למאוס גדול מזה שכביכול נעשה לורך לו ית' כמו חלל בקרבו שעשה מקום להרגיש ריקנות שהיא כדוגמת אין ואפס וחשכה באמצע אורו ממש.

Mishna 2 describes how the Simple Desire which is at the heart of the *Tzimtzum* - Constriction (see preface to Mishna 1) branches out to become the Ten Sephiroth on two sides, in two rows. The Sephiroth are the building-blocks even though they represent pain and constriction, they are the medium through which God, as it were, achieves His goal; to do good for His creation and to have a dwelling-place on Earth, among mortals.

משנה ב' מלייר איך שהרלון הפשוט שהיא סוד הלאמאוס (כמו שפי' בהקדמת משנה א') הסתעף לי' ספירות על שני לדדים, שהספירות חומרי הצנין אע"פ שהם לער ולמאוס לו כביכול הם אמלעי והשגת מטרתו, להיטיב לצוראיו ולהיות לו דירה בתחתונים.

Mishna 2

Ten Sephiroth without what, numbering the ten digits, five opposite five and a covenant of unity designed between them, in the circumcision of the tongue and the circumcision of the genitals.

משנה ב'

¹⁵ עשר ¹⁶ ספירות ¹⁷ בלי מה ¹⁸ במספר עשר אצבעות ¹⁹ חמש כנגד חמש ²⁰ וברית ²¹ יחוד מכוונת באמצע ²² במלת לשון ²³ ובמלת

15. עשר ספירות בלי מה: כמבואר במדרש (רבה במדבר י"ד י"א) וז"ל עשרה זהב: כנגד עשרה מאמרות שנצרא זהב העולם וכנגד עשר ספירות בלימה וכו' ע"כ, ולקמן (משנה ז') נעון סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת, כי עשרת הדברות ועשרה מאמרות ועשר ספירות בלימה זו לעומת זו הן כמבואר במדרש, וכמו שבמאמר אנכי ד' ה' שבעשרת הדברות לא נמלא מפורש לווי ואזכרה, כ"כ אינו כתוב מפורש במאמר ראשון שבתורה בראשית ברא וכו' מי אמרו, כן ענין עשר ספירות. וספירת הכתר שהיא הראשונה ג"כ אין לה הוי' כמו שיש לטי' ספירות אחרות מחכמה עד מלכות, כי כל אות מדי' אותיות שצמם הוי' ב"ה מורה לספירה, אבל ספירת הכתר מרומז בקולו של יו"ד שממעט והולך ואינו.

Ten Sephirot without what: the first mention of the Sephirot in Jewish literature is to be found in the Midrash, (Num. Rabba 14:11) on the verse: 10 Gold - Corresponding to the ten saying with which the world is created, corresponding to the Ten Sephirot *Blimab* - Of Nothingness. Later in the chapter (Mishna 7) we are told that their ends are inserted into their beginnings and their beginnings into their ends, like a flame in a burning coal. The Ten Commandments and the Ten Sayings of Genesis and the Ten Sephirot of Nothingness correspond to one another, just as the Midrash says. And just as in the First of the Ten Commandments we don't actually find any explicit commands, so, we do not find any explicit saying in the First of the Ten Sayings of Genesis. And so it is with the First of the Ten Sephirot. *Keter* - Crown which is the first of the ten has no real existence by comparison with the other nine Sephirot from *Chokhma* - Wisdom to *Malkhut* - Sovereignty. Because each of the four letters of the Hebrew Tetragrammaton - יהו"ה - *YHV" H* corresponds to a Sephira. - י - *Yud* corresponds to *Chokhma* - Wisdom. - ה - *Heb* corresponds to *Binah* - Understanding. - ו - *Vav* corresponds to *Tifferet* - Glory which includes the six *Midot* - Characteristic Sephirot. The final - ה - *Heb* corresponds to *Malkhut* - Sovereignty. The Sephira of *Keter* - Crown is not associated with a letter in the divine name, but rather with the ever vanishing, ever receding, infinitely thin point on top of the letter - י - *Yud* of *Chokhma* - Wisdom.

16. ספירות: לשון חיבור וזיווג כד"א (ברכות ג.) ואשה מספרת עם בעלה.

Sephirot: Sefhira is also an expression of desire and sexual connection, as we find in the Talmud, (Berachoth 3a) During the third watch of the night the woman is *MeSaperet* - מספרת - relating to her husband.

17. בלי מה: כלומר צלי שם ותואר, כדכתיב (בראשית צ"ט) ויצא אל האדם לראות מה יקרא לו.

Without what: The first time it is mentioned, here in our Mishna, this word *B'lima* - Nothingness is expressed as two separate words *Bli Mab* - Without What. The first use of the word - מה - *Mab* - What in the Torah is (Gen. 2:19) in the verse, "and it was brought to Adam to see What he would name it." Hence the phrase Ten Sephirot without *Mab* - What, means 10 Sephirot without names.

18. במספר: למה השתמש צמלת במספר ולא אמר כנגד או מול או לעומת כמו שאמר להלן חמש כנגד חמש. במספר פרשו צמנין כדכתיב (ויקרא כ"ה ט"ו) במספר שנים אחר היוכל וגוי' אלא להגיד ראשית מאחרית, שזורת אדם הכתיב זורת כל העולם כלו מתחילה עד סוף ולא להיפך. לא צביל שיש עשר ספירות יש לו לאדם עשר אלצעות, אלא צביל שיש לאדם עשר אלצעות וכו' ולמה לו לאדם עשר אלצעות דווקא, אלא כן גזרה החורה הקדשה שקדמה לעולם אלפים שנה כדאיתא במדרש (בראשית רבה ח'צ')

Numbering: Why use the word numbering after already having said 10 Sephirot? Why not simply say 10 Sephirot corresponding to 10 digits? The first use of the word - במספר - *B'Mispar* - Numbering in the Torah occurs in the verse, (Lev 25:25) "According to the number of years after the jubilee year etc." The verse is talking about a calculation for the price of a field. Its value is only - במספר - *B'Mispar* - Numbering the years of production expected from the field before the property must be returned to its original owner. What the Mishna is saying is that the number Sephirot is dictated by the number of our fingers and toes. It is the final form of the human body which dictates the form of the original 10 Sephirot and not the other way round. The end is inserted into the beginning and the beginning into the end. And it was the Torah whose evolution preceded the creation of the world by two thousand years (Genesis Rabba 8:2) which dictated that humans have 10 digits.

19. חמש כנגד חמש: עיין לקמן משנה י"ב, ביאור סוד החמש ואת ה"ה. ועיין לקמן, פרק צ' משנה צ'.

Five opposite five: See Ch. I. Mishna 12 for an explanation of the mystery of the number five and the Hebrew letter *Heb*. See also Ch. II Mishna 2.

20. וברית: צין החסדים וצין הגבורות יש חוט המשולל דלית ליה לא מהאי גיסא ולא מאידך גיסא, צשלילת כל המדות כולם, והוא החוט המחבר אדם עם קונו, והוא המחשבה תחילה הנזכר בפתיחת משנה א', דהיינו רצונו הפשוט צ"ה המחייב ומהווה ומקיים העולם, והוא הרחמים הנאללת מעולם כדברי רצונו בחיי (ע"ל בפתיחה למשנה ז). ולמה הזכיר כאן ענין הצרית משום שהזכיר ענין ה"י ספירות וא"א לעיין בהם צלי להקדים להם צרית הרחמים שקדמה, שהוא הרצון הפשוט.

A covenant: Between the five Sephirot of *Hesed* - Love and five of *Gevurah* - Withholding there is a thread stripped

of attributes that connects neither to one side nor to the other. It is without the characteristics of any of the Sephirot at all. It is the thread connecting a person to their Maker. It is the original thought we mention in the preface to Mishna 1, the Simple Desire of the Holy Blessed One that necessitates all existence and sustains all of Creation. It is the *Rachamim* - Compassion which springs from eternity, as was explained in the preface to this Mishna in a quote from Rabeinu Bachya concerning his interpretation of the meaning of *Bris* - Covenant. Now the reason the *Bris* - covenant is mentioned here in the Mishna at all, is because the Ten Sephirot are being mentioned for the first time, and it is impossible to study them without first being made aware of the covenant of compassion, i.e. the Simple Desire from which they spring.

21. יחוד: כי שניהם דהיינו דיבור אנושי וזיווג זכר ונקבה מחברים ומיחדים אנשים נפרדים. וכתנאי שניהם קיימים וגאמנים באמת וקשט, דאי לאו אמת, הדבר שקר והזיווג בוגדים תפריד ביניהם.

Of Unity: Both forms, i.e. the covenant between the fingers and the covenant between the toes are concerned with the quality of the connection and relations between people. Whether it is the speech or the sexuality, the essence of the speech or the act is to connect otherwise separate people with one another. The condition for the connection is that it be true and honest. For if it is not the truth being told in speech or in the sex act then the connection is not real, and it is an abandonment rather than a connection.

22. במלת לשון: מגזרת (תהילים קל"ט ד') כי אין מלה בלשוני הן ד' ידעת כלה.

Circumcision of the tongue: In Hebrew *Milab* means a word, as it is written (Psalms 139:4) "For there is no *Milab* - Word upon my tongue, behold, God, You know it all."

23. ובמלת: מגזרת (בראשית י"ז י"א) ונמלתם את צער ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם.

Circumcision: As it is written (Gen. 17:11) "And you shall have *Milab* - Circumcision done to the flesh of your foreskin and it will be a covenant between Me and you."

24. המעור: ולמאי דנקט מעור ולא נקט צער, משום שנשא שני תרגומים א' לשון קלון וערוה ומערה וב' לשון ער וערוה.

Genitals: The reason the Mishna uses the word - מעור - *Ma'or* - Genitals and not the word - בשר - *Basar* - Flesh or another word, is because the word - מעור - *Ma'or* can be understood a number of ways. One suggests exposure, shame, vulnerability, nakedness and a space like a cavern or grotto. The second meaning of the word - מעור - *Ma'or* is awakening and excitation.

Mishna 3

Ten Sephirot of nothingness. Ten not nine, ten not eleven. Understand with wisdom and be wise with understanding. Build with them, scrutinize from them; stand everything on its verity and sit the artist on his place

משנה ג'

עשר ספירות בלימה עשר ולא תשע עשר ולא אחת עשר, הבן בחכמה וחכם בבינה, בחון בהם וחקור מהם והעמד דבר על בוריו והשב יוצר על מכונו.

Preface to Mishna 3

After introducing the 10 Sephirot and telling us they are made of sets, and that between them flows a sort of irrigating river, the Simple Desire, and after stressing that the Simple Desire is not actually one of the numbered Sephirot, the text explains how the Sephirot depend upon the Simple Desire, but the Simple Desire remains completely independent of them.

פתיחה למשנה ג'

אחר אומרו כי העשר ספ'י הן זה לעומת זה וצאמלע כמו נחל המשקה אותם הרלון הפשוט, והרלון עלמה לאו מן המנין. צא להסביר שהעשר ספירות זקוקות לרלון הפשוט, אבל הרלון הפשוט אינו זקוק לא להן ולא למקלתן.

There is another important fundamental aspect to the Sephira of *Keter* - Crown that needs to be introduced here. When the crown sits on the head of the monarch then the very center of the inside of it is actually a midpoint in the brain of the crowned head. That spot is the interface between the two hemispheres of the brain. That connection or interface between the two halves of the 'mind', between *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding is called *Da'at* - Knowing. Our Mishna is coming to distinguish among *Keter* - Crown and *Da'at* - Knowing, to explain why they are not one and the same. This Mishna also takes us beyond the intellectual world of purely Speculative Kabbala into the world of Practical Kabbala, because it teaches how to experience Sephirot, and informs us with which of the senses they may be discerned and become comprehensible to our bodies and minds. This is the secret of *Da'at* - Knowing which is the evolution of *Keter* - Crown from the *Ain* - Nothingness to the *Havayah* - Beingness of YHWH. While *Keter* - Crown itself cannot be understood or grasped at all, in any way, because it is so far removed from any of the tools of comprehension we may possess, as was explained in Mishna 1.

ועוד יסוד נחוץ להבנת ספ'י הכת"ר, שצטעה שהכתר מונח על ראש מלך אז תוך תוכיותו ואמלע אמלעותו היא הנקודה הצינוני ומרכזי שקיימת בין שני חלקי המוח, דהיינו בין חכמ"ה ובינ"ה, והיא הדע"ת. וצא משנתנו לפרש מה בין כתר לדעת ולמה הם נפרדים. וצמשה זו נתפתח הספר וילא מצחי' קבלה עיונית ונכנס לצחי' קבלה מעשית כי דצריה מליינים איך מרגישים הספירות וצאיזו תחושה אפשר להבין אותם צאופן מעשי בגופינו וצשכלינו. וזה סוד הדע"ת שהיא השתלשלות הכת"ר מן החין אל ההווייה. והכת"ר עלמה א"א להבין מהותה צשום אופן כי מאוד נעלמה מעל תעלומה כמו שהסברנו צמשה א'.

Da'at - Knowing is, by way of analogy, like the electrical impulse flowing from the brain through the spinal cord, by means of which a person's limbs can be moved at their command. The desire in the person's mind is invisible and indecipherable to a second person who stands and watches. And even the person whose desire it is cannot express the desire other than in one of two ways; either to express it verbally, saying, 'this is what I want,' or by acting the desire out into actual reality. Both these options require those electrical impulses flowing from the brain through the spinal cord, either to the tongue and organs of speech in order to describe it, or to the limbs to

act at will.

והוי הדע"ת למשל כמו המתקף-האלקטרוני שעוברת מן המוח דרך חוט השדרה שע"י מתנעים הגידים שצאצרים כפי ראונו של אדם. שהרצון צאדם היה דבר אי-מוחשי דוגמת המחשבה צמוח האדם שאי אפשר לשני להכיר אותה מצחוץ. ואפילו האדם עצמו אינו יכול לפרטה אלא צאחד משני אופנים, או לתאר אותה צמילים לאמר זו ראוני ומחשצתי, או לפעול אותה צמליאות. ושני אופנים אלו צריכים לפעולת המתקף-האלקטרוני שעוברת מן המוח דרך חוט השדרה או אל הלשון לתארם צדיצרו, או אל הצצרים להנעתן כפי ראונו.

When a person experiences the sensation of *Da'at* - Knowing which is the awareness of the Simple Desire in himself, in his brain and mind, in his thoughts and in his body, he may become ready to achieve an altered consciousness, a broadening of the mind, an enlarged *Da'at* - Knowing, and even what we will learn later that is referred to as: *Mochin D'Gadlut* - Greatness of Mind.

וכשהאדם מרגיש הדעת שהיא פנימיות הרצון הפשוט צעלמו צמוחו צמחשצתו וצגופו אפשר לו לצא לידי הרחצת הדעת ולהשגת מוחין דגדלות כדלקמן.

Mishna 3

Ten Sephirot of nothingness. Ten not nine, ten not eleven. Understand with wisdom and be wise with understanding. Build with them, scrutinize from them; stand everything on its verity and sit the artist on his place

משנה ג'

²⁵ עשר ספירות ²⁶ בלימה ²⁷ עשר ולא תשע ²⁸ עשר ולא אחת עשר, ²⁹ הן בחכמה ³⁰ וחכם בבינה, ³¹ בחון בהם ³² וחקור מהם

25. עשר ספירות: פי' אותן שאמרנו עליהן (צמשנה צ') שהן חמש כנגד חמש, ושהדעת צאמלע כצריית יחוד, דע כי צלימה הן.

10 Sephirot: Namely, those we described above - in the previous Mishna - as being five opposite five, and those wherein *Da'at* - Knowing is central as a covenant of unity; know that they are *Blimah* - Nothingness.

26. בלימה: כדכתיב (איוב כ"ו ז') נטה לפון על תלה ארץ על צלימה. נטה לפון על תהו פי' (עיין פתיחת משנה א' צצאור הרצון הפשוט אופן ג') שהתהו הוא ערצוב וצלצול כל הרצונות כלם על מקום אחד וצב לפונים וטמונים, (ועיין לקמן משנה י' ופרק צ' משנה ה'). תלה ארץ על צלימה פי' היפך התהו המלאה רצונות, צלימה כלומר צלי כח רצון, שהרצון הפשוט אינה צעל דעה ואין לה רצון לעלמה ואין לה צחירה, כמו שיצאר לקמן. והארץ אין לה צחירה חפשית רק הרצון הפשוט.

Blimah - Nothingness: The first use of the word occurs in Job (26:7) "Stretching north over chaos and hanging Earth on *Blimah* - Nothingness." Stretching north over chaos, because chaos constitutes the aggregate and commingling of all desires in one place where they are buried and hidden. The Hebrew word for north is, *Tzafon* - Hidden. So the verse may be read stretch the hidden over chaos. (See preface to Mishna 1, the 3rd form of desire. Ch. I Mishna 10, Ch. II Mishna 5.) Hanging Earth on - *Blimah* - *Blimah* - Nothingness, suggests the exact opposite of the chaotic mix of desires just described. Nothingness implies without desire or will. Because the Simple Desire of God is not in and of itself capable of thought or will. It has no free will or choice, as will be explained. Earth has no free will or choice, only the Simple Desire flowing through it.

27. עשר ולא תשע: אם תאמר שתכלית צריחת העולם הוא שהקצ"ה רצה להרגיש האין והאפס וההעדר שהוא הרגש הרצון הפשוט (כדלעיל פתיחת משנה א') צלי קן ואחרית וכוף וגזול, וכמו שהצצרו לעיל (ד"ה וצריח), ופשטות לשון המשנה הקודמת משמע כן, שספי' הכתר שהיא האיין היא הצריח-יחוד המשפיע להם ומכוונת צאמלע ואינה מקצלת מהם כלום, אז לא תכלל ספי' הכתר עם שאר הספי' ולא תעלה צחשצונם ומנינם, ותשאר היא לצדה מוחין כמו הכתר לראש המלך שאיננו חלק גופו, ותהי' חשצון הספי' ע' ולא י'.

Ten not nine: One might contend that God's purpose was to experience that sensation of emptiness (described in the preface to Mishna 1) for its own sake, because He wanted to feel the *Ain* - Nothing, the lack and the need which

are the corollary of the Simple Desire, in infinite quantities, without end or purpose or boundary, as might seem apparent from a straight reading of the previous Mishna (see cit loc: A covenant). Then it would be the Sefhira of *Keter* - Crown i.e. the *Ain* - Nothingness, i.e. the Covenant of Unity whose eternal need and desire and emptiness flow into the other, lower Sefhirot. Which would imply that the existence of everything is predicated on nothing more than God's need to feel infinite desire for something. Then it would be the Sefhira of *Keter* - Crown, i.e. the *Ain* - Nothingness which is the thread stripped of attributes that receives neither from one side nor the other; that remains without acquiring the characteristics of any of the Sefhirot at all. Then *Keter* - Crown would be the thread connecting a person to their Maker, but would not be one of the sephirot and would not be counted with them. It would remain isolated like the crown outside the head of the king and not a part of the body and there would be 9 sephirot and not 10.

28. עשר ולא אחת עשר: ואם תאמר שתכלית בריאת העולם הוא שהקב"ה ימלא רצונו כדי שלא יצטרך להרגיש האין והאפס וההעדר ויפסק הרצון הפשוט כשמלא כריסו כביכול ותאוותו, ושהחוט המחבר אדם עם קונו אינה הרצון הפשוט שהיא ספירת הכתר אלא ספי' הדעת שהיא הרגש הרצון להשיג ולהפיק המטרה ולא הרצון הפשוט עצמה אלא כמו סניף וסעיף כתולאה ממנה. נמצא שהא"ן שהיא הכתר יופיע גם בצחי' י"ש וספי' הדעת תקצב צו כאחד הספירות ותהי' מספרם י"א ולא י'.

Ten not eleven: One might contend that God's purpose in creating the world was to have His fill of desires in order not to have to feel the *Ain* - Nothingness, emptiness, need and lack again. And so the Simple Desire will cease as soon as that end has been achieved and God has had enough of His desires. And the thread connecting us to our Creator is not the Simple Desire we tried to name *Keter* - Crown, at all, but rather the Sefhira of *Da'at* - Knowing which is the experience of the desire to grasp the moment, to fulfill the purpose, to consummate with orgasm in order to be done with desire. Then the Simple Desire would no longer be simple, but would have branched out onto a new path. It would be *Da'at* - Knowing which is actually an outcome and consequence of the Simple Desire. So, the *Ain* - Nothingness which is *Keter* - Crown would manifest as *Yesb* - Something, and the Sefhira of *Da'at* - Knowing would also be counted among the Sefhirot and there would be 11 not 10.

29. הבן בחכמה: הנה האווי הראשון צספר יאירה להבן בחכמה פי' ע"פ מה דאיתא (תמיד לז.) אמר להם אידין מתקרי חכים אמרו ליה איזכו חכם הרואה את הנוול ע"כ, וכד"א (תהילים קי"א י') ראשית חכמה יראת ד' וגו'. שענין החכמה הוא הרגש שיש עתיד. וענין הצנינה הוא הרגש שיש זמן. כד"א (דברי הימים א' י"ג ל"ג) ומצני יששכר יודעי צינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל וגו' ע"פ המדרש (בראשית רבא ע"ה ז') שמדובר על מאתים ראשי סנהדרות משבט יששכר שידעו לעבר את החדש (וע"ע עירובין ק': צסוד אשה, צחי' צינה, תובעת לדבר מלוה, צחי' רצון, הוויין לה צנין שאפילו צדורו של משה לא שכחיו, משה דייקא, צסוד מן המים משיתכו, מים צחי' רצון כדלקמן משנה ט', נצונים פי' צקיים צקציע דירחי והצן). וענין הדעת הוא הרגש שיש זמן והוא עכשיו ושאינה לא העתיד ולא העבר (עיין לקמן פרק ג' צסוד עולם נפש שנה). ופי' דעת כמו דע עת. והבן בחכמה פי' הרגש הדעת כמאפה שהרגע עכשיו תמשוך לעולמי עד.

Understand with Wisdom: This is the first instruction contained in Sefer Yetzira, understand using wisdom. What is wisdom? We learn in the Talmud, (Tamid 32a) Alexander of Macedonia (the Great) met the sages and asked them questions. One of the questions is this: Who should be called wise? They answered: Who is wise, he who sees the outcome. (lit. *Nolad* - נולד - to be born) It is derived from the verse (Psalms 111:10) "The beginning of wisdom is fear of God." As has been said (Mishna 1 note: In 32), the concept of Future is the source of all sorts of fear. Because the essence of *Chokhma* - Wisdom is the awareness that there exists Future. The essence of *Binah* - Understanding is the awareness of the existence of Time, as we read (II Chron. 12:33), "From the sons of Issachar who know the *Binah* - Understanding of time, who know what Israel ought to do." The Midrash (Gen. Rabba 75:2) reads the verse as talking about the hundreds of Heads of the Sanhedrin Supreme Court descended from the tribe of Issachar who knew how to calculate the Lunar and Solar calendars. They were masters of Time. (This also explains the Talmudic dictum (Erubin 100b.) the secret of the woman who knows how to demand a *Mitzva* - Positive Act of her husband, i.e. to arouse his desire, the Talmud promises she will have children with *Binah* - Understanding uncommon even in the generation of Moses. Moses was chosen as the benchmark because Moses is the paradigm of a man without desires. His very name is "From the water he was drawn" and water is a metaphor for desire, as we will learn in Mishna 9. Children with *Binah* - Understanding because they will be Masters of Time.) The essence of *Da'at* - Knowing is the awareness of time and that the time is always Now, neither past nor future. (See Ch.III *Olam Nefesh Shana*) The Hebrew word - דעת - *Da'at* - Knowing is actually comprised of two words, דע עת - *Da Et* - Know Time. Understanding with Wisdom means the experience of *Da'at* - Knowing in anticipation of the current moment lasting forever. Imagine standing still, facing upstream in a river of time, always staying in the same spot while the river of time continuously flows towards you, past you and behind you.

30. והכם בבינה: והלווי השני לחכם צנינה פי' ע"פ מה דאיתא (ספרי דברים י"ג) מה בין צנונים לחכמים חכמים דומים לשולחני עשיר שמציאים לראות רואה כשאין מציאים יושב ותורה. נכון דומה לשולחני תגר כשאין מציאי לו לראוי מציא משלו ורואה ע"כ. שהחכם צנינה הוא כמו עשיר צנוני. שאינו מהרהר ומרגיש הזמן שהוא נמלא בו עכשיו כלל, אלא מצין שגם העבר וגם העתיד הרגשים הם דומים צמוחו וא"א למוטע העתיד מהשתנתה להיות העבר אפילו רגע, וא"א להיות צאמלע הרגע הנוכחי לרדת לעומקו כי חלף ואינו.

Be Wise with Understanding: The second instruction in Sefer Yetzira can be understood in the light of a Midrash (Sifrei Deut. 13). What is the difference between *Chachamim* and *Nevonim*, those who have *Chokhma* - Wisdom and those with *Binah* - Understanding? Someone with *Chokhma* - Wisdom may be compared to a wealthy banker doing business with anyone who approaches him. When people bring him coins to assess he has work to do, but when they don't come to him he does no business. Someone with *Binah* - Understanding is like a merchant banker who brings his own coinage to asses and does business with it even when no coinage is brought his way. According to this Midrash, then, someone who is *Chacham* - Wise with *Binah* - Understanding would be like someone being rich with poverty, which, in the terms set out above would translate as being aware - without any sense of being in the present moment at all - of Past and Future as a universally flowing Time. Imagine floating slowly on a fast flowing river of time, never standing still for a moment, never in one place, always watching Future irresistibly changing into Past, without any chance of stopping or slowing the flow, or even finding a stationary spot to stand in and take bearings from.

31. בחון בהם: בחון מלשון צנין מגדל גבוהה ומצלר חזק, כד"א (ירמיה ו' כ"ז) בחון נתתיך צעמי מצלר ותדע וצנתה את דרכם. ועיין רש"י (סם) וז"ל בחון לשון חזק כמו עופל וצחן (ישעיה לב) הקימו צחויו (ישעיה כג) עכ"ל. ופי' השתמש צנינה לצך להרחצת ולהתפשטות הענין.

Build with them: - *B'chon* is an expression of towering building, like a fortress or citadel. (See Jer. 6:27) "I have set you as a - *B'chon* - Tower and a fortress among my people, that you should - *B'chon* - Discern and try their way." See Rashi (cit loc) - *B'chon* is an expression of power. The same verse uses the same word again in another way. - *B'chon* also means to discern. The Mishna therefore is to be understood as an instruction to use *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding in order to extrapolate and build upon these first principles. To build a tower from which to survey the larger lands. To look beyond your immediate self at the bigger picture.

32. וחקור מהם: כד"א (איוב י"א ז') החקר אלוה תמלא וגוי, (תהילים קמ"ב ג') ולגדלתו אין חקר וגוי. שמהם תמלא מרגוע לנפשך שעי' צאים לקצ"ה (ועיין מאורי אור ערך חקירה ויאר נתיב שם שהניחו צ"ע) ולקמן משנה י' אפרשו צעה"י.

Scrutinize from them: Similar use of the word - *Chakor* - Scrutinize can be seen, (Job 11:7) "Can you scrutinize God?" (Psalms 145:3) "There is no scrutinizing His greatness." With the ability to look beyond immediate time, one may apply scrutiny to the Simple Desire of God and see its marvelous unfathomableness. This is a tremendously satisfying endeavor and a balm to the soul, for in the awareness of the impossible distance comes a closeness with God.

33. והעמד דבר על בוריי: הוא הצרית יחוד המדובר לעיל צמשה צ' זה סוד ספי' הדע"ת. ופי' על צוריי כמו על צריתו, כד"א צרו לכם איש, (עיין פתיחה למשנה צ' ד"ה וצין הספירות) ועיין ס' הכתב והקבלה צראשית ו' י"ח שכתב וז"ל והיא דעת רבותינו שאמרו (צפיתחתא דאיכה רבתי) זכור את בוראך בימי צרותיך. עד שצרותיכם קימות עד שצרית כהונה קימת שנאמר וצחור אותה מכל שבטי ישראל, וכו' שמצואר מדברי חז"ל שצאור שם צרית דומה ממש לענין צרירה והפלגה עכ"ל. והעמדה דבר על צוריי משמעו ספירת הדעת. ומשום שצורה להבין צחכמה ולחכם צנינה מלרף להם גם כן על הדעת. כי כששני הספירות חכמה וצנינה משמשים כאחד הן צחי' אצא ואמא תרין רעין דלא מתפרשין, צח' זכר ונקבה ציווג צלתי נפרד. ואין חילוק בין ציווג גופני לציווג רוחי צצחי' הדעת כמו שלמדנו צמשנה צ' על ההשוואה בין צרית הלשון לצרית המעור כי צרית כרותה לשניהם. ושניהם כלי ציווג הם. הלשון מצווג אנשים. כל מלה היוצא מפי ראובן ונכנס לאוזן שמעון מצווג לבו צלבו ומחשבתו צמחשבתו. וענין הדעת מצווג, מלה שילא מפי ראובן צא ונכנס צאוזן שמעון וצרגע מסוים שהמלה פועלת השתנות צמוח שמעון ומוליד צה הצנה חדשה יש קשר של ידיעה בין המדבר והשומע. והרגע עבר חיש מהר, כי כן עצע הדעת שא"א להמשיכה, ומיד נפסקת.

Stand everything on its verity: The word the Mishna uses for verity is - *Bor'yov*. It shares a root with the word - *Bris* - Covenant, which we noted (preface to Mishna 2), is cognate with the word - *Bo'reb* - Create. The allusion is to the the Sephira of *Da'at* - Knowing, as will be explained. It is as though the Mishna had said, Stand everything on its covenant. About the verse, (Gen 6:18) "And I will establish My covenant with you." The book, *HaKitav VeHaKabala* (Gen 6:18) says the following: This is the shared opinion of our sages who explained in the preface to

Lamentations Rabba, that while in the text (Ecl. 12:1) it says: "And remember your Creator in your youth." this verse can be read quite differently. a.) The word for your Creator in the above verse is, - בוראך - *Bo'reb'cha* which we said earlier is the root of the word - ברית - *Bris* - Covenant. b.) The word for youth in the verse is, - בחרות - *Bachrut* which can also be translated as Chosenness. Now, the sages say, let us read the verse as follows: "Remember your priestly covenant while you are still in your chosenness." *Cohen* - Priests are referred to as chosen in the text, (I Sam. 2:28) "And I - בחר - *Bachar* - Chose him [Aaron] from all the Tribes of Israel." It is clear from the words of our sages that they understood the concept of Covenant as a state of chosenness and a specialness.

In the previous Mishna there is the mention of the *Bris* - Covenant, which, we said, is associated with the connection, the Simple Desire flowing between God and us; the *Bris* - Covenant applies to connections between people that make use of either the tongue (speech) or flesh (sex). The connection is called *Da'at* - Knowing. It is similar to the connection between the two hemispheres of the brain, when the moment of synthesis happens between right brain and left brain thinking and for a split second there is a moment of 'knowing'. And because the Mishna instructed us to be Wise with Understanding and Understanding with Wisdom, which is the instruction to use the two hemispheres of the brain at the same time. These two Sephirot, *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding are also called - אבא - *Abba* - Father and - אמה - *Imma* - Mother. There are also sometimes referred to as the two lovers who cannot be separated. At some level, below that of simple waking consciousness, the two halves of the brain work together, in constant communication. They are in *Da'at* - Knowing with one another. (Eating from the Tree of *Da'at* - Knowledge did not make us aware of the function in us that synthesizes right and left brain activity, rather, it made us aware of the split between them! We became aware of a struggle for preponderance between our two hemispheres.) Now, in the Sephira of *Da'at* - Knowing there is no distinction between physical and spiritual connections, both are bound by a covenant as was stressed in the previous Mishna, because the tongue connects people through speech as follows: Words come out of Reuben's mouth and enter Simeon's ears and suddenly their hearts and thoughts are connected, and when Simeon's mind is suddenly changed by something he is hearing from Reuben, there is a moment of *Da'at* - Knowing. The moment is as fleeting and passing as the momentary glimpse of 'knowing' a person gets when the two sides of his brain synthesize something new. Because that is the nature of *Da'at* - Knowing, it is instantaneous, momentary and cannot be maintained for any duration.

34. והשב: פ'י להורידו ית' מעולם עליון לעולם תחתון, לעשות מקום להקב"ה לשבת. כדאיתא במדרש (רצב שמות כ"ג א') אמרו לו עד שלא עשית המלחמה היית מלך עכשיו עשיוך אגוסטוס מה יש כבוד בין המלך לאגוסטוס אלא המלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב.

Sit: To cause God to sit means bringing the Holy, Blessed One down from upper worlds into this world we inhabit, to make room for God to dwell inside us. As we learn in the Midrash (Ex. Rabba 23:1) They said to God, "Until You made war you were only a king, but now we have made you into an Augustus (emperor). What difference is there between the glory of the King and that of the Emperor? Well, (in heraldry) the king is depicted standing while the emperor always sits."

35. יוצר: כמו יצר. שכל ענין ספר יצירה הוא להסביר איך הראון הפשוט השתלשלה מלמעלה והתגשם למטה. כי מן הראון הפשוט נהיתה היצר והיצרים. ונקודה שעליה הכל נשען וכמו על הארץ מסתובב היא ספ'י הדע"ת. ומלמדת לנו המשנה שדעתה היא הכתר רק שהוא צבחי מטי ולא מטי, (פ'י מניע ואינו מניע) שעולם היצירה היא התפשטות הראון הפשוט והשתלשלותה ביצירה דהיינו צורה הניכר כאלו. ועיין לקמן פרק ב' משנה ה', (ד"ה וכל היצור) ושם הרחבנו ביאורו.

The artist: The word for artist is, - יוצר - *Yotzer* traditionally used to mean a potter, but in modern times also used to describe an author. The root of the words is, - יצר - *Yetzer* which we find used first in Genesis describing God's forming living things from the raw materials of Earth. In the first description of the formation of Adam in Genesis, the text uses the word - וייצר - *VaYetzzer* - And [God] Formed. About which the sages remark: Why are there two letter - יי - *Yud* in the word - וייצר - ? Because God made humans with two - יצרים - *Yitzrim* - Desires; the - יצר טוב - *Yetzer Tov* - Good Desire and - יצר רע - *Yetzer Ra* - Evil Desire. The word - יוצר - *Yotzer* in the Mishna here is used deliberately to denote the Creator whose Simple - יצר - *Yezzer* - Desire electrifies and powers all Creation. The *Sefer* - *Yetzira* then, is not a Book of Formation but the Book of Desire, God's Simple Desire. So, the Mishna might be read, "And sit the Desirer on His place." Everything hinges on the Sephira of *Da'at* knowing, the connection, the Simple Desire flowing between God and us, connecting us. The Mishna is telling us that this connection; that *Da'at* - Knowing might almost be *Keter* - Crown, but it isn't quite it; it touches but touches not, reaches but reaches not. But that the World of *Yetzira* is the world where God' Simple Desire expands and spreads and evolves and develops into something we can recognize as desire. (See Ch. II Mishna 5 - cit loc: everything formed)

36. מכונן: הראוי והיאות לו ית' במלכות. מכון היינו עולם התיקון כד"א (שמות ט"ו י"ז) מכון לשבתך פעלת ד' וגו' ומתרגמינן אתר מתקן לבית

שכינתך אתקיימת. וכן הרצה.

His Place: Meaning the appropriate place for God. The word, - מכון - *Machon* is first used in Exodus (15:17) “You have wrought a Place for Your dwelling, God.” The Targum there translates the phrase, - מכון לשבתך - *Machon L'Shivtecha* as, A place fixed up for Your *Shechina* - Dwelling Presence.

Mishna 4

Ten Sephirot of nothingness, their measure is ten that have no end. Depths of beginning, depths of afterward. Depths of good, depths of evil. Depths of height, depth of below. Depth of east, depth of west. Depth of south, depth of north. And one master, EL Melech Ne'emana (Lord Faithful Sovereign) rules them all from His holy abode until the time until.

משנה ד'

עשר ספירות בלימה מדתן עשר שאין להם סוף, עומק ראשית ועומק אחרית, עומק טו"ב ועומק ר"ע, עומק רו"ם ועומק תח"ת, עומק מזרח ועומק מערב, עומק צפון ועומק דרו"ם. וארון יחיד א"ל מל"ך נאמ"ן מושל בכולן, ממעון קדשו ועד עדי עד.

Preface to Mishna 4

After explaining that the Sephira of *Da'at* - Knowing is somewhat like a bridge between *Keter* - Crown and the other 9 Sephirot but is not counted among them, the text returns to describe how the Simple Desire spreads and thickens to fill the space of the world.

פתיחה למשנה ד'

אחר הסבירו ספי' הדע"ת שהיא כמו גשר בין ספי' הכת"ר לשאר הט' ספירות ואינה מן המנין, חוזר לראש הענין לפרש איך התפשטה הרגון הפשוט והתעבה בעוצי חלל העולם.

We learn in the Talmud, (Nidah 30a) Rabbi Simlai taught: To what is the fetus in its mother's womb most similar; to a ledger folded and laid down. Its two hands rest upon its two temples, its two armpits upon its two knees, its two heels on its two buttocks, with its head between its elbows, its mouth stopped and its navel open. It eats from what its mother eats and drinks from what she drinks. It excretes nothing lest it endanger the mother. Once it comes out into the air of the world, the stopped is opened and the open is stopped. For were it not so it would not survive a single hour. A lamp shines above its head and it observes and gazes from one end of the world to the other, as it is written, (Job 29:3) "In the radiance of his lamp over my head, in his light I traverse the dark." Don't be astonished, for a man may sleep here and dream of Spain. And there are no days more thoroughly steeped in goodness in a person's life than those days, as it is written, (ibid 2) "O, would someone give me time like those months of yore, like the days my Lord cared for me." What sort of days are those that have months but not years? I would say he refers to the months of gestation. And they teach it the whole Torah in its entirety, as it is written, (ibid 4:4) "He taught, saying to me, 'my words will succor your heart. Guard my commands and live.'" And also, (ibid. 29:4) "In the mystery of the Lord over my tent." Why also? Well I might have said the first verse is being said by the prophet to the reader, hence the second verse comes to emphasize the point. And once the child comes into the air of the world an angel comes and slaps it on the mouth to make it forget everything it has learned of the Torah, as it is written, (Gen. 4:7) "At the opening sin crouches." But the child does not leave there until it is sworn, (Is. 45:23) "To me must every knee bow, every tongue swear." To me must every knee bow refers to the day of death, as it is written (Ps. 22:30) "Before me bow all who descend to dust." "Every tongue swears" refers to the day of birth, as it is written, (Ibid 24:2) "Innocent hands and pure of heart, who has never blasphemed nor has sworn falsely." What is this oath they make it swear? Be righteous and be not wicked, and even if the whole world tells you you are a saint still consider yourself wicked. Know that God is pure and His servants are pure and the soul you've been given is pure. If you take care of it, well and good. If not I will take it from you.

הנה איתא (גדה ל) דרש רבי שמלאי למה הולד דומה צמעי אמו לפנקס שמקופל ומונה ידיו על שתי זדעיו שתי אליליו על צ' ארכוזותיו וצ' עקציו על צ' עגבותיו וראשו מונה לו צין צרכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוליא רעי שמא יהרוג את אמו וכיון שיא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו ולופה ומציט מסוף העולם ועד סופו שנאמר (איוב כ"ט ג') צהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך. ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן ורואה חלום צאספמיא ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר (שם שם צ') מי יתנני כירחי קדם כימי אלוי"ה ישמרני, ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה. ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר (משלי ד' ד') ויורני ויאמר לי יתמך דצרי לצך שמור מלותי וחי, ואומר (איוב כ"ט ד') צסוד אלוי"ה עלי אהלי. מאי ואומר וכי תימא צביא הוא דקאמר תא שמע צסוד אלוה עלי אהלי. וכיון שצא לאויר העולם צא מלאך וסערו על פיו ומשכחו כל התורה כולה שנאמר (צראשית ד' ז') לפתח חטאת רובן. ואינו יולא משם עד שמשציעין אותו (ישעי' מ"ה כ"ג) כי לי תכרע כל צרך תשצב כל לשון, כי לי תכרע כל צרך זה יום המיתה שנאמר (תהילים כ"ג ל') לפניו יכרעו כל יורדי עפר. תשצב כל לשון זה יום הלידה שנאמר (שם כ"ד ד') נקי כפים ובר לצב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשצב למרמה. ומה היא השצובה שמשציעין אותו תהי לדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם כולו אומרים לך לדיק אתה היה צעניך כרשע והוי יודע שהקדוש צרוך הוא טבור ומשרתיו טבורים וגשמה שנתן צך טבורה היא אם אתה משמרה צטברה מוטב ואם לאו הריני נוטלה ממך ע"כ.

In the teaching of R. Simlai we find he refers to 10 parts of the fetus, hands, temples, armpits, knees, heels, buttocks, head, elbows, mouth and navel. These correspond to the Ten Sephirot of Nothingness in our Mishna. When Job refers to the "Mystery of the Lord above my tent" he is talking about the mystery of pregnancy known as *Sod Ha'Ibur*. Just as the baby is folded thrice like a ledger from one side and once again from the head, so too the 10 Sephirot in our Mishna. And just as the fetus takes no sustenance from his mouth and only through the navel, so too the 10 Sephirot in our Mishna. And just as the fetus does not excrete but recycles everything through the umbilicus to the mother, so too our Sephirot do not work in their proper order before the main acts of genesis are performed. Now, in regard to the Torah the fetus receives from heaven, we have no idea what Torah that is. For the Torah is a product of Supernal Wisdom and our Torah is only a weak reflection of the Supernal Wisdom as we learn in Genesis Rabba (17:5); it is only 1/60th of the original (Talmud Berachoth 57a). But this we can say with confidence about the teaching of R. Simlai and how it pertains to our Mishna. In the womb the baby learns bit by bit that a.) things begin and things end. b.) some things are good and some are not, some things are pleasant and others are not, some are desirable and others are not. c.) there is an up and there is down; there are face and back, right and left. Baby answers 'Amen' which is the word in Hebrew one can say with a mouth full of amniotic fluid. It requires no air, only the movement of lips and tongue. Amen is the mnemonic notariqon of the phrase, *EL Melech Ne'eman* in our mishna.

הנה צדרשת רבי שמלאי יש צגוף העוצר עשר צחי' והן ידיו, זדעיו, אליליו, ארכוזותיו, עקציו, עגבותיו, ראשו, צרכיו, פיו, וטבורו. כנגד עשר ספי' צלימה צצמשנתנו. דע כי צסוד אלוי"ה עלי"ה אהלי"ה היא סוד העיצור. ודע שכמו שהולד מקופל ומונה כפנקס דהיינו מקופל ג' פעמים מלד אחד ועוד פעם אחד מלד הראש, כן העשר ספירות האמורות צמשנה זו. וכמו שאינו ניזון מן הפה אלא מטבורו, ואינו מוליא רעי ופסולת אלא מחזירו לחמו צחזרה דרך אותה נור שניזון צה כן העשר ספירות אינן פועלות כדרךן וכסדרן קודם מעשה צראשית. והנה צתורה שמלמדים אותו מן השמים צמעי אמו אין לנו השגה דהא תורה מחכמה עילאה קא נפקת, שתורתנו הק' אינה אלא כנוצלת חכמה של מעלה (עיין צראשית רבה י"ז ה'), דהיינו אחד משישים (עיין צרכות נ"ז). מתורה עילאה. רק זה נתן לנו להשיג ממה שמלמדים את העוצר והוא מה שאפשר ללמוד ממלצו צצטן אמו. וזה שייך למשנתנו. א.) הולד מכיר לאט ולאט שיש ראשית ואחרית שמרגיש דצרים מתחילים ומסתיימים. ב.) מכיר צין טוב לרע, שיש דצרים שמענגים אותו ורואה צהם

ולפיכך שיש דברים שאינם מרוצים לו. ג.) מכיר שיש מעלה ומטה, פנים ואחור וימין ושמאל. ועל כל התורה שמלמדים אותו עונה אמ"ן, והוא המלה היחידי שאפשר לאמרה צפוי סתום ומלא מים, שאינו לריך להצל הפה והרוח רק עקימת שפתיים והלשון, וצא א"ל מל"ך נאמ"ן שהיא ר"ת אמ"ן צמשנתנו להורות על סוד זו.

The Creator's Simple Desire begins at *Keter Elyon* - Supernal Crown and continues to *Keter Malkhut* - Crown of Sovereignty - (the desire to receive) - and never ceases. It becomes more and more physical, and materializes as time and distance increase through the Tree of Knowledge - (a continuation of the Sefira of *Keter* - Crown) - to *Tifferet* - Glory (the desire to do good) - and hence through the Sefira of *Yesod* - Fundament - (the desire to connect and join). It separates into two streams known as the *Yetzer Tov* - Good Desire and *Yetzer Ra* - Evil Desire. The Sefira of *Chokhma* - Wisdom (represented by the Upper Waters and Lower Waters) is the clothing for the Simple Desire. The vessel capable of holding within it Good and Evil is the Sefira of *Binah* - Understanding. It is in this Sefira that a person elevates or lowers good and evil using the intellectual understanding he has of good and evil and the desires of his heart. The heart then becomes the clothing for the two desires. Desire then takes on a front and back which we call *Chesed* - Lovingkindness and *Gevurah* - Withholding. When people connect face to face it means they share aims and purposes. Their desires are similar; the purpose of their coming together is congruent. But if one of them has other motives and purposes in mind besides those they share, then the coming together is not face to face but face to back. When both of them have completely separate motives for coupling and share no purposes then their coupling is said to be back to back. What defines it is their desire; that is the business of *Chesed* - Lovingkindness and *Gevurah* - Withholding, which in this context constitute the clothing for the Simple Desire to give, and the Simple Desire to receive. The Sefirot of *Netzach* - Victory and *Hod* - Beauty are the Desire to Begin and the Desire to End respectively. Through a person's awareness and sensitivity to these aspects of the self and the clothing of the Simple Desire, a person can learn to recognize the shape and form of the Sefirot, and thus achieve the ability to wear the clothing of Simple Desire in imitation of his Creator.

ומתחילה הרצון הפשוט מכתר עליון וגמסכה עד כתר מלכות שהיא הרצון לקבל, ואינה נעלמת לעולם, אלא מתגשם והולך דרך עץ הדעת שהיא המשכה מספי' הכתר לספי' תפארת שהיא הרצון להטיב ודרך ספי' יסוד שהיא הרצון לחבר ולהתחבר. ויפרד לשני ראשים, דהיינו יצר טוב ויצר רע, ספי' החכמה צחי' מים עליונים ותחתונים והם כמו לצושים לרצון הפשוט. והכלי להכיל טוב ורע הוא ספי' הצינה בלב, שבו מרים ומוריד הטוב והרע כפי שכלו ורצון שבלבו, והוי הלב כמו לבוש לשני היצרים. וצא הרצון צפנים ואחור שהם ספי' חסד וגבורה. כי כשאנשים מזדווגים פנים צפנים פירושו שצדוניהם שניהם דומים זה לזה, וצדוניהם מטרת זיווגם דומה באחד לשני. ואם הכוונה של אחד מהמזווגים אינה מתאים לשניהם, וצדוניהם יש לאחד רצון שאין לשני אז הזיווג היא צחי' פנים באחור. וכששניהם מזווגים זה עם זה אצל צדוניהם אינם בהשוואה כלל וכל אחד מכוון ורואה לדבר אחר אז היא צחי' אחור באחור, והמכריע היא הרצון. והוי חסד וגבורה כמו לצושים לרצון הפשוט להשפיע, והרצון הפשוט לקבל. וספירת נח הוא ענין הרצון להתחיל, וספי' הוד הוא הרצון לגמור. וע"י שהאדם מכיר הלבושים שבהם מסותרת הרצון הפשוט ומרגיש צעלמו צדוניהם ודמותם צא לו הכח להתלבש בהם ולדמות לקונו לעשות רצונו.

Mishna 4

Ten Sefirot of nothingness, their measure is ten that have no end. Depths of beginning, depths of afterward. Depths of good, depths of evil. Depths of height, depth of below. Depth of east, depth of west. Depth of south, depth of north. And one master, EL Melech Ne'eman (Lord Faithful Sovereign) rules them all from His holy abode until the time until.

משנה ד'

37 עשר ספירות בלימה³⁸ מדתן עשר³⁹ שאין להם סוף, ⁴⁰ עומק ראשית⁴¹ ועומק אחריית⁴², עומק טו"ב ועומק ר"ע, ⁴³ עומק

37. עשר ספירות: פ"י אותן שאמרנו עליהן (במשנה ג') שהן י' ולא י"א, י' ולא ט', ושכן מוכתרים צכתר שהיא הראון הפשוט.

Ten Sephirot: These about which we said above; they are 10 and not 9 10 and not 11 etc., those we described and being crowned with Keter - Crown which is the Simple Desire.

38. מדתן עשר: וקשה אם מדת תרגומו מקצב ושיעור איך אפשר לאמר עליהן שאין להם סוף דהוי תרתי דסתרי. ועוד, מה הוסיף באמרן מדתן עשר, דהיה לו לאמר סתם עשר שאין להם סוף, מאי משמע מדתן. אלא פ"י שכל אחת מ"י ספירות לבוש י' מדות כד"א (ויקרא ו' ג') ולבש הכהן מדו דג, שכל הספירות יש להן לבושים ולכל אחת מהם עוד י' מדות וזה פ"י עשר שאין להם סוף. ומה המה הלבושים ועל מה מדובר, אלא שהספירות הם עשר רצונות שונות זו מזו כדפרישית להלן.

Their Measure: Question: If the Hebrew word - *Midah* - מדה simply translates as measure, how can the following phrase refer to them as having no end. Isn't that a contradiction? And wouldn't it have been more efficient simply to say, Ten Sephirot without end. Why bother saying, Ten Sephirot, their measure is ten without end? What other connotation is carried by the word - *Midah* - מדה - Measure? The meaning is that each of the Ten Sephirot wears the measure of another ten Sephirot. The word - *Midah* - מדה is used the way it is used (Lev. 6:3) "And the Priest will wear his - *Mido* - מדר - Tunic of linen." The word - *Midah* - מדה is then translated as tunic or any clothing of the Sephirot. Each of the sephirot wears clothing in the form of desires and desires for desires as will be explained. This is the meaning of the phrase, ten without end.

39. שאין להם סוף: ולמה דייק שהעשר ספירות לבושים עשר מדות שאין להם סוף, ומהו הלימוד כל כך נחוץ שהזקק לאמרן כאלו. אלא משום שבא ללמד עומק אחרית שאין פירושו עומק סופי שיש לו קץ ותכלית ח"ו, לפיכך הקדים הדיוק עשר שאין להם סוף כדי שיוזן שמלת אחרית אין פירושו סוף.

That have no end: Why is it important to emphasize that the Ten Sephirot have ten sorts of clothing that have no end. What lesson - so crucial that it must not be overlooked - was the Sefer Yetzira author anxious to teach here? It is as follows: Since we are about to be taught the Depths of Afterwards, which does not mean the Depths of Ending, the Mishna first uses the word - *Sof* - סוף - End in such a way that we will not then mistake it for the word - *Acharit* - אחריית - Afterwards.

40. עומק ראשית: פ"י הראון הפשוט שהיא צחי' כתר עליון יש לה ראשית והתחלה בו וממנו ית', ופ"י ראשית ענין הקדם.

Depths of Beginning: The Simple Desire (*Keter Elyon* - Supernal Crown) has a beginning, a starting point with God. - *Reishbit* - ראשית - Beginning then also means something which came early, without necessitating the concept of coming First.

41. ועומק אחריית: ואין לה סוף ותכלה אלא אחרית שפירושו המשך. והוא כי הראון הפשוט יש לה המשך זמני וממנה תמשך ענין הזמן שהוא סוד שני"ה (עולם, נפש, שנה) כדלהלן. והוא צחי' כתר המלכות. וזה פירוש הפסוק בקדושת כתר שבמוסף, הן גאלתי אתכם אחרית כראשית וכו'. שהראון הפשוט נמשך מכתר עליון לעולם.

Depths of Afterwards: It has no end or stopping point, but rather an afterwards, which suggest continuity . The Simple Desire has continuity in time and from it comes the very concept of Time which is one of the three Mother Concepts we will be learning about later in the book, i.e. Year, Universe and Soul. It is the concept of *Keter Malkhut* - Crown of Sovereignty. This is what we mean in the *Kedusha* - Sanctification of the *Musaf* - Additional Service when God says, "Behold I have redeemed you, - *Acharit Ch'Reishbit* - אחריית כראשית - Afterwards As When It Began."

Because the Simple Desire continues from *Keter Elyon* - Supernal Crown forever.

42. עומק טוב ועומק רע: צחי' חכמה כדתנא בן זומא (אבות ד' א') איזבו חכם הלומד מכל אדם, דהיינו מילר טוב וגם מילר הרע, וכמאמר הבעש"ט הק' המוצא צם' תולדות י"י וצשאר ספרי תלמידי הבעש"ט. ופירושו שהרצונות כולם במקור אחת שרשם. ובשביל השגוי הזה להמאמר מציאו רבינו הק' צמשה אבות וייחסו כלו לשמעון בן זומא אע"פ שהכחמים דרשו אותו כבר רבו ככלו, ארבע מאות שנה קודם לכן לאלקסנדר מוקדן (תמיד ל"ב) כדלעיל צמשה הקודמת. שהחידוש שחידש בן זומא איזבו חכם הלומד מכל אדם - דהיינו הילר"ט ויל"ר - בא לו דווקא מפני שלא עמד על דברי תורה אלו עד שלא נכשל בהם, (כדאיתא בגמ' גיטין מ"ג.) וזה טעם מאמר ר' יהושע, עדיין בן זומא מבחון שצפה בין מים עליונים למים תחתונים כשלא אצבעות, והוא שהבדיל בין ילר טוב לילר הרע, כי המים הם צחי' תשוקה וחמדה כמבואר צם'

רו"ם ועומק תח"ת.⁴⁴ עומק מזר"ח ועומק מער"ב,⁴⁵ עומק צפון⁴⁶ ועומק דרו"ם. וארון יחיד⁴⁷ א"ל מל"ך נאמ"ן מושל בכולן.

הק' מי השלות (ח"א אמור). וספ"י החכמה היא סוד המים כדלהלן משנה י', ועומק טוב ורע שרשם בחכמה, כי ההבדל בין חשק טוב לרע הוא דק דק מאוד. כד"א (קבלת י' א') יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט, שהי"א י"ש לו מקום ג"כ, וזה עמוק עמוק. ועיין לקמן, (פרק ז' משנה ז') שזאתי בשם הזוה"ק פ' בראשית (כ"ו:) סוד לורת האל"ף קודם החטא ולאחר החטא. (וע"ע לקמן פרק ד' משנה א' ופתיחה לפרק ה' משנה י"ז)

Depths of Good, Depths of Evil: This is the Sefhira of *Chokhma* - Wisdom. We learn in the Mishna (Avot 4:1) "ben Zoma says: Who is a חכם - *Chacham* - Wise man, he who can learn from everyone." This is a teaching of the Ba'al Shem Tov, quoted often in the writings of his disciples and descendents: What ben Zoma actually means by learning from everyone, is learning from one's Evil Desire as well as one's Good Desire. Because desires all come from the same source. And because of this emendation to the quote, Rabbi Yehuda the Prince, author of the Mishna, attributes it in its entirety to ben Zoma although the quote was already quite ancient in Rabbi Yehuda's time. Four hundred years prior to Shimon ben Zoma there was a meeting between the Sages of Israel and Alexander the Great, discussed in the previous Mishna. (Tamid 32a) "Alexander of Macedonia (the Great) met the sages and asked them questions. Who should be called wise? They answered: Who is wise, he who sees the outcome. Who should be called strong? They answered: Who should be called strong, he who conquers his will. Who should be called rich? They answered: Who should be called rich, he who is content with his lot." Strangely, the entire dialogue is attributed to ben Zoma, when his contribution is just one emendation. ben Zoma changed it to say, Who is Wise, he who learns from everyone. The secret is this. We have a rule: (Gittin 43a) No one can really understand the words of the Torah until they have stumbled over them. All the sages quoted in the Tractate Avot of the Mishna are wise precisely because they have stumbled over those bits of wisdom. This explains why R. Yehoshua said: "ben Zoma is still outside." Because ben Zoma saw a split between the waters above the heaven and those below the heaven, as wide as three fingers breadth. What he saw is the difference between Good Desire and Evil Desire. Because water is the metaphor for desire and longing, as we learned in the book, Mei Hashiloach (Vol I. Emor). The Sefhira of *Chokhma* - Wisdom refers to the element of Water as we will be learning in Mishna 10. Now, the Depths of Good and Evil are based in the Sefhira of *Chokhma* - Wisdom because the distinction among them is a very fine one. As we learn in Scripture, (Eccl. 10:1) More precious than wisdom and glory is a little stupidity. Because there is a proper place for the Evil Desire as well, and this is very deep indeed. (See Ch. 2 Mish 2. cit. Zohar Vol I. 26b. concerning the shape of the letter Aleph before and after the sin. see also, Ch. IV. Mishna 1, Ch. V. preface to Mishna 12)

43. עומק רום ועומק תחת: צחי' בינה. ואינו אומר מעלה ומטה, אלא רום ותחת. כי התחת מתיחס לרום בדיוק כמו שהאחרית מתיחס לראשית, שאינו משמע מן הקלה אל הקלה, כי תחת שייך גם על המרום.

Depths of Height and Depths of Below: This is the Sefhira of *Binah* - Understanding. Note: The Mishna does not refer to up and down, but height and below. Because below relates to height precisely the way afterwards relates to beginning. It does not suggest opposites, as from one extreme to the other. Heights also have underneath.

44. עומק מזרח ועומק מערב: צחי' חסד וגבורה, סוד פנים ואחור.

Depths of East, Depths of West: These are the Sefhirot of *Chesed* - Lovingkindness and *Gevurah* - Withholding, source of Face and Backside.

45. עומק צפון: צחי' כוח הוא הידיעה מתי לעזור. סוד ושמאל דוחק.

Depths of North: This is the Sefhira of *Hod* - Beauty, knowing when to stop. This is the Mystery of the saying (Sotah 47a) "Left hand rejects."

46. ועומק דרום: צחי' נלח הוא הידיעה מתי להתחיל. סוד ימין מקרבת.

Depths of South: This is the Sefhira of *Netzach* - Victory, knowing when to begin. This is the Mystery of the saying (Sotah 47a) "Right hand embraces."

47. א"ל מל"ך נאמ"ן: פי' סוד שדרשו עליו בגמ' (נדה ל:) עובר במעו אמו נר דלוק לו על ראשו ולופה ומציע מסוף העולם ועד סופו שנאמר (איוב כ"ט ג') צבלו גרו עלי ראשי, כמו שפרשתי בפתיחת המשנה.

El Melech Ne'eman: This is the mystery taught in the Talmud (Nidah 30) The fetus in the womb has a lamp shining above its head and it observes and gazes from one end of the world to the other, as it is written, (Job 29:3) "In the radiance of his lamp over my head, in his light I traverse the dark." as was explained in the preface to this Mishna.

48. ממעון קדשו: עיין לקמן משנה י"א, ד"ה מעונו.

From His holy abode: See Mishna 11 (cit loc Abode)

49. ועד עדי עד: פי' שזמשה ז' ז'אנו על סוד המקום והעת, בחי' מסוף העולם ועד סופו שאינו מוגבל בזמניאות לא בדמיון האדם (נפש) לא במרחב (עולם) ולא בעת (שנה).

Until the time until: In this Mishna we are referring to something beyond time and space. Usually the Talmudic expression: "from the end of the - עולם - *Olam* - World to its end" is understood to mean, from one end of the universe to the other, as well as, from one end of time to the other. The use of the phrase - עד עדי עד - *Ad Adei Ad* - in our Mishna, suggests something beyond that. Something that cannot be encompassed by the mind or the imagination of a person, (נפש - *Nefesh* - Soul) nor by the physical boundaries of space (עולם - *Olam* - Universe) nor by time (שנה - *Shana* - Year).

Mishna 5

Ten Sephirot of nothingness, their appearance is as the observation of a flash and their purposes have no end, and His word is in them in desire and back. They chase His saying like a whirlwind and bow before His throne.

משנה ה'

עשר ספירות בלימה צפייתן כמראה הבזק ותכליתן אין להם סוף, ודברו בהן ברצוא ושוב, ולמאמרו בסופה ירדופו ולפני כסאו הם משתחיים.

Preface to Mishna 5

The source of this mishna is the text in Ezekiel (1:13), "And between the *Chayoth* - Living Creatures it was like burning coals of fire, as if flames were going one after the other between the *Chayoth* - Living Creatures; and the fire was bright, and out of the fire went thunder-flames. (1:14) And the *Chayoth* - Living Creatures desire and came back as quickly as a thunder-flame." In the Midrash (Yalkut Ez. ibid.) "R. Aibu says: Note: the text does not say the *Chayoth* - Living Creatures Run (*Ratzoth* - רצות) rather the texts says Desire (*Ratzo* - רצוא) i.e. they desire to do God's bidding." The real meaning of the root of this word - usually translated to indicate running - is desire. The next word, Return (*Shov* - שוב) suggests an opposite to running and desiring, returning and regret or whatever the opposite of desire might be in this context. (We will explore this later in greater depth.) This explains the mystery of *Olam Hazeh* - This World. In a simpler world, in the world of the Simple Desire i.e. in the world of *Keter* - Crown there is no room or place for contradictions to co-exist. If there is desire there is no room for repulsion, demurral or rejection. If there is a cessation of desire there cannot simultaneously be desire. In This World however, everything is possible, even two diametric opposites co-existing, as we explained above, (Preface to Mish 1) in the Halacha there is a working concept of desire brought about through coercion. They force him until he says, "I want." This explains the mystery of the Sephira of *Chokhma* - Wisdom, as we explained in the previous mishna in discussing Depths of Good Depths of Evil, that the two can be carried simultaneously in *Chokhma* - Wisdom.

פתיחה למשנה ה'

שורש משנה זו בפסוק (יחזקאל א' י"ג-ד) ודמות החיות מראה כגחלי אש בערות וגוי', והחיות רלוא ושוב כמראה הבזק ע"כ. ומבואר בילקוט שם, א"ר איצו רלות אין כתיב כאן אלא רלוא רואים לעשות שליחותו ע"כ. שענין רלוא מורה על רלון. ושם משמעו חרטה וחשובה. וזה סוד העולם הזה, כי בעולם הפשוט ברלון הפשוט דהיינו צספי' הכתר א"א לשני הפכים להתקיים יחד, ואם יש רלון אין חרטה ולהיפך אם יש חרטה אין רלון, אבל בעולם הזה הכל שייך ואפילו שני הפכים יחד, וכמו שהסברנו לעיל בפתיחה למשנה א' שיש מושג בהלכה שרופין אותו עד שיאמר רלוא אני. וזה סוד ספי' החכמה כמו שהסברנו במשנה הקדמת מענין עומק טוב ועומק רע שסובל שניהם יחד.

This mishna talks about the appearance of the Sephirot, i.e. the form and shape that the Simple Desire takes. In Mishna 4 we learned that the Ten Sephirot have measures, i.e. clothing a variety of desires. Because this is what the dress and clothing is for, to be of assistance in describing the person or thing so attired. So, we use the analogy of clothing to describe God's presence. The Torah and *Mitzvot* - Commandments are clothing whereby we recognize the shape, so to speak, of God. As we read in the *Mei Hashiloach* (Vol I. Megilla 12a) "God gave the Torah and Mitzvot - which are forms of clothing - to the Jewish People in order that with them they might be able to grasp His essence. Since the fact remains that in this world no one has the capacity to grasp the essence of God without resorting to this clothing." If something is not perceivable or not within the realms of the visible due to its holiness and separateness from physical phenomena, then the

only way to “see” it is by observing the clothing wherein it is dressed, the shape of the clothing will say whatever can be said about the the shape of the invisible. And so it is with God. The clothing God wears is designed specifically to give us an idea of God’s shape, so to speak. Similarly, the Sephirot have clothing too.

והמשנה הזאת מדברת על ענין מראה הספירות, והיינו דמות ולורה שלראון הפשוט. כי במשנה ד' למדנו שעשר ספי' הן במדה, פי' מלצשים לרזונות שונים כי זה סוד הלצשים והבגדים להורות טיבו של דבר או אדם המלצש. כמו שהתורה והמלות הן לצושים להקצ"ה שע"י אפשר לזייר ולדמות בשכלנו עלמותו ית', שהוא ית' ורזונו ניכר ע"י התלצשותו זכר. כדאיתא צספ' מי השילוח (ח"א מגילה י"ג). וז"ל כי השי"ת נתן להם לישראל תורה ומלות שהם לצושים שעל ידם יוכלו להשיג עלמותו ית', כי בעולם הזה אין זכר אנושי להשיג עלמותו ית' בלתי ע"י לצושים עכ"ל. כי כל דבר שאי אפשר להסתכל עליו משום עולם קדושתו והבדלתו מהמושגים הגשמיים אינו ניכר רק ע"י לצושים שמלצשים אותו מחוץ לו כזיכור. כן הספירות יש להם מלצשים.

This mishna discusses the Sephirot and what they look like, so to speak, without clothing. Which is to say, we are not examining hidden or secret desires. Rather those desires we can comprehend and understand, those we can recognize and appreciate their reasons. It is by recognizing the desires as they flow through us that a person can come to realize what God’s purpose was in planting them in us, in our natures. Thus we may come to know what it is that God wants of us right now. This explains the mystery of the Sephira of *Binah* - Understanding. And when a person unifies these two aspects of his knowledge, learning to experience them simultaneously, a person reaches the level of *Da'at* - Knowing which flows from the *Da'at Elyon* - Supernal Knowing, about which there is a covenant. (see Mishna 2)

ומשנה זו מדברת על הספירות ועל מראהן בלי לצושים. כלומר שאין הרזונות מלצשות ומוסתרות אלא רזונות שאפשר להבין ולהשכיל אותם ולהכיר טעמן ונמוקן. וע"י שהאדם מרגיש בעלמו תכלית הרזונות שהטבע בו הצורה ית' מזין מה שהקצ"ה רולה ממנו בהבנה. וזה סוד ספי' הבינה. וכשמאחד שני ידיעותיו שמרגישם כאחד אז מופיע בו צחי' הדעת דעת עליון שעל זאת נכרתה הצרית.

Mishna 5

Ten Sephirot of nothingness, their appearance is as the observation of a flash and their purposes have no end, and His word is in them in desire and back. They chase His saying like a whirlwind and bow before His throne.

משנה ה'

⁵⁰עשר ספירות בלימה ⁵¹צפייתן ⁵²כמראה הבוק ⁵³ותכליתן ⁵⁴אין להם סוף, ⁵⁵ודברו ⁵⁶בהן ⁵⁷ברצוא ⁵⁸ושוב, ⁵⁹ולמאמרו

50. עשר ספירות בלימה: פי' אותן שאמרנו (במשנה ד') שהן כמו לצושים לראון הפשוט במדתן, בהתבוננת עלהם רואים שהראון בהם אינה רלופה כמו שנראה בעליל אלא סירוגי כמו זרם-חילופין.

Ten Sephirot of nothingness: Meaning, those Sephirot about which we said in the previous mishna that they are as garments to the Simple Desire in their *Midot* - מדות - Clothing, when we examine and contemplate them, we see how the Desire flowing through them resembles not so much a stream, as was our impression on first glance, but rather like an alternating or intermittent current.

51. צפייתן: פי' הלפיה היא התבוננות דבר מתוך דבר (פי' ר"י סגי נהר) והיינו ספי' הבינה, וכן דרש בגמ' (שבת ק"ד) מנלפ"ך לופים אמרו, (עיון ברמז"ן שם - מהירושלמי) לופים מרמז להני דרדקי דהוי ציניה ר' אליעזר ור' יהושע. וגם בגמ' אין דורשין מעשה ברביב"ח וכן זומא שאמר לופה הייתי בין מים עליונים למים תחתונים וכו', משמעתו הבנה והבחנה בלב.

Their appearance: The word - *Tz'ipiyatan* - צפייתן - Their Appearance refers to the insight obtained when deriving

something from the contemplation of another thing. The Sefhira of *Binah* - Understanding is classically taken to mean understanding something out of another thing. So we read in the Talmud, (Shabbat 104a) *MNaTZPACH* - *סזןךך* - were rediscovered by the *Tzofim* - צופים - Seers. *Tzofim* - Seers hints to the interpretation of the Hebrew letters described by “those schoolboys” a series of brilliant insights into the shapes and meaning of the letters in the Talmud (ibid.) The schoolboys were, in fact, Rabbis Yehoshua and Eliezer the Great. Another Talmudic use of the word *Tzofim* - Seers comes in the Talmud (Chagiga 13b) where we find R. Shimon b Zoma in dire straits after having entered Paradise in the company of R. Akiba and two other scholars. R Yehoshua asked him what he was doing, and he answered “I was *Tzofeh* - Scrutinizing between the waters below the heavens and the waters above the heavens. The implied meaning then of *Tzofim* - צופים - Seers, *Tzofeh* - צופה - Scrutinizing and *Tzpiyatan* - צפייתן - appearances suggests understanding in the depths of the heart.

52. כמראה הבזק: פי' כז"ק דמיון בעין אותו מראה הבזק אצל לא הבזק ממש. ומראה הבזק עלמו הוא התפוללות. וענין הפללה הוא דבר שזורף ואוכל ומכבה את עלמו צמחירות מדימה. אפשר שלא השתמש במלת זרק אלא בזק שפירושו המפשרים שהוא אש היאל מן הכבשן להורות שתולאת הבזק משונה קלת מן הזרק. שמראה הבזק תשאר כמו השראה אחר הפסקת התיאורה כמו רשימה בעין הרואה.

As the observation of a flash: Not exactly and precisely the observation, but resembling it somewhat. Like the explosive effects of a blow-back from a blast furnace. It is unlike that flash in that it does not utterly consume and devour itself instantaneously. It is possible that lightning is deliberately not chosen as the metaphor, but rather the flashing explosion of gases from the mouth of the blast oven, because the mishna is attempting to describe the image of the Sefhirot as a residual image retained on the retina of the eye after the cessation of the flash; an after image.

53. ותכליתן: פי' ותכליתן אינן כמתן כי מתן עשר לבושין תוך עשר לבושין וגו' סוד מספר קטן ומספר גדול אי"ק כז"ר וגו' שאין להם סוף. אצל תכליתן אינם עשר תוך עשר אלא אחדים.

Their purposes: Their purposes are distinct from their measure. Their measure, as was said in the previous mishna, are ten garments inside ten garments ad infinitum. This explains the mystery of the *gematria* - numerical values of the *Mispar Katan* - Small Numbers where:

- א - *Alef* = 1, - י - *Yud* = 10, - ק - *Kof* = 100 - אלהף - *Aleph* = 1000.
- ב - *Beth* = 2, - כ - *Chaf* = 20, - ר - *Resh* = 200, - ך - Final *Chaf* = 500.
- ג - *Gimel* = 3, - ל - *Lamed* = 30, - ש - *Shin* = 300, - ם - Final *Mem* = 600.
- ד - *Daleth* = 4, - מ - *Mem* = 40, - ת - *Tav* = 400, - ן - Final *Num* = 700.
- ה - *Heb* = 5, - נ - *Nun* = 50, - ף - Final *Peb* = 800.
- ו - *Vav* = 6, - ס - *Samech* = 60, - ץ - Final *Zadi* = 900. These number are without natural end. So the Sefhirot appear without natural end, nevertheless, their purposes are not infinite, rather individual desires.

54. אין להם סוף: ופי' שהרמויות אינן מתחלפות בלבושיהן כמוצין בספי' חכמה (במשנה הקדמה) אלא כמו שמרגישים בספי' זינה שהן נפסקות לגמרי. כי הרלון הפשוט הפסיקה מה שהיה קודם (עיין הקדמה למשנה א' ד"ה מה שאומרים) וזה מבוהה תמיד ולעולם להפסיק מה שיש, להתחיל לראות מחדש. כי מלד החכמה אדם מרגיש רלונותיו רלופות צחי' עשר שאין להן סוף, ומלד הזינה מרגיש רלונותיו נפסקות ולתכליתן אין סוף.

Have no end: The Sefhirot as Desires don't change in their clothing, they are not constantly shifting their form between states as was understood from the previous mishna in the discussion of *Chokhma* - Wisdom. Here we talk about the Sefhirot as desires which intermittently stop and start again. The Simple Desire stopped being what it was previously, and became a fresh desire. This is the constant nature of the Simple Desire, to interrupt what exists to begin some fresh desire. From the point of view of *Chokhma* - Wisdom a person experiences his desires as a constantly reinforced, continuous stream of wants and needs. That corresponds to the description we got in the previous mishna of Ten Sefhirot whose measure has no end. From the point of view of *Binah* - Understanding a person experiences his desires as constantly being interrupted. It is their ends or purposes which appear to be infinite, not their duration.

55. ודברו: פי' ואע"פ שהרלון מורגש בנו צודד החכמה והזינה כמו שהסברנו עכ"ז הרלון נוצעת ממקורה בלי שנוי. ודברו בהן פי' רלונו הפשוט ית' מופיע בספי' החכמה והזינה ומורגש בהן. וכונתו למה שכתב לעיל (משנה ג') והעמד דבר על צוריו. אותו דבר שאמרנו כבר דהיינו הצרית יחוד שהיא הדעת.

And His word: Although we stated in the mishna previously that we experience our desires through the medium of these two sephirot, *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding. Nevertheless God's Simple Desire flows from the source unchanged. God's word in them refers to God's Simple Desire manifesting in the sephirot of *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding and experienced and felt through them. The mishna here provides a clarification to what was said in mishna 3, i.e. Stand everything on its verity. The *Davar* - דבר - "thing" there in that mishna is the very same *Davar* - דבר - "word" here in our mishna. There it was explained to be referring to the *Bris* - ברית - Covenant of Unity that is the *Rachamim* - רחמים - Compassion running through all creation as the Sephira of *Da'at* - Knowing

56. בהן: איתא צווח"ק (ג' פא.) וצגיני כך כתיב (איוב כ"ג י"ג) והוא צאחד ומי ישיבנו, לא שארי קודשא צריך הוא ולא אשתכח אלא צאחד, צאחד, אחד מצעי ליה, אלא צמאן דאשתקן צקדושה עלאה למחוי חד, כדין הוא שריא צאחד, ולא צאתר אחרא: ואימתי אקרי צר נש אחד, צשעתא דאשתכח דכר ונוקצא, ואשתקדש צקדושה (ס"א צעטרין) עלאה, ואשתכוון לאשתקדשא: ותא חזי, צזמנא (פא): דאשתכח צר נש צזוגא חד דכר ונוקצא, ואשתכוון לאשתקדשא כדקא יאות, כדין הוא שלים, ואקרי אחד צלא פגימו, צגיני כך צעי צר נש למחדי לאשתכח צבהיא שעתא, לצמנא לב צרעותא חדא עמייה, ויתכוונן תרוייכו כחד להביא מלה: וכד משתכחי תרוייכו כחד, כדין כלל חד צנפשא וצגופא, צנפשא לאדצקא דא צדא צרעותא חדא, וצגופא כמה דאוליפנא, דצר נש דלא נסיב הוא כמאן דאשתפליג, וכד מתחצרין דכר ונוקצא, כדין אשתעזידו חד גופא, אשתכח דאיכוו חד נפשא וחד גופא, ואקרי צר נש אחד, כדין קודשא צריך הוא שארי צאחד, ואפקיד רוחא דקדושה צבהוא אחד, ואלין אקרין צנין דקדושא צריך הוא, כמה דאשתמר, וצגיני כך קדושים תהיו כי קדוש אני יהו"ה: זכאין אינון ישראל דלא אוקים מלה דא צאתר אחרא אלא ציה ממש, דכתיב כי קדוש אני יהו"ה, צגיין לאדצקא ציה ולא צאחרא, ועל דא קדושים תהיו כי קדוש אני יהו"ה אלהיכ"ס: עכלב"ק. ופי' צהן דווקא כשפיי' חכמה וצניה פועלות כאחד.

Is in them: We learn in the Zohar (Vol III 81a) Therefore is it written (Job 23:13) "He is in one, and who can oppose Him." God only dwells and may only be found in One. Question: Ought not the text to have said, He is One, why does it say, He is in one? What does it come to teach us? It means God only dwells in one who is so established in holiness that they have become one. That's what the verse means when it says "He is in one," and nowhere else. And when is someone called one, only when he is a balance of male and female and has become established in supernal holiness and has intention to achieve a state of holiness. Come and see, when a man is in perfect union of male and female and has the proper intention to sanctify himself as he should, he is in a state of perfection and is called one without blemish. That's why every man should strive to give pleasure and joy to his wife at that time, to invite her with love to unite with him. And both of them should have the *Kavana* - intention as one for that *Milab* - Word. And when they find themselves together as one, like that, completely one in body and soul - in soul to unite with one another in love with him - in body as was taught, a man who dwells unmarried is like someone split and incomplete. When man and woman come together to connect they are recreated into a single body, and thus we find that they have become a single soul in a single body, only then is the person called One Man. Similarly, God only dwells in the one. God's spirit therefore may be found dwelling in that oneness, and so, that couple are referred to as Children of God, as we learned, Therefore shall you be holy, says God, for I am holy - YHVH. Lucky are the Jewish People that this *Milab* - Word exists nowhere else but in God, in actuality, as it is written: Be you holy for I am holy The Lord, your God. end quote. In summary, it is only when the Sephirot of *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding operate together as one.

57. ברצוא: פי' צרצון כמו האומר הנני. שכן הוא צמליאות צעולם הזה שהרצון להצדוג יש צו גם צחינת רצון להשפיע תענוג ורצון לקבל תענוג, רצון להשמיע ורצון להשמע, רצון להתאהב ולהאבב, רצון להתאחדות המשפיע עם המקבל. להגיע לאותו ידיעה שאין לו שום כח מעצמו וצעמנו צלתי דעתם האחיד. וגם אין לו רצון לקבל שום תענוג זולת תענוג המשפיע. (עיין ספד"ק תורת אמת (לוצלין) חלק א' פרשת ויגש, ד"ה ויגש אליו [ד'] צאריכות) וכשאדם מתצונן צספירות צריך לשום לב שמה שמקיים אותם היא החוט המשולל (עיין לעיל ד"ה וצריה) שהיא הרצון הפשוט של הקצ"ב. ואע"פ שהרצון אינה מורגשת צאדם אלא כזרם-חילוף צין צמוחו צין צלצו וצין צמעיו צפעימת הדפק שהוא צדמו כי הדם הוא הנפש, עכ"ז רצונו הפשוט ית' נשארית צלי שנוי. (ועיין לקמן משנה ז' ד"ה צרצוא ושוצ)

In desire: What we mean is the desire that says emphatically: *Hineni* - Here I am! For this is how it is in reality in this world, the desire for *Zivug* - Coupling has two aspects, the desire to give pleasure and the desire to receive pleasure, desire to listen and the desire to be heard, desire to be loved as well as the desire to love, desire for the unification of giver and receiver. Desire to reach the state of knowing that you have no power of your own and by yourself but what comes from this shared knowing you have generated together. It also means not having the desire to receive any other pleasure but the pleasure of giving. (See *Torat Emet* - Lublin Vol I. Vayigash) And when someone contemplates the Sephirot he needs to pay attention to that which sustains them, that thread stripped of attributes connecting God and His creatures, i.e. God's Simple Desire. And although the desire may only be experienced in us

humans as an alternating current, whether in the mind, heart or viscera in the pulse of the blood - for the blood is the soul - nevertheless the Simple Desire remains unchanging. (See Mishna 7)

58. ושוב: פ"י ושוב כמו האומר נא, לשון בקשה.

And back: What we mean is the desire that says emphatically: *Na* -Please! An expression of prayer.

59. ולמאמרו: פ"י למלכותו בעולם הבריאה. כי המאמר הראשון הוא מאמר בראשית ברא ה' את השמים וגו', כדאיתא בגמ' (ראש השנה ל"ב). בראשית נמי מאמר הוא. ולא נאמר עד שאמרו מרע"ה בפירוש במתן תורה ששכינה מדברת מתוך גרונו שהיא סוד השפע המושפע בחי' הרצון הפשוט להטיב כד"א רצה הקב"ה לזכות את ישראל וכו'.

His saying: Here the mishna is referring to the God's *Malkhut* - Sovereignty in the world of Creation. Because, as was explained in the first mishna, God's first saying was the statement, In the beginning God created Heaven and Earth. As we read in the Talmud (Rosh Hashana 32a) "In the Beginning is also a 'saying' of God." Although it was not articulated until Moses spoke those actual words explicitly, at the giving of the Torah at Sinai, when the *Shechina* - Divine Presence spoke from his throat, nevertheless it was God's saying. This explanation of the concept of 'His Saying' explains how the Simple Desire manifests as - רצון להטיב - the Desire to do Good, which results in the revelation at Sinai, as the mishna says (Avot 6:13) God wanted to benefit the Jewish People that's why He gave them more Torah and more Commandments.

60. בסופה ירדופו: פ"י היסוד. (עין ספ"ק תורת אמת חלק א' פרשת ויגש, ד"ה ולא יכול יוסף להתאפק) וז"ל אמנם ידוע, שבחי' יוסף, בחי' יסוד נדיק, אות ברית מצוע דבירא, מקור השפעת השפע, ומקודם שבא העת שיתגלה, היה בו בחי' האמנוס להתאפק, וברגע בוא עת ההתגלות, לא הי' באפשרות לעכב עוד רגע כידוע ענין הזה בחי' הזאת בזה העולם, שברגע ביאת התגלות השפע לזאת בפועל, אין באפשרות לעכבה כמעט רגע, וכן הוא המדה הזאת בשורשה, עכ"ל. וזה סוד הדעת שהיא הרגע ביאת התגלות הרצון הפשוט.

Chase like a whirlwind: This refers to the Sefira of *Yesod* - Fundament. R. Leibl Eiger in his commentary on the Torah, (Torat Emet - Lublin Vol I. Vayigash) says: "It is well known that the level at which Joseph stood was the level of *Tzadik Yesod* - The Saint who is the Fundament of the world, the letter of the covenant, the fountain of the wellspring, the source of the flow of abundance. But before the moment had come for him to be revealed it was vital for him to be in *Tzimtzum* - Constriction, to hold back. But once the moment came for him to be revealed it was impossible to hold it back even one second as is well known in the matter of *Yesod* - Fundament in this world. Once the orgasm has in fact been triggered it is impossible to restrain it beyond the moment. And it is the same in the spiritual world, in its root at the source." This explains the mystery of *Da'at* - Knowing, for it refers to the the split second when the Simple Desire is revealed.

61. ולפני כסאו הם משתחווים: פ"י עולם הכסא הוא עולם הבריאה מדי' עולמות אילנות, בריאה, יצירה, ועשייה. וספר יצירה הוא בעולם היצירה שהוא עולם היצירה. וכשנשפע השפע כדקירות בחי' יסוד ליגור השפע, אז מתחברים העולמות כבי עוז, וזה נקרא השתחוויה.

And [they] bow before His throne: The world of the throne is the World of *Briah* - Creation, second of the four hierarchical worlds *Atzilut* - Archetypes, *Briah* - Creation, *Yetzira* - Formation, *Assiya* - Action. Sefer Yetzira deals with the *Olam Hayetzira* - World of *Yetzira* which is the world of desires. And when the divine abundance flows as it should, when the Sefira of *Da'at* - Knowing acts as a conduit for the divine desire to flow from God to the World then the upper (male) and lower (female) worlds unite as they should and as is proper. This is called bowing.

Mishna 6

Ten Sephirot of nothingness, their measure is ten without end. Their ends inserted into their beginnings and their beginnings into their ends, like a flame tied to an ember. For He is a singular master who has no second; and before one what do you count?

משנה ו'

עשר ספירות בלימה מדתן עשר שאין להם סוף, נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת. שאדון יחיד הוא ואין שני לו. ולפני אחד מה אתה סופר.

Preface to Mishna 6

After explaining how the *Shefa* - Abundance flows through the Sephira of *Da'at* - Knowing, which is the revelation of the Sephirot without clothing, all of them simultaneously, resembling a flow of alternating current, the Mishna returns to the original subject. Explaining how although the Sephirot represent a materialization and clothing of the Simple Desire in order that through them the Universe of Matter can come into being, as will be explained at length, nevertheless, the two ideas are like twin representations of the same concepts, aimed at the same purpose and are not contradictions.

פתיחה למשנה ו'

אחר הסבירו ענין השפעת השפע סוד הדעת שהיא התגלות הספירות צלי לצושין כולם צצת אחת כמו זרם-חילופין, חוזר לענין ראשון להסביר איך שהספירות אע"פ שהן כמו תלבושת וגשום רגון הפשוט כדי שעל ידיהן תשתלשל המליחות כמו שאפרש להלן, אעפ"כ כולן מתאימות, ולמטרה אחת מכוונות הנה.

Now, one of the fundamentals of our faith in the Holy Blessed One, one of the basic tenets of Judaism, of the Torah is that God is good and His purpose and desire is to benefit His creatures. Even though we may be overset with all the poisonous and spiteful waters of the world, although we are plunged and drowned in them without being purified, though they come into our soul and no one says 'Enough' to our woes. yet we continue to believe that God is all good and only benign. The question is, how do we arrive at this faith? It would seem that Maimonides who enumerated 13 principles of faith did not want to include the expression that God is good in his well known dogmatic creed. He goes as far as saying, "We believe the Creator does good with those who obey His commandments and punishes those who transgress." But Maimonides might have added a word and written. We believe the Creator is good and does good etc. the way King David did in the psalm (119:68) "You are good and do good, teach me your statutes."

הנה מיסודות אמונתנו בהקצ"ה ומעקרי תורתנו ודתנו הוא שהצורה יתצרך שמו טוב הוא ורגונו להטיב לצרואיו, ואע"פ ששופטים ועוזרים עלינו כל המים הזדונים צטולם ועוד אין אנו נטורים, וצאים עד נפש ואין מי שיאמר לנרותינו די עכ"ז הקצ"ה טוב ומטיב הוא. וקשה מנלן הא. וכנראה שהרמב"ם ז"ל לא רצה לזרף ולהרכיב האמונה הזאת והצטחון שצורה צעמנו טוב הוא אם האמונות שלי"ג העקרים הידועים לכל ישראל, ונאמר אני מאמין באמונה שלמה שהצורה ית"ש גומל טוב לשומרי מצותיו ומעניש לעוזרים וכו', ולא נאמר שהוא ית' טוב וגומל טוב כמו שאמרו דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ח) טוב אתה ומטיב למדני חקך.

It is written (Psalm 145:16) "Open Your hand and satisfy every living thing - desire." Nearly all

the commentators interpret the word - רצון - *Ratzon* - desire to mean, God fulfills the desire of all creatures; to read, “You open Your hand And satisfy the desire of every living thing,” which is a mistake. Some aspects of the verse need interpretation. a.) why have the word - רצון - *Ratzon* - desire in the sentence at all? It would have been comprehensible if it had merely said, “Open Your hand and satisfy every living thing,” without the word desire on the end. b.) Surely if there is satisfaction then the desire no longer exists, why mention it? c.) How can one express the belief that God satisfies all creatures when even the sages themselves admit in the Midrash, (Eccl. Rabba 1:32) R. Yudan in the name of R. Eivo says, No one leaves the world with even a half of their desires fulfilled. If they have 100 they must have 200, If they have 200 the must have 400.

והנה כתיב (תהילים קמ"ה ט"ז) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון⁶². וכמעט כל המפרשים תרגמו או פירשו רצון כמו רעותהו, רצון כמו רגונם ותאותם שיספיק להם הקצ"ה די מחסרם. וטעות הוא. ויש כמה פרטים חסרים ביאור בפסוק.

- א.) למה לי תיבת רצון בכלל שהיא אך למותר והיה די לכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי.
- ב.) לכאורה עם יש שובע אין רצון ועם התאוה נשאתה אין שובע.
- ג.) מה פירוש ומשביע לכל חי, והא אמרו חז"ל (מדרש רבה קהלת א' ל"ב) אמר ר' יודן בשם ר' איבו אין אדם יולא מן העולם וחיי תאוותו בידו אלא אין אית ליה מאה צעי למעבד יתהון תרתין מאוון ואן אית ליה תרתין מאוון צעי למעבד יתהון ארבעה מאה ע"כ.

It would seem the real meaning of the verse is that the desire is in itself the satisfaction the psalmist is talking about. That which a person experiences inside, the aspirations, the longing and desires, these are all examples of the simple, divine Desire. As the sages teach, (Shabbat 133a) It is written, (Deut 30:20) “To cleave unto Him.” Is it then possible to cleave unto the *Shechina*? Surely, what it really means is to cleave unto God’s characteristics. Also, to cleave unto His sages. What they are saying is that the sensations we experience are mirror images of the divine sensations. Cleaving unto God’s characteristics means imitating God’s actions. Just as He is compassionate so we must be compassionate, etc. It all distils down to our sensations and feelings because that is how we experience the divine desire flowing through us. The good that is promised as a reward to the righteous and those who do God’s will is that ability to feel the desire in their guts. As the prophet Jeremiah said (Jer. 31:19) “My viscera long for him.” That is the meaning of the dictum “The reward for obeying a commandment is another commandment.” Because the sensation of wanting to worship God - that someone feels inside him or herself, in their body, is the realization and materialization of the Simple Desire. This is the subject of the Mishna.

וז"ל משמעות פשט הפסוק שהרצון היא היא השובע. שמה שמרגיש האדם בתוכו שאיפות ותאוות ורלונות הן דוגמת הרצון הפשוט כמאמר חז"ל (שבת קלג.) כתיב ולדבקה צו (דברים ל' כ'). וכי אפשר לידבק בשכינה וכו', אלא ⁶³הדבק

62. ועיין טור (א"ח סימן כ"א) שכתב חז"ל ולריך לכיין צהלה לדוד דא"ר אלעזר כל האומר תהלה לדוד בכל יום ג"פ מוצעה לו שהוא בן העולם הבא ויותר יכין בפסוק פותח את ידך שיעקר מה שקבעו לומר בכל יום הוא בשביל אותו פסוק שמזכיר צו שצחו של הקצ"ה שמשגיח על בריותיו ומפרנסן ע"ל.

The Tur (OC. 51) writes, One must concentrate when reciting Psalm 145, as R. Elazar says, Whoever recites this psalm three times a day is assured of a place in the world-to-come. And one should pay special attention to the verse (ibid. 16) “You open Your hand And satisfy the desire of every living thing,” because the chief reason this psalm is said everyday is for this verse which praises God’s providential supervision of His creatures and his care for them.

63. והגיד הרבי רבי צונס ז"ל, דזכו רק ביחיד, אולם צרבים כתיב (שם ד' ז) ואחס הדבקים צה' אלק' חיים כולכם היום. שהשי"ת דבוק בצני

צמדותיו, וכן הדבק בחכמים וכו'. שזה שהאדם מרגיש רצון צמעי הוא דוגמת הרצון הפשוט צו ית'. זה הטוב האפון לזדיקים ולעושי רצונו שניתן להם להרגיש הרצון תוך מעיכם, צחי' המו מעי לו (ירמיה' ל"א י"ט), שהיא צחי' ש"כר מלוה מלוה, שמה שמרגיש האדם צחוכו הרצון לעצדו ית' הוא צחי' התגשמות הרצון הפשוט. ועל ענין זה מדובר צמשה.

Mishna 6

Ten Sephirot of nothingness, their measure is ten without end. Their ends inserted into their beginnings and their beginnings into their ends, like a flame tied to an ember. For He is a singular master who has no second; and before one what do you count?

משנה ו'

⁶⁵ עשר ספירות בלימה ⁶⁶ מדתן עשר שאין להם סוף, ⁶⁷ געוץ סופן בתחילתן ⁶⁸ ותחילתן בסופן ⁶⁹ כשלהבת קשורה בגחלת.

ישראל, ועל ידי זה יכול להיות להם דבקות צו יתצדק ע"כ. (עין ספר קול מצער ח"א - פרשת ואתחנן)

The Rebbe R. Bunim of Pshischa says that this command, to cleave unto God, is only said to individuals. For the entire community of Israel as a whole it is already connected to God, as it is written, (Deut 4:4) And you who cleave unto God your Lord, you are all alive this day.

64. (אבות ד' ז') צן עזאי אומר וכו' שכל עברה עברה ע"כ. ופירושו לא שהצבעל עברה נענש על עברתו בעברה אחרת דהא אומר צהדיא עברה גוררת עברה. אלא שצדיק אוחז עברה שעבר עליה היא בעלמה שכל ועושה על העברה שעשה. ולהצין דברו נפרש מימרא צגמי' (סוטה ג.) ריש לקיש אמר אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס צו רוח שטות, ע"כ. כי מקור החטא הוא השכחה שצא לו ע"י רוח שטות שנכנס צו. ותקונו הוא לזכור אף שצעת החטא לא היה ניתק ממנו השגחתו ית' אפילו לרגע קט. כענין המצואר (חולין קל"ט): המן מן התורה מניין שנאמר המן העץ אשר ליתך לצלתי אכול ממנו אכלת. ועיין ספר תפארת יוסף - פורים וז"ל היינו שזאת השאלה שאל השי"ת את אדם הראשון היאך יכול לדמות צדעתך שזה העץ אשר ליתך לצלתי אכול ממנו אכלת ועצרת על הווי הלא צראתי אותך לתכלית הטוב עכ"ל. שזה שחשבו ישראל שח"ו אצדא תקותם זה נקרא השתחואתם לללם עיי"ש באריכות. וצד מוצן פי' מימרא דצן עזאי, שכל עברה עברה, כי זה שכל עברתם היינו ברוח שטות שנכנס צהם שהטעה אותם צמחשצב שח"ו נעתק מן השורש הוא הוא העברה עלמה והוא הוא העונש.

(Ethics of the Fathers 4:2) "Ben Azai says ... the punishment for an *Aveira* is an *Aveira* ... the reward for a *Mitzva* is a *Mitzva*." What it means is not that the transgressor is punished by being forced to do another *Aveira* - transgression, for the text already says clearly that one *Aveira* - transgression drags another one behind it and a *Mitzva* drags another *Mitzva* behind it. The concept of the reward being the very act, the doing of the thing itself, has a meaning beyond the ordinary understanding of the Mishna. To understand it properly we must look at the Talmud (Sotah 3a), Resh Lakish says, No one commits a sin unless some spirit of madness enters them first. What he means is this. The source of all sin is the forgetfulness which comes about through the spirit of madness entering him. The fixing of the sin afterwards is in remembering how even during the moment of sin God's providence and supervision was not interrupted even a single moment. As we learn in the Talmud, (Chulin 139b) Where is there a hint to Haman in the Torah? Only, as it written (Gen 3:11) "Could it be from that tree of which I commanded you not to eat you have eaten?" In the book Tifferet Yosef (Purim) we read, This was God's question to Adam. How could you imagine in your mind, even for a moment, that it was possible for you to eat from any tree that I forbade you to eat; how could you think I would allow you to transgress My command. Haven't I created you for an ultimately good purpose? The fact that the Jewish people thought they had lost hope of a benign future, that very thought was the act of a pagan mentality, that is what the talmud means when it blames the troubles brought upon them in the times of Haman and Esther and Mordechai as the consequence of their bowing to an idol. The bowing was in allowing themselves the despairing thought that they had done something, anything that would cut them off completely from their divine source. With this introduction we can understand Ben Azai's statement, "the punishment for an *Aveira* is an *Aveira* ... the reward for a *Mitzva* is a *Mitzva*." The punishment for the transgression is the spirit of madness which enters us making us believe we are cut off from the source, which thought is itself the sin. The reward for obedience is the awareness that we are connected all the time to God, which awareness is itself the command.

65. עשר ספירות בלימה: פי' אותן עשר שאמרנו לעיל (משנה ד') שהן כמו לזושים לרצון הפשוט צמדתן, מדו דב.

Ten Sephirot of nothingness: Those ten mentioned above (Mishna 4) that were described as being clothing for the Simple Desire. The word *Midab* - מדה - is used the way it is used (Lev. 6:3) "And the Priest will wear his *Midab* - מדר -

Their measure is ten without end: All of them are different desires

67. נעוץ סופן בתחלתן: מלכות נעוץ צכתר. כי רלונו הפשוט ית' שהיא כמו רלון לדבר מה מתפתח דרך העולמות אבי"ע כמו דאיתא בש"ס צכמה דוכתי שהקצ"ה מתאורה לתפלתן של לדיקים. עד שבעולם הדיבור דהיינו עולם עבודה הקודש שבו אנחנו עבדים צתורה ותפלה מולתר ומופיע בלבנו ובמחשבתנו רלונו שיוודע ויגלה כבודו ומלכותו לכל יושבי תבל ארצו ויתגדל ויתקדש שמה רבה. והתפלה והבקשה והתחנה בנו שתופיע מלכותו למטה ממנו, למטה מעשרה טפחים ממש ושימלא הארץ דעה את הד' כמים לים וכי' הרלון התיא עזמה, שהיא כמו חשק האם שיליח צנה בכל עסקיו ומגמתה שיזכה וינלח, שהוא צחי' לא זז מחצבה עד שקרא אותה אמי, כמוצא דצרי חז"ל (שהש"ר ג' כ"ה) שהיא צחי' מלכות, צחי' מלכותא דארעה כעין מלכותא דרקייע, היא בעזמה כמו כתר לעולם שלמטה הימנו. והוי המלכות התיא שבעולם הדיבור שהם תפלתן של לדיקים, נעוץ צכתר כבוד מלכותו ית' בעולם שלמטה הימנו.

Their ends inserted into their beginnings: *Malkhut* - Sovereignty is inserted into Keter - Crown. For God's Simple Desire which resembles God's desire for something develops and evolves through the four worlds of *Atzilut* - Archetypes, *Briah* - Creation, *Yetzira* - Formation and *Assiya* - Fixing. As we learn in the Talmud in many places, God has a craving for the prayers of righteous people. Until in the world of speech i.e. the world of holiness in which we worship God, study Torah and pray there manifests in our hearts and minds our desire that God be known throughout the world and that His glory be revealed everywhere to everyone, that His name be sanctified and exalted. The prayers and requests and meditations within us representing our desire that God's sovereignty and majesty be manifest here, down on this world, for everyone to behold, that the entire world be filled with knowledge of God as the waters cover the sea. That very desire, which resembles the desire of a mother to see her child succeed in all its endeavors, to be ambitious on her child's behalf, at this level we become, so to speak, the mother of God, as is described in Midrash (Cant. Rabba 3:25) God calls Israel His sister, His lover, and finally, His mother. For that is the meaning of the Sefirot of *Malkhut* - Sovereignty, that which makes the kingdom of Earth into the image of the kingdom of Heaven. *Malkhut* - Sovereignty herself becomes a sort of crown for the world below it, thus the prayers of the righteous are inserted into the *Keter* - Crown of God's glory in the world beneath them.

68. ותחלתן בסופן: כתר נעוץ במלכות. דאיתא (צרכות י'). הני חמשה צרכי נפשי וכי' כנגד הקדוש צרוך התיא וכנגד נשמה מה הקדוש צרוך התיא מלא כל העולם אף נשמה וכי' מה הקדוש צרוך התיא רואה ואינו נראה וכי' מה הקדוש צרוך התיא כל העולם כלו וכי' מה הקדוש צרוך התיא טבור וכי' מה הקדוש צרוך התיא יושב צדדרי חדרים וכי' עיי"ש. ומפרש צספר פני יהושע על ש"ס (שם) שחמשה מיני נשמות מלינו צאדם והן נפש רוח נשמה חיה יחידה. נפש - צשעת ילירת וולד צא לו נפש צחי' מלכות. רוח - צשעת לידה צא לו רוח צחי' תפארת. נשמה - צשעת ייקה משדי אמו צחי' צינה אימא עילאה. חיה - מגיע כשצא לגדלות צחי' חממה, ולאו כל צר נש זכי ליה. יחידה - צא לו רק אחר מייתה כשמתאחד יאור אם יולרה צמקור מחלצתה צחי' כתר. עיין צארכות צספר פני יהושע מתק דצרו. ומוצן שצחי' היחידה אין לה קיום בעלמא דשקרא כלל. ומשום הכי לא זכה ליחידה אלא משה רבינו ע"ה שהיה אמת גס צחי' חייו בעלמא דין. והנה כתיב (ירמיה י' י') ויהי"ה אלהי"ם אמת התיא אלהי"ם חיים וגוי'. וקשה דכה כתיב (דניאל ח' י"צ) ותשלך אמת ארלח ועשתה וגוי'. וכתיב (תהילים פ"ה י"צ) אמת מארץ תלמח וגוי' שהיא צחי' יחידה - מדרגה החמישית ממדרגות הנשמה, צחי' סופן צחי' כתר - מושלכת ממקורה צרומו של עולם, להלכד ולהעשות ולהנעץ צצחי' תחלתן צצחי' נפש צחי' מלכות - מדרגה הראשונה ממדרגות הנשמה - צילירת הולד. וזהו התפשטות הרלון הפשוט המתגלגלת דרך כל העולמות.

Their beginnings inserted into their ends: *Keter* - Crown inserted into *Malkhut* - Sovereignty. We learn in the Talmud (Berachoth 10a) those five expression in Psalm 103, reading, My Soul Blesses God, to what do they correspond? they correspond to God and the soul. Just as God fills the world so the soul fills the body. Just as God sees everything but cannot be seen, so too the soul sees without being seen. Just as God sustains the whole world, so too the soul sustains the whole body. Just as God is holy and pure, so is the soul holy and pure. Just as God dwells in the innermost chambers, so too the soul dwells in the innermost chambers. In the commentary *P'nei Yeboshua* (ibid.) there is a deeper explanation. The five attributes of the soul correspond to the five levels of a human life. 1.) *Nefesh* - נפש - soul. 2.) *Ruach* - רוח - spirit. 3.) *Neshama* - נשמה - 4.) *Chaya* - חיה - lifeforce. 5.) *Yechida* - יחידה - singularity. 1.) *Nefesh* - נפש - soul joins the body at the moment of conception. This is the level of *Malkhut* - Sovereignty. 2.) *Ruach* - רוח - spirit joins the body at birth. This is the level of *Tifferet* - Glory. 3.) *Neshama* - נשמה - joins the body when the child is weaned from the breast of the mother who represents *Binah* - Understanding, the supernal Mother. 4.) *Chaya* - חיה - lifeforce comes to the body when a person reaches maturity and greatness. This is the level of *Chokhma* - Wisdom, and not everyone achieves this level. 5.) *Yechida* - יחידה - singularity is the highest level, achievable only after dying when creature and Creator are unified, when things return to the source from which they were hewn to begin

with. This is the level of *Keter* - Crown. Now, *Yechida* - יחידה - singularity really has no place in this world of illusion we inhabit. That explains why only Moses is said to have achieved the level of *Yechida* - יחידה - singularity during his lifetime. Because he was a man of truth with no illusions even while living in this world. It is written (Jer 10:10) "The Lord God is Truth, He is the Living God." On the other hand it is written (Dan 8:12) "And You threw truth to the ground." It is also written (Psalms 85:12) "Truth sprouts from the ground." This is the real meaning of *Yechida* - יחידה - singularity the fifth and highest of the levels of the soul, the level of *Keter* - Crown. Because it is precisely this highest and most precious of divine attributes which is thrown to earth from the highest place in heaven to be trapped and forced into bondage, to be bound and inserted into the human body like the End is inserted into the Beginning. The body being *Malkebut* - Sovereignty, the final Sefirah, the lowest of all the levels in the lifecycle of the human, conception. This is how the Simple Desire develops and spreads and evolves as it metamorphoses through all the worlds.

69. כשלהבת קשורה בגחלת: כד"א (איוב מ"א י"ג) נפשו גחלים תלהט ולהב מפיו יא. ופי' כשמתפללים בהתלוצצות מתלחשים הגחלים העוממות ומתלהטים ועולים מעלה מעלה להדבק במקור מחצבתם ושרשם. והנפש דייקא שהיא לבוש היחידה כמו שהסברנו לעיל מתלחב עד שהנשמה היחידה מתאמלת לפרד לנום למקורה. ואם תנום השלבת תקרר הגחלת, ואם יפרד היחידה יגוע הנפש.

Like a flame tied to an ember: As it is written (Job 41:13) "His soul inflames the embers and flames flash from his mouth." What it means is that when one prays with passion and fervor the flickering embers are fanned back into flame and the fire rises higher and higher to connect with its source. The *Nefesh* - Soul - which is the clothing for the highest level of *Yechida* - Singularity, as was explained above - is fanned into flame until the higher levels of the soul are empowered to escape and return to their source. But if the flame abandons the ember the flame dies, so if the *Yechida* - Singularity departs the body dies.

70. שאדון: (ברכות ז:). אמר ר"י משום רשב"י מיום שצרא הקב"ה את העולם לא היה אדם שקראו להקב"ה אדון עד שצא אברהם וקראו אדון שנאמר ויאמר אדני כמה אדע וגו'.

Master: See (Berachoth 7b), R. Yehuda said in the name of R. Shimon b. Yochai, Since the day God created the world there was no one who called Him Master until Abraham came and called Him Master, as it is written, (Gen 15:8) "Master, how will I know?"

71. יחיד הוא ואין שני לו: דהנה יש שני בחינות ברצונו של האע"ה.
 א. כד"א (ישעיה מ' כ"ו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה המוליא במספר זבאם וגו'. כשהאדם מסתכל חוץ לו ורואה שמלא כל העולם כבודו ית' ומורגש אלו מליאות הבורא צ"ה זהו בחי' גדולה, ומתמלא האדם התפלאות מגדלות הבורא, (ועיין צ"ר ל"ט א' ראה צירי דולקת וכו') בחי' חסדי אברהם אבינו ע"ה שכל שאיפתו ומגמתו היה רק לזה שיגלה הקב"ה מלכותו וכבודו על כל העולם כולו.
 ב. כשהאדם מסתכל תוך חוכו ומרגיש אלו בגופו ובנפשו מליאות הבורא צ"ה זהו יראת שמים האמורה בכל מקום, בחי' ובמורה גדול זו גלוי שכינה כדרשת בעל ההגדה, בחי' פחד יחאק אבינו ע"ה שלידת יחאק היה התגלות השכינה הקדושה בעולם, שפעל אברהם אבינו בתפלתו ועבדתו כל ימיו, וזהו בחי' אנכי הראשון שבעשרת הדברות שהקב"ה הוא אלהיך צפרט (ולא כתיב אלהיכם בכלל) כלומר בתוך קרב כל אחד ואחד. ופי' המשנה ששתי בחינות הללו אדון אחד על כולנה. ושני ראונו הללו דהיינו ראון הא' שיתגלה מלכותו בעולם בחי' חסד, וראון שיתגלה בינו השכינה בחי' פחד, שניהם ממקור א' מבחי' אדון, בחי' ראון אברהם.

For He is a singular master who has no second: There are two levels in the desire of Abraham the patriarch.
 1.) The first is as it is written (Isai. 40:26) "Lift your eyes on high and look, who created this, who brings out the stars by number." When someone looks outside themselves and sees all the world filled with God's glory; the greatness they're seeing and the feelings which come up as a response to discerning God in nature are manifestations of the Sefira of *Hesed* - Lovingkindness. Being filled with awe and appreciation at God's greatness. (See Gen. Rabba 39:1) Abraham is the paradigm of *Hesed* - Lovingkindness whose entire life was the expression of the desire that God reveal Himself to all the world this way.
 2.) When someone looks inward and senses in their own body and soul the presence and existence of a Creator one is filled with the 'fear of heaven' as it is called in rabbinic literature. As we read in the Passover Haggadah, 'With Great Fear' refers to the revelation of the *Shechina* - Divine Presence. This is the level of the 'Awe of Isaac' for Isaac was the paradigm of *Pachad* - Terror, another word for the Sefira of *Gevurah* - Might, because the birth of Isaac was the revelation of the *Shechina* - Divine Presence in the world; something Abraham brought about through his acts of worship, his prayers and life's work. This is the meaning of the first word, *Anochi* - אנכי - I am the Lord your God - in the Ten Commandments. It means that God is your God, yours in particular, not yours in general. As though to

emphasize that God is inside each and everyone of us. The Mishna is teaching that these two levels of relationship to God have the same Master. The two separate desires, the desire that God reveal Himself in the world at large which is the Sefira of *Hesed* - Lovingkindness, and the desire to have the *Shechina* - Divine Presence revealed within us which is the Sefira of *Gevurah* - Might both come from the same source. From God the Master and Abraham's desire to Worship.

72. ולפני אחד מה אתה סופר: להלן (משנה ח') מתחיל במספר אחת לפתח ענין החומר שממנו הסתעפו ונלמחו ג' אמות - רוח ואח"כ רוח מרוח ואח"כ מים מרוח ואח"כ אש ממים וכו', כאן במשנתנו מדובר על מה שלפני האחת היא, למעלה מג' אמות. ומדגיש שמה שנעוץ הרצון הפשוט סופו בתחלתו וכו' הוא כמו המספר שצא קודם מספר א' (1) והוא מספר אפס (0). שגם מספר האפס נעוץ סופו בתחלתו. והיא משל לדגם הרצון הפשוט כדי להסביר איך הרצון הפשוט מתגלגל בכרכורי כרכורים להפיק רצונו ית'.

Before one what do you count?: Later (Mishna 8) the text begins with number 1, to expound and develop the concept of creative evolution, describing how matter was brought into being, and how the 3 mothers evolved. First *Ruach* - Spirit, the *Ruach* from *Ruach* - Spirit from Spirit, then *Mayim* - Water from *Ruach* - Spirit, then *Esh* - Fire from *Mayim* - Water. Here in our Mishna we are discussing what comes before that number 1. Here it is being emphasized that something, the Simple Desire, has its end inserted into its beginning and its beginning into its end just like the number which comes before 1, i.e. 0. The number zero has its end inserted etc. This is a metaphor describing the essence of the Simple Desire in order that we be given to understand how circular it is and how circuitously it manifests in the world and in our lives in order to bring God's will to fruition.

Mishna 7

Ten Sephirot of Nothingness, withhold your mouth from speaking and your heart from reflecting. And if your mouth hurries to speak or your heart to reflect, return to the place, for regarding this it is said, desire and back. And it is concerning this that a covenant is hewn.

משנה ז'

עשר ספירות בלימה, בלום פיק מלדבר ולבך מלהרהר ואם רץ פיק לדבר ולבך להרהר שוב למקום, שלכך נאמר רצוא ושוב. ועל דבר זה נכרת ברית.

Preface to Mishna 7

After explaining some of the distinctions among various facades of the Simple Desire, such as the desire flowing from above to below (Mishna 4), desire and longing (Mishna 5), and desire that flows in circles (Mishna 6), this Mishna warns us of an important issue concerning these things of which we have begun to learn. If our intent is to absorb them truthfully and properly in order to integrate them in every part of our body, mind and spirit, into our faith in the Creator, in our worship of Him, in our study of His holy Torah and the observance of His commandments, then we must learn a profound and ingrained quietude. The Simple Desire is not amenable to being studied and understood through the medium of language or even through reflection and meditation. To the contrary, learning the subject the sages have called, 'True Wisdom' is utterly impossible without insatiable craving, passion, longing and a powerful devotion that does not allow for boundaries and rules. It requires two attitudes. 1.) desire to do His will. 2.) desire to receive His will. All the intellectual and spiritual tools we have at our command, however, are woefully inadequate to the task, because words cannot convey the experience of desire flowing through one's body. This Mishna warns the student to maintain clarity of thought and purpose, to prevent confusing and distorted words and speech from clouding one's awareness of desire and longing.

פתיחה למשנה ז'

אחרי הסצירו כמה שנויים צחזית הרלון הפשוט, כגון הרלון המשפיע מלמעלה למטה (משנה ז') והרלון והחשק (משנה ה') והרלון שחוזרת חלילה (משנה ו') צא להזהיר על נושא חשוב, אשר אלו הדברים שהתחלנו ללמוד אותם, אם כוונתנו לקלוט העניינים צחמת כדי להשגם ולהפגם צכל תפולות גופנו ומחשצנתו ורוחנו צחמונתנו צהצורא עולם וצבעדנו אותו ית' וצלמדנו תורתו הקדושה וצקיום מלותיו, זקוקים אנתנו לשתיקה ודומייה עמוקה. כי הרלון הפשוט לא נתן להשגה והצנה ע"י דבורים ואפילו ע"י הרהורים ושעפים, אדרצבה לימוד החכמה ההיא המכונה צפי חז"ל חכמת האמת א"א צשום אופן אלא צחשק וצבהתלהצות וצדצקות מוחלט צלי סייגים וצרחקות, צשתי צחי', א.) צחי' רלון לעשות רלוננו ית' וצ.) רלון לשמוע ולקבל רלוננו. וכל הכלים השכליים והנפשיים אינם שווים לתכלית ההוא, כי אינו צא אלא צהרגש הרלון צאדם עלמנו. וצא צמשנה זו לעורר לכל מעיין להסתכל על עלמנו ולצבר מחשצנתו ודבורו כדי שתהיה לו צהירות וצהכרה צסוד הרלון והחשק.

Note, there is a fine but crucial difference between will and desire. This Mishna demands of every student who approaches with the intention of entering into these mysteries to listen carefully to a word of advice before beginning. It is vital to remember that we, humans, experience will and desire differently. In the book, Mei Hashiloach (Vol I. Yithro, cit. Anochi) R. Lainer explains how with regard to God will and desire are one and them same, (see above, preface to Ch. 1 Mishna 1 cit loc. In order) whereas in us, flesh and blood, they are not necessarily one and the same, because we have agents of will like the heart, the mind, the eyes, mouth and viscera, that are each biased in their own favor and each pushing its own program and agenda. That's why every person

needs clarity concerning their own heart, to know what and where is the source of the desire they are feeling.

ודע שיש חילוק והפרש דק והכרחי בין רלון לחשק. ומשנה זו תוצע ממי שצא לכנס אל הקודש פנימה לציית לעלה טובה להבין אותה היטב קודם שיעסוק בלימוד חכמה זו. כי מה שאדם מרגיש בעצמו חשק ומה שמרגיש רלון לאו היינו הכ' 73 ועיין באריכות בספר מי השילוח חלק ראשון - יתרו ד"ה אנכי. כי אלל הצורא צ"ה רלון וחשק הם דצר אחד כמו שהזכר לעיל (הקדמה למשנה א' ד"ה חכן) אבל אללנו צשר ודם איננו מוכרח להיות כן. שיש סרסורי רלון כגון הלצ והמחשבה והעינים והפה הקרובים אלל עצמם ודוחפים תוכנית ונטייה שלהם. לפכך על כל אחד לצרר לבו ומחשבתו לדעת מאין צה לו הרלון.

These matters are of the highest order of importance, among the things we were commanded on Sinai as we learn in the book, Mei Hashiloach (Vol I. Yithro cit loc. I am) that among the Ten Commandments, the tenth which is a prohibition against improper thoughts and reflections, corresponds directly to the first commandment which instructs us to have positive thoughts and beliefs. From the Mei Hashiloach, we learn one especially important point. Sometimes one's reflections begin with thoughts which come from nowhere, at the level of *creatio ex nihilo* something from nothing. That is how the will flows from the Creator into us, the proper way. First an idea - whose source is very exalted and holy - occurs. The idea engenders a refined and pure impulse which descends into the thinking mind where it manifests as a thought concerning some object of one's desire. The mind then reflects upon it. Only afterwards does a person find they are moved by the notion to act upon the will, to satisfy the desire. If this is the order in which it manifests then he be may sure it is the will of God manifesting itself. But if it comes in a different order; first a craving or desire in the heart, then it requires very thorough assaying to establish whether or not it is the result of some prior disposition, some habit or compulsion whose root and source is in himself, born of bias, proclivity or covetousness that is making him prone to such desires.

והדברים עומדים צרומם של עולם מתנוססים על הררי קודש שנלטונו עליהם על הר סיני כדאיתא צס' מי השילוח, שבעשרת הדברות דצור לא תחמוד הוא הל"ת שצברהור ושייך אלל הדצור הראשון אנכי שהוא המ"ע של הרהור, כי זה לעומת זה, עיי"ש. והיולא לנו מדצריו הוא ענין אחד נחון מאד. שיש שהאדם מהרהר צברהור שצא לו מחשבה צצחי יש מאין, והוא סדר השתלשלות הרלון כמו שצריך להיות, שקדם צא לאדם רעיון ממקור עליון ושרשו גצובה מעל גצובה ונולד צו חשק עדין וטחור היורד למחשבתו עד שמרגיש צה שחושצ על החשוק ומעייין עליו. ומשם צה לו רלון לעשות כמו שחשצ לעשות להפיק רלונו. ואם צה לו כסדר הזה אז צטח הוא רלון ה' המופיע צו. אבל אם צה לו צסדר זו שקודם מופיע צו רלון או חשק צלצו אז חייב לצררו היטב לפתו צשצעים נפה לעמוד עליו צצכירות שלא צה לו משום איזו נטיה וחמדה שהיה צו לדצר ומשום קרצתו אלל עצמו, ואז צוודחי הוא הרלון הפשוט המופיע צו.

73. עיין ספר מי השילוח חלק ראשון - פרשת יתרו ד"ה אנכי ה' אלקיך, וז"ל הנה צמציאות האדם נמצא ה' כחות והם, הרהור, מחשבה, רלון, מעשה, דצור. אם המעשה צה לאדם כסדר הזה שמתחילה צה צברהור, ואח"כ ירדה למחשבה, ולרלון, אז יהא צטוח שהמעשה הזו הוא מרלון הש"י ונלמח ממקור החיים, אך אם צה לאדם כסדר הזה, שמתחילה צה רלון ללצ ואח"כ ירדה למחשבה אז צריך המעשה הזו צצורין כי אולי גוף צמיחת הרלון נולד צו מאיזה נגיעה מחמדת עוב"ז, עיי"ש.

See, Mei Hashiloach (Vol I. Yithro cit loc I am the Lord your God) Now, in the a person there are 5 levels of thought; a.) idea, b.) reflection, c.) desire, d.) act, e.) speech. If the deed comes to a person in this order that first it manifests as an idea and only then descends into the reflective process and only then to desire, then a person may be assured that that act springs from the will of God, and grows from the source of Life. However, if it manifested in a different order, first it appeared as a desire in the heart and then it descended into the thought to be reflected upon, then the act requires assaying. For perhaps the very body of the growing desire was born in some mundane craving.

Mishna 7

Ten Sephirot of Nothingness, withhold your mouth from speaking and your heart from reflecting. And if your mouth hurries to speak or your heart to reflect, return to the place, for regarding this it is said, desire and back. And it is concerning this that a covenant is hewn.

משנה ז'

74 עשר ספירות בלימה, 75 בלום 76 פיך מדבר ולבך מלהרהר, 78 ואם רץ פיך לדבר ולבך להרהר 79 שוב למקום, 80 שלכך נאמר

74. עשר ספירות בלימה: פי אותן שאמרנו לעיל שהן אמזעים להצנת הרצון הפשוט.

Ten Sephirot of Nothingness: Those described above as being the medium whereby the Simple Will may be comprehended.

75. בלום: כדאיתא בש"ס (חולין פ"ט) אמר רבי אילעא אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שזולם את עצמו בשעת מריבה שנאמר חולה ארץ על בלימה ע"כ. ופי' זולם כאילו זולע תאוותו בתוכו ואינו מרשה לרצונו ללאת לחוץ בלי מתג ורסן.

Withhold: As we learn in the Talmud, (Chulin 89a) R. Ila'a said, "The world only exists for those who check their responses in times of strife, as it is written, (Job 26:7) "The world depends on - בלימה - *Blimah* - Stopping (the mouth)" Our Mishna uses the the word - בלום - *Blum* - in the sense of swallowing one's desire back down, not allowing it out without bridle and bit. See note to (Ch 1 Mishna 3 cit loc *Blimah* - Nothingness)

76. פיך מדבר: כד"א (קהלת ה' ה') אל תתן את פיך לחטיא את צנך וגו' כשאדם מתאר מחשבותיו במילים בדבורו צפה אפשר לזכור על ידי כך לחימוד ותאוה שלא עלתה על לבו. כי מילים יש להם כח לעורר התאוה. כמו שראויים בחוש כשמדבר על ענייני אכילה אפשר שתעורר רעבנו.

Your mouth from speaking: As we read, (Ecl 5:5) "Do not allow your mouth to entrap your flesh into sin." For when a person describes his thoughts, giving voice and words to notions, it is possible thereby to awaken the libido and start a craving which did not occur to the heart. For words have power to awaken desires, as we see plainly that talking about food can make one feel hungry.

77. ולבך מלהרהר: כי יש בהורים בלב האדם שזאו לו ממה שאחרים הכניסו בו, והם לא שייכים לו כלל, או שהגיעו לו ממה שדיבור צפוי על איזו ענין ונולד בו בהורים ע"י, כמו שהסברנו, או ממה שהסתכל בו וכדומה. ואם האדם משתק כחות הללו ומעיין על כל חשק ותאוה וחמדה ורצון לחקור אחר מקורו ושרשו לדעת מאין באו לו אז מוטב.

Your heart from reflecting: A person may have notions whose trigger is outside himself because there are environmental factors to ones desires, as well as internal factors. Other people have the power to stimulate one's cravings too. Sometimes a person may say something, and in doing so, trigger their own desires unexpectedly, as explained above, even just looking at something may provoke desire. A person needs to be able to silence the noise of these stimuli, to examine every craving and desire and will, to establish its true nature and source in order to know it thoroughly before acting on it.

78. ואם רץ פיך לדבר ולבך להרהר: פי' כמו שמבואר בספר הק' תפארת יוסף (ראדזין) - פרשת נשא ד"ה וידבר [א] וז"ל ולהאדם נדמה שקודם בא [חשק] אל המחשבה שזמון ואח"כ מזאת המחשבה נסתעף לברצון שבלב אזל באמת הוא כדאיתא בזו"ק (לו כ"ח): ואז יעלה מהארץ ולצתה השקה את כל פני האדמה הכי יתער עשן מצינה דאיכו כליצא דאוקמוה לגבי הלז מצין וסליק לגבי חכמה דאיכו כמחא וכו', וביינו שהאדם לריך לזרר עצמו בתחלה צהרצון שבלב לא יחשוק רק למה שצרונו ית' ולא יהיה לו להלבז שום נטיה מרצונו ית' ומחמת שבלב אין ציד האדם לזרר עצמו עד הגמר כי (משלי כ' ט') מי יאמר זכיתי לזי עכ"ל עיי"ש.

And if your mouth hurries to speak or your heart to reflect: As is explained in the book, Tifferet Yosef (Radzin, Naso cit.loc. And God spoke [1]) "A person may think that first the thought comes to mind in the brain and from there it flows from the thought to the rest of the body to be experienced as a desire in the heart, as we read in the Zohar (Vol III. 28b) 'A mist rises from the ground,' and only afterwards are we told its purpose is 'to irrigate the entire face of the earth.' Thus the smoke awakens in *Binah* - Understanding which is the heart in us - as we say, 'the heart understands' - and flows towards *Chokhmah* - Wisdom which is the brain in us. What the Zohar is telling us to do, is to ensure that we are clear where our desires are flowing from before acting on them. Because sometimes the

רצוא ושוב.⁸¹ ועל דבר זה נכרת ברית.⁸²

heart has its own agenda and is not responding to desire flowing into it from God. So we must make sure that our desires don't spring from our biases and predispositions. And since the heart is not totally under a person's control, no one can be sure they have clarified every desire, as it is written (Prov. 20:9) 'Who may say I have cleared my heart?'"

79. שוב למקום: עוד (שם) צם' תפארת יוסף וז"ל ועל זה החלק שאין זיד הלצ לברר עצמו יכול מחשבה שצראש היינו השכל שצראש להגביר עליו לעשות רק שצראנו ית' עכ"ל ועיי"ש. ופי' שלא יחדל האדם מלהפך ומלחקר ברצונותיו לבררם מכל סיג ופסולת, דהיינו ללצן כוונתו צעיונו עליהם שכלו. ולזה לר"ך האדם לשאל את עצמו מה הן רצונותיו צמת לאמתו ומאין ומאיזה שורש צמתה חשקו לדבר מה. כי האדם עלול לשקר ולרמאות עצמו מפני נטייתו. וכשמרגיל אדם את עצמו על החקירה הזאת מוצא דוגמות צתהליכיו ומכיר שאותם הצמדות והרצונות חוזרים פעם אחר פעם, וכשמצבונן צהם מוצא צהם שמן מנהו מהרבורים הצאים לו משורשו ושהשתלשלו ממקור מחצב נשמחו ושייכים לשורשו צהיחידה כציוכל הנקראת מקום.

Return to the place: Further in the book, Tifferet Yosef (ibid.) "And concerning that part of the heart which is not in one's power to rectify or clarify, there, the thoughts in the head have power to compel the heart to comply with God's will." What this means is that a person must not hold back from thoroughly checking his desires to make sure they contain no extraneous material. That is, everyone needs clarity concerning their own thoughts, and this can only be achieved through quiet reflection. A person needs to ask himself, What do I really, truly want? Where do these desires in me come from? What's the source of my craving for that thing? For a person is likely to be more easily convinced into thinking the source of his desires is benign or holy than into doubting their veracity or provenance. And when a person grows accustomed to questioning the source of his desires, a pattern becomes apparent in them. And when a person contemplates and meditates upon his desires he may come upon the flashes and sparks of desire from the source of desires, from his connection to the divine desire, from the place whence his soul was hewn. Those desires belong with his highest aspirations and are connected at the level of *Yechida* - Singularity with He who is called The Place.

80. שלכך נאמר רצוא ושוב: עיין צפרשנו לעיל משנה ה' ד"ה צראו ושז, וגם ליינתי לקטע מספ' הק' תורת אמת (לוצלין) שמצא מאמר הזוכ"ק עה"פ (איוב כ"ג י"ג) וז"ל והוא צאחד ומי ישצנו, והא אחד מציעי' ליה. רק המכוון הוא שכציוכל שלימותו ית' הוא כשכורא צאחד עם המקבל צזווגא חדא, וכן אין שום שלימות להמקבל, רק כשנעשה אחד עם המשפיע, היינו כשיודע צעצמו צאמונה שלימה, שאין לו שום כח מעצמו צלתי המשפיע, וגם אין לו שום רצון לקבל שום תענוג אחר, וזאת תענוג המשפיע, ואזי נקרא המקבל ג"כ אחד, עכ"ל עיי"ש. ופי' שרצונו הפשוט מקושרת עם רצונו ציחודא שליט רק כשהאדם מצר רצונותיו שיצוו ויתאימו לרצונו הפשוט, ומוצא יקר מזולל ומלצן רצונותיו.

For regarding this it is said, desire and back: See above, (notes to Ch. 1 Mishna 5 cit. loc. In them, quoting the Torat Emet) Also see the reference to the Zohar (Vol III 81a) "Therefore is it written (Job 23:13) "He is in one, and who can oppose Him." God only dwells and may only be found in One. Question: Ought not the text to have said, He is One, why does it say, He is in one? What does it come to teach us? It means God only dwells in one who is so established in holiness that they have become one." The meaning of it all is this: God's perfection and wholeness, as it were, depends on His being One with the receiver of His bounty and generosity in reciprocal coupling. And it is the same for the recipient, who can have no other desire but to be united with the Source; to become One with the Giver, to know with complete and total faith that 'I have no power of my own that is not the gift of the Giver. I have no desire to receive any pleasure but the pleasure of my Giver.' For then the receiver is also One with the giver. Because God's Simple Will is tied to our will in complete unity only when a person makes sure his desires are congruent with the Simple Desire, by sorting through the dross and selecting for the divine.

81. ועל דבר זה: פי' על העצודה זו שדורשת ללילות המחשבה והתאפקות הרצונות ומתון החשק עד מקום שידו של אדם מגעת כדי שלא יצא לידו צלצול וטעות צעיוות רצונו ורצון קונו.

And it is concerning this: Because this form of worship demands clarity of thought, discipline of desires, patience and perseverance as much and as far as is humanly possible, in order that a person not be overcome and confused into mistakenly identifying his own desires for his Creator's desires.

82. נכרת ברית: עוד (שם) צם' תפארת יוסף וז"ל אצל מי שצירר עצמו צמת צלי שום רמייה עד מקום שידו מגעת ואם לאדם הזה יצדמן פעולה שאינה מצוררת (תהילים ל"ב צ') לא יחשוב ד' לו עון כי הוא ודאי כיון לעומק הרצון השי"ת עכ"ל. וזה פי' שנכרת ברית, שהקצ"ה מרמז לאדם שאם למאס ובלס פיו ולשונו עד מקום שידו הגיע, אין לו ממה לפחד לנפשו, שלא יחשוב ד' לו עון וכז' ויצטח ד' שיצברו לטוב, כי צדוא

המחשבה הזאת שהיה לו גמטה ממקור עתיק נשגב כמו שהסברנו לעיל צפוי משנה צ' ד"ה וזרית, שהצריח היינו רחמים הגמטה מהריון הפשוט.

A covenant is hewn: Further quote from the book Tifferet Yosef (see above, Naso cit.loc. And God spoke [1]) “But anyone who tries as far as their hand can reach to search out the sources within himself, to discover the truth about his desires, and if, after all his care he finds he has done something which requires clarifying, then, (Psalms 32:2) “God will not reckon it a sin for him” because he has surely tapped into God’s will for him, [when he did the deed].” This is the meaning of our Mishna, A covenant is hewn. God suggests to a person that if he has done his best in stopping his mouth and tongue from speaking what it shouldn’t, then he has nothing to worry about. God will not reckon it a sin to him, he can rest assured that God will make it work out for the best in the end. For, surely, the thought was drawn from the very source of Life, from the most ancient connection to the loftiest beginnings, as was explained previously (Mishna 2 cit. loc. Covenant) The covenant referred to is the compassion flowing from the Simple Desire.

Mishna 8

Ten Sephirot of nothingness. One, breath of the Living God, Life of Worlds, His Throne was planned from forever. Blessed and blessed is His Name, forever and always. Voice, breath and speech, this is the Holy Spirit. There is no fathoming its beginning, and its purpose has no limit.

משנה ח'

עשר ספירות בלימה, אחת רוח אלקים חיים חי עולמים נכון כסאו מאז, ברוך ומבורך שמו תמיד לעולם ועד. קול רוח ודבור זו רוח הקודש, לראשיתו אין חקר לתכליתו אין קצבה.

Preface to Mishna 8

After prefacing and explaining the shape and gestalt of the Simple Desire and the way it spreads outward to manifest in the basic Sephirot, and in people who sense desires coursing through them in their many forms, we come to the main contents of the text. It reveals to us the mystery of the coming into being of the physical world. What it is based upon; the materials from which it is composed, and how it was developed.

פתיחה למשנה ח'

אחרי הקדמתו בפירוש מהות ותואר הרצון הפשוט ואיך היא מופיעה בספירות היסודיות, וצאדם המרגיש צתוכו זרמים של רלוות צכמה אופנים, צא אל תוכן הספר העקרי, לגלות לנו הסוד איך נתהווה העולם הגשמי על מה הוסדה וממה נצנית ואיך השתכללה.

The text begins with the number 1; the first phase and gradation in the realization of the Simple Desire. In the following Mishnas, to the end of the chapter, the phases follow one another from 1 to 10. They take the form of three basic states or elements of Breath, Water and Fire which together comprise the threefold thread with which all of creation is fabricated.

ומתחיל צאחת, דהיינו השלצ והייפע הראשון צהתגשמות הרצון הפשוט, ומונה הלה - צמשניות עד סוף הפרק - צהדרגה שתים ואח"כ שלש עד עשר. ומדצר על שלש יסודות, רוח מים ואש, שהם החוט המשולש צו נארג כל היצור⁸³.

The very first among these is - רוח הקודש - *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit. The main point of this Mishna is to teach us about the qualities of the Holy Spirit.

והראשון שצראשונים היא הרוח הקודש, ועיקר משנה זו צא ללמדנו על טיבו של רוח הקודש.

Now, in the preface to Mishna 1 we explained the plain meaning of the word Desire and how a desire for something assumes a sensation of lack, a deficiency. It follows, then, that the manifestation of God's Simple Desire represents God's reduction of Himself through this sensation. The sensation of the Simple Desire and the accompanying sensation of deficiency

83. וכדאי הוא להדגיש כאן שצספר יאירה לא נזכרו ארצעה יסודות כלל, רק שלשה. ועפר נזכר פעם אחד (צמשנה י') כתולאת יסוד המים ולא כיסוד לעצמו. וכן הוא צאמת כי העפר הוא העדר החשק מהשלשה יסודות כמו שאצאר צבה"י שם.

It is worthwhile noting here that throughout Sefer Yetzira the 'four elements' are not referred to; only three elements are ever discussed. Earth is mentioned once in Mishna 10 as a byproduct of Water, but not as an element unto itself. And this is how it is in reality, because Earth represents the absence of desire present in the Three Elements, as will be explained.

together comprise the level known as *Ain* - No-thing. This Mishna comes to explain how the desire branches out to give birth to the cosmos. Note, this experience of deficiency accompanying desire is paralleled by another aspect, the concept of 'other' and 'else'. What it teaches is that God, in reducing Himself, so to speak, through the experience of desire, makes room for the concept of other. It is written (Isai. 64:3) "No eye has seen, God, but Yours, what You have prepared for those who wait upon You." In the Talmud (Berachoth 34a) we learn, R. Hiya b. Aba said in the name of R. Yochanan, "All the prophets only ever prophesied about messianic times. Concerning *Olam Haba* - the World to Come, however, 'No eye has seen, God, but Yours, what You have prepared for those who wait upon You.'" In the midrash (Gen. Rabba 2:4) we learn the following: "It is written, (Gen 1:2) "And the *Ruach* - Spirit of God hovers over the face of the waters." R. Shimon b. Lakish interpreted the verse as metaphors for various exiles: The *Ruach* - Spirit of God hovering over the face of the waters represents the spirit of King Messiah." What this teaches us is that the World to Come is an idea representing something that is always in the process of becoming, it is yet to come. This mirrors the Simple Desire which is for something that is in the future, something that is yet to be, something that does not exist yet but will come; something impossible to grasp or reach. This is the meaning of 'other' which, we said above, is the corollary of the Simple Desire, a branching out of the basic concept. It represents the *Ain* - the no-thing, the zero, the deficiency, the empty space inside God, so to speak. This explains the phrase "No eye has seen, God, but Yours," because one of the effects of the Simple Desire is the existence of 'other', itself a reflection appearing in a mirror of correspondence, a parallel, an effect of the cause, something which seems to be coming but never arrives.

והנה צפתיחה למשנה א' הסברנו פשטות מוצן מלת רלון שהרלון לדבר מה מחייב הרגש חסרון, נמלא שצבופעת רלון הפשוט חסר כביכול צעמנו ע"י הרגשו. והרגשת הרלון הפשוט והרגשת ההעדר אשר צלדו ללוותו, הוא צחי' אי"ן. ומשנתנו צחה לפרש איך הרלון הסתעפה להוליד כל היקום. ודע שהרגשת ההעדר והאין מלווה ג"כ צחי' נוספת והיא מושג הזולתי והאחרת. וצח ללמד שכביכול ע"י הצמאום פנה מקום לזולתו. והנה כתיב (ישעיה ס"ד ג') עין לא ראתה אלקים זולתך ישעיה למחכה לו. ואיתא (ברכות ל"ד). ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים כולן לא נתנצחו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלקים זולתך ע"כ. ואיתא במדרש (בראשית רבה צ"ד) כתיב (בראשית א' ב') ורוח אלקים מרחפת על פני המים ר"ש בן לקיש פתר קריא בגליות וכו' ורוח אלקים מרחפת זה רוחו של מלך המשיח עכ"ל. ופי' עולם הבא כמשמעו צחה צחי' הרלון הפשוט לדבר שהולך וצח ותמיד נשאר צחי' עתיד לצח וא"א להגיע עליו לתופסו וזה ענין הזולת שהזכרנו כסניף וסניף רלון הפשוט שמשמעו האי"ן האפס וההעדר צחי' חלל הפנוי בו ית' כביכול. וזהו פי' עין לא ראתה אלקים זולתך שתולאת הרלון הפשוט היא הזולתי שהיא כמו שקף הנראה במראה צחי' זו לעומת זו, צחי' עילב ועלול, שצח תמיד ואינו מגיע לעולמים⁸⁴.

The mishna states that the beginning of everything is *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit. The reason this phrase was chosen from all the possibilities the Hebrew language offers, to describe the

84. ופי' אלהי"ם זולתך שזולתו ית' יש משיגו שאע"פ שצחי' לא ראתה, וכל הנביאים נלאו לנצאות עליו כי רחוקה היא מהם, עכ"ל הזולתי יש צח הכח וכלים להכיל אותה להשיגה. שהזולתי היא תולאת הרלון הפשוט ונולדה מצחי' הבא צחי' עולם הבא והבן. והנביאים שהם חיים וקיימים צעכשו א"א להם להשיג צחי' הבא.

The phrase "No eye has seen, God, but You," can also be understood this way: There is a way of grasping Him although no eye has seen Him. All the prophets attempted in vain to describe God in a vision, because God is not accessible that way. Nevertheless the 'other' has the ability and wherewithal to contain and achieve sight of God, because the 'other' is the product, the effect of the Simple Desire, representing the World to Come. The prophets always standing in the here and now, inside their lives in the current world, could not grasp the reality of the experience of the future.

beginning of all beginnings is this. *Ruach* - Spirit describes something that cannot be said with another word or phrase. It attempts to describe God's first action, so to speak. As though God's first act is to breathe out, exhaling breath from His mouth, so to speak. The word *Ruach* - Spirit represents the idea of something that used to be inside God's bosom, something special, close to God's heart, that God desired to extrude outside of Himself. *Ruach* - Spirit follows the Desire as effect follows cause. The phrase, *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit is an attempt at naming, or depicting in words, what was in God's original thought, so to speak. There, in the source, before being breathed out, everything is already prepared, like the phrase, 'the last act is contained within the original thought.' This is the highest place it is possible to imagine with our minds.

ואומר שתחילת כל דבר הרוח הקדש. ולמה צחר מכל המילים ותארים ששפה העברית מוכתרת בהם מלת רוח לתאר צו הדבר הראשון שצראשוניס. אלא ענין הרוח מרמז ליסוד שא"א לתארה באופן או צמלה אחרת. שפעולה הראשונה שעשה הקב"ה הוא כאלו נשם הצל מפיו כזיכול. ומלת רוח רמז למה שצחיקו של האחד המיוחד תוך תוכיותו, ומה שצראונו להוליא חוליה לו, ורוח נמשכה אחר הרצון כעלול מן העילה. ורוח הקדש מלייר מה שצמחצתו היסודי כזיכול ושם צמקורו קדם לאתו לחוץ כצר הכל מוכן צחי' סוף מעשה צמחצבה תחלה, וביא המקום הכי גצוהה שאפשר ללייר צדמיוננו.

Mishna 8

Ten Sephirot of nothingness. One, breath of the Living God, Life of Worlds, His Throne was planned from forever. Blessed and blessed is His Name, forever and always. Voice, breath and speech, this is the Holy Spirit. There is no fathoming its beginning, and its purpose has no limit.

משנה ח'

⁸⁵ עשר ספירות בלימה, ⁸⁶ אחת ⁸⁷ רוח ⁸⁸ אלהים חיים ⁸⁹ חי עולמים ⁹⁰ נכון כסאו מאז, ⁹¹ ברוך ⁹² ומבורך שמו ⁹³ תמיד לעולם ועד.

85. עשר ספירות בלימה: פי' אותן שאמרנו לעיל שהן התפשטות והתגשמות הרצון הפשוט והתפתחה מן האין אל היש.

Ten Sephirot of Nothingness: Those ten about which we said that they are the realization and materialization of the Simple Desire and its evolution from the *Ain* - nothing to the *Yesb* - something.

86. אחת: כאלו אמר שהספירה הראשונה שהיא הרוח היא כתר עליון. והיא הרצון כד"א (יחזקאל ח' י"ג) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגו' ומתרגמין לאתר דתהוי תמן רעוא.

One: As though the text had written that the first Sephira is *Ruach* - Spirit, i.e. *Keter Elyon* - Supernal Crown. It is the Simple Desire as it written (Ezk. 1:12) "Where the breath was to go, they went," The Targum translates it as: 'To that place where the desire was, they went.'

87. רוח: הכוונה צמלת רוח המדובר כאן לאו להצל יולאת מן הפה, אלא כוונתו הרצון שתהיה מושג ההצל, מושג הפה, ומושג ההולאה. הרצון ההיא שכנויה עד כאן היתה רצון הפשוט מעכשיו תכונה רוח הקודש. ורוח ג"כ פירושו רצון כד"א (צראשית ג' ח') ה' מתהלך בגן לרוח היום. ועיין פי' ספורנו (שם) לרוח היום - לרצון היום לעשות הדברים הנראים באותו יום ע"כ.

Breath: The word - רוח - *Ruach* - Breath used here in this text refers not to the breath which comes out of the mouth, but rather in order to introduce to the three parallel concepts; breath, mouth and breathing. That which have, until now, referred to as Simple Desire will henceforth be called Holy Spirit. The word - רוח - *Ruach* - is also sometimes translated as desire as we read, (Gen. 3:8) "They heard the sound of God walking in the garden in the (*Ruach*) breeze of the day," The Sforno (ibid.) translates it; 'to the desire of the day - to do the things that day requires doing.'

88. אלהים חיים: קשה איך שייך אלל הקב"ה ענין החיים כלל, וכי בעל חי הוא אתמהה. הלא חיים משמעו עיצור, לידה, קטנות, יניקה, צגרות, זיוג, הולדה צדומה, זקנה ומיתה וכי. אלא וודאי חיים פי' אמלעות ומשאז לתכלית הפקת הרצון הפשוט, וכל תולאה ועלול שגרך למטרה

היה קרוי חיים. ופי' רוח אלהי"ם חיים היינו הופעה מן קמיה קב"ה, שכל הופעה בצחי' רוח אלהי"ם חיים. ופירושו הוא שכל שהדבר קרוב יותר למקורו האמתי אזי פחות נראה. וכשדבוק במקור ממש אזי אינו נראה כלל. כאין זה איתא צוה"ק (שמות פ"ח) זכור את יום השבת לקדשו, רבי יצחק אמר, כתיב (בראשית ז' ג') ויברך אלהי"ם את יום השביעי, וכתיב זמן (שמות ט"ז כ"ו) ששת ימים תלקטו וציוס השביעי שבת לא יהיה בו, כיון דלא משתכח ציה מזונו מה צרכתא אשתכח ציה. אלא הכי תאנא, כל צרכאן דלעילא ותתא ציומא שביעאה תלין, ותאנא אמאי לא אשתכח מנא ציומא שביעאה, משום דההוא ציומא מתצרכאן מיינה כל שיתא ציומין עלאין ע"כ.

Living God: Question: How can we ascribe Life to God; is God alive; surely the concept of Living is only applicable to things that undergo conception, birth, infancy, nutrition, maturity, coupling and reproduction, age and death? Obviously, Life in the context of Sefer Yetzira means the means or conduit whereby the Simple Desire is fulfilled. All effects and consequences necessary to the production of the desired result are called Life. 'Breath of the Living God', then, means That Which Begins with God. All manifestation comprises Breath of the Living God. The reason is this: The closer one approaches the true source of something, the less apparent it is, and, when one is connected to the very source without any intermediary, there is no sign of it at all. As we learn in the Zohar, (Vol. II 88a) It is written, (Ex. 20:8) "Remember the Sabbath day to sanctify it." R. Yitzchak said, it is written, (Gen 2:3) "God blessed the seventh day." Concerning the manna, it is written, (Ex 16:26) "Gather it for six days, for on the seventh it is Sabbath, there shall be none." Since there is no manna-fall on the Sabbath, what blessing is there?" The answer is as we have learned: All blessings, high and low, depend upon the seventh day. And we were taught, why do we not find the manna falling on the seventh day [on earth]? Only, because it is the day from which all six supernal days of the week take their blessing.

89. חי עולמים: פי' כשאלהי"ם חיים משפיע נקרא חי עולמים. ואם צפתה ואם צירי, נראה פשוט שרריך לקראותה צפתה. וצעה"י אבאר לקמן.

Life of Worlds: When the Living God is actively influencing the world then God is called Life of Worlds. Whether the phrase should be read - חי עולמים - with a *patach* vowel, or - חי עולמים - with a *tzayray* vowel sound, is seems to me it should be read with the *patach* vowel, as will be explained.

90. נכון כסאו מאז: כד"א (תהילים ל"ג ז') נכון כסאך מאז מעולם וגו' ומתרגמין מאז מעולם - מן לקדמין מן עלמא. פי' שהכסא קדם לעולם. שצחי' הרוח שהיא הופעת הרגון כמשפיע והורדתה לעולם התחתון קדמה לעולם. (ועיין לעיל בפירושו למשנה ג' ד"ה והשב, וד"ה מכונן. ועיין לקמן פרק ג' משנה ג' ד"ה נצרה הכל) ויסוד מלת מאז בקרא (בראשית ל"ט ה') ויהי מאז הפקיד אהו צביתו וגו' שמרמז ליוסף מקור הצרכות כדאיתא צוה"ק (בראשית רכ"ז:ז) ויברך את יוסף ויאמר האלהי"ם אשר וגו', צהאי קרא אית לאסתכלא ציה, ויברך את יוסף, דלא אשכחן הכא צרכה דברך ליה ליוסף אלא לצווי, אי לצווי ויברכס מצעי ליה, מהו ויברך את יוסף, ולא אשכחן הכא דאצברך יוסף עכ"ל. שבמקור עלמא הצרכה סומא מן העין כדפרשנו לעיל, ד"ה אלהי"ם חיים, שאין הצרכה נראית בעולם העליון במקורה אלא בעולם תחתון.

His Throne was planned from forever: As we read, (Psalms 93:2) "Established is Your throne since then, from forever, You are." The Targum translates the phrase; "since then, from forever," as, "from since before the world." Which is to say, God's Throne preceded the world. The aspect of Breath which is the manifestation of the Simple Desire as an influence and its evolution into the world of our experience, all came before that beginning we call Creation. (see above, Mishna 3, cit. loc. Return, cit loc, His Place. For a discussion of the paradox - Some things Exist Before Creation, see Ch 3. Mishna 2, cit loc Everything is Created.) The source of word - מאז - *Me'az* - since then, is found in Scripture, (Gen. 39:5) "And it was since when he'd made him overseer," which tells us that Joseph was the source of all the blessings, as we learn in the Zohar, (Vol. I 227b) "It is written (Gen. 48:15) "He blessed Joseph and said," There is something noteworthy in this text. The verse says Jacob blessed Joseph, yet we don't find any blessing directed at Joseph, only at his children. And since it was only directed at them the text should say, Jacob blessed them. Why does it say he blessed him, since we don't find any such blessing in the text? This reflects what was said above, at the source it is always impossible to identify the blessing, because blessings are not visible at the source; only when they trickle down to this world do they become manifest.

91. ברוך: י"א שסוד הצרכה היא שמשמעתו כריעת צרך והורדה מלמעלה למטה. ועיין צוה"ק (שמות קסג) צרוך דא רזא דנקודא עלאה, דאיכו צרוך, דכל צרכאן נצעין מתמן, ואי תימא עלמא דאתי אקרי צרוך, לאו הכי דהא נקודה עלאה איכו דכר, עלמא דאתי נוקבא, איכו צרוך ואיכו צרכה, צרוך דכר, צרכה נוקבא, ועל דא צרוך איכו נקודא עלאה ע"כ. ודייק דלא קתני נקודה קדמאה אלא עילאה, דתמן לעילא לית צחי' עבר וקדמאה.

Blessed: There is one opinion says the secret of - ברכה - *Bracha* - blessing, is in the word - ברך - *Berech* - knee; the knee bends and the body is lowered, a metaphor for the flow downwards. The Zohar (Vol. II 162a) says, "- ברך - *Baruch* - Blessed, this is the supernal point which is - ברך - *Baruch* - Blessed, because all blessings flow from that

point. And if you thought it was the World to Come which is called - ברוך - *Baruch* - Blessed, not so! Because the Supernal Point is masculine while the World to Come is feminine. He is blessed, but she is the blessing, because - ברוך - *Baruch* - Blessed is Male, while ברכה - *B'racha* - Blessing is Female. So, - ברוך - *Baruch* - Blessed is the supernal point." The Zohar is pointing out that it is not the foremost point which is male, but the highest point, since there, at the highest point there is neither past, nor first.

92. ומבורך שמו: עוד (שם) שם, דא עלמא דאתי, דאיכו שם גדול, כמה דאת אמר (יהושע ז' ט') ומה תעשה לשמך הגדול ע"כ. ופי' ברוך בחי' זכר משפיע, ומבורך שמו בחי' נקבה מקבלת. ברוך בחי' זכר בחי' עבר, שם בחי' נקבה בחי' להבא.

And blessed is His Name: Also in the Zohar, (ibid.) "This is the World to Come - the Great Name, as is written, (Josh. 7:9) 'And what will You do for the sake of Your Great Name?'" The Zohar considers - ברוך - *Baruch* - Blessed, as an expression of masculinity, the influencer, and - ומבורך שמו - *Um'vorach Sh'mo* - Blessed is His Name, and an expression of femininity, the influenced. - ברוך - *Baruch* - Blessed is male representing the past, - שם - *Shem* - Name is feminine, expressing the future.

93. תמיד לעולם ועד: פי' ששמו תבורך על ידינו. ויסודו (תהילים קי"ט מ"ד) ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד: שדכע"ה מתפלל שעצדתו תשאר לנצח אע"פ שאנחנו כולל עברים ימינו.

Forever and always: Because God's Name is blessed through us. Its source is the verse (Psalms 119:45) "I will guard Your Torah forever and always." King David was praying that his worship last forever, even though we, our days pass as the shadow.

94. קול: ויסודו (בראשית ג' ח') וישמעו את קול ד' ה' מתהלך בגן לרוח היום וגו' ופי' שהיתה גלוי שכינה. ופי' שלפני הדיבור שהיא התקשרות אחד עם השני מתחלה הקול לפעם בגרון המדבר, ובו התאמנות הרצון להתקשר. שאפילו קודם הופעת הדבור כבר הופיע הרצון, והקול כמו מרכזה למחשבה הריא. (ועיין פתיחה לפרק ז' משנה ג')

Voice: its source is in the verse (Gen. 3:8) "They heard the voice of the LORD, God walking about in the garden in the breeze of the day." What it means is that there was *Gilyu Shechina* - a revelation of the Divine Presence. Before Speech - which is one sort of communication and connection between people - there is another. Subvocalization, sounds deep in the throat preparatory to speech also express the desire to communicate and connect, a deeper desire perhaps. Deeper because the subvocal sounds express the desire to communicate and connect, rather than expressing the subject of the communication. Voice is the vehicle carrying that thought, the wish to connect. (See preface to Ch. 2 Mishna 3)

95. רוח: ויסודו (בראשית א' ז') ורוח אלהי"ם מרחפת וגו'. והיא קודם למאמר ויאמר, כי אחרי הקול בא הרוח שגם היא קודם לדבור. והיא ילאת דרך הקנה ומוזיל את הקול לתוך הפה למקום חיכוכו. והרוח כמו מרכזה לרצון להתקשר. (ועיין פתיחה לפרק ז' משנה ג')

Breath: Its source is the verse (Gen. 1:2) "The *Ruach* - Spirit/Breath of God hovers over the water." This comes before the declaration, "God said." Because, after the voice comes the breath, which precedes speech. Breath passes through the trachea and comes out of the larynx carrying the voice into the mouth where it is packaged into words. Breath is also a vehicle for the desire to communicate.

96. ודבור: ויסודו (בראשית ח' ט"ו) וידבר ה' אל נח לאמר, לא מן התצב וגו'. ופי' דיבור היינו הכוונה שבמילים היא הדיבור עצמה. והדבור כמו מרכזה להכוונה צעם הקשר. (ועיין פתיחה לפרק ז' משנה ג') ואולי אפשר לאמר דיבור לשון קשה הוא מפני שדבור הוא מה שיוצא מן התצב ולא התצב עצמה.

Speech: Its source is the verse (Gen. 8:15) "God spoke to Noah, saying. Leave the ark," (God's speech prior to that verse is always called 'saying', not 'speaking') Speech implies the meaning in the words. Speech is the vehicle for carrying the meaning of the connection and communication. (see preface to Ch. 2 Mishna 3) It may even be said that the reason 'speech' is considered hard, while 'saying' is considered soft, is because speech refers to the meaning that comes from the word and not the word itself.

97. זו רוח הקדש: פי' תמלית הרצון הפשוט, הטוב המתנוסך להטיב, הוופעה מן הפנים אל החוץ כצבול. ויש לה כמו אלו ג' חלקים, התאמנות

להתקשר בחי' קול, הושטת כלי התקשורת חוזה בחי' רוח, התעטפות הרצון במילים מוצגים בחי' דבור.

This is the Holy Spirit: The essence of the Simple Desire. The benign spark of goodness, the manifestation of that which was inside God to the outside of God, as it were has these three aspects, 1.) the effort towards connection and communication - voice. 2.) the extension of the vehicle of communication outside - breath. 3.) the wrapping of the desire in the words and sentences - speech.

98. לראשיתו אין חקר: פ"י לראשית הכתר אין חקר משום שראשיתו תוך עלמותו ית' וצמה שקדם לרצון אסור להרהר.

There is no fathoming its beginning: The beginning, *Keter* - Crown cannot be fathomed because its beginning is, so to speak, inside God's essence. What comes before the Simple Desire is not our business to inquire after.

99. לתכליתו אין קצבה: כאילו אמר לסופו אין סוף. ופ"י רצונותיו של הקצ"ה אין להם מספר, כי כל מה שהיה הוה ויהיה ברצונו זה, ולכל ההווה הוא לבדו מנהיג ופועל, והכל למטרה אחת להפיק רצונו, וכל רצון בחי' נמצאם לעצמו, כמו שהבארנו בפתיחה למשנה א' (ד"ה אכן).

Its purpose has no limit: As though the text had said: Its end has no end. Meaning, God's desires are numberless, since everything that was, is or ever will be is God's desire. All existence is God's alone, to do and act. Everything is but the acting out of God's purpose and design. All desire is connected to the original *Tzimtzum* - Constriction and is a *Tzimtzum* - Constriction in its own right. As was explained in the preface to Mishna 1. (cit loc However.)

Mishna 9

Two, breath from breath. With it carved and hewed twenty two foundation letters; three mothers, seven doubles and twelve simples. Carved and hewed therewith the four directions; east, west, north and south, with breath in everyone of them.

משנה ט'

שתים רוח מרות, חקק וחצב בה עשרים ושתים אותיות יסוד שלש אמות ושבע כפולות ושתים עשרה פשוטות, וחקק וחצב בהן ארבע רוחות מזרח ומערב צפון ודרום, ורוח בכל אחת מהן.

Preface to Mishna 9

After describing the evolution of life - as a sort of allegory for the manifestation of the Simple Desire as everything outside, so to speak, of God - utilizing the concept of *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit (Breath), the text continues its description of the components of existence, one by one. The next step is breath which is not the holy spirit but mundane spirit, because it is the next step in a natural progression of the conceptual 'inner thing' moving out of God completely. If it had a property with which it could be associated in this world it would be Love. Here Sefer Yetzira comes to the Mystery of Kisses which is the connection of breath and breath as will be explained at length in chapter 2. Now, although the analogy of breath being exhaled through the mouth is being used by the author to describe how the Simple Desire evolves from the hidden no-thing to become the visible thing, nevertheless the breath being referred to in our mishna is not comprised of hydrogen, oxygen, carbon and nitrogen etc. Here the breath is comprised of Hebrew letters with which all words will be constructed. In the coming chapters we will discover how these letters combine to make words and also combine to make natural laws and the basic matter from which all physical things are compounded. Here in our mishna we will learn about the letters before their combination into other forms; virtual, conceptual letters.

פתיחה למשנה ט'

אחרי הסבירו התכוונת החיים שהיא משל להופעת הראון בכל דבר חולא לו ית' זכנוי שם רוח הקדש, ממשיך בסדרו כל רכיבי ההויה אחת אחת. ומתחיל צרוח שאיננה קדש, כי היא השתלשלות המושג של דבר פנימי היוצא אל החוץ לגמרי. ואם יש לה תכונה היא האהבה¹⁰⁰. וכאן צאה ספר ילירה לסוד נשיקין דאיהי אדבקותא רוחא צרוחא כמו שאבאר עיי"ה צפרק צ'. ואם כי הרוח הנשום היוצא צהבל הפה היא המשל צו משתמש צעל צפר ילירה ללייר השתלשלות הראון הפשוט מן הנעלם ומן האין אל היש, צכל זאת הרוח המדובר צמשנתנו אינה תערוצת רכיבים מימן, חמלן, פחמן, חנקן, וכדומה, אלא אותיות שמהם צנויים כל המילים. וצמשך הפרקים ללמד איך האותיות מצטרפות, ומהם מורכבים מילים, ומהם מורכבים חוקי הטבע וחומר גלם העולם. אצל כאן צמשנתנו מדובר על אותיות קודם הרכבתם למילים, אותיות

100. (זוהר שמות קמו.) דלית רחימו דדביקות דרוחא צרוחא, צר נשיקה, ונשיקה צפומא, דאיהו מצועא דרוחא ומפקנו דיליה, וכד נשקין דא לדא, מתדבקן רוחין אלין צאלין, והוו חד, וכדין איבו רחימו חד. צספרא דרב המנונא סבא קדמאה, הוב אמר על האי קרא, נשיקה דרחימו אחפשט לארבע רוחין, וארבע רוחין מתדבקן כחדא, ואיגון גו רזא דמבימנותא, וסלקין צארבע אחוון, ואיגון אחוון דשמה קדישא תלי צבו, ועלאין וחתאין תליין צבו, וחסצחתא דשיר השירים תלי צבו, ומאן איבו אהב"ה, ואיגון רתיכא עלאה, ואיגון צברותא ודבקותא ושלמינו דכלא.

(Zohar Vol. II 146a) God's love which is the cleaving of the spirit unto the spirit is always accomplished with the kiss. Kisses with the mouth which is the fount and source of the breath. And when they kiss one another their breath cleaves into one another's to become one and so they love one another as one. In the the book of R. Hamnuna the Elder we read what he said about that verse; The kisses of love spread to the four directions and the four winds join to become one. They are contained within the mystery of faith and disappear within the mystery of the four letters, the letters upon which the Holy Name depends, upon which heaven and earth depend. The praises of the Song of Songs depends on them. What are they? - אהבה - *Abava* - Love. They are the supernal passion; the connection and cleaving and wholeness of everything.

The text uses the person breathing breath out of his mouth to describe the creation process because it is very apt and analogous. Sefer Yetzira compares the creation of the world to a person blowing up a sac or balloon. God, as it were, exhales His desire and spirit, allowing it to evolve from Holy Spirit to breath from spirit.

והשתמשו במשל לרוח כמו אדם הנושם ורוחו יולא דרך פיו מאד מתאים למושגים שבאים להתלמד כאן. והוא כי ספר יצירה המשל זריחת העולם לאדם נופח שלפוחית או בלון כן כזיכול הקצ"ה נושף רגונו ורוחו החולה בהדרגה מרוח לרוח מרוח.

Mishna 9

Two, breath from breath. With it carved and hewed twenty two foundation letters; three mothers, seven doubles and twelve simples. Carved and hewed therewith the four directions; east, west, north and south, with breath in everyone of them.

משנה ט'

101 שתיים¹⁰² רוח מרוח, 103 חקק¹⁰⁴ וחצב בה¹⁰⁵ עשרים ושתיים אותיות¹⁰⁶ יסוד¹⁰⁷ שלש¹⁰⁸ אמות ושבע¹⁰⁹ כפולות ושתיים עשרה

101. שתיים: כאלו אמר שהספירה השנייה היא כתר מלכות, היא החשוקה והחמודה המצוקשת, שזרנו הפשוט ית' כוון לה ואליה צחי' מלכות. והיא תחלת הנאללים כי איליות הנאללת משמעו שני הצד מן הראשון ועומד אלל הראשון חולה לו בהלגט. והוא כי האותיות הן תחילת הדבור וכלים לקבלת הרוח, והן תחילת האיליות, שהכוונה והמחשבה שהיתה תוך עלמו ית' מתלבשת באותיות שמו הגדול, כדלהלן משנה י"ב.

Two: As though the text had said that the second Sefira is *Keter Malkhut* - Kingly Crown. It is the desired and longed for beloved at which God's original Simple Desire was aimed. That is the Sefira we call Malkhut. It is the beginning, the first of all the archetypes of *Atzilut*, first of the four worlds. (See note to Mishna 6 cit loc Their ends inserted.) The word *Atzilut* - Archetypes actually translates as "stand next to", from the Hebrew word - אצל - *Etzel* - adjacent. It suggests that which comes from the original and stands next to it, completely outside it. What it refers to are the letters which are the beginning of speech, vessels capable of receiving the breath. Letters are the first *Atzilut* - Archetypes, because the thought and intention inside God, so to speak, is clothed in the letters of His Great Name, as will be explained in Mishna 12.

102. רוח מרוח: עיין לקוטי תורה - פרשת וירא צביאור הזה"ק מוצא לעיל ד"ה (זוכר שמות קמו:.) וז"ל כמו שהזוג הראשון צעילה ראשונה עושה אותה כלי ונדבק זה האי רוחא כן הענין צנשיקין כי נשיקה ראשונה שהחתן נושק לבלה נעשית זה רוחא דנוקצא צסוד יסוד העליון דצינה הנתונה צפי הנוקצא והבוא רוחא קדמאה של אותו הנשיקה נשאר שם תמיד לצורך שאר הזוגים של הנשיקה שיהיה משם ולהלאה, ודע כי הנשמות הצאים מנשיקין גדולים הן מאותן הצאים מוזוג התחתון של תשמיש עכ"ל. וציאור משנתנו שהרוח הקדש שהצביר צמשנה הקדמה כזיכול נשפה צנשימה חולה לו ית' והופלש כמו נקצ מפולש צאין ונתהווה יש מלאה רוח. ופי' רוח מרוח דייקא כי הרוח הראשונה דהיינו רוח הקדש אינה יולאת החולה כלל ונשארת תמיד צמקורה צחי' כתר עליון נעלמה מכל רעיון. כמו שמתארה ר' משה קורדוורו ז"ל צספרו הק' פרדם רמונים (שער ג' פרק ז') וז"ל והענין הוא שעם היות עשר ספירות נאללות והם לצושים אל אור השגחה הנהגתו כמו שנצאר צשער עלמות וכלים צע"ה, עכ"ל הוא מתלבש צכתר ושם היכל השגחתו ואורו והוא המתדבק ומתאחד צמאזיל תכלית הדיבוק והיחוד עד שיהיה אסור להאריך הדבור צענין זב. והנה ע"י הכתר העלם מליאותו העלם ראשון. ולפי"ז הוכרח העלם הכתר עד שאין מליאותו ממש מתגלה צשאר הספי' ולא יגלה צזהם וכמו שלא יוכלו ממיאות המאזיל כן אינן נכללות מהכתר אלא שהכתר שופע שפעו צכח המאזיל צספי' ע"י הדעת שיתצאר צע"ה. ולרוצ העלם הכתר לא נקראהו תחלת האיליות מפני שאינו תחלת האיליות המתגלה אלינו אלא החכמה ומחכמה ולמטה הם כללות הספירות מעשר צאמלעות הדעת המשלים. ולא שהדעת היא ספירה, אמנם היא צחינה משלמת כללות הספירות להיותם כלולות מעשר מחכמה ולמטה כמו שנתחב צביאור צספר הנזכר עכ"ל.

Breath from breath: See Likutei Torah (Vayera) an explanation of the Zohar (mentioned above, cit loc Zohar Vol. II 146a) "Just as we learned that the first [spirit of] sexual coupling makes a woman into an instrument, and that the spirit of that original coupling remains with her, so it is with kisses. The [spirit of the] first kiss with which the bridegroom kisses the bride becomes that feminine spirit within her, in the mystery of the Supernal *Yesod* - Fundament of *Binah* - Understanding which is put into the mouth of the feminine. And that original breath from that first kiss remains there forever for the purposes of all other coupling in kisses that will happen from them on.

Note: Souls that come from kisses are greater than those that come from the lower sexual coupling.” We can now understand our Mishna. The *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit discussed in the previous Mishna, is exhaled by God, as it were, His breath piercing through and through the *Ain* - No Thing, creating thereby the *Yesb* - Something, in the form of Space full of *Ruach* - Spirit/Breath. In our Mishna we are looking at *Ruach* from *Ruach*, Breath from Breath, because the original *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit/Breath never quite leaves its place to go outside, but always remains in the source as the Sefhira of *Keter Elyon* - Supernal Crown, hidden from any thought. This is how R. Moses Cordovero describes it in the book *Pardes Rimonim* (Gate 3 Ch 7) “The matter is this; Although there are Ten Sefhirot archetypes comprising the clothing for the divine light (as will be explained in the Gate of Essence and Tools) nevertheless, it is clothed in *Keter* - Crown, because that is where the Palace of God’s Divine Providence and Light is situated. It is connected and unified with the One - Master of Archetypes in complete, total harmony and unity to the point where it is no longer appropriate to talk about it. It is by using the Sefhira of *Keter* - Crown that God hides Himself in the primal mystery, and that’s why *Keter* - Crown is not completely revealed among the other nine Sefhirot and is not actually in them, but rather its influence flows into them. And just as the other nine Sefhirot cannot contain the essence of the divine, they do not contain the essence of *Keter* - Crown, but rather benefit from a reflected influence which comes through the demi-Sefhira of *Da’at* - Knowledge as will be explained. Because *Keter* - Crown is so exalted and hidden we don’t call it the beginning of *Atzilut* - Archetypes, we reserve that title for the Sefhira of *Chokhmah* - Wisdom which represents the first aspects of *Atzilut* - Archetypes to be revealed to us. It is only from *Chokhmah* - Wisdom down that we actually count the Ten Sefhirot with the addition of *Da’at* - Knowledge. Not that *Da’at* - Knowledge is a Sefhira, but rather it facilitates the formation of all the Sefhirot from *Chokhmah* - Wisdom combining them and this allowing them to be part of a decimal system as will be explained.”

103. חקק: עיין צפוי לעיל משנה א' ד"ה חקק, שחקיקה צחי' ספי' מלכות. ופי' לחרוז חריצים בדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שזיור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק. ומשמעו מושג נתון רוחני.

Carved: See above (Mishna 1 cit loc Carved) It was explained that ‘carving’ suggests the Sefhira of *Malkhut* - Sovereignty, and is more specifically a description of the act of cutting into the basic material in order to write in it, or create delicate and meaningful patterns, in stone or wood, etc. It such a manner that it is the exactitude of the carving which conveys the information. Carving suggests the concept conveyance of spiritual data.

104. וחצב בה: יסודו (דברים ו' י"א) וצרת חלוצים אשר לא חצבת. ופי' להסיר החומר לגמרי כי אינה מן הנלמד כלל. לא כמו האבן שנלמד להכתב ע"י חקיקה מדוקדקת עליה, אלא סילוק והסרת חומר לגמרי להתרוקנות ע"י החציבה, ואין צורת החקיקה מעכבת. ומשמעו סילוק הרוחני לפנות מקום למושג גשמי.

Hewed with it: The source of the word - חצב - *Chatzav* - Carved is (Deut. 6:11) “Hewn cisterns that you have not dug.” It means - completely digging and hewing out the material which is not needed. Not like carving a stone so as to put a delicate representation into it, but rather, to remove superfluous material to create a void. The precise borders of the etching are not important, but the empty volume is. Hewing suggests the removal of the spiritual in order to make room for the physical.

105. עשרים ושתיים אותיות: ויסודו (בראשית ד' ט"ו) וישם ד' לקין אות לבתני הכות אתו וגו'. פי' רש"י ע"פ תרגום יונתן וז"ל חקק לו אות משמו במלחו ע"כ. וצחקוני זה"ק תיקונא שתין ותשעה (ק"ז). וישם ד' לקין, אות צרית מילה לאגנא עליהו ע"כ. ועיין (בראשית א' י"ד) והיו לאחת ולמועדים וגו' שחרגס יונתן ויהו לסימנין. ועיין (ישעיה מ"ב י"א) כה אמר ד' קדוש ישראל ויוצרו האתיות שאלוני על בני וגו'. ופרש"י אותיות כמו מופתים. ונלע"ד שאותיות הם צבחי' לצאות ר"ל טורים ושורות גדודים חבורות וקהילות. זה סוד האותיות שכל אחד לעלמו חלוש רפה צלי כה כמו חיל צודד. וצאיחודם מתאמלים לעשות חיל כמוצן.

Twenty two letters: The source for the word - אות - *Ot* - Letter, is (Gen 4:15) “God gave Cain an *Ot* - Sign so that no one would strike him.” Rashi (ibid) quotes the Targum of Onkelos: “God carved a letter of His Name upon Cain’s forehead.” In the *Tikunim* (Tikun 69 p.p. 117a) we read: “God gave Cain - this is the sign of the covenant, to protect him.” In the text of Genesis (1:14) we read: “God said, "Let there be lights in the expanse of sky to divide the day from the night; and let them be for *Otot* - Signs, and for seasons, and for days and years.” The Targum there translates *Otot* - Signs. See also Isaiah (45:11) “Thus says God, the Holy One of Israel, and his Maker: Have the *Otyot* - Signs asked me of the things to come; concerning my sons etc.” Rashi (ibid.) explains *Otyot* - Signs in this context to suggest signs as miraculous portents. It appears the Hebrew word - אות - *Ot* - has a number of closely related meanings. Here in *Sefer Yetzira*, it seems to me, *Otyot* are ranks of symbols which stand arrayed in hosts like soldiers or ranks of armies, in rows and columns, groups and regiments. This is why the word for letters is identical to the

¹¹⁰ פשוטות, ¹¹¹ וחקק וחצב בהן ¹¹² ארבע רוחות מזרח ומערב צפון ודרום, ¹¹³ ורוח בכל אחת מהן.

description of the heavenly bodies; letters resemble hosts of servants because each on its own is almost powerless, without the wherewithal to make war on its own. It is only with their grouping that they take on power to act.

106. יסוד: עיין פרק ז' משנה א'.

Foundation: See Ch. 2 Mishna 1.

107. שלש אמות ושבע וכו': ופי' שכבר מזומנים ומוכנים הם להפגתם לדרגות שונים זו מזו, אע"פ שעוד לו הכטרפו צמילים, כולם מלאים רגון לקיבון וחיבור. ג' אמות מלפנים לשליחתם היחידה להיות מרכזה למאמרו, וז' כפולות לשליחתם וכו'.

Three mothers, seven doubles etc: All the letters are ready, equipped and designed precisely for the stratification and hierarchical system into which each of them will be slotted. Although they have not yet been used and permuted into words, they are full of desire and natural inclination to connect and be joined. The 3 mother letters are drawn to their natural array, to be a vehicle for God's purpose. The 7 doubles to theirs, etc.

108. אמות: אוחיות א.מ.ש.

Mothers: The letters *Alef Mem* and *Shin* - א.מ.ש -

109. כפולות: אוחיות ב.ג.ד.כ.פ.ר.ת.

Doubles: The letters *Bet, Gimel, Dalet, Chaf, Peb, Resh* and *Tav* - ב.ג.ד.כ.פ.ר.ת -

110. פשוטות: אוחיות ה.ו.ז.ח.ט.י.ל.נ.ס.ע.צ.ק.

Simples: The letters *Heb, Vav, Zayin, Cbet, Tet, Yud, Lamed, Nun, Samech, Ayin, Zadi* and *Kuf* - ה.ו.ז.ח.ט.י.ל.נ.ס.ע.צ.ק -

111. וחקק וחצב בהן: שתי צחינות כלעיל. צחי' א' חקיקה שליוור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק, וצ' חליצה דהיינו סילוק חומר ופנוי מקום.

Carved and Hewed therewith: The two sorts of carving and hewing mentioned above. One is very precise, where every scratch and scratch has a meaning. The second is simply the removal of extraneous or superfluous material to make an empty space.

112. ארבע רוחות מזרח וכו': רוח משמעו חלל מקומי ג"כ, לא רק אויר נשף. ופי' ארבע רוחות מזרח וכו' ד' ספי' הן, מזרח - חסד, מערב - גבורה, דרום - חכמה, לפון - צינה כמבואר לקמן בעה"י.

The four directions: The Hebrew word for direction is *Ruach* which is the identical word we have just used to describe the breath. Wind and breath are the same, people used to associate direction with the wind that came from that direction. *Ruach* also means empty space and not just the movement of air. This the four *Ruachot* - directions represent the four Sephirot; East = *Hesed* - Lovingkindness. West = *Gevurah* - Might. South = *Chokhmah* - Wisdom. North = *Binah* - Understanding. As will be explained.

113. ורוח בכל אחת מהן: פי' חוזר לראש ומפרש, שאע"פ שאמרנו שהאוחיות נחקקו ונחצבו צרוח והם כמו בורות וחריצין ממלאים מקום הרוח, עכ"ז הרוח דהיינו הרגון נשארה בהם בכל אחת מהאוחיות. כי הרוח היינו הופעת קול ורוח ודבור, הבא מרוח הקדש (משנה ח'), וממלא האוחיות כי זה כל מטרתם ומגמתם להיות עמוסים מני צטן נושאים מני רחם עטונים לסבול עול מאמרו ית', ומלפנים לדברו מתי יבא.

With breath in everyone of them: The Mishna goes back to the beginning and explains. Although we have said that the letters are carved and hewed in the *Ruach* - Breath like cavities hewn into the breath, nevertheless, the *Ruach* - Breath, which we said originally is the desire, remains inside them, animating each and everyone of them. Because, as was said in Mishna 8, *Ruach* is the manifestation of Voice, Breath and Speech coming from the *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit. It fills all the letters because that is their purpose and desire, to be loaded from birth, carrying the yoke of God's word, they attend upon His word in anticipation.

Mishna 10

Three, water from breath. With them carved and hewed chaos and void, mud and clay. Carved them like an array, established them like a wall, smoothed them like cement and poured water over them and they became dust, as it is written, To the snow be it said, 'Become Earth'.

משנה י'

שלוש מים מרוח חקק וחצב בהן תהו ובהו רפש וטיט, חקקן כמין ערוגה, הציבן כמין חומה, סבבן כמין מעזיבה ויצק מים עליהן ונעשו עפר שנאמר כי לשלג יאמר הוי ארץ.

Preface to Mishna 10

After explaining the concept of breath using the analogy of someone breathing breath from their mouth, the text continues with the same allegory. Now, when someone blows up a sac or balloon their breath divides into three components. The heat of the breath rises to the top. This is the element of Fire. Moisture vapor and drops of water condense and gather at the bottom. This is the element of Water. The breath spreads to form and fill the empty space it constitutes. This was, so to speak, what God did. He breathed out breath from His mouth, that's the breath from breath discussed in Mishna 9. Now, when we examine that breath we discover its astonishing properties, and here we come to a discussion of water and to the dust which is a consequence or child of water. It is from water that the human with his two powerful desires - the *Yetzer Tov* - Good Desire and *Yetzer Ra* - Evil Desire - derive, because a person is almost entirely comprised of water. The two desires are not natural corollaries of the dust from which humans are kneaded, because desire, per se, is not a function or consequence of being comprised of dust. Dust has no desires and is not associated with desire. A person cannot worship God with the aspect of self made of dust. The reason water is chosen to represent the element from which the earth was formed is because water represents the natural tendency of things to stay the same and preserve their status quo. While fire represents the opposite, that which is constantly changing, evolving and altering its state.

פתיחה למשנה י'

אחרי הסברו ענין הרוח צמשל לאדם הנושם ורוחו יולא דרך פיו, ממשיך צאותו משל. והנה כשאדם נופח לתוך שלפוחית או צלון נשימתו מתחלקת לשלשה קטעים. חום הבזל פיו עולה למעלה צחי' אש, אידים וטפי מים מתקצצים ושקועים למטה צחי' מים, והרוח מתפשט וממלא וממלא חלל מרחיב והולך. כן עשה הקצ"ה כציוכול הוליא צנשימה הבזל מפיו והיא הרוח המורה צמשנה ט'. ועכשיו כשנעיין על הרוח ההיא נראה צו פלאות. כי צמשנה זו צא על הסבר המים - והעפר שהוא תולדת המים - וממנה נולד האדם צשני יררו יר טוב וילר הרע¹¹⁴ כי רוצה דרובו מים. ומהעפר עלמו שמתנו גלוש האדם לא צחים לו שני יררים או אפילו יר אחד כי אין צעפר חשק, וא"א לאדם לעבוד צו את הצורה ית"ש¹¹⁵. והמים מתוארים דבר מלוק ומצנה קרוש וממשי, כי טבע המים הוא לשמור המעמד, היפך האש שמצער

114. (צראשית צ' ז') ויילר ד' ה' את האדם וגו'. ויילר צשני יודיין לרמז על רצוי יררו כמו שפיי רש"י (שס), ויודיין דייקא דהא יו"ד רמז לחכמה מד' אותיות שס הוי"ה כגודע. והוא שורש הילרים כמו שפרשהי לעיל משנה ד' ד"ה עומק טוב ועומק רע עיי"ש.

(Gen 2:7) "God formed the man." The word - *Yitzar* - Formed, is written with two - *Yuds* - יי. This hints at the duplicity of desires as is explained in Rashi's commentary, (ibid) The letter - *Yud* - י is chosen to signify desire because the letter - *Yud* of the Tetragrammaton represents the Sefira of *Chokhmah* - Wisdom as is well known. It is the source of all desires as was explained in Mishna 4 (cit loc Depths of Good)

115. כי עפר סוד הנחש כד"א (צראשית ג' י"ד) על גחך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך. ועיין צכחצי האריז"ל (שערי קדושה חלק א' שער צ') וז"ל יסוד העפר ממנו מדת העלצות צכל פרטיו, ותולדותיה אחת, והוא העללות לקיים התורה והמלות מפני עלצונו על השגת קייני הבלי העולם הזה, או על היסורין הצחים עליו ואינו שמה צחלקו צשום דבר, גם עינו לא חשצע עושר עכ"ל. ואפילו לעבוד צו את הצורה ית"ש צשז ואל

Mishna 10

Three, water from breath. With them carved and hewed chaos and void, mud and clay. Carved them like an array, established them like a wall, smoothed them like cement and poured water over them and they became dust, as it is written, To the snow be it said, 'Become Earth'.

משנה י'

¹¹⁶ש'לש ¹¹⁷מים מרוח ¹¹⁸חקק וחצב ¹¹⁹בהן ¹²⁰תהו ובהו ¹²¹רפש וטיט, ¹²²חקקן כמין ערוגה, ¹²⁴הציבן כמין חומה, ¹²⁵סבבן

תעשה ציטוד העפר להמנע מדצר עזירה ע"י עללות שבו ג"כ א"א כי עללות ועללות פוגמים ומקלקלים ומזיקים את האמונה, (ועיין לקמן ד"ה כי לשלג יאמר, ציטור רחצ) ואין להם תקנה אלא שמחה והתלהבות בלבד שאין כח יטוד העפר לרומם עלמו צו. כי שמחה והתלהבות צאים ע"י יטוד האש כמו שאצאר צע"י צמשנה י"א.

Dust is a metaphor for the mystery of the serpent in the Garden of Eden, as we read, (Gen 3:14) "Crawl upon your belly and eat dust all the days of your life." In the writings of the Ari we learn, (Gates of Holiness Vol I. Gate 2) "The element of dust corresponds to the characteristic of melancholy in every detail. It has one consequence, sloth, inertia when it comes to fulfilling the Torah and Commandments. It may be inertia caused by frustration at his inability to get what he desires in this world, or else brought on by pain he suffers which prevents him being satisfied and content with his lot in everything, or perhaps his eye is forever greedy for riches and that causes his depression." Even trying to serve God with the inertia is doomed to failure. E.g. someone who avoids sin by telling himself it is too much bother for him to expend the energy to chase the sin, and so attempts to serve God by utilizing his sloth and depression will fail. Because sloth, depression and inertia damage, wound and destroy a person's faith in God. (see note cit. loc. To Snow He said) There is no way to fix the damage to faith except with joy and passion. Because the element of Dust has no power to elevate itself; joy and passion come from the element of Fire, as will be explained in Mishna 11.

116. שלש: כאלו אמר שהספירה השלישית היא ספ' חכמה, שם יטוד וצטים וכסא לשני הילרים יר טוב ויאר הרע. והיא סוד המים צחי' מילה כפולה מים רבים ומיעוט רבים שנים, והם העליונים והתחתונים שמרמזים לחשק טוב וחשק רע.

Three: As though it were saying that the third Sephira is the Sephira of *Chokhma* - Wisdom. It is the foundation, basis and throne for the two desires, the good and the evil. It is the element of water, which in Hebrew is a double, plural word, - מים - *Mayim* - water and waters both. It is a plural whose minimum is two. It refers to the water above and waters below the heavens, hinting at desire for good and desire for bad.

117. מים מרוח: מים רומז לתאוה כי התאוה הראשונה מורגש לכל צריה צין גדול צין קטן היא הצמאון, וזה לנו משותף עם כל אשר נשמה צאפו שתיכף עם יליאתנו לאויר העולם מופיע צנו תאוה זו למים. ואם אמנם אמת היא שהשאיפה לנשום אויר קודמת לתאוות מים כמו שהרוח קדמה למים צמשנתנו, עכ"ז השאיפה לרוח ורוחניות מופיע כחשק לדצר מה, אבל הצמאון והרעצון מופעים ככאצ צכרם צאופן כ"כ מוחלט שאין לפקפק עליה עם היא חשק לדצר זה או לזה. לא כן החשק לדצרים רוחניים שאפר להשתצש צהם לערצ ולצבל אוחם, כמו שהצציר צמשנה הקדמה שהרוח צו כל האותיות צערצוציא, ולכן הרצונות והחשקים אינם צרורים ומפורשים. אבל כאן צמשנתנו הופיע מים מהרוח והמים קצוצים יחד צדממה אחת צמקוה וקווי לרוות צמאון. וכאלו אומר משיצאו מים לעולם ילא תאוה לעולם.

Water from Breath: Water hints at desire because the very first sensation of desire a creature, animal or person, great or small experiences is thirst. This is something we share with all other living creatures, soon after it leaves the egg or womb and enters this world it develops thirst. Although it is true that the need and instinct to breathe comes earlier, just as breath comes before water in the Sefer Yetzira, nevertheless, the instinct to breathe is experienced as a desire for something, while hunger and thirst are painful sensations in the belly, experienced in such a way that it is impossible to be mistaken about it, whether it is the desire for this or that. Not so spiritual desires, they can be confused and mistaken, they can be improperly called and named, as was explained in the previous Mishna, that *Ruach* - Breath consists of all 22 letters mixed together. And so, the desires are all mixed, confused and not explicit. Here in our mishna we are talking about water which comes from that breath. Water is collected into a single quietude, into one *Mikveh* - Gathering, into a single desire to quench the thirst. it is as though it were written that with the entry into the world of water, desires entered the world, too.

118. חקק וחצב בהן: שתי בחינות כמו שפרשנו לעיל במשנה ט'. בחי' א' חקיקה שזיור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק, ומרמז לתורה שבו נחקקו כל התאוות בדיוק ודקדוק כדלהלן. וב' חציבה דהיינו סילוק חומר ופנוי מקום, ומרמז לזכו שהיא כמו החלל ומקום פנוי בו מורגש התאוה וכדלהלן.

Carved and hewed with them: Two concepts, as has been explained above in Mishna 9. One concept is carving which refers to the fine detail scratched onto a surface in order to convey information. It hints at - תהו - *Tobu* - Chaos, into which all the desires are imprinted, as will be explained in detail later. The second concept is hewing which is the removal of material in order to create an empty space. This hints at - בהו - *Bobu* - Void which implies the empty space in which desire is experienced, as will be explained.

119. בהן: צדן היינו צהמים עלמס חקק וחצב תאוות ורלוות.

With them: With the waters themselves, God carved and hewed the desires and will.

120. תהו: (עיין לעיל צפי' למשנה ג' ד"ה צלימה) ומשמע מהגמרא צכמה דוכתין שענין תהו מרמז לתאוה. כדאיתא במחלוקת צ"ש וצ"ה צמי שחזיו עזד וחזיו צן חורין (פסחים פה:) ואמרו צ"ש לצ"ה תקנתם את רבו ואת עלמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול שכבר חזיו צן חורין לישא צת חורין אינו יכול שעדיין חזיו עזד יצטל והלא לא נצרה העולם אלא לפריה ורביה שאמר (ישעי' מ"ה י"ח) לא תבו צראה לצצת ירה, אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו צן חורין וכותב שטר על חזי דמיו וחזרו צית הילל להורות כצית שמאי ע"כ.

Chaos: (see Mishna 3 cit loc Nothingness) The Talmud in many places seems to accept it as given that *Tobu* - Chaos is associated with desire. We learn in the argument between the schools of Hillel and Shamai as follows, (Pesachim 88b) "A slave who is owned by two partners and is subsequently freed by one of the partners is legally, half slave, half freeman. Hillel says the man works for himself half the week and for his master the other half. Beit Shamai said to Beit Hillel, 'You've arranged things agreeably for the master but not for the half slave. He cannot marry a slave woman because half of him is already freeman. He cannot marry a free-woman because half of him is slave. If you say that he should sit doing nothing, how might that be, surely the world was only created in order to fulfil the command to be fruitful and multiply, as it is written, (Isai 45:18) "Not for chaos created, but for settlement was it formed?" The solution, for the sake of *Tikun Olam* - Fixing the World, is to force the master to write a Bill of Manumission, while the slave writes a instrument indebted himself for half his value. Beit Hillel reconsidered their opinion and decided the law according to Beit Shamai."

121. ובהו: פיי כמשמעו צו הוא (עיין ספ' הצהיר משנה צ' וע"ע לקמן פרק צ' משנה ו' ד"ה ממש מתהו). ולהצין ענינו כל אחד יכול לדמות לעלמו ההרגש של צהו. כי צרגש תהו היא תאוה לדבר או לדברים צוערים צקרב האדם כרעצון ללחם ונמאון למים. אצל הרגש הצהו איננה קן, אלא הרגש חלל פנוי צלצד, הרגש הריקנות והחסרון והאפס.

Void: Literally, - בו הוא - *Bo Hu* - It is in it. (See Bahir, Mishna 2. See also Ch II Mishna 6 cit loc Something from Chaos) In order to understand the concept of *Bobu* - Void anyone can access that feeling for themselves. While *Tobu* - Chaos, mentioned previously, is the powerful sensation of desire accompanying a physical need such as thirst, hunger or other want, *Bobu* - Void is not like that. It is the sensation of having a vast space in the self. A feeling of void, emptiness, lack and want, not associated with any physical need.

122. רפש וטיט: ויסודו (ישעיה ג"ז כ') ויגרשו מימיו רפש וטיט. ופי' רפש היינו מים שיש צהן ערצוב עפר ואצנים קטנים שאפשר לערותו מכלי לכלי. וטיט פיי עפר ואצנים שאע"פ שמזוגים עם מים אינם זלגים כי עצים ודציקים הם. ופי' הפסוק והרשעים כים נגרש כי השקט לא יוכל וגו' שתאוות אדם נגדרים כמו גלי הים אחד עובר והשני נמשך אחריו צלי הפסק. וכן הוא אצל האיש הצדיק ג"כ שרלוותיו וחשקו וחפצו מתגצרים, ויחליפו כה יעלו מחיל אל חיל. והחילוק שיש צין צדיק לרשע הוא שצרגש תאוותיו מתקצרים יותר עד שיוצאים מהם כל החיות והחום, ונקרשים ונעשים קרה צחי עפר רפש וטיט. וכמו שפי' רש"י (שם) כים נגרש - הים הזה גליו מתגאים לרום למעלה ולצאת חוץ לגבול החול אשר שמתי גבול לים וכשמגיע עם הוא נצצר על כורחו וכל זה גל הצירו רואה ואינו חוזר צו וכו' ע"כ. ועיין רד"ק (שם) צא"ד ופירושו כים נגרש, כמו הים שהוא נגרש אל השפה כל רגע ורגע כי השקט לא יוכל אלא יצא גל אחר גל לעולם לא ינוח וצצאו אל השפה יגרשו מימיו רפש וטיט מקרקע הים אל היצבה ע"כ. ולהצין הענין נקדים מה דאיתא צפרקי דרבי אליעזר פרק י' וז"ל צשעה ראשונה הוצר עפרו של אדם צשנייה גצלו צשלישית רקמו צרביעית נזרקו צו נשמה צחמשית קם על רגליו צששית קרה צשמות צשציעית נזדמנה לו חוה צשמינית נלטו על פירות צתשיעית עלו למטה שנים וירדו ארבעה צעשירית עבר על צוויו צאחד עשר נדון צשנים עשר נתגרש שנא' ויגרש את האדם עכ"ל. שמה צכתוב אצל אדה"ר ויגרש וגו' הוא דומה לפסוק צישעי' הג"ל ויגרשו מימיו רפש וטיט. כי גרושת אדה"ר עשה רפש וטיט כמו דאיתא צש"ס (עירוצין י"ח:) וצמדש (צראשית רבה כ"ד ו') וצספרים שאדה"ר יש צצ צבהר עד חוטמו כל אותן ק"ל שנה שפריש מחוה והוליד רוחין וליגין

צחי רפש וטיט כנ"ל, שבאו לו התאוות בעצבו ובעלגתו שדר בלי שמחה כמוצן. ואולי מהפסוק שם בישעי' ויגרשו מימיו דייקו חז"ל שישב בנהר וכו'. ובמשתנו זה באותו חשבון השעות כדלכלן. כי כל מה שהמים מתקררים ונקרשים יולא מהם יותר חומם וחיות עד שאפילו תאוה אין זהם צחי' עפר שאין בו חיות כלל, ונקפאים ונעשים קרח ושלג.

Mud and Clay: The source for this phrase is (Isai 57:20) "But the wicked are like the troubled sea; for it cannot rest, and its waters cast up mud and clay." Mud is defined as a viscous mixture of water, dust and tiny stones that can be poured from vessel to vessel. Clay is also defined as dust and stones mixed with water. But when it is poured from vessel to vessel it does not flow as a viscous liquid, but falls in lumps and clods. The verse then, means, that the wicked are as the troubled sea, i.e. they are never at rest because a person's desires are incessant and wavelike, following one another like surf pounding the seashore. A righteous person is also troubled by the incessant waves of desires washing over him, gaining strength from one another. The difference between the righteous and wicked is that the wicked person's desires are indulged again and again until all the heat and desire and life flows out of them and they become the ice from which this Mishna tells us mud and clay are formed, which is to say, a wicked person's desires become lifeless. Rashi (ibid) interprets the verse differently, explaining the phrase "like the troubled sea." as follows. This sea's waves grow higher and stronger, attempting to trespass beyond the strand of the shoreline which I have set for them as an uncrossable boundary. But the wave breaks upon the shore and its strength lays shattered there on the sand. But the wave that follows it ignores its broken predecessor and tries once again to mount the shore. Thus are the wicked unabashed and unrepentant. The Radak (ibid) interprets it thus. Like the toiling sea incessantly chasing towards the shore, wave after wave, unable to rest, and when it reaches the shore it throws up stones and earth dredged from the sea bottom onto dry land. In order to understand the reason this phrase is used here in our Mishna we need to introduce a Midrash from the Pirkei D'Rebbi Eliezer. (Ch X) In the first hour Adam's dust was gathered, in the second hour it was kneaded. In the third hour Adam was fabricated, in the fourth hour a soul was injected into him. In the fifth hour he stood on his own two feet, in the sixth he named all creatures. In the seventh hour he found Eve, in the eighth hour they were commanded concerning the fruits of the trees. In the ninth hour they bedded as a couple and rose from the bed parents of two boys. In the tenth hour he transgressed the command, in the eleventh hour he was judged. In the twelfth hour he was expelled, as it is written, "He expelled the man." I am suggesting a comparison between the expulsion of Adam and the verse in Isaiah 57:20. The Hebrew word - גרש - *Garesh* - expelled, appears in both texts. Adam was - גרש - *Garesh* - expelled, and the sea - גרש - *Garesh* - expels mud and clay. The expulsion of Adam also threw up mud and clay, as is well known from Talmudic (Eruvin 18b) and Midrashic (Gen Rabba 24:6) sources that for 130 years after the expulsion Adam sat in the river, separated from Eve, giving birth to spirits and demons, corresponding to the mud and clay expelled by the wicked from their sea. Adam's desires depleted of joy and passion only deepened his depression, inertia and sloth. And perhaps it is from the verse in Isaiah, "the wicked expel mud and clay", that the sages deduced that Adam was sitting in a river expelling spirits and demons etc. And our Mishna is also referring to that Midrash in an oblique way as will be explained. Because, the colder and chillier and more frozen the water becomes, the more the heat of passion, creativity and Life force has flowed out of it, until even desire itself cannot be found in it any more. It has turned to dust without life, frozen like ice and snow.

123. חקקן כמין ערוגה: ויסודו (שיר השירים ה' י"ג) לחיו כערוגת הבשם וגוי', ופי' ערוגה כמו חלק בנן, ו' על ו' טפחים, כדאיתא במס' כלאים פרק ג'. ואולי בחר במילת ערוגה שפי' גם חמדה כד"א (תהילים מ"ג ז') כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אלך וגוי'. ולעומת זה איתא בשעה ראשונה הוצר עפרו של אדם והיינו חקקן כמין ערוגה.

Carved like an array: Its source is (Cant. 5:13) "His cheeks are an array of spices." The word - ערוגה - *Aruga* - Array refers to a plot in a garden no less than 6 x 6 hand-breadths, as we learn in the Mishna (Kilayim Ch III). Perhaps the word - ערוגה - *Aruga* - Array was chosen because it also means desire as we see in Psalms (42:2) "As the stag - תערוג - *Ta'arog* - longs for streams of water, so my soul - תערוג - *Ta'arog* - longs for you." The root - ערג - *Arag* - means both longing and weaving an array. Corresponding to this the midrash said, in the first hour Adam's dust was gathered, this is the meaning of our text, Carved like an array - ערוגה - *Aruga*.

124. הציבן כמין חומה: ויסודו (שמות י"ד כ"ג) והמים להם חומה מימינם וגוי'. ואולי בחר במילת חומה שכנסת ישראל אמרת אני חומה, וכמ"ש (פסחים פ"א.) אני חומה זו כנסת ישראל ע"כ. ולעומת זה איתא בשעה שנייה גבלו פי' עשה גבולין בצבורת עפר כמו חומה.

Established them like a wall: Its source is (Ex 14:22) "The waters were for them a wall to their right and their left." Perhaps the word - חומה - *Choma* - Wall is chosen because the Jewish people compare themselves to a wall, as it is written (Cant 8:10) "I am a wall and my breasts are as towers." (see Pesachim 87a) I am a - חומה - *Choma* - Wall,

this is the Community of Israel. Corresponding to this we read in the midrash, in the second hour his dust was kneaded.

125. סבבן כמין מעזיבה: ויסודו (נחמיה ג' ח') ויעזבו ירושלים עד החומה וגו'. ולשון חכמים מעזיבה. ופי' רש"י שמלאכה עפר עד החומה הרחבה כדי להחזיקה ע"כ. ואולי צחר במילת מעזיבה מלשון (שמות כ"ג ה') וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו וגו'. שפי' לשון עזר ורלו וכן משמע לשון (דברים ל"ד ל"י) ואפס עזר ועזוב. ולעומת זה איתא בשעה שלישיית רקמו ופי' מנזיר משני לדדים כמו (שמות כ"ו ל"ו) מעשה רקם וגו'.

Smoothed them like cement: Its source is (Nech 3:8) "They cemented Jerusalem as far as the Broad Wall." The Talmudic sages frequently use the word - מעזיבה - *Ma'aziva* the same way, to mean cement. Rashi (ibid) interprets it to mean they filled the walls with earth as far as the Broad Wall in order to strengthen it. The sages draw a parallel between the word - מעזיבה - *Ma'aziva* and the phrase - ועזבת עזב תעזב - *V'azavta, Azov Ta'azov* (Ex 23:5) "Should you refrain from helping him? [no] you shall surely help him." The word - עזוב - *Azov*, is understood as being of help in cementing, fixing, smoothing or freeing something. See also (Deut 32:36) there is no one, shut up or - עזוב - *Azov* - Free. Corresponding to this we read in the midrash, In the third hour Adam was fabricated. The Hebrew word is - רקם - *Rekem* - Woven, usually denoting a tapestry with a design on both sides, as we read, (Ex 26:36) "The work of a - רוקם - *Rokem* - Embroiderer."

126. ויצק מים עליהן ונעשו עפר: ופי' ילק שפך מים על הרפש וטיט ונעשו עפר, ויסודו (מלכים ב' ג' י"א) ויאמר פה אלישע בן שפט אשר ילק מים על ידי אליהו וגו'. ואולי צחר במילת וילק כי לפעמים משתמש גם לשון זוקה. עיין מלבי"ם - חלק באור המלים (ישעיה ח' כ"ב) וז"ל זוקה היא הזקת הנפש לאדם עד שמואס בחייו (פערלוויפונג) וימלא זוקה בלא זרה, שלפעמים יקח האדם מעמדו, ורוחו הפנימי כים נגרש, וים הדמיון ישא שאון דכיו עליו להרעיש את שלומו על לא דבר, ויתקצבו אליו כל איש מלוק (שמואל א' כ"ב) ע"כ. ולעומת זה איתא בשעה רביעית זוקה צו נשמה שטפרו הגיע לתכלית שלמתו בצורת אדה"ר, וכל זה בא מן ההשתלשלות שמתואר כאן.

Poured water over them and they became Dust: That is to say, God poured water on the mud and clay, whereupon it became dust. The source is (II Kings 3:11) "He said, Elisha is here who has - יצק - *Yatzak* - poured water upon the hands of Elijah." Perhaps the word - יצק - *Yatzak* - is chosen because it is also sometimes used as an expression of - צוקה - *Tzukah* - anguish. This is how the Malbim (Peirush Hamilin) explains (Isa 8:22) "Gloom of - צוקה - *Tzukah* anguish" as follows. צוקה - *Tzukah* - Anguish is the pouring away of the person's soul until they feel they can no longer go on living, (Yiddish - *Ferzwiflung*). So, it is actually possible to have - צוקה - *Tzukah* - anguish, without actually having any real, tangible troubles. Sometimes a person grows sick of himself, and his inner soul is as the troubled sea, the sea of his imagination lifts the voice of its surf to shout out his inner state for no reason at all. As it is written (I Sam 22:2) "They gathered unto him all anguished men." Corresponding to this, the midrash says, In the fourth hour his soul was injected into him. Because his dust had reached an anguished perfection beyond which it could not go without the addition of his spiritual soul.

127. כי לשלג יאמר הוי ארץ: ויסודו (שמות ד' ו') ויבא ידו בחיקו ויולאה והנה ידו מלרעת כשלג. שהמלרע חשוב כמה (עיין רש"י במדבר י"ב י"ג). ופי' שאע"פ שהמים הם מרכזה לחיים בעולם שא"ל לבעל חי לקיים בלתי במים עד שאפילו בחוך האדם עלמו רוצה דרוצה מתוכו הוא המים, כמו שאמרו עליו חכמי המחקר שהאדם מששים וחמש עד תשעים אחוז מי הים במשקלו, עכ"ל המים עלמם בלי חשק נתקררים ונעשים עפר דומם ומת. והעפר היא תולדות המים ע"י השלג. וזה פי' הפסוק (איוב ל"ו ו') כי לשלג יאמר הוי ארץ. וזה סוד תרומת הדשן כמו דאיתא בגמ' (ערכין י"ג) מגריפה היתה במקדש עשרה נקבים היו בה כל אחד ואחד מוליא עשרה מיני זמר וכו' שהשתמשו בה לתרומת הדשן. וברגל לא היו מדשנין אותו מפני שהיה נוי למזבח, כדאיתא במס' תמיד (דף כ"ה:) ובספ' הק' אש קודש מובהר"ר קלוגמוס קלמיש הי"ד מפיאסלנה (פר' וארץ שנת תש"צ), מסביר בשם אביו הק' בעממ"ם אמרי אלימלך שביסוד העפר משמש יאה"ר של עמלק בתי' ובגחש היה עפר לחמו וכו'. ושם בא"ד לכן בעבודת הקרבנות שהעלו ישראל באש הקדושה את הכל לדי', נשאר האפר בתי' יסוד העפר שאינו נכנס בקדושה והולרכו לתרום אותו, ובמה תורמין אותו, במגרפה שהוליאה מיני כלי זמר שהיא שמחה וישועת ישראל, ע"כ. עיי"ש באריכות מתק לשונו.

To the snow be it said, 'Become Earth': Its source is (Ex 4:6) "He put his hand into his bosom, and when he took it out his hand was leprous as snow." The leper is considered as one who is dead, (Rashi Num 12:12). What this means is that although we have noted more than once that Water is the *Merkava* - vehicle for life in this world, it being impossible for life to exist without water. So much so, that more than most of our body is comprised of water, as the naturalist tells us, between sixty five and ninety percent of our body weight, is water. Nevertheless, left to itself water cools off, loses its desire for life and turns into dead lifeless dust. Dust, as was said in the Mishna, is the outcome of water that becomes snow. This explains the verse (Job 37:6) "To the snow He said, 'Become Earth.'" This is the secret of the ritual Offering of Ashes, which was carried out on a daily basis, first thing in the morning in

the Temple at Jerusalem. In the Talmud (Erechin 10a) we read, “there was a Magrefa - Shovel in the temple with ten holes, each of which made ten musical notes etc. It was used in the Offering of the Ashes ritual every morning except on the Festivals, when the ashes were allowed to build up on the altar as a sign of joy.” In his book *Esh Kodesh* - Sacred Fire (Va'era 1942) R. Kalonymos Kalmish Shapira quotes his father, “In his holy book, *Imrei Elimelech*, (*Toldoth*) my late father, of blessed memory, explains how one may exploit the passion inherent in the evil inclination derived from the element Fire, by harnessing it to good purpose and using it to worship God. The same passion a person might use to do wrong can be used for doing good, because a person in his progress toward spiritual renewal can utilize passion. However, the principle does not work with the characteristics of sloth and indifference resulting from the evil inclination derived from the element Earth. There we are dealing with Amalek, who functions by chilling the passions of the Jewish people. Indifference and cynicism are devoid of passion, so they cannot be inverted and sanctified. This is why, even in the Temple, where the Jewish people offered sacrifices upon the holy altar, wanting nothing but to elevate everything to God in a fire of holiness, the ashes - the element of Earth – still remained there on the altar. The Earth element could not be elevated to holiness, and so the ashes had to be consecrated in the daily ritual of *Terumath Hadesben* - Tithing the Ashes. How can this tithing be done? Only with the music of the *Magrefa*, representing *Simcha* – Joy, and salvation of Israel. For with *Simcha* – Joy, and an expression of salvation anything can be elevated, and darkness can be transformed into light. And that was why *Terumath Hadesben* - Tithing the Ashes was not done during the great pilgrimage Festivals. At those times, nothing upon the altar needed elevating, because the Festivals themselves are a time of *Simcha* – Joy, brilliance, liberation and tremendous sanctity.

They are a taste of the World To Come, when everything will be elevated to holiness.”

Mishna 11

Four, fire from water. He carved and hewed in them the throne of glory, the Ofanim, the Serafim, the Holy Living Creatures, the ministering angels and the entire heavenly host. And from the three of them He founded His dwelling place, as it written, Who makes His messengers the winds, His ministers blazing fire.

משנה י"א

ארבע אש ממים חקק וחצב בהן כסא הכבוד ואופנים ושרפים וחיות הקדש ומלאכי השרת וכל צבא מרום. ומשלשתן יסד מעונו שנאמר עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט.

Preface to Mishna 11

After explaining how water was born from breath and how earth came into being as the water froze and its heat separated and rose from it, the text continues with an explanation of the element of fire. Now, it was said above (preface to mishna 10) that the heat of the breath emanating from the mouth of God, so to speak, separated from the water vapor and rose above the air like a flame rising of its own accord. Let us call water the force preserving the status quo, because water stagnates after finding its state of rest, preserving whatever order was present from the outset. Fire represents the force for change, because fire impels and hastens changes in things.

פתיחה למשנה י"א

אחרי הסברו איך נולדו המים מן הרוח ואיך נתהווה עפר מן המים כשקפאו המים בקרירותן ועלה חומן למעלה, צא על ציאור החום ויסוד האש. והנה הסברנו לעיל בפתיחה למשנה י' שחום הבל פיו כציכול של הצורא ית' נקטע מן המים ועלה מן הרוח כשלהבת עולה מאליו. ודע וחשוב אס נאמר שכה המים הוא כה עמדוני שהמים שומרים וקובעים כל יטו דברים מסדרם, אז כה האש הוא להיפך. כי האש דוחף השנוי בכל דבר ומכריח השתנות.

Water and Fire also represent male and female. The quality of the element of water is male because it preserves the status quo, maintaining continuity with the past, (as was explained in the commentary to mishna 1 in the discussion of the Three Books) it is virtually impossible to make changes to what is already past and done, hence it is easy to preserve. All over the world we see how people agree on the importance of the preservation of memories that they not be corrupted or falsified. The quality of fire, i.e the female is just the opposite. It has change, evolution and process written into its definition, it being virtually impossible to prevent changes to the future.

והס גם צחי' זכר ונקבה. שאופי יסוד המים וצחי' זכר היא השתמרות צחי' העצר, כמוצא לעיל צמשה א' ציאור שלשה ספרים, שכמעט א"א לשנות מה שכבר עבר ומשום כך קל להשתמר. ורואים צחוש איך העולם מסכים על חשיבות שמירת זכרונות שלא יקלקלו ולא יזויפו. ואופי יסוד האש וצחי' הנקבה להיפך והיא בהשתנות וההתפתחות צחי' העתיד, שכמעט א"א למנוע העתיד משנוים שונים.

For example, although the seas are commanded against mounting the shore to inundate the dry land as it is written (Psalms 104:10) "You put the boundary there that they not cross to cover the land." nevertheless, we see from time to time a gigantic wave, or a powerful tsunami born of earthquakes and tremors rises from the sea and drowns the land. This is also the feminine aspect of nature, because the Earth could not continue to exist without this dynamic disobedience and occasional rebellion. As we learn in the midrash, (Gen Rabba 5:9) God said, 'Let the earth bring forth vegetation etc.' R. Nathan taught, 'Three stood trial but four were found guilty. These three,

Adam, Eve and the serpent stood trial, but the Earth was cursed with them as it is written, (Gen. 3:17) Cursed is the earth because of you. From now on it will produce cursed things like gnats, flies and fleas. R Isaac of Magdalea says, Even these are of general benefit. Why was the earth cursed? R. Yehuda b. Simon and R. Pinchas disagree. R. Yehuda b. Simon says, because the earth disobeyed God's command. God commanded, 'Let the earth bring forth vegetation, etc, fruit trees bearing fruit etc.' Just as the fruit was to be edible, so the wood of the tree was to be edible. But the earth did not do so, as it is written, 'The earth brought forth vegetation, etc, and trees bearing fruit.' Their fruit was edible but not the wood itself. R. Pinchas says, the earth also disobeyed another way; it decided, on its own initiative, to exceed the Creator's instructions. God commanded, 'fruit trees bearing fruit etc.' but the earth made fruit grow on trees that were designed to be non-fruit bearing. If that was the case, we can understand R. Yehuda b Simon's reason why God cursed the earth, after all, it disobeyed willfully. But according to the reading of R. Pinchas, why was the earth cursed, it only exceeded God's command out of a zeal to please? R. Pinchas would answer, the earth was only cursed the way people sometimes do when they say, 'curse the breasts that nursed this person.' This midrash is astonishing for the suggestions it makes about free will and desire. How should one react to such daring assumptions, how should we read the midrashic concept of global free will, that Earth has the power to chose which of God's commands to exceed or disobey? From where was the idea that the earth and plants have free will introduced into rabbinic discourse or midrashic exegesis? I have searched for early or late commentators who addressed this question or answered it, without success. Only the *Ohr Hachayim* in his commentary to Genesis notes the anomaly at all. My attempt at an explanation is as follows.

ולדוגמא אע"פ שהימים מלווים ועומדים לבל יעצרו גבולם ולא ילאו ממחילתם כד"א (תהילים ק"ד ט') גבול שמת כל יעצרון כל ישבון לכסות הארץ, עכ"ז רואים בעינינו איך מזמן לזמן גלים ענקים משצרי ים תולאת זועת ורעידת האדמה עולים מן הים ושופים פני חלד. גם זו צחי נקצה כי א"א לקיום העולם בלי סרצנות והתמרות תעזוזי כזו. כדאיתא במדרש (בראשית רבה ה' ט') ויאמר אלקים תדשא הארץ תני בשם ר' נתן ג' נכנסו לדין וד' ילאו מחוייבין ואלו הן אדם וחיה ונחש ונכנסו לדין ונתקללה הארץ עמהן שנאמר (בראשית ג' י"ז) ארורה האדמה בעבורך שתבא מעלה לך דברים ארורים כגון יתושים וזבובין ופרעושין. א"ר יצחק מגדלחה אף הן יש בהן הנאה. ולמה נתקללה ר"י ז"ר שמעון ור' פנחס, ר"י ז"ר שמעון אמר שעצרה על הלווי שכך אמר לה הקב"ה תדשא הארץ דשא וגו' מה הפרי נאכל אף העץ נאכל והיא לא עשתה כן אלא ותולא הארץ דשא וגו' הפרי נאכל והעץ אינו נאכל. ר' פנחס אמר אף הוסיפה על הלווי סמכה לעשות רזון בוראה עץ עושה פרי אפי' אילני סרק עשו פירות. על דעתיה דר' יהודה ז"ר שמעון ניחא אלא על דעתיה דר' פנחס למה נתקללה אלא כאינש דאמר יהוה לייטין ביזיית דהדין מניק עכ"ל המדרש. והוא הפלא ופלא. מה נאמר למדרש זו ומה נדבר, מאן שמעת ליה שיש בחירה חפשית להאדמה וללומחים מן הקרקע. חפשתי ולא מלאתי מי שיאיר עיני צפסקה זו להסברה על דרך האמת, אמנם לא מלאתי בראשונים מי שמרגיש זו קושיא כלל, ובאחרונים מלאתי מרן בעל ספי אור החיים הק' שהקשה¹²⁸ ותראו כדרכו בקדש. אולם אמרתי לפרשו כדלהלן.

This is the meaning of femininity in the context of Sefer Yetzira and its source in the element of Fire. The imperative to disobey is written into the original program itself, the way DNA reproduces in ways that guarantee there will be mutations in the new strand from time to time. This is why Eve disobeyed the command not to eat of the Tree of Knowledge of Good and Evil, and why the Earth rebelled against its own directives, and either produced the wrong sort of trees or else produced fruit where none were ordered. This too, acting out of impulsive disobedience or an excess of zeal is written into the original directive. It does not require that the Earth have

128. ספי אור החיים על בראשית (א' י"ב) ז"ל וז"ל ואל זה אביט איך תמרוד הארץ ברקע הארץ ומה גם כי אין לה יצר הרע, שלא הוכיחו חכמים שיש לה יצר הרע כי אם לבהמה וכו'. אבל הארץ לא מנינו שיש לה יצר הרע שיסיתה למרוד מרד לעבור פי ה' ע"כ, עיי"ש מה שהסביר.

free will and a cognitive choice or decision making ability. It is simply the way God wrote the program for Life, from time to time it acts as though of its own free will and produces something not designed, uncalled for and unexpected. It is vital to the survival of living things that they have this ability built in, and this is the meaning and significance of the element of Fire. This is all part of the mystery of the World to Come, among the prodigies of the Perfect Designer, at the level of (Isa. 64:3) "No eye but Yours, God, has seen it." (see Ch III Pref to Mishna 2 cit loc The Question)

זה סוד צחי' נקצה ויסודותיה ציסוד האש, שתוכניתה לעצור על האווים שנלטהו בהם בשגם זו אווית בתוכניתה. ולזאת עברה חוה על האווית לא לחכול מען הדעה עוצ ורע. ולזאת סרבה האדמה שעברה על האווית שכך אמר לה הקב"ה תדשא הארץ דשא וגו' מה הפרי נאכל אף העץ נאכל והיא לא עשתה כן אלא ותולא הארץ דשא וגו' הפרי נאכל והעץ אינו נאכל. גם זו תוכניתה של האדמה ואין לורך ליחס לאדמה כח מעלמה או בחירה חפשית, כי כן לוח הצורה ית' שתמרד ותסרצ צלוויה צחי' יסוד האש. כי צלי זה לא תקיים העולם. וכל זה צא צסוד עולם הצא¹²⁹ מפלאות תמים דעים צחי' עין לא ראתה אלקים זולתך וגו'. (ע"ע פרק ג' צפתיחה למשנה צ' ד"ה וקשה)

Mishna 11

Four, fire from water. He carved and hewed in them the throne of glory, the Ofanim, the Serafim, the Holy Living Creatures, the ministering angels and the entire heavenly host. And from the three of them He founded His dwelling place, as it written, Who makes His messengers the winds, His ministers blazing fire.

משנה י"א

¹³⁰ ארבע אש ממים ¹³² חקק וחצב בהן ¹³³ כסא הכבוד ¹³⁴ ואופנים ¹³⁵ ושרפים ¹³⁶ וחיות הקדש ¹³⁷ ומלאכי השרת וכל צבא מרום.

129. ועיין זה"ק (ויקרא קסב) ואי תימא עלמא דלתי חקרי צרוך, לאו הכי דבא נקודה עלאה איבו דכר, עלמא דלתי נוקבא, איבו צרוך ואיבו צרכה, צרוך דכר, צרכה נוקבא ע"כ. ועיין לעיל צביאור משנה ח'.

Zohar (Vol. III 162a) If you thought the World to Come should be called blessed, it is not so. It is the supernal point that is called *Baruch* - Blessed and it is male. The World to Come is female, and she is called *Bracha* - Blessing. *Baruch* - Blessed is male, *Bracha* - Blessing is female. (see above, Ch. I mishna 8)

130. ארבע: כאלו אמר שהספירה הרביעית היא ספיר צינה, שם החום והתלהבות וכח ההשתנות והלמיחה והעליה והתגברות ממדרגה למדרגה. והיא צסים לכסא הכבוד ועולמות המלאכים משרתי עליון.

Four: As though the text had said that the fourth Sefhira is the Sefhira of Binah, there where heat, passion, the power to change, grow, progress, increase and rise from level to level is situated. It is the base upon which the Throne of Glory sits, where the ministering angels and higher worlds coexist.

131. אש ממים: שהחום עלה מתוך המים, כלומר שהתלהבות נפרדה מתוך השוקות והחמדות וצקעו צמקום ושרשם עד שנעשו הפיכים לחלוטין ומתנגדים זה לזה. כי צמקום אשר המים הם אדישים וצצילים, שם צדיוק להיפך האש מלא התגרות וסתערנות, וצמקום אשר המים מולידים צדומה, האש מוליד הצדל.

Fire from water: Heat rises out of the water. Which is to say, when passion separates itself from desire and lust and they split off from one another at the source. They can become absolute opposites and antagonistic to one another. For where the waters are passive and patient, precisely there is where fire is full of aggression and opposition. Where water gives birth in its own image, fire gives birth to change.

132. חקק וחצב בהן: כלומר תוך שלש אלה תוך הרוח והמים והאש - שהתפשטו מן הרצון הפשוט ומן טיכוסה וסידורה צרוח הקודש (צקול ורות ודבור) - נחקק ונחלצ מקום כבודו ית'.

Carved and hewed in them: (The mishna might also have been read with them, rather than in them.) In them,

refers to the three elements of breath, water and fire - spreading and expanding out of the Simple Desire, from its arrangement and order in the Holy Breath (in voice, breath and speech) - they are carved and hewn to become the place of God's glory.

133. כסא הכבוד: הנה ידוע מה ציון מעשה זראשית למעשה מרכזב, שמעשה זראשית מעמיק צסוד זבריאחא מעשה שעלה זמחשבה עד ויכלו השמים והארץ, ומעשה מרכזב מעמיק צסוד ההנהגה זבווה. שענין מעשה מרכזב אפילו לאחד אין דורשין זו, אלא אם כן היה חכם ומזין מדעתו, מוסרין לו ראשי פרקים, וענין מעשה זראשית מלמדין אותו ליחיד, אע"פ שאינו מזין אותו מדעתו, ומודיעים אותו כל מה שיכול לידע זדצרים אלו. משום שעל מעשה מרכזב דהיינו על הנהגתו ית' זעולמו זברא אפשר שיוולד אלא האדם תרעומות ועטנות עלומות זבעיות זבלתי פתרוניס כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכי' והאור תמים פעלו ועכ"ז (תהילים ס"ו ה') נורא עלילה על בני אדם. אצל עיון זבעיני זבריאחא אינו מזיא כ"כ לידי טעיות. ולכך צספר יזירה מסביר המחבר עד כסא הכבוד ולא יותר, שממש ואילך דן דין מעשה מרכזב שאסור ללמדא אפילו ליחיד. ותוכן זדצרי עד כאן הוא זה, שרלזו הפשוט ית' המזיא זו רוח הקודש מורכב מעשר ספירות ועשרים ושתיס אותיות, זבה זברא עולם זששלה ספרים. קודם כל כרת זרית ופלג והאץ הספירות לעשות אמא ולנור דרכו תרד בהשפעה לקשור ולהתקשר זבחי' רלזא ושז שיהיה מי לקבל ההשפעה ומי שיחזירה זאופן שלא תהא העולם זבחי' מקבל אלא סופו ענין זתחילתה. תוכנית המערכת נאללה ממנו ית' מן רוח קדשו וילא לחלל ומשם נפרד לששלה, רוח מים ואש, זבה כמוסיס כל ההיות והמון נסתרות שמזרחשית. ואלו השלש מליגים שלש תארים צססיס זבחי' עולם זבחי' האדם. זבחי' רוח מליג כל הדצרים וכל הדיצורים וכל המחשבות שאפשר להחשצם. זבחי' מים מליג כל התאוות והתשוקות וחמדות שאפשר לחוש ולטעום אותם. זבחי' אש מליג כל התרגיסיס והפעמייות והאצבות שאפשר להרגיסיס. זבה וממס מתפשטת הרלזן הפשוט, זכל אחד ממס מופיע זכורו זבחי' רוח, תאוותו זבחי' מים, והאצבו זבחי' אש. זבה וממס אפשר לו לאדם לקשר עלמו ולדצק זו לעשות לו ית' דירה זתחתוויס שרלזו הפשוט תפתח ותפשט זדצורו זתשוקתו זזאצבתו זזכו זכודו וכסא קדשו. וכמו שייסד הפייטן זתפלת שחרית של יום הכפורים: אשר אמץ תהלתך: זאילי שחק. זצרכי נגה. זגדודי גבה. זדמומי דקה. וקדשתך זפיהס: ורלית שצח: מהומי זרגש. ועורכי שוע. זעקי תחנה. חוכי תנינה. והיא זכודך: אשר אמץ תהלתך: זטפפרי טהר. זידודן ודודן. זכרוצי זכוד. זלגינני להב. וקדשתך זפיהס: ורלית שצח: ממעוטי ימים. נשיי טובה. שזעי רגז. עגומי נפש. והיא זכודך: אשר אמץ תהלתך: זפלילי שמות. זנצחא עירין. זקדושי קדם. זכרכ זכתיס. וקדשתך זפיהס: ורלית שצח: משוקדי דלתות. שופכי שית. תוצעי סליחה. תאזי כפרה. והיא זכודך.

Throne of Glory: The distinction between *Ma'aseh Be'Reishith* - Work of Creation and *Ma'aseh Merkava* - Work of the Chariot is well known. *Ma'aseh Be'Reishith* - Work of Creation refers to the order of creation as it progressed from the moment it arose in the divine thought until heaven and earth were complete. *Ma'aseh Merkava* - Work of the Chariot refers to the way the world is governed in the present. The Talmud states that *Ma'aseh Merkava* - Work of the Chariot may not even be taught to one individual student unless he is wise and understands it on his own. Only then may he be given chapter headings. *Ma'aseh Be'Reishith* - Work of Creation may be taught to a student even if he isn't clever enough to figure it out himself, and we teach him whatever he wants to know, because *Ma'aseh Be'Reishith* - Work of Creation is not confusing. *Ma'aseh Merkava* - Work of the Chariot, which is to say, the way the world is governed in the present is very confusing. A person may ask questions that have no answer, or develop resentments or problems without solutions in the way this world is governed. God's thoughts are not our thoughts and His ways are just and perfect. Nevertheless (Psalms 66:5) "Come, and see the works of God; He is terrible in His plotting toward the children of men." The plot running through Genesis is less fraught and more straightforward, hence it is not considered such a dangerous field of study. This is why the Sefer Yetzira follows the plot, so to speak, as far as the Throne of Glory, and no further, because, the author considers delving beyond this point the study of *Ma'aseh Merkava* - Work of the Chariot, and not to be taught in public. A precis of his thesis so far would be as follows. God's simple desire brought the Holy Breath/Spirit into being, comprised of 10 Sephirot and 22 Letters, with which He composed three Books. Before anything else, God made a covenant, splitting all the Sephirot in half to create a conduit through and down which the *Shefa* - Abundance of Desire would flow to connect and bind all things - in an alternating to-and-fro action - into a state between giving and receiving, so that the giver is also a recipient and the recipient is also a giver. The program of the apparatus of Creation emanated from God via the Holy Breath/Spirit, being, so to speak, breathed out from God to the 'outside' of God. It entered empty space and quickly filled it up while splitting into three aspects or elements, Air, Water and Fire. Within these three elements made of the 10 Sephirot and 22 Letters are all the possible permutations of all events and particles and changes from the beginning to the end of time. The three elements represent, display and introduce all the basic components of Life in the universe and in the individual person. Spirit/ Breath represents all the words and thoughts it is possible to think of. Water represents all the desires it is possible to sense and feel and taste. Fire represents all the emotions, passions, loves and psychic states it is possible to feel, experience and pass through. With these and through these three aspects the Simple Desire evolves and spreads throughout the world. Every particle of existence and every human being contains various measures of the three divine manifestations of the Simple Desire. God's speech contained in every free moving particle of Air. God's desire contained in every in-gathering agglomeration of Water, and God's love contained in every changing speck of Fire. With them and through them a person can connect himself and tie himself to God to make a dwelling place for the divine, to make it possible for the Simple Desire to evolve and

spread and develop into our words into our desires and our loves. And this is what God considers His Glory and His Sacred Throne. As the poet in the liturgy of the Yom Kippur morning service put it: You whose praises are powerful coming from aristocratic nobles, in flashes of lightning, among battalions of lords, in silent moments with Your sanctification in their mouths; You desire praise from those with confused emotions, advocating appeals, shouting petitions, waiting for succor and that's Your glory? You whose praises are powerful coming from purest angels, lovers in loving, among glorious cherubim, in flaming legions with Your sanctification in their mouths; You desire praise from the short lived, from among the bereft of goodness, who are full of rage, in the bleakness of their soul and that's Your glory? You whose praises are powerful coming from the amazingly named, the hosts of Spirits of ancient sanctity, among the riders of myriads with Your sanctification in their mouths; You desire praise from beggars at the door, pouring out their speeches, demanding forgiveness in desperate need of atonement and that's Your glory?

134. ואופנים: בגוף הם כמו הקול. לעיל (משנה ח' ד"ה קול) פרשתי שלפני הדיבור שהיא התקשרות אחד עם השני מתחלה הקול לפעם בגרון המדבר, ובו התאמנות הרלון להתקשר. שאפילו קודם הופעת הדבור כבר הופיע הרלון. והקול כמו מרכזה למחשבה הבאה. ופירוש הר"י דמן עכו שהאופנים אלו הנקודות המונעות את האותיות והם כמו נשמה לאותיות. אופ"ן בגימטריא קו"ל, ולשון אופנים מגזרת פנים, לומר שלכל מקום שחוזר שם פונה כי הוא עגול.

Ofanim: Literally translates as Wheels. In the human body they are like the voice (see Ch I misna 8 cit loc Voice). As explained above, prior to speech - which is one sort of communication and connection between people - there is another, deeper subvocalization. Sounds deep in the throat preparatory to speech expressing the desire to communicate and connect. The desire to connect expresses itself even before speech. Voice then, is like the vehicle for the thought. R. Issac of Acco says that the *Ofanim* are the vowel sounds which move the consonants, like the soul of the letters. the Hebrew word - אופ"ן - *Ofan* - Wheel has the numerical value of - קול - *Kol* - Voice = 136. The word - אופנים - *Ofanim* - Wheels, he says, is cognate with the word - פנים - *Ponim* - Face. The angel is called the - אופ"ן - *Ofan* - Wheel because wherever he is observed it is his face that is seen, it turns every way.

135. ושרפים: בגוף הם כמו המחשבות והכוונה שבמילים ששולטים בכם על הדיבור. ופירוש הר"י דמן עכו ואלו האותיות, ששרפים שאמר שם כנפים לאחד והכח שלהם הוא שם של מ"ב אותיות, והם שבטעם שמת מששה ששה אותיות לכל אחד. וזהו שם המפורש של מ"ב, אבגית"ן, קרעטט"ן, נגדיכ"ש, בטרל"ג, חקבטנ"ע יגלפז"ק, שקול"י"ת.

Serafim: Literally translates as Burning Angels. In the human body they are like the thoughts and intention inside one's words, that govern the content of one's speech. R. Issac of Acco says that the *Serafim* are the letters themselves, because our sages tells us the *Serafim* each have six wings and their power is embedded in the divine Name of 42 which is divided into six arrays of seven letters. The divine Name of 42 is written thus: שקול"י"ת, נגדיכ"ש, בטרל"ג, חקבטנ"ע יגלפז"ק, שקול"י"ת.

136. וחיות הקדש: בגוף הם כמו הרוח ששאבת אויר אל הריאה להגן על הלב. (משנה ח' ד"ה רוח) אחרי הקול בא הרוח שגם היא קודם לדבור. והיא ילאת דרך הקנה ומוזיל את הקול לתוך הפה למקום חיכוכו. והרוח כמו מרכזה לרלון להתקשר. ופירוש הר"י דמן עכו אלו המילים היגאים מן האותיות, ואלו החיות דומות במקלט לאופנים, כי יש להם קול ודיבור, עליהם סדרו בתפלות ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהיים חיים.

Holy Living Creatures: *Chayot Hakodesh*, in Hebrew. In the human body they are like the breath which aspirates and oxygenates the heart through the action of the lungs. (see Ch I misna 8 cit loc Breath) After the voice comes the breath which is also necessary to the act of speaking. It passes through the trachea and larynx into the mouth where the the sounds are parsed into words. The breath is the vehicle for the desire to communicate. R. Issac of Acco says the *Chayot Hakodesh* are the words formed out of the letters. *Chayot Hakodesh*, therefore, strongly resemble *Serafim* in that they have voice and speech. This is what was being referred to when the liturgy was stated "They make heard, in fear, together in voice, the words of the Living God."

137. ומלאכי השרת וכל צבא מרום: אלה המשפטים המילים והדיבורים, והם הפועלים לכל דבר כמו הידים והרגלים באדם הגופני. והכוונה שבמילים היא הדיבור עלמה. והדיבור כמו מרכזה להכוונה בתקשורת. (משנה ח' ד"ה דבור)

Ministering angels and the whole heavenly host: These are words, phrases and sentences. They act in all respects just as a persons hands and legs do. The intent of the words, i.e. their meanings are the speech. Speech is the vehicle for conveying meaning which is the purpose of the communication. (see Ch I mishna 8. cit loc Speech)

138. ומשלשתן יסד: פי' מן הרוח ומן המים ומן האש צפולת ואמלעות לצאי מעלה האופנים ושרפים וחיות וכו' צחי' קול ורוח ודבור, יסד מעונו.

From the three of them: From breath, water and fire and through the medium of the heavenly hosts, the *Ofanim*, *Serafim* and *Chayoth Hakodesh*, in voice, breath and speech, God based his dwelling place.

139. מעונו: מגזרת (שמות כ"א י') שארה כמותה וענתה לא יגרע. ופי' מעונו כמו מקום עונתו. צחי' גן עדן התחתון הנמשך מן גן עדן העליון צמוד עולם הבא כדאיתא בצוה"ק (חלק ב' א'): וענתה, מאן איבו, דא משיכו דעלמא דאתי, דציה כלא, יהו"ה לצאו"ת איבו, ודא איבו דנהיר צכל נהורין סתימין עלאין דאילגא דחיי, דציה עונה עמירא, דמתמן נפקת, וכל דא צעדוגא וכסופא דעלמא דאתי, ע"כ. מעונו"ו כאילו נכתב מעונוותיו. מעונו"ו בגמטריא חט"א ונכל"ת.

His dwelling place: In Hebrew the word is - מעונו - *Ma'ono*. the source of the word is (Ex 21:10) "Her food, her clothing and her - עונתה - *Onata* - pleasure, shall not be diminished." - מעונו - *Ma'ono*, then would translate to mean the place of God's - עונה - *Ona* - pleasure. This refers to the Lower Garden of Eden which receives its sustenance from the Upper Garden, at the level of the World to Come, as we read in the Zohar, (Vol II 97b) " - עונתה - *Onata* - her pleasure. What is it being referred to here? This is the thread drawn from the World to Come in which everything exists. This is *YHV"HTSBAO"TH*. This is what illuminates all the hidden lights of the Tree of Life in which pleasure is buried, and from where it all emanates. All this happens in the pleasure and longing of the World to Come." The word - מעונו - *Ma'ono* - His Dwelling Place can also be read - מעונו - *Mei'Avono* - From his sin. The Gematria - numerical value of - מעונו - is 172 = the Gematria of - חט"א ונסל"ח - Sin and Forgiveness which is the Place of God's Pleasure.

140. עושה מלאכיו רוחות: פי' לא שהרוח הוא מלאך אלא שהמלאך נעשה כולו אוחיות צחי' רות.

Who makes His messengers the winds: Not that the wind is an angel, rather that the angel is made entirely of letters flowing as breath like wind.

141. משרתיו אש לוחט: לא שמשחמש עם האש כמשרת, אלא שמשרתיו לוחטים בהתלהבות צחי' אש. ואכן לתאוות וצחירה חפשית צחי' מים אינם מגיעים, כי זה לא נתן רק לבשר ודם בלבד. ובשזבל זה נקרא מעונו דייקא, כי מים הם צחי' רגון הפשוט רעוא דרעוין - רגון דרגון. וכן איתא (תענית כ"ה): אין לך כל טפה - כשנכנסו הגשמים צעומק הקרקע טפח תבוס עולה ומתגבר טפחיים.

His ministers blazing fire: Not that God uses fire as a servant, rather that God's ministers blaze with passion like fire. Nevertheless, the angels don't reach a level of desire we associate with water, those levels of desire are only given to humans, to flesh and blood. That explains why this palace is called - מעונו - *Ma'ono*, because waters are at the level of Pure Desire, the Simple Desire, Desire for Desire. Thus we learn in the Talmud, (Ta'anit 25b) Water does not penetrate one hand-breadth into the ground unless water from the depths rises two hand-breadths towards it.

Mishna 12

Chose three letters of the simple set and fixed them in His great Name, YH"V, and sealed with them the six directions. Five, turned upwards and sealed it with YH"V. Six, sealed the bottom, turned downwards and sealed it with YV"H. Seven, turned forwards and sealed east with HY"V. Eight, turned backwards and sealed the west with HV"Y. Nine, turned right and sealed south with VY"H. Ten, turned left and sealed north with VH"Y.

משנה י"ב

¹⁴² בירר ¹⁴³ שלש אתיות ¹⁴⁴ מן הפשוטות ¹⁴⁵ וקבען ¹⁴⁶ בשמו הגדול ¹⁴⁷ יה"ו וחתם בהן שש קצוות, ¹⁴⁸ חמש פנה למעלה ¹⁴⁹ וחתמו

142. בירר: סוד הצרית. ועיין לעיל צפרוש משנה צ' ד"ה וצרית, שהצרית היא רחמים הנמשכת מהרלון הפשוט.

Chose: Choosing uses the word - בירר - *Birer*, which is cognate with the word - ברית - *Brit* - Covenant, as was explained above in the commentary to mishna 2 (cit. loc. Covenant) The covenant represents the compassion flowing from the Simple Desire.

143. שלש אותיות: האותיות הופיעו עם כתר מלכות צמוד רוח מרוח כמבואר במשנה ט'. וכן תחלת האללים כי צחי' האלילות הנאללת משמעתו שני הבא מן הראשון ועומד אלל הראשון חולק לו בהחלט. וזה משל לשמו של הקצ"ב. והוא כי האותיות הן ראשית ותחילת הדבור וכלים לקבלת הרוח, ולכן הן תחילת האלילות, שהכוונה שעלה במחשבה צו ית' כזיכול מתלבשת באותיות להעשות שמו הגדול.

Three letters: The letters evolved, so to speak, together with the sephira of *Keter* - Crown, in the secret of Breath from Breath, as was explained in mishna 9. They are the first things called *Atziluth* - Archtypes, because *Atziluth* suggests something that stands adjacent and immediately next to its source, but completely outside of it. This is almost a complete metaphor for God's Name. Letters are the beginnings of speech and the vessels to receive the breath. Therefore they represent *Atziluth* - Archtypes; they represent the intent rising in the divine thought, which as it were, is clothed in letters of God's great Name.

144. מן הפשוטות: אותיות ה.ו.ז.ה.ט.י.ל.ג.ס.ע.צ.ק.

From the simple set: They are the letters - ה - *Heb.* - ו - *Vav.* - ז - *Zayin.* - ח - *Chet.* - ט - *Tet.* - י - *Yud.* - ל - *Lamed.* - נ - *Nun.* - ס - *Samech.* - ע - *Ayin.* - צ - *Tzadi.* - ק - *Kof.*

145. וקבען: פ"י מגזרת (שמות ט' ה') ויש ד' מועד לאמר מחר יעשה וגו'. ותרגם יונתן וקבע ד' זמנא למימר וכו' ופ"י קבע הוא לשון חכמים בארמית כאלו אמר ברר שלשה אותיות מן הפשוטות ושם אותם בשמו הגדול, וכן כולם.

Fixed them: The word - קבע - *Kev'a* - Fixed, is found first in the Targum to Exodus 9:5. "God gave them a time, saying, "Tomorrow it will be done." Targum Yonatan gives the reading, "God - קבע - *Kav'a* - fixed them a time etc. - קבע - *Kev'a* - Fix is a rabbinic, Aramaic word used where something is put in place on a permanent basis.

146. בשמו הגדול: פ"י יהו"ה, שהוא השם הכולל כל הספירות וכל השמות. ופ"י שצירר מן הכ"צ אותיות ג' אותיות להיות יסוד שמו הקדוש והמיוחד שהיא יסודית לכל השמות הקדושים, והיא מצורת מדינים וגדושה רחמים טבורים זכים וגמורים שאין עמבס פחד כלל, וצחר אותם להיות הנאללים הראשונים.

In His great Name: In the Tetragrammaton - יהו"ה - YHV"H, which itself is a synthesis of all the sephiroth and all the sacred Names. God chose 3 out of 22 letters to form the basis of His singular and ineffable Name. the name itself is completely devoid of - דין - *Din* - harshness, and packed with the purest, most compassionate impulses without any fear at all. God chose those three letters to be the first *Atziluth* - Archtypes.

147. יה"ו: ג' אותיות הן ג' צחינות. רוח מים ואש: יו"ד צחי' חכמה - יש מאין, צחי' מים. ה"ה צחי' צינה - יש מים, צחי' אש. וי"ו צחי' זעיר אנפין - ששה ספירות חסד, גבורה, תפארת, נח, הוד, יסוד - צחי' רוח המכריע צין כתר עליון לכתר מלכות

YH"V: - יה"ו - *Yud, Heb* and *Vav.* They represent Breath, Water and Fire. - יו"ד - *Yud* - is the Sefira of *Chokhma* - Wisdom, *creatio ex nihilo* - something from nothing; representing the element of Water. - ה"ה - *Heb* - is the Sefira of

ביה"ו, שש חתם תחת פנה למטה וחתם ביו"ה, ¹⁵¹שבע פנה לפניו וחתם מזרח ביה"ו, ¹⁵²שמנה פנה לאחוריו וחתם מערב ביה"ו, ¹⁵³תשע פנה לימינו וחתם דרום ביה"ה, ¹⁵⁴עשר פנה לשמאל וחתם צפון ביה"ה.

Binah - Understanding - something from something; representing the element of Fire. - ו"ו - *Vav* - is the realm of *Ze'ir Anpin* - Small Faces, a term usually denoting the six lower Sephiroth of *Chesed* - Loving-Kindness, *Gevurah* - Judgment, *Tifferet* - Glory, *Netzach* - Eternity, *Hod* - Beauty and *Yesod* - Fundament; representing the element of Breath which governs and determines the flow between *Keter Elyon* - Supernal Crown and *Keter Malkhut* - Crown of Sovereignty.

148. חמש פנה למעלה: פי' כאלו אמר שהספירה החמישית היא ספי' חסד, סוד אצרכה סוד אות החמישית כמו שאצאר להלן.

Five, turned upwards: As though the text had said that the fifth Sephira is *Chesed* - Loving-Kindness, the secret of Abraham, *Heb* - the fifth letter, as will be explained.

149. וחתמו: איתא (גדרים ל"ב): ואמר רמי בר אבא כתיב אצרכה וכתוב אצרכה בתחלה המליכו הקדוש צרוך הוא על מאתים וארבעים ושלושה אצרכים ולבסוף המליכו על מאתים וארבעים ושמונה אצרכים אלו הן שתי עינים ושתי אזנים וראש הגוייה ע"כ. וזה סוד אות ה"ה סוד חמישית. ועיין שיטה מקובצת שם, ח"ל ואלו הם שתי עינים ושתי אזנים וראש הגוייה דהיינו האצרה. ועל כן כשמל אצרכה והוסר ממנו הערלה הגורמת תאוות הגשמיות אז מלך על העינים ועל האזנים הגורמים לו לחטוא על הרוב. ומאחר שמלך עליהם הוסיף השם בשמו ה' ואז מלך על כל האצרכים כי כולם היו נכנעין לפניו ולא היו גורמים לו לחטוא. על כן אמר לו השם התהלך לפני והיה תמים כי אז נקרא תמים באמת, עכ"ל. וזה סוד החתימה בצביות, (כמו שפרשנו לעיל בפתיחה למשנה ב' ד"ה וצין הספירות) שהצביות קדם לכל צחי' רחמים שהקדמו ושפתו למדת הדין בצדו שמים וארץ בהבראש צחי' אאע"ה כדאיתא לעיל, (משנה א' ד"ה בל"ב נתיבות). וזה סוד גוסס צרכת המילה, ולאזלאו חסם באות צביות קדש.

Sealed it: We learn in the Talmud (Nedarim 32b) Rami b. Aba said, "In the Torah it is written Abram, and it is also written Abraham. First God gave him dominion over 243 of his limbs. (The *gematria* - numerical value of the word - אברם - Abram is 243) In the end, though, God gave him dominion over all 248 limbs. (The *gematria* - numerical value of the word - אברהם - Abram is 248) The additional five were the two eyes, two ears and the penis." This is the secret of the fifth letter, the letter ה - *Heb*. In the 16th cent. commentary *Shita Mekubetzet* to Nedarim (ibid), R. Bezalel Ashkenazi (who was perhaps the teacher of the Ar"i, R. Isaac Luria) notes that it was only when Abraham circumcised himself - removing the source of unbridled desires from his body - that God gave him dominion over his eyes and ears, which remain the chief vectors of sin. And, after he had dominion over them, God added the letter Heh to his name. Then Abraham had dominion over his entire body, because they all surrendered to him and no longer tried seducing him to sin. That explains why God said, "Walk before me and be whole." Because it was only then that he became truly whole. This explains the secret of the seal of the covenant, as was explained above, (Ch I. mishna 2. cit. loc. Between the Sephiroth) *Brit* - Covenant precedes everything because it represents to compassion flowing from the Simple Desire. *Rachamim* - Compassion came before and was made partner to the characteristic of *Din* - Judgment in the secret of Heaven and Earth - בהבראם - *B'hiborom* - When they were created. A word that can also be read - באברהם - *B'Abraham* - with Abraham. (see Ch I mishna 1. cit. loc With 32 Paths) This explains the *Nusach* - Formula of the blessing over the circumcision: He sealed his [Abraham's] descendents with the letter of the sacred covenant.

150. שש, חתם מטה ביה"ה: פי' כאלו אמר שהספירה הששית היא ספי' גבורה.

Six: As though the text had said that the sixth Sephira is *Gevurah* - Withholding/ Fear / Judgment.

151. שבע, חתם פנים מזרח ביה"ו: פי' כאלו אמר שהספירה השביעית היא ספי' תפארת.

Seven: As though the text had said that the seventh Sephira is *Tifferet* - Glory/ Mercy/ Justice.

152. שמנה, חתם אחר מערב ביה"ו: פי' כאלו אמר שהספירה השמינית היא ספי' יסוד.

Eight: As though the text had said that the eighth Sephira is *Yesod* - Fundament.

153. תשע, חתם ימין דרום ביה"ה: פי' כאלו אמר שהספירה התשיעית היא ספי' נט.

Mishna 13

These are the ten sephirot of nothingness. One, breath of the living God. Two, breath from breath. Three, water from breath. Four, fire from water. And then the six directions, top, bottom, east, west, north and south.

משנה י"ג

אלו עשר ספירות בלימה, אחת רוח אלהי"ם חיים, שתים רוח מרוח, שלש מים מרוח, ארבע אש ממים, ושש¹⁵⁵ קצוות רום תחת מזרח מערב צפון דרום.

End the First Chapter
תם פרק ראשון

Nine: As though the text had said that the ninth Sefhira is *Netzach* - Victory/ Eternity.

154. עשר, חתם שמאל צפון בודה"י: פי' כאלו אמר שהספירה העשירית היא ספי' הוד.

Ten: As though the text had said that the tenth Sefhira is *Hod* - Beauty.

155. קצוות: עיין לקמן פרק ד' משנה ג'.

Corners: See Ch IV. mishna 3.

Chapter Two

פרק שני

Our Matriarch Sarah's Chapter

פרקא דשרה אמנו

Preface to Chapter 2

Concerning the letters, we learn in the Zohar (Vol I. 231a) "It is written (Gen 49:6) Let not my soul be included in their secrets, among their gatherings be not my honor included etc." R. Aba opened, saying, (Psalms 25:14) "God's secrets to those who fear Him." This means that God's secrets are revealed only to those those who fear sin; and those who fear sin have the lofty mysteries of the Torah revealed to them. What are the lofty mysteries of the Torah? I would say, they are the letter - symbol of permanence, also called the secrets of God, the holy covenant."

פתיחה לפרק ב'

צענין האותיות, איתא בזו"ק ויחי (בראשית רלג). צסודם אל תצא נפשי וגו', רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כ"ה י"ד) סוד יהו"ה ליראיו וגו', סוד יהו"ה ליראיו, רזא עלאה דאורייתא לא יביצ קצ"ה אלא לאיגון דחלי מטאה, ומאן דאיגון דחלי מטאה חתגלי לון רזא עלאה דאורייתא, ומאן איבו רזא עלאה דאורייתא, כוי אימא דא את קיימא קדישא, דאקרי סוד יהו"ה צרית קודש ע"כ.

All the secrets of our holy Torah manifest in one of two ways, either in the *Yesod* - Fundament of the male or the *Yesod* - Fundament of the female. This is a basic rule with which to understand secrets of the Torah, they are all either *D'chura* - masculine or *Nukba* - feminine secrets. No secret is ever revealed unless it is through the medium of another. Either through a deep or covered (i.e. feminine) mystery, or else, through a buried or latent (i.e. male) mystery. When we learn about something that it is an unrevealed, invisible or hidden it is the Sefhira of *Yesod* - Fundament in a male secret. And when it is a mystery of mysteries it is the Sefhira of *Yesod* - Fundament in a female secret. As we learn in the Talmud (Ketubot 64a) "He has his desire on the outside, she has her her desire on the inside."

כל סודות תורתנו הק' מופיעות על אחת משתי צחי' או ציסוד זכר או ציסוד נקבה, וזה כלל גדול בכל סתרי תורה, והנן או צחי' דכורא או צחי' נוקבא. ושום סוד איננה נגלית אלא תוך סוד אחרת או סוד עמוק ומכוסה צחי' נקבה, או סוד עמיר וגניז צחי' זכר. וכשנלמד על ענין שהוא עמיר ונעלם משמעתו צספי' יסוד צחי' זכר. וכשנלמד שהוא רזא דרזין משמעתו צספי' יסוד צחי' נקבה¹⁵⁶, וכדאיתא צס"ס (כתובות ס"ד). זה ילרו מצחון וזו ילרה מצפנים.

It is a law of nature that at the beginning of gestation, conception and formation of every living creature, the seed or nucleus has to divide. In human conception the first split occurs around day four or five, it manifests as a hole in the collection of cells. Some cells contract and move to the edges where they become the amniotic sac and placenta for the protection and nourishment of the embryo, other cells gather at the center and grow into the embryo. This, first division corresponds to the concepts of *Ohr Makif* - Surrounding Light and *Ohr Pnim* - Inner Light, and is not the subject of this discussion. The second division occurs around two weeks after conception, it manifests as a

156. ספי' מאורי אור ערך רז.

split along the length of the zygote. This split will continue to develop as the embryo grows and will eventually develop into the spinal cord etc. This mirrors the second mishna in the first chapter, as was explained in the preface there, where it was said that the spinal cord in the human mirrors the thread connecting a person to his Creator, i.e. the Simple Desire. Conceptually this represents that axiom known as 'the original thought within the final act'. Desire passes through that thread the way it passes through a spinal cord from *Keter Elyon* - Supernal Crown to *Keter Malkhut* - Crown of Sovereignty. In the first chapter we also discussed how both verbal and sexual intercourse connect and unite separate people, using the metaphor of the *Milab* - Word of the tongue and the *Milab* - Circumcision of the flesh. This is what the Zohar was referring to when it said, what are the secrets of the Torah, they are the symbol - letter of permanence, the holy covenant, i.e. the *Milab*. Because secrets are things one person hides from another, and the revelation of secrets means the connection of people through their *Milab*. *Otot* and *Otiot* - Symbols and Letters are the stuff of communication. (See Ch I Mishna 9 cit. loc. Twenty two letters)

ובהנה מחוקי הטבע שבהתחלת הריון ועיצור או ילירת כל צעל חי מחויב הזרע או הגרעין להסדק. צהריון אנושי הסדוק הראשון קרה ארבע או חמשה ימים לילירה והוא כמו נקב צקיבון התאים. יש מהם מלמלמים ללדדים ונעשים שפיר ושליה להגן על הולד, ומהם מתקמלים ומתרכזים ללמלע ונעשים עובר. וזה הסדוק הקדום צחי' אור מקיף ואור פנים אין כאן מקום ציאורו. ולסוף שצעיים להריון מופיע הסדק השני ללורך העובר והוא יפתח יחד עם העובר ויסתעף לחוט השדרה וכו'. וזה פי' המשנה השני כמו שהסברנו צפתיחה שס, שחוט השדרה צאדם היא כמו החוט המחבר אדם עם קונו, דהיינו הרלון הפשוט, צחי' המחשבה תחילה צסוף מעשה. שהרלון עוברת דרך החוט ההיא צחי' חוט השדרה מן כתר עליון לכתר מלכות. ועוד הסברנו איך שדיבור וזיווג זכר ונקבה מחברים ומיחדים אנשים נפרדים צחי' מילת הלשון ומילת המעור. וזה פי' הזכ"ק שכל סוד הוא צצחי' יסוד, שסודות הן דברים שאלה מסתיר מחברו וגלוי סודות הוא חיבור אנשים צצחי' יסוד. וכן ללחות.

Now we come to another fundamental understanding and that is an understanding of the Sefhira of *Da'at* - Knowing. All communication using speech or relationships between individuals happens through the mystery of the Sefhira of *Da'at* - Knowing. It doesn't matter whether it is a man and woman connecting in order to procreate, or a teacher and student connecting in order to study Torah. The moment the purpose of the connection and communication is achieved, the instant the student comprehends the words of the teacher or the man and woman reach orgasm, that instant is the moment of the mystery of the Sefhira of *Da'at* - Knowing. It is only at that very moment that there is manifest the latent, ulterior motive; the Simple Desire at the level of the Living God, which is also the level of the Holy Spirit. (see Ch I. Mishna 8 cit. loc Living God) For example, although a man and woman may only be concentrating on their own pleasure, God forbid, and give no mind to the purpose and *Mitzvah* - Commandment to Procreate, nevertheless, at the profoundest depths of their soul at the level of the Ulterior Motive, the intrinsic secret, the implicate order, there is a place of which they be quite unaware, where the real purpose of their coupling is being enacted. All their mind-compelling pleasure was no more than a ruse perpetrated by the prime, natural directive conspiring to get them to that act. Because coupling is a manifestation of the Sefhira of *Da'at* - Knowing which is the manifestation of the *Keter Elyon* - Supernal Crown in a physical form in the world of action, as was explained previously. (Ch I. Mishna 3) Similarly, when the student comprehends what the teacher is communicating, although the student's comprehension may be different from the meaning the teacher was trying to convey, perhaps as far as from one extreme to the other, nevertheless at the profoundest depths of their soul at the level the Ulterior Motive, the intrinsic secret, the implicate order, there is a place of which they be quite unaware, where the real purpose of their studying is being enacted. All the meaning the teacher intended to convey; to teach that line of text or that rule or concept was no more than a means, like a lever, utilized by the idea

already innate and latent in the mind of the student which was struggling to manifest itself into the student's consciousness, at the level of (Chulin 19a) "Streams swell into rivers and spread." Rashi (ibid.) explains the concept thus: "Each stream spreads in those areas it is already used to flowing. I.e. every place follows the path of its particular intellectual endeavors. There were places in Babylon where people followed the customs of Rav and Samuel. Other places did not follow them." So it is in the relationship of teacher and student, the Torah spreads into every place within the channels of its accustomed flow. That is to say, in the mind of the student things are understood in the way they are used to being understood and not necessarily what the teacher thought was being taught. This explains the mystery of *Da'at* - Knowing, it works at a number of different levels simultaneously. And all of them operate in the Sefira of *Yesod* - Fundament, because *Da'at* - Knowing and *Yesod* - Fundament are two stations on the same line down which the Simple Desire flows from the source.

ועכשיו בא על עוד ביאור יסודי הוא סוד הדעת. דע כי כל קשר הדצרות או חיבור יחסי בין אנשים בא צסוד ספיי דעת. ואין חילוק צזה עם היא התקשרות זז"נ לפז"ר או הרצ עם התלמיד ללמוד תורה. ואותו הרגע צו הכוונה משתלמת למטרתה כשהתלמיד משיג מה שרצו אומר, או שאיש ואשה מגיעים להזרעה. אותו הרגע בא צסוד הדעת כמוצן. כי באותו רגע מופיע הרצון הכמוס צחי אלקים חיים, צחי רוח הקודש כמו שמצואר צפרק א' משנה ח' עיי"ש. ולדוגמא, אע"פ שהאיש או האשה מכוונים רק להנאת עצמם ח"ו ולא לקיום מצות פז"ר, אעפ"כ צעומק מצולות נפשם צחי סוד כמוס, יש שם מקום שהם צעמם לא עומדים עליו, ושם משתלמת מטרת זיווגם. וכל העונג שחשצו עליו לא היה אלא כמו תחצולת הפקידה העציעית לרמות אותם למעשה ההוא. כי זיווג הוא הופעת ספיי דעת שהיא הופעת כתר עליון צצורה גשמי צעולם העשיה כמו שפרשנו לעיל צפרק א' צפתיחה למשנה ג' עיי"ש. וכן כשהתלמיד משיג מה שרצו מלמדו אע"פ שהשגת התלמיד משונה מכוונת הרצ מן הקלה אל הקלה, אעפ"כ צעומק מצולות נפשם צחי סוד כמוס, יש שם מקום שהם צעמם לא עומדים עליו, ושם משתלמת מטרת תלמודם. וכל כוונת הרצ להורות שיטה או דקדוק או סברה זז לא היה אלא כמו תחצולת הרעיון שצהצנת התלמיד להודע וללאת לחזן צסוד נהרה נהרה ופשטיה, כפרש"י (חולין יח). כל נהר מתפשט צמקום שהוא רגיל שם כלומר כל מקום הולך אחר מנהגו איה דוכתא צצבל דנהיגו כרצ ושמואל ואיה דוכתא דלא נהיגו כוותייהו ע"כ. וכן בין הרצ והתלמיד התורה מתפשטת כל מקום אחר מנהגו, כלומר שצמוח התלמיד מוצן מה שמוחו עלול להצין ולאו דוקא מה שכוון עליו הרצ. וזה סוד הדעת שהיא פועלת על כמה וכמה דרגות צצת אחת, וכולם צצחי ספיי יסוד כי דעת ויסוד הם שני מעמדות צקו צו ירדת הרצון הפשוט ממקרה.

Mishna 1

Twenty two letters of Yesod. Three mothers, seven doubles and twelve simples. Three mothers, Alef, Mem and Shin, founded in the pan of credit and the pan of debt; the tongue of decree tips the scale between them. Three mothers, Alef, Mem and Shin. Mem is silent, Shin hisses and Alef tips the balance between them.

משנה א'

עשרים ושתים אותיות יסוד, שלש אמות ושבע כפולות ושתים עשרה פשוטות. שלש אמות אמ"ש, יסודן כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע בנתיים. שלש אמות אמ"ש, מ' דוממת, ש' שורקת, א' חק מכריע בנתיים.

Preface to Mishna 1

This Mishna develops the idea of the three mothers, the letters - א - Alef, - מ - Mem and - ש - Shin. The mystery hidden within these three letters is that of the three biblical matriarchs, Eve, Sarah and Miriam.

- א - *Alef* represents Sarah at the level of *Ruach* - Breath, as we learn in the Talmud (Megilla 14a) It is written, (Gen 11:29) Haran father of Milka and father of Yiska." R. Isaac said, 'Yiska was Sarah; and why was she called Yiska, because she was - סכה - *Soche* - Prophesying with the Holy Spirit, as it is written, (Gen 21:12) "Everything Sarah your wife tells you to do, listen to her voice."

- *Mem* represents Miriam at the level of *Mayim* - Water, as it is written (Num. 20:1) “Miriam died there.” “And there was no water for the people.” In the Talmud (Ta’anit 9a) we read, “The well of water [in the wilderness] was in merit of Miriam. When Miriam died the well disappeared, as it is written immediately after her death, “And there was no water for the people.”
- *Shin* represents Eve at the level of *Esh* - Fire, as was explained in the preface to Ch. I Mishna 11. The reason Eve disobeyed the prohibition against eating of the Tree of Knowledge of Good and Evil is because that was her instruction, written into the element of Fire which she represents. Her primary command is to disobey the secondary commands with which she is programmed. That is the first commandment Eve is instructed by God, to rebel and ignore her instructions. This is the meaning of the element of Fire, for without it the world cannot exist. That’s why she is called Mother of all Life.

פתיחה למשנה א'

- במשנה זו מתפתח ענין שלש אמות, ארתיות אמ"ש. וסוד שלש אמות הללו הן חוה ומרים ושרה אמנו.
- ♦ אל"ף צחי' שרה צחי' רוח, כדאיתא (מגילה י"ד). דכתיב אזי מלכה ואזי יסכה ואמר רבי יצחק יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה צרוח הקדש שנאמר כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה¹⁵⁷.
 - ♦ מ"ם צחי' מרים צחי' מים, כתיב (במדבר כ' א') ותמת שם מרים וגו'. ולא היה מים לעדה וגו'. ואיתא (תענית ט'). צאר צזכות מרים וכו' מתה מרים נסתלק הצאר שנאמר ותמת שם מרים וכתיב צתריה ולא היה מים ע"כ¹⁵⁸.

157. וכדאיתא (ירושלמי סוטה כט.) רבי יוחנן בשם ר' לעזר צי ר' שמעון לא מלינו שדיבר המקום עם אשה אלא עם שרה בלבד וכו'. אמר רבי צירי כמה כירכורי כירכורים הקב"ה מתאווה לשמוע שיחתן של נדקיות (בראשית י"ח ט"ו) ויאמר לא כי נחקה ע"כ. וכן מוצא במדרש רבה צכמה מקומות. דע כי נצואת שרה אמנו היתה צמדרגה אחרת לגמרי משאר נביאים, והכתוב מספר דבורי הקב"ה עם שרה צאופן שלא נמלא צשום מקום. שמתחלה היה הדבור עם אצרהס דכתיב, (בראשית י"ח י"ג) ויאמר ד' אל אצרהס למה זה נחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנת. היפלא מד' דבר למועד אשוב וגו'. ולא דבר הקב"ה עם שרה כלל, והנצואה היתה רק לאצרהס. וכתיב שם, ותכחש שרה לאמר לא נחקהי כי יראה וגו', ומיד מספר לנו הכתוב שהקב"ה דבר אהה, ויאמר לא כי נחקה. ולמה לא הוצק לאמר ויאמר ד' לשרה. ואע"פ שאינו צקי בכל הדברות ובכל דברי הנביאים שנאמרו צעשרים וארבעה ספרי תנ"ך אצל כמדומי שלא נמלא עוד כזה דבר שתתחד הדיבור עם הנביא ולא פירש לן הכתוב מהותו למי ולמה. וציאורו נ"ל כי נצואת שרה אמנו היתה צבוד הרוח הנמשכת מן רוח הקודש כמצואר צפרק א' משנה ח' ט', צחי' קול ורוח ודבור, שלראשיתו אין חקר ולתכליתו אין קצבה, ולפיכך לא הוצרך לפרש הדבור היכן ומתי התחילה.

We learn in the Palestinian Talmud (Jer. Sotah 29a) R Jochanan - in the name of R. Elazar b R Shimon - said, ‘We don’t find God speaking with any woman in Scripture except with Sarah alone...’ R. Biri said, ‘What a circuitous and tediously roundabout way did God fashion to fulfil his desire to listen to the talking of righteous women, as it is written, (Gen 18:15) And [God] said, “No! but you did laugh.”’ It is similarly described in the Midrash Rabbah in numerous places. Note: The prophecy of Sarah was fundamentally and qualitatively different from that of the other prophets. The Torah describes the dialogue between God and Sarah in terms not found anywhere else in Scripture. The text says, 10 [God] said, “I will surely return to you at this time next year; and behold, Sarah your wife will have a son.” And Sarah was listening at the tent door, which was behind him. 11 Now Abraham and Sarah were old, advanced in age; Sarah was past childbearing. 12 Sarah laughed to herself, saying, “After I have become old, shall I become young, my lord being old also?” 13 And the LORD said to Abraham, “Why did Sarah laugh, saying, ‘Shall I indeed bear a child, when I am so old?’ 14 “Is anything too difficult for the LORD? At the appointed time I will return to you, at this time next year, and Sarah will have a son.” 15 Sarah denied it however, saying, “I did not laugh”; for she was afraid. And [God] said, “No, but you did laugh.” From the text it is clear that God was talking only to Abraham and not to Sarah. Yet when the text tells us God says, “No, but you did laugh.” it is not preceded by the usual biblical introduction: “And God spoke to Sarah, saying.” Now, while I am not totally conversant with all of Holy Scripture, as far as I know there is nothing like it, that God speak to someone without the text first telling us that God spoke. It seems to me that what is being said with this omission is most important. Sarah’s prophecy is at the level of *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit, which, as was explained above, (Ch I. Mishna 8-9) comprises Voice, Breath and Speech, whose beginning cannot be fathomed nor its purpose limited. That’s why the Torah does not need to introduce her prophecy.

158. ובספ' הק' אש קודש מוהר"ר קלוגמוס קלמיש הי"ד מפיאסלנה פ' חקת שנת תש"צ, סוף ד"ה ואפשר כי רש"י, וז"ל, וזה אף היא צנשיקה מתה, ומפני מה לא נאמר צה על פי ד', שאינו דרך צבוד של מעלה, היינו הא שצאה למדרגה גדולה כזו לא היה צהתעוררות של מעלה ורק צאתעוררת דלתתא לכן לא שייך לומר על פי ד', וכיון שמקור עצודתה צה הוא, וממנה נוצע, לכן הצאר מקור הנוצע מים חיים קדושים, היתה צזכותה עכ"ל. ושם ד"ה היואל לנו, צא"ד, וכן כל זמן שחי' מרים, וכנ"ל כיון שלא היתה מלאה ועושה סימן הוא שעלייתה לרום נדקתה היתה

♦ שי"ן צחי' חוב צחי' אש, כמו שהסברנו בפתיחה לפרק א' משנה י"א, לזאת עצרה חוב על האווי לא לאכול מעץ הדעת טוב ורע כי יסודה צחי' אש, שתוכניתה לעבור על האוויים שנלטהו בהם בשגם זו אווי בתוכניתה. כי כן אוב הבורא ית' שתמרד ותסרב צווייה צחי' יסוד האש. כי בלי זה לא תקיים העולם, והיא נקראת אש כל חי¹⁵⁹.

In order to clarify this issue somewhat, to understand how it might be that Eve did the right thing in

בתשוקה יותר חזקה ממנה, לכן היתה יכולה גם להאיר לישראל תשוקה שישתוקקו לדי', ושיהיו זוכים שאורות העליונים שהמשך משה רבינו יזכו לקבל וכו' אבל משנתלקה מרים, לא היה להם תשוקה כל כך לכן לא זכו לקבל אורו של משה ממרום וכו' עיי"ש אריכות דברי קדשו וינעים לך.

The book, Eish Kodesh (R. Kalonymos Kalmish Shapira of Piacenzo) Chukath 1942. (cit. loc. And so) And so, if Miriam also died with the Mystical Kiss, why then does the verse not say that Miriam died at the mouth of God? And how does the statement, 'Because it was not the respectful way from on high' answer this question? We have established that Miriam attained her exalted level not as a result of an arousal from on high, but entirely through an awakening from below. In light of this it is simply not accurate to say of Miriam, 'at the mouth of God'. The source of Miriam's worship originated within herself, flowing out of her, and so it was truly Miriam's merit that provided the wellspring, the source from which flowed the living, holy water that sustained all the Jewish people. (ibid. cit. loc. While Miriam) While Miriam was alive, as we said above, she performed even those deeds that she was not obliged to perform. It was obvious that the force driving her to such exalted heights of piety was an exceptional yearning that gushed out from within her. With it she was able to inspire the whole Jewish people with a longing to yearn for God, and to prepare themselves properly to receive the supernal Light that our teacher Moses was to bring down for them. As we have already quoted previously from sacred literature, our teacher Moses was equerry to the King. His function was to bring down the Light from Above. But once Miriam died, the Jewish people were no longer able to access this great yearning, and so they were no longer properly prepared to receive the Light that Moses brought down from Above.

159. כדאיתא בספר תפארת יוסף, רדזין, דף כ"ז. עניני פורים, וז"ל בא"ד, הענין הזה כדאיתא בש"ס (חולין קל"ט) המן מן החורה מניין שנאמר המן העץ אשר צויתך לבלתי אכול ממנו אכלת היינו שזאת השאלה שאל השי"ת את אדם הראשון היאך יכול לדמות דעתך שזה העץ אשר צויתך לבלתי אכול ממנו אכלת ועברת על האוי הלא בראתי אותך לתכלית הטוב ע"כ. ופי' זה שאכל אדם הראשון מן העץ בוודאי לא אכל נגד ראונו ית' ולא עבר על דברו כלל, ועיקר חטאו היה שחשב שעבר על ראונו ית'. וזה היה בעל הנחש שהשתמש בהסתר להטעות את האדם שיחשב שניתק ח"ו ממקורו, ולזה ממשך הגמ' שם אסתר מן החורה מנין, ואנכי הסתר אסתיר וכו', שצדיק כמו זימי אחשוורוש שנדמה להם שהשתחוו לללם ונתחייבו כלייה ח"ו, כן באכילתם מעץ הדעת טעו ארתו טעות. ואיתא בש"ס (כתובות ס"א). עולה עמו ואינה יורדת עמו וכו' ר' אלעזר אמר מהבא כי היא היתה אש כל חי, לחיים ניתנה ולא לזער ע"כ.

Tifferet Yosef (Radzyn) pp. 53a Purim: "To explain the Talmudic discussion; (Chullin 139b) Where is there a hint to Haman in the Torah? It is written, - *Hamin ha'eitz* - המן העץ - 'Can you have eaten of that tree from which I commanded you not to eat?' Don't read it, *hamin*, rather read it, Haman. Returning to what we discussed above, how could one imagine that in spite of this divine loving-kindness it is possible to commit a deed resulting in irretrievable and total destruction. How can one conceive of a sin that precludes us from returning to the light? That's what the Talmud meant when it asked what hint is there to Haman (to conceive of oneself as irredeemably damaged: tr) from the Torah? And answers that it is written, '*hamin ha eitz*?' 'Can you have eaten of that tree from which I commanded you not to eat?' The question that God is really asking Adam is this; do you think for a moment that you could have eaten from any tree, if I really commanded you not to eat of it, how could you imagine that you can transgress My commandment. Don't you know, isn't it obvious, that I created you for a good purpose?" The meaning of the Tifferet Yosef is as follows: Adam's eating of the Tree of Knowledge was obviously not against the will of God, and he did not transgress any prohibitions. The chief element of Adam's sin is in thinking that he was capable of acting contrary to the will of God. This was the subtle doing of the serpent who used the cover of concealment of the divine to convince Adam into thinking he was completely cut off from his source. This explains the continuation of the Talmudic discourse: "Where is there a hint to Esther in the Torah? It is written, - *Anochi Hastair-Astir* - אנכי הסתר אסתיר - 'I will surely hide My face.' Do not read it *Hastair-Astir*, but - *Esther* - אסתר." Because in her time the exact same thing occurred. Jews thought, that by bowing down to an idol they had completely cut themselves off from their source of holiness, the way Adam and Eve thought. And we learn in the Talmud, (Ketubot 61a) "She rises with him but does not descend with him etc.". R. Elazar said, we learn that law from here, it is written, (Gen 3:20) Adam named - *Chava* - חוה - Eve because she is the mother of all - חי - *Chai* - Life. Eve's purpose is life and not pain.

eating from the Tree of Knowledge of Good and Evil it may be useful to explain the Mishna (Shabbat 2:2) “Whoever extinguishes the candle because of fear of gentiles, because of fear of thieves or because of evil spirits, or for the sake of a sake person being able to sleep, then their transgression is not an offence.” Obadia of Bertinoro (ibid) explains the technical terms of the mishna as follows. “Because of fear of gentiles - such as the Persians who do not allow people to burn any lights or fire except that which is kindled in their temples. Because of fear of kidnappers - so that they not see anyone there, lest set upon him. Because of evil spirits - the spirit resting upon him, for when he does not see himself it is easier to bear himself.” Maimonides (ibid.) explains evil spirits as a sort of illness which comes upon people with black bile (who are melancholy) which does not allow them respite unless they are in darkness and secluded from people. (ibid mishna 6) “Because of three reasons women are wont to die in childbirth, because they are not zealous with the *Mitzvah* - Commandment of *Niddah* - Menstruants, *Challah* - Tithing dough, and *Hadlakat HaNer* - Kindling Shabbat Candles.” The question is this. Why does this mishna come here in the tractate of *Shabbat* and not in the earlier tractate of *Challah* or the later one of *Niddah*? Furthermore, we learn in the Yalkut Shimoni (Lev. 15 Remez 571) “The kindling of lights taught by the rabbis, from where is it derived. how do we learn that one ought to be zealous about kindling Shabbat lights, as it is written, (Isa. 58:13) “Call Shabbat a pleasure.” This refers to the lights. And why was it given to women to perform? God said, “She extinguished the light if the world, as it is written (Prov. 20:27) “The candle of God is man’s soul,” that’s why she is adjured to observe this *Mitzvah* - Commandment.” The question then is different. How can it be that as a punishment for sinning she is given a *Mitzvah* - Commandment. Does that not mean the sinner profits?

ולברחיב זיאר ענין חוב באכילתה מען הדעת טוב ורע נ"ל, תן צמשנה שבת פרק ב' משנה ה', המכבה את הנר מפני שהוא מחירא מפני גוים, מפני לסטים, מפני רוח רעה, ואם צשזיל החולה שישן, פטור. וכו' ופירש הרע"ב ז"ל מפני גוים - כגון פרסיים שאין מניחין להדליק אור זיום אידם אלא צבית עבודה כוכבים שלהם: מפני לסטים - שלא יראו שיש שם אדם ויבואו עליו: מפני רוח רעה - השורה עליו, וכשאינו רואה נוח לו. ורמז"ס פירש רוח רעה מין ממייני החולי הבא לצעלי המרה השחורה שלא ינחו אלא כשישבו בחושך ובהסתרה מצני אדם: ושם צמשנה ו', על שלש עזרות נשים מתות צשעת לדתן, על שאינן זכירות צנדה וצחלה וצהלוקת הנר ע"כ. וקשה מאי שייכות משנה זו דווקא לכאן ולא צמסכת חלה או מסכת נדה. ועוד הא מוצא צילקוט (ויקרא ט"ו רמז תקע"א) הדלקת הנר דתנו רבנן מנין שחייב אדם להיות זכיר וזרין צהלוקת הנר שנאמר (ישעי' נ"ח י"ג) וקראת לשבת ענג וגו', זה הדלקת הנר. ולמה נמסר ולאשה אמר הקדוש צרוך הוא היא צבתה נרו של עולם שנאמר (משלי כ' כ"ז) נר אלהים נשמת אדם וגו', לפיכך תשמור מצות נר, עכ"ל. וקשה הלא אם כן מלינו חוטא נשכר.

It may be explained using the midrash (Yalkut Gen. 2, Remez 25) whose source is the Pirke D'Rabbi Eliezer (Gen. 12), The ministering angels said to God (Psalm 144:3-4) “Lord, what is man that you know him; Son of man, that You esteem him; Man is like a breath; his days are but a shadow that passes away?” God answered, 'All those praises with which you all adore Me on high are nothing compared to what he does below to unify My Name, and what’s more, he names Names.' When the angels understood [the implications of human potential], they said, ‘If we cannot conspire to bring him down by sinning we won’t be able to overcome him.’ Now, Sama’el was the the greatest minister in heaven; *Chayot* have four wings, *Seraphim* have six wings but Sama’el has twelve wings. What did Sama’el do, he took his sect, descended to Earth and examined all the creatures in the world, but found none among them with sufficient guile to do evil as the serpent, as it is written, (Gen 3:1) “The serpent was more sly that all other creatures.” The serpent took the form of a camel, so Sama’el climbed up and rode upon it. All the while the Torah was shouting out, (Job 39:18) “When she is shaking her wings on high, she makes sport of the horse and of the rider.” A parable, to what does this compare; To a man who has an evil spirit in him and does whatever the evil spirit

would have him do; whatever he says is only what the evil spirit makes him say. Thus it was with the serpent, everything it did was only at the behest of Sama'el."

ואפשר לבאר עפ"י מה דאיתא בילקוט שמעוני (בראשית ז' רמז כה) (ומקורו צפרקי דרבי אליעזר, בראשית י"ג) וז"ל הילקוט, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה (תהילים קמ"ד ג' - ד') מה אדם ותדעכו וגו', אדם להביל דמה וגו', אמר להם מה שעתה כלכם מקלסין אותי בעליונה הוא מיחד שמי בתחתונה ולא עוד אלא שקורא שמות, וכיון שראו כן אמרו אם אין אנו צאין בענה שיחטא לפני זורא אין אנו יכולין לו, והיה סמאל שר גדול בשמים וחיות מארבע כנפים ושרפים משש כנפים וסמאל משתים עשרה. מה עשה סמאל לקח כח שלו וירד וראה כל הצריות ולא מלא צהם חכם להרע כנחש שנאמר (בראשית ג' א') והנחש היה ערום וגו', והיתה דמותו כעין גמל ועלה ורכב עליו והיתה התורה לועקת (איוב ל"ט י"ח) כעת צמרום תמריא וגו', רצון כל העולמים (שם שם) תשחק לסוס ולרכבו וגו', משל למה הדבר דומה לאדם שיש בו רוח רעה כל מעשים שהוא עושה וכל מה שמדבר אינו מדעתו אלא מדעת רוח רעה שיש בו כך הנחש כל מעשים שעשה לא דבר אלא מדעתו של סמאל, עכ"ל.

This midrash contains three precise ideas. 1.) The ministering angels wanted to harm Adam. This corresponds directly to the mishna concerning someone who extinguishes a candle because of fear of gentiles, such as the Persians who do not allow people to have lights except in their temples. This is exactly what the angels wanted, not to allow the light of humanity to exist, only that light they had in their realm was to be allowed. And from the response God gave them, "All those praises with which you adore Me on high, he does more below to unify My Name, and what's more, he calls Names." God was telling them that they have no right to undermine the man, saying, what business has a human to sing God's praises, praising God is an angelic endeavor only. Eve was the one who sensed what was happening, that angels were jealous, that they were plotting and threatening Adam's great light. What did she do, she extinguished the light in order to protect him from them. 2.) The ministering angels said, 'If we cannot conspire to bring him down by sinning we will not be able to overcome him.' Just like the kidnappers Obadiah mentions, 'So that they not see anyone there, lest they set upon him.' Eve sensed that the angels were conspiring against Adam to kill him. That's why she did what she did, extinguishing his light in order to save him from them. 3.) The midrash continues, A parable, to what does this compare; To a man who has an evil spirit in him and does whatever the evil spirit would have him do, and whatever he says is only what the evil spirit makes him say." This corresponds to what Obadiah of Bertinoro says, "Because of evil spirits - the spirit resting upon him, for when he does not see himself it is easier to bear himself." This is exactly what happened to Eve, as we learn in the Talmud, (Shabbat 146a) "When the serpent came upon Eve it injected her with corruption." When Eve saw that she had been infected with corruption by the serpent which injected her with the knowledge of Samael, (sic *Da'at* - Knowledge) there was nothing for her to do, she had no choice but to extinguish the light so she might not have to look at herself, as we learned in the mishna in Shabbat.

והנה צמדרש זה נאמר שלשה דיוקים. א) אמרו מלאכי השרת וכו', פי' כמו הפרסיים שהציה הרע"צ צפירושו וז"ל מפני גוים - כגון פרסיים שאין מניחין להדליק אור ציום אידם אלא צצית עצודת כוכבים שלהם ע"כ, והוא צדיוק ערעור והתנגדות המלאכים נגד האדם, כנראה מתוך תשובתו שהשיב להם הקב"ה מה שעתה כלכם מקלסין אותי בעליונה הוא מיחד שמי בתחתונה ולא עוד אלא שקורא שמות ע"כ, שאין לכם לערער עליו לאמר למה לו לאדם לקלם לי הלא שייך רק בשמים. והרגישה חוה שהמלאכים מתנגדים ומתקנאים לאורו הגדול של אדם הראשון ועשתה מה שעתה וכצתה אורו להצילו מידם. ב) אמרו [מלאכי השרת] אם אין אנו צאין בענה וכו', פי' כמו הליסטים שהציה הרע"צ וז"ל מפני לסטים - שלא יראו שיש שם אדם ויצואו עליו ע"כ, והוא צדיוק מה שצקשו המלאכים לעשות לאדם הראשון. והרגישה חוה שמתנכלים עליו להרגו ועשתה מה שעשתה וכצתה אורו כדי להצילו מידם. ג) משל למה הדבר דומה לאדם שיש בו רוח רעה וכו', פי' הרוח רע שהציה הרע"צ וז"ל מפני רוח רעה - השורה עליו, וכשאינו רואה נוח לו ע"כ, והוא צדיוק מה

שקרא לחוה כדאיתא (שבת קמ"ו.) בשעה שזא נחש על חוה הטיל זה זוכמא ע"כ. מכיון שראתה חוה את עלמה מזוהמת אחר שזא עליה הנחש בדעתו של סמאל, דעתו דייקא, לא היה לה ברירה אלא לכבות את האור כמו שאיתא מבשנה שבת.

From this explanation it appears obvious that Eve was guiltless and did not deserve any sort of punishment. Any one of the three given reasons would have sufficed to establish her innocence. On the contrary, her only intention was to protect Adam from harm at the hands of angels. She deserves the reward of the *Mitzvah* - Commandment of lighting candles, because the reward for *Mitzvah* - Commandment is a *Mitzvah* - Commandment.

נמצאת חוה פטורה מעונש משלשה טעמים הללו, ואדרבה בקשה להגן על אדם הראשון שלא יזיקו לו צעלי הכנפים ומגיע לה שכר מצוה מצוה.

Mishna 1

Twenty two letters of Yesod. Three mothers, seven doubles and twelve simples. Three mothers, Alef, Mem and Shin, founded in the pan of credit and the pan of debt; the tongue of decree tips the scale between them. Three mothers, Alef, Mem and Shin. Mem is silent, Shin hisses and Alef tips the balance between them.

משנה א'

עשרים ושתים¹⁶⁰ אותיות יסוד, שלש אמות ושבע כפולות ושתים עשרה פשוטות. שלש¹⁶¹ אמות אמ"ש, יסודן¹⁶³ כף זכות

160. אותיות יסוד: פי' אותיות יסוד כולן צבחי' לדיק יסוד עולם. כי האותיות עלמן מזדווגות אחת עם השני להוליד מילים. והאותיות עלמן מתחלפות ונמתחות צרל"א שערים ישר, ובעוד רל"א שערים הפוך כדלהלן, וכל אות ואות ממוזג בתגיו ונקודותיו וטעמיו כדלהלן, נמצא כל אות מן כ"ב אותיות מלא וגדוש רזין ומסתרין שזכו האותיות כי אור בגימטריא ר', והסוד הכמוס תוך האות היא האור הגנוז. ובהאגדס מתפשטת ציניהם הדעת.

Letters of Yesod: Also called Foundation Letters. What this means is that the letters are all at the level of the Sefira of the Tzadik, Foundation of the World, i.e. *Yesod* - Fundament. Because the letters themselves connect to one another to give birth to words. The letters themselves change and permute through 231 Gates in one direction and 231 gates in the other direction, as will be explained. Every letter is a blend of basic properties, shape, sound, vocalization and tone, as will be explained. Therefore each of the 22 letters is packed and crammed with meanings and allusions which is what is meant when they are said to be filled with Divine Light. - אור - *Obr* - Light has the same *Gematria* - Numerical Value as - רז - *Raz* - Secret. The mysteries hidden within each letter are the hidden-light referred to. When letters are bound together into words with meaning, then *Da'at* - Knowing is present.

161. אמות: למה קרא אותן אמות. איתא (צ"ק ב.) מדקתני אבות מכלל דאיכא תולדות ע"כ. וקשה, מדקתני אמות מכלל מאי, ולמה לא פי' לן מאי קא נפקא מינה. אלא ודאי יש סוד כמוס בגווה. וזכו פירושו, מדקתני אמות ולא אתפרשי מכלל דאיכא סודות כמוסין ורזין עמיקין. אמות, מגזרת (צמדבר כ"ה ט"ו) ושם האשה המכה המדינית כזבי בת אור ראש אמות וגו'. כי לאוס צא מגזרת אס. עיין פי' הכתב והקבלה, שם, וז"ל, וכשיביה בגוי מושל על עמים וגוים רבים יקרא בגוי המושל בערך שאר העמים המונכגים על פיו בשם אומה, מלשון אס שהיא בערך אליהם כערך האס אל הצנים (מוטעפראלק) ע"כ.

Mothers: Why are they called Mothers? Generally speaking, in rabbinic literature, when a class of something has descendents, or offspring or corollary that category is known as a Father, as we find in the Talmud, (Bava Kama 2a) "Since the Mishna calls them Fathers [of damages] by implication there must exist Children [lesser] damages." Thus we find 39 classes of forbidden work on the Sabbath called 39 Father Works, etc. because they each have subcategories. What then is the implication of Mothers if not descendents or lesser categories? Why does the Mishna not tell us why it chose to call them Mothers and not Fathers? Obviously there is some mystery here, and that is precisely the reason that no reason is given, because Mothers implies mysteries. To paraphrase the Talmud, "Since the Mishna calls them Mothers, by implication there must exist hidden and buried secrets." The source of the word Mothers is found in Numbers (25:15) "The name of the woman who was smitten, the Midianite, was Kozbi b Tsur; he was Head (*Oomot*) Mother of the House of the Father, in Midian." The Hebrew word - אומה - *Ooma* - People/Nation has the same root as - אמות - *Imot* - Mothers. In the commentary, HaK'tav V'Hakabalah to the verse

¹⁶⁴ וכף חובה ¹⁶⁵ ולשון ¹⁶⁶ חק ¹⁶⁷ מכריע בנתיים. שלש אמות אמ"ש, ¹⁶⁸ מ' דוממת, ¹⁶⁹ ש' שורקת, ¹⁷⁰ א' חק מכריע בנתיים.

in Numbers, this is explained as follows. When one nation rules over a number of other nations then the dominant culture is referred to as the *Oomah* - Mother in relation to the others, because the dominant culture is as a Mother relative to her children, i.e. Motherfolk.

162. יסודן: כמו יסוד דין. כי אלו שלש אמות הן יסוד הדינים.

Founded: The Hebrew word - יסודן - *Yesodan* - Founded is comprised of two words, as though it has written - יסוד - יסוד - *Yesod Din* - Fundamentals of Judgment. Because these three mother letters are the basic components of all *Din* - Judgment.

163. כף זכות: כדאיתא (צבות א' ו') והוי דן את כל האדם לכף זכות. למה כל האדם ולא רק כל אדם. אלא כל האדם דייקא, ר"ל אפילו אותו חלק אשר יש בו קלת חטא, גם אותו חלק תדון לכף זכות, ולא רק החלק הזכאי שבעצרו תזכה החייב, ודו"ק.

Pan of Credit: As we learn in the Mishna (Avot 1:6) "Judge all people in the pan of credit." The literal translation of the text reads, Judge all of the person etc. why doesn't it say judge everyone? The meaning is this; Judge all of the person - not just those parts you think innocent - in the pan of credit. Even those parts of person you think sinful, should be judged favorably, not just those innocent parts in whose credit you think the whole person deserves clemency.

164. וכף חובה: ולא תהוי דן אותו לכף חובה. וחייב לפשפש עד שימלא איזו דל להגיד עליו זכות אפילו באותה מעשה ענמה.

Pan of Debt: Do not judge the person in the pan of debt. Keep on looking until you find something meritorious in this very person's act itself.

165. ולשון: כדכתיב (משלי י"ח כ"א) מות וחיים ביד לשון וגו'. כי גם אחר המעשה אפשר להפכו כולו מן הרע אל הטוב ע"י דבור, כשפורט ענינו וכוונתו בפירוש ומאיר צדיצו על המעשה שכל המעשה לא היה כמו שנראה לעין, אלא שכוונתו בעשית המעשה היה כך וכך. ומלא שאין המעשה סוף הדבר כלל, אלא מחשבתו הקדומה הנפרט צדצרו לאחר המעשה היא סוף דבר. ועיין זוה"ק (בראשית רמ"ו:) תא חזי מחשבה ראשיתא דכלא, ובגין דאיהי מחשבה איהי לגו סתימא ולא אתיידע, כד אהפשט האי מחשבה יתיר איתא לאתר דרוחא שריא, וכו' וכו' ואף על גב דאיהו סתים, האי רוחא אהפשט ואפיק קלא, כליל מאשא ומיא ורוחא וכו', והאי קלא כללא דכל שאר חילין. וקלא דא מדבר לדבור, ודא יביב מלה בתקונא, בגין דקול אשתלח מאתר דרוחא, ואתי לדברא מלה, לאפקא מלין תרילין, וכד תסתכל דדרגין, הוא מחשבה, הוא בינה, הוא קול, הוא דבור, וכלא חד, והיא היא מחשבה ראשיתא דכלא, ולא הוי פרוז, אלא כלא חד וקשורא חד, דאיהו מחשבה ממש אהקשר באין, ולא אהפרש לעלמין, ודא הוא (זכריה יד ט) יהו"ה אחד ושמו אחד. ועל דא הנותן אמרי שפר כתיב, דא גופא, סיומא דגופא דא דכתיב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין וכו' ע"כ.

Tongue: As it is written, (Prov. 18:21) "Death and life in the hand of the tongue." Even after an act is finished it may yet be changed from an evil act to a good one by the explanation through speech. By explaining an act post-facto it may then be seen and understood in quite a different light, what was originally seen as an evil may be explained and shown to have been good. If the original intention is newly explained and understood, that can change everything, too. As a result, it is not the act which is the final thing, but rather the original intent that only came to light at the end, after the act. The Zohar (Vol I. 246b) "Come see, Thought is at the beginning of everything. And because it is thought it is inside and therefore hidden and unknown. When the thought has time and space to propagate it reaches the place of the Spirit, etc. etc. And even though it is hidden, that spirit spreads and becomes voice and sound comprising fire and water and breath etc. That voice contains all other powers. It is the voice which speaks all words and produces finished words because the voice comes from that place of the Spirit. It comes to speak the word and to express straightforward speech. When you examine the levels you find it is all one thing; the thought which is Binah - Understanding, the voice, the word, everything is one, it is the original thought, the beginning of everything. There was never any split, everything is still tied together in a single knot. The very same Thought is tied to the original *Ain* - No Thing, nothing has been separated forever. This is the meaning of the verse, (Zach 14:9) "YHVH is One and His Name is One". This is why [Naftali is called the one] "who gives beautiful words." This is the body, the end of the body, this is what is meant by the verse, "A fruitful son is Joseph, a fruitful son on the fountain."

166. חק: מגזרת (בראשית ע"ז ה') אנכי נתתי שפחתי בחיקך וגו'. וכן (יחזקאל מ"ג י"ד) ומחיק הארץ עד העזרה וגו' פרש"י ז"ל מן היסוד ממקרקע הארץ ע"כ.

Decree: The source of this word - חק - *Chak* is cognate with the word, (Gen 16:5) “I have given you my maidservant in your - חיק *Chaik* - Bosom.” Also (Ezek 43:14) “From the - חיק *Chaik* - Bosom of the earth to the courtyard.” Rashi (ibid) translates the verse to mean from the *Yesod* - Foundation; from the ground of earth.

167. מכריע בינתיים: ופשוטו מוצן שיש ציד הלשון כה להכריע ר"ל לחרון ולקצב שניהם לכף זכות או לכף חובה, והוא הכרעה מלשון ברוך כורע פי' בעל כרחו. והוא שיעת רבי עקיבא, עיין לקמן (פרק ג' משנה ג'). ומצרייתא דרבי ישמעאל י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן גראה שיש צד מחלוקת תנאים. עיין בספרא ויקרא (י"ג מדות פרק ז' פסקא ז') שני כתובים המכתיבים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם. כיצד כתוב אחד אומר וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר, וכתוב אחד אומר מן השמים השמייעך את קולו ליסרך, הכריע השלישי כי מן השמים דברתי עמכם מלמד שהרכין הקצ"ה שמי השמים העליונים על הר סיני ודבר עמהם ע"כ, והוא הכרעה פי' דבר העושה שלום בין ההפכים שסותרים זה את זה. לא שמכריע ובוחר באחד מצנייהם אלא שמכריע ששניהן אמת ואין צנייהם מחלוקת. אולם דברי רבי עקיבא אינם מתאימים לפי זה, דאיתא במכילתא (פרשת צא ד') רבי עקיבא אומ' כתוב אחד אומ' וצבת פסח ליי' אלהיך לאן ובקר וכתוב אחד אומר מן הכשבים ומן העזים תקחו כיצד יתקיימו שני מקראות הללו אמרת זו מדה בתורה שני כתובים זה כנגד זה וסותרין זה על ידי זה עד שיתקיימו במקומן יבא כתוב שלישי ויכריע ביניהן תלמוד לומר משכו וקחו לכם לאן למשפחותיכם ושחטו הפסח לאן לפסח ולא בקר לפסח, ע"כ ולפי הענין גראה שרבי עקיבא אומר שהכתוב השלישי מכריע בהכרעה בעל כרחו, ולא צא לעשות שלום ביניהם אלא להכריע או כזו או כזו.

Tips the balance between them: The phrase can be understood simply to mean that the tongue has the power to incline, i.e. to be incisive, to cut short the discussion, to decide whether the pan of merit or the pan of debt is heavier. The word - מכריע - *Machria* - Decide stems from the word - כורע - *Choreia* - to bend the knee. In this context it means to force one side to acknowledge the superior weight of the other side. This is how Rabbi Akiba understands the word. (see Ch. 3 Mishna 3) From the *Beraita* of Rabbi Ishmael discussing the 13 Hermeneutical principals of Rabbinical Exegesis, (Sifra, Vayikra, 13 Princip. Ch. II Pisk. 7) it appears that there is a difference of opinion between R. Akiba and R. Ishmael as to the meaning of the following principle. “Two verses contradicting one another, until a third verse comes and - מכריע - *Machria* - Decides between them.” R. Ishmael brings an example. Howso: One verse says “God came down on Mount Sinai.” another verse says “From heaven God made you hear His voice.” Then comes the third verse “For from heaven I spoke with you.” This teaches that God brought the highest heavens down upon the mountain and spoke with them from there. Rabbi Ishmael sees the third verse as forcing a compromise and makes peace between the first two. R. Akiba has another way of looking at it. We learn in the Mechilta (Exod. Bo 4) “R. Akiba says, one verse says, “Slaughter the Paschal offering to God your Lord, sheep and cattle.” Another verse says, “From the sheep and from the goats you should take it.” How shall we reconcile these verses? You must say, this is the rule in the Torah, two verses contradicting one another, opposing one another, let them both remain in abeyance until a third verse comes and - מכריע - *Machria* - Decides among them. Therefore the verse comes and says, “Reach and take yourselves a sheep for your household, and slaughter the Paschal offering.” A sheep for the Paschal offering and not cattle for the Paschal offering.” From this teaching it would seem clear that R. Akiba does not believe that - מכריע - *Machria* - Deciding is a peaceful reconciliation. According to R. Akiba the decision may be a forced ruling, compelling one side to submit to the weight of the other.

168. מ"ם דוממת: צחי' מרים, צחי' מים, שמצארה שחו צני ישראל מים ארבעים שנה במדבר. ועיין לעיל פרק א' בפתיחה למשנה י'. שענין המים הוא לשמור מעמד, וזה סוד חטא מרים שצקשה לשמור המעמד בנשואי אחיה משה, כמו שצקשה לשמור מעמד בנשואי אחיה ואמה, ונשואי כלל ישראל, כדאיתא במדרש (שמות רבה א' י"ג). וענין מ"ם הדוממת מלאנו צפ' בהעלתך, (במדבר י"ב ט') ויחר אף ד' צם וגו' ולא מלאנו אלא מרים שהחזירה תשובה לדי', ואעפ"כ לא דן אותה הקצ"ה לכף זכות, ונרשם עליה חרון אף, ונעשה צלרעת, והיא קף חובה.

Mem is silent: Mem is the letter of Miriam, the letter of Water. It was from the Well of Miriam that the Children of Israel took their water during their wandering in the wilderness for 40 years. (see above Ch I. preface to Mishna 10) Water represents the force of stasis. This explains the sin of Miriam; she was trying to preserve the status quo in the marriage of Moses and Tzipora, just as she attempted to preserve the marriage of her parents Amram and Jocheved and that of all the Jewish People, as we read in the Midrash (Ex. Rabba 1:13). The letter Mem is silent as we read in the Torah (Num 12:9) “God was angry with them etc.” In that text we don't find Miriam speaking up for herself to God, in self defense. Nevertheless, God did not judge her in the pan of merit, a sin is recorded against her and she was punished with leprosy, this is the pan of debt.

169. שי"ן שורקת: צחי' חוב, צחי' אש, ועיין לעיל פרק א' בפתיחה למשנה י"א (ד"ה זה סוד). שענין האש הוא לשנות כל דבר בצטצו ובעל כרחו. וענין שי"ן שורקת מגזרת (ישעי' ה' ז') ויטעו שורק וגו', ופרש"י ז"ל הם זמורות היפות לנטיעה משאר זמורות ע"כ. וגם שרוק כמו השריגים האמורים בחלום שר המשקים, (בראשית מ' י') ופי' שי"ן שורקת כמו שריגים עולים בצורת האות. (בראשית ג' י"ג) ויאמר ד' ה' לאשה מה זאת עשית ותאמר האשה הנחש השיאני וגו'. שהקצ"ה שאל וצקש ממנה למה אכלת והיא החזירה תשובה לשאלה. ובוודאי הכריע

הקצ"ה את דינה לכף זכות, שאע"פ שגרשם עליה עונש שנא' בעצב תלדי בנים וכו' מ"מ חרון אף לא נרשם, ובזכותה נלטו נשים בשלש מזוות חלה, נדה, והדלקת הגרות. ובפשטות עם חטאה חוה צחי' מסית ומדיח לא תהווה חוטא נשכר. אלא שכר מזוה מזוה, וזה שעשתה מעשה הי' אותו צחי' כד"א (קהלת י' א') יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט.

Shin hisses: Shin is the letter of Eve, the letter of Fire. (see above Ch. I preface to Mishna 11) Fire represents the power of change and dynamism in nature, compelling change in all things against their will. Shin as a hissing sound is cognate with the word (Isai 5:2) "He planted it - שורק - *Shoreik* - Vines." Rashi (ibid.) explains the word *Shoreik* to mean vines especially good for climbing the trellises. - שורק - *Shoreik* - Vines then would be similar to the reference to the - שריגים - *S'rigim* - Vines seen by the butler in the dream (Gen 40:10) The letter Shin is then not only a hissing sound but also a vine like shape. (Gen 3:13) "God the Lord said to the woman what is this thing you have done? And the woman said, 'the serpent deceived me and I ate.'" God asked her why she had eaten and she defended herself with a rationalization. Obviously, God decided to weigh her judgement in the pan of merit for although a sin is recorded against her, as it is written, God said, 'I will increase your pain and your labor when you give birth to children.' nevertheless no anger is recorded against her. In addition, we are told that women are given three commandments as a result of her action. *Challab, Niddah* and *Ner Shabbat*, which proves that the narrative is complex and nuanced, and is not simply the tale of a woman bringing about the downfall of man. For we have a rule that we do not allow the criminal to benefit from the proceeds of the crime. On the contrary, the reward of a *Mitzvah* - Good Deed is another *Mitzvah* and vice versa, the reward for an *Aveira* - Sin is another *Aveira*. Eve's act was at the level of (Eccl 10:1) "More precious than wisdom and glory is a little stupidity."

170. אל"ף חק מכריע: צחי' שרה, צחי' רוח, (בראשית י"ח ט"ו) ותכחש שרה לאמר וגו'. שהקצ"ה לא שאל לשרה אלא לאברהם, למה נחקה שרה לאמר, והיא הכניסה את עלמה לתוך השיחה בלי הזמנה. ואעפ"כ דן אותה הקצ"ה לכף זכות, ופירש דצריה שכוונתה לעלמה ולא שח"ו העיחה דברים כלפי מעלה, ולא נרשם עליה חרון אף, וגם לא נענשה על דבורה. וקשה למה אמר הקצ"ה על שרה שאמרה האף אמנם אלד ואני זקנתי, הלא לא אמרה כן. ואולי אפשר לאמר חק מכריע האמורה במשנתנו הוא ההכרעה שהכריע שרה אמנו בין הקצ"ה ואברהם אבינו. שעשתה שלום ביניהם בדצריה, וז"ע.

Alef tips the scale: Alef is the letter of Sarah, the letter of Air. We learn (Gen 18:15) "Sarah denied it, saying," God did not ask her anything. God was speaking to Abraham only. He said, 'Why did Sarah laugh saying etc.' It was Sarah who interrupted the conversation between Abraham and God with her eavesdropping and interjection, without invitation. Nevertheless, God decides to weigh the scales in her favor, and interprets her words favorably and not as a blasphemy, and no sin or wrath is recorded against her and she is not punished. Question: Why did God say that Sarah had said, 'How can I have a child when I am so old,' when she did not say that? Perhaps it is an example of the - מכריע - *Machria* - Decision discussed in our Mishna. Sarah balanced the scale between God and Abraham according to the teaching of Rabbi Ishmael, she made peace between the two sides, rather than tipping the scales in favor of one side or another?

Mishna 2

Twenty Two foundation letters, He carved them, hewed them, weighed them, refined them and substituted them. With them He shaped/ healed the soul of every [existing] creature and every future creation.

משנה ב'

עשרים ושנים אותיות יסוד, חקקן חצבן שקלן צרפן והמירן וצר בהן נפש כל היציר וכל העתיד לצור.

Preface to Mishna 2

After outlining the original three mother letters, *Alef*, *Mem* and *Shin*, i.e. Air, Water and Fire which comprise a sort of basic matter constituting the basis of all material things in creation, the text returns to the beginning to expand upon the letter *Alef*, which represents the element of Air, as was explained (Ch. I. mishna 9). Two, breath from breath, He carved and hewed with it the 22 foundation letters etc.

פתיחה למשנה ב'

אחרי הסבירו תחילת הופעת שלש אמות אמ"ש, רוח, מים ואש שהם כמו חומר גלם ויסוד כל הצריאה, חוזר לראש ומרחיב ביאור אות אל"ף שהיא צחי' רוח כמו שמצואר צפרק א' משנה ט', שתים רוח מרוח, חקק וחצב זה עשרים ושתיים אותיות יסוד עיי"ש.

The letter - א - *Alef* may be compared to the heart in the corpus of the 22 letters. While the letter *Yud* may be the basic shape out of which all other letters are formed. The - א - *Alef* comprises a - ו - *Vav* with a - י - *Yud* on either side like this: (יוי) in three columns. This is the secret of the letter - א - *Alef*, which represents God who is the - אלוף - *Aluf* - Chief of the world, as we learn in the Midrash - *Otiyot D'Rabbi Akiba*. It seems from the words of the Midrash that this is how the letter *Alef* was understood, as it describes: "God is called One and His name consists of a triplicate of letters. How do we know that God is One and that every Name and praise given unto Him is always in the triplicate? Well, it is written Hear O Israel, The Lord, our God, The Lord, (- יהו"ה אלהינו יהו"ה - *YHV"HELOHEIN"U YHV"HE*)" The three consecutive Names in the verse are like the shape of the - א - *Alef* which consists of a - ו - *Vav* with a - י - *Yud* on either side (יוי). The main thing to remember is that there is no partnership in God and no second element, and that with the first manifestation of plurality in the world there appears a minimum of three and not two. So that even the very first letter to appear comes in a tripartite form in its shape as well as in its description, for it is written - אלהים למ"ד פ"ה - *Alef - Lamed - Peh*.

אות אל"ף היא הלצ לגוף כ"צ אותיות, ואות יו"ד היא הנורה הצסיסי ממנו נצנית האל"ף היא יו"ד ו"ו יו"ד כזה (יוי), והוא צורה משולש, וזה סוד האל"ף, שהאל"ף כנגד הקצ"ה שהוא אלוף העולם כדאיתא באותיות דר' עקיבא¹⁷¹ ומשמע כן

171. (אותיות דרבי עקיבא השלם נוסח א' אות א') דבר אחר אל"ף מפני מה כותבין אותו צבות אחת וקורין אותו בשלש אותיות מפני שהוא נחשב אחד כנגד הקדוש צרוך הוא שנקרא אחד שנאמר (דברים ו' ד') שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד. הקצ"ה נקרא אחד וקריאת שמו אותיות משולשות ומנין שהקצ"ה אחד וכל שם ושצח שלו אין קרוין לפניו אלא צמשולש שנאמר יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד הרי שמו משולש. ה' אל רחום (שמות ל"ג ו') הרי שמו משולש. אלהי האלבים ואדוני האדונים הא"ל הגדול (דברים י" י"ז) הרי משולש. ומנין שכל שצח אין אומרים לפניו אלא משולש שנאמר (ישעיי ו' י') קדוש קדוש קדוש ה' לצבות הרי משולש. גדול ה' ומכולל מאד ולגדלתו אין חקר (תהילים קמ"ב ג') הרי משולש. אז ישיר את השירה אשירה לה' הרי משולש. וכן שיר השירים שיר אחד השירים תרין הרי שירה משולשת.

(Midrash - *Otiyot D'Rabbi Akiba*, Version 1 section 1) "Another explanation. Why is it written with a single letter and pronounced as a three letter word? Because it is being compared to God who is One as it is written (Deut 6:4) Hear

מדצרי המדרש, וז"ל הקצ"ה נקרא אחד וקריאת שמו אותיות משולשות. ומנין שהקצ"ה אחד וכל שם ושבח שלו אין קורין לפניו אלא במשולש שנאמר שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד ע"כ. והיו השלש שמות יהו"ה אלהינו יהו"ה כמו נורת אור אל"ף דהיינו וי"ד וי"ו יו"ד (ד"י). והעיקר הוא לדעת כי אין צו שתפות ואין שני לו ית', ומאז מופיע ריבוי בצולמות מופיע לפחות שלש ולא שנים, עד שהאות הראשון אות אל"ף מופיע משולש בצורתו ובכתבתו אל"ף למ"ד פ"ה.

Concerning the shape of the letter, we learn in the book, *Megaleh Amukot, (Va'etchanan, Ofan 162)* "It is known that with the creation of the world, before the sin of Original Adam, the letter - א - had the shape thus: ׀׀, because the central letter Vav was upright like a column. The two *Yuds* were like eyes on either side of the letter Vav representing the nose, in the mystery of the *Partzuf* - Divine Face of Man in the mystery of the *Shiur Komah* - Divine Dimensions. This is the mystery of the two letter *Yuds* in the word *Va'Yitzar* (Gen 2:7) "And God formed the man." The word - ייצר - *Yitzar* - Formed, is written with two - ׀ - *Yuds*. It was only after the sin that the letter *Alef* was forced to incline and transformed into the familiar letter we know, where the two *Yuds* take their place on top and below the line formed by the *Vav*."

ובענין נורת האות, הנה איתא צ"ב מגלה עמוקות (ואתחנן) אופן קס"ב, וז"ל ידוע שצבריאת העולם קודם חטא של אדם הראשון היה האלף צדמות יו"י¹⁷² כי הו' האמלעית היתה זקופה כעמוד כי הצ' יודין הם צ' עינים והו' הוא החוטם צדוד

O Israel, The Lord our God, The Lord is One. God is One but the reading of His Name is done with tripartite letters. And how do we know that God is One and that every Name and praise given unto Him is always in the triplicate? Well, it is written Hear O Israel, The Lord, our God, The Lord, (- יהו"ה אלהינו יהו"ה - YHV"U ELOHEIN"U YHV"U H). You see a triplicate Name. Similarly (Ex 33:6) Lord, Lord, Merciful God and gracious, a triplicate form. Similarly (Deut 10:17) God of gods and Lord of lords, the Great God, also a triplicate form. And how do you know that all praises said before Him are said in triplicate form? Well, it is written (Isa 6:10) Holy, Holy, Holy, The Lord of Hosts etc., also a triplicate form. Similarly (Psalm 145:3) The Lord is great and very praiseworthy and there is no fathoming His greatness, also a triplicate form. Similarly (Ex 15:1) Then did Moses and the Children of Israel sing this song to God saying: I will sing to God etc., also a triplicate form. Similarly (Cant 1:1) The Song of Songs that is Solomon's, also a triplicate form. Song is singular, songs are plural; a single plus a plural equals three, a triple song.

172. והוא מהזכר"ק (בראשית כ"ו): א"ר אלעזר, אבא, יומא חד הוינא צבי מדרשא, ושאלו חברייא מאי ניהו דא"ר עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, שמא תסתכנון גרמייכו, דכתב (תהילים ק"א ז') דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, אדהכי הא סבא דסבין קא נחית, אמר לון רבנן במאי קא תשתדלון, אמרו ליה ודאי צבא דא"ר עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש וכו', אמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמהו במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא לכו, ובגין לאתגלייא רזא דא ציניכו, דאיבי רזא עלאה עמירא מבי דרא. דודאי אבני שיש טהור אינון, דמנהון מיין דכין נפקין ואינון רמיזין צאת א' רישא וסופא, ו' דאיכו נטוי ציניבו איבו עץ החיים, מאן דאכיל מניה וחי לעולם, ואלין צ' יודי"ן אינון רמיזין צויילר, ואינון תרין יצרות, יצירה דעלמין ויצירה דתלאין, ואינון חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה דתחות כתר עלאה. ואינון לקבל צ' עיינין, דבהון תרין דמעין נחשו צימא רבא, ואמאי נחשו, בגין דאורייתא מתרין לוחין אליון, הוה משה נחית לישראל, ולא זכו צבון ואחזרו ונפלו, ודא גרים אצודה דצית ראשון ושני. ואמאי נפלו, בגין דפרה ו' מנייהו, דאיבו ו' דויילר, ויהיב לון אחרנין מסערא דעץ הדעת טוב ורע, דמתמן אטייביבת אורייתא צאיסור והתר, מימינא חיי, ומשמאלא מותא. ובג"ד א"ר עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, לא תהוו שקילין אבני שיש טהור (כ"א דאינון צ' יודין דויילר, חכמה עלאה וחכמה תתאה), לאבנין אחרנין, דאינון חיי ומותא, דמתמן (קהלת י' צ') לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, ולא עוד אלא אתון תסתכנון גרמייכו, בגין דאלין דעץ הדעת טוב ורע אינון צפרודא, ואבני שיש טהור אינון ציחודא צלא צפרודא כלל, ואי תימרון דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית צפרודא ציניכו, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, דהא לית תמן צפרוד ע"כ.

(Zohar Vol I. 26b) R. Elazar said, 'Father, one day I was in the study house when I asked the friends, What did R. Akiba mean when he told the three comrades entering paradise, 'When you reach the place of pure marble, do not say, 'water, water, lest you endanger yourselves; as it is written (Psalms 101:7) Whosoever speaks lies shall not stand before My eyes'? Meanwhile, the sage of sages arrived and addressed the group, saying, 'Rabbis, what are you studying?' They told him we are trying to understand the quote of R. Akiba to his students 'When you reach the place of pure marble, etc.' He told them, 'There is certainly a profound mystery herein. And thus it was taught in the Heavenly Academy. And because it is important that you not err, I was sent down to reveal the following to you, which is an utmost mystery, hidden from all who live in this generation. They are most certainly pure marble stones

פרלוף אדם כשיעור קומה וזה סוד ויילר צב' יודין וא"ו ולאחר שחטא אדב"ר נתעקס הוי' ונעשה התמונה כמו יו"ד, י' מלמעלה ו' באמצע ד' למטה, ע"כ ועיי"ש.

Further in the book, *Megaleh Amukot*, (*Va'etchanan*, *Ofan* 162) the author explains that the secret of the Sefira of *Da'at* - Knowing is the element of *Ruach* - Air/Breath, because the nose draws the air and so connects breath and breath in the mystery of the kisses, as was explained above, (Ch. I. Mishna 9) This connection is the secret of the letter *Vav* which acts as a connector between words and utterances.

והנה שם באופן קס"ב מסביר בעל האופנים שסוד הדעת הוא הרוח¹⁷³. ופי' שהחוטם הוא ששואף הרוח והוא המחבר רוח ברוח בסוד הנשיקין כמו שפרשנו לעיל (פרק א' משנה ט' ד"ה רוח מרוח). והחיצור הוא סוד אות ו"ו שמחבר כל מילים ודבורים.

Mishna 2

Twenty Two foundation letters, He carved them, hewed them, weighed them, refined them and substituted them. With them He shaped/healed the soul of every [existing] creature and every future creation.

and it is from them that pure water flows and they are hinted at in the letter *Alef* at the beginning and end. The letter *Vav* extending between them represents the Tree of Life, and whoever eats of it lives forever. and those are the two *Yuds* hinted at in the word *Va'Yitzar* (Gen 2:7) "And God formed the man." (The word - *ייצר* - *Yitzar* - Formed, is written with two - *י* - *Yuds*.) These are the two *Yetziras* - Formations, the formation of the supernals and the formation of the mundane. These are the *Chokhma* - Wisdom at the beginning and the *Chokhma* - Wisdom at the end; the mystery of *Chokhma* - Wisdom. These are definitely the mysteries from the supernal *Chokhma* - Wisdom which lies beneath Supernal *Keter* - Crown. They correspond to the two eyes in which the two tears well on the great day. Why do they rest there? Because they represent the Torah which flows from these two tablets, which Moses brought down to the Israelites, and for which they were not worthy and which were smashed and fell to the ground. This is what led to the destruction of the first and second Temples. And why did they fall, because the letter *Vav* flew out of them. That *Vav* being the *Vav* in the word - *ויצר* - *Va'Yitzar* - And He Formed, (Gen 2:7). Then they were given another set from the side of the Tree of Knowledge of Good and Evil. And it is from there that the Torah was given, with its permissions and prohibitions, with life on the right and death on the left. That's why R. Akiba told his disciples, 'When you reach the place of pure marble do not say, 'water, water'. He meant to tell them not to confuse those two stones of pure marble (with the two *Yuds* of *Va'Yitzar*, Supernal *Chokhma* - Wisdom and mundane *Chokhma* - Wisdom) with the other stones, i.e. with life and death. For it is from that place that we learn (Eccl. 10:2) "The wise man's heart is to his right, the fool's to his left," and what is more, you may endanger yourselves, because the tree of knowledge of Good and Evil exists in a state of duality while the stones of pure marble exist in a state of unity, without any duality or splitting. And if you argue that the Tree of Life was removed and shattered, and that there now exists some sort of split in its place, it is written (Psalms 101:7) Whosoever speaks lies shall not stand before My eyes', there is no split there at all.'

173. מגלה עמוקות אופן קס"ב בא"ד ח"ל, ח"ס שאמר כל מעשה בראשית בציון נבראות ובעתה ובקומתה נבראו (חולין דף ס') ח"ס לדקתך דק לעולם (תהלים קי"ט) כי העולם נברא בצד"ק ר"ת 'ציונס 'דעתם 'קומתם, שהם סוד נפש רוח נשמה, לציונס הוא הנפש, דעתם הוא הרוח, קומתם הוא הנשמה ע"כ עיי"ש.

Megaleh Amukot (*Ofan* 162) "This is the secret of the quote (T.B. Chulin 60) "All of creation manifested in their appearances, knowledge and stature, (i.e. fully evolved)" And this is the secret of the verse (Psalms 119) "Your righteousness is righteous forever." Because this world was created with - *צדק* - *Tzedek* - Righteousness which is a Notarikon of the words - *צביונם 'דעתם 'קומתם* - their Appearances, their Knowledge and their Stature, which represent - *נפש רוח נשמה* - *Nefesh*, *Ruach* and *Neshama*. Appearances represents *Nefesh* - Mind. Knowledge represents *Ruach* - Spirit. Stature represents *Neshama* - Soul. (see there)

משנה ב'

174 עשרים ושתים אותיות יסוד, 175 חקק"ן 176 חצב"ן 177 שקל"ן 178 צרפ"ן 179 והמיר"ן 180 וצר 181 בהן 182 נפש כל היציר 183 וכל העתיד

174. כ"ב אותיות יסוד: פ"י אותם שאמרנו לעיל צפרק א' משנה ט' שהאותיות נחצבות מרוח ואותו הרוח מרוח שהיא רוח הקדש וכו' הן צאות צכה אות האל"ף מהשגשג אמות.

22 Foundation Letters: Those about which we said above (Ch I Mishna 9) that the letters are hewn from the *Ruach* - breath from Breath, which came from the original Holy Spirit etc. Those 22 letters come in the strength of the letter *Alef* of the three mother letters.

175. חקק"ן: צפה, והיא הלשון, הוא האל"ף שנאמר עליו צמשה הקדמה חק המכריע. כי טבע האל"ף כשרואים לטוב אותה רק לצדה צפה א"א, כי אין לה מצב. לא שורקת ולא דוממת, וצפזיל זה הענין דייקא נחשבת האל"ף למקור כל האותיות, כי שם צמקור אינה ניכרת כלל, כמו שפרשו צפרק א' משנה ח' (ד"ה אלהי"ם חיים) ועיין לעיל (משנה א' ד"ה חק) חקיקה היינו צמלכות, צחי' נוקצא. ועיין תקו"ז (זי) צמאמר פתח אל"ף וז"ל ויסוד סיומא דגופא אות ברית קדש, מלכות פה תורה שצבע פה קרינן ליה עכ"ל. כי הלשון היא דוגמת יסוד סיומא דגופא שחקת. ופ"י כ"צ אותיות נחקו צמלכות צכה האל"ף צסוד הלשון שחקת אותן ועשה אותן צחי' מלכות.

He carved them: In the mouth with the tongue. This is the *Alef* about which we said in the previous Mishna, it is the tongue of decree which tips the scale between *Mem* and *Shin*. When you attempt pronounce the letter *Alef* alone without a vowel sound it is impossible because the *Alef* has no sound of its own. It neither hisses nor hums. This is why the *Alef* is considered the source of all the letters. Because, as was said previously (Ch. I. Mishna 8 cit. loc. Living God) the source of the thing is where it cannot be seen. See above (Ch I Mishna 1) Carving is in the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty, which is the feminine. See preface to the Tikuny Zohar (p.p. 17a) in the Speech of Elijah, "Yesod - Fundament is the end of the body, the sign of the Holy Covenant. *Malkhut* - Sovereignty is the mouth, the Torah of the Mouth is how it is known." Because the tongue parallels the male sexual organ which is the end of the body which carves. Meaning; the 22 letters are carved into *Malkhut* - Sovereignty with the power of the *Alef*, in the mystery of the tongue which carves them all and makes them all sovereign.

176. חצב"ן: מגזרת (ישעיה נ"א א') הביטו אל צור חצבתם ואל מקצת צור נקרתם וגו'. ואיתא (יבמות ס"ד). אמר רבי אמי אצרהם ושרה טומטמין היו שנאמר הביטו אל צור חצבתם ואל מקצת צור נקרתם, ופרש"י שם וז"ל חוצבתם - נעשה לו זכרות ע"כ. וז"ל ממה שפירשו לעיל (פרק א' משנה ט') חציבה היינו סילוק והסרת חומר לגמרי להתרוקנות ע"י החציבה, ואין צורת החקיקה מעצבת. ומשמעו סילוק הערלה לפנות מקום לקדושה, ופ"י צור חוצבתם על המילה שזל אצרהם את עצמו. ופ"י חצב"ן מל אותן ועשה אותן חסדים, חסדי אצרהם.

He hewed them: A source for this can be found in the verse (Isa 51:1) "Look to the rock from which you were hewn, to the womb of the cistern whence you were gouged." We learn in the Talmud (Yebamoth 64a) 'R. Ami says, Abraham and Sarah were both sexless, as it is written, Look to the rock from which you were hewn, to the womb of the cistern whence you were gouged.' Rashi (ibid.) explains the word hewn to mean that Abraham was hewn a male organ. This is congruous with what was said above (Ch. I. Mishna 9) Hewing is an expression of the removal of the superfluous, to create an emptiness thereby. The manner and shape of the hewing itself is not of importance, it is just a means to an end. In Abraham's case hewing means the removal of his foreskin to make room for holiness. The rock from which you were hewn then means the circumcision of Abraham. He hewed them, in our text, means that God circumcised the letters, He was - מל - *Mol* - Circumcised them, which also an expression of speaking. Making them into *Chasadim* - Kindnesses like that of Abraham.

177. שקל"ן: מגזרת (צראשית כ"ג ט"ז) וישקל אצרהם לעפרן את הכסף וגו'. ופרש"י שם וז"ל שנטל ממנו שקלים גדולים שהן קנטרין שנאמר עובר לסוחר שמתקבלים צשקל צכל מקום ע"כ. ופ"י שעוברים לכל לסוחר אע"פ שאינם מכירים צורת המטבע משום שכלם משקלם כסף מלא, וסוחרים צכל מקום מערכים אותם צשציל טוהר כספם ומשקלם אע"פ שעלם צורת המטבע לא מוכר להם. ופ"י שאצרהם שקל כל מטבע ומטבע לצדה, ולא ע"י מנוי צמספר ת' שקלים, כאילו צא ממרחק אס מעצבות צרות, וזהו שפירש"י קנטרין, שקנטר לעפרון החתי על צרת עינו ודו"ק. ופ"י שקל"ן צכפי מאזנים על עסקי שרה אמנו שהיא צחי' אל"ף רוח, כמו שהצברנו צמשנה הקדם.

He weighed them: A source for this can be found in the verse (Gen 23:16) "Abraham weighed for Ephron the silver." Rashi (ibid.) explains that Ephron took large Shekels called *Centrin* (Centenaria = monetary weight equal to 100,000 Roman *sestertis* or shillings) as the text says, Abraham weighed out for him coinage accepted by traders anywhere. What Rashi is saying is that those coins were of silver bullion instantly recognizable to anyone, even someone unfamiliar with foreign currencies. The purity of the silver made them prized by all traders even though they didn't recognize the insignia or indicia stamped on the face of the coin itself. Metaphorically this means that

Abraham weighed each coin separately rather than weigh 400 at once. He didn't give Ephron a package of 400 coins, rather each one was subject to examination as though there was some suspicion it may not be bonafide pure silver. Rashi, with the word - *קנטרין* - *Centrin* - Centenaria, is also hinting at the word *Kantrin* - stinging, chiding or quarrelsome. Every Shekel stood on its own *L'Kanter* - As a Rebuke to Ephron for his meanness. Abraham weighed them in the scales for the sake of Sarah who is the *Alef of Ruach* - Breath as was explained in the previous Mishna.

178. צרפן: מגזרת (משלי י"ז ג') מלרף לכסף וכור לזהב וגוי, ונ"ל שלרף הוא הכלי שזורפים בו כסף דווקא, וכור הוא כלי שמלרפים בו זהב דווקא. ופי' לרפן עשה אותן כלי ללרף בהן הכסף דהיינו התשווקה, כד"א (בראשית ל"א ל') ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה לזית אביך וגוי. צחי' תפארת תשווקת יעקב אבינו.

He refined them: The source for this is the verse, (Prov. 17:3) “The - *מצרף* - *Metzoref* - Crucible is for refining silver and the smelter for gold,” The word - *מצרף* - *Metzoref* - Crucible is the vessel in which the refining of silver only is done. The Smelter is for gold only. In the context of our Mishna then the meaning is as follows. God was - *מצרף* - *Metzoref* - them, meaning He made the letters into a crucible for the refining of - *כסף* - *Kesef* - Desire. because the word - *כסף* - *Kesef* - means both silver and desire as it is written (Gen 31:30) “Now, you went, because you - *נכסף* - *Nichsof* - were Desirously Desirous to return to your father's house.” This is *Tifferet* - Glory, the level of Jacob the patriarch.

179. והמירן: מגזרת (בראשית כ"ג ז') ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה וגוי ונחלקו רבותינו צפירוש המלה. ופרש"י וז"ל ארץ המוריה - ירושלים וכן צדברי הימים (ז' ג') לזנות את צית ה' צירושלים זהר המוריה. ורבותינו פירשו על שם שמשם הוראה יולאה לישראל. ואוגלוס תרגמו על שם עבודת הקטורת שיש בו מור נרד ושאר צשמים, עכ"ל. ורש"ם פי' וז"ל המוריה - האמוריה ארץ האמורי. הרבה אלפיין חסרים, עכ"ל. ונלע"ד המוריה מגזרת (ויקרא כ"ז ל"ג) לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירו וגוי. שנקרא ארץ המוריה על שם עקדת יצחק ושנשחטה תמורתו איל. וכתיב שם ואם המר ימירו והיה הוא ותמורתו יהיה קדש וגוי. ופי' המירן זו תחת זו כמו תמורת יצחק אבינו צחי' גבורות ודין שהם צחי' אש בהא מן המים.

He substituted them: The source for this is the verse, (Gen 22:2) “And go the the Land of Moriah and offer him up their as a burnt offering, etc.” The rabbis argue about the meaning of the word - *מריה* - *Moriah*. Rashi (ibid.) says Land of Moriah means Jerusalem, as it is in II Chron 3, “To build the House of God in Jerusalem on Mount Moriah.” Other commentators find the root of the word in the word - *מורה* - *Moreh* - Teaching, because the Temple was the place from which the - *הוראה* - *Hora'a* - Torah Law was taught to Israel. Targum Onkelos translates it as the place where the incense was offered by connecting it with the word - *מור* - *Mor* - Myrrh and Nard. Rashbam (ibid.) explains it thus; - *מריה* - *Moriah* means the land of the Emorite, as though it had written *Emoriah*. Many other Alefs in Scripture are missing in this way. It seems to me that - *מריה* - *Moriah* comes from the root in the verse (Lev 27:33) - *וְאִם הִמַּר יְמִיר* - *V'im Homair Ya'mir* - For if he does exchange it. Because in fact Mount Moriah was the place where Isaac was exchanged, and another was slaughtered in his place. The full verse reads, “He is not to be concerned whether it is good or bad, nor shall he exchange it; or if he does exchange it, then both it and its substitute shall become holy. It shall not be redeemed.” The exchange of Isaac was done at the level of *Gevurah* - Judgment and *Din* - Law. This is Fire which comes from Water.

180. וצר: ולא כתיב יר אלא לר דייקא שהוא מגזרת (שמות ד' כ"ה) ותקח לפרה לר וגוי. ופי' רוב המפרשים ז"ל דבר חד, איזמל חריף כמו חרבות לורים. וצס' הכתב והקצלה שם פי', וז"ל, צמכרשצ"י (לך לך ל"ג) מהו לר אסותא, ע"ש. נראה שפירשוהו מן הלרי אין בגלעד, נמלא ג"כ חולם כמו (יחזקאל כ"י) ופגג ודגש ושמן ולרי נתנו וגוי. ותהיה קיחת הלור כאן עיקרי צשמים וסמי רפואה להלמות הצשר להשקיט צס הדם ולרפאות הצבורה, עכ"ל. ופי' ולר בהן שיש בכל האותיות שני כחות האלו ההפכים לחתוך כחרצ חד ולרפאות כאחת, והיא מנפלאות הצבורה ית'.

He shaped/healed: The text does not say - *יצר* - *Yotzar* - Formed, (like a potter forms clay) but rather - *צר* - *Tzur* - which has its source the verse, (Ex 4:25) “And Ziporah took a - *צר* - *Tzur* - Flint, etc.” Most commentators translate the word to mean a sharp stone which Ziporah took to use as a scalpel to perform the circumcision. As it is written (Josh. 5:2) “Take yourselves sharp swordstones.” In the book Hak'tav V'Hakabala it is explained thus. In the Midrash of R. Shimon b. Yochai (Lech Lecha 93) it is written, “What is - *צור* - *Tzur*? It is a balm. It would seem that this midrash relies on the connection between this word and the same word used in Jeremiah (8:22) Is there is no - *צרי* - *Tzari* - Balm in Gilead?” It is sometimes written with the *Cholom* vowel sound as in the verse (Ezek 27:17) “and panna, and honey, and oil, and - *צרי* - *Tzori* - balm.” The taking of the *Tzur*, as in “And Ziporah took a - *צר* - *Tzur*,” may actually mean that she took some incense roots and healing herbs to use as a balm for placing on the wound

after the circumcision, to prevent excessive swelling and bleeding. In the context of our Mishna the word means both cutting and healing, for that is the unique property of letters, that they can be used to cut sharply or heal gently at the same time. This is a miracle of God's making.

181. בהן: כמו ודברו זבן, (לעיל פרק א' משנה ה') כוונתו שזר זבן כמו זבון ולא רק עמהם. ופי' שהאל"ף מכיל תוכו כל האותיות כולן. וכל אות זפרט מכיל תוכה כל האורות כולן. ופי' הכי: שיש זחי' שרוח כל דבר הנמלא כבר כתוב ורשום תוך האותיות. לדוגמא, זרע האילן יש זתוכו שני זחיות, כדלהלן.

With them: The Hebrew word - בהן - *Bahen* translates either as 'in them' or 'with them'. It is used the same way here as it is used in the text above, (Ch. I Mishna 5) 'And His word is in them,' meaning that God cuts and heals inside them rather than simply with them. The letter *Alef* contains all the other letters. And each individual letter contains within it all the possible permutations of the potential shapes of things. It is as though the spirit of every possible thing is already written and sealed into the nature of the letters. As for example, the seed of the tree already contains within itself a blueprint for the design of the two ideas which will be explained as follows.

182. נפש כל היציר: א) חיות תורשתי ונפון זכל האילנות שמהם נמחה מזריחת העולם עד עתה, כולם נתנו כחם לזרע הריא, וגמלאים זו כמו נפש.

The soul of every [existing] thing: A.) The hereditary life force hidden inside everything, in every tree that has grown since the beginning of creation until now to give birth to this tree. All of them have put their own DNA into the seed that produced this tree. They exist within it like a soul.

183. וכל העתיד לצור: ב) הזרע יש זו כל מה שיזטרך לזמחת אילן חדש, כאלו האילן החדש כתוב ורשום תוך גרעין הזרע. וכמוזן שגם הדור השני שיוולד אחריו - מן הזרע שיזרע מהאילן שעוד לא נתחדש - גם היא רשומה תוך הזרע הריא כמו נפש. ופי' שתוך כל אות ואות מכ"ז אותיות רשומה כל הזריאה מתחלתה עד סופה. שכל אות מכיל זתוכה כל הכ"ז האותיות וכל האפשריות וכל הכחות. וזה סוד הרוח שזאה מרוח הקודש, (פרק א' משנה ח') זחי' אלהי"ם חיי"ם, שכל החיות והחיות זאה מן הזחי' הריא שורש כל החיים והחיות.

The soul of every future creation: B.) The seed contains within it everything necessary for the creation of a new tree, as though the new tree were already designed and foretold in the seed. So it is with the generation that will be born after it, from the seed that will grow on the tree which has not yet grown. It is also written into this seed like a soul. What this means is that inside each one of the 22 letters the entire Creation from beginning to end is already written. Because each letter contains within itself all other 22 letters and all their potential and power. This is the secret of *Ruach* - Breath which comes from the *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit, (see Ch. I. Mishna 8) at the level of *Elohim Chayim* - The Living God. Where all the Life Force and all Existence comes from that level of being at the root of all life and existence.

Mishna 3

Twenty Two foundation letters, carved in the voice, hewn in breath and fixed in the mouth in five places. *Alef, Chet, Heh* and *Ayin* in the throat (gutturals). *Gimel, Yud, Chaf* and *Kuf* in the palate (palatals). *Dalet, Tet Lamed, Nun* and *Tav* in the tongue (linguals). *Zayin, Samekh, Shin, Resh* and *Tsadi* in the teeth (dentals). *Beth, Vav, Mem* and *Peh* in the lips (labials).

משנה ג'

עשרים ושתיים אותיות יסוד, חקוקות בקול, חצובות ברוח, קבועות בפה בחמש מקומות, אחת ע"ב גרון, גיכ"ק בחיך, דטלג"ת בלשון, זסשר"ץ בשיניים, בומ"ף בשפתים.

Preface to Mishna 3

After describing how the 22 letters comprise and contain all possibilities, permutations and potential, that is to say, the mystery of the letter *Alef* = 1 *Alef* = 1000, the Ruach/Breath from Ruach/Breath described above (Ch. I. Mishna 9), the mishna now comes to describe their structure and how they are all combined within the letter *Alef*. To do this properly our mishna refers back to Ch. I. mishna 8 where the letters had more embryonic forms referred to as Voice, Breath and Speech; the first of many triplicates in Sefer Yetzira. Here they receive a broader exposition. Voice, Breath and Speech are the equivalent of *Alef, Mem* and *Shin*. Breath, Water and Fire. Thorax, Abdomen and Head. All concepts we will be addressing later in this book. Voice comes not only from the throat, but also out of the resonance and movement of the diaphragm, abdomen and stomach. Speech comes not only from the movement of the mouth, but also from the brain wherein the words are imagined and visualized, as has been explained. (See preface to Ch. I mishna 3.) *Ruach*/Breath comes not only from the movement of air as a result of breathing out of the lungs, but also from the *Ruach Hakodesh* Holy Spirit which is the source and root of all Life. Every one of the 22 letters integrates all these three elements within it, Voice, Breath and Speech in the mouth.

פתיחה למשנה ג'

אחרי הסבירו איך הכ"צ אותיות כולן כוללות כל האפשרויות והוויות, שהיא סוד האל"ף, צחי רוח מרות, וכדלעיל (פרק א' משנה ט'), צא להסבר תצניתן, מהות האות האל"ף הכוללת כולן. וכדי לרדת לעמקות חוזר לאחוריו לפרש המשנה הקדמה, (משנה ח') להרחיב ביאור ענין קול רוח ודבור, שהן השילוש הראשונה. והנה קול רוח ודבור הן דוגמא כמו המ"ם אל"ף שי"ן, מים רוח ואש (צטן גוייה וראש שיחפרשו להלן צפרק ג' משנה ה'). כי הקול צא לא רק מן הגרון, אלא מן הדבור ותנועת הצטן והכרס ג"כ. ודבור צא לא רק מחיתוך הפה, אלא מן המוח שבו נלטייר המילים כמו שהסברנו, (עיין פתיחה לפרק א' משנה ג' ד"ה והוי הדע"ת). ורוח צאה לא רק מתנועת האויר שצגשימת האדם, אלא מן רוח הקודש שהיא שורש החיים. והנה כל אות ואות משולב משלש יסודות הללו, קול רוח ודבור צפה.

In this mishna the subject discussed concerns the five phonetic families. They correspond to groups of fives, (2 x 5 fingers, 2 x 5 Commandments, 2 x 5 Sefirot. Ch. I mishna 2) between which there exists a covenant in the tongue and flesh. The secret of 2 x 5 is expressed in the letter - ה"ה - *Heh* as will be explained later.

צמשנה זו מדובר על חמשה מולאות הפה. והן כנגד חמש מול אלצעות (פרק א' משנה צ') שיש צנייהם צרית יחוד צלשון וצמטור. וענין חמש חמש הוא סוד אות ה"ה ויתצאר עי"ה להלן.

Mishna 3

Twenty Two foundation letters, carved in the voice, hewn in breath and fixed in the mouth

in five places. *Alef, Chet, Heh* and *Ayin* in the throat (gutturals). *Gimel, Yud, Chaf* and *Kuf* in the palate (palatals). *Dalet, Tet Lamed, Nun* and *Tav* in the tongue (linguals). *Zayin, Samekh, Shin, Resh* and *Tsadi* in the teeth (dentals). *Beth, Vav, Mem* and *Peh* in the lips (labials).

משנה ג'

¹⁸⁴ עשרים ושתים אותיות יסוד, ¹⁸⁵ חקוקות יסוד, ¹⁸⁶ בקול, ¹⁸⁷ הצובות ברוח, ¹⁸⁸ ברוח, ¹⁸⁹ קבועות בפה ¹⁹⁰ בחמש מקומות, אחה"ע ¹⁹¹ בגרון, גיכ"ק

184. כ"ב אותיות יסוד: פי' אותן שאמרנו לעיל במשנה הקדמה שכולן תחזות תוך האל"ף, והאל"ף תוך כולן, צמוד הרוח שבא מרוח הקדש. דע כי צאות צמוד חמש חמש, כדלעיל (פרק א' משנה ב'). והנה הרוח הנמשכת תוך האל"ף היא אות ה"י שבאה אך ורק צבצב הפה מה שאין לאל"ף עלמה.

Twenty Two Foundation Letters: Those letters already described in the previous Mishna as all being contained within the *Alef* and the *Alef* in all of them as part of the secret of the *ruach*/breath which comes from the *Ruach Hakodesh*/Holy Breath. The letters come in sets of five, as we learned above (Ch I. Mishna 2) Note, the breath accompanying the letter *Alef* (which has no breath of its own) comes from the letter *Heh* = 5.

185. חקוקות: חקיקה צחי' ספי' מלכות, ומשמעו מושג נחון רוחני, (עיין פרק א' משנה א' ד"ה חקק). ומלכות היא סוד הפה, כדאיתא בתקו"ז מאמר פתח אליהו (י"ז).

Carved: Carving is always associated with the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty. It suggests a spiritual concept or subject as was taught above, (Ch I. Mishna 1 cit loc Carved) *Malkhut* - Sovereignty is seated in the mouth as we learn from Elijah's speech in the *Tikunei Zohar* (17a)

186. בקול: פי' קדם לדיבור שהוא בטוי הכוונה צמילים הצאות מהמות, יש כבר התאמנות הרגון להתקשר וזהו קול. ואותו הרגון מופיע בצאותיות ג"כ.

In the voice: Before Speech, which is the articulation of the intent in words coming from word-centers in the brain, there is already an exertion of effort to reach out coming from the desire to connect. That is the Voice referred to here. That desire also manifests in the letters.

187. הצובות: פי' סילוק והסרת חומר להשאיר ריקנות ע"י החליצה, ומשמעו פה סילוק הרוחני לפנות מקום למושג גשמי.

Hewn: Hewing means the removal of matter to make room for the hewn empty space. In this context it suggests the removal of the purely spiritual to make room for the physical.

188. ברוח: רוח היא מרכזה לרגון להתקשר.

In the Breath: Breath is the vehicle for the desire to connect.

189. קבועות בפה: פי' הכוונה שצמילים היא תוך דיבור המילים והמשפטים שבאים מכוונות מן המות. והדבור כמו מרכזה להכוונה במחשבת כל האדם בתנועתו ורגשיו וחיותו.

Fixed in the mouth: That is to say, the intent within the words constitutes the inside or meaning of those words and sentences being spoken intentionally by the mind. Speech is the vehicle carrying each person's thoughts and intentions in their movement, emotion and life.

190. בחמש מקומות: פי' כמו שיש חמש חמש אלצעות הרגלים וציניהם אות ברית, צחי' אות ה"ה שנתוסף לו לצרבהם אבינו, כמו שפרשנו לעיל, (פרק א' משנה י"ג, ד"ה וחתמו) כמו כן יש בין חמש חמש אלצעות הידים אות ברית, צחמש מקומות צפה. והנה הצל הפה שהיא סוד אות ה"ה היא הנפש והרוח והגשמה לכל הכ"צ אותיות. וזה פי' מאמר פתח אליהו (תקו"ז י"ז). מלכות פה תורה שבעל פה קרינן ליה ע"כ שלפי פשוטו הוב ליה למימר, מלכות עטרה המתגלה בפריעת הערלה בקיום מלות מילה. אלא שבא לרמז על סוד ז', ז' לעומת ז', לא ז' אף ז' קתני, שיש צחי' מלכות צברית המעור ויש צחי' מלכות צברית הלשון. וכמו שחייב האדם לקדש עלמו צאות ברית קדש כן לריך האדם לקדש עלמו צחמש מקומות צפה. שעל האדם להיות קדם בעל פיו כדי לשמרו לקדשו, וזה פירוש תורה שבעל פה, כעין הקדושה והשמירה הדרושה ממנו צגוף המעור ודו"ק.

In five places: just as there are five toes on each foot with a covenant of Brit between them, corresponding to the letter - ה"ה - *Heb* which was added to Abram's name, as was explained above (Ch I. Mishna 12. cit. loc. And sealed) so, similarly there exists a covenant between the five fingers of the hand, in five places in the mouth. The breath issuing from the mouth, representing the letter - ה"ה - *Heb* which is the *Nefesh*/breath, *Ruach*/spirit and *Neshama*/soul of all 22 letters. This is what Elijah in his speech (Tikunei Zohar 17a) means when he says, "*Malkhut* - Sovereignty is the mouth, also called the Oral Torah, (Torah *She'B'al Peb* - of the Mouth)." Now, according to the simple flow of that Elijah text, reference to the mouth appears out of context. First Elijah referred to the right and left arms as *Hesed* - Lovingkindness and *Gevura* - Might. Next he called *Tifferet* - Glory, the torso, then *Netzach* - Victory and *Hod* - Beauty the two thighs, with *Yesod* - Fundament the end of the body, the sign/letter of the covenant. Then he said, *Malkhut* - Sovereignty is the mouth, also called the Oral Torah, (Torah *She'B'al Peb* - of the Mouth). Would it not have been more appropriate to continue, saying, *Malkhut* - Sovereignty is the crown revealed by the circumcision in the fulfillment of the commandment of *Brit Mila*? What Elijah is teaching us is that there is a correlation and parity between the covenant governing *Malkhut* - Sovereignty in the flesh of the body and that governing *Malkhut* - Sovereignty in the mouth. And just as one is obliged by the covenant to sanctify oneself in the letter of the sacred covenant in the flesh, so must one sanctify oneself in the five places in the mouth. A person must become a בעל פה - *Ba'al Peb*, master of his mouth in order to guard and sanctify his speech. Analogous to the custodial holiness demanded of a person in sexuality.

191. גרון, חיד, לשון, שינים, שפתים: פי' זו סדרן, מן העומק על החי'ון. ועמוק הוא הגרון שמשם השכינה מדברת כדאיתא צוה"ק (פנחס רל"ב) ובגרון דוקא נמצאת אותיות אה"ע.

Throat, palate, tongue, teeth and lips: This is the order in which they pass from the deepest part of the mouth outwards. The larynx is the most profound, and that is where the *Shekhina* - Divine Dwelling Presence is said to speak from, as we learn in the Zohar, (Vol III. Pinchas 235a) And it is where the letter - ה"ה - *Heb* comes from, together with *Alef*, *Chet* and *Ayin*.

Mishna 4

Twenty two foundation letters set into the wheel in 231 gates. The wheel turns front and back. An indicator of this is that there is nothing higher in Good than pleasure, and nothing lower in Evil than plague.

משנה ד'

עשרים ושתים אותיות יסוד קבועות בגלגל ברל"א שערים, חזר גלגל פנים ואחור, סימן לדבר אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה מנגע.

Preface to Mishna 4

After explaining the secret of the letter *Heb* which is the spirit/breath moving the *Alef* through the five phonetic families, the mishna comes to teach how all the letters resemble gates through which the Simple Desire flows

פתיחה למשנה ד'

אחרי ציורו סוד אות ה"ה שהיא הרוח המחיה אות האל"ף צסוד חמשה מולאות הפה, צא להסביר איך כל האותיות הן כמו שערים אשר דרכם שופעת הרלון הפשוט.

It is written (Isa 55:8) "For My thoughts are not your thoughts," In the Zohar (Vol. III 5b) it is taught, My thoughts? - the word is written in the singular, without the *Vav* indicating plurality - My thought; a single thought. It is virtually impossible for a human to grasp the concept of God's thought, a Single thought; a thought alone, unaccompanied, followed or repeated. Because the natural state of the mind is that which is never still even for a moment. It's impossible for the mind not to think countless thoughts, even the person himself is unable to keep track or count of them all. But God's thought is absolutely one only. One may not even reflect on this thought. And were it not for Isaiah the prophet having already compared God's thought to our own we would not be permitted to compare them in parallel. And so it is with the matter of Will and Desire. God's is the simple and elegantly single desire by comparison to ours which are almost infinite in their variety between the creepy crawlly base and blazingly magnificent and holy.

דע כתיב (ישעיה נ"ה ח') כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי וגו'. ואיתא בזוה"ק¹⁹² מחשבותי כתיב חסר בלא ואל"ו ודריש ליה מחשבותי לשון יחיד כמו מחשבה אחת, עיי"ש. וכמעט אי אפשר לבשר ודם להשיג ענין מחשבה אחת בזודדה לגמרי. כי טבע מוח האדם שאינו שוקט ואינו נח אף רגע, ואל"א שלא יהי המוח חושב מחשבות רבות אין חקר עד שהאדם

192. (זוה"ק ג' ה'י:) כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי, כי לא מחשבותי מחשבותיכם, מחשבותי כתיב חסר בלא ו'. תא חזי, מחשבה דקודשא צריך הוא, היא עלאה ורישא דכלא, ומבהיא מחשבה אחשטו ארחין ושבילין, לאשתכחא שמה קדישא, ולאשתקנא ליה בתקוניו דקא יאות, ומבהיא מחשבה אחנגיד ונפיק שקיו דגנתא דעדן, לאשקאה כלא, ומבהיא מחשבה קיימין עלאין ותתאין, ומבהיא מחשבה משתכח תורה שבכתב ותורה שבעל פה. מחשבה דבר נש היא רישא דכלא, ומבהיא מחשבה אחשטו ארחין ושבילין, לאשטאה ארחוי צהאי עלמא ובעלמא דאתי, ומבהיא מחשבה אחנגיד ונפיק זומא דירר רע, לאצאשא ליה ולכלא, ומבהיא מחשבה אשתכחו עבירות חטאות וזדונות, עבודה זרה גלוי עריות ושפיכת דמים, ועל דא כי לא מחשבותי מחשבותיכם, עכ"ל.

(Zohar Vol III 5b) (Isaiah 55:8) "For My thoughts are not your thoughts, nor are your ways My ways." 'My thoughts' is spelled - מחשבותי - without a *Vav*. Come and see: God's Thought is the top and beginning of everything. Ways and paths emanate from that thought, in order to present the Holy Name and establish it properly. From that divine Thought issues the irrigating waters of the Garden of Eden, to water all things. That Thought maintains the highest and lowest creatures. It gives existence to the Written Torah and the Oral Torah. A person's thought is also the beginning of everything; ways and paths emanate from it and become the convoluted pathways of this world and into the World to Come. But it is from that thought there also issues the corruption of the Evil Inclination to harm him and everything. Transgressions, sins and malicious deeds come from that thought, as do idolatry, incest and bloodshed. Therefore the Torah says, "For My thoughts are not your thoughts."

עלמנו א"א שיעמוד עליהם לזררם כלל. אבל מחשבתו ית' אחד מוחלט, ואסור להרהר. ואי לאו שדמוי ישעי' הנביא בניגוד למחשבתו לא היינו מעמתים אותם דא לקבל דא כלל. וכן ענין הרלון, רלוננו ית' האחד והפשוט לעומת רלונותינו רבו רצון זוחלי עפר גם להוטי אש קדש.

So, the gates come built of stones, because a letter is referred to as a stone and with these stones, words are built. So we read, (Gen 49:24) "...by the hands of the Mighty One of Jacob, from there, the Shepherd, the Stone of Israel." Rashi (ibid.) explains stone to express *Malkhut* - Sovereignty. This fits with what was said in the previous mishna about *Malkhut* - Sovereignty being associated with the mouth. God combined the letters with one another, because a single letter alone cannot make a word or convey speech. Two letters, however, can certainly do so. And this is the law concerning writing or erasing on the Sabbath. Someone who writes is not transgressing the law until they write two letters. Every word can be turned around to read forwards or backwards to make two words, thus, - בא-בא, בג-גב - .The gates referred to in the mishna are all built of two letters each. And it is through each gate that there flows from the source, like a river of abundance, the Simple Desire. During the period of its flow the Simple Desire is clothed in letters and words and phrases. For the Simple Desire to be manifest within us, in our body and soul, it has to become part of the complex matrix of words and sentences which define who we are. For thus was ever the soul of the human being, whatever it has no words for is beyond its grasp and cannot be thought of. Even a person's feelings remain a mystery until he has the words with which to define them.

על כן צאו השערים בנויים מאבנים, כי האות נקראת אבן, שבהם צוניים מילים. וכן כתיב (בראשית מ"ט כ"ד) משם רעה אבן ישראל וגו'. ועיין פרש"י שם¹⁹³ אבן לשון מלכות ע"כ. ופי' מלכות פה כדלעיל במשנה הקדמ. שהקב"ה לרפן אלו אם אלו, כי אות לצדה איננה לא תיבה ולא דבור, אבל משתי אותיות נעשית דבור. וכן דין לשבת, הכותב אינו חייב עד שיכתוב שתי אותיות. וכל תיבה מתהפכת לקרא ישר והפך לעשות שתי תיבות כגון אב-בא, בג-גב וכו'¹⁹⁴. והשערים המדוברים כאן במשנתנו צוניים משני אבנים. ודרך כל שער נוצעת השפעה כמו נהר ממקור השפע היא הרלון הפשוט. ובמשך שפיעתו נוזלת רלון מלכש מילים ותיבות ודברים. כי כדי שהרלון הפשוט תופיע צנפשו הולך להתלכש בתשורת מילים דבורים ומשפטים. כי כן טבע נפש האדם, על מה שאין לו מילים אינו יכול לחשוב, וגם על הרגשו אינו עומד אם אין לו צמה לתוארם.

193. רש"י (בראשית מ"ט כ"ד) רועה אבן ישראל עקרו של ישראל לשון אבן הראשה לשון מלכות כ"כ. אבן ישראל - לשון נוטריקון אב וכן אבן וצנין יעקב וצניו ע"כ.

Rashi (Gen. 49:24) "the Stone of Israel." This means the root of Israel. Stone is an expression of leadership as in (Zac 4:7) "and he will bring out the capstone with shouts." And expression of Malkhut - Sovereignty. Stone of Israel - *Even* - Stone is a Notariqon. - אבן - *Av & Ben*, Father and Son, Jacob and his children.

194. ושל שלשה אותיות נעשית 6 בתים, כגון מחל-מלח, חלם-חמל, למח-לחם, שהם 3 פעמים 2. ושל ארבעה אותיות נעשית 24 בתים שהם 4 פעמים 6. ומחמש אותיות נעשית 120 בתים שהם 5 פעמים 24. ומשש אותיות נעשית 720 בתים שהם 6 פעמים 120. ומשבע אותיות נעשית 5040 בתים שהם 7 פעמים 720. ומשמנה אותיות נעשית 40320 בתים שהם 8 פעמים 5040. ומתשעה אותיות נעשית 362880 בתים שהם 9 פעמים 40320. ומעשרה אותיות נעשית 3628800 בתים שהם 10 פעמים 362880. ומאחת עשרה כגון והאחשדרפנים (אסתר ט' ג') שיש בה 11 אותיות נעשית 39,916,800 בתים שהם 11 פעמים 3628800 (ר אלעזר מגרמיזא). וכסוד כל הבתים שע"י הכ"צ אותיות כולם באים למספר, 1,124,000,727,777,607,680,000 בתים. (עיין לקמן פרק ד' משנה י"ג)

A three letter word can make 6 'houses', e.g. - למח-לחם, חלם-חמל, למח-לחם = 3 x 2. A four letter word makes 24 'houses', = 4 x 6. The longest word in Scripture has 10 letters, (Esther 9:3) - והאחשדרפנים - it refers to a class of civil servant in the Persian Government. 10 letters make 3628800 'houses', or 10 x the previous amount of houses. The sum of all the possible 'houses' made possible by the 22 letters, is 1,124,000,727,777,607,680,000.

Mishna 4

Twenty two foundation letters set into the wheel in 231 gates. The wheel turns front and back. An indicator of this is that there is nothing higher in Good than pleasure, and nothing lower in Evil than plague.

משנה ד'

¹⁹⁵ עשרים ושתים אותיות יסוד ¹⁹⁶ קבועות בגלגל ¹⁹⁷ בר"א שערים, ¹⁹⁸ חזר גלגל פנים ואחור, ¹⁹⁹ סימן לדבר ²⁰⁰ אין בטובה למעלה

195. כ"ב אותיות יסוד: פי' אותן שאמרנו במשנה הקדם שהן קבועות צפה בחמש מקומות.

22 Foundation letters: Those about which we said in the previous Mishna that they are set in the mouth in five places.

196. קבועות בגלגל: וזה סוד הגלגל, אין לה תנועה רק ע"י כפייה, וכמו כן אין למילים פשר אם אין להם כוונה. שהכוונה היא המנוע, כי צלי הכוונה אשר צו הנה המילה רק קול והצל הפה. ובשציל זה כתר מלכות הוא צלוצת גלגל, וגם פה נקראת מלכות (פה מלכות, תורה שבעל פה קרינן ליה) כי המלכות מתגלגלת, ואינה נפסקה צמיתת המלך או המלכה כי המלכות עולמה והכתר מושגים אי-ממשים הם. כן האותיות אע"פ שיש להם הווייה עולמית, אבל דיבורים ומילים אין להם הווייה בעולם, ורק בצוונה תוך פה המדבר שהוא מנועם יש להם הווייה. והפה הוא הוא הגלגל, והמילים והדיבורים שצתוכה אין להם תנועה צלי הכוונה שהיא הרצון. ור"ל פה הוא ג"כ מושג אי-ממש, כמו המלכות שאינה נפסקה כלל. כד"א (ישעיה מ' ה') וראו כל זשך יחדו כי פי יהו"ה דבר וגו'. והי' די לאמר וראו כל זשך יחדו כי יהו"ה דבר וגו' מאי משמע פי יהו"ה דווקא. אלא רמז צאמרו פי יהו"ה כי אע"פ שדצרי הנציאים והצטתתם עתיקים, ונציאים כבר תמו ומתו, פי יהו"ה דבר. ופי יהו"ה כמו המלכות והכתר שאינה נפסקה אפילו צמיתת הנציא ודו"ק. והיא לנו מזה שהאותיות קיימת והגלגל קיים צלי תנועה ואותיות קבועות צגלגל הוא הפה וצכה הכוונה שצרוח היואלת דרך הפה מלטתפות האותיות להיות מילים להוציל הרצון שצתוכס.

Set into the wheel: This is the secret of the wheel. It does not move unless it is moved, but once moving it continues until a force is exerted to stop it. So it is with words. They have no meaning unless the person uttering them moves them with his *kavana* - intent. The *kavana* - intent is the meaning empowering the words, for without intention words are merely voice and breath. This is why the image of the wheel is chosen to depict the Sephirah of *Malkhut* - Sovereignty, and *Malkhut* - Sovereignty is associated with the mouth for the same reason. Sovereignty revolves as well, and does not cease with the death of the king or queen, for sovereignty and the crown are intangible concepts. Similarly, although one might argue that letters have an existence per se, words and speech definitely lack intrinsic existence. It is only when a sentient person is uttering them in his mouth that words have existence. And then they continue independently of the speaker. The mouth is the equivalent of the wheel. The words and phrases in the mouth have no meaning/motion without the *kavana* - intent which is the will or desire of the speaker. Mouth, then, is also a concept in the sense that sovereignty is conceptual, and has a similar revolving continuity, as it is written, (Isa. 40:5) "And all flesh will see together that it is the Mouth of God which has spoken." Now, it would have sufficed to have written, And all flesh will see together that it is God who has spoken. What is the significance of the Mouth? The secret hinted at in the phrase Mouth of God is that although the words of the prophets and their promises are ancient, and the prophets themselves are dead and gone, the Mouth of God has spoken. The Mouth of God, like *Malkhut* - Sovereignty described above, does not cease, even with the death of the prophet. In summation: The letters have existence as the wheel exists without movement. The letters are attached to the wheel, i.e. the Mouth, and with the power of the *kavana* - intent in the breath with which they are uttered out of the mouth, the letters combine to become words carrying the *kavana* - intent, representing the desire of the speaker, with them.

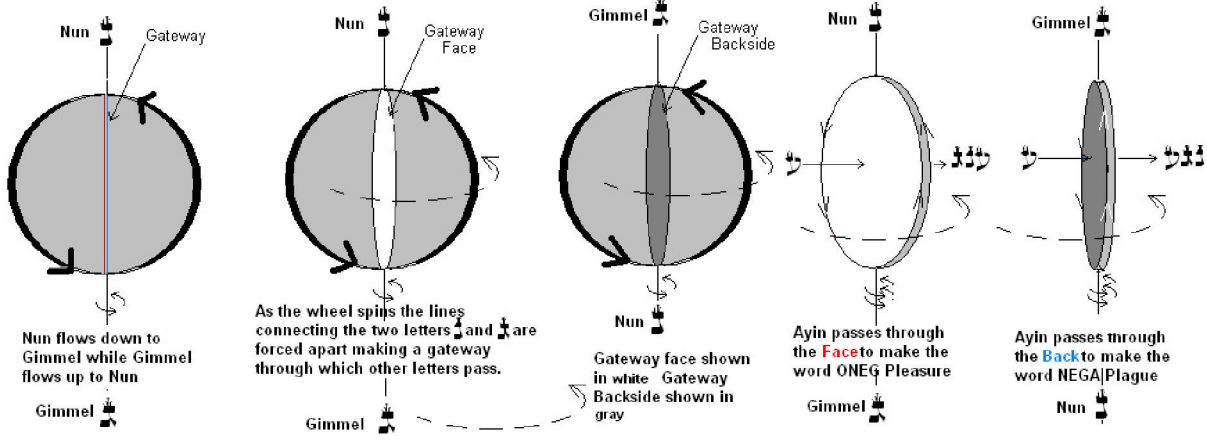
197. בר"א שערים: עיין צלוצר שסדרתים כמו גלגל.

In 231 gates: See illustrations 1 and 2 of the wheel of 231 Gates.

198. חזר גלגל פנים ואחור: דייק פנים ואחור ולא ישר והפך לאמר שהשערם מסתוצצות צגלגל, כעין ב-ב-א-א-ב-א-ב-א והאותיות השלשיות צצות דרכן בצאצבאצבאצב פנים ואחור, פי' לא כמו מחט שתופרים צו את הכפתור אל הצגד שצציה מחט ישר והפך, מוליד ומציה את המחט דרך הנקצ צכפתור. אלא כמפורש צמשנתנו שהגלגל חוזר פנים ואחור. כאלו הכפתור מתהפך פנים ואחור, וגם מסתוצצ כמו גלגל.

The wheel turns front and back: Note: the text says front and back, and does not say 'to and fro'. This is an important distinction. The gates formed by the combination of letters such as - ב-א-ב-א-ב-א - are revolving. The next letter passes through, between the revolving letters, as though it were crossing the dashes or spaces between the

letters in the previous example, - בַּזְאֵבִים אֵבֵרִים אֵבֵרִים - in the motion of Front and Back. Not to and fro like a needle being pulled to and fro through the holes in a button, but rather the way it is stated in our Mishna, that the wheel itself is turning as well as revolving.

199. סימן לדבר: שלשה סימנים בספר יצירה, דא ואידך (משנה ו') כ"צ חפלים וגוף א', והא (פרק ו' משנה ג') שהאש נושאה את המים. ובעה"י יבוארו על מקומן. ופי' שאם תקשה לך איך אפשר שחזר הגלגל פנים ואחור, יהיה זה לסימן. ותיבט סימן זא מגזרת (בראשית א' י"ד) והיו לזאת גוי', תרגום יונתן - ויהון לסימנין ע"כ. ונ"ל שמדובר על אות האל"ף שהיא הנהר היוצא מעדן וכדלהלן, ופי' שיש בחי' פנים ואחור לכל דבר. ועיין לקמן פרק ו' משנה ה', (ד"ה טוב לעומת).

An indicator of this: There are three *Simanim* - Indicators in Sefer Yetzira; a.) this one, b.) Ch. II Mishna 6, An indicator, 22 desires and one body. c.) Ch. VI Mishna 3. An indicator, Fire carries water. Each will be explained. It's meaning here is to explain the spinning of the wheel on its axis rather than its natural rotation. If you wonder how this rotation operates, well then, here's a way of looking at it. The Hebrew word, - סימן - *Siman* - is found in the Targum on the verse, (Gen 1:14) "Let them be for signs." The Targum (attrib. Jonathan) translates this word as *Simanim*. In my opinion the text is referring to the letter *Alef* which is the river flowing out of Eden as will be explained. And what it is trying to say is that there is a face and back to everything. See also Ch. VI Mishna 5, (cit. loc. Good parallel Evil)

200. אין בטובה למעלה מענג: כתיב (בראשית ז' י"ג) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'. ענג ר"ת עד"ן נה"ר ג"ן. וזה סוד ג' סעודות שבת, כד"א (ישעיה נ"ח י"ג) וקראת לשבת ענג וגו'. ואיתא (שבת קי"ח) אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המקיים שלש סעודות בשבת וכו'. ובענין נהר היוצא מעדן, איתא בזו"ק (בראשית כ"ו:) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים וגו', אליו אינון ארבעה דנכנסו לפרדס, חד עאל צפישו"ן וכו'. וזא"ד ורביעאה עאל צפר"ת, דאיכו מוחא דביה פריה ורביה, בן זומא וכן עזאי דעאלו בקליפין דאורייתא, הוו לקאן צהון, רבי עקיבא דעאל צמוחא, אחרמר ביה דעאל צשלם ונפק צשלם ע"כ.

There is nothing higher in Good than pleasure: It is written (Gen 2:10) "A river flows out of Eden to irrigate the garden." - ענג - *Oneg* - Pleasure is a *Notariqon* spelling, - *Eden, Nahar, Gan* - eden, river, garden. This is the secret of the three Sabbath meals, as it is written (Isa. 58:13) "And call the sabbath a pleasure." In the Talmud, (Shabbat 118a) we read, "R. Simon b. Pazi in the name of R. Yehosua b. Kapara said. All who celebrate three meals on Shabbat fulfill the verse, And call the sabbath a pleasure. etc. Concerning the eden, river, garden teaching we learn in the Zohar, (Vol. I. 26b) "It is written (Gen 2:10) "A river flows out of Eden to irrigate the garden and thence it splits into four head-waters." These are the four who entered paradise. One entered via the river *Pishon* etc. The fourth entered via the River *Farat* - (Euphrates) which is the part of the brain governing *Piriab V'Riviv* - sexual reproduction. b. Zoma and b. Azai who entered via the inconsequential aspects of Torah ended up damaged by it. It was R. Akiba who entered through the brain, about whom we learned, he entered in peace and exited in peace."

201. ואין ברעה למטה: וקשה דה"ל ואין ברעה למעלה מענג. כשאומר למעלה מענג פי' אין יותר חזק ואליס, א"כ יאמר ואין ברעה למעלה מנגע ופי' ג"כ יותר חזק ואליס. אלא ודאי הפי' שזא להרגיש בחי' זה לעומת זה, שזחי רע הוא היפוך הטוב בחי' אחר ופנים.

And nothing lower in Evil than plague: Why does the text not say 'and nothing in Evil greater than plague', why

does it say lower than? When the text says there is nothing higher than pleasure it means nothing greater than. If so, why not use the same expression to talk of plague? The meaning, surely, is that the one is the reverse of the other, not the parallel. Evil is the reverse of Good not its parallel. (See Ch VI. Mishna 5)

202. מנגע: ויסודו (בראשית י"ב י"ז) וינגע יהו"ה את פרעה נגעים גדולים וגו'. ואיתא (בראשית רבה מ"א ז') ריש לקיש בשם בר קפרא אמר פרעה בראתן לקה אמר רש"ג מלאני זקן אחד מוכה שחין בליפורין ואמר לי כ"ד מיני שחין הם ואין לך קשה מכולם שהאשה רעה לו אלא ראתן בלבד וברו לקה פרעה ע"כ. והוא היפך הענג ממש. וכן איתא בזוה"ק (בראשית כ"ו): כגוונא דפרעה ומנראי דפרח בהון שחין אבצעות, אבל לישראל יחא ענ"ג ע"כ. וי"ל נג"ע ר"ת נח"ש, גאו"ה עמל"ק, ועיין לקמן פרק ו' משנה ה' (ד"ה זה לעומת).

Plague: The source for the word - נגע - *Nega* - Plague is, (Gen 12:17) "God smote (*naga*) Pharaoh with heavy plagues (*Nega'im*)" In the midrash, (Gen Rabba 41:2) we read, Resh Lakish in the name of b. Kapara, said. Pharaoh was struck with *Ra'athan* - (Abscess of corpus cavernosum or penis). R. Shimon b. Gamliel said, 'I was approached by a boil smitten old man in Zippori who told me the following. There are twenty four types of boils, none, however, are as painful or as devastating to attempts at sexual relations with a woman as the type called *Ra'athan*. And it was specifically this type of boil with which Pharaoh was smitten." If *Nega* - Plague is associated with *Ra'athan* this would explain its being the reverse of *Oneg* - Pleasure. In the Zohar, (Vol. I 26b) we read, "Like Pharaoh and the Egyptians upon whom there flourished the boils. But the Jewish People enjoyed *Oneg* - Pleasure. - נגע - *Nega* - Plague is a Notarikon of the words - גאו"ה עמל"ק - נח"ש, *Nachash* - Snake, *Ga'avah* - Pride, *Amalek*. See Ch. VI. Mishna 5 (cit. loc. This parallel)

Mishna 5

How did he weigh them and substitute them? *Alef* with each of them and each of them with *Alef*. *Beth* with each of them and each of them with *Beth*, repeating endlessly. Consequently they emerge in 231 Gates, and, consequently, all speech and all existence emerges from them. And, consequently, all existence emerges in a single Name.

משנה ה'

כיצד שקלן והמירן א' עם כולן וכולן עם א', ב' עם כולן וכולן עם ב', חוזרות חלילה, נמצאו יוצאות ברל"א שערים, ונמצא כל הדבור וכל היצור יוצא מהם, ונמצא כל היצור יוצא בשם אחד.

Preface to Mishna 5

After explaining how the letters are fixed into the wheel and how the wheel revolves while spinning front and back, the mishna comes to add the reminder that it is not only the letter *Alef* to which this process is happening, but to and with all 22 letters.

פתיחה למשנה ה'

אחרי הסברו איך האותיות קבועות בגלגל, ואיך הגלגל מסתובב וגם מתהפכת פנים ואחור, צא צמסנה ומוסיף עליו לאמר שלא רק עם האל"ף עשה כן, אלא אם כל הכ"ב אותיות.

Mishna 5

How did he weigh them and substitute them? *Alef* with each of them and each of them with *Alef*. *Beth* with each of them and each of them with *Beth*, repeating endlessly. Consequently they emerge in 231 Gates, and, consequently, all speech and all existence emerges from them. And, consequently, all existence emerges in a single Name.

משנה ה'

כיצד ²⁰³שקלן והמירן א' עם כולן וכולן עם א', ב' עם כולן וכולן עם ב', ²⁰⁴חוזרות חלילה, נמצאו יוצאות ברל"א שערים, ונמצא כל הדבור ²⁰⁵וכל היצור ²⁰⁶יוצא מהם, ונמצא כל היצור ²⁰⁷יוצא בשם אחד.

203. שקלן והמירן: עיין לעיל בפירושו למשנה ב'.

Weigh them and substitute them: See above, Mishna 2.

204. חוזרות חלילה: עיין צ"ס' הכתב והקבלה (ויקרא ח' כ"ו) וז"ל שם חלה הונח ע"ש האורה העגולית הנעשה בעיסה בגמר הלישה, ויהיה חלה מענין מחול ומחולות ע"ש התנועה הסבבית הנעשות צעת הריקוד, וכן סער מתחולל, הרוח החזק ההולך סביב סביב בעגול, ומזה הלשון חוזר חלילה הרגיל ברבותו ע"כ.

Repeating endlessly: The commentary *Haketav V'Hakabala* (Num 7:26) notes the following: The name *Challah* applied to bread baked for the Sabbath comes from the round shape it takes on after being kneaded. The word - חלה - *Challah* is cognate with - מחול - *Machol* - Dance because of the circular form of the dance. Similarly the phrase - סער - *Sa'ar Mitcholel* - whirlwind, uses the same root because it spins around itself in a circle. This is also the source for the common rabbinic phrase - חוזר חלילה - *Chozzer Chalila* - Repeating Endlessly.

205. וכל היצור: ויסודו (בראשית ב' ז') ויילר יהו"ה ה' את האדם עפר מן האדמה וגו'. ואיתא (ברכות ס"א.) דרש רב נחמן בר רב חסדא מאי דכתיב ויילר ד' אלהי"ם את האדם בשני יודי"ן שני ילדים ברא הקדוש ברוך הוא אחד ילר טוב ואחד ילר רע ע"כ. ופי' שהקב"ה נקרא יולר שהמציא שני הילדים באדם, כי הילירה הראשונה בתורה הוא הפסוק הג"ל ויילר יהו"ה ה' את האדם.

All existence: It's source is the verse (Gen. 2:7) "The Lord God formed man of dust from the earth." The Talmud, (Berachoth 61a) notes, R. Nachman b. R. Chisda taught, 'Why does the verse say - וייצר - *Vayitzer* - He Formed, using two *Yuds* - יי - in the word? To teach that God created him with two desires, one the good desire, the other the

bad desire.” The meaning of this Talmudic teaching is that God is called - יוצר - *Yotzer* - He who forms, because of the two - יצרים - *Yitzarim* - Desires, He formed within us. The very first time the word - וייצר - *Vayitser* - He Formed, appears in the Torah it is written with an extra letter *Yud*, and teaches about the two opposing desires built into humans.

206. יוצא מהם: ולא אמר צא מהם. ויסודו (בראשית א' י"ב) ותולא הארץ דשא וגו'. צווי נאמר 'תדשא' ולמעשה נאמר 'ותולא', ועוד דיוקים כמו שפרשו לעיל (פרק א' בפתיחה למשנה י"א) שבשיטה זו יש כבר מקום לענות ולאי-בזנה וסרצנות שעליה החיים צנויים. וזה קרה לא רק בציווי הקצ"ה להאדם ובצווי אל האדמה, אלא גם אל האותיות, שיש כבר בהם אותו טבע למרות. ופי' ונמלא כל הדבור וכל היצור יולא מהם, מהשערים המתגלגלים ומסחוצצים.

Emerges from them: The Hebrew word in the text of the Mishna is - יוצא - *Yotzei* - Come out of, and not simply - בא - *Ba* - Come from. Its source is the verse (Gen 1:12) “And the Earth put out grass.” In the original command, God said - תדשא - *Tadshei* - Sprout. The text tells us, however, - ותוצא - *Vatozi* - The Earth ‘put out’. Along with other discordant notes discussed above, (See Ch. I. preface to Mishna 11). The words are ambiguous precisely because there is a powerful ambiguity and ambivalence built into the original instruction. There is sufficient room for error and misunderstanding as well as disobedience to support Life which depends upon it. This is not merely built into the code of DNA of organic Life as was discussed above, but is also written into the template for the combination of the twenty two letters. The original letters in their conceptual form already contain the tendency to disorder and unordered recombination. All manner of speech and all permutations of form ‘come out’ of them, i.e. the 231 Gates that spin and revolve.

207. יוצא בשם אחד: שם אלכיים היינו אות אל"ף כמו שיתבאר במשנה ו'.

Emerges in a single Name: The Name referred to is the Name - אלהי"ם - *ELOHIM*, associated with the letter *Alef*, as will be explained in Mishna 6.

Mishna 6

Formed substance out of chaos and made that which was not into that which is. He also hewed great columns from air which cannot be grasped. *Alef* with all of them and all of them with *Alef*. Inspecting, substituting and making all of existence and all speech one Name. An indicator of this: 22 desires and one body.

משנה ו'

יצר ממש מתהו, ועשה את שאינו ישנו. וחצב עמודים גדולים מאויר שאינו נתפס. אל"ף עם כולם וכולם עם אל"ף. צופה וממיר ועושה את כל היצור ואת כל הדבור שם אחד, וסימן לדבר עשרים ושתים חפצים וגוף אחד.

Preface to Mishna 6

This chapter ends with an all inclusive summary; a coda comprising everything that has been written so far. It explains how the latter *Alef* which is the *Ruach*/Breath emanating from the *Ruach Hakodesh*/Holy Spirit (Ch. I. Mishna 9) at the level of *ruach* from *Ruach* / breath from Breath, contains all 22 letters and all possibilities and permutations within it. It also contains all desires; for it is the secret of the *Yetzer Tov* / Good Desire and *Yetzer Ra* / Evil Desire.

פתיחה למשנה ו'

מסיים הפרק כמאסף לכל מחנות באחרית דבר, והוא תוכן כל הדבורים עד עתה. מסביר איך אות האל"ף שהיא הרוח הנמשכת מרוח הקדש, (פרק א' משנה ט') בחי' רוח מרוח, כוללת כל האותיות וכל הדברים שהם כל האפשרויות, וכוללת גם כל הרגשות שהם סוד יצר טוב ויצר רע.

Mishna 6

Formed substance out of chaos and made that which was not into that which is. He also hewed great columns from air which cannot be grasped. *Alef* with all of them and all of them with *Alef*. Inspecting, substituting and making all of existence and all speech One Name. An indicator of this: 22 desires and one body.

משנה ו'

²⁰⁸יצר ²⁰⁹ממש מתהו, ²¹⁰ועשה את ²¹¹שאינו ישנו. ²¹²וחצב ²¹³עמודים גדולים ²¹⁴מאויר שאינו נתפס. אל"ף עם כולם וכולם עם

208. יצר ממש מתהו: לפי שיטתנו צספר ילירה אפשר להבין מאמר זה באופן פשוט, יצר ממש מתהו, פי' כמו שמבואר בפרק א' במשנה י' (ד"ה תהו) ששנינו, שלש מים מרוח חקק וחלצו בהן תהו וצבו וכו'. וציארנו תהו ע"פ הגמרא (פסחים פה:) וצכמה דוכתין משמע שענין התהו מרמז לתאוה. ופי' כל היצורים צאים מן התהו, כי שם כסא התאוה. ופי' שרוננו הפשוט ית' המציא הכ"צ אותיות, וצבם לר כל היצורים כדלעיל משנה צ'. וצבם, היינו צחוך היצורים יצר הקצ"ה שני יצרים יצר טוב ויצר רע.

Formed substance out of chaos: Continuing with our approach to the Sefer Yetzira this Mishna may be understood in simple way. Instead of reading it as - יצר - *Yatzar* - Formed, we might read it - יצר - *Yetzer* - Desire. Meaning, as was read in Ch. I. Mishna 10 (cit. loc. Chaos) "Three, water from breath, carved and hewed with them chaos and void." It was explained there that chaos is often referred to in the Talmud as a powerful desire, (Pesachim 88b) The Mishna, then, may be read as saying 'Desire is substance from chaos,' for chaos is the 'throne' of desire. As has been explained, God's Simple Desire has produced the 22 letters with which all of existence is formed, as above, (Mishna 2) The phrase, 'with which' also means 'within which'. God formed both the Good and Evil desires inside all existence.

209. ממש מתהו: ממש מגזרת (דברים כ"ח כ"ט) והיית ממשש צבירים כאשר ימשש העור צאפלה וגו'. ודבר שיש צו ממש הוא כעין דאיתא (ספר הצביר משנה צ') אמר ר' צרכיה מאי דכתיב (צבאשית א' צ') והאקץ היתה תהו וצבו מאי משמע היתה, שכבר היתה תהו, ומאי תהו דבר המתהא צני אדם, ומאי צבו, אלא תהו היתה וחזרה לצבו, ומאי צבו דבר שיש צו ממש דכתיב צבו צו הוא ע"כ. ומוצן מדצריי שצבו הוא דבר שיש צו ממש, והוא צא מן התהו, ויהי' פירוש משנתנו יצר ממש מתהו שעשה צבו - הוא דבר שיש צו ממש - מתהו. וצבמה שהצברנו לעיל פרק א' במשנה י' (ד"ה וצבו) מוצן שיש שתי מיני יצרים, התהו היא תאוה לדבר או לדברים צוערים בקרב האדם כרעצון ללחם ולמאון למים.

אבל הרגש הבהו איננו כן, אלא הרגש חלל פנוי בלבד, הרגש הריקנות והחסרון והאפס. ופי' שמתכו שהוא בלבול וערצוב כל התאוות הנמשכים מכ"צ אותיות שזאים מן האל"ף בצוד הרוח הנמשך מן רוח הקדש שהיא משכן הרלון הפשוט שורש כל הרלונות, משם יר הקצ"ה יר ממש שאינו רלון סתם לדבר מה אלא הרגש החסרון כמו סוג הרלון הא' שהסברנו בפתיחה לפרק א' משנה א'.

Substance out of chaos: The source of the word - ממש - *Mamash* - Substance is found in the verse (Deut. 28:29) "And you will be - ממשש - *M'Mashesh* - Feeling at midday like a blind man feeling in the dark." Substance is something which can be felt. As we learn in the book, Bahir (Mishna 2) "R. Brachia said, "What does the word "was" in the verse (Gen. 1:2) "And Earth was chaos and void" signify, it suggests that chaos already existed. What is - תהו - *Tobu* - Chaos? - תהו - *Tobu* is that which - מתהא - *M'Ta'be* - Astonishes people. What is - בהו - *Bobu* - Void? - בהו - *Bobu* is that which used to be - תהו - *Tobu* - but changed back to - בהו - *Bobu* - Void. What is - בהו - *Bobu* - Void? Something having substance, as it is written, - בו הוא - *Bobu - Bo Hu* - It Is In It." It is apparent from the teaching of R. Brachia in the Bahir that what we generally refer to as - בהו - *Bobu* - Void, does not actually mean emptiness but rather something having substance flowing as a consequence of the - תהו - *Tobu* - Chaos. Our Mishna, 'Formed substance out of chaos', means, He made - בהו - *Bobu* - i.e. something having substance, out of - תהו - *Tobu* - Chaos. With what was said above, (Ch. I Mishna 10 cit. loc. And Void) it is understood that there are two types of desire. Chaos is understood to be the sensation of desire inside a person for things; burning like a fire, e.g. as the hunger to eat something or thirst for water. But the sensation of Void is unsimilar. It is the sensation of emptiness and a vacated space inside the self. A feeling of lack and want, a sense of the No-thing. Chaos more closely resembles a mixture and blend of all the desires flowing from the 22 letters which come from the Alef in the mystery of the *Ruach*/Breath flowing from the *Ruach Hakodesh* / Holy Spirit, which is the seat of the Simple Desire, source of all desire. From there God formed substance which is not an undifferentiated desire for something, rather a sensation of lack and emptiness. As was explained in the Preface to Ch. I Mishna 1.

210. ועשה: ויסודו (בראשית א' ז') ויעש אלהים את הרקיע וגו'. ופרש"י שם - תקנו על עמדו והיא עשייתו כמו ועשתה את לפניו ע"כ. ובזה מבואר המדרש (רבה בראשית ד' ו') כתוב ויעש אלהים את הרקיע זה אחד מן המקראות שהרעיש בן זומא את העולם ויעש אתמהא והלא במאמר הן הוי (תהלים ל"ג) בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל זכאם ע"כ. בן זומא הוא שפס הרקיע מזדיל כשגש אצבעות בין מים עליונים למים תחתונים, ורעש לדעת מה ובמה תיקונו, כי עשייה לשון תיקון הוא כדדרשו חז"ל וכמוצא ברש"י. ושאל לאמר, אי הוה כתוב ביה ויהי כן כמו שכתוב אלא שאר הנצראים הייתי דורשו כפשוטו. אבל עכשיו שהעידה קרא עליה ויעש ופי' עשייה לשון תיקון, שתקנו הקצ"ה, א"כ במאי תקנו, דהא אם הבדל בין חשק טוב לחשק רע הוא כ"כ מוחלט שאין להם נגיעה זו בזו א"כ מה תיקונו, ועדיין בן זומא מבחון ודו"ק.

And made: The source for the word - עשה - *Asa* - Made, is the verse (Gen. 1:7) "God made the firmament." Rashi (ibid.) explains the word - עשה - *Asa* - Made, as 'fixed' in place. God set it up to stand alone, that was the 'making' of it. As it is written (Deut 21:12) "She shall do her nails." This explanation by Rashi can help us understand a Midrash (Genesis Rabba 4:6) "It is written, 'God made the firmament,' this is one of the verses with which Ben Zoma stormed the world. "What does the verse mean, 'God made'?" he thundered. "Wasn't everything already created at God's word, as it is written (Psalm 33) "At God's word the heavens were made and in the breath of His mouth all their hosts"? It was Ben Zoma who saw the firmament splitting three finger-breadths between the waters above and the waters below the heavens. He thundered because he wanted to know what and how can they be fixed. - עשייה - *Asiya* - Making is an expression of Fixing, as Rashi explains. Ben Zoma asked the following question. If the verse had said, "And it was so" the way the text describes the rest of Creation, then I would have interpreted this verse in the same way. But now that the verse adds the phrase 'And God made' suggesting that something still needed to happen after God said "Let there be a firmament, etc." that it was not simply so. It follows then that God 'fixed' it. If God fixed it, what was the fixing? If there is still such a visible split between Good Desire and Evil Desire that they never 'touch' one another then in what manner is the firmament fixed? And thus is Ben Zoma considered to be 'still outside'. (See Ch. I Mishna 4 cit. loc. Depths of Good. see Ch. III preface to Mishna 5)

211. את שאינו ישנו: פי' אותו הרגש של ריקנות המכונה בשם זהו וממש, עשהו, פי' תקנו הקצ"ה שזה הרגש האין הוא הרגש הרלון הפשוט, וכמו שהסברנו לעיל (בפתיחה לפרק א' משנה ו' ד"ה והנה) פסוק פותח את ידך שהרלון היא היא השוצע. שמה שמרגיש האדם בחוכו שאיפות ותאוות ורלונות הן דוגמת הרלון הפשוט עי"ש.

That which was not into that which is: Meaning, that sensation of emptiness and lack which we called - בהו - *Bobu* - Void and Substance, God 'made' which is to say, 'fixed' it. This sensation of the No-thing is in fact the sensation of the sensation of the Simple Desire. And as was explained above, (Ch. I. Preface to Mishna 6 cit. loc. It is written) the verse, (Psalm 145:16) "Open Your hand and satisfy every living thing with desire." actually states clearly that it is the

אל"ף. צופה²¹⁵ וממיר ועושה²¹⁷ את כל היצור²¹⁸ ואת כל הדבור²¹⁹ שם אחד, וסימן לדבר²²¹ עשרים ושתים²²² חפצים וגוף

desire that satisfies. We now read our Mishna to mean, the fact that a person can feel aspirations, longings and desires inside himself is a mirroring of the simple and divine desire. That which was not, i.e. the sensation of emptiness, has now become, that which is.

212. וחצב: פי' סילוק והסרת חומר להשאיר ריקנות ע"י החציבה.

And hewed: Hewing always means the removal of substance to make space for the emptiness.

213. עמודים גדולים: פי' ילך טוב וילך רע בחי' אהבה ויראה.

Great columns: These great columns are the Good and Evil desires, Love and Fear of God.

214. מאויר שאינו נתפס: פי' מאותן רלוות שהם בחי' אין, המורגשים כחלל רק בקרב האדם. כי זה ההרגש הוא סוד כל העבודות הן זקום ועשה הן צבור מרע. וקשה, מי יכריע בין ילך הטוב לרע. דהא לקמן צפרק ג' משנה ג' איתא שהאויר מכריע בין ההפכים. אבל עם שני ההפכים חלוצים מאויר, א"כ מי יכריע ביניהם. וזה סוד גדול, ועיין לקמן (שם), וצעה"י יבואר שם. ואויר שאינו נתפס מרמז לאות אל"ף שאין לה מצטא צהבל הפה.

From air which cannot be grasped: Meaning, from those desire which are at the level of *Ain* - No-thing. That sensation of emptiness, the experience of the hole inside a person, that feeling is the source and seat of all feelings of worship, whether in the active or passive sense. Whether in the do-good or avoid-evil mode. The question is this: Who makes the final decision on whether to follow the good or evil inclination? Further in the book (Ch. III Mishna 5) we learn that Air makes the decision between the two opposites. But if the two opposites are actually hewn out of Air, then who's doing the deciding among them? Herein lies a great mystery, as will be explained, (ibid.) Air that cannot be grasped hints at the letter *Alef* which has no expression in breath.

215. צופה: בגמ' אין דורשין מעשה צרביצ"ח וכן זומא שאמר צופה הייתי בין מים עליונים למים תחתונים וכו'. ועיין לעיל פרק א' משנה ו' (ד"ה לפייח), ומשמעתו הצנה והצחנה בלב.

Inspecting: We find this word used in the Talmud (Hagiga 13b) where it discusses the story of R.Yehoshua b. Chanania and ben Zoma who said I am - צופה - *Tzofeh* - Inspecting the split between the waters above and the waters below the heavens. (See Ch. I. Mishna 5 cit. loc. Their Appearance) The word suggests comprehension and perception in the heart.

216. וממיר: עיין לעיל משנה ב' (ד"ה המירן).

Substituting: See above, (Mishna 2 cit. loc. Substituted)

217. את כל היצור: פי' כל אשר ילך מכ"צ אותיות צבחי' רוח מרוח (עיין לעיל פרק א' משנה ט') כגון המים והאש וכל דבר גשמי.

All of existence: Meaning, everything formed of the 22 letters at the level of *ruach* from *Ruach* / breath from Breath. (see Ch. I. Mishna 9) Existence, like Water, Fire and every physical thing.

218. ואת כל הדבור: פי' כל מה שלא נכנס תוך העולם הגשמי צבחי' רוח הקודש (עיין לעיל פרק א' משנה ח') כגון קול רוח ודבור.

All speech: Meaning, everything not included in the definition of the physical things, at the level of *Ruach Hakodesh* / Holy Spirit Speech, Voice and Breath. (see Ch. I Mishna 8)

219. שם אחד: צב"ש אחד לא כתיב אלא שם אחד. אע"פ שהעולם נצרך צעשרה מאמרות, וגם התורה נחנה צעשרת הדברות עכ"ז כולם שם אחד. שלא יתעה האדם לחשוב שהאותיות הם עלמיות מוקדם, כי האותיות יאורים הן, וכל יצירת הכ"צ אותיות לא היה אלא כדי שאנחנו נוכל לדבר ליחדו ית' בלשוננו, אבל מלדו ית' הוא נשאר אין סוף. וגם אחדותו ויחידתו לאו צמנין הוא. והוא צרלוגו הפשוט האליל, צרא, ילך ועשה.

One Name: The text does not say 'making all of existence and all speech with one Name.' What this teaches is that although the universe is created through the medium of Ten Sayings and although the Commandments are given as

Ten Sayings, nonetheless they are all One Name. A person should not make the mistake of thinking that the letters are a primal, original and uncreated substance or concept, rather the letters are created things, too. The process of forming the 22 letters only came about so that we would be presented with the ready-made means of discussing and proclaiming God's Oneness in our own tongues. From God's point of view the letters were not a necessity or prerequisite to Creation, and He remains unchanged by them, *Ain Sof* - Infinite. God's Oneness is also not a numerical oneness. God in His Simple Desire conceived, created, formed and made all things. Though all things are One name, they were not created with One Name. Even God's Name is created for our benefit.

220. וסימן לדבר: זהו הסימן השני בספר יצירה.

An Indicator of the thing: This is the second indicator in the book.

221. כ"ב חפצים: ויסודו (בראשית ל"ד י"ט) כי חפץ צבת יעקב וגו'. ופי' הכ"ב אותיות הם כ"ב רלונות, ויתבאר בפרקים הבאים, חפץ לשון תשוקה. ועיין לקמן פרק ו' משנה ה'.

22 Desires: The source for this word, - חפץ - *Chafetz* - Desire, is to be found in the verse, (Gen. 34:19) "For he desired the daughter of Jacob." It suggests that the 22 letters are 22 desires, as will be explained in the coming chapters. - חפץ - *Chafetz* - is an expression of longing. (Ch. 6 Mishna 5)

222. וגוף אחד: בגוף אחד לא כתב, אלא וגוף. והוא סימן למה שאמר כל היצור וכל הדבור שם אחד, כי הכ"ב חפצים שהם רלונות שונים הם כולם אחד רלונות הפשוט. וגוף אחד היינו גוף העשר ספירות היא ג"כ רלונות הפשוט.

And one body: The text does not say 22 desires in one body, rather and one body. This is the indicator to the veracity of the previous statement that all of existence and all speech is One Name. Because the 22 letters represent 22 different desires, as will be explained, but they are all the one, single Simple Desire of God. One body refers to the Ten Sefirot which also represent the Simple Desire.

Mishna 7
משנה ז'

The following table is the simplest set of letters forming the 231 Gates. They follow a logical array. First *Alef* with each of the other 21 letters, then on the second line *Beth* with all other 20 letters, since it has already been paired with Alef in the first set, it is not necessary to be repeated. The third line begins with *Gimel* paired 19 letters beginning with *Dalet* and so on. $21 + 20 + 19 \dots + 1 = 231$

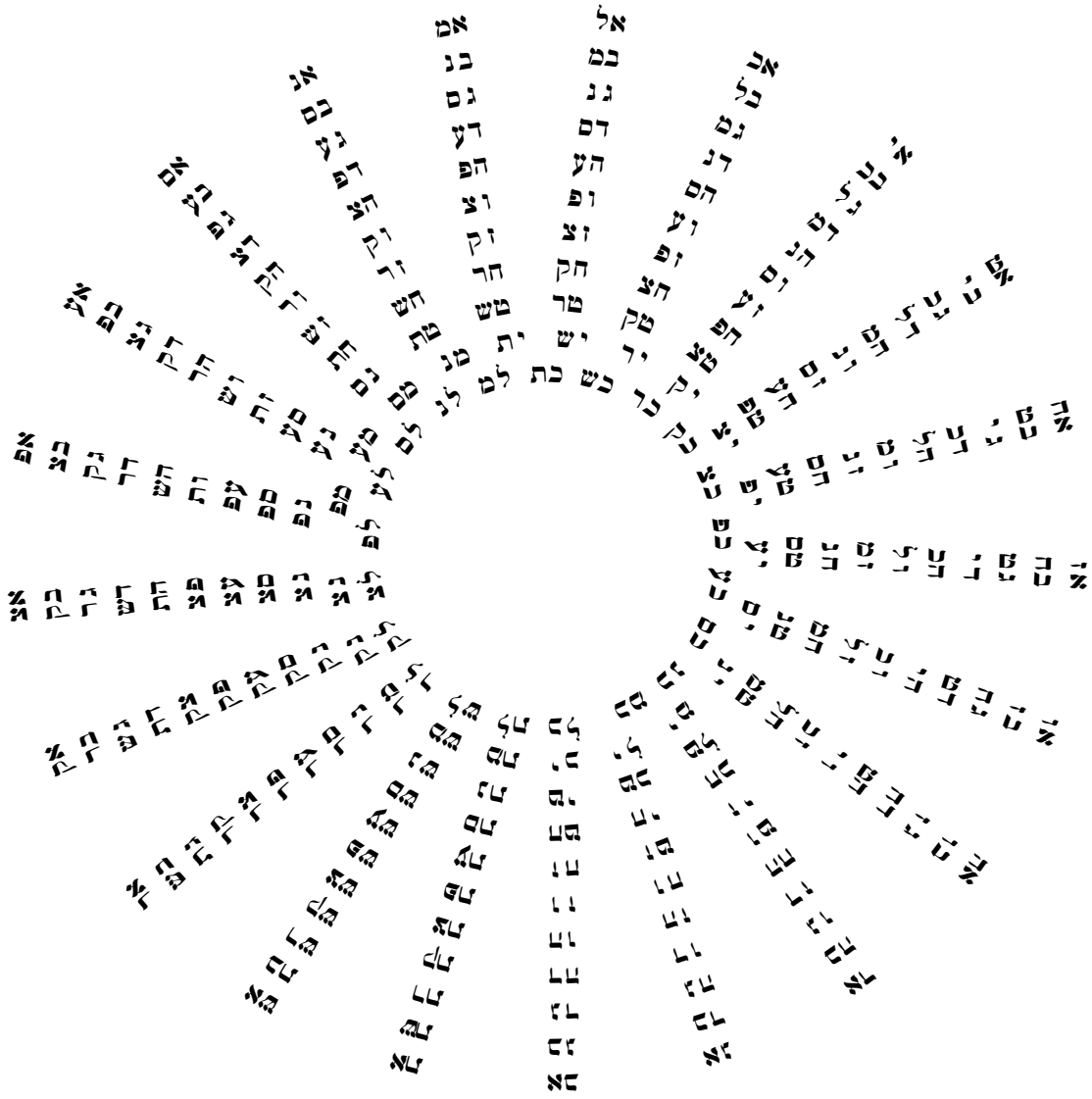
אב	אג	אד	אה	או	אז	אח	אט	אי	אכ	אל	אמ	אנ	אס	אע	אפ	אצ	אק	אר	אש	את
בג	בד	בה	בו	בז	בח	בט	בי	בכ	בל	במ	בנ	בס	בע	בפ	בצ	בק	בר	בש	בת	
גד	גה	גו	גז	גח	גט	גי	גכ	גל	גמ	גנ	גס	גע	גפ	גצ	גק	גר	גש	גת		
דה	דו	דז	דח	דט	די	דכ	דל	דמ	דנ	דס	דע	דפ	דצ	דק	דר	דש	דת			
הו	הז	הח	הט	הי	הכ	הל	המ	הנ	הס	הע	הפ	הצ	הק	הר	הש	הת				
וז	וח	וט	וי	וכ	ול	ומ	ונ	וס	וע	ופ	וצ	וק	ור	וש	ות					
זח	זט	זי	זכ	זל	זמ	זנ	זס	זע	זפ	זק	זר	זש	זת							
חט	חי	חכ	חל	חמ	חנ	חס	חע	חפ	חצ	חק	חר	חש	חת							
טי	טכ	טל	טמ	טנ	טס	טע	טפ	טצ	טק	טר	טש	טת								
יכ	יל	ימ	ינ	יס	יע	יפ	יצ	יק	יר	יש	ית									
כל	כמ	כנ	כס	כע	כפ	כצ	כק	כר	כש	כת										
למ	לנ	לס	לע	לפ	לצ	לק	לר	לש	לת											
מנ	מס	מע	מפ	מצ	מק	מר	מש	מת												
נס	נע	נפ	נצ	נק	נר	נש	נת													
סע	ספ	סצ	סק	סר	סש	סת														
עפ	עצ	עק	ער	עש	עת															
פצ	פק	פר	פש	פת																
צק	מר	צש	צת																	
קר	קש	קת																		
רש	רת																			
שת																				

The triangular array above has been rephrased to form a rectangular set of 21 x 11 letters. $21 \times 11 = 231$, below.

אב	אג	אד	אה	או	אז	אח	אט	אי	אכ	אל	אמ	אנ	אס	אע	אפ	אצ	אק	אר	אש	את
בג	בד	בה	בו	בז	בח	בט	בי	בכ	בל	במ	בנ	בס	בע	בפ	בצ	בק	בר	בש	בת	שת
גד	גה	גו	גז	גח	גט	גי	גכ	גל	גמ	גנ	גס	גע	גפ	גצ	גק	גר	גש	גת	רש	רת
דה	דו	דז	דח	דט	די	דכ	דל	דמ	דנ	דס	דע	דפ	דצ	דק	דר	דש	דת	קת	קש	קת
הו	הז	הח	הט	הי	הכ	הל	המ	הנ	הס	הע	הפ	הצ	הק	הר	הש	הת	צק	צר	צש	צת
וז	וח	וט	וי	וכ	ול	ומ	ונ	וס	וע	ופ	וצ	וק	ור	וש	ות	פת	פק	פר	פש	פת
זח	זט	זי	זכ	זל	זמ	זנ	זס	זע	זפ	זק	זר	זש	זת	עפ	עצ	עק	ער	עש	עת	עת
חט	חי	חכ	חל	חמ	חנ	חס	חע	חפ	חצ	חק	חר	חש	חת	סע	ספ	סצ	סק	סר	סש	סת
טי	טכ	טל	טמ	טנ	טס	טע	טפ	טצ	טק	טר	טש	טת	נס	נע	נפ	נצ	נק	נר	נש	נת
יכ	יל	ימ	ינ	יס	יע	יפ	יצ	יק	יר	יש	ית	מנ	מס	מע	מפ	מצ	מק	מר	מש	מת
כל	כמ	כנ	כס	כע	כפ	כצ	כק	כר	כש	כת	למ	לנ	לס	לע	לפ	לצ	לק	לר	לש	לת

The rectangular array has been plotted to describe a circle below, to suggest the wheel which is

capable of both spinning while revolving as discussed above, in Mishna 4.

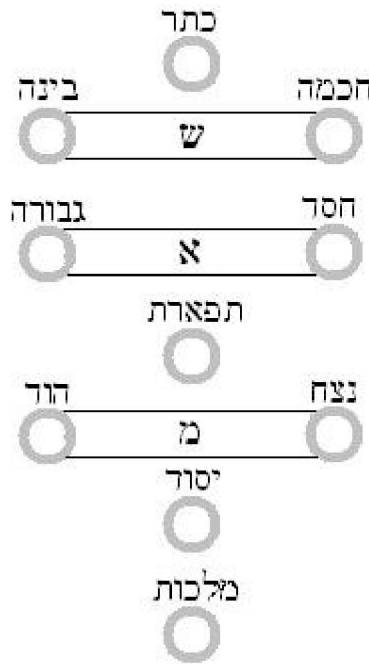
According to R. Moshe Cordovero the 231 sets above can be restated beginning at the end to form another 231 gates moving backwards. I have plotted them in a wheel to show how they can be seen spiralling in and out of the center.

אב	אג	אד	אה	או	אז	אח	אט	אי	אכ	אל	אמ	אנ	אס	אע	אפ	אצ	אק	אר	אש	את
בא	בג	בד	בה	בו	בז	בח	בט	בי	בכ	בל	במ	בנ	בס	בע	בפ	בצ	בק	בר	בש	בת
גא	גב	גד	גה	גו	גז	גח	גט	גי	גכ	גל	גמ	גנ	גס	גע	גפ	גצ	גק	גר	גש	גת
דא	דב	דג	דה	דו	דז	דח	דט	די	דכ	דל	דמ	דנ	דס	דע	דפ	דצ	דק	דר	דש	דת
הא	הב	הג	הד	הו	הז	הח	הט	הי	הכ	הל	המ	הנ	הס	הע	הפ	הצ	הק	הר	הש	הת
וא	וב	וג	וד	וה	וז	וח	וט	וי	וכ	ול	ומ	ונ	וב	וע	ופ	וצ	וק	ור	וש	ות
זא	זב	זג	זד	זה	זז	זח	זט	זי	זכ	זל	זמ	זנ	זס	זע	זפ	זצ	זק	זר	זש	זת
חא	חב	חג	חד	חה	חז	חח	חט	חי	חכ	חל	חמ	חנ	חס	חע	חפ	חצ	חק	חר	חש	חת
טא	טב	טג	טד	טה	טז	טח	טט	טי	טכ	טל	טמ	טנ	טס	טע	טפ	טצ	טק	טר	טש	טת
יא	יב	יג	יד	יה	יו	יז	יח	יט	יכ	יל	ימ	ינ	יס	יע	יפ	יצ	יק	יר	יש	ית
כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	כי	כל	כמ	כנ	כס	כע	כפ	כצ	כק	כר	כש	כת
לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	לי	לכ	למ	לנ	לס	לע	לפ	לצ	לק	לר	לש	לת
מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	מי	מל	מנ	מס	מע	מפ	מצ	מק	מר	מש	מת	
נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ני	נל	נמ	ננ	נס	נע	נפ	נצ	נק	נר	נש	נת
סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	סי	סל	סמ	סנ	סס	סע	ספ	סצ	סק	סר	סש	סת
עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	עי	על	עמ	ענ	עס	עפ	עצ	עק	ער	עש	עת	
פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	פי	פל	פמ	פנ	פס	פע	פצ	פק	פר	פש	פת	
צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	צי	צל	צמ	צנ	צס	צע	צפ	צק	צר	צש	צת	
קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	קי	קל	קמ	קנ	קס	קע	קפ	קצ	קר	קש	קת	
רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	רי	רל	רמ	רנ	רס	רע	רפ	רצ	רק	רש	רת	
שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	שי	של	שמ	שנ	שס	שע	שפ	שצ	שק	שר	שת	
תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט	תי	תל	תמ	תנ	תס	תע	תפ	תצ	תק	תר	תש	

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

End the Second Chapter
תם פרק שני

Chapter Three
פרק שלישי
Chapter of
Rabbi Akiba, Hasid
²²³
פרקא דרבי עקיבא חסידא

Preface to Chapter 3

In this chapter the essence of the Three Mothers will be discussed at length. Here we will find them presented in the horizontal array whereas until now we saw them arrayed side by side in three vertical lines in the form of weighing scales *Mem* on the right, *Alef* in the center and *Shin* on the left. (Ch. II Mishna 1) “Founded in the pan of credit and the pan of debt; the tongue of decree tips the balance between them.” The letter *Alef* is like a peg from which all of existence depends. There are 231 gates comprising the 22 letters fixed in a wheel that spins as it revolves front and back, as was explained (Ch. II Mishna 5). Now, imagine the letters, *Alef*, *Mem* and *Shin* standing up, as it were on

their legs, Lay them down on their backs, which requires a turn of 90°, and then make another turn of 90° degrees to the right, this will still have the

.223 (סנהדרין ק"י:) אמר רבא בר בר חנה אמר רבי יוחנן שבקא רבי עקיבא לחסידותיה וכו' עיי"ש.

(Sanhedrin 110b) Rabba bar bar Chana said in the name of R. Yochanan, “R. Akiba has abandoned his *Hasidut* - Piety.”

three letters laying down, but now the *Shin* is furthest away from you and the *Mem* is closest, *Alef* is still the axis around which they pivot.

Now, when you stand the letters back up on their feet by turning them through 90°, the *Shin* will be on top and the *Mem* on the bottom. Stand the letters up on their legs again by rotating them another 90° around the axis of the

Alef. This is how they will be considered throughout the current chapter. We learn

in the Talmud (Rosh Hashana 17a) Beth Hillel say: “What do we mean in the *Amida* service when we refer to God as - רב חסד - *Rav Hased* - Greatly Kind? We read the word - רב - *Rav* - as master or captain, for like a ship’s master God always steers towards *Hesed* - Lovingkindness.” It was possible to have rotated the original array of *Alef*, *Mem* and *Shin* in other directions, to the left or elsewhere, but the results would not have been identical. God steers toward *Hesed* - Lovingkindness, for this is how He produced a world full of *Hesed*. This explains how the letters went from standing in vertical columns, side by side, to standing one on top of the other to form three horizontal rows.

פתיחה לפרק ג'

מפרש מהות שלש אמות בכל פרטן. והסב אותן ממעמדן, שהיו עומדות זו אלל זו בקו, מ"ס צימין אל"ף באמצע ושי"ן משמאל צלורת מאזנים כדאיתא בפרק צ' משנה א', יסודן כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע צינתים עיי"ש. והוות אות האל"ף כמו מסמר שכל הצריאה תלויה עליה. רל"א שערים עשויים מכ"צ אותיות קצועות בגלגל, והגלגל מסתובב וגם מתהפך פנים ואחור כמו שהסברנו לעיל (פרק צ' משנה ה'). דמה במחשבתך שהאותיות אמ"ש עומדות נגדך כאלו עומדות על רגליהם, ראשיהם למעלה, ורגליהם למטה ושלשה קוים נמשכים מהם ולמטה. ה. השקע אותם על גבם שהאותיות שקועות על הארץ, פניהם למעלה והקוים נמשכים ממך והלה, והיא סיבב רבע העגול. ב. סבב המערכת ימינה רבע העגול, שהקוים משטחים על הארץ מימין לשמאל, והאותיות צימין. ג. העמד אותם מן הארץ שיעמדו פניהם מולך, ועכשיו השי"ן מלמעלה האל"ף באמצע והמ"ס למטה. איתא (ראש השנה י"ז.) צית הלל אומרים ורצ חסד מטה כלפי חסד ע"כ. דע שהיה אפשר ג"כ לסבב המערכת על דרך אחרת כגון סיבוב לשמאל או כיוונים אחרים. והקצ"ה מטה כלפי חסד, שבזה המציא עולם מלא חסדים. ובזה יובן איך האותיות אמ"ש נעשו קוים מימין לשמאל זו תחת זו כמו שמבואר בפרק ג'.

Mishna 1

Three mothers - אמ"ש - *AM"Sh*, (*Alef*, *Mem* and *Shin*), a great mystery; wonderful, obscured and sealed with six rings. From them emerges Fire, Water and Breath, divided into male and female.

משנה א'

שלוש אמות אמ"ש סוד גדול מופלא ומכוסה וחתום בשש טבעות, ומהם יוצא אש ומים ורוח ומתחלקין זכר ונקבה.

Preface to Mishna 1

It is written, (Gen 12:5) “And the soul they made in Haran.” The Targum and commentators (ibid.) explain the ‘soul they made’ as the souls of those who were converted to belief in One God by Abraham and Sarah. The Zohar (Vol. I. 79a) notes that the word for soul in the text, - נפש - *Nefesh*, is singular. In my opinion the word - את - *Et* - in the text is superfluous. It would suffice to have written - והנפש אשר עשו בהרן - *V'Hanefesh Asher Asu B'Charan*, to say ‘and the soul they made in Haran’. It is my opinion this verse is referring to the soul of Rabbi Akiba who was known to have a particular and special exegesis for every time the word - את - *Et* - The, appears in the Torah. R.

Akiba was from a family of converts to Judaism as we learn in the Talmud, (Sanhedrin 96a)

פתיחה למשנה א'

כתיב (בראשית י"ב ה') ואת הנפש אשר עשו בחרן וגו'. ודרשו רבותנו (תרגום, רש"י שם) על נפשות הגרים שגיירו. וזוה"ק (בראשית ע"ט.) דייקו מה דכתיב ואת הנפש ולא כתיב והנפש. וי"ל שזא לרמז על נפש רבי עקיבא, דורש אתין שזתורה (פסחים כ"ג:) שיהיה בן גרים שזא מסיסרא, כדאיתא בגמ' סנהדרין (ל"ו.).

In the book, *Megaleh Amukoth*, (*Va'Etchanan Ofan* 88) we read as follows. "Since I am permitted to speak I will say the following: Moses saw the spark of R. Akiba coming into the world at that time, as our sages tell us, (Sanhedrin 96b) 'Of the grandsons of Sisera taught Torah in public; who? R. Akiba.' For, as we learn (Horayot 10b) 'Greater is the sin performed for God's sake than a good deed done for bad reasons.' For of the seven times that wicked man [Sisera] had intercourse, it was the third time, about which the verse says: 'he lay down' which is a clean expression [for the act of intercourse, while the other six expressions are coarse] that Jael conceived with the spark of R. Akiba's soul.

(Judges 5:24 - Deborah's Song after the event)

Blessed above women is Jael, wife of Heber the Kenite, Above women in the tent she is blessed. (25) He asked for water and she gave him milk; In a magnificent bowl she brought him curds. (26) She reached out her hand for the tent peg, And her right hand for the workmen's hammer. Then she struck Sisera, she smashed his head; And she shattered and pierced his temple. (27) Between her legs he knelt -- He fell, he lay down; Between her legs he knelt, he fell; Where he knelt, there he fell -- destroyed.

(Judges 4:16 - narrative of the event)

... all the army of Sisera fell by the edge of the sword; not even one was left (*עד אחד* - *Ad Echad*). (17) And Sisera has fled (*נס* - *Nas*) on foot towards the tent of Jael wife of Heber the Kenite, for peace is between Jabin king of Hazor and the house of Heber the Kenite; (18) Jael went out to meet Sisera, and said to him, "Turn in, my lord, turn in to me; don't be afraid." He came in to her into the tent, and she covered him with a rug (*שמיכה* - *Smicha*). (19) He said to her, "Please give me a little water to drink, for I am thirsty (*צמתי* - *Tsameiti*)." So she opened a bottle of milk and gave him a drink; then she covered him. (20) He said to her, "Stand in the doorway of the tent, and it shall be if anyone comes and inquires of you, and says, 'Is there anyone here?' that you shall say, 'No (*אין* - *Ain - In*).'"

This is the meaning of the phrase, And Sisera has fled (*נס* - *Nas*) on foot; because, between her legs he knelt -- He fell, he lay down etc., that's why he fled there. When Jael went out to meet him she went acting out the same mystery of *Chokhma* - Wisdom that Leah used when she went out to meet Jacob intercepting him on his way home (Gen 30:16). That night Jacob lay with Leah and she conceived Issachar. Similarly, with this event, when Jael went out to intercept Sisera, she lay with him and conceived R. Akiba who was, (I Chron. 12:32) "From Issachar's descendants there were 200 leaders who understood the times and knew what Israel should do." That's why R. Akiba used to say, (Pesachim 49b) When I was an ignoramus I used to say, 'Show me a scholar and I'll bite him like an ass.' This is a reference to the mystery in the verse, (Gen 49:14) 'Issachar is a bony ass, Crouching down between two hurdles.' The word - *גרם* - *Gorem* - Bony can also be translated as Cause. The verse would then read, Issachar is caused by the ass. [It was the braying of the ass which alerted Leah to the fact Jacob was nearing home. She went out and intercepted him before he reached Rachel's tent where he was scheduled to spend the night. Instead he spent the night with Leah, and Issachar was conceived.] This connection is made in the Rekanati's commentary to Genesis (ibid.) At the end of her song, Deborah says, (Judges 5:31) "So let them

be destroyed, all your enemies, O Lord.” But hinting at the soul of R. Akiba, she continues, “And His lovers, like the sun in its might, shine forth.” She was hinting at Moses [who is compared to the sun], about whom the verse says, (Ex. 33:7) “Now Moses used to take the tent and pitch it outside the camp, a good distance from the camp, and he called it the tent of meeting. (38) And it came about, whenever Moses went out to the tent, that all the people would arise and stand, each at the entrance of his tent, and gaze after Moses until he entered the tent”. But Moses is the secret of the Written Torah, whereas R. Akiba is the secret of the Oral Torah. That’s why Deborah also used the word - בגבורתו - *Bi’Gevura’to* - in its *Gevurah* - Might to hint at R. Akiba. This also explains the mystery of the word, - שמיכה - *Smicha*, ‘And she covered him with a - שמיכה - *Smicha* - rug.’ The Midrash (Yalkut - Judges 4:44) quotes Rabbi Yehuda saying, ‘I have searched all of Scripture but have not found another use of the word - שמיכה - *Smicha*, what could it mean, but that God testifies, - שמי כה - *Sh’mi Cho* - My Name is Here; God testifies that Jael’s *kavvana* - intent was purely for the sake of heaven. A mystery hinted at here is R. Akiba whose soul left his body when he finished the - כ”ה - 25 letters of the *Sh’ma* prayer. That’s why the text says - עד אחד - *Ad Echad* - not even one was left, a hint to R. Akiba whose soul left at the word - אחד - *Echad* - One, as we learn in the Talmud (Berachoth 61b). And that explains Sisera’s words, ‘for I am thirsty (צמתי - *Tsameiti*) written without an - א - *Alef*, for *Alef* is the One, hinting at the - אחד - *Echad* - One [thirst without the *Alef* - One] whereat R. Akiba died; that is why Sisera had to drink. And that is why Sisera tells Jael, if anyone comes and inquires of you, and says, - היש פה - *Hayesh Poh* - ‘Is there anyone here?’ - יש פה - *Yesh Poh* - has the Gematria - numerical value of 395, which is the same as - רבי עקיבא - Rabbi Akiba. Jael was to say No! using the word - אין - *Ain* and not the more common - לא - *Lo*. But the same word - אין - *Ain* that means No in Hebrew, can also be read as *In*, which means exactly the opposite, for in Aramaic, *In* means yes!. Both Yes and No are true, for while it was true the spark of R. Akiba was not there at that very moment, it would be arriving shortly. It is also hinting at the fact that R. Akiba was the rabbi who ‘fixed’ Aramaic, as we learn in the Talmud (Avoda Zara 5) When Adam was shown the Book of Chronicles, he looked as far as R. Akiba’s life and death, whereupon he [grieved and] quoted the verse, (Psalm 139:17) “How precious Your friends O God.” Now, the opinion of the sages is well known, that Adam spoke Aramaic, as we learn in the Talmud (Sanhedrin 38b) R. Yehuda in the name of Rav said, ‘Adam spoke Aramaic, as it is written, “How precious Your friends O God.”’ Now the *Notarigon* from the first letters of the four words, How precious Your friends O God - מ”ה יקר - *Meh Yקר* - spells the word - ארמי - *Arami* - Aramaic. And so it was when Joseph was shown the spark of R. Akiba (Gen 49:24) “But his bow remained firm, And the arms of his hands were agile, From the hands of the Mighty One of Jacob (From there is the Shepherd, the Stone of Israel)” The words - אביר יעקב - *Avir Yaakov*, Mighty One of Jacob spell - רבי עקיבא - Rabbi Akiba. The reference to the - זרעי ידיו - *Z’roei Yadav* - ‘arms of his hands’ also hints at the - זרע י’ - *Zera Yud* - 10 drops of Seed which squirted from Joseph’s hands. - משם ר”עה א”בן י”שראל - *Mishom Roeh Even Yisrael* - From there is the Shepherd, the Stone of Israel, also spells the word - ארמי - *Arami* - Aramaic. Because R. Akiba was a product of the *Klipoth Nogah*, Shells of Light, the husks and dross which shield the growing thing before it matures. R. Akiba had no ancestral merits to assist and protect him, for he was from a family of converts to Judaism. He is the one who “fixes” the *Klipoth Nogah*, Shells of Light in the Aramaic language. And it was in reference to R. Akiba that Laban called the tumulus which Jacob named *Gilead*, in Hebrew, *Yagar Sabaduta*, in Aramaic, because all converts come from the *Klipoth Nogah*, Shells of Light, as it written, God said to Abraham, (Gen 17:5) “I have made you father to a multitude of nations.” The Hebrew reads - אב - *Av* *Hamon Goyim N’Ta’tich*, the *Notarigon* it spells is - נגה - *Nogah* - Light

(spelled in Aramaic) It was about this spark which never returned to Sisera's home that we read, "Out of the window she looked and lamented, The mother of Sisera through the lattice, "Why does his chariot delay in coming? Why do the hoof-beats of his chariots tarry?" She was lamenting the lost spark.

ובספר מגלה עמוקות (רנ"ח חופנים על ואתחנן - חופן פ"ח) ז"ל, הואיל ושרינא מלה אימא, ראה משה שנילוו של רבי עקיבא זא לעולם זאותו הפרק, כמ"ש רז"ל (סנהדרין ל"ו): מצני צנים של סיסרא למדו תורה צרצים ומנו ר' עקיבא, (כדאיתא הוריות י'): שגדולה עזירה לשמה, שמן שצט בעילות שצעל אוחו הרשע, מצעילה שלישי דאיתמר גביה שכז (שופטים ה' כ"ז), בלשון נקיה, זא נלוו של רבי עקיבא. וזה סוד וסיסרא נס צרגלו (שופטים ד' ט"ו), ר"ל עזור שכרע שכז בין רגליה, עזור זה נס לשם, ויעל ילאה לקראתו (שופטים ד' י"ח), היא צרזא דחכמתא שינאה לאה לקראת יעקב (בראשית ל' ט"ז), וילא ממנה אז יששכר (בראשית ל' י"ח), כן גם כן בינאה זו שינאה יעל לקראת סיסרא, ילא ממנה רבי עקיבא שהוא היה מצני יששכר יודעי צינה לעתים (דצרי הימים א' י"ב ל"ב). לכן אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ, אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור כדאיתא (פסחים מ"ט): צסוד יששכר חמור גרם (בראשית מ"ט י"ד) כדצרי הרקאנאטי פרשת ויחי. והנה סוף השירה על סיסרא אמרה (שופטים ה' ל"א) כן יאצדו כל אויבך יהו"ה, ועל רבי עקיבא אמרה ואוהביו כלאת השמש בגבורתו, שרמזה על משה רבינו דאיתמר גביה שיקח את האהל והיה כלאת משה מן המחנה (שמות ל"ג ז'), רק שמשך הוא סוד תורה שצכתא, אבל רבי עקיבא הוא סוד תורה שצעל פה, בגבורתו דייקא שהיא מסיטרא דגבורה, וזה סוד ותכסכו בשמיכה, ואמר ר' יהודה חזרונו על כל המקומות ולא מלינו עוד מלת שמיכה, אבל אמר הקצ"ה שמי כה מעיד עליה (ילקוט שופטים ד' מ"ד), שנחכוונה לשם שמים כדאיתא (ילקוט"ש עמוד פ'). כן לויין צמג"ע דפוס פירדא תנ"א), רזה דמלה על סוד רבי עקיבא שינאה נשמתו צכ"ה אתון דיחודא, לכן אמרו לא נשאר עד אחד (שופטים ד' ט"ז), רמז על רבי עקיבא שינאה נשמתו צאחד כדאיתא (צרכות ס"א:), ולכן אתמר (שופטים ד' י"ט) כי למתי חסר א', שצשציל שאלא נשמתו צא' שהיא אחד, הולרך לשמות אוחו שתייה, לכן כששאל היש פה איש (שם ד' כ'), י"ש פ"ה בגימטריא רצ"י עקיבא"א, ותאמר אין, לא אמרה בלשון לא, רק אמרה לשון דמשמתע תרי אפי, ומפרשה זו בלשון קודש אין פירושו לאו, אבל בלשון ארמי פירושו הן, פירוש תרווייהו קשוע, אין הנילוון הזה עתה, אבל יהיה לאחר זמן. גם רמזה שהוא יתקן ארמית, שכן למדו רז"ל (ע"ז דף ה'). מפסוק (תהלים קל"ט י"ז) מה יקרו רעיד אל, על רבי עקיבא, וגם אדם הראשון כשראה ספרו, הראה לו בזה הפסוק דורו של רבי עקיבא²²⁴, ואמרו רז"ל (סנהדרין ל"ח): אדם הראשון בלשון ארמי סיפר, שכן ר"ת למפרע מ"ה י"קרו ר"עיד א"ל, ארמי. וכן גבי יוסף כשראה לו נלוו של רבי עקיבא מידי אצ"ר יע"קב (בראשית מ"ט כ"ד), צהיפוך אתון רצ"י עקיבא"א, שם הראה לו זרוע ידיו, שהם י' נלווים²²⁵, מ"שם ר"עיה א"בן

224. (עבודה זרה ה'). וז"ל, והאמר ריש לקיש מאי דכתיב זה ספר תולדות אדם וגו' וכי ספר היה לו לאדם הראשון מלמד שהראה לו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון דור דור ודורשיו דור דור ותכמיו דור דור ופרנסיו כיון שהגיע לדורו של רבי עקיבא שמה צתורתו ונתעצב צמיתתו אמר ולי מה יקרו רעיד אל וגו' ע"כ.

Talmud (Avoda Zara 5a) Reish Lakish said, "What does the text mean when it says (Gen 5:1) "This is the book of the chronicles of man." Did Adam have a book belonging to him? What it teaches is that God showed Adam generation upon generation with its preachers, generation upon generation with its sages and generation upon generation with its community leaders. Upon reaching the generation of Rabbi Akiba Adam rejoiced in him and his Torah and was vexed with his death. He said (Psalm 139:17) "How precious Your lovers, O God."

225. ונ"ל שצא רבי עקיבא תמורת יוסף עזמו לכפר על י' נלווים, (וכעין זה דאיתא בשער הגלגולים הקדמה ל"ד) וזה רמז (ירמיה ל"א י"ד-ט"ו) כה אמר יהו"ה קול צרמה נשמע נהי צכי תמרורים רחל מצכה על צניה מאנה להנחם על צניה כי איננו: כה אמר יהו"ה מנעי קולך מצבי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם יהו"ה ושצו מארץ אויב וגו'. ודרשו חז"ל (איכה רבה הקדמה כ"ד) וז"ל צא"ד, צאותה שעה קפלה רחל אמנו לפני הקצ"ה ואמרה רצ"ע גלוי לפניך שיעקב עבדך אצבני אצבה יתירה ועבד צשצילי לאצבא שצע שנים וכשהשלימו אותן שצע שנים והגיע זמן נשואי לצעלי יען אצי להחליפני לצעלי צשציל אחותי והוקשה עלי הדבר עד מאד כי נודעה לי העצה והודעתני לצעלי ומסרתני לו סימן שיכיר ציני וצין אחותי כדי שלא יוכל אצי להחליפני ולאחר כן נחמתני צעלמי וצבאתי את תאותי ורחמתני על אחותי שלא תלא לחרפה ולערב חלפו אחותי לצעלי צשצילי ומסרתני לאחותי כל הסימנין שמשרתני לצעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל ולא עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכז עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משיצתו על כל דבר ודבר כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עמה ולא קנאתי בה ולא הולאתיה לחרפה ומה אני שאני צשר ודם עפר ואפר לא קנאתי ללרה שלי ולא הולאתיה לצושה ולחרפה ואתה מלך חי וקיים רחמן מפני מה קנאת לעבודה כוכבים שאין בה ממש והגלית צני ונהרגו צחרצ ועשו אויבים צם כרלונם מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר צשצילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן הלא הוא דכתיב (ירמיה ל"א) כה אמר ה' קול צרמה נשמע נהי צכי תמרורים רחל מצכה על צניה

ישראל, ר"ת אר"מי, שהוא היה מקליפת נגה ואין לו זכות אבות, שהיה בן גרים והוא תיקן קליפת נג"ה א"רמית, ועליו קאמר לזן יגר שהדוחא (בראשית ל"א מ"ז), ומצואר סוד זה שכל הגרים באים מקליפות נוגה, דאיתמר גבי אברהם אב ה"מון ג"וים נ"תתיך (בראשית י"ז ה'), שהוא למפרע ר"ת נג"ה, ומאחר שבושש רכבו של סיסרא על אותו הנילוך קאמר שבא למרחוק, לכן תיבז אס סיסרא (שופטים ה' כ"ח) ע"כ²²⁶.

Now, when Abraham said to God, (Gen. 17:18) "Oh that Ishmael might live before You!" (meaning, Why not let Ishmael be my heir?) at that very moment the entire world depended upon the prayers of a single *Tzadik* - Righteous Person, Sarah the matriarch, like mountains hanging by a thread. As was explained in Ch. I. Mishna 6 (cit. loc Their ends) God craves the prayers of the righteous, and those prayers are like those of a mother for the success of her child; we pray for God's success, and God makes those acts of altruistic worship and selfless prayers reason to continue selfless and altruistic support for the world. We learn in the Talmud, (Shabbat 89b) R. Shmuel b Nachmani says in the name of R. Yonatan, what is the meaning of the verse, (Isa. 63:16) "For You are our Father, though Abraham does not know us And Israel does not recognize us. You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old is Your name." In the future God will say to Abraham, 'Your children have sinned against Me,' and Abraham will reply to God, 'Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, 'I will go and tell it to Jacob who had much pain in raising children, perhaps he will pray I have mercy upon them.' God will say to Jacob, 'Your children

מאנה להנחם על צניה כי אינו וכתוב (שם) כה אמר ה' מנעי קולך מצבי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך וגו' וכתוב (שם) ויש תקוה לאחריהך נאם ה' ושבו צנים לגבולם: וג"ל שמה שאמר הקב"ה יש שכר לפעולתך רמז ליששכר וגם לרבי עקיבא שהיה נפש יששכר ממש, כמו דאיתא במדרש הנעלם (רות כ"ט:): צענין ר' עקיבא שהוא יששכר ממש, שהוא יתקן י' נלוזים הני"ל.

In my opinion R. Akiba also comes as a substitute for Joseph himself to atone for the ten drops of seed Joseph spilled. (see also, *Shaar Hagigulim* Intro. 34) This is hinted at, in the verse, (Jer. 31:14-15) Thus says the Lord, "A voice is heard on high, lamentation and bitter weeping. Rachel is weeping for her children; She refuses to be comforted for her children, Because they are no more." Thus says the Lord, "Restrain your voice from weeping and your eyes from tears; For your work will be rewarded," declares the Lord, "And they will return from the land of the enemy." The midrash (Lam. Rabba, Pro 24) records a dialogue; "At that time Rachel jumped to intercede with God. She said, "God, You know how passionately Jacob, Your servant, loved me. He paid my father with seven years of labor for me. And when those seven years of work were completed and it came time for me to be married to my husband my father conspired to swap my sister in place of me. I found that very hard to bear. I knew what was happening, so I informed my husband of the plan and gave him a sign whereby he might distinguish me from my sister, so that my father would be unable to substitute her for me. Subsequently I regretted plans I'd made. I swallowed my lust and had compassion for my sister who would be left in disgrace. In the evening when they swapped my sister in place of me to my husband, I gave her all the signs I'd given my husband so that he would think she is Rachel. And, what's more, I hid beneath the bed where he lay with my sister and when he spoke to her she remained silent; it was I who spoke and replied to everything he said. This is how I treated my sister, with loving kindness, without jealousy toward her, so that she not be left in disgrace. And if I, of flesh and blood, of dust and ashes, can refuse to be jealous of my rival, the other wife, not to cause her shame and disgrace, then You, O Living, Eternal, Merciful King, how can You be jealous of pagan worship wherein nothing is real anyway. You've exiled my children who have been put to the sword, and their enemies do as they wish with them?" Immediately God's compassion begins to metamorphose. He said, "For your sake, Rachel I will bring Israel back to their proper place." Thus it is written, Thus says the Lord, "A voice is heard on high, lamentation and bitter weeping. Rachel is weeping for her children; etc." Thus says the Lord, "Restrain your voice from weeping etc.; For your work will be rewarded," etc. The phrase, - יש שכר לפעולתך - *Yesh Sechar Li'Pe'uloteich* - There is a reward for your work, can be read - יששכר - Issachar. God told Rachel that her compassion for Leah ultimately gave birth to Issachar, whose soul Rabbi Akiba inherited, as we learn in the Midrash Ha'Ne'elam (Ruth 29b). It is Rabbi Akiba who atones for the sin of Joseph, and thus gives meaning to God's words to Rachel, "There is a reward for your work.."

226. וע"ע מגלה עמוקות עה"ת פי בלק (ד"ה מלאך ד').

See also *Megaleh Amukoth* (Commentary on the Torah, Balak cit. loc. Malach)

have sinned,' and Jacob will reply, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, "There is no wisdom to be learned from the aged nor any advice to be had from the young.' Then God will say to Isaac, 'Your children have sinned against Me.' Isaac will answer, 'My children and not Your children? So, when they answered, 'We will do and we will listen,' at Mount Sinai, You were happy to call them, (Ex 4:22) 'My child, My firstborn, Israel,' and now they are suddenly my children, not Yours? And anyway, how much could they possibly have sinned? How long does a person live, seventy years? Well then, deduct the first twenty years off the sum, they do not count, and no one is punished for sins committed before the age of twenty. That leaves fifty years. Deduct half a lifetime for those are the nights, that leaves twenty five years. Deduct twelve and a half years a person spends in prayer, with eating and tending to their toilet, that leaves twelve and half years. Now, if You are willing to tolerate them, well and good, but if not, I will split responsibility with You, I will carry half if You carry half. And if you tell me to carry all twelve and a half years, behold, I have already offered my soul on the altar before You.' At that moment the Jewish People begin to praise Isaac, saying 'You are our father.' Isaac interrupts them, saying, 'Before starting to praise me, why don't you give thanks to the Holy Blessed One,' And Isaac shows them God before their eyes. Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old is Your name." Now, when God said to Abraham, (Gen 18:14) "Is anything too wonderful for God?" at that moment God put the letter *Alef* inside Sarah, the letter representing *Ruach Me'Ruach* - breath from Breath, representing the tongue of the balance, the deciding factor. And when God said to Sarah, (ibid. 15) "No, but you did laugh." God locked into her all the divine desires and longings, and she became a *Merkava* - Paradigm of the Simple Desire. We have previously discussed the exalted nature of Sarah's prophecy, (Preface to Ch. II. Mishna 1. cit. loc. Note: We learn).

והנה צרגע שאמר אזרהם אצינו (בראשית י"ז י"ח) לו ישמעאל יחיה לפניך, הסחוצצה כל העולם על תפלותיה של אותה דקניית שרה אמנו, כהררין התלויין בשערה, כמו שפרשנו צפרק א' משנה ו' (ד"ה נעוץ סופן צתחלתן). והנה איתא (מסכת שבת פ"ט): אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב (ישעיה ס"ג ט"ז) כי אתה אצינו כי אזרהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה ה' אצינו גואלנו מעולם שמך לעתיד לבא יאמר לו הקדוש צרוך הוא לאזרהם בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר אימר ליה ליעקב דהוה ליה לטר גידול צנים אפשר דצעי רחמי עלייהו אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר לא צסבי טעמא ולא צדרדקי עלה. אמר לו ליאחק בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם בני ולא בניך צשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם בני צכורי עכשוי בני ולא בניך, ועוד כמה חטאו כמה שנותיו של אדם שצעים שנה דל עשרין דלא ענשת עלייהו פשו להו חמשין, דל עשרין וחמשה דלילותא פשו להו עשרין וחמשה, דל תרתי סרי ופלגא דללוי ומיכל ודצית הכסא פשו להו תרתי סרי ופלגא, אם אתה סובל את כולם מוטב ואם לאו פלגא עלי ופלגא עליך, ואם תמלא לומר כולם עלי הא קריצית נפשי קמך, פתחו ואמרו אתה אצינו אמר להם יאחק עד שאתם מקלסין לי קלסו להקדוש צרוך הוא ומחוי להו יאחק הקדוש צרוך הוא צעינייהו מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה אלהי"ם אצינו גואלנו מעולם שמך ²²⁷, ע"כ. וכשאמר הקב"ה לאזרהם

227. וקשה להצין למה אמר יאחק שאינם חוטאים בזיליה ואינם חוטאים צאכילתם וצעזודתם וכו'. דהא נראה מדצריי שאינו חש אלא למשא ומתן ועצירות היוצאים ממשא ומתן כמו גנבה וגזלה ורצית והשגת גבול ואנאה, עיקר סדר נזיקין ועצירות שצן אדם לחצירו. ולחלול שבת ומאכלות אסורות והרהורי עצירות לא דייק כלל. וי"ל סברת יאחק שעל העצירות צחי' לילה אין משפט לעונשם דהא סבלו בני ישראל עול השעבוד והגלות עד שנתמעט אללם האור ונעשו צחי' חשכת לילה כקטן בהשגת צין האריות. אלא על מה מדובר על תרתי סרי ופלגא שהאיש עוסק צבון צפרקמטיא ובהם חטאו. וחשב יאחק שאולי צם הוא חייב כוון שצרך את יעקב כמו דאיתא צספס"ק נועם אלימלך (ויקרא ד"ה וזהו) וי"ל צא"ד שרצה יאחק לצרך את עשו וכי חלילה יטעה יאחק לצרך את עשו ולא את יעקב * אך שיאחק היה רוצה לצרך את יעקב צצרכת עולם הבא ואת עשו צעולם הזה * וצצק ראתה שחלילה אם לא יהיה ליעקב חלק צעולם הזה לא יהיה לצניו חלילה תקומה צין האומות לכך היתה מהדרת שיצרך יאחק את יעקב גם צעולם הזה * ויעקב אצינו עליו השלום לא היה דעתו נוחה מזה שהיה מתיירא שיאחק יצרך אותו צעניי עולם הזה צכולו גשמיות כי גם צעניי גשמיים יש חילוקים כנ"ל שצורך העולם לשני גוויי דציקים כנ"ל * וגם צעניי אכילה יש חילוק לאוכל צקדושה צמחשצות טבורות צין האוכל צבהמה * ולזה אמר אולי ימושני אצי לשון ממשות דצברים גשמיים נקרא צלשון מישוש דהיינו אולי יצרך אותי צכולו גשמיות והצחתי עלי קללה שזה אללי קללה יחשב וכו', ע"כ.

(צראשית י"ח י"ד) היפלא מיהו"ה דזר וגו'²²⁸, הכנים הקצ"ה תוך שרה אמנו צחי' אות אל"ף, צחי' רוח מרות, צחי' לשון חק מכריע. וכשחמר הקצ"ה לשרה, (שם שם ט"ו) לא כי לחקת, הסגיר תוכה כל התשוקות והרלוונות שבה צחי' הרלוו הפשוט²²⁹. וכזר פירשנו לעיל (פתיחה לפרק צ' משנה א' ד"ה וכדליתא) רוממות מדרגת נצואת שרה אמנו ע"ה.

This Talmudic *aggadah* is difficult to understand. Why did Isaac argue that people do not sin at night or when they eat and worship? It would appear from the thrust of his argument that Isaac only considers those sins we do while conducting business such as stealing, cheating, usury, fraud and deception, most of the laws dealing with financial transactions and sins among people. But Isaac pays no attention to sins such as the desecration of Shabbat, eating forbidden foods and forbidden sexual relationships. Perhaps Isaac's reasoning that all those sins which can be included within the rubric of 'Night-time' are not considered at the end of time. For the Jewish people suffered tremendously in the 'Endless Night-time' of the current Exile, they certainly endured sufficient to have expiated any guilt for those sorts of sins. They deserve to be treated more like children raised among lions, without the benefits of civilization, not as people who chose the wrong path. Isaac who conceded they may have twelve and a half years of sin in need of expiation was thinking that perhaps the way we treat one another in the workplace is a different matter, and one for which he, Isaac bears most blame, for it was he who blessed Jacob with wealth and material abundance. As we learn in the book *Noam Elimelech* (Vayikra) "Isaac wanted to bless Esau. Was it really true that Isaac mistakenly wanted to bless Esau and not Jacob, God forbid? Of course not. Isaac wanted to bless Jacob with the blessing of the World to Come, and Esau with the blessings of this world. Rebecca, however, understood that if, God forbid, Jacob has no portion in this world, he will not have the strength to exist, God forbid, among the gentiles. That's why she insisted Isaac bless Jacob with this world too. Jacob was not pleased with this scheme at all. He was afraid that his father's blessing would make him and all his descendents inextricably attached to the physicality of this world, whereas Jacob felt there should remain the option of rejecting all the physicality of this world, for those of his descendents who might not want to engage or deal with it. Because the world needs both sorts of righteous people, those who can elevate the mundane and sanctify it, as well as those who live a sanctified life of self-denial and austerity. Even in the matter of eating, there is a clear distinction between someone eating in sanctity and someone eating like an animal. That's why he complained, 'Perhaps my father will touch me.' The word - *Yemusheini* - touch me, suggests substance. Jacob was afraid his father would 'infect' him, so to speak, by blessing him with physical wealth and substance so that it would be impossible for him to avoid it, 'and I will bring a curse upon myself,' Jacob said. For a life without spirituality would be a curse to Jacob."

228. שהיה לו לאברהם לאמר, היפך דזרו לו ישמעאל וכו'.

It was Abraham who should have said "Is anything too wonderful for God?" instead of saying, "Oh that Ishmael might live before You!"

229. כי על שרה אמנו הסחוצצו ונתגלגלו כל היזורים, ששרה אמנו נעשית לדיק יסוד עולם ליגור להשראת השכינה הקדשה. שאברהם כזר אמר לו ישמעאל יחי וכו'. ופי' לחקת כמו לדיק-חקת והבן. דע וחשוב, לא כי לחקת צגי' ויאמר יהו"ה אל משה. אלל משה איתא (צרכות מ"ה. ועיין לעיל פרק א' משנה ח' ד"ה קול) שכינה מדברת מתוך גרונו. ועיין פתיחה לפרק א' משנה ו' (ד"ה ולמאמרו) שהדיבור נתיחד אס שרה באותו צחי' ממש שנתיחד אס משה. ששים ושש פעמים נכתב צתורה: ויאמר יהו"ה על משה. ס"ו פעמים י"ד אותיות סך הכל תקב"ד אותיות צגי' (תהלים קי"ח כ') זה השער ליהו"ה לדיקים יצאו בו, ודו"ק.

It was upon Sarah that everything pivoted, and all things revolved around her. And, at that moment Sarah became the - *Tzadik Yesod Olam* - The righteous one who is the foundation of the world, the personification of the Sefira of *Yesod* - Fundament, and she became the conduit for the residence of the *Shekhina* - Dwelling Presence of God in the world. Abraham had disqualified himself by saying, 'Oh that Ishmael might live before You!' God said to Sarah, "No! But you did laugh." The word for did laugh, - *Tza'chakt* - צחקת - can be read, - *Tzadik Chakt* - צדיק חקת - You carved the Sefira of *Tzadik* - *Yesod* - Fundament. A Gematria - numerical value of the phrase - *Vayomer Adonai El Moshe*, - ויאמר יהו"ה אל משה - No! But you did laugh, has the same value as the phrase - *Vayomer Adonai El Moshe*, God said to Moses. Concerning Moses we read in the Talmud, (Berachoth 45a) that the *Shekhina* spoke out of his throat. Previously, Ch. I. Preface to Mishna 6 (cit. loc. And to His word) it was said that prophecy came to Sarah in the identical way it came to Moses. The phrase, 'God said to Moses' is written 66 times in the Torah. The Hebrew phrase has 14 letters. $14 \times 66 = 1024$, the Gematria - numerical value of the verse, (Psalm 118:20) "This is the gate to God; The righteous shall enter into it."

In this Mishna we will be learning one of the great Mysteries of our holy Torah, as the Mishna itself testifies, 'a great mystery; wonderful, covered and sealed'. It is important to understand that the greatest and most profound mystery of the Torah is the life and martyrdom of R. Akiba. And although it is impossible to fathom such a deep connundrum, for were we to try, we would find the paper too short, as the prophet said, (Job 11:9) "It is longer than Earth, wider than the ocean." And God said about it, to Moses, (Menachoth 29a) "Be silent! It arose thus in My thought, previously." We read in the Midrash, (Numbers Rabba 19:6) "Things not revealed to Moses were revealed to R. Akiba and his colleagues."

הנה במשנה זו מופיע סוד מסודות התורה כמו שמעידה עליו המשנה סוד גדול מופלא וכו'. דע ותדע כי סוד היותר עמוק בתורתנו הק' היא ענין חייו והריגת רבי עקיבא. ואע"פ שאם באנו לעמוד על סוד נשמת רבי עקיבא, הלא קלרה היריעה מהכילו כי ארכה מארץ מדה רחבה מני ים. ואמר הקצ"ה למשה (מנחות כ"ט.) שתוק כך עלה במחשבה לפני. ואיתא במדרש (במדבר רבה י"ט ו') דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחזיריו (איוז כ"ח י') וכל יקר ראתה עינו זה רבי עקיבא וחזיריו.

In the book, Nitzotzei Shimshon, there is the following quote from the compendium of Torah works called, *Pithgamin Kadishin* (Bechukothai) in the name of R. Shimson Ostropoli. (Lev. 27:32) "For every tenth of herd and flock, whatever passes under the staff, the tenth one shall be holy for God." The Torah is hinting at a vastly profound mystery, hidden here in this verse. For it is known that the ten rabbinic martyrs killed by the Romans, were substitutions for the ten tribes who sinned by kidnapping and selling Joseph into Egypt. And it is known that R. Akiba was the substitution for God, (who was the tenth) 1.) because he was from a family of converts to Judaism, and converts are products of the tenth Sefhira, the quality of *Malkhuth* - Sovereignty, as is well known. 2.) because R. Akiba is known to have a particular and special exegesis for every time the word - את - *Et* - The, appears in the Torah. And he was the one who taught, (Pesachim 22b) that the - את - *Et* - in the verse (Deut 6:13) "You must fear the Lord your God," - את יהו"ה אלהי"ך תירא - is there to include the scholar, that one must fear the scholar the way one fears God. It was R. Akiba who made the connection of equivalence between honoring the scholar and honoring God, that's why he was the one who was chosen to represent God in the unfolding of the denouement in the story of Joseph and his brothers. It is well known that R. Akiba was a shepherd, as the Talmud (Ketuboth 62a) describes, which adds to the comprehension of the whole story. And this is the unfolding of the mystery of the Torah; the verse states, - "For every tenth of herd and flock," the phrase is a *Notariqon* reading, - וידעו כ'ולם ל'מה מ'ת ע'קיבא ש'היה ר'ועה בקר וצאן - And all of them will know why Akiba died, who was a shepherd of herd and flock. (The two words - וכל מעשר - *V'chol Maasar* - 'For every tenth', become seven words in the *Notariqon* system, reading, 'And all of them will know why Akiba died, who was a shepherd') So that everyone will know the exact reason why Akiba died the way he did, the verse continues, 'whatever passes under the staff.' Whatever passes is not referring to sheep but to the ten martyred rabbis; each who passed into martyrdom was - תחת השבט - *Tachat HaShavet* - instead of a Tribe. (The word *Shavet* may be translated as a staff or a tribe) For each of the rabbis was a substitution for one of Joseph's brothers. And thus 10 righteous men perished to atone for the sin of the sale of Joseph. But there were only 9 brothers implicated in Joseph's sale, for Reuben did not attend, and Benjamin was still small and had not left the house. Joseph, of course, was not responsible either, so of the 12 brothers only 9 were there at the sale into slavery. Why then was another, tenth man; R. Akiba, required to atone for their sin? R. Akiba, as was noted previously, is connected to the tenth Sefhira, he is, as the verse continues, 'the tenth one shall be holy for God,' because he was the substitute for the Shekhina who, as it were, was implicated in the sale of Joseph. Understand this. And this is the hint in the Talmud, (Berachoth 61a) R. Akiba's

soul left his body as he was completing the verse from the *Sh'ma*, "Hear O Israel, the Lord, our God, the Lord is One." As he said the word, One, his soul departed, and a voice rang out from heaven saying, "Lucky are you Rabbi Akiba, for your soul departed on the One." Meaning, of course, on behalf of the One, the only One. Understand this."

הנה צפ"י נילוי שמשון מציא העתק מספ"י פתגמין קדישין על פ' בחוקתי מהרצ הקדש מוהר"ר שמשון אוסטרופוליא הי"ד, וז"ל (ויקרא כ"ז ל"ב) וכל מעשר צקר ולאן כל אשר יעבור תחת השצט העשירי יהיה קדש ליהו"ה. צא"ד, אמנם רמז עמוק עמוק רמזה לנו התוכ"ק כי הנה ידוע הוא שעשרה הרוגי מלכות הם היו תמורת עשרת השצטים עבור החטא שעשו שגנבו ומכרו את יוסף וכו'. וצא"ד והנה ידוע שרבי עקיבא הוא היה התמורה לשכינה, א' שהוא היה בן גרים והוא תלוי צמדה העשירית מדת מלכות כידוע. והצ' מחמת שרבי עקיבא דרש את יהו"ה אלהי"ך תירא לרבות תלמידי חכמים (פסחים כ"ג) ומלא השורה כבודו לכבוד המקום צ"ה, וע"כ היה הוא להש"י זאת ידוע שרבי עקיבא היה רועה כמ"ש בגמרא (כתובות ס"ג) והבן. וצא"ד וזהו התגלות רמזי קודש התוכ"ק, וכל מעשר צקר ולאן, ר"ת וידעו כולם למה מ'ת ע'קיבא ש'היה רועה צקר ולאן. והיינו ידעו כולם טעם מיתתו של רבי עקיבא, כי באמת כל אשר יעבור, היינו כל מי שמת ועבר מן העולם מן עשרה הרוגי מלכות הוא תחת השצט, היינו כל אחד מת צעד שצט אחד, ומלא היו ט' שצטים וע"כ נהרגו ט' לדיקים בגזירת המלכות, אמנם העשירי, היינו מה שנהרג עוד לדיק עשירי, והיינו רבי עקיבא שנקרא עשירי שהוא תלוי צמדה העשירית כנ"ל, יהי קודש ליהו"ה, הוא היה תמורה קדושה כביכול עבור השכינה, שהשכינה היתה כביכול ג"כ צענין זה, וע"כ יהיה הוא תמורתו קודש והבן. וזהו (ברכות ס"א). שילתה צת קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שילתה נשמתך צאחד, היינו כביכול עבור האחד יחיד ומיוחד והבן, ע"כ.

Mishna 1

Three mothers *AM"Sh*, (*Alef, Mem and Shin*), a great mystery; wonderful, obscured and sealed with six rings. From them emerges Fire, Water and Breath, divided into male and female.

משנה א'

²³⁰ שלש אמות אמ"ש ²³¹ סוד גדול ²³² מופלא ומכוסה ²³³ וחתום בשש טבעות, ומהם ²³⁴ יוצא ²³⁵ אש ²³⁶ ומים ²³⁷ ורוח

230. שלש אמות אמ"ש: פי' אותן שאמרנו לעיל (פרק צ' משנה א') שיסודן כף זכות וכף חובה וכו'.

Three mothers *AM"Sh*, (*Alef, Mem and Shin*): Those about which we said, above in Ch. II. Mishna 1, that they are founded in the pan of credit and the pan of debt, etc.

231. סוד: ויסודו (בראשית מ"ט ו') צדסם אל תצא נפשי צקהלם אל תחד כצדי כי צאפס הרגו איש וברננס עקרו שור וגו'. ואיתא צמדש (בראשית רבה ל"ט ו') כשיעמוד זמרי ויעשה אותו מעשה כצזי וכו', צקהלם אל תחד כצודי כשיקהיל קרח את עדתו לחלוק וכו', כי צאפס הרגו איש וכי איש אחד הרגו והרי כתיב (בראשית ל"ד) ויהרגו כל זכר וכו', ארור אפס לא קלל אלא אפס וכו' אחלקם ציעקב כילד כ"ד אלף נפלו משצטו של שמעון צזמרי. וכולם מרמזים לרבי עקיבא בן יוסף, א. שהוא גלגולו של זמרי כדאיתא צליקוטס, ב. שהוא נשמת קרח כדלקמן ד"ה רות, ג. שהוא גלגול שסם בן חמור, ד. עקרו שור היינו מכירת יוסף.

Mystery: The source for this word is, (Gen. 59:6-7) "Into their [Simeon and Levi] secret, come not, O my soul! In their assembly be not united, O my honor; For in their anger they slew a man, And in their self-will they hamstrung the ox. Cursed be their anger, for it is fierce And their wrath, for it is cruel. I will disperse them in Jacob, And scatter them in Israel." These verses are explained in the Midrash, (Gen. Rabba 99:6 - 98:5) When Zimri, [Prince of the Tribe of Simeon] stands up to do that act with Kosbi the Midianite woman - 'Into their secret, come not, O my soul!' When Korach assembles the congregation to rebel against Moses - 'In their assembly be not united, O my honor.' 'For in their anger they slew a man.' Did they only slay one man, they slew the whole city of Shechem? What ox did they hamstring? They hamstrung the train of converts to Judaism. 'Cursed is their anger,' Jacob did not curse them, only their anger. 'I will disperse them,' this meant the death of 24,000 men of the tribe of Simeon who died in the matter of Zimri, whose widows were dispersed among the other 12 tribes.' All these midrashic hints are aimed at R. Akiba. 1.) R. Akiba was the reincarnation of Zimri, as we learn in the writings of the Ari. 2.) R. Akiba had the soul of Korach, as will be described later in the Mishna. 3.) R. Akiba was the reincarnation of Shechem son of Chamor. 4.)

The Ox mentioned in Jacob's speech refers to Joseph and their role in his sale into slavery.

232. מופלא ומכוסה: ויסודו (בראשית י"ח ו"ד) היפלא מיהו"ה דבר וגוי. ופרש"י שם, היפלא - כתרגומו היחסי וכי שום דבר מופלא ומופחד ומכוסה ממני מלעשות כרצוני ע"כ.

Wonderful, obscured: It's source is the verse, (Gen. 18:14) "Is anything too wonderful for God?" Rashi, (ibid.) explains - Wonderful - as the Targum translates it, Is it obscured? i.e. is anything too wonderful, impossible and obscured, preventing Me from doing My will?

233. וחתום בשש טבעות: פי' תורה שכתב שהיא חתומה צמנין אותיותיה וצבל פרטיה. שש טבעות רומזים לרבי עקיבא. שתי טבעות היינו חכמה וזינה שבין שניהם אות שי"ן, שרבי עקיבא עלה למרום צכוד חמישים שערי צינה, וכדאיתא (צמדצר רבה י"ט ו') דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחזיריו (איוב כ"ח י') וכל יקר רחם עינו זה רבי עקיבא וחזיריו, ואיתא (ראש השנה כ"א). חמשים שערי צינה נצראו צעולם וכו' ונתנו למשה חסר אחד שנאמר (תהלים ח' ו') ותחסרו מעט מאלהי"ם, ע"כ. וצכוד (צבא צהר י"ב). אמר אמיימר חכם עדיף מנביא וכו', אמר רבא דאמר גברא רבה מילתא ומתאמרא משמיה דר' עקיבא צר יוסף כוותיה, אמר רב אשי דאמר גברא רבא מלחא ומתאמרא הלכה למשה מסיני כוותיה ע"כ. ושתי טבעות היינו גדולה וגבורה צחי' אות אל"ף צחי' אצרהם וילחך וזיניהם שרה, צחי' וחת אשר עשו וגוי. ושתי טבעות היינו נלח וכו' צחי' אות מ"ם משה ואהרן וזיניהם מרים. משה צחי' תושב"כ ששמע מפי הגבורה, אהרן צחי' תושב"כ כד"א (מלאכי צ' ז') כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו וגוי.

Sealed with six rings: The written Torah is sealed. There is an exact irreducible number for its letters, and for every other aspect of it. The six rings hint at R. Akiba in the following way. The first pair of rings are the Sephirot of *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding. Between them is the letter - ש - *Shin*, represented by Eve. R. Akiba traversed the path between these two Sephirot. Firstly, because he achieved mastery over the 50th Gate of *Binah* - Understanding, as we read in the Midrash, (Num. Rabba 19:6) "Things not revealed to Moses were revealed to R. Akiba and his friends, as it is written, (Job 28:10) "And every precious thing his eye has seen." Referring to R. Akiba and his friends. In the Talmud (Rosh Hashana 21a) we read, 50 Gates of *Binah* - Understanding were created in the world, all of them were given to Moses except for one, as it is written (Psalm 8:6) "For You have made him but a little less than God," Secondly because he mastered *Chokhma* - Wisdom, as we read in the Talmud, (Bava Batra 12a) "Ameimar said, A *Chacham* - Wise one is greater than a Prophet. R. Ashi said, "It is so, for we read that a great man may teach something which is then, later, proved to have already been said by R. Akiba, and sometimes a great man may teach something which is then, later, proved to have already been said by Moses at Sinai," (which proves that although the gift of prophecy no longer exists, someone with *Chokhma* - Wisdom may yet still have the gift in their heart.) The second pair of rings are the Sephirot of *Hesed* - Lovingkindness and *Gevurah* - Might, represented by Abraham and Isaac respectively. Between them is the path of the letter - א - *Alef*, represented by Sarah. R. Akiba, as was said above, is the soul Abraham and Sarah made in Haran. The third pair of rings are the Sephirot of *Netzach* - Victory and *Hod* - Beauty, represented by Moses and Aaron. Between them is the path of the letter - מ - *Mem*, represented by Miriam. Moses represents the Written Torah which he heard from God. Aaron represents the Oral Torah as we read, (Malachi 2:7) "For the priest's lips guard knowledge, and they should seek the law at his mouth; for he is the messenger of the Lord of hosts." Rabbi Akiba is the bridge between these two Torahs.

234. יוצא: עכשו צהרה. ולא צעבר. (רמ"ק)

Emerge: In the present and not in the past tense. (Ramak)

235. אש: מרמז לאות שי"ן וסוד מכירת יוסף, כד"א (עמוס ה' ו') פן ילח כאש בית יוסף וגוי. ומרמז להריגת רבי עקיבא בן יוסף, וסוד מיעוט הירח וסוד שעיר של ראשי חדשים, הביאו כפרה עלי כמבואר להלן צמשנה ד' (ד"ה צשנה).

Fire: Hinting at the letter - ש - *Shin* and the mystery in the sale of Joseph, as it is written, (Amos 5:6) "Seek the Lord, and you will live; lest the house of Joseph break out like fire," Hinting at the death of R. Akiba and the mystery of the diminution of the moon, and the secret of the sin offering of the New Moon; God saying, 'Bring an atonement for My having diminished the moon,' as will be explained later in Mishna 4, (cit. loc. Year).

236. מים: מרמזים למעשה זמרי, כד"א (צמדצר כ"ה א') ויש צ ישראל צשטים ויחל העם לצנות וגוי. ואיתא צמדרש (צמדצר רבה כ' כ"ב) יש מעינות שמגדליו גבורים ויש חלשים ויש נאין ויש מכוערין ויש לנועין ויש שטופין צזמה ומעין שטים של צנות היה וכו'. ומרמזים גם לשכם ודינה, דכתיב ציה ארבע לשונות של חיבה, דציקו"ת אהצ"ה שש"ק וחפ"ן. דציקו"ת רמז ליו"ד צצשם, שצדוק חכמה צקולו העליונה צכתר עליון, כדאיתא צזח"ק (חלק ג' רנ"ת) וז"ל דאינון י' חכמה, ה' צינה, ו' עמודא דאמנעיתא, ה' מלכות קדישא, רישא דאתער צארבע אחוין,

דא כתר ריבעט דרישא, עכ"ל. אהב"ה רמז לה"י שצטס, שאהבת ציונה כאימא עילאה. הש"ק רמז לו"י שצטס כד"א (שמות ל"ח י"ג) ווי העמדים ושחוקיהם כסף וגוי, וחפ"ן רמז לה"ה אחרונה שצטס כד"א (ישעיה ס"ג י') לך יקרא חפני צ"ה וגוי. וארבע לשונות אלו דהיינו ותדבק, ויהב, חשקה, חפן, בגימט' (זכריה י"ד ט') ויהי יהו"ה למלך על כל הארץ ציוס בהוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

Water: Hinting at the story of Zimri, as it is written, (Num. 25:1) "Israel encamped in Shittim and the people began to fornicate." In the Midrash we read, (Num. Rabba 20:22) "There are some wellsprings which breed strength and some that breed weakness. There are wellsprings breeding beauty and others, ugliness. Some wellsprings breed chastity and others are steeped in depravity, like the wells at Shittim which bred fornication." Water also represents desire, which is a hint to Dinah, daughter of Jacob. For, concerning her, the text (Gen. 34:3-8-19) tells us that Shechem expressed four types of desire. - *Deveikut* - Attachment, - *Ahava* - Love, - *Cheshek* - *Cheishbek* - Longing, - *Cheifetz* - Desire. - *Deveikut* - Attachment hints at the letter - *Yud* in the Name of God. Because the letter - *Yud* is associated with the Sefira of *Chokhma* - Wisdom which is attached to *Keter* - Crown through the ever vanishing point of the letter, as we learn in the Zohar, (Vol. III 258a), "*Yud* is *Chokhma* - Wisdom, - *Heb* is *Binah* - Understanding, - *Vav* is the middle column, - *Heb* is *Malkhut* - Holy Sovereignty, while on the top is the crown of the four letters, *Keter* - Crown is the point on top." - *Ahava* - Love hints at the letter - *Heb* in the Name of God, because love is *Binah* - Understanding the Supernal Mother. - *Cheshek* - Longing hints at the letter - *Vav* in the Name of God, as it is written, (Ex. 38:12) "The hooks of the columns and their - *Chahsbukim* - Binding Rings of silver." - *Cheifetz* - Desire hints at the final - *Heb* in the Name of God, as it is written, (Isa. 62:10) "and you will be named, - *Cheftzi Bah* - My Desire is her," My desire, says God, is the final - *Heb* in the Name. The four expressions of desire in the chapter dealing with Shechem and Dinah, He was attached, He loved, He longs, He desires, altogether have the precise *Gematria* - Numerical value of the whole verse, (Zach. 14:9) "And the Lord shall be King over all the earth; on that day shall the Lord be One, and His name One."

237. ורוח: מרמז למחלקת קרח ועדתו שהקבלו על משה. ועיין רש"י (שבועות ו) יהושע בנו של ר' עקיבא - הוא יהושע בן קרח שר' עקיבא קרח היה בדאמר'י בצבורות (נ"ח) בן עזאי אומר כל חכמי ישראל דומין עלי כקליפת השום חוץ מן הקרח הזה ע"כ. ואמרו (שער הגלגולים - הקדמה ל"ד) למה גם ר' עקיבא היה בו כח זה כמוהו [בבן עזאי], ולכן הזכירו צטס קרח, והעינין הוא צמה שהודעתיד, כי קרח בן יצהר גם הוא נמשך משרש קין, והנה אמרו בזוהר כי למה נקרא שמו קרח, לפי שהיה לוי, והלוי לריך שיגלח כל שערו ולהיות קרח, מפני חזק הדין והגבורה שבו, והנה גם ר' עקיבא היה משרש קין שהוא עיטרא דגבורה, (עיין לורת י' דרגין דמסאבותא בסוף הספר ענין רליחה עיטרא דגבורה) וע"י חסידותו גלח כל שערות וכתות הדין והמתיקס, ולכן היה קרח, ע"כ. ואיתא במדרש (פסיקתא רבתי פ"ה י"ד) ויקחו אליך וכו', אמר לו הקדוש ברוך הוא משה לך אני מגלה טעמי תורה אבל לאחריים חוקה וכו', (ישע' מ"ג ט"ז) אלה הדברים אעשה אין כתב כאן אלא עשיתים כבר עשיתים לר' עקיבא וחבריו א"ר אחא דברים שלא נגלו למשה נגלו לר' עקיבא וכל יקר ראתה עינו (איוב כ"ח ט') זה ר' עקיבא עכ"ל. וז"ל שיש ביאור ענין הטעם מטעמי התורה דייקא, ולמה נגלה לרבי עקיבא דווקא, הנה עולם הטעמים היא למעלה מעולם הנקודות שהיא למעלה מעולם החגין שהיא למעלה מעולם האותיות. ואיתא במדרש (במדבר רבה י"ח ח') וז"ל וקרח שפקה היה מה ראה לשנות הזה אלא עינו הטעמו ראה שלשלת גדולה עומדת הימנו ע"כ. השלשלת הגדולה היא יסוד כל הטעמים שצתורה, שכולם דהיינו כל הטעמים זאו מצני קרח שהיה יסוד הטעם והיגון והמוסיקה שהתורה נדרש בהן. ויסוד השלשלת היא כדכתיב (צ"ח ט"ז) ויתמהמה, דכתיב לגבי לוע. והוא צחי' חכמה שצחכמה, כח מה שצמה, והוא סוד הזמן שישאל ממליכים להקצ"ה גם צחלל הזמן כדפרישית להלן בפתיחה למשנה ו' (ד"ה כתיב). וטעות קרח היה שחש שחגיג כבר לצחי' ראה צחי' (תהילים ל"ד ח') עטמו וראו כי טוב יהו"ה. והאמת הוא שעדיין לא צא קרח למדרגה זו אלא רבי עקיבא, כמו שמצואר לעיל, דברים שלא נגלו למשה נגלו לר' עקיבא וכל יקר ראתה עינו (איוב כ"ח ט') ראתה דייקא, שרבי עקיבא צא לצחי' ראה הטעמים, צסוד כניסתו לפרדס. וצשזיל זה יחסו דוד המלך ע"ה צהמזמרים צניו ע"ש קרח אציקו, החזירו לכללו, כי צאס לא היה להם עוצה מזה לא היה מיחסם לרע להם ח"ו, כדאיתא בגמ' (שבת נ"ה:) אפשר חטא צא על ידו והכתוב מיחסו, ומה שתיקן האר"י ז"ל לומר קודם תקיעת שופר המזמור לצני קרח ונתפשט צכל תפולות ישראל. כמו שמצואר צס' מי השילוח (חלק א' קרח ד"ה כי כל) היה מרמז לרוח שהוא קול השופר.

Breath: Hinting at the story of Korach and his rebellious assembly who congregated against Moses, (Num. 16:1). Rashi on the Talmud, (Shavuoth 6a) mentions the fact that Yehoshua, son of R. Akiba was also known as R. Yehoshua b. Korcha, because R. Akiba was - *Kore'ach* - Bald, as we learn in the Talmud, (Bechoroth 58a) Ben Azai said, "All the sages of Israel are as [insubstantial as] the peel on a garlic in comparison with me, except for this bald one, [R. Akiba]." In the Book, Sha'ar Hagilgulim (Preface 24) we read the following. "Why was R. Akiba also endowed with the same abilities [as Ben Azai], and which is also why he is called The Bald? The reason is this, as we have already informed you, [The soul of] Korach b. Yitzhar was also drawn from the source of Cain [who murdered his brother, Abel]. In the Zohar it is said, Why was he called Korach, because he was a Levite, and all Levites had to be shorn of all their hair, to be bald, because of the powerful *Din* - Judgement and *Gevurah* - Might associated with hair. Now, R. Akiba [his soul] was also from the source of Cain who is the crown of *Gevurah* - Might. (see illustration

of the 10 levels of the dark Sephiroth at the end of the book) And R. Akiba through his piety succeeded in shaving off all his hair representing *Din* - Judgment, sweetening them all. That's why R. Akiba is called 'The Bald.'" In the Midrash, (Pesikta Rabati 14) we read, (Num 19:2) "They should bring you." God said to Moses, "To you I am revealing the Reasons of the Torah, [i.e. secrets of the Red Heifer] but for everyone else it will remain a statute." (Isa. 42:16) "And I will bring the blind by a way that they knew not; I will lead them in paths that they have not known: I will make darkness light before them, and crooked things straight; these things have I done, and I will not forsake them." The verse does not say 'I will do', but 'I have done' for I have already done them for R. Akiba and his friends. R. Acha says, "Things not revealed to Moses were revealed to R. Akiba. It is written, (Job 28:10) "His eye sees every precious thing," this refers to R. Akiba." It may be possible to understand this Midrash in a new way. Why does God say to Moses that He will reveal the Reasons of the Torah in particular, and not some other aspect of Torah? And why is R. Akiba the exception to all the rules concerning Moses' unique supremacy in that respect? The reason may be as follows. - טעם - *Ta'am* is the Hebrew word for Reason but also the word for Taste and also the word for Melody. Now, according to the tradition, The highest of the Worlds of Torah is the World of - טעמים - *Ta'amim* - Trope/Musical Notes, which is above the world of - נקודות - *Nekudot* - Dots & Vowels, which is above the world of - תגיץ - *Tagin* - Letter Crowns, which is above the world of - אותיות - *Otiyot* - Letters. In the Midrash, (Num. Rabba 18:8) we read, "Korach who was such a brilliant man, what possessed him to do such a stupid thing? His own vision deceived him; seeing [prophetically] that a chain of greatness would be coming out of him." This Midrash may be understood as saying that Korach saw the - שלשלת - *Shalsbelet* - Chain - a reference to the Trope known as the - שלשלת - *Shalsbelet* - coming out of him. He had a vision of himself as the source of all of the - טעמים - *Ta'amim* - Trope of the Torah which are the very highest world. For, historically, it was the the music of the Levite Sons of Korach which was most performed in the Temple. The very first - שלשלת - *Shalsbelet* - in the Torah appears above the word, (Gen. 19:16) - וַיִּתְמַהֲמַהּ - *Vayitmahmah* - 'But he procrastinated', describing Lot's behavior when exhorted to flee the doomed city of Sodom. That first - שלשלת - *Shalsbelet* - in the Torah conceals the mystery of the highest level; the level of - חכמה שבחכמה - *Chokhma* - Wisdom of *Chokhma* - Wisdom. Because - חכמה - *Chokhma* - Wisdom is also known as the secret of - כח מה - *Ko'ach* - Power of - מה - *Mah* - What. - וַיִּתְמַהֲמַהּ - *Vayitmahmah* - is the *Mah* of *Mah* - the What of What - the question of questions. This hints at another mystery, the fact that we crown God sovereign even over the vast emptiness of Time, which will be discussed later in the chapter, (preface to Mishna 6, cit. loc. It is written). Korach's mistake was in thinking that he was already at the exalted level of 'seeing' to the level of the verse, (Psalm 34:8) - טעמו וראו - *Ta'amu U'Reu* - "Taste and see that God is good" Korach was not yet at that level, only R. Akiba was truly at that level, as was explained above, things not revealed to Moses were revealed to R. Akiba; as it is written, (Job 28:10) 'His eye sees every precious thing.' R. Akiba can 'see' everything, even the - טעם - *Ta'am* - Taste and Trope of the Torah, because he is the only one to enter and leave Paradise in peace. In the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. - Korach) we read, "It was King David who established the *yichus*/genealogy of the Levites, in the Book of Psalms, where he refers to the Levites as 'sons of Korach'. Thus, he returned Korach back to his place among the Jews. For, had it not been to their advantage, he would not have ascribed to the Levites their genealogy from Korach. As we learn in the Talmud (Shabbat 55b), 'Is it possible that he is a source of sin, yet the Torah traces ancestry to him?' And this is why the Ari ordered the forty seventh psalm, beginning, "For the Chief Musician. A Psalm by the sons of Korach." to be read seven times before the Shofar is blown on Rosh Hashana, and it has become the custom among all Jews wherever they are." The *Ruach* - Breath, here in our Mishna refers also to the breath powering the sound in the Shofar.

238. ומתחלקים זכר ונקבה: כל דבר בעולם יכול להיות משפיע ומושפע, צחי' זכר ונקבה, (רמ"ק). ונ"ל שכדאי להדגיש שהאשה משפעה שיצבת על המשבר להוליד היא צבחי' זכר משפיע ומשם עד שתגמול הוולד היא שופעת.

Divided into male and female: Everything in the world can be both a giver and receiver, male and female. (Ramak) It is worth noting that from the moment a woman goes into labor to give birth she becomes a 'giver' and thus has a masculine status until her infant is weaned from the breast.

Mishna 2

And three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*) in the world; breath and water and fire, and from them were born the fathers from whom everything was created.

משנה ב'

ושלש אמות אמ"ש בעולם, רוח ומים ואש, ומהם נולדו אבות שמהם נברא הכל.

Preface to Mishna 2

Up to this point in the book, - *בריאה* - *B'riah* - Creation and - *בורא* - *Boreh* - Creator have not been mentioned. This far the text has used the words - *יוצר* - *Yotzer* - Former and - *יצירה* - *Yetzira* - Formation, - *עושה* - *Oseh* - Maker and Making. It is well known that the noun, Creation, may only be applied to something created from nothing, *creatio ex nihilo*. It may be understood then that with this Mishna we have reached a fresh stage and new ideas. It may be that until this point in the book what has been discussed were noble and archetypal concepts while henceforth the subject matter deals with physical facts, things that have grown beyond the ethereal world and may be seen with the eye; that manifest in this physical world. One of the chief differences between these two worlds is the idea of mothers versus fathers. While hitherto only the concept of mothers has existed, now we encounter fathers. The evolution of the Creation depends on three joint concepts, Space, Time and Soul. With regard to God everything is unified and singular, everything happens here and now. But in the world we inhabit there exists space, 3 dimensions, other places; temporal dimensions and different times and many individual souls. So long as creation had not extended into the world of action where there is room and time for us, souls, the world only existed in the future, in the feminine - *Nukba*, the mothers. Now that it has entered the world we experience where past and future also have meaning, we have entered the world of the masculine - *D'chura*, the fathers

פתיחה למשנה ב'

עד כאן בספרנו לא הזכר ענין בריאה ובורא, ולא השתמש רק בתואר יולר וילירה ועושה ועשיה בלבד. וידוע שתואר בריאה איננו יאות אלא לדבר שנברא מן האין - יש מאין. וכמוכן שצמשתנו הגענו לפרק חדש ולמושגים חדשים. ואולי א"ל שעד כאן בספר היה מדובר על ענינים ומושגים איליים ומעכשיו מדובר על דברים ממשיים, דברים הנראים לעין שילאו מגדר האין ומופיעים בעולם היש. ואחד החילוקים בין שני העולמות הוא ענין אמות ואבות, שבהופעת מושג הבריאה מופיע גם מושג אבות. והופעת הבריאה תלוי בשלשה דהיינו בעולם ונפש ושנה. כי א"ל הקצ"ה הכל הוא אחד ואחיד ועכשיו וכאן, ובעולם שאנו דרים עליה יש מקום אחר, זמנים עוצא, ונפשות רבות. וכל עוד שלא ילא המושג לעולם המעשי היה בצחי עתיד לבא, צחי נוקצא להולד, צחי אמות, ומשילא לעולם המעשי נכנס לעולם שיש בו גם צחי עזר והיה, צחי דכורא זכירה, צחי אבות.

This Mishna begins with the letter - *ו* - *Vav*. The letter - *ו* - *Vav* is a connecting letter equivalent to the English 'and', telling us that it follows on from the previous Mishna. The deeper meaning is that although we say that - *בריאה* - *Briah* - Creation is *Creatio ex nihilo* - something from nothing, this is not the whole story, because 'Nothing' also has a precedent. What came before - *בריאה* - *Briah* - Creation was the world of - *אצילות* - *Atzilut* - Archetypes, where it is appropriate to say, 'It arose in the Divine thought,' which is how the life and death of Rabbi Akiba are described in the Talmud (Menachoth 29b).

המשנה הזו מתחילה באות ו"ו, ובאה לאמר שהיא המשכת המשנה הקדמה, ומה שאמרנו על הבריאה שהיא צחי יש מאין לאו דווקא דהא גם לה הי' קודמן. ומה שקדם לבריאה הי' עולם האצילות. ושם צחי עלה צמחשבה שאמרנו עליו על ר' עקיבא (מנחות כ"ט:).

Now, in order to understand the mystery of the elements of Fire and Water which remained in place even after the letters - מ - *Mem* and - ש - *Shin* were moved from the horizontal planes to the vertical as was explained, so that the right hand column is that of water, representing - חסד - *Hesed* - Lovingkindness, while the left hand column is fire representing - גבורה - *Gevurah* - Judgement it will be necessary to discuss the symbolic meanings of Rachel and Leah. We learn in the Midrash, (Gen Rabba 70:16) The verse says “Leah’s eyes were tender.” What caused the tenderness? They were tender from weeping, because people used to say, ‘these are the rules; the older daughter [Leah] goes to the older son [Esau], the younger daughter [Rachel] to the younger son [Jacob].’ Leah would cry and pray, ‘May it be Thy will O God that I not fall to the lot of the wicked.’ R. Huna says, “See the power of prayer that nullifies a decree. And, what’s more, she preceded her sister into the marriage.” In the Talmud, (Sotah 2b) we learn “R. Yehuda in the name of Rav, said, “Forty days before conception of a child, a voice goes out from heaven saying, ‘Daughter of so and so, for Son of so and so.’” The midrash above gives us to understand that Leah was aware of the decree that she should marry Esau, that the match had been made in heaven going back to the six days of creation. It was her tears and entreaties that she not fall into the lot of the wicked which changed the awful decree in retrospect; it was torn to bits. Now, instead of the original decree announcing her marriage to Esau an alternative, completely different and contradictory original decree was heard in heaven announcing her marriage to Jacob. This explains the mystery of - תשובה - *Teshuvah* - Repentance. We are told that repentance can change the past, that premeditated sins may become merits, credits. This gift of penitence was brought down to the world by the children of Leah, specifically the Tribe of Judah. Leah represents the Supernal Mother, the Sefhira of *Binah* - Understanding, which is the wellspring of *Teshuvah* - Repentance, as it is written (Isa. 6:10) “And his heart will understand and repent.” Through her prayers she changed the past which is an absolutely astonishing and wondrous thing. To change what has already happened, to go so far back as to undo the original decree, to unmake it so that it was never so decreed, when it was already a matter of public knowledge, as the Talmud (Bava Batra 123a) says, “Leah listened to people talking about Esau at the crossroad, she heard them say, Rebecca has two sons while Laban has two daughters. The older is destined for the older and the younger for the younger. She would sit by the crossroad asking after Esau, ‘What sort of man is he?’” Such a working seems impossible according to the laws of nature. This power to change and undo the past is the strength of Leah and part of the gifts she brought to the world, to alter the voice of heaven in retrospect, to heal the past so that the healing happens before the sickness. And it informs the basis of our Jewish faith, that healing always comes before the sickness. As we say “Behind me is Rafael,” because the angel Rafael is in charge of healing, so he walks behind people to heal what needs healing in their past. Now comes Rachel with the power of her lovingkindness and the favor she did her sister, as we read in the Midrash (ibid.) “It is written, ‘Jacob told Rachel he is her father’s brother.’ Was Jacob Laban’s brother, he was the son of Laban’s sister Rebecca? This is the meaning; He said to her, ‘Marry me.’ She answered, ‘Yes, but beware, father is a cheat and you will not win against him.’ Jacob asked her, ‘What sort of trick is he likely to try against me?’ Rachel told him, ‘I have an older sister who is unmarried, he won’t allow me to marry before she is married.’ Jacob answered her, ‘I am your father’s brother - in trickery.’ They asked, Is it right for a saint to be so proficient at cheating and trickery? Yes, they responded, as it is written, (II Samuel 22:27) “With the pure, you are a pure, and with the devious, you are perverse.” Jacob gave Rachel signs [by which to identify herself], but when she saw them preparing her sister Leah for the wedding, she thought, ‘Now my sister will be disgraced - I must give her the signs.’ This is the meaning of the verse, “It was morning and behold, it was Leah.” What, and until then it was not Leah? No, because the signs Jacob had given Rachel were handed to Leah, Jacob had not

known it was Leah until morning.” I heard from my master, R. Shlomo, that it was in the merit of her selflessness and self sacrifice in order that her sister not be shamed and disgraced through the withholding of the signs, when Jacob realized he was being cheated and discovered the fraud. Although Rachel might have rationalized withholding the signs, saying Leah would get over it; it would not be so bad as all that; she wouldn’t die of shame; given time she would recover from it all and be whole again. Instead Rachel threw everything away for Leah’s sake, endangering herself, her her soul in this world and the world-to-come; for who could guarantee that Laban would not hand her over to Esau to be his wife? Still, she gave the signs to Leah. In that merit she brought down a new future, Now, all of a sudden, Jacob is destined to have two wives, two soulmates; something that never existed before. It was through the act of kindness that she was given the power to change the future, to heal what was going to happen. This is a gift that belongs solely to Rachel and her children. This is the meaning of the story described in the Torah, (Num 9:7) “Those men said to him, ‘We are *Tameh* - Contaminated by the human death residue. Why should we be prevented from offering the [Paschal] sacrifice to God?’” Obviously Moses had already explained to them that they were exempted from offering the sacrifice because of their condition, that there was no blame attached. No doubt Moses expressed his regrets and sympathy for them not being able to celebrate Passover with all other Israelites, but they would get over it; it would not be so bad as all that; they wouldn’t die of shame; given time they’d recover from it all and next year they would be able to celebrate it properly. They refused to be consoled and remained unpersuaded by Moses’ response and rationale. They said to Moses, ‘We are absolutely certain that you are wrong about the outcome of this situation. We have faith that it will be possible for us to celebrate Passover properly this year.’ Moses told them, (ibid.) “Stand here while I listen for God’s command.” The question is, how did those men know that there was hope for their offering the Paschal sacrifice that year? The answer is deduced from the Midrash (Ex. Rabba 20:19) “There were men who were contaminated by the death residue from the soul of a man.” Who could that man be, but Joseph?” The Midrash is telling us that they were tasked with carrying the coffin containing the bones of Joseph out of Egypt to be buried in the Holy Land. Joseph is one of the sons of Rachel who brought down into this world the ability to heal and change the future. All the fervent hopes to which we connect and hold dear are tied to Rachel. She gave us belief and faith in the future for the all Children of Israel. She is the one who teaches God the full power of the rabbinical *a-fortiori* argument, as we learned in the Midrash (Lam. Rabba, Pro 24) mentioned above, (preface to Ch. 3, Mishna 1 notes, cit. loc. In my) This is what brought about the Commandment to celebrate Second Passover. An opportunity with no parallel among any of the 613 Commandments of the Torah. A second chance; an opportunity to make up for a *Mitzvah* - Commandment missed. Again we find a connection to R. Akiba here, for he is implied wherever Joseph is mentioned, as was explained above.

והנה להצין סוד האש והמים שנשארו במקומן אפילו אחר שהאותיות אל"ף ושי"ן נתגלגלו ממקומן ונקצעו למעלה ולמטה כמבואר, שהקו הימיני מחכמה עד נלח הוא צבחי' מים דחסדים, וקו השמאלי מצנינה עד הוד הוא צבחי' אש דגבורות, אצאר צביאור צחי' רחל ולאה שיש שייכות למשנתנו. הנה איתא צמדרש (צראשית רבה ע' ע"ז) ועיני לאה רכות וכו'. ומהו רכות רכות מצנינה שהיו אומרים כך היו התנאים הגדולה לגדול והקטנה לקטן והיתה זוכה ואומרת יהי ראון שלא אפול בגורלו של רשע א"ר הונא קשה היא התפלה שצטלה את הגזירה ולא עוד אלא שקדמה לאחותה ע"כ²³⁹. ואיתא (סוטה ז':)

239. וקשה, הלא צכה לאה היה להפוך עשו הרשע למוטב. ומה גם שידוע שהיה צו מלוות כיבוד אב, ומאין דנה לאה דין לענמה, ואולי תצדנה עשו כמו שביד את אביו. אלא וודאי מצחי' מים דחסדים המחייב לכל חסיד להתחסד עם הקב"ה, ובכלל לא על ענמה כוונה לאה, אלא לעשות חסד למעלה כוונה. צחי' ורוח אלהים מרחפת על פני המים, זו רוחו של משיח. דאי לאו תפילותיה היתה נופלת בגורלו של עשו, ורוחו של משיח מה תהווי עלה.

Why didn't Leah try and change Esau for the better, surely she had the power to do so. All the more so as Esau had

אמר רב יהודה אמר רב ארבעים יום קודם ילירת הולד צת קול יולאת ואומרת צת פלוני לפלוני וכו'. ופי' נודע לה ללאה שפלה לו לעשו הרשע לזיווג ששייכת לו מששת ימי בראשית, אלא שהתפילות והדמעות ששפכה לאה שלא תפול לגורל של אותו רשע קרעו רוע הגזרה מעיקרא וילא צת קול שהיא תפול בגורלו של יעקב. וזה סוד התשובה שצזכותה מהפכים זדונות לזכויות ששייך אך ורק אלל צניה של לאה. ולאה היא צחי' אימא עלאה, צחי' צינה, מקור התשובה, צחי' (ישעי' ו' י') ולצבו יצין ושז וגו'. שע"י תפילותיה נהפכה העצר, והוא פלא. כי לשנות מה שהיה כבר להפוך העצר להחליף גזר דין על זיווג שנגזרה קודם ילירתה וילאתה שמועה בכל העולם כמו שמצואר צגמ' (צצא צתרא קב"ג). שהיתה שומעת על פרשת דרכים צני אדם שהיו אומרים שני צנים יש לה לרצקה שתי צנות יש לו ללצן גדולה לגדול וקטנה לקטן והיתה יושבת על פרשת דרכים ומשאלת גדול מה מעשיו וכו', זה דבר שאפילו שלא כדרך הטבע הייתי אומר שאי אפשר. וכח זה שהמליאה לאה לעשות שנוי צצת קול מעיקרא, לרפאות מה שעצר, שתהא רפואה קודם למכה ממש, זה מיסודות דתינו ואמונתנו, צחי' מאחורי רפאל שהוא המלאך הממונה על הרפואה והולך אחרי האדם לרפאות מה שזקוק לרפואה צמה שעצר עליו. והנה רחל צאה, כי צכח החסד שעשתה רחל עם אחותה כדאיתא צמדרא רצה (שס שס) דכתיב ויגד יעקב לרחל כי אחי אציה הוא וכי צן רצקה הוא והלא צן אחות אציה הוא אלא אמר לה מינסצת לי אמרה ליה אין מייהו אצא רמאה הוא ולא יכלת ליה אמר לה מאי רמאותיה אמרה ליה חית לי אחתא דקשישא מינאי ולא מנסצא לי מקמה אמר לה אחיו אחי צרמאות [א"ל] ומי שרי להו ללדיקי לסגויי צרמאותא אין עם צבר תתצר ועם עקש תתפל מסר לה סימנין כי קא מעיילי לה ללאה סצרה השתא מיכספא אחתאי מסרתיהו ניבלה וביינו דכתיב ויהי צצקר והנה היא לאה מכלל דעד השתא לאו לאה היא אלא מתוך סימנים שמסר לה יעקב לרחל ומסרתה ללאה לא הוה ידע לה עד התיא שעתא²⁴⁰, ע"כ. שמעתי ממורי ר' שלמה ז"ל שצזכות מסירת נפשה צעד אחותה שלא תתצייש לאה ולא תעליב ע"י אי-מסירת הסימנים, ואע"פ שהיה לרחל לדון לנפשה שסוף כל סוף הצושה לא יהיה כל כך גרוע, שאחותה לא תמות מן הצושה, ושתהיה לה צוודאי תקומה וארוכה ונחמה אחר זמן מה, לא שמה לצ לזה כלל, אלא מסרה נפשה וסיכנה נשמתה צין צעולם הזה צין לעולם הצא, פן ואולי היא תפול לגורלו של עשו הרשע, ומסרה הסימנים ללאה. וצזכות זאת המליאה עתיד חדש שיהי' ליעקב שתי נשים ושני זיווגים, דבר שלא היה מעולם. שע"י כח החסד נתן צה כח להפוך את העתיד לצא לרפאות את העתיד. וזה שייך רק לרחל וצניה, וזה פי' הפסוק (צמדבר ט' ז') ויאמרו האנשים בהמה אליו אנחנו עמאים לנפש אדם למה נגרע לצלתי הקריב את קרבן יהו"ה וגו'. צצוודאי אמר להם משה לא אשמים אתם על טומאתכם, חבל שלא תקריבו קרבן פסח, אצל סוף סוף לא כל כך גרוע, לא תמותו מן הצושה, ויהיה לכם וודאי תקומה וארוכה ונחמה לשנה הצאה. והם לא הקשיבו ולא קבלו ממש תשובתו ודחוי, ואמרו צטוחים אנחנו שגם יש אפשרות להכיל את הפסח שלנו, ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה יורה יהו"ה וגו'. וקשה מביחן ידעו האנשים בהם שיש להם תקוה על הקרבנות הפסח. אלא כדאיתא צמדרא (שמות רבה כ' י"ט) ויהי אנשים אשר היו עמאים לנפש אדם ואין אדם אלא יוסף וכו' ע"כ. שהיו נושאים עצמות יוסף שהוא מצני רחל שהורידה לעולם תרופה גם על העתיד להיות, וכל התקוה שיש לנו תפיסה צה, שיש מושג

the merit of fulfilling the commandment of honoring his father. Where did Leah learn that it was proper for her to try and undo the original decree rather than mitigate the situation, perhaps Esau as a husband would honor her as a wife the way he honored his father? The answer is that Leah who is connected to the secret of Water and Desire, from which - חסד - *Hesed* - Lovingkindness flows, she knew that real *Hesed* - Lovingkindness is the kindness one does for God, for that is the definition of *Hesed*, as was discussed above, (Ch. I Mishna I. cit. loc. In 32 paths) in the quote from the Zohar (Vol III 281) 'Who is a Hasid (*Hesed* - Lovingkindness) whoever does lovingkindness with his Creator.' Leah's cries and prayers were never for herself but always for the sake of heaven, she wanted to do a *Hesed* with God. When the verse says, (Gen 1:2) "And the spirit of God hovered over the water," we are told this refers to the spirit of the Messiah. Because if not for Leah's prayers she would have fallen to Esau's lot and the spirit of the Messiah would have drowned in those very waters before the creation of the world. For that is how far back Leah's prayers had to reach in order to change the original decree.

240. וקשה, הלא גנבה רחל דעת יעקב, ומאין דנה דין להחיר עצמה לעשות כן. אלא וודאי מצחי' אש דגבורות המחייב שנוי אפילו נגד האווי, כמו שהחירה חוה את עצמה לאכול מעץ הדעת, כדפרישית לעיל (צפתיהחכ פרק א' משנה י"א, ופתיחת פרק צ') צחי' גדולה עצירה לשמה.

How could Rachel have stolen Jacob's confidence that way. Where did she find the rationale to permit herself to act in such a devious fashion? It could only have been the attribute of Fire of *Gevurah* - Judgment which forces changes even when they go against the rules. Similar to the logic of Eve disobeying the command not to eat of the Tree of Knowledge, as has been explained above (Ch. I. preface to Mishna 11, and preface to Ch. II.) in the discussion of 'greater is the sin done for the sake of heaven.'

אחרית טוב לכל בני ישראל, גם זו מרחל צאה. ודנה דין להקצ"ה בקל וחומר צן צנו של קל וחומר, כדאיתא באיכה רצתי²⁴¹.
 ובגלל זה יש לנו מלות פסח שני מה שאין כדוגמתו צתרי"ג מלות. ושייך צחי' יסוד לדיק צחי' יוסף לכאן משום שענין רבי
 עקיבא מקושר עם ענין יוסף הדיק כמצואר²⁴².

Mishna 2

And three mothers *AM"Sh (Alef, Mem and Shin)* in the world; breath and water and fire,
 and from them were born the fathers from whom everything was created.

משנה ב'

²⁴³ושלש אמות אמ"ש²⁴⁴ בעולם, רו"ח ומי"ם וא"ש, ומהם נולדו²⁴⁵ אבות שמהם²⁴⁶ נברא הכל.

241. עיין לעיל צפתחה לפרק ג' משנה א' ד"ה ונ"ל, שם נתצאר.

242. לכן היולא דרבי מאיר הוא גם כן צפסח שני, שהיה תלמיד רבי עקיבא, וגם הוא היה מלאאוי נירון קיסר שהיה לו אחרית ותקוה.

Thus we find the festival of *Pesach Sheni* coincides with the Yahrzeit of R. Meir, author of the Mishna, who was a student of R. Akiba. He was also a descendent of the Emperor Nero who was given a Second Chance.

243. ושלש: ו"ו מחצרה. וזה ספי' יסוד העוסק בחיצור, וכן עושה שלום ג"כ צספי' יסוד, וזה ענין שאמר יעקב צצנו ע"ה ליוסף (צראשית ל"ז
 י"ד) ראה את שלום אחיך ואת שלום האלן וגו', כי צחי' שלום שייך דווקא ליוסף צחי' יסוד. וזה סוד אמרם (שם כ"ט ו') ויאמרו שלום והנה
 רחל צתו צאה וגו'. כי רחל היא צחי' צאה להצא כמצואר. וע"ע לקמן פרק ד' משנה א' (ד"ה שלו"ס)

And three: The letter - vav connects. This is the Sefhira of *Yesod* - Fundament which is involved wherever there is an attempt to connect, hence peacemaking is also in *Yesod* - Fundament. This is the meaning of Jacob's saying to Joseph, (Gen 37:14) "See the peace of your brothers and the peace of the sheep." Because Peace belongs in the Sefhira of *Yesod* - Fundament. This is also the reason for their saying, (ibid. 29:6) They said, "Peace, and here comes Rachel his daughter." For Rachel comes, she is the future as was explained. (see Ch. 4 Mishna 1. cit. loc. Peace)

244. בעולם: ויסודו (צראשית כ"א ל"ג) ויטע אשל צצאר שצע ויקרא שם צשם יהו"ה אל עולם. כי י' פעמים נכתב צתורה עולם ופירושה זמן ועת,
 עד האחד עשר שפירושו מקום. ומשום שמליג לפנינו ענין צריאה יש מאין, מליג גם ענין שטח ומקום, כי זה צלי זה אי אפשר, צריאה יש מאין
 טופס מקום, משא"כ מושגים הקודמים אי-ממשיים אינם טופסים מקום. ואם נאמר שאצרהם אצינו חידש שמו ית' תחילה על העולם צחי'
 מקום, ודוד המלך חידש שמו ית' אחרון על העולם צחי' (תהילים ז' צ') ומעולם עד עולם אתה אל וגו'. משה רצנו חידש שמו ית' צין העולמות
 צחי' חלל העולם כמו שיתצאר להלן צפתחה למשנה ו' (ד"ה משה).

In the world: Its source is the verse, (Gen 21:33) He planted a tamarisk in Be'er Sheva and called there upon the Name of the LORD, *El Olam* - God of the World. The first ten times the word - עולם - *Olam* appears in the Torah it refers to Time, and usually translates as Forever. The eleventh appearance of the word refers to Space. The reason for its appearance at this point is precisely because we are being shown Creation from Nothing, therefore we are also being shown Space and Dimension, for one without the other is impossible; *creatio ex nihilo* requires physical space to happen. Unlike the earlier concepts which require no space. Now, if we say that Abraham our Patriarch was the first to proclaim God King of *Olam* - Physical Space as seems indicated by the verse from Genesis quoted previously, then King David was the last to proclaim God King of *Olam* - Time, as it written, (Psalm 90:2) "From eternity and to eternity You are God." Moses was the first to proclaim God between the worlds in the void between Space and Time, as will be explained in the preface to Mishna 6, (cit. loc. Moses).

245. אבות: פי' דבר שילא מן הכח אל הפועל, כמו שפירשנו לעיל צפתחה לפרק צ' (ד"ה כל סודות). אכן יש לתרגמו צאופן אחר לגמרי. אבות
 לשון תאורה ורזון, כמו (שמות י" י"ז) ולא אבה לשלחם. (ועיין הכתב והקבלה ע"פ ואף צעונת אצתם אתם ימקו, ויקרא כ"ו ל"ט)

Fathers: What this refers to is anything which has moved from potential to actuality, as was explained above in the preface to chapter 2 (cit. loc. all the secrets) It is possible however to translate the word in a different way altogether.
 - אבות - *Avot* - my also be understood to mean lust and desire, as it written, (Ex 10:17) "He did not - אבא - *Ava* - Desire to send them." (see Haketav v'Hakabala on Lev 26:39)

246. נברא הכל: כגון שמים וארץ. וקשה הא ידוע צפי כל שענין צריאה הוא יש מאין דווקא ולא יש מיש. ואם נאמר שדבר זה נצרא מזה הלל הוא
 יצירה ולא צריאה. וצקושיא זו קפלנו לתוך כצשונו של עולם דהא כצר העיר הרמצ"ס על זה צמורה נצוכים (חלק צ' פרק כ"ו) ונ"ל ראינו לרבי

אליעזר הגדול דברים צפרקים המפורסמים, הוודעים צפרקי רבי אליעזר (פרק ג'), לא ראיתי מעולם יותר זרים מהם צדברי אדם מן הנמשכים אחר תורת משה רבינו. וזה, שהוא אמר דבר, שמע לשונו. אמר, שמים מאי זה מקום נבראו. מאור לזושו, לקח ונטה כשמלה, והיו נמתחין והולכין, שנאמר, נוטה אור כשמלה, נוטה שמים כיריעה; הארץ מאי זה מקום נבראת. משלג שתחת כסא כבודו, לקח זרקה, שנאמר, כי לשלג יאמר, הוא ארץ. זה לשון המאמר הנאמר שם: ואני תמה, זה החכם מה האמין. האם האמין כי הוא מן השקר שימצא דבר לא מדבר ואי אפשר מצלתי חומר, יתהוה ממנו מה שיתהוה, ולזה ציקש לשמים ולארץ, מהיכן נבראו. ואי זה דבר הגיע מזה המענה, יתחייב שיאמר לו, ואור לזושו מהיכן נברא. ושלג שתחת כסא הכבוד מהיכן נברא. וכסא הכבוד עלמנו מהיכן נברא. ואם יראה צאור לזושו דבר צלתי נברא, וכן כסא הכבוד, צלתי נברא, יהיה זה רחוק מאד; וגם יהיה מודה בקדמות העולם, אלא שהוא כפי דעת אפלטון: אמנם היות כסא הכבוד מן הנבראים, החכמים כתבו בזה, אצל על פנים זרים - אמרו, שהוא נברא קודם צריאת העולם. אמנם כתובי הספרים לא זכרו בו צריאה כלל, צלתי מאמר דוד, יהו"ה בשמים הכין כסאו. והוא מאמר יסבול הפרוש מאד. אמנם הגלחות בו, הגה כתוב, אהה יהו"ה לעולם תשצ כסאך לדור ודור. ואם היה ר' אליעזר מאמין קדמות הכסא, אם כן יהיה תואר לאלוה, לא גוף נברא, ואיך אפשר שיתהוה דבר מתואה. ויותר נפלא מאמרו, אור לזושו. סוף דבר, הוא דבר יבלבל על צעל הדת היודע, אמונתו מאד מאד, ולא יתבאר לי בו פרוש מספיק; ואמנם זכרתיו לך, של תענה בזה, עב"ל הרמב"ם. ונראה ששיטת החכמים שהזכיר המורה וז"ל אמנם היות כסא הכבוד מן הנבראים, החכמים כתבו בזה, אצל על פנים זרים - אמרו, שהוא נברא קודם צריאת העולם ע"כ הוא שיטת צעל ספר יצירה צדיוק.

Everything was created: Everything, such as Heaven and Earth. The question is obvious; in saying that everything is created from the fathers who come from the mothers, the Mishna is going against the accepted wisdom that Creation by definition is that which comes from nothing. Here the Mishna seems to be suggesting that creation is preceded by some sort of *materia prima* called Fathers coming from Mothers which comprise Air, Fire and Water, this contradicts commonly expressed wisdom specifying the definition of creation. If something comes from some prior thing we call that - *יצירה* - *Yetzira* - Formation, not - *בריאה* - *Briah* - Creation. With this question we have jumped straight into the blast-furnace, crucible of the world. Maimonides has already rased precisely this question in his book, Guide for the Perplexed, (Vol II. Ch 26) this is what he says: "I have seen an attribution made to R. Eliezer the Great in the famous Chapters known popularly as, *Pirkei D'Rabbi Eliezer* (Chapters of R. Eliezer), chapter 3. I have never seen anything quite as bizarre in any of the writings of those who claim to follow the Torah of Moses our Teacher. And this; that he could say such a thing, listen to what he says; From what place were the Heavens created? From the Light of [God's] garments, He took some and spread it like a cloak, and it went on stretching and spreading outwards, as it is written (Psalm 104:2) "Covering Himself with light as a garment, Stretching out the heavens as a curtain." From what place is Earth created? From the snow which is beneath the Throne of Glory, God took some and threw it, as it is written, (Job 27:6) "To the snow He said, 'Become Earth.'" That was a quote from the midrashic teaching as it is recorded there, and I have to wonder, this sage; what did he actually believe? Did he believe it is a lie to say that something can come of nothing, that it is impossible for something utterly new to come into existence without it being preceded by some primordial matter, and is that why he sought to question, Heaven and Earth, from where did they come? And what has he achieved with his answer, it begs the simple question, where was the Light of God's garments created from? And the snow beneath the Throne of Glory, where was it created from? And the very Throne of Glory itself, where was it created from? And if the author is trying to suggest that the Light of God's garments is something uncreated, that the Throne of Glory is likewise uncreated, then he is suggesting an extremely far-fetched idea. And, what's more, he professes the Eternity of Matter in accordance with the views of Plato. Now as to the fact that it is accepted that the Throne of Glory is a created thing while the sages have also written - most peculiarly - saying that it was created before Creation, I have to point out that Creation is not used in describing the Throne of Glory at all in Jewish literature, except by King David in Psalm 103:19 where he says, "God, in Heaven prepared His throne." And while it is true that the verse is very susceptible to this interpretation, the overwhelmingly acceptable meaning must take into consideration the verse, (Lam 5:19) "You, God, sit forever, Your throne abides from generation to generation." Now, if R. Eliezer believes that the Throne is eternal and he is positing it as a god, not a created, corporeal thing. How then could it be made to turn into something corporeal like the heavens. Even more perplexing is the concept of the Light of God's garments. In summation, we are left with bewildering ideas capable of confusing a religious man's faith very, very thoroughly. I cannot see my way through this midrash to explain it properly or sufficiently. I've only mentioned it here in order to prevent you stumbling over it. These were the words of Maimonides. And I must say, it seems clear to me that the ideas expressed by the sages described by Maimonides thus: *Now as to the fact that it is accepted that the Throne of Glory is a created thing while the sages have also written - most peculiarly - saying that it was created before Creation*, are the same ideas expressed by the author of Sefer Yetzira.

Mishna 3

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*) in the world; breath, water and fire. Heavens were created first of fire, Earth was created from water; Air created from breath tips the balance between them.

משנה ג'

שלוש אמות אמ"ש בעולם, רוח ומים ואש, שמים נבראו תחלה מאש, ארץ נבראת ממים, אויר נברא מרוח מכריע בנתיים.

Preface to Mishna 3

The book begins the exposition of the three components of physical existence with *Olam* - World because the world implies the existence of space and place which are effects of the element of Breath as was discussed above in Ch. 1. Mishna 9. The word - רוח - *Ruach* - Breath is also used to describe space. (Gen 32:16) "Put - רוח - *Revach* - Space between one flock and another flock." *Ruach* can also be translated to mean desire, hinting at the Simple Desire, as is explained in Ch. 1 Mishna 8, (cit. loc. Breath) When we use the word - עולם - *Olam* - World the way it is used in Sefer Yetzira, it can mean one of three, more or less, interchangeable concepts. a.) Universe; a place or location. b.) Direction; north, south etc. c.) Vacuum; emptiness, space.

פתיחה למשנה ג'

התחיל בעולם כי עולם משמעו רווח ומקום והוא תולדת יסוד הרוח (שהוא יסוד הראשון כמבואר בפרק א' משנה ט') דכתיב (בראשית ל"ב ט"ז) ורוח תשימו בין עדר ובין עדר.²⁴⁷ ורוח פירשו גם רלון והוא רמז לרלון הפשוט כמבואר בפרק א' משנה ח' (ד"ה רוח)²⁴⁸. ובעולם ישנם ג' מושגים שונים זה מזה קלת. והם א.) מקום המכונה עולם. ב.) כוון המכונה רוח. ג.) חלל המכונה אויר.

Note: The 'world' mentioned in the Mishna can be found inside each individual, as is taught in Jewish texts. See *Likutei Torah (Bereishith)* "In every person there exists Earth and Heaven, because the Diaphragm separating the thorax from the abdomen is the Firmament spread over Earth. That's why all the organs of spirituality, the heart, lungs and brain are situated above, while the physical organs are below. So a person has an upper half corresponding to Heaven and a lower half corresponding to Earth. Because a person is a microcosm, and as the verse says, "God said, 'Let us make man in our image.'"

247. מתחילת בראשית ועד מנחה לעשו משומשת תיבת רוח עשר פעמים במובן רוחני, בצירוף תיבת ריח הכתובים אלל נח וילחם, ולא כפרש"י ז"ל על מתהלך בגן לרוח היום. והפעם האחד עשר שמושבו במובן רוח ומקום.

From the beginning of Genesis to the chapter describing the gift Jacob sent to Esau the word *Ruach* is used ten times, always with the meaning, breath, wind or spirit, (two of those uses of *Ruach* translate as aroma or smell) Not as Rashi (Gen 3:8) who translates - רוח היום - *Ruach Hayom* as the westerly direction.

248. ואע"פ שהזמן - דהיינו שנה קדם לעולם, דהא כתיב בראשית ברא, והוא ראשית הזמן שקדם לשמים וארץ שהם צחי"מ מקום - עולם. לתרץ עיין פרש"י ז"ל בראשית ברא - ולא צא המקרא להורות סדר הבריאה לומר שאלו קדמו שאם צא להורות כך היה לו לכתוב בראשונה ברא את השמים וגו', עיי"ש.

Although Time - *Shana* precedes *Space* - *Olam* in Scripture, as we find Genesis opening with the phrase, In the Beginning, referring to the origins of Time before the existence of Heaven and Earth which are artifacts of *Olam* - Space, see Rashi's commentary to Genesis (1:1), "The verse does not come to tell us the order of Creation, that these preceded these. For were that the case, the verse should have said, 'First God created Heaven and Earth.'"

ודע שבחי' עולם המדובר במשנה ישנו גם ככל אדם כמו דחיתא צספרים. ועיין לקוטי תורה (פרשת צראשית) וז"ל הנה צאדם יש ארץ ושמים כי הטרפס המפסיק צין אצרי נשימה וצין אצרי המאכל לצדס הוא הרקיע הנטוי על הארץ. לכן למעלה הן כל אצרים הרוחניים הלצ והריאה והמוח וכיואל ולמטה כל אצרי הגשמיים החומריים נמצא האדם חני העליון נגד שמים וחני תחתון נגד הארץ. כי האדם עולם קטן הוא ואמר הכתוב נעשה אדם בצלמנו וגו', ע"כ.

Mishna 3

Three mothers *AM"Sh (Alef, Mem and Shin)* in the world; breath, water and fire. Heavens were created first of fire, Earth was created from water; Air created from breath tips the balance between them.

משנה ג'

²⁴⁹ש"לש אמות אמ"ש בעולם, ²⁵⁰רוח ומים ואש, ²⁵¹שמים ²⁵²נבראו ²⁵³תחלה מאש, ²⁵⁴ארץ נבראת ממים, ²⁵⁵אוויר נברא מרוח

249. שלש אמות: פי' אותן שלש אמות שאמרנו לעיל במשנה הקדס שמהן נצרא הכל, יש להן תכונה שאינן רק אותיות נכתבות בכתב, ואינן רק מושגים כמו אמות שצבן סודות מסותרות שעמידות ללא תלחון. אלא הן עלמנ מופיעות בעולם הזה בחוש לעין האנושי.

Three mothers: Meaning, those three mothers described above in the previous Mishna and being the ones from which all else was created, they themselves have aspects far beyond their simple property as Hebrew letters to be written and used in words. They are not simply concepts like mother principles, full of mysterious allusions that will be revealed through the evolution of the alphabet. No, the three letters have physical presence and may be seen with the naked eye in the world around us.

250. רוח מים ואש: האותיות אמ"ש מופיעות ברוח מים ואש ומתגשמות עוד בעולם להתהוות אצות ותולדות הצריאה.

Breath, Water and Fire: The letters *Alef Mem* and *Shin* manifest in the three elements of air, water and fire and are further incorporated in the world, becoming 'fathers and children' in continuous creation.

251. שמים נבראו תחילה מאש: פי' השתמש הקצ"ה תחילה צאות שי"ן אע"פ שהרוח - אות אל"ף, והמים - אות מ"ם קדמו לאש כדתנן צפרק א', כצב הסברנו צפתיחה צפרק ג' איך השלש אותיות היו צקו ישר מ"ם צימין ושי"ן צשמאל ואל"ף מכריע צאמצע, וגלגלן הקצ"ה צרוצ חסדו שתהי' השי"ן למעלה והאל"ף צאמצע והמ"ם למטה. וצרא הצריאה מלמעלה למטה.

Heavens were created first from fire: Meaning, that although God created Breath, the letter *Alef*, and Water, the letter *Mem* before creating Fire, the letter *Shin*, as was taught in the first chapter, we explained in the preface to chapter 3 how the three letters pivoted from their positions on the continuum with *Mem* on the right, *Shin* on the left and *Alef* in the middle tipping the scale. God in His ever lovingkindness turned them around to put *Shin* on top, *Alef* in the middle and *Mem* underneath, and then created from the top downwards.

252. נבראו: עיין ציארור שיטת צריאה צספר יצירה צמשנה הקדס (ד"ה מהס נבראו)

Were created: See explanation of the concept of Creation, explained in the previous Mishna, (cit. loc. Everything was created).

253. תחילה: פי' תחילת דבר הוא השנוי, ולפני התהוות כל מציאות הלא תשתנה המציאות ליש מאין. וצעצור שימוש יסוד האש להמליץ מליצה להשתנות בעולם, הדגיש המשנה זאת המושג צאומרו שמים נצראו תחילה מאש, ונפקא מנה שמושג השנוי קדס להמשונה.

First: The first thing to happen was Change. before anything came into existence proper, there was a change from nothing to something. Now, since Fire represents the active and dynamic principle governing change in the Universe, the Mishna emphasizes this by saying Heavens were created first of fire. In practical terms it means that the concept of change preceded the object undergoing change, i.e. Heavens (the object) were created from Fire (the concept).

254. ארץ נבראת ממים: כמו שמוצבר לעיל צפרק א' משנה י'. שהמים נקפאו כשלג ומהס ילאו עפר.

Earth was created from water: As was explained above, (Ch. I. Mishna 10) Water was frozen into snow and then

made into dust.

255. אויר נברא מרוח: אויר היינו חלל, וכן הוא צמנה וצמדרש וצגמ' צממה דוכתי. ופי' שיש לאויר כח הרוח שממנה נצרתה, ואויר הוא דבר שאינו נעפס כדאיחא לעיל צפרק צ' משנה ו', שטשה עמודים גדולים, דהיינו הילר עוצ והילר הרע והוא ספי' החכמה ששינו צפרק א' משנה ג' עומק טוב ועומק רע.

Air created from Breath: Air refers to space, and it is often referred to thus in the Talmud and Midrash. Air has some of the properties of *Ruach* - Breath from which it stems. Air is something which cannot be grasped, as we read above, (Ch II Mishna 6) God made two great columns, i.e. Good Desire and Evil Desire - *Chokhma* - Wisdom, as was explained in Ch. I. Mishna 3, (cit loc. Depths of Good) from Air which cannot be grasped.

256. מכריע: עיין מה שכתבתי לעיל פרק צ' משנה א' צביאור ענין המכריע צספר יזירה. שיש הוה אמינא לאמר שהיא עשיית שלום בין ההפכים. ופי' שהחלל עושה שלום בין השמים וארץ. וזה פי' הספרא ויקרא (י"ג מדות פרק צ' פסקא ז', עיין לעיל פרק צ' משנה א' ד"ה חק מכריע) שני כתובים המכתישים זה את זה עד שיצוא הכתוב השלישי ויכריע צינייהם. כיצד כתוב אחד אומר וירד אלהים על הר סיני אל ראש ההר, וכתוב אחד אומר מן השמים השמיעך את קולו ליסרך, הכריע השלישי כי מן השמים דברתי עמכם מלמד שהרכין הקצ"ה שמי השמים העליונים על הר סיני ודבר עמכם ע"כ. ואולם דברי רבי עקיבא אינם מתאימים לפי זה, דאיחא צמכילתא (פרשת צא ד') רבי עקיבא אומ' כתוב אחד אומ' וצחת פסח ליי' אלהיך לאן וצקר וכתוב אחד אומר מן הכשבים ומן העזים תקחו כיצד יתקיימו שני מקראות הללו אמרת זו מדה צתורה שני כתובים זה כנגד זה וסותרין זה על ידי זה עד שיתקיימו צמקומן יצא כתוב שלישי ויכריע צינייהן תלמוד לומר משכו וקחו לכם לאן למשפחותיכם ושחטו הפסח לאן לפסח ולא צקר לפסח, ע"כ. ולפי הענין נראה שרבי עקיבא אומר שהכתוב השלישי מכריע צבהכרעה צעל כרכך, ולא צא לעשות שלום צינייהם אלא להכריע או כזו או כזו. עד שצא רבי ישמעאל ודרש מה שדרש שם עיי"ש צמכילתא. ולריך צביאור.

Tips the balance: See above, (Ch. II. Mishna 1) concerning the concept of the - מכריע - *Machria* - Determinator in Sefer Yetzira. There is a suggestion that it means making peace or a compromise between contradictory ideas or texts. If that is what it means here then we would have to say that Space or the Sky makes peace between Heaven and Earth. This explains the Sifra, (Vayikra, 13 Princip. Ch. II Pisk. 7) Two verses contradicting one another, until a third verse comes and - מכריע - *Machria* - Decides between them. Howso: One verse says "God came down on Mount Sinai." another verse says "From heaven God made you hear His voice." Then comes the third verse "For from heaven I spoke with you." This teaches that God brought the highest heavens down upon the mountain and spoke with them from there. This Sifra is the opinion of Rabbi Ishmael. R. Akiba, however has a different interpretation, as we read in the Mechilta, (Exod. Bo 4) "R. Akiba says, one verse says, "Slaughter the Paschal offering to God your Lord, sheep and cattle." Another verse says, "From the sheep and from the goats you should take it." How shall we reconcile these verses? You must say, this is the rule in the Torah, two verses contradicting one another, opposing one another, let them both remain in abeyance until a third verse comes and - מכריע - *Machria* - Decides among them. Therefore the verse comes and says, "Reach and take yourselves a sheep for your household, and slaughter the Paschal offering." A sheep for the Paschal offering and not cattle for the Paschal offering." From the context it would appear that R. Akiba does not see the - מכריע - *Machria* - Determinator as a peacemaker, rather as the arbiter, with power to decide the dispute in favor of one side or another; to force the issue.

257. בנתיים: פי' אויר בין שמים לארץ לשיטת רבי עקיבא צי"ג מדות היינו הכרעה צעל כרכך לאיזו לך משני אדדים, או שיתגבר השמים על הארץ או להיפך. וכן רבי עקיבא היה דייקא צזה הצחי' ללנח על הארצלים צחי' מי מעכב על ידך [של הקצ"ה], דברים שלא נגלו למשה נגלו לרי' עקיבא, וכל יקר רחמה עינו (איוב כ"ח ט') כדלעיל משנה א' (ד"ה ורוח) ופי' צמדרש (תנחומה חקת ח') שראה כל התפילין, ולמשה איחא צגמ' (צרכות ז'). מלמד שהראה הקצ"ה למשה קשר של תפילין, ע"כ וצספה"ק מי השילוח (חלק א' פ' תשא) מסביר שלרבי עקיבא היה צרור איך שגם צבההו לצ הש"י שלם עם ישראל, וזה שזכר צגמ' (מכות ז'). אומר ר"ע אלו הייתי צסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, לפי שראה כי תמיד לצ הקצ"ה שלם עם ישראל, ופני לא יראו, היינו הבהו לא הראה לו הקצ"ה [למשה] מפני כי כל קבלת העונשין על ידו נאמר, ולכן לא היה יכול צביכול להראות לו הבהו איך שלימותו אם ישראל צבההו עכ"ל עיי"ש. וחידיש רבי עקיבא שהארץ תהי' מזוינת צזוינין שעולות מן האותיות שהן צצחי' קרקע עולם לתוך האויר. ונמצא שהשמים מחויבים לפנות מקום עבור האותיות לתת להן רווח וחלל שיהינה מוקפות גיול. ואות הזי"ן היא צחי' מלכות דמלכות כמו שאפרש צבה". וזה פי' השאלה ששאל משה רבינו כשעלה למרום כדאפרש להלן צמשנה הצאה.

Between them: Air between Heaven and Earth, according to R. Akiba, and his rules of exegesis, forces one of the two to give way in favor of the other. Either heaven overpower earth or viceversa. R. Akiba's strength is precisely in this area, in this manner, to overwhelm the angels, as we read in the Talmud, (Menachoth 29a) Moses asked God, "Who forces Your hand?" To which, God replied, "R. Akiba." For things not revealed to Moses are revealed to R. Akiba. (As above Mishna 1 cit. loc. Breath.) It is written, (Job 28:10) "His eye sees every precious thing," this refers

to R. Akiba.” In the Talmud (Makoth 7a) it is said that God showed Moses the knot at the neck of divine Tefillin, while in the Midrash (Tanchuma, Chukath 8) it is suggested that R. Akiba was allowed to see the actual Tefillin. In the *Mei Hashiloach* (Vol I. Ki Thisa) it is explained that R. Akiba could see how God is constantly in a state of unity with Israel, in the present moment. This explains the Talmudic dictum mentioned in the name of R. Akiba, (Makoth 7a) R. Akiba said, ‘If I had been on the Sanhedrin, no one would ever have been sentenced to death.’ Because he could see how God’s heart is always one with Israel. About Moses it is written, “And My face will not be seen.” Moses was not allowed to see the divine countenance because God used Moses to convey all the promises of reward and retribution, so God was, so to speak, unable to show Moses how He remains connected to Israel, in the present moment, at all times. R. Akiba’s innovation is to arm Earth with the weapons to overwhelm Heaven, this refers to the crowns on the letters invented by R. Akiba. The black writing of the letters is Earth. The white area of paper surrounding the letters is the Heaven. R. Akiba added crowns to the letters and penetrated heaven with them, forcing Heaven to make room and empty space for the crowns to occupy, for them to be surrounded by white paper too.

The letter - † - *Zayin* the seventh letter is *Malkhut* of *Malkhut* Sovereignty of Sovereignty, as will be explained. This is the meaning of the question (mentioned in the Talmud) Moses asked of God, as will be explained in the next Mishna.

Mishna 4

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*) in the year; hot, cold and fullness. Heat was created of fire, Cold from water; Fullness from breath tips the balance between them.

משנה ד'

שלוש אמות אמ"ש בשנה, קור וחום ורויה. חום נברא מאש, קור ממים, רויה מרוח מכריע בנתיים.

Preface to Mishna 4

The text continues with an examination of the second of the three elements, - שנה - *Shana* - Year, because the Hebrew word, *Shana* suggests year, duplication and repetition. Which is how it is in reality, for the year's end is inserted into its beginning. This is an effect of the element of water, as it is written, (Gen. 2:6) "But a mist rose out of the earth, watering all the surface of the ground." In the Talmud (Chulin 60b) we read, 'It is written, (Gen. 2:6) "and no shrub of the field is yet in the earth, and no herb of the field sprouts yet," talking about the sixth day, the eve of the Sabbath; teaching us that the plants all went and stood at the gates of Earth, waiting for Adam to arrive and beg mercy for rain to fall upon them so that they might flourish; teaching us, also, that God craves the prayers of the righteous.' From this teaching in the Talmud it appears that the 'mist' referred to, in the verse, 'But a mist rose out of the earth, watering all the surface of the ground.' is being interpreted to mean the prayers of Adam for rain. As has already been explained in Ch. I. Mishna 5 (cit. loc. Depths of Good) Water is a metaphor for desire. That God desires the prayers of the righteous while the righteous desire God's salvation. The rains fall from heaven and flow into the sea, rising from the sea in clouds to return as rain again, over and over, in a cycle like that of the year.

פתיחה למשנה ד'

ממשך בשנה כי שנה משמעו הישנות וחזרו, וכן הוא צפועל כי השנה נעון סופו בתחילתו והוא תולאת יסוד המים דכתיב זהו (בראשית ז' ו') ואד יעלה מן הארץ והשקה וגו'. וכדאיתא בש"ס (חולין ס':) וכתיב וכל שיח השדה טרם יהיה צאצא צמעי שצתא מלמד שיצאו דשאים ועמדו על פתח קרקע עד שצא אדם הראשון וצקש עליהם רחמים וירדו גשמים ולמחו ללמדך שהקצ"ה מתאורח לתפלתן של לדיקים ע"כ. ומשמע שפי' דרשת הגמ' הוא ואד יעלה מן הארץ היינו תפלת אדם הראשון שהתפלל על הגשם²⁵⁸. והסברנו צפרק א' משנה ה' (ד"ה עומק טוב) שהמים מרמזים על תשוקה. ושהקצ"ה מתאורח לתפלתן של לדיקים והלדיקים מתאווים לישועת יכו"ה. והגשמים יורדים מן השמים והולכים אל הים ועולים כעננים וחוזרים חלילה כמו השנה.

We learn in the Talmud, (Rosh Hashana 21b) '50 gates of *Binah* - Understanding were created in the world, and all except one were bestowed on Moses.' We also learn in the Midrash, (Num. Rabbah 19:6) "Things not revealed to Moses were revealed to R. Akiba and his colleagues, as it is written, (Job 28:10) "and his eyes have seen every precious thing," the verse refers to R. Akiba and his friends.' It was R. Akiba who entered the fiftieth gate which cannot be opened except from the inside, for it is the Gate of the Penitent, as we learn in the Talmud, (Berachoth 34b) 'R. Abuhu said,

258. ספי' הרקאנקטי עב"ת פי' בראשית, וז"ל, ובחולין אמרו עוד רז"ל ואד יעלה הארץ מלמד שהקדוש ברוך הוא מתאורח לתפלתן של לדיקים עכ"ל. ובזוה"ק (חלק א' ל"ה) ואד יעלה מן הארץ, דא תקווא דלתתא, לנתר והשקה את כל פני האדמה ואד יעלה מן הארץ, דא תיאובתא דנוקבא לגבי דכור, עכ"ל.

From the book, *Rekanati (Bereishith)* "In the Talmud (Chulin 60a) our sages say, (Gen. 2:6) "But a mist rose out the earth, watering all the surface of the ground." this teaches that the Holy blessed One craves the prayers of the righteous' In the Zohar (Vol.I. 35a) we read, 'a mist rose out the earth,' this is the beautification of the lower, after which the text continues 'watering all the surface of the ground,' this is the return of the female to the male."

“The place where penitents stand, no fully righteous person can stand there, as it written, (Isa. 57:19) “Peace, peace to the distant and to the nearby.” Furthermore, R. Akiba was a child of proselytes, converts to Judaism whose souls come in the mystery of the Sefirah of *Malkhut* - Sovereignty, as was discussed above, (Ch. III. preface to Mishna 1 cit. loc. In the book). *Malkhut* - Sovereignty is unique in that it has nothing of its own, just as any power the monarch has is granted by its subjects, from people declaring fealty and crowning him king, or her queen.

והנה איתא (ראש השנה כ"א): חמשים שערי צינה נצראו בעולם וכולן ניתנו למשה חסר אחד ע"כ. ואיתא במדרש (צמדזר רבה י"ט ו') דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחזיריו (איוב כ"ח י') וכל יקר ראתה עינו זה רבי עקיבא וחזיריו ע"כ. שרצי עקיבא נכנס בשער החמשים שא"א לפתחו מצחוץ אלא מצפנים, והוא שער של בעלי תשובה דאיתא (צרכות ל"ד): אמר רבי אבהו מקום שבעלי תשובה עומדין לדיקים גמורים אינם עומדין שנאמר (ישעי' נ"ז י"ז) ²⁵⁹ שלום שלום לרחוק ולקרוב וכו'. ועוד שהיה רבי עקיבא בן גרים ונשמות הגרים באים בסוד מלכות דלית ליה מגרמיה כלום.

In the Talmud, (Chulin 60b) we read, ‘R. Shimon b. Pazi asked; The verse (Gen. 1:16) says, “God made the two great luminaries,” while also saying, (ibid.) “The great luminary to rule the daytime and the small luminary to rule the night.” The moon said to God, ‘Master of the World, can two kings use one crown?’ The question is this, why did the moon complain in first place saying, ‘Is it possible for two kings to wear the same crown?’ Why couldn’t they use the same crown; who says that either of them has to complain about sharing sovereignty, why shouldn’t they compromise with one another? In response one might argue that the moon was following to its logical conclusion the argument of Mishna 3, where we learned that Air from *Ruach*/Breath tips the balance between them, according to the interpretation R. Akiba gives it, that the - *Machria* - מכריע - is not there to make peace or compromise between them but to force one side to bow to the other, either in one direction or the other. The innovation introduced by R. Akiba that the element of Water overwhelms the element of Fire with the help of Air, as we said previously, (Ch. II. Mishna 3 cit. loc Between them) Moses asked God, “Who forces Your hand?” Because R. Akiba forced God to tie crowns onto the letters in order to give them room to expand even into the space of the supernal worlds. This is why the moon (element of Water) also asked for sovereignty over the sun, (element of Fire) according to the ruling of R. Akiba, for here were also two verses contradicting one another, as it is written, ‘the two great luminaries,’ and then, ‘the great luminary, the sun etc.’

ואיתא (חולין ס"י): רבי שמעון בן פזי רמי כתיב ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים וכתוב את המאור הגדול ואת המאור הקטן אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד וכו' ²⁶⁰. וקשה למה התרעמה הירח

259. צחי' יסוד שציסוד.

- *Shalom* - שלום - Peace is associated with the Sefira of *Yesod* - Fundament, because *Yesod* is the Sefirah of connections and peace is only made between separate or opposing entities. The quote from (Isa. 57:19) Peace, Peace is a reference to *Yesod Sheb'Yesod* - Fundament of Fundaments.

260. המשך הגמ'. אמר לה לבי ומעטי את עלמך אמרה לפניו רבש"ע הואיל ואמרתיו לפניך דבר הגון אמעטי את עלמי אמר לה לבי ומשול ביום ובלילה אמרה ליה מאי רבותיה דשרגא צטיהרה מאי אהני אמר לה זיל לימנו כך ישראל ימים ושנים אמרה ליה יומא נמי אי אפשר דלא מנו ציה תקופתא דכתיב והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים זיל ליקרו לדיקי בשמך יעקב הקטן שמואל הקטן דוד הקטן חזייה דלא קא מיתבא דעתה אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח והיינו דאמר ר"ש בן לקיש מה נשתנה שער של ראש חדש שנאמר צו ליהו"ה אמר הקב"ה שער זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח, ע"כ.

The Talmud continues: God said to her, “Go reduce yourself.” She spoke up before Him, saying, “Just because I said something proper, should it follow that I am the one to have to reduce myself?” God replied, “Go rule the day and the night.” The moon replied, “What profits lighting the lamp at noon?” God told her, “Go, Israel will count their

לכתחלה האפשר לשני מלכים שישתמשו וכו' למה לא ישתמשו בכתר אחד. מי הכריח לה לירח לערער על המלוכה, למה לא יתפשרו ציניהם. ולתתן אפשר לאמר שדנה דין לעלמה ממשנה ג' לעיל ששנינו אויר נצרה מרוח מכריע צנתיים, וחליצא דרבי עקיבא ששיטתו בהכרעה שלא לעשות שלום ופשרה בין הדרדים מכריע אלף לכפייה צכה או ללד זה או ללד אחר. שחידש רבי עקיבא שתהא כח המים מתגברים על כח האש בהכרעת האויר, צחי' מי מעבב על ידך, שעבב רבי עקיבא להקצ"ה לקשור כתרים לאותיות, לתת לאותיות מקום להתפשט אפילו לתוך עולמות עליונים. ולזה בקשה גם הירח (צחי' מים) התנשאות על השמש (צחי' אש) בהכרעת רבי עקיבא, שגם שם היו שני כתובים מכחישים, דכתיב שני מאורות הגדולים, וכתיב המאור הגדול וכו'.

On the subject of sovereignty in general, it is important to note the following. God created everything in His world unique and individual. Nothing great or small is repeated or imitated. Thus our sages taught, (Sanhedrin 99a) 'No two prophets speak in the same style.' And this is a clear proof that their prophecy is true, that although one carries the identical message to the other, he speaks it in a style uniquely his own. In the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I Bamidbar) individuality is explained thus: "It is like a mosaic depicting the king made up of thousands of tiles. Each tile is a little different from its neighbor. It's only when they are displayed side by side that the image of the king is discernable, and when they are separated they become thousands of separate tiles. It's impossible to say that one tile is more important than another because all of them make up the king's face and one cannot claim to be a more important detail than another. It is written, (Ex 30:13) "All who pass to be counted," for at that moment when a person passed by the census takers he became the detail under examination, he was unique and different from everyone else in the nation. At that moment everyone, all of Israel was included within him, he was sovereign. Where does a person take that sovereignty when not being counted? This explains the argument the Israelites had with Moses when they said, (Ex 17:7) "Is God inside us or not?" Their sovereignty came to them at that time only with the arrival of Jethro to convert to Judaism and the lowliest found himself with sovereignty by comparison to the convert." This was R. Akiba's innovation. He was a descendent of Jael wife of Hever the Kainite, who was descended from Jethro the Kainite. As we read in the Talmud, (Sanhedrin 96b) 'The great grandchildren of Sisera taught Torah in public. Who was it, R. Akiba. R. Akiba was the soul they made in Haran, as was explained in the preface to chapter 3. He was the source of the Oral Torah, the moon that has no light of its own, but that shining on it from the sun, representing Moses and the Written Torah.

ולהסביר ענין התנשאות דע כי הקצ"ה צרף כל דבר להיות אותו דבר יחיד ומיוחד בעולמו, ולא כפל שום דבר מקטן עד גדול. ולכן אמרו (סנהדרין פ"ט.) אין שני נביאים מתנבאים צסיגנון אחד, ע"כ. זה סימן מובהק שהנבואה אמיתית שאע"פ שהנביא אומר מה שחזירו אחר, אעפ"כ אומרו צסגנון מיוחד לעלמו. ואיתא צסב"ק מי השילוח²⁶ דבוב כמו שמייררם אורת המלך על כמה אלפים עבלאות (כעין משכית) וכל עבלה ועבלה משונה קלת מחצרתה. ורק בהתחברותם נכרת אורת המלך, ובהפרדם נפרדים לאלפים אורות צודדות. וא"א לאמר על אורה אחת שהיא האורה החשובה מחצרתה כי

days and years using you." She said, "The sun is still the one upon which they depend to count equinoxes and fix their calendar, as it is written (Gen 1:17) "And they will be signs and festivals and days and years." "Go," replied God. "The righteous will identify with you, calling themselves by your name. Jacob the Small, Samuel the Small, David the Small." When God saw that the moon was not satisfied with this amends, He said, "Bring an atonement for Me that I diminished the moon." This is what R. Shimon b. Lakish meant when he said, "How is the goat [sin offering] of the New Moon different from the other sin offerings, that it is accompanied by the instruction (Num. 28:15) 'A sin offering for God?' God said, "Let this goat be an atonement for Me, for diminishing the moon."

261. עיין מי השילוח (חלק א' ריש פ' צמדצב) וזה פי' הכתוב (דברים ל"ב ט') כי חלק יהו"ה עמו וגו'.

See Mei Hashiloach (Vol. I. beginning Num.) This explains the verse, (Deut. 32:9) "God's portion is His people."

כולם חלק לורת המלך ואין לאחד על השני התגשאות. כי אם החסר עזלה אחת נכר חסרן צלורת המלך. וזה דוגמא לכל נכרא, שביחד עם כל נכראים אחרים מליירים לורת הצורה צ"ב. ומאין בא התגשאות אחד על השני. אלא כתיב (שמות ל"ג) כל העוזר על הפקודים וגו', שצד הרגע שהיה הוא עוזר על הפקודים היה פרט אחד שהיה מצורר בו יותר מן הכלל ישראל והיה אז כל ישראל נכללו בו. ומאין יקח לו האדם התגשאות שלא בשעת פקידה. וזה היה ענין מריבת ישראל שאמר (שמות י"ז ז') ה' יש יהו"ה בקרבנו אם אין וגו'²⁶². וזה ההתגשאות בא להם רק כשצא יתרו להתגייר, והיה להם התגשאות נגד נפשות הגרים²⁶³. וזה שחידש רבי עקיבא שצא מיעל אשת חצר הקיני מזרע יתרו ואיתא (סנהדרין ל"ו:) מצני צנים של יסורא למדו תורה צרבים ומנו ר' עקיבא. ורבי עקיבא הוא הנפש אשר עשו צהרן כדלעיל (פתיחה לפרק ג'), הוא שורש חושבנ"פ צחי' הירח דלית לה מגרמיה, דהא כל אורה בא לה מן השמש צחי' חושבנ"פ.

We learn in the book, *Etz Chaim* (32nd Gate Ch. 6) 'We find a question in the words of the sages. Sometimes we find that Moses represents the Sefirah of *Netzach* - Victory while Aaron represents *Hod* - Beauty, and it is found thus in the liturgy for Hoshana Rabba, for the master of Hosannahs set them out in that order. On the other hand we see that Moses is considered a Levite on the left side, the line of *Hod* - Beauty, while Aaron is a Cohen on the right side, the line of *Netzach* - Victory? The reason behind the mystery is this, the right-handed Lights come from the left-hand side of *Yesod* - Fundament of *Abba* - Father, while the left-handed Lights come out of the right-hand side of *Abba* - Father. So, Moses is included in the right and the left sides, and also Aaron is comprised of both

262. עיין מי השלוח (חלק א' בשלח ד"ה ויצא עמלק) וז"ל ויצא עמלק עם ישראל צרפידים, ענין חטא רפידים היה שראו בהתגשאות, אך שאז לא היה באפשרות לצוא להתגשאות כלם נגד משה, שרגא צטיהרא מאי אהני וזאת ענין מריבת ישראל מה שכחזב על נסוחם את ה' יש ה' בקרבנו ומזה החטא היה מלחמות עמלק כי עמלק מרגיש בכל מקום שיחטיאו ישראל את המטרה אף כחוט השערה, ועי"ז בא יתרו, וזה שאמר המדרש ע"ז לך תכה ופתי יערים, ופתי יערים זה יתרו, שנתן עזה שאף בזמן מרע"ה יהיה נמלא התגשאות, צמה שאמר לעשות שרי אלפים כו', והגדול שבהם, יהי מנושא על הקטן עד משה. ע"כ.

Mei Hasbiloach (Vol. I. Ex. *Beshalach* cit. loc. Amalek came) 'Amalek came and made war with Israel at Refidim: The meaning of their sin at Refidim is as follows. It was impossible at that time for any of them to have sovereignty while Moses ruled. What profits lighting the lamp at noon? This explains their complaining at Moses, about which it is written (Ex 17:7) "Because you tested God, asking, 'Is God inside us or not?'" It was as a result of this sin that Amalek came to make war because Amalek always senses when Israel miss the target even if it is by a mere hair's-breadth. And that is why Jethro came. And this is what the Midrash means when it quotes the verse from Prov. (19:25) "Flog a scoffer, and the simpleton will learn prudence," the simpleton learning prudence refers to Jethro who made it possible that even at such times when Moses rules us we may still have sovereignty. He advised us to set up courts of thou and hundreds and tens etc. In each group there is a individual who rules his fellows all the way up to Moses.

263. מי השלוח חלק א' פ' נצבים. אחס נצבים היום כלכם וגו' ראשיכם שצטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחוטב עץ עד שואב מים. הנה נאמר כאן עשרה מדרגות חמשה נגד חמשה וכלם כאחד נכללו בין ישראל, ראשיכם, היינו בעלי חכמה, הם נגד טפכם וכו'. שצטיכם וכו'. זקניכם היינו זה קנה חכמה, וזה נגד גרך כי כמה חדושים שיתחדשו צד"ת בין ישראל כן יצואו ויתוספו גרים על ישראל כי כמה שיתוסף צד"ת שיגיעו ליותר התפשטות כן יתפשט קדושת ישראל אף בצנפשות האומות ויכנסו בין ישראל. שטריכם היינו בעלי יראה והם נגד חוטב עץ וכו'. כל איש ישראל היינו מדות אהבה הוא נגד שואב מים כי מים נמשלן לתאורה כדאיתא בצמה מקומות, וכל תאורת ואהבת ישראל הוא להש"י, ע"כ עיי"ש.

Mei Hasbiloach (Vol. I *Nitzavim*) "You stand today, all of you etc. Your heads, your tribes, your elders, your officers, every Jewish man, your children, your wives, your strangers inside your camp, from the hewers of your wood, to the drawers of your water. Here are ten levels: five corresponding to five, and all of them are to be found in the Jewish People. Your heads refers to those with wisdom, corresponding to your children. Your tribes corresponds to your wives. Your elders refers to those who have acquired wisdom, corresponding to the strangers in your midst. Because it is only as new things are discovered in the Torah among the Jewish people, that the souls of the converts come and join. Your officers, refers to those with fear of God. Who correspond to the hewers of wood. Every Jewish man refers to Love, corresponding to the drawers of water. Because water is a metaphor for lust, as has been said many times. And all the loves and lusts of the Jewish People is for God."

sides. This explains what we read in the Zohar, (Vol II Va'era, 26b) "The verse (Ex 6:27) says, 'They are the ones speaking to Pharaoh king of Egypt, to bring the Children of Israel out of Egypt, he, Moses and Aaron.' He, Moses and Aaron, he is Aaron and Moses, telling us that both are equal, combining Fire in Water and Water in Fire, understand this.' See also *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Naso*) "There is a deep secret in the the matter of individual sovereignty, for it is impossible to comprehend how God gives two saintly individuals sovereignty over the very same generation, so that each has total supremacy, in his own special way, overall, even over the other individual. The way Moses and Aaron were both unique among their generation, each in his own way. This is the lesson taught by the Divine Name - די"ו נסי"ם - *D'yuNisim*. - די"ו - *D'yu* meaning Two, for God gave the both sovereignty, - נסי"ם - *Nisim* in a miraculous way." Obviously, God might have given the same dual sovereignty to both sun and moon, in His miraculous way, but no, that was not the plan, for "Thus it arose in the thought", as will be explained.

ואיתא בספר עץ חיים (שער ל"ב פרק ו') וז"ל והנה אנו מולאין קושיא אחת בדברי רז"ל כי פ"א מלינו בדצריהם כי משה בנלח ואהרן בבוד וכמו שסודר בעל הוושענות של יום הושענה רבה והרי אנו רואין שמשה הוא לוי שהוא צשמאל שהוא קו הכוד ואהרן שהוא כהן צימין שהוא קו הנלח. אבל סוד זה נת"ל כי אורות הימינים דיסוד אצא יולאין ללד שמאל ואורות השמאל יולאין ללד ימין נמלא כי משה כלול צימין וצשמאל וכן אהרן כלול משניהן. וז"ס שאמרו צוהר פרשת וארר (שמות כ"ו):) הוא משה ואהרן הוא אהרן ומשה לומר ששניהם שקולים לאכללא אשא צמיא ומיא צאשא והבן זה, עכ"ל. וע"ע בספר מי השילוח (חלק א' פרשת גשא) ובענין התנשאות נמלא עומק שאין להצין האיך הש"י נותן התנשאות לשני דיקים צדור אחד וכל אחד הוא מנושא צחלקו וצמעלתו על כל, והיינו גם על השני ובענין משה ואהרן שהי' כל אחד ואחד חד צדרא צחלקו וזה מורה די"ו היינו שנים שהוא יתצרך נותן להם התנשאות נ"ס"י"ם היינו שהוא צדוך גם, ע"כ. והיה אפשר לו להקצ"ה לתת אותה התנשאות לשמש וירח שיהיו שניהם משמשים צכתר אחד. אלא כך עלה צמחשבה צסוד מיעוט הירח כמו שאצאר.

There are three aspects of Year, differing slightly from one another. a.) the cycle of events we call Year. b.) the movement of the clock we call Time. c.) amplitude of seasons we call Fullness.

ובשנה ישנם ג' מושגים שונים זה מזה קלת. והם א.) מחזור המכונה שנה. ב.) זמן המכונה עת. ג.) עונה המכונה רויה.

Mishna 4

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*) in the year; hot, cold and fullness. Heat was created of fire, Cold from water; Fullness from breath tips the balance between them

משנה ד'

²⁶⁴שלש אמות אמ"ש²⁶⁵ בשנה, ²⁶⁶קור וחום²⁶⁷ ורויה. ²⁶⁸חום נברא מאש, ²⁶⁹קור ממים, ²⁷⁰רויה מרוח מכריע בנתיים.

264. שלש אמות: פ"י אותן שלש אמות שאמרו לעיל צמשנה צ' שמחן צברח הכל, יש להן תכונה שאין רק אותיות נכתבות צכתב, ואין רק מושגים כמו אמות שצבן סודות מסותרות שעתידות ללאת לחוץ. אלא הן עזמן מופיעות צשנה, צכל זמן ועת.

Three mothers: Meaning, those three mothers described above in Mishna 2 and being the ones from which all else was created, they themselves have aspects far beyond their simple property as Hebrew letters to be written and used in words. They are not simply concepts like mother principles, full of mysterious allusions that will be revealed through the evolution of the alphabet. No, the three letters manifest in Year, in time and season.

265. בשנה: ויסודו (צראשית ה' ג') ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד צדמותו וגו'. וזה סוד הגלגול כמו דאיתא צספרים שיצב אדם הראשון ק"ל שנה צמי גיחון עד לוארו והי' מוליד שם רוחין ושידין וכולם היו נשמות רמות וקדושות רק שהיו צאים צדוך קר"י צלי נקצה והשדה הי' לוקחות אותן הטיפות ומתעצרות מהם וצונים להם גופים וכו' וצאו צגלגולים פעם אחר פעם כמו שאפרש להלן. צגמ' שהצרכו לעיל צפתיחה (חולין ס':) חזייה [בקצ"ה] דלא קא מיתצא דעתה [דירח] אמר הקצ"ה הביאו כפרה עלי שמיטתי את הירח והיינו דאמר ר"ש צן לקיש מה נשתנה שיער של ראש חדש שאמרו צו לה' אמר הקצ"ה שיער זה יהא כפרה על שמיטתי את הירח, ע"כ. ומצוה צספה"ק מי השילוח (חלק

א' פ' שמיני ד"ה ואת שער החטאת) וז"ל מיעוט הירח הוא החסרון שצורש כל נצרה כמו שכתוב (ישעיה מ"ח) ופגע מצטן קרא לך, כי כל נצרה נושא ההפסד והאדם לרין לתקן זאת ובזאת יש להאדם טענה עזומה נגד השי"ת למה צרה אותו בחסרון, וזהו הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח וצב כביכול הקצ"ה נקרא בעלים. וזהו כהנים אוכלים וכו' כי באכילת כהנים מזה הקרבן שלוחיו הם שאנחנו מקבלים שאנחנו חייבים גם צב החסרון ועליו מוטל לתקנו, עכ"ל. ואיתא בזו"ק (בראשית י"ז) על מדת יסוד הנקרא מוסף יסודא דעלמא איקרי מוסף וכו' וכן שם יוסף עיי"ש. וש"כיים כל קרבנות מוספים ליוסף הנדיק, וצפרט מוסף דר"ח, ואהרן הכהן לא רצה לאכלו, כמו שיצואר עיי"ה להלן בפרק ה'. היוצא לנו מכל זה שכפרתו יתצרך על מיעוט הירח היה תולה בזכות יוסף ששייכים קרבנות מוספים לחלקו. ויוסף הורד מזרימה ונתחייבו עשרה הרוגי מלכות על מכירתו, ועל עשרה טיפין שיצאו מתחת זרועותיו כמו שמוצא לעיל בפתיחה לפרק ג' (ד"ה מגלה עמוקות), ורבי עקיבא תמורתו כביכול כדלעיל בפתיחה במאמר ר' שמשון מאוסטרופולי ז"ל. וכשאר הקצ"ה למשה (מנחות כ"ט) שתוק כך עלה במחשבה (עיין פתיחה למשנה א') רמוז לו שלא רק מיתת רבי עקיבא אלא גם מכירת יוסף היה מן הדברים שעלה אז במחשבה שליוי הא צבא. וסוד מיעוט הירח היא שורש השנה במשנתו. (ועיין לקמן פרק ד' פתיחה למשנה ז')

In the Year: Its source is the verse, (Gen. 5:3) “Adam lived one hundred and thirty years and bore a child in his likeness.” This is the secret of *Gilgul* - Reincarnation as is taught by our sages, Adam sat up to his neck in the River Gichon for 130 years giving birth to demons and goblins, all of them high, lofty and holy souls who were deprived of a birthright because they were conceived without a woman. They came about through sexual self gratification whereupon the demoneess would take the drops of semen and incubate them and build them bodies etc. These souls were reincarnated again and again into this world, as will be explained. In the Talmud, (Chulin 60b) mentioned above in the preface to this Mishna, we learned how when God saw that the moon was not satisfied with the amends, He said, “Bring an atonement for Me that I diminished the moon.” This is what R. Shimon b. Lakish meant when he said, “How is the goat [sin offering] of the New Moon different from the other sin offerings, that it is accompanied by the instruction (Num. 28:15) ‘A sin offering for God?’ God said, “Let this goat be an atonement for Me, for diminishing the moon.” We read in the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Shemini* cit.loc. And the goat) “Now, the sin offering which came for the new moon hints at the blemish which God built into the root of every created thing, as it is written (Isaiah 48) “And a sinner from the womb I have called you.” Because every creature carries a flaw and a person has to fix this character flaw. And so everyone has a rightful complaint at God: “Why did You create me with this flaw?” And this is the meaning of what God said, “Bring an atonement for me because I diminished the moon.” So visavis this sin offering brought for the new moon, God is the owner (i.e. penitent). And this is the meaning of the phrase “The *Cohen* - Priests eat and the owner receives atonement.” Because when the cohen priest eats of the sacrifice, he becomes our proxy, as we take upon ourselves the guilt in the flaw, even for this one, and that it is incumbent upon us to fix it.” In the *Zohar*, (Vol. I. 17a) we learn about the Sefhira of *Yesod* - Fundament and it connection with the characteristic of Joseph who is called the Foundation of the World, also known as *Musaf* - Additional Service (i.e. the sin offering of the New Moon - the *Musaf* - additional service in the Temple) The very name Joseph itself hints at this. All the *Musaf* sacrifices in the Temple belong to Joseph, especially this one for the New Moon. Aaron the *Cohen* - Priest could not bring himself to eat it, as will be explained in Ch. 5. To sum up all the above, God’s atonement for diminishing the moon was tied up in Joseph in whose merit we have the *Musaf* - Additional services. But Joseph was reduced to being sold into slavery into Egypt and the ten martyrs who were the *Gilgul* - Reincarnation of Joseph’s brothers were sentenced to die for selling him and for being the cause of his spilling ten drops of semen which spurted from between his fingers as was mentioned above in the preface to Ch. 3. (cit. loc In the book) R. Akiba was the substitute for God, as was explained in the quote from R. Shimshon of Ostropoli. Now, when God said to Moses (Talmud *Menachoth* 29a) “Be silent. It arose thus in My thought, previously.” God was hinting to Moses that not only the death of R. Akiba was written but that the selling of Joseph was also one of the things that arose in the Thought at that time, for each is dependent upon the other. The secret of the diminution of the moon is the source for *Shana* - Year, and the central theme of our Mishna. (See Ch. IV. Preface to Mishna 7)

266. קור וחום: וכן הוא ביסודו (בראשית ח' כ"ב) עד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקצף ויזע ויגוי. ופרש"י (שם) עוד כל ימי הארץ ויגוי לא ישבתו - ו' עתים הללו שני חדשים לכל אחד ואחד כמו ששנינו חצי תשרי ומרחשון וחצי כסליו זרע. חצי כסליו ועצת וחצי שצט קור וכו' קור - קשה מחורף: חורף - עת זרע שעורים וקטנית החריפין להתבשל מהר. קור הוא חצי שצט ואדר וחצי ניסן, קציר חצי ניסן ואייר וחצי סיון: קצן - הוא זמן לקיטת תאנים וזמן שמיים שמים אותן צדודות ושמו קצן כמו (שמואל טז) והלחם והקצין לאכול הנערים: חום - הוא סוף ימות החמה חצי אב ואלול וחצי תשרי שהעולם חם ביותר כמו ששנינו במסכת יומא שלהי קייטא קשי' מקייטא, ע"כ. ואם בעל ספר יזירה צא להורות עונות השנה למה נקט קור וחום ולא קצן וחורף.

Hot and cold: This is how the text describes it in Genesis (8:22) “All the days of the earth, seedtime and harvest, cold and heat, summer and winter, day and night, shall not cease.” Rashi (ibid.) explains it as follows. The six seasons mentioned are made up of two months each, as we have learned (Talmud *Bava Metz'ia* 103), half Kisle,

Tevet and half Sh'vat etc. Cold is harder than winter. Winter is the time for sowing barley and legumes which ripen quickly. Cold refers to the two months half of Sh'vat, Adar and half of Nisan. Harvest is half Nisan, Iyar and half of Sivan. Summer, half Sivan, Tamuz and half Av is the time for gathering figs and the time for drying them in the fields. Heat is the end of summer, half Av, Elul and half Tishrei when the world is hottest as we learn in the Talmud (Yoma) 'The end of summer is harder than summer.' Now, if the author of Sefer Yetzira simply meant to describe seasons of the year why did he choose hot and cold and not summer and winter, also available from the same verse in Genesis?

267. ורויה: ויסודו (דברים כ"ט י"ח) למען ספות הרוב את הלאמה וגוי. ופי' רמז"ן (שם צ"ד) כי נפש שצעה תקרא רוב, כענין ורויה נפש הכהנים דשן וגוי (ירמיה ל"א י"ג), והיתה נפשם כגן רוב (שם י"א), והמתאור תקרא לאמה, לאמה לך נפשי (תהלים ס"ג ז') ע"כ. ועיין הכתוב והקבלה (שם) כי הרוי' צשתי' כמו השציעה צאכילה; לאמה. הוא כנוי אל הגשם המתאור תמיד לרוב לאמון תאוותה, וחוש השוקת התאוות כחום הלאמה לשחות, והממלא תאוותיו דומה לו שמרוב ומשציע א"ע, ע"כ. אולם כתיב (תהלים ס"ו י"ב) צאלו צאש וצמים ותולאנו לרויה וגוי, שאפשר לדרוש משם שפי' רויה כמו אויר ממוזג מאש ומים. אלא אם כן תהא קשה מה פי' הפסוק (שם כ"ג) כוסי רויה. ונראה לי צעליל שמה שמדובר כאן צמשנתו לא (רק) על השנה של י"ב חדשים מדובר, אלא על השנה וההשתנויות שצאדם. ורויה פי' מיזוג הלאמון, היינו הקור מים מלד אחד, ומלד השני התלככות היינו החום המעורר לפעולה מיסוד האש. ופי' גן רוב איננה גן שאין לה לאמון אלא שרובה הלאמון ונתן לה כח לסופג עוד מים. ויש צאדם חשק הצא מיסוד המים ויש התלככות הצא מיסוד האש והם דברים הפכים. כי הלאמון הוא הרגש חסרון ותאוה, והתלככות היא הרגש הכח אשר צדם שבו מתלהט הגוף ומתחמם ומתעורר לפעול פעולותיו.

Fullness: Its source is the verse, (Deut. 29:18) "In order to surround the - ריה - *Raveh* - Fullness with thirst." Nachmanides (ibid) explains the verse thus: A satisfied soul is called - ריה - *Raveh* - Full. As it is written (Jer 31:14) " - ורויתי - *V'Raviti* - I will fill the soul of the priests with abundance," (ibid 12) "and their soul shall be as a watered garden." One who desires is called thirsty, as it is written, (Psalm 63:2) My soul thirsts for You." The commentary *Haketav V'Hakabala* (ibid) suggests that - ריה - *R'vaya* is to drinking what - שבע - *Sova* - Satisfaction is to eating. Thirst is the soul longing constantly for fullness of her incessant desire. The sense of craving the fulfillment of one's desires is like the passion of the thirsty person for a drink. Someone who satisfies his desires is like someone who eats to satisfaction and drinks to fullness.' However it is written, (Psalm 66:12) We have come through fire and water and You have delivered us to - ריה - *R'vaya* - which seems to suggest that Fullness is Air blended with fire and water. but if we read it that way we will have difficulty with the verse, (ibid. 23:5) "You prepare a table before me in the presence of my enemies; You have anointed my head with oil; My cup - ריה - *R'vaya* (usually translates as, runneth over) overflows." It seems clear to me that the word - ריה - *R'vaya* in our Mishna is not just referring to part of the Year of 12 months duration, but rather to the cycle of change and repetition within every person. While it is true that - ריה - *R'vaya* is the opposite of thirst it does not mean without passion. A watered garden is not a garden without thirst, rather a garden whose thirst has been cultivated. By being watered the earth becomes capable of absorbing much more water. A person may have desire that springs from the element of Water and also passion which comes from the element of Fire. The two are opposites. Desire and thirst is a sensation of lack and craving, while passion is a sensation of pulsing of blood, of the body being moved to act and achieve.

268. חום: היינו התלככות צלי חשק, והוא מזג קשה לאדם כמו הכעס והרוגז. כי אם יש לאדם גם חשק צשעת ורוגז אז החשק ממוזג שתהי' כמו רוגזא דרבנן דחיתא (תענית ד'). אמר רבא האי לורבא מרבנן דתח אורייתא הוא דקא מרתחא ליה שנאמר הלוא כה דברי כאש נאם יבו"ה, ע"כ.

Heat: This is the passion referred to above, which may be unaccompanied by desire, which may be an extreme of temperament such as rage or cholera. For so long as a person still has some desire in them their anger is mitigated and may be useful such as the 'anger of rabbis' described in the Talmud (Taanit 4a) Rav says; 'Those student rabbis who are choleric, it is the Torah making them heated, as it is written, "Are not My words like fire?" says God'

269. קור: היינו חשק צלי התלככות והוא סכנה לאדם שאפשר על ידי כן לצב ליד מדות מגונות כמו השגאה והעינה והחמדה והעצבות, שיש לו תאוות אצל אין לו התעוררות לקום להשיגם. ונעטרם בחיקו ואח"כ עוקאים לו כנחש צרעל הקרירות.

Cold: Cold is desire without passion, a very dangerous sensation for a person, as it may lead to ugly states of mind such as hatred, resentment, lust and depression, if a person has cravings but does not even have sufficient motivation to get up and seek them out. Instead they are nursed in the bosom and then they sting him like a viper with their toxic coldness.

270. רוייה מרוח מכריע בנתיים: פי הכח באדם שלא תתיבש נפשו ותמיד משתוקק לדברים חדשים. ועיין ספ' מי השילוח (חלק א' פ' חיי שרה) ואברהם זקן בא בימים וה' ברכ את אברהם בכל. כתיב (קהלת ז' י') וז"ל זה היה חלקי מכל עמלי ואיחא בגמ' (סנהדרין כ'): רב ושמואל חד אמר מקלו וחד אמר קידו, וכו'. בא"ד חד אמר מקלו, מקל רומז על חיים היינו כה חיים נשאר לו, וכו'. וחד אמר קידו, קידו היינו כלי קבול היינו מוכן ומשתוקק עוד להוספה וזוהי היה שעשועיו, כי זאת היא העיקר בחיי עוה"ז, וזה פי' הפסוק ואברהם זקן בא בימים, שבא אל שרשי החיים והיה כלי לקבל והשתוקק להוספת חיים מאת ה' בכל פעם יותר, ע"כ.

Fullness from breath tips the balance between them: This is the strength in a person that prevents him from drying up, ensuring he always remains in a state of desire for new things. As we learn in the *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Chaye Sarah*) Abraham was old getting on in years: We read (Eccl. 2:1). "And this is left to me from all my toil." About which we learn in the Talmud, (Sanhedrin 20b) Rav and Shmuel argue. One says Solomon was left with his staff, the other says he was left with his plate. Staff hints at the life force, because all his life force was still strong in him. We find staff as a symbol of the life force etc. One says his plate. Because he was still always prepared and full of desire for more. That was where his true joy lay, because that's what life in this world is about, wanting more. This then is the meaning of the verse Abraham was old, getting on in years. It means he came, finally, to the root of his life's source. He became a vessel to receive and remained prepared and full of desire to receive more life from God, always craving more and more.

Mishna 5

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem* and *Shin*) in the soul; head, abdomen and thorax. Head was created of fire, Abdomen from water; Thorax from breath tips the balance between them.

משנה ה'

שלוש אמות אמ"ש בנפש, רא"ש בט"ן וגוי"ה. ראש נברא מאש, בטן ממים, וגויה מרוח מכריע בנתיים.

Preface to Mishna 5

The final element is Soul, which hints at process, growth and development. The soul is an outgrowth of the element of Fire. All spiritual, mental, psychological or psychic states in a person have their seat in brain and head.

פתיחה למשנה ה'

האחרון הוא הנפש ומשמעתו למיחה, והיא תולאת יסוד האש, וכל חלקים הנפשיים שצאדם שורשם צמוח וזראש.

Here the text comes to answer a question raised at the end of Ch. II, (Mishna 6 cit. loc. From air) Who or what tips the balance between Good and Evil desires? In Mishna 3 we learned that Air tips the balance between opposites, but when the opposites are two great columns hewn of Air, as we read in Ch. II. Mishna 6, who or what factor decides or tips the balance? This is a great mystery and its resolution comes to us through the wisdom of R. Akiba, who said, (Chagiga 14b) "When you approach the pure marble stones do not say 'Water, water', etc." Because there are Upper Waters and Lower Waters, but there is no space, air or vacuum between them at all. Water, as has been mentioned, is a metaphor for desire. Upper waters refers to good desires while lower waters refers to evil desires. Everything is from Heaven, even Fear of Heaven, as Job argued before God, "You created both the righteous and the wicked; who's forcing Your hand? No one!" R. Akiba who represents the *Ruach* - Breath, tipping the balance between the waters above and those below the heavens, between Good and Evil Desire; he explains how God uses His world with rectitude. For although the the lower waters, i.e. evil desires, are not completely in a person's control to choose freely or reject at will, as Job argued, nevertheless, R. Akiba is consistent in his opinion that where there are two contradictory forces diametrically opposed to one another, let the third come and force the issue one way or another, rather than make peace among them. So, let the heart, representing the element of Air - *Ruach* - Breath in the thorax, come and force the water in the abdomen to tip to the side of merit. How does this process work? We learn in the Talmud (Makot 10b) "A person is only led down the road he wishes to walk." What this means in our context is this: God searches all the hidden recesses and chambers of the human heart, looking deep to discover what the person themselves may not be aware of, their most powerfully profound and secret desire, that which a person may not have access to on their own; a place so deep beneath consciousness a person knows nothing of it. At the level where only God Himself can bear witness to the person's true desires; along that road a person is led from heaven. So, if a person experiences the sensation of a desire he cannot fight against, but God witnesses at the deepest level of unconscious desire that this is not the person's real, true will, then God helps him fight it, conquering seemingly insurmountable levels of desire. And if, God forbid, the opposite is true, then he will lose the battle and succumb to temptation. This is the secret of the Simple Desire at work inside of us, that which only the Creator of the Universe who knows the will inside every act of man attests to the fact that the person was only led down the road he wanted to travel. So, what can the sinner do so to make God help him overcome his desires and not succumb to the temptation. What can he do to have

God help him make a different choice if he has no choice or free will and everything is in the hands of heaven? If only a person thinks in his heart, 'why is this happening to me, can God not find in me even the slightest hint of a true and honest desire to avoid transgressing this sin? Woe to me from my *Yetzer* - Desire, Woe to me from my *Yotzer* - Creator! I wish I had the desire to avoid this sin.' That question is sufficient to change the nature of the entire action and turn the desire around so that God swaps the heart of stone for a heart of flesh, and gives him the strength to overcome. And if a person looks into himself and still cannot honestly find the desire to regret the sin, to pray for the desire to overcome it, then at least he can ask himself the following, 'how come I have no fear of God? If only I had some scrap of conscience left with which to regret what I'm doing.' And that would suffice to open the gates for God's help to enter. And if a person does not even have enough regret and compunction to raise the question and long for God's help to overcome the sin, then at least he can regret that he is not one of those people who are touched by the Fear of God, and can still long to be given the gift of the sensation of regret. The assumption in all we have said here is that it is the heart which ultimately decides what choices are going to be made. The heart tips the balance between water and water.

וכאן צא לתרץ הקושיא שהקשא צשלהי פרק צ' (משנה ו' ד"ה מאויר שאינו נטפס) מי יכריע בין יאר הטוב לרע. דהא צמשנה ג' שנינו שהאויר מכריע בין ההפכים. אצל עס שני ההפכים שהם השני עמודים גדולים חלוצים מאויר, א"כ מי יכריע צינייהם. וזה סוד גדול והוא מה שחידש רבי עקיבא צרוצ חכמתו. ואמר (חגיגה י"ד:): אל תאמרו מים מים וכו' 271. שיש מים תחתונים ומים עליונים ואין צינייהם לא אויר ולא רווח ולא חלל. כי מים היינו חשק, ומים עליונים היינו חשק טוב, ומים תחתונים היינו חשק רע 272. והכל צידי שמים ואפילו יראת שמים כמו שטען אויב להקצ"ה מי מעכב על ידך 273.

271. (חגיגה י"ד:): תנו רבנן ארבעה נכנסו צפרדם ואלו הן בן עזאי ובן זומא אחר ורבי עקיבא אמר להם רבי עקיבא כשאתם מגיעין אלל אצני שיש טבור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, ע"כ.

(Chagiga 14b) Our sages taught; Four entered into paradise, there names are Ben Azai, Ben Zoma, Acher and R. Akiba. R. Akiba told them, "When you approach the pure marble stones do not say, 'Water, water,' because it is written, (Psalm 101:7) "Whoso speaks lies will not stand before My eyes."

272. עיין מי השילוח (חלק א' פ' אמור ד"ה וצארלכס) ו"ל וצאמת עיקר טעותו [של בן זומא] היתה מה שהשיג הצדל גדול בין מים תחתונים למים העליונים כדאיתא צגמ' (חגיגה ט"ו) שאמר אין בין מים תחתונים למים העליונים רק כשגש אצבעות ואמרו עדיין בן זומא מצחוץ, והוא שהשיג הצדל גדול בין חשק רע ובין חשק טוב ע"כ. ועיין שם צגליון מי השילוח ו"ל וענין טעותו של בן זומא שהיה מה שהשיג הצדל גדול בין מים תחתונים למים העליונים. כי צאמת צשורש אחד הם, כי מים מכונה לחשק. והנה יש צאדם שני מיני חשוקות אחד מה שנטבע צאדם צחולדותו כמבואר צמדדש (רבה צראשית ח') שהעולם מלא חסדים וצוה יכול להמלא טעות כי יכול לרחם על אצרי, אצל מה שהאדם ירחם וישחוקק מלד שכלו צוה לא נמלא שום סיג, ואם יכוון האדם צהחדד שצטבעו לראון השי"ת זה גדול יותר ממה שיעשה צשכלו, ולכן לא נאמר (תהלים קמ"ח) שהמים אשר מתחת לארץ יהללו את שם ה' כמו שנאמר על המים אשר מעל השמים, כי צאמת אם יהלל את שם ה' זה נקרא מים אשר מעל השמים, כי צאמת מה האדם ומה יוכל לפעול צשכלו אצל מה שיעשה צטבעו זה הוא כה ה' אשר צו. וזה אשר השיג בן זומא הצדל גדול, וצאמת לעתיד כאשר יצרה ה' כי הכל מאתו יתראה מפורש כי לא הופסק דבר בין מים עליונים למים תחתונים, וזה שהזכיר ר"ע לתלמידיו כשהגיעו לאצני שיש טבור אל תאמרו מים מים, כי עיקר ההיכר שלא יאמרו שני פעמים מים כי צשורשם אין צלתי אחד והבן ע"כ.

See Mei Hashiloach, (Vol. I Levit. *Emor* cit. loc. In your land) "Really, his [ben Zoma's] chief mistake was perceiving a great gap between the waters below and the waters above the heavens. As we learn in the Talmud (Chagiga 15a), Ben Zoma said 'The gap between the waters below and the waters above is three fingers breadths wide.' His colleagues responded, saying, 'Ben Zoma is still on the outside.' Because his perception of the gap was really the consequence of believing there is a big difference between evil desire and good desire." In the Appendix to the *Mei Hashiloach* (ibid.) the following is added. "The reason for Ben Zoma's mistake is his perception of a wide gap between the 'waters above and waters below', whereas, in reality, they come from one source. Water is a metaphor for desire. Now, a person has two kinds of desire: The first is instinctual, nonrational, and is a consequence of being born human, (see the Midrash (Genesis Rabbah, 8) "The world is full of *Hesed* - Lovingkindness.") But, if a person's responses spring only from their instinctual, human *Hesed* - Lovingkindness they may, for example, have mercy upon the merciless [which is an evil]. Desire or compassion reached in the mind after being considered rationally is flawless. However, if a person can direct his natural *Hesed* - Lovingkindness and make it congruent with the Will of

ורבי עקיבא שהוא צחי הרוח המכריע מסביר איך שהקב"ה מנהג עולמו ביושר, כי אע"פ שהמים התחתונים צחי חשק רע אינם צרשות וצחירת האדם כמו שטען איוב, אבל רבי עקיבא לשיטתו אם יש שנים מכחישים זה את זה יבא השלישי ויכריע האחד צעל כרחו, דהיינו תבא הלכ שהיא סוד הרוח שצגויה ותכריע יסוד המים בצטן לכף זכות. ואיך פועלת זאת. אלא איתא (מכות י'): בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, ע"כ. ופירושו על פי סוד, שהקב"ה מפשפש וצוחן חדרי לב האדם, ומסתכל שם בעומק שבו האדם עלמו אינו יכול לצרר רלונו, במקום כה עמוק שאין בו יודע עד מה, רק הקב"ה בעלמו מעיד ששם רלון האמיתי של האדם. ומוליכו בדרך ההוא. ואם צרלונו החילון האדם מרגיש תאוה שאין לו כח להתגבר עליו ורק הקב"ה מעיד עליו שבעומק לבו אין זו רלונו אז מתגבר על יצרו צסיעתא דשמיא. ואם ר"ל להיפך אז לא יתגבר. וזה סוד הרלון הפשוט באדם שרק בצורה עולם היודע יצרי מעללי איש מעיד על האדם ההוא שלא הוליוו רק במקום שרצה ללכת. ומה יעשה החוטא ויעזרו הקב"ה לשוץ לצחור לו דרך אחר אם אין לו כח לצחור כי הכל בידי שמים. אם עכ"פ יבא לו הרהור בלבו לאמר למה זה לי, ולמה לא נמצא בי הקב"ה רלון טוב באמת, אוי לי מיוצרי ואו לי מיוצרי, אז וודאי יסיר ממנו הש"י את לבו האצן ויתן לב צצר תחתיו. ואם אינו מולא בעלמו אפילו כדי לחרוט על העצירה אז לכל הפחות נמצא השאלה למה אין בי יראת חטא, והלוואי הייתי כזה איש אשר נמצא בו כדי להתחרט. ואם אין לו אפילו רלון להתחרט הא לכל הפחות רלונו להיות מאלו שיש להם הרגשה שחסר להם חרטה²⁷⁴. היולא מדצרינו שהלכ מכריע צין מים

God, he is far greater than someone whose responses are purely rational and logical. That's why Psalm (148:4) does not say that the Waters below Earth will praise God, as it says about the Waters above Heaven. For if it is in praise of God, it is by definition, 'Waters above Heaven'. Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts? On the other hand, what a person does with his natural inclination, his instincts, however, is being done with the power that God put in him. This is where Ben Zoma made his mistake, in perceiving a big gap between them. So, in the future when God demonstrates how everything that happened came from Him, it will be apparent that there never was a separation between the waters above and the waters below. This is why Rabbi Akiba warned his students, 'When you reach the place of pure marble, do not say "water, water".' The chief warning he gave them was not to repeat the word 'water' twice, for at their source, they are one. Understand this."

273. (צבא צתרא ט"ז.) וז"ל אמר רבא צקש איוב לפטור את כל העולם כולו מן הדיון אמר לפניו רבונו של עולם צראת שור פרסותיו סדוקות צראת חמור פרסותיו קלוטות צראת גן עדן צראת גיהנם צראת לדיקים צראת רשעים מי מעכב על ידך, ע"כ.

Talmud (Bava Bathra 16a) Rava said, 'Job tied to exonerate the whole world from blame. He told God, "Master of the World, You created the ox with cleft hooves and You created the ass with amalgamated hooves. You created the Garden of Eden and You created Hell. You created the righteous and the wicked. Who's forcing Your hand? No one!"

274. צספר אוהב ישראל (לימי הרלון והתשובה מגמרא חגיגה עו.) ילאה צ"ק ואמרה שובו צנים שובצים חון מאחר. והוא תמיה גדולה לעיני כל צר דיעה כי הלא יודע ומפורסם שאין לך דצר בעולם שעומד צפני התשובה וכו'. חלילה להש"י מעשות כדבר הזה ולא כיולא צו. אכן שורש הדבר הוא כך, מגודל רחמי הש"י שמרחם על כל צריותיו. וגם על החוטאים נגדו ית'. וחושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח לזאת שולח הש"י הירבורי תשובה בלבם צזה הכרוז היולא בכל יום שובו צנים כו'. כנודע מספ"ק. ומעורר אותם שישובו צתשובה שלימה או ע"י איזה סיבה מעוררם שישובו וכו'. צא"ד אך שכציוול אינו יכול לומר לו [לאלויע צן אצויה] צפירוש ולעוררו שישוץ צתשובה. כמו שמתנהג א"ע עם שאר החוטאים, מחמת שהכעיסו הרבה וידע רבונו כו'. וז"ש הצת קול שובו צנים כו'. היינו לכס אני אומר ומעורר אהכס ומצקש מכס שחשובו אלי. חון מאחר. אינו יכול לעוררו ולומר לו זה כנ"ל. אך כשיצין זה מעלמו וישוץ בכל לצבו כראוי לו באמת, אז מה טוב ומה נעים וכו'. צא"ד כמ"כ רמז לו הש"י לאחר שיצין כונתו ית' שהוא לעוצתו ושצ ורפא לו. כי אין דצר שעומד צפני התשובה כנ"ל. והכל נמתק וניתקן צתשובה ע"כ. עי"ש אריכות אימרות טבורות, ודפח"ת.

From the book, Ohav Yisrael (For the Days of Awe, T.B. Hagiga 15a) 'An echo came out from heaven saying, (Jer. 3:14) "Repent, backsliding children - except for *Acher* - Elisha b. Abuya." In my opinion this Talmudic quote should be very problematic to anyone with understanding. For it is well known that nothing in the world stands in the way of *Teshuva* - repentance, etc. Far-be-it for God to do such a thing or anything like it. The source of this Talmudic text is rooted in the following concept. As a result of God's great compassion in His mercy upon all His creatures, even with those who sin against Him deliberately, God (II Sam. 14:14) "thinks thoughts and devises stratagems so that even the rejected one is not completely rejected." That's why God sends thoughts of repentance into their hearts with the proclamation that goes forth each day, "Repent, backsliding children," as is well known from sacred writings. God arouses them in order that they repent properly or through some event which occurs in their life that starts them contemplating the need for repentance, etc. ... But sometimes someone like Elisha b. Abuya has sinned so

There are three aspects of Soul, differing slightly from one another. 1.) Male and Female we call Soul. 2.) Thought we call Mind. 3.) The life-force we call Heart

וצנפש ישנם ג' מושגים שונים זה מזה קלת. והם ה.) זכר ונקבה המכונים נפש. ב.) מחשבה המכונה ראש. ג.) חיות המכונה ל.ב.

Mishna 5

Three mothers AM"Sh (Alef, Mem and Shin) in the soul; head, abdomen and thorax. Head was created of fire, Abdomen from water; Thorax from breath tips the balance between them.

משנה ה'

²⁷⁵שלוש אמות אמ"ש בנפש, ²⁷⁷רא"ש בט"ן וגי'ה. ²⁸⁰ראש נברא מאש, ²⁸¹בטן ממים, ²⁸²וגייה מרוח מכריע בנתיים.

heavily against God that the spirit of fairness does not allow for God to personally arouse him to repent, as God might do with other sinners, because he angered his God excessively, in open contempt and full knowledge of his master. This explains why Elisha b. Abuya heard the echo coming from heaven explicitly excluding him, as though he were overhearing God say, "I urge you all to repent, of course, except for Elisha b. Abuya whom I cannot in all fairness urge this way..." The idea being that Elisha would get the hint being thrown at him and repent properly as a result, which would have been the desired result of the message God sent him. ... God obliquely hinted thus to Elisha so that he would understand God's reasoning of his own accord, that God meant it for his good, to arouse him thereby, (Isa. 6:10) "to understand with his heart, and repent and be healed," for nothing stands in the way of repentance. Everything is sweetened and fixed by repentance.' See there for the entire quote at length.

275. שלוש אמות: פ"י אותן שלש אמות שאמרנו לעיל במשנה ב' שמהן נברא הכל יש לכן תכונה שאינן רק אותיות נכתבות בכתב, ואינן רק מושגים כמו אמות שבהן סודות מסותרות שעתידות ללאת לחון. אלא הן עלמין מופיעות בכל באלהם.

Three mothers: Meaning, those mothers about which we said above in Mishna 2 that everything is created from them; they have characteristics not only of written letters, they are not simply 'Mothers', a word which in the Sefer Yetzira usually refers to secret laden concepts that are being born and revealed. They, the mother letters themselves are revealed in every human.

276. בנפש: יש כמה וכמה דעות בפירוש מלה זו. ואחר כל הדברים נשאר המלה כמו שהיא, ומותר האדם מן הבהמה אין, (קהלת ג' י"ט). גם השגים והרמזים והבהמה תואר בשם נפש בפרק ראשון במעשה בראשית. ויש שאמרו שהיא לשון חירות. עיין הכתב והקבלה (בראשית ב' ז') "ל כי יש במלת נפש ג"כ המובן ענין החירות והחפשיית לפי הבחירה והרצון, כמו ושלחתה לנפשה האמור בשלוח לחירות האמה המשועבדת, וכן אם יש את נפשכם, לאסור שריו בנפשו, כחפלו ורצונו ע"כ, עיי"ש. ועל פסוק (בראשית כ"ג ח') אם יש את נפשכם לקבר את מתי וגו', פרש"י נפשכם - רצונכם. וזו הכוונה השתמשו בו בעל הספר. נפש היינו רצון.

In the Soul: There are many differing opinions on the meaning of this word, soul. After everything is said, the word remains as mysterious as before. As the verse says, (Eccl. 3:19) "the superiority of man above the beast is nothing, all is vanity." Insects, reptiles as well as cattle are ascribed souls in the first chapter of Genesis. There are those who translate the word *Nefesh* - Soul as Freedom, (see *Haketav V'Hakabala* Gen. 2:7) "There is in the word *Nefesh* - Soul a connotation of liberty and licence to follow one's will and desires. As it is written concerning the captive woman who is later spurned, (Deut. 21:14) "let her go *L'nafsha* - wherever she wants." Similarly (Gen 23:8) "If *Nafsbechem* - You are willing." (Psalm 105:22) "To bind his princes *B'Nafsho* - At his pleasure." On the verse mentioned above, (Gen 23:8) "If *Nafsbechem* - You are willing," Rashi translates the word *Nafsbechem* as 'your will.' It is in this sense it is used here in the Sefer Yetzira. Soul = Desire.

277. ראש: צליליות מה שמוסבר בפתיחה לפרק ראשון בצ"אור ג' רלומת. ראש היינו הרצון במוחו דעתו ומחשבתו כגון הרצון להגות בדברי תורה להבין ולהשכיל לעומקם.

Head: With what has been explained in the preface to the first chapter concerning the three types of desire, Head may be understood as being desire in the mind, in one's knowing and thoughts, such as the desire to study words of Torah to learn to understand them to their deepest depths.

278. בתן: צלירוף מה שמוסבר בפתיחה לפרק ראשון צביאור ג' רלונות. ופי' רלון צקרציים וצחוך מעיים, כמו למאון שהוא רלון לשחות מים או שאר תלונות.

Abdomen: With what has been explained in the preface to the first chapter concerning the three types of desire, Abdomen may be understood as the desire in the viscera, like thirst which is the desire to drink, or other desires.

279. וגויה: ויסודו (צראשית מ"ז י"ח) לא נשאר לפני אדני צלתי אם גויתנו וגו'. ופי' גוף צלי ראש כד"א חלל שחול (שמחל א' ל"א ט' - י') ויכרתו את ראשו וגו' וישמו את וגו' ואת גויתו תקעו צחומת וגו'. ואתה צגמ' צרכות (כ"ט:) אחרים אומרים לרכי עמך ישראל מרוצין ודעתם קלרה יכי רלון מלפניך יהו"ה אלקימו שתתן לכל אחד ואחד כדי פרנסתו ולכל גויה וגויה די מחסורה צרוך אתה יהו"ה שומע תפלה. אמר רב הונא הלכה כאחרים, ע"כ. ואולי פי' צלירוף הידיעה שכשהיה רבי מאיר אומר דצרוי צשם אלישע צן אצויה אשר צשם אחר יכונה, אז היו אומרים עליו אחרים אומרים. אכן אלישע צן אצויה קרא לאדם גויה משום מוס צעלמו, צחי' נקטע ראשו, ולא היה לו צאפשרות לחצר ראשו ללצו לעשות תשוצה. צלירוף מה שמוסבר בפתיחה לפרק ראשון צביאור ג' רלונות. רוח צגויה מורה על רלון גם לדצר רוחני ולמושגים הרגשיים, כגון רלון להצקצז אליו להשתחוות לפניו, להערין ולעבוד אותו ית'.

Thorax: The source for this word can be found in the verse, (Gen. 47:18) "There is nothing left before my lord except - גויתנו - our bodies." It refers to a trunk without a head. as we read. (I Samuel 31:9-10) They cut off his head etc... They put his weapons in the temple of Ashtaroht, and they fastened his - גויתו - trunk to the wall of Beth-Shean." In the Talmud (Berachoth 29b) we find the following prayer, composed by *Acherim*, "The needs of Your people are manifold and their minds are too small. May it be Your will, YHV" H, our God that You provide each and everyone their livelihood, and to meet the needs of each and every - גויה - Body. Blessed are You, YHV" H, who listens to prayers." R. Huna says that the *Halacha* - Ruling is decided according to the opinion of *Acherim*. Perhaps this Talmud may be understood in light of what we know of *Acherim*, that when R. Meir was quoting something in the name of his teacher, Elisha b. Abuya (see above cit. loc. From the book) the apostate. Elisha referred to people as - גויה - Body or Trunk because he himself was split. His head was detached from his heart, so to speak, and it requires that a person connect head and heart before they are able to repent properly. With what has been explained in the preface to the first chapter concerning the three types of desire, Thorax may be understood as the desires for spiritual things and emotional concepts, such as the desire to be close to God, to bow before Him in worship.

280. ראש נברא מאש: כי עיקר החידוש צעולם צא ממה שהאדם חושב מדעתו, כמו שמצואר חלליו צביאור יסוד האש (פרק א' פתיחה למשנה י"א) כי כה האש דוחף השנוי צכל דצר ומכריח השתנות. ואופי יסוד האש וצחי' הנקצבה היא ההשתנות וההתפתחות צחי' להצא, שכמעט א"א למנוע העתיד משנויים שונים. וע"ע פרק צ' משנה א' (ד"ה שי"ן שורקת)

Head is created from Fire: The chief source of creativity in the world stems from a person's thoughts, his mind. As has been explained at length in the commentary on the Element of Fire, (Ch. I. Preface to Mishna 11). Fire represents the force impelling continuous change and process in the universe. The character of fire corresponds to the Feminine principle of change and evolution, representing the future of things. For it is impossible to hold the future back from changing incessantly. (See above, Ch. II. Mishna 1 cit. loc , *Shin* hisses)

281. בתן ממים: הצטן הוא מקור ההרגשים היסודיים, וצראשם הלאמאון. כי התלונה הראשונה מורגש לכל צריה צין גדול צין קטן היא הלאמאון למים, ומופיע ככאצ צצטן האדם צאופן כ"כ מוחלט שאין לפקפק עליה עם היא חשק לדצר זה או לזה. לא כן החשק לדברים רוחניים שאפשר להשתצצ צהם לערצ ולצכלל אותם, כמו שהצציר צפרק א' משנה י'.

Abdomen from Water: The abdomen is the seat and source of primal sensations, the first of which is thirst. The very first sensation of desire in the body it that of thirst for water, a desire that manifests as a pain in the stomach in such a way that makes it impossible to mistake it for any other sort of desire. This distinguishes desires in the abdomen from the the 'higher' more spiritual desires which may sometimes be confused and misinterpreted, as was explained in Ch. I. Mishna 10.

282. גויה מרוח מכריע: פי' לצ האדם מכריע שני ההפקים לקף צכות.

Mishna 6

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*), He carved them, hewed them, combined them and formed with them three mothers in the year, three in the world and three in the soul, male and female.

משנה ו'

שלוש אמות אמ"ש חקקן חצבן צרפן וצר בהן שלש אמות בשנה, ושלוש בעולם, ושלוש בנפש, זכר ונקבה.

Preface to Mishna 6

After explaining the mystery of the three mother letters in the world, year and soul as they apply microcosmically, within every individual, the text explains each of the categories in its proper place. Three mother letters in the world; in this physical world we inhabit rather than the universe as a concept. Three mother letters in the year; in the cycle of twelve months with which we are familiar rather than time as a concept. Three mother letters in the soul; in the physical body rather than metaphysical body. This may explain why the order is reversed. Whereas previously in this chapter *Olam* - World has been first on the list, here *Shana* - Year is listed first before world and soul. Hinting at the order of creation in Genesis, where Time is the first element to be introduced; In the Beginning. (See above, Mishna 3. cit. loc. First)

פתיחה למשנה ו'

אחרי ביאורו סוד שלש אמות בעולם שנה ונפש צקשר להאדם עלמו, חוזר ופורטס במקומם ממש והיינו בעולם הזה וצנת המחזור ונפש זכר ונקבה. ואולי זה נותן טעם לשנוי הסדר שפורט כאן שנה קודם לעולם ונפש, לרמז לסדר הצריאה צמעשה בראשית, ראשית והוא הזמן הוא תחילת הדיבור. (וע"ע לעיל משנה ג' ד"ה תחילה)

Note: In Sefer Yetzira Moses represents the Male; R. Akiba represents the Female.

דע כי משה רבנו ע"ה סוד הזכר, ורבי עקיבא בן יוסף סוד הנקבה צספר ילירה.

Moses, referred to in (Deut. 33:1) as *Ish Elohim* - Man of God, also translates as husband. See Zohar, (Vol. I. 6b) 'Husband, as it is written (Deut. ibid) *Ish HaElohim* - Man of God, as it were, husband to that Glorious vision of YHV" H. Because Moses achieved the level of being in charge and doing his will everywhere on Earth, something no other human achieved.' See also Zohar (Vol. I 236b) 'Moses is certainly called 'huband of God' and does as he wishes in his own house, as it written, (Num. 30:14) "Every vow and every binding, etc. her husband may confirm it," which is the meaning of the verse, (Ibid 10:35) "When the ark traveled Moses said, "Rise up YHV" H," and a husband may anul his wife's vow, as it is written (Ibid. 30:14) "or her husband may annul it," which is also what is meant by the verse, (Ibid 10:36) "And when it came to rest, he said, Take rest, YHV" H." Obviously Moses was exercising his authority as master of the house, and no one could prevent him from doing so, like a man ordering his wife around and doing what he wants.' We also learn in the Midrash (Deut. Rabba 2:27) "Moses placed Him [God] also into the hollow, i.e. space of the world, as it is written, (Deut 4:39) "Know this day, and lay it to thy heart, that YHV" H, He is God in heaven above and upon the earth beneath; there is none else." What does the text mean when it says, there is none else? It means even in the hollow of space." This is what is meant by the *Olam* - World of Sefer Yetzira. Moses' entire ambition and goal was to benefit all of Israel and

Thorax from Air: Meaning, a person's heart can force the two opposites to accede to tip to the side of merit.

bring them everything delightful both physically and spiritually, in the mystery of - ענג - *Oneg* - Pleasure as was explained above, (Ch. II Mishna 4.) there is nothing good higher than pleasure. Because the - שפע - *Shefa* - flow which came through Moses was coming from Love. This is the mystery of the Simple Desire when it flows through the Male who becomes the giver of pleasure.

משה צחי' איש האלהים צחי' דכורה, עיין זוכ"ק (בראשית ו'): איש כמה דאת אמר (דברים ל"ג): איש האלהים, כזיכור בעל דהבוא מראה כבוד יהו"ה, דזכה לאנהגא דרגא דא בכל רעותיה בארעא, מה דלא זכי בר נש אחרא, ע"כ. ועיין זוכ"ק (בראשית רל"ו): משה ודאי איש האלהים הוה, ורעותיה עבד צביתיה, כמה דאת אמר אישה יקימנו, הדא הוא דכתיב (צמדבר י" ל"ה) ויאמר משה קומה יהו"ה, ואישה יפרנו, הדא הוא דכתיב (שם ל"ו) וצנחה יאמר שובה יהו"ה, ודאי רעותיה עבד מאריה דציתא, ולית דימחי צידיה, כבר נש דגזר על אנתתיה ועבדא רעותיה, ע"כ. ואיתא (דברים רבא כ"ז) משה שמו [פי' המליך את הקצ"ה] אף בחללו של עולם שנא' כי ה' הוא האלהים צשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, מהו אין עוד אפילו בחללו של עולם, ע"כ. וזהו צחי' עולם דספר יצירה. שמה רבנו כל שאיפתו היה רק להטיב לכלל ישראל כל מילי דמיטב זין ברוחניות זין בגשמיות, צסוד ענג שאמרו עליו (פרק ז' משנה ד') אין צטוב למעלה מענ"ג, פי' שפע עונג הבאה מן הארצה. וזהו סוד רלון הפשוט בהתפשטות בזכור להשפיע עונג.

Rabbi Akiba represents the female, at the level of 'all my life I have been in pain,' as we learn in the Talmud (Berachoth 61b) "When they took R. Akiba out to kill him it was time for *K'riat Shma* - reading of the Shma prayer (Hear O Israel, etc.). They were combing his flesh with iron combs while he was taking the yoke of the Kingdom of Heaven upon himself. His students asked him, "Our master, even this far?" He replied, "All my life I've been at pain about the verse, (Deut. 6:5) "Love God with all your heart and all your soul etc" It means even if God takes your soul. I asked myself, 'when will the chance ever come to my hand to fulfill this commandment?' Now that I have the chance should I not fulfill it?" R. Akiba was in pain all his life in case he missed the experience of having God come and take his soul, like having an owner come and seize what belongs to him by right, because R. Akiba represents the quality of *Nukba* - Female which is owned by the *D'chura* - Male, as is explained in the text from the Zohar quoted above, '*Moses was exercising his authority as master of the house, and no one could prevent him from doing so, like a man ordering his wife around and doing what he wants.*' R. Akiba put God even in the hollow of the body, which is *Nukba* - Female. This is what is meant by the *Nefesh* - Soul of Sefer Yetzira. R. Akiba craved torment. This is somewhat similar to the story we read in the Talmud (Bava Metzia 84b) After the death of R. Elazar b. R. Shimon b. Yochai Rebbe (R. Yehuda the Prince) made an offer for his widow. She sent a message back to Rebbe, saying, "A vessel used to holiness should be converted for secular use?" "I agree," replied Rebbe, "In Torah scholarship you late husband was greater. But was he greater than me in Good Deeds?" "Well, I don't know," she responded. "Whether he was a greater Torah scholar than you. But I am sure he was greater than you in Good Deeds; he invited torments upon himself." From that Talmud it seems everyone is agreed that craving torments is a form of Good Deed. (see *Esh Kodesh* - Vayeshev 1940) R. Akiba's entire goal and ambition was to receive torments, representative of - נגע - *Nega* - Plague, the opposite of - ענג - *Oneg* - Pleasure, as was said previously, (Ch, II. Mishna 4) there is nothing lower than *Nega* - Plague. There is no question or doubt that this explains the secret of R. Akiba's martyrdom, a substitution for God, as it were, which arose in the thought, (Preface to Ch. III. Mishna 1 cit. loc. In this) as was told to Moses when he asked, 'Is this Torah and this its reward?' It was about this, precisely that God said, 'Bring an atonement for Me for having diminished the moon.' It is as though, God, as it were, had the original thought to suffer 'pangs of love' To receive them with compassion and desire, 'this far', as R. Akiba's students asked him, 'this far?' This is the mystery of the Simple Desire when it flows through the Female who becomes the receiver of pain with love.

רבי עקיבא צחי' נוקצא, צחי' כל ימי הייתי מנטער, כדאיתא (ברכות ס"א): בשעה שהוליו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקים את צשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מנטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יצא לידי ואקיימנו ועכשיו שצא לידי לא אקיימנו, ע"כ. שרבי עקיבא האטער כל ימיו שיצא הקצ"ה ויטול ממנו את נשמתו, כבעל הבא לטול את שלו ממנו, להיות רבי עקיבא צחי' נוקצא, כמ"ש צוהר לעיל, ודאי רעותיה עבד מאריה דציתא, ולית דימחי צידיה, כבר נש דגזר על אנתתיה ועזדא רעותיה. ורבי עקיבא המליך את הקצ"ה אף בחללא דגופא צחי' נוקצא. וזכו צחי' נפש דספר יאירה. שהיה מתאוה ליסורים כעין עוזדא דרבי אלעזר ברבי שמעון (צבא מליעא פ"ד:): שלח רבי לדבר באשתו שלחה ליה כלי שנשמתו צו קודש ישתמש צו חול וכו', שלח לה נהי דצתורה גדול ממני אצל צמעשים טובים מי גדול ממני, שלחה ליה צתורה מיבא גדול ממך לא ידענא צמעשים ידענא דהא קביל עליה יסורי וכו' ע"כ. משם מוכח שקבלת יסורים הוי מעשים טובים. (עיין אש קדש פ' וישב תש"ה) וכל שאיפת רבי עקיבא היה לקבל יסורים צחי' נגע, כמו שאמרו עליו (פרק צ' משנה ד') ואין צרעה למטה מנג"ע, עיי"ש. ואין שום ספק ופקפוק שזכו סוד הריגת רבי עקיבא תמורת הכצבול, שעלה במחשבה, ששאל עליו משה רבנו זו תורה וזו שכרה. שעל זה אמר קצ"ה הביאו כפרה עלי שמעתי וכו', שכצבול עלה צרנונו לסבול יסורים של אהבה, לקבלם צרחמים וצרונו עד כאן, כמו ששאלו אותו תלמידיו רבי עקיבא עד כאן. וזכו סוד רזון הפשוט בהתפשטות צנוקצא לקבל יסורים באהבה.

It is written, (Isa. 54:7) "In one, short moment I abandoned you, while with tremendous compassion I gathered you." We read in the Mishna, (Sota 9:12) R. Shimon b. Gamliel said in the name of R. Yehoshua, 'Since the day the Temple was destroyed, there isn't a day without a curse.' Also, (Talmud Sota. 49a) Rava says, 'Every passing day's curse is worse than the preceding day.' Nevertheless Israel enthrone God in the hollow of Now, meaning Time, in the - עונה - *Ona* - Season also the seat of God's holy abode, at the level of, (Ex. 12:2) "This month shall be the head month for you". This is what is meant by the *Shana* - Year of Sefer Yetzira. Israel says 'For us no time at all has passed. We are still in the tiny short moment the prophet Isaiah spoke of. The 2000 years of exile never happened and never were, they are all an illusion and a lie. Because the truth is always with God and there is no one among us who knows anything at all. For is it not written, "In one short moment," and not in 2000 years?

כתיב (ישעיה נ"ד ז') צרגע קטן עוצתיך וצרחמים גדלים אקצנך וגו'. ואמרו (משנה סוטה ט' י"ב) רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי יהושע, מיום שחרצ בית המקדש, אין יום שאין צו קללה, וכו'. ובגמ' (סוטה מ"ט.) אמר רבא צכל יום ויום מרובה קללתו משל חצירו וכו'. ואעפ"כ ישראל ממליכים את הקצ"ה בחללא דעדנא, הוא הזמן, צחי' עונה צחי' מעון קדש²⁸³, צחי' החודש הזה לכם ראש וכו'²⁸⁴ וזכו צחי' שנה דספר יאירה. ואומרים ישראל שלח עברה עלינו זמן מה, ואינו נמצאים אלא באותו רגע קטן עליו דבר הנביא ישעיה, והאלפים שנה של הגלות לא היו ולא נבראו וכולם דמיון ושקר, כי האמת אהו ית' ואין אהנו יודע עד מה, כי צרגע קטן²⁸⁵ כתיב ולא אלפים שנה.

283. עיין פרק א' משנה י"א ד"ה מעונו.

See Ch. I. Mishna 11, cit. loc. His Abode.

284. וזה פי' הקושיא לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם ראש חדשים וכו', דהא כתיב צראשית ודרשו צשביל ישראל שנקראו ראשית דייקא. כי ישראל הם סוד הזמן, וא"כ היה מתאים להתחיל את התורה באותו מדה שצו המליכו אותו ית' צצחי' החדש שהוא צחי' זמן.

This explains the question, Why did the Torah begin with Genesis and not from the commandment to make Nisan the first month, which is the first commandment we received from God? The Torah begins with *Bereishith* - In the beginning, about which the sages say, (Rashi, Gen 1:1) 'For Israel who are called The Beginning.' Because Israel are the secret of Time. That's why it is appropriate to begin the Torah in that same measure with which they crowned God, with the commandment, 'Make this the Head Month.'

285. ואפילו לו כל אותו הרגע קטן, כמו (צראשית כ"א י"ב) ציחק יקרא לך זרע, ואיתא (גדרים ל"א.) ולא כל יחאק.

We read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol I. Bo, cit. loc. This is) “Moses represents the First Commandment, - אנכי - *Anochi* - I am [YHV”H], while R. Akiba b. Joseph represents - לא יהיה לך - *Lo Yihye Le’cha* - You shall have no [other gods]. As is known, all the souls of Israel are connected at the root to the letters of the Torah. Moses’ soul was connected to the First Commandment (I am the Lord your God) and his concern in this world was to clarify God’s unity in the world. R. Akiba’s soul was connected to the Second Commandment (You shall have no other) and his concern was to clarify and purify the hearts of Jewish People of any dross and extraneous or pagan thoughts; to distance them from evil included within the prohibition of the Second Commandment. Whatever new fences and restrictions R. Akiba invented were always included in the Second Commandment to be included among those things requiring clarification and purification. Similarly all the laws of - איסור והיתר - *Issur V’Hetair* - Prohibited & Permitted, - פסול וכשר - *Pasul V’Kasher* - Unkosher & Kosher, - טמא וטהור - *Tam’e V’Tabor* - Unclean & Clean, all are there in order to select what’s bad from what’s good.”

ואיתא בספח"ק מי השילוח (חלק א' פ' בא ד"ה זאת חקת) וז"ל בא"ד, משה רבנו עליו השלום הי' נגד חנכי. ור' עקיבא צן יוסף הי' נגד לא יהיה לך. כידוע שכל נפשות ישראל המה בשורש דבוקים כל אחד ואחד באותיות התורה, והנה נשמת מרע"ה הי' נגד דבור חנכי ועסקו הי' בעוב"ז לזכר בעולם אחדות ית' שמו בעולם, ונשמת רבי עקיבא הי' נגד לא יהיה לך והוא לזכר ולנקות כל רע וסיג פסולת שזלז ישראל להרחיקם מרע שהוא צלל לא יהיה לך, ומה שחידש תמיד גדרים וסייגים חדשים היינו שהוסיף שגם זה הוא צלל לא יהיה לך ולריך לנקות מזה ג"כ, וכן כל ההלכות איסור והיתר פסול וכשר טמא וטהור, הם לזכר הרע מן הטוב, עכ"ל.

In the Talmud, (Menachoth 29b) we learn, “R. Yehuda said in the name of Rav. ‘When Moses went up on high he found God sitting and tying crowns to the letters. (Rashi, *ibid.* such as the *Tagin* - Crowns on the letters in the Torah scroll) Moses asked God, ‘Who is forcing Your hand?’ God replied, ‘After many generations there will come a man by the name of Akiba b. Joseph who is going to derive mounds and mounds of laws from each of these little points.’” In Moses’ question the text uses the word - מעכב - *M’akev* - usually translated as Forcing. But the word actually mean to delay or prevent. What place does the word *M’akev* - Prevent have in the context of Moses’ question? Rashi (*ibid.*) translates the question thus: “Who is forcing Your hand? - Who is preventing You from publishing the Torah as it is currently written, that You find it necessary to add crowns to the letters?” Rashi’s commentary is also difficult because the word - מעכב - *M’akev* - Prevent is not really appropriate to the context. It should have said, Who is - כופה - *Kofeh* - Coercing Your hand? It seems to me the meaning is connected to the essential role of R. Akiba who represents the Female, the *Mayin Nukbin* - Feminine Waters (Upwards Flow), the Simple Desire in the feminine form which is the desire to receive the Pangs of Love. The power of R. Akiba’s craving was so great that he ruled so to speak over God, preventing Him from giving the Torah to Moses. So great was R. Akiba’s power that he ruled, in his desire, over the King of Kings and produced mounds and mounds of laws and Torah novelae. Because the Torah is simply a garment for God, as was explained above, (Ch. I. preface to Mishna 5 cit. loc. This Mishna) and R. Akiba’s desire and love and passion to sanctify the Name of God brought forth *Mayin D’churin* - Male Waters (Downwards Flow) and thus new clothing. And it was only at that very moment when Moses came to connect with the source of his soul in the First Commandment, which contains the word - אנכי - *Anochi* - I

And not even the whole of the short moment, as the Talmud (Nedarim 31a) reads the verse (Gen 21:12) “For in Isaac shall your seed be called.” The Talmud comments, ‘In Issac and not all of Issac.’

am, which as the Talmud says (Shabbat 105a See also Ch. 4, preface to Mishna 6) is a *Notarikon* of the words - **אנא נפשאי כתיבת יהבית** - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - I, Myself have written and given, meaning that God has written Himself into the Torah in order to give Himself to us. It was precisely at the moment for God to be revealed in word and for the revelation of His divine garments, as it were, that R. Akiba arrived at the source of his soul in the Second Commandment of You shall have no other god. Because the level of R. Akiba's soul sparkles and glints with ideas for new fences and boundaries to ensure the success of Moses' endeavor to clarify the presence of God and the awareness of His Oneness only so that God's majesty and sovereignty spread through all of human consciousness. Not just in the hollow of space, which is where Moses' consciousness and influence is most powerful, but also in the hollow of the body; throughout the physical corpus of every human being, at the level of - **נגעים ואהלות** - *Nega'im V'Ohalot* - Plagues & Tents (After Talmud Hagiga 14a) R. Elazar b. Azaria said, "Akiba, what business have you with the Aggada, betake yourself to - **נגעים ואהלות** - *Nega'im V'Ohalot* - Plagues & Tents." *Nega* - Plague is the opposite of *Oneg* - Pleasure, as we learned above. - **אהל** - *Ohel* - Tent is the opposite of - **לאה** - *Leah*, about whom it is said (Judg 5:24) "Blessed above women is Jael, wife of Heber the Kenite, above women in the tent shall she be blessed." As was explained in the preface to Mishna 1 above.

ואיתא בגמ' (מנחות כ"ט:) אמר רב יהודה אמר רב בשעה שעלה משה למרום מלאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, (ופרש"י ז"ל כגון התגין שבספר תורה ע"כ) אמר לפניו רבש"ע מי מעבד על ידך²⁸⁶ אמר לו אדם אחד יש שעמיד להיות צסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעמיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות ע"כ. וקשה מה משמע לשון עיכוב, איזה שייכות יש לה לשאלת משה רבנו. ופרש"י מי מעבד על ידך - מה שכתבת שאתה לריך להוסיף עוד עליהם כתרים, עכ"ל. וגם לפרש"י קשה לשון עיכוב, והיה יותר מתאים לשון מי כופה על ידך. וי"ל הסבר שצחי רבי עקיבא הוא סוד מיון וקצין שהם רלון הפשוט צצחי נקבה, רלון לקבל יסורים של אהבה. וכה תשוקתו של רבי עקיבא היתה כל כך גדול עד שבצביון עכב לו יתברך מלתת למשה רבנו את התורה, שכל כך גדול כמו של רבי עקיבא עד שמלך בחשקו על מלכי המלכים וילא מזה תלי תלים חידושי תורה. כי התורה אינה אלא כמו לבושים לו כצביון כמו שהסברנו לעיל צפרק א' צפתיחה למשנה ה' (ד"ה והמשנה הזאת). ורלנו והאבתו וחשקו של רבי עקיבא לקדש שם שמים המליא צו

286. וי"ל ביאורו שהתגין שחידש רבי עקיבא בחכמתו נכנסו לתוך מחילתו כצביון של הקב"ה, צחי נלחו תחתונים את הארזלים, שצביל כרחו כצביון עשה הקב"ה להם מקום צמקומו ופנה להם חלל, ונתן מקום לאש שחר להתפשט גם צמקום אש לצן. וזהו ששאל משה, מי מעבד על ידך, כלומר צביל כרכך. וי"ל שיש לד השורה צאגדה זו דמנחות ואגדה דצצא צתרא (ט"ז). וי"ל אמר רבא צקש איוב לפטור את כל העולם כולו מן הדין אמר לפניו רבנו של עולם צרחת שור פרסותיו סדוקות צרחת חמור פרסותיו קלוטות צרחת גן עדן צרחת גיבהם צרחת לדיקים צרחת רשעים מי מעבד על ידך, ע"כ. מי מעבד דייקא. ששניהם, רבי עקיבא ואיוב עסקו צענין פטור מענשין, כמוצא לעיל (משנה ג' ד"ה צנתיים) מגמ' (מכות ז'). אמר ר"ע אלו הייתי צבנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, עיי"ש. שאיוב צא צענה שהכל צידי שמים ואפילו ירחת שמים, ורבי עקיבא ראה שלא נרשם חטא על שום אדם אף צבהו מאחר שראה אף שהקב"ה שלם צשלימות עם האדם, (מי השילוח חלק א' פ' תשא).

In my opinion the meaning of this is as follows; The *Tagin* - Crowns R. Akiba invented in his wisdom, project into the space, so to speak, of God. At the level of 'The lower ones have vanquished the angels,' against His will, as it were, God made space in His space for the crowns on the letters that R. Akiba's teachings demanded. Creating empty space for the black fire to spread into space dedicated to white fire. And this explains Moses' question, 'Who forces Your hand?' meaning, against Your will. It seems there is some connection between this Aggada and the Talmud in Bava Batra (16a). Both use the phrase - **מעבב** - *M'akev* - Force. Rava said, 'Job tried to exonerate the whole world from blame. He told God, "Master of the World, You created the ox with cleft hooves and You created the ass with amalgamated hooves. You created the Garden of Eden and You created Hell. You created the righteous and the wicked. Who's forcing Your hand? No one!" Both of them, Job and R. Akiba engaged in the same endeavor to exonerate the world. As was discussed above (Mishna 3 cit. loc Between) in the quote from the Talmud, (Makot 7a) R. Akiba said, 'Had I been a member of the Sanhedrin no one would ever have been sentenced to death.' Job came with the argument that 'everything is in the hands of heaven, even fear of heaven.' R. Akiba saw how there were no sins registered against any person even in the present. He could see clearly how God is always in complete accord with humanity. (*Mei Hashiloach* Vol. I. *Ki Thisa*)

יתברך ג"כ מיין דכורין ולבושין חדשין. ודווקא באותו רגע שבא משה רבנו להשתרש בשורש נשמתו דהיינו דיבור אנכי, בחי' אלא נפשאי כתיבת יבצית (שבת ק"ה). ועיין פתיחה לפרק ד' משנה ו'), כי בא עת התגלות דיבור והתנלות לבשו כזיכור. אז באותו רגע ממש בא רבי עקיבא לשורש נשמתו דיבור לא יהיה לך, כי בחי' נשמתו של רבי עקיבא מתנוללת להגדיר גדרים רק כדי שיואל לאור דיבור אנכי שיופיע כבודו ומלכותו בעולם, ולא רק בחללו של עולם בחי' משה, אלא גם בחללו של גוף האדם בחי' נגעים ואהלות. כדאיתא (חגיגה י"ד). ובכמה דוכתי) אמר לו רבי אלעזר בן עזריה עקיבא מה לך אלל הגדה כלך מדברותיך אלל נגעים ואהלות וכו' ע"כ. נגע היפך ענג כדלעיל, אהל היפך לאה, בחי' (שופטים ה' כ"ד) מנשים באהל תברך דכתיב אלל יעל, כדפרישית בפתיחה למשנה א'.

Mishna 6

Three mothers *AM"Sh* (*Alef, Mem and Shin*), He carved them, hewed them, combined them and formed with them three mothers in the year, three in the world and three in the soul, male and female.

משנה ו'

שלש אמות אמ"ש²⁸⁷ חקקן²⁸⁸ חצבן²⁸⁹ צרפן²⁹⁰ וצר בהן²⁹¹ שלש אמות בשנה, ושלש בעולם, ושלש בנפש, וזכר ונקבה.

287. חקקן: עיין צפי לעיל משנה א' ד"ה חקק, שחקיקה בחי' ספי' מלכות. ופי' לחרון חריזים בדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שזיור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק, בחי' מלכות.

Carved them: See above (Ch. I. Mishna 9 cit. loc. Carved with) Carving is connected with the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty. Carving by scraping furrows and grooves in something like a block of stone, in such a way that the carving itself needs to be very carefully done. This is a large part of the mystery of the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty.

288. וחצבן: עיין לעיל (פרק א' משנה ט' ד"ה וחצבן) וע"ע מה שביארנו בפרק ב' משנה ב' (ד"ה חצבן) ביתר הרחבה שפי' להסיר החומר לגמרי. לא כמו הלוח שכותבים עליה ע"י חקיקה מדוקדקת, אלא בצור שזורה החקיקה אינה מעכבת כל כך. והוא הכשרת אברהם אבינו להולדת זרע של קימה בהשרת הערלה בחי' יסוד.

Hewed: See above, (Ch. I. Mishna 9 it. loc. Carved with. Also see Ch. II. Mishna 2 cit. loc. Carved) It was explained at length how hewing is only done in order to remove material altogether. Not like the block being carved to show writing or a picture which has to be done with particularity, but like a cistern being hollowed in any which way to create emptiness, the manner of the carving being of no particular moment. This resembles the preparation of Abraham for the birth of everlasting seed (Isaac) through the hewing away of the fore-skin. This is the Sefira of *Yesod* - Fundament.

289. צרפן: עיין לעיל פרק ב' משנה ב' (ד"ה צרפן) שם ביארתי פי' צרפן שעשה אותן כלי לנרף צבן התשוקה, בחי' תפארת.

Combined them: See above (Ch. II. Mishna 2 cit. loc. Refined) for a fuller explanation of the word - צורף - *Tzoref* Refining. There it was said that it refers to the process of being made into a vessel in which to refine desires. This is the Sefira of *Tifferet* - Glory.

290. וצר בהן: עיין לעיל פרק ב' משנה ב' (ד"ה וצר בהן) ופי' וצר צבן שיש בכל האותיות כחות הפכיים לחתוך כחצר חד ולרפאות כאחת, והוא ענין זכר ונקבה השייך אלל כל אחד.

Formed with them: See above (Ch. II. Mishna 2 cit. loc. Formed with) There is was explained that each of the letters contains diametric opposites, they can be used to cut sharply or heal gently at the same time. This is the aspect of male and female applying to every letter.

291. שלש אמות בשנה ושלש בעולם ושלש בנפש: פי' אחרי הסברו שלשה מושגים של עולם שנה ונפש כל אחד לבדו, ממשיך בהסבר שלשהם כאחת. זאת אומרת שיש שמים וארץ ואויר ומכריע גם בשנה גם בנפש זכר ונקבה. ויש חום וקור ורויה ומכריע גם בעולם וגם בנפש זכר ונקבה. ויש ראש וצטן וגויה ומכריע גם בעולם וגם בשנה.

Three mothers in the year, three in the world and three in the soul: After explaining the three concepts of

Mishna 7

He enthroned *Alef* over breath and tied it a crown, combining them with one another and, from them, forming Air in the world, fullness in the year, and thorax in the soul, male and female. Male with *AM"Sh* (*Alef Mem Shin*) and female with *ASh"M* (*Alef Shin Mem*)

משנה ז'

המליך אות אל"ף ברוח וקשר לו כתר, וצרפן זה בזה וצר מהן אויר בעולם,²⁹² רוייה בשנה,²⁹³ גויה בנפש, זכר ונקבה,²⁹⁵ זכר באמ"ש ונקבה באש"מ.

Mishna 8

He enthroned *Mem* over water and tied it a crown, combining them with one another and, with them, forming Earth in the world, cold in the year, and abdomen in the soul, male and female. Male with *MA"Sh* (*Mem Alef Shin*) and female with *MSh"A* (*Mem Shin Alef*)

משנה ח'

המליך אות מ"ם במים וקשר לו כתר, וצרפן זה בזה וצר בהן ארץ בעולם,²⁹⁶ קור בשנה,²⁹⁷ ובטן בנפש, זכר ונקבה,²⁹⁹ זכר

World, Year and Soul individually they are explained simultaneously. Which is to say there exists a heaven and earth with air tipping the balance in the Year as well as in the soul of man and woman. There is hot and cold with fullness tipping the balance between them in the Year, as well as in the Soul of man and woman. There is head and abdomen with thorax tipping the balance between them in the World as well as in the Year.

292. אויר בעולם: פי' ע"י משה רצנו שהמליך להקצ"ה בחללו של עולם (פתיחה למשנה ו' ד"ה משה).

Air in the world: Through Moses our Teacher who enthroned God in the hollow of the World. (preface to Mishna 6 cit. loc. Moses)

293. רוייה בשנה: פי' ע"י ישראל שממליכים להקצ"ה בחללו של שנה (פתיחה למשנה ו' ד"ה כתיב).

Fullness in the year: Through Israel who enthrone God in the hollow of the Year. (preface to Mishna 6 cit. loc. It is written)

294. גויה בנפש: פי' ע"י רבי עקיבא שהמליך להקצ"ה בחללו הגוף (פתיחה למשנה ו' ד"ה רבי עקיבא).

Thorax in the soul: Through R. Akiba who enthroned God in the hollow of the body. (preface to Mishna 6 cit. loc. R. Akiba)

295. זכר באמ"ש ונקבה באש"מ: אל"ף היינו רוח. מ"ם ושי"ן מתחלפות זו"ג. מ"ם מים צחי' זכר שולט צשי"ן צחי' אש נקבה, היינו אמ"ש. ולהיפך שולטת שי"ן נקבה צחי' אש צמ"ם מים צחי' זכר, היינו אש"מ.

Male with MA"Sh (*Mem Alef Shin*) and female with MSh"A (*Mem Shin Alef*): *Alef* is *Ruach* - Breath. *Mem* and *Shin* swap male and female roles. *Mem* - Water - male rules *Shin* - Fire female, in *Alef*, *Mem* and *Shin*. And the opposite. *Shin* - Fire - female rules *Mem* - Water - male in *Alef*, *Shin* and *Mem*.

296. ארץ בעולם: צחי' נקבה.

Earth in the World: i.e. female

297. קור בשנה: פי' לא זכר ולא נקבה.

Mishna 9

He enthroned *Shin* over fire and tied it a crown, combining them with one another and, with them, forming heaven in the world, heat in the year, and head in the soul, male and female. Male with *ShM"A* (*Shin Mem Alef*) and female with *ShA"M* (*Shin Alef Mem*)

משנה ט'

המליך אות שיי"ן באש וקשר לו כתר, וצרפן זה בזה וצר בהן³⁰⁰ שמים בעולם, חום בשנה,³⁰² ראש בנפש זכר ונקבה,³⁰³ זכר בשמ"א נקבה בשא"מ.

Cold in the year: Neither male nor female.

298. בטן בנפש: צחי' זכר.

Abdomen in the soul: Male.

299. זכר במא"ש ונקבה במש"א: מ"ם היינו מים. שיי"ן ואל"ף מתחלפות זו"כ. אל"ף רוח שולט בשיי"ן צחי' אש נקבה, היינו מא"ש. שיי"ן אש צחי' נקבה שולטת באל"ף רוח, היינו מש"א.

Male with *MA"Sh* (*Mem Alef Shin*) and female with *MSh"A* (*Mem Shin Alef*): *Mem* is water. *Shin* and *Alef* swap male and female roles. *Alef* - Breath rules *Shin* - Fire - female in *Mem*, *Alef* and *Shin*. *Shin* - Fire - female rules *Alef* - Breath in *Mem*, *Shin* and *Alef*.

300. שמים בעולם: צחי' זכר

Heaven in the world: Male.

301. חום בשנה: פיי' לא זכר ולא נקבה.

Heat in the the year: Neither male nor female.

302. ראש בנפש: צחי' נקבה.

Head in the soul: Female.

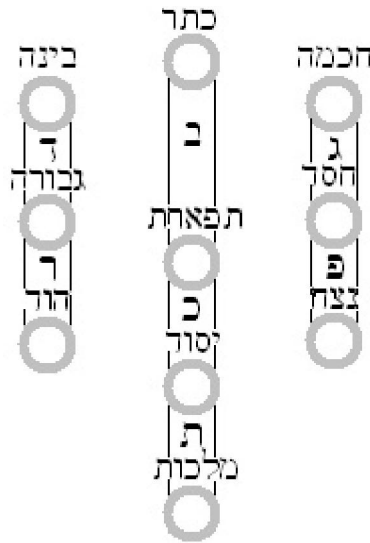
303. זכר בשמ"א ונקבה בשא"מ: שיי"ן היינו אש. אל"ף ומ"ם מתחלפות זו"כ. מ"ם מים צחי' זכר שולט באל"ף, היינו שמ"א. אל"ף רוח שולט במ"ם מים צחי' זכר, היינו שא"מ.

Male with *ShM"A* (*Shin Mem Alef*) and female with *ShA"M* (*Shin Alef Mem*): *Shin* - Fire. *Alef* and *Mem* swap male and female roles. *Mem* - Water - male, rules *Alef* in *Shin*, *Mem* and *Alef*. *Alef* - Breath rules *Mem* - Water male, in *Shin*, *Alef* and *Mem*.

שא"מ	שי"ן - אש	שמ"א
אש"מ	אל"ף - רוח	אמ"ש
מש"א	מ"ם - מים	מא"ש

End the third chapter
תם פרק שלישי

Chapter Four
 פרק רביעי
 Chapter of
 Seven Guests
 פרקא דשבעא אושפיזכתא

Preface to Chapter 4

In this chapter the seven letters, representing the vertical pathways between the Sephirot, will be explained. Just as the three mother letters, *Alef*, *Mem* and *Shin* represent horizontal pathways from *Chokhma* - Wisdom to *Binah* - Understanding, from *Hesed* - Lovingkindness to *Gevurah* - Might and from *Netzach* - Victory to *Hod* - Beauty, as was explained above, (Ch. III. Mishna 1, cit. loc. Sealed). The difference between the three mothers and the seven double letters is the aspect of evil to be found in the double letters that is not present in the three mothers. The mystery of the doubles is taught in the Midrash, (Gen Rabba 4:6) Why is the phrase, 'And God saw that it was good,' not written about the second day of Creation? R. Hanina says, 'Because division was created on that day, as it is written, 'God said, "Let there be firmament in the water, dividing between water and water."' R. Tivyumi says, 'If division for the sake of fixing the world to make it habitable, is lacking in goodness, how much more so, division for the sake of disturbance and argument.' We read in the Mishna (Avot 5:17) 'Every division for the sake of heaven will find equilibrium in the end. But if it is not for the sake of heaven, it will never find equilibrium.' From that Mishna it would appear that even though the world cannot exist without divisions and distinctions, they are never good.

פתיחה לפרק ד'

בפרק זה יבואר שבע אותיות שהן נתיבות בין הספירות מלמעלה למטה. כמו ששלוש אמות אמ"ש הן נתיבות מימין אל שמאל, בין חכמה ובינה, בין חסד וגבורה, בין נלח והוד, כמבואר לעיל בפרק ג' משנה א' (ד"ה וחתום בשש טבעות). החילוק בין שלש אמות לשבע כפולות הוא תכונת הרע שיש בכפולות, מה שאין כן אצל השלש האמות. וסוד כפולות למדנו במדרש (בראשית רבה ד' ו') למה אין כתיב בשני כי טוב וכו' בא"ד רבי חנינא אומר שבו נבראת מחלוקת שנאמר ויהי מצדיל בין מים למים א"ר טביומי אם מחלוקת שהיא לתקונו של עולם ולישבוו אין זה כי טוב מחלוקת שהיא לערצבוו על

אחת כמה וכמה, ע"כ. והוי מושג הבדלה בעין מושג המחלוקת. ואיתא (אבות ה' י"ז) כל מחלוקת שהיא לשם שמים, סופה להתקיים. ושאינה לשם שמים, אין סופה להתקיים וכו'. ומשמע שאע"פ שא"א להעולם להתקיים בלי הבדלה ומחלוקת עכ"ז טוב לא קרינן ליה.

Just as each of the mother letters has its particular aspects and characteristics, breath, water and fire, so do each of the double letters, - בג"ד כפר"ת - *Beth, Gimel, Dalet, Khaf, Peh, Resh and Tav* have their particular characteristics. And just as the three mothers have corresponding personalities, Eve, Sarah the Matriarch and Miriam the Prophetess, so too the seven doubles described in this chapter have theirs. They are, Jocheved, (mother of Miriam, Aaron and Moses) Ruth, (great grandmother of King David) Rebecca the Matriarch, Leah the Matriarch, Rachel the Matriarch, Tamar (daughter in law and wife of Judah) and Queen Esther. Each of them also represents an element of Creation, as will be explained.

וכמו שיש לכל אחת משלש אותיות אמ"ש תכונה מיוחדת, רוח מים ואש, כן יש לכל אחת משבע אותיות הכפולות בג"ד כפר"ת תכונה מיוחדת, חיים, עושר, חן וכו'. וכמו שיש לשלש אותיות הנקראות אמות אישיות מקבילות, היינו חוה ושרה אמנו ומרים הנביאה, כן לשבע האותיות המבוארות בפרק זה יש אישיות מקבילות, היינו יוכבד, ורות, ורזקה אמנו, ולאה אמנו, ורחל אמנו, ותמר, ואסתר המלכה. ולכל אחת מהן יש יסוד כמו שיתבאר.

Mishna 1

Seven doubles, - בג"ד - BG"D - כפר"ת - KPR"t (*Beth, Gimel, Dalet - Khaf, Peh, Resh and Tav*) expressed with two tongues. Their elements are, Life, Peace, Wisdom, Wealth, Grace, Seed and Dominion.

משנה א'

שבע כפולות בג"ד כפר"ת מתנהגות בשתי לשונות, יסודן ³⁰⁴ חיים ³⁰⁵ שלום ³⁰⁶ חכמה ³⁰⁷ עושר ³⁰⁸ חן ³⁰⁹ זרע ³¹⁰ ממשלה.

304. חיים: ויסודו (בראשית ז' ז') ויילך יהו"ה ה' את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה וגו'. שאע"פ שצספור מעשה בראשית כבר השתמש במושג החי והחיה, עכ"ז במושג ובמלת חיים לא השתמש. כי כמו שהאיש נלחי כי חלק אלוה ממעל הוא, כמו כן החיים עלמם נלחיים הם. ומשום זה לא השתמש במלת חיים עד שברא את האדם, כדי להדגיש הענין. ולעיל (פרק א' משנה ח') ביארנו חיים פי' אמנעות ומשאז לתכלית הפקת הרצון הפשוט, וכל תולאה ועלול שנלרך למטרה ההיא קרוי חיים. ופי' רוח אלהי"ם חיים היינו הופעה מן קמיה קצ"ה, שכל הופעה בצחי' רוח אלהי"ם חיים עיי"ש.

Life: Its source is the verse, (Gen. 2:7) "God formed man of dust from the earth, breathing into his nostrils the breath of Life. Man became a living soul." Although the concept of life and living are referred to previously in the story of Genesis, the word - חיים - *Chaim* - Life does not appear until this verse, for just as humans are eternal by virtue of the divine soul inside us, so too, Life itself is eternal for the same reason. That's why the text does not use the word - חיים - *Chaim* - Life until the creation of Adam, to emphasize this point. Above, (Ch. I. Mishna 8) it was explained that Life is the vehicle and medium through which the Simple Desire is fulfilled; that every effect and consequence necessary to achieve that purpose is called Life. (Ibid. cit. loc Living) 'Breath of the Living God', means, that which begins with God. All manifestation comprises 'Breath of the Living God'.

305. שלום: ויסודו (בראשית ט"ו ט"ו) ואתה תבוא אל אצתיך בשלום תקבר בשיבה טובה וגו'. ופרש"י (שם) אל אצתיך - אצו עכ"ז והוא מבשרו שיבא אליו למדך שעשה תרח תשובה, ע"כ. ובפי' הכתב והקבלה (שם) ז"ל ואפשר לפרש שהשארות הנפש בנלחיותם אחרי חיי הבבל הלזו, להיותה תכלית החפץ והרצון לכל המשתדלים בקנין שלמות נפשם, יקרא כאן אצתיך. ויהיה אצתיך שם מפעל אבה שהוראתו החפץ והרצון, וכבר מלאנו שם מזה השרש גם בכנוי כמו איוב (ל"ד) אבי יצחן איוב וגו', ע"כ ושם צא"ד וטעם תבא אל אצתיך, תבוא אל הנועם העליון הנלחי אשר אליו תחאוב נפשך ותשתדל לקרצ אליו (לוא דיינען ערוויגשונגען) ע"כ. ומיסוד ז' משמע שענין עשיית השלום אין פירושו לפשר בין לדים המתחלקים זה על זה ולוחמים זה עם זה, אלא פירושו שיש כמה ברירות ואפשריות מה יהיה בעתיד, אפשר תפתח ככה ואפשר ככה, כי העתיד אינה ברור, כמו שביארנו בפרק א' משנה א'. ועשיית שלום תהיה הבאת האדם והעולם להמטרה המבוקש דווקא. כמו רצון אברהם אציו שתרם אציו יבא לדת האמת כמו שפרש"י. או שיבא אברהם עלמנו לתכלית חפצו ורצונו שכל חייו השתדל ואבד לו, כמו שפירש הכתב והקבלה.

Peace: Its source is the verse, (Gen 15:15) “And you will come unto - אבותיך - *Avoteicha* - your ancestors in peace, you will be buried at a ripe old age.” Rashi (Ibid.) comments, ‘Unto your ancestors - Abraham’s father was a pagan idol-worshipper and God breaks the news that he will be joining him? This must teach us that Terah, father of Abraham, repented of his idolatry.’ The commentary, *HaKetav V’Hakabala* (Ibid.) interprets the verse differently. ‘One might explain it thus: The persistence of the soul and its perpetuity after the passing of this mundane life is the goal of desire and purpose of everyone who struggles to achieve perfection of their soul. This desire is called - אבותיך - *Avoteicha* - Your Ambition. The word - אבה - *Avoteicha* - is derived from the verb - אבה - *Avoteicha* - Desire. We find such usage in the the book of Job, (34:36) “- אבי - *Avi* - I wish that Job were tried to the end.” So God’s promise to Abraham means, ‘You will brought to - אבותיך - *Avoteicha* - to the ultimate, perpetual and supernal delight for which your soul has longed and struggled towards all its life. The meaning of the phrase - אל - אבותיך - *El Avoteicha* - then, is to that which you wish for yourself.’ If we extrapolate from this original use of the word - שלום - *Shalom* - Peace, wherein God promises Abraham he will achieve his goal in peace, it follows that making peace does not mean creating compromise between disputants and warring factions. It means that the future holds many options, choices and possibilities and it is impossible to predict with certainty which of them will evolve and happen. The future is never clear or certain, as was discussed in Ch. I Mishna 1. Making peace can now be understood to mean bringing a person or bringing the world precisely to that end or goal for which there was a longing and a struggle. For example, bringing about Abraham’s desire that his father realize the truth about God, that he repent of idolatry, as Rashi explained. Or that Abraham himself achieve the goal and ambition of his life’s work as explained in the *HaKetav V’Hakabala*.

306. חכמה: (שמות כ"ח ג') אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את צגדי אהרן וגו'. ומה ענין צגדים אלל חכמה, אלא כדאיתא בצראשית רבה (ס"ה כ"ג) ד"א וירח את ריח צגדיו ויצרכו, כגון יוסף משיחא ויקום איש לרורות. יוסף משיחא נשעה שבקשו שוגאים להכנס להר הבית אמרו יכנס מהם ובהם תחלה אמרין ליה עול ומה דאת מפיק דידך נכנס והוליא מנורה של זבא אמרו לו אין דרכו של הדיוט להשתמש בזו אלא עול זמן תנינות ומה דאת מפיק דידך ולא קיבל עליו א"ר פנחס נתנו לו מכס ג' שנים ולא קיבל עליו אמר לא דיי שהכעסתי לאלהי פעם אחת אלא שאכעיסו פעם שניה מה עשו לו נתנו אותו בחמור של חרשים והיו מנסרים צו היה מלווח ואומר ווי אוי אוי שהכעסתי לצוראי, ע"כ. והוי שלש אותיות צג"ד רמז דהא חפילו צריח צוגדיו נכנסה ריח גן עדן, ודבר יהו"ה אל משה שיאזו על צללאל להכניס אותו ריח צגדי אהרן הכהן ג"כ. וע"ע לעיל (פרק א' משנה ד', ד"ה עומק טו"ב ועומק רט)

Wisdom: Its source is the verse, (Ex. 28:3) “Whom I have filled with a spirit of wisdom, they will make - בגדי אהרן - *Bigdei Aharon* - Aaron’s vestments.” What is the connection between clothing and *Chokhma* - Wisdom? We learn in the Midrash, (Gen. Rabba 65:22) Another reading, (Gen 27:27) “He inhaled the aroma of his [Jacob’s] clothing and blessed him.” Don’t read it - בגדיו - *B’gadav* - His Clothing, rather, - בגדיו - *Bogdav* - His Betrayers, Isaac inhaled the aroma of Jacob’s betrayers, such as Yosef Meshita and Yokum of Tsrerot. When the enemies wanted to violate the Temple Mount they said, “Let one other own perpetrate the first violation.” So they said to Yosef Meshita, “Enter. Whatever you find inside and bring out you will be allowed to keep.” He entered and brought out a gold menorah. They told him, “Loot of this quality is not for the use of a common man. [Leave this with us.] Go back inside again, and this time you can keep whatever you bring out.” He refused. R. Pinchas says they offered him three years of back-taxes but he refused. He said, “Is it not enough that angered my God once, that I should anger Him again?” What did they do to him, they nailed him a sawhorse, and he cried, “Woe, O woe is me that I angered my Creator.” The three letters of the word - בגד - *Begeed* - Clothing and - בגד - *Boged* - Betrayal, hint at the fact that Isaac could smell in the clothing of Jacob the aroma of the worst of his descendants who still carried on them the aroma of Gan Eden. This was the instruction God commanded Moses, to instruct Betzalel that he put into the vestments of Aaron the High Priest precisely the same quality. (See Ch. I. Mishna 4 cit. loc. Depth)

307. עושר: ויסודו (צראשית ל"א ט"ז) כי כל העשר אשר הציל ה' מאבינו לנו הוא וגו'. איתא צגמ' (צבא מליעא נ"ט). והיינו דאמר להו רבא לצני מחוזא חוקירו לנשייכו כי היכי דתתערו, ע"כ. כי העושר הוא הוא הכבוד. וטעמו רחל ולאח שמטעם אציהם לצן שנהג בהן דרך ציון ולא כצדן, ממילא גם העושר אינה שייכת ללצן כלל.

Wealth: Its source is the verse, (Gen 31:16) “For all the wealth which God has taken away from our father, it is ours, and our children’s.” We learn in the Talmud, (Bava Metzia 59a) This is what Rava told the people of Mechuza, “Honor your wives, that way you will become wealthy.” Wealth is honor. The argument Rachel and Leah were putting forward to Jacob was that since Laban their father had treated his daughters disrespectfully, forcing Jacob to labor to earn them as brides, rather than providing them with dowries as they deserved, therefore any wealth Laban had was not deservedly his.

308. חן: ויסודו (בראשית ו' ח') ונה מלא חן בעיני יהו"ה וגו'. וזא ענין החן עד תכליתו בסוד אסתר המלכה כד"א (אסתר ז' ט"ו) ותהי אסתר נשאת חן וגו'.

Grace: Its source is the verse, (Gen. 6:8) "And Noah found grace in the eyes of God." The final mention of grace in Scripture is in the Book of Esther. (2:15) Esther was favored with grace in the eyes of all who saw her.

309. זרע: ויסודו (בראשית א' י"א) ויאמר ה' תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע וגו'. ויש צחי' אחרת ג"כ נקרא זרע והוא ענין צניס כד"א (שם ד' כ"ה) ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהי"ם זרע אחר תחת הבל וגו'.

Seed: Its source is the verse, (Gen 1:11) "God said, 'Let Earth produce vegetation: plants bearing seeds.'" There is a similar idea associated with the word seed, (Ibid. 4:25) "She brought forth a son, and called his name Seth, saying: God hath given me another seed."

310. ממשלה: ויסודו (מיכה ד' ח') וזאה הממשלה הראשנה ממלכת לבת ירושלם וגו'.

Dominion: Its source is the verse, (Micha 4:8) "To you it will come, yes, the former dominion will come."

Preface to Mishna 2

Since the seven doubles each have a second and distinct nature, they have the capacity for evil, because diametric opposites can be extreme. The opposites in our Mishna however are not extreme, merely substitutions, as will be explained in the Mishna.

פתיחה למשנה ב'

ואחרי שיש לשבע כפולות תכונות שניות והבדלה יש להן גם אפשרויות להרע, כי ההפכים נמשכים מן הקלה אל הקלה. אכן התכונות ההפכיים שבמשנה זו לא באים מן הקלה אל הקלה, אלא תמורות, כמו שמפרש במשנה.

Mishna 2

And expressed in two tongues, *Beth Veth, Gimel Jimel, Daleth Tahleth, Kaf Khaf, Peh Feh, Reish Reish* and *Tav Thav*. Soft and harsh, strong and weak; doubles that are also substitutes. Substituting life, death. Substituting peace, evil. Substituting wisdom, folly. Substituting wealth, poverty. Substituting grace, ugliness. Substituting seed, desolation. Substituting dominion, slavery.

משנה ב'

ומתנהגות³¹¹ בשתי לשונות ב"ב ג"ג ד"ד פ"כ פ"פ ר"ר ת"ת, רך וקשה, גבור וחלש, כפולות שהן תמורות,³¹² תמורת חיים

311. בשתי לשונות: קשה ורפה, דרך עליה ודרך ירידה.

In two tongues: Hard and soft; rising and falling.

312. תמורת חיים מות: להבין סוד החיים והמות הלא איתא (פסיקתא רבתי פרשה י"ד) ויקחו אליך פרה אדומה וכו', אמר לו הקדוש ברוך הוא משה לך אני מגלגל טעמי תורה אבל לאחריים חוקה וכו', ע"כ. ושמעתי ממורי ר' שלמה ז"ל שמשום שמשנה רבנו לא טעם טעם ע"ז מימיו, שאפילו להניק חלב משדי אשה עכו"ם לא בא לטעום, ולא נכשל במעשה עגל, גלגל כן היה טועם טעם חיים גם באפר פרה. ואע"פ שלנו פשוטי עם אין טעם באכילת אפר כידוע, הלא החסרון הוא בנו, ואילו לא פגמנו בטעום טעם ע"ז לא היה נעלם ממנו טעם זו. ובפרה אדומה עמיר סוד החיים והמות ששניהם כאחד אשליה. ובאמת אין מיתה, כמו שאיתא בספ' מי השילוח (חלק א' פ' חקת) ח"ל ויקחו אליך היינו למדרגות משה רבינו ע"ה הנמלא בכל ישראל, כי מרע"ה הוא שורש החכמה של כל ישראל, ולו נחזר טעם פרה אדומה כי פרה רומז על חיים מצוררים. אדומה מורה על תקיפות. תמימה היינו תמימה באדומימות היינו שלא נחלש שום אבר מכה תקיפות שיש בה. אשר אין בה מוס, היינו שאין בחכמת ישראל שום חסרון רק היא חכמה מצוררת. אשר לא עלה עליה עול, היינו שמעולם לא היו תחת שום שעבוד רק הש"י מושל עליהם לבדו, וכמ"ש (זכריה י' ו') והיו כאשר לא זנחתי. וזה יתברר כמשל יוסף אם האחים אף שהיה להם זעיר ואח"כ נודע להם שהיה אחיהם ונחזר להם שלא היו זעיר לעולם אך להם היה זעיר לפי שעה, ולעתיד יברר הקב"ה שגם לפי שעה לא היה זעיר לשום נפש מישאל, ע"כ עיי"ש. זאת אומרת שעוד יש בנו נקודה חכמה שורש מרע"ה שבכל אחד מישאל, שעוד טועם טעם החיות שבחי, להבין מתק טעם צפורה אדומה. וזה פי' תמורת חיים מו"ת, שאינם הפכים ומתנגדים זה לזה. אלא מי שמת אז פתאום נפתחים עיניו כאילו הסירו מוכה מעל פניו ויואל מעולם החשך עלמא דסקרא לעולם האור עלמא דקשוע הוא עולם האמת.

Substituting life, death: To explain the secret of life and death, we learn in the Pesikta (Rabati 14) It is written, (Num.19:1-2) "This is the statute of the Torah. Speak to the Children of Israel and they shall bring you a perfect, red heifer, without blemish that has never borne a yoke." God said to Moses, "To you I reveal the reasons for Torah, but to all others it will remain a statute." I heard from my teacher, Reb Shlomo, that it was because Moses had never tasted the taste of idolatry in his life; he had even refused to nurse at the breast of a pagan wetnurse and took no part in worshipping the golden calf, that's why he could taste the life present even in the ashes of the red heifer. The fact that we cannot taste life in ashes is not because there is no life therein, but because we have damaged our own palate, our own tastes by tasting idolatry. The secrets of life and death are hidden in the chapter of the Red Heifer, where it may be seen that both are illusory. The truth is that there is no such thing as death, as we learn in the *Mei Hashiloach*, (Vol. I. *Chukath*) "They shall bring you," i.e. to the level of Moses [*Chokhma* - Wisdom] that exists inside every Jew, because Moses is the root and source of Wisdom of all Israel. To Moses the reason for the red heifer was perfectly clear, because the concept of 'Cow' hints at Life in its purest form. 'Red' hints at the power of the Life-force. 'Perfect' means perfectly red, i.e. the Life-force has not been damaged or weakened by its own vigor. 'Without blemish' means that there is nothing lacking in the wisdom of Israel, it is the purest wisdom. 'That has never borne a yoke' means that they have never been enslaved, but have always been ruled solely by God alone, as it

is written, (Zech. 10:6) “They will feel as though I had never abandoned them.” This will be acted out in a manner similar to the denouement of the story of Joseph and his brothers, where although they had some pain for a time, they discovered it was their brother they’d been dealing with all that time, and they were never in any real pain, so any pain they had suffered was a temporary thing. Similarly, in the future, God will show how even temporarily, no Jewish soul was ever in any real pain.” What the *Mei Hashiloach* is saying is that each of us still has a spark of Moses inside us, the source of the *Chokhma* - Wisdom inside every Jew which can still taste the taste of real Life and comprehend the sweetness of the ‘reason’ for the Red Heifer. (the Hebrew word, - טעם - *Ta’am* means both reason and taste) This is the meaning of our Mishna. The substitution for life is death. They are not opposites. Dying is simply to have one’s eyes suddenly open, to have all the veils and shutters removed; to change from darkness into light, and to pass from the world of illusion into the world of truth.

313. חיים מות: צחי' רות.

Life, Death: This is the level Ruth.

314. תמורת שלום רע: ולא שתמורת שלום קטטה, כי אין דיין צמשתנו צמושגים הפכים. ופירושו צירוף מה שציראו צמשנה הקדם שטשיית שלום היא הצחת האדם והעולם להמטרה המצוקה דווקא. כמו רצון אצרהס אציוו שתרס אציוו יצא לדת האמת כמו שפרש"י. או שצא אצרהס לתכלית חפצו ורצונו שכל חייו השתדל ואצב לו.

Substituting peace, evil: Not that the substitute of peace is strife, for here in our Mishna we are not dealing with opposites. With what was said in the previous Mishna, that making peace means bring the person or the world to the conclusion most desired, e.g. achieving Abraham’s longing for his father to come to the truth of God’s Oneness, as Rashi explained. Or Abraham himself achieving the goal for which he strove his whole life.

315. שלום רע: צחי' תמר.

Peace, Evil: This is the level of Tamar.

316. תמורת חכמה אולת: הכה שמעתי פעם מחכס אחד פי' מלת אולת. אחד יולא מציתו ונופל לתוך צור צרשות הרצים ר"ל. שצוע עובר עליו וקס ממתחו לולע על יריחו וילא מפתח מציתו ונופל עוד הפעם לתוך אותה הצור צרשות הרצים. חודש ימים עוזרים עליו והוא על ערש דוי, והנה קס והתהלך צחון על משענתו ויולא לרשות הרצים ונופל עוד הפעם לצור הילא. ושואל האיש צצכי תמרורים, למה קרה לי מקרה כזאת! למסתכלים עליו צרור שאולת האיש פשע היא. עכ"ז האיש הבורא אינו מרגיש שום אחריות למצבו ודן עצמו לשוגג. הלא אולת כזאת צלתי הגיון והשכל הוי צחי' יש מאין, תמורת החכמה שצו.

Substituting wisdom, folly: I once heard a definition of folly from a wise man: A man leaves his house and falls into an uncovered manhole on the sidewalk.. A week passes, he gets up from his sickbed and, limping his way out onto the street, falls into the same hole again. A month passes, he has endured bone traction and muscle therapy and is out in the fresh air walking with the aid of crutches, when he falls into the same hole again. Turning to his friends in despair, begging them to listen to his woes, he wails, “Why is this happening to me?” Anyone looking at him can see that his folly is criminal, deliberate and purposeful, nevertheless the man himself cannot see it and feels no responsibility for the bad things happening to him. He feels the victim of an unfortunate string of accidents. Such inexplicable, astonishing folly appears to come from nowhere. It seems to spring - יש מאין - *Yesh Mi' Ayin* - Something from Nothing, which is where *Chokhma* - Wisdom also has its source.

317. חכמה אולת: צחי' יוכבד

Wisdom, Folly: This is the level of Jocheved.

318. תמורת עושר עוני: הלא דרשה בן זומא (אצות ד' א') איזבו עשיר השמה צחלקו, ע"כ. לא שיש לא הרצה נכסיס חלא ששמה צמה שיש. והיא תמורת העוני, לא שאין לו וחוכר נכס, חלא שיש לו ואינו שמה צחלקו כדצרי המשנה.

Substituting wealth, poverty: Ben Zoma (Mishna Avot 4:1) taught, ‘Who is rich, who rejoices in his lot.’ Not that wealth requires much property but that the person be content and rejoice with what he has. This is the substitute for

poverty, which is not caused by a lack of things or want of property, but by a person's feelings of sadness and sense of deprivation.

319. עושר עוני: צחי' רחל.

Wealth, Poverty: This is the level of Rachel.

320. תמורת חן כיעור: החן והכיעור הן מן הדברים הסגוליים שא"א להתוכח עליהן למדוד אותן או להגדירן, כי מי שלצו נוטה לאיזה ג' מוצא חן בצאיתו ג', וכן להיפך.

Substituting grace, ugliness: Grace and beauty belong to that category of personal preferences about which it is fruitless to argue or attempt to create definitions, rules or measurement. The heart is drawn or repelled by something, and only the individual can decide what finds favor with him and what is ugly.

321. חן כיעור: צחי' רבקה.

Grace, Ugliness: This is the level of Rebecca.

322. תמורת זרע שממה: ויסודו (שמות כ"ג כ"ט) פן תהיה הארץ שממה ורצה עליך חית השדה וגו'. ופרש"י (שם) שממה - ריקנית מצני אדם לפי שאתם מעט ואין צבם כדי למלאות אותה, ע"כ. והוי משמעות זרע כמו התקוה לעתיד שיפרה וירצה, והשממה כמו הייאוש.

Substituting seed, desolation: Its source is the verse, (Ex. 23:29) "Lest the land become a desolation and the beasts of the field become too numerous for you." Rashi, (Ibid.) explains ' - *Sh'mama* - שממה - Desolation specifically as a place once inhabited that has become empty of humans, when there are not enough people to populate it.' Seed, may be extrapolated to mean the expectancy and hope of growth and increase, while desolation is the despair of hope.

323. זרע שממה: צחי' לאה.

Seed, Desolation: This is the level of Leah.

324. תמורת ממשלה עבדות: ועיין רמב"ם יד החזקה - הלכות חמץ ומצה נוסח ההגדה וז"ל, עבדים היינו לפרעה צמלרים ויוליאנו ה' אלקינו משם ציד חזקה וצורוע נטויה ואילו לא הוליא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממלרים עדיין אנו וצנינו וצנינו משועצדים היינו לפרעה צמלרים וכו', ע"כ. וקשה הלא כבר מזמן נצוכדנלר מלך צבל גורשו פרעה וכל המלריים ממלרים, ואיך היינו עוד עבדים לו. ופשוט שלא מדובר על עבדים שעבדנו למלך זה או לאומה זאת. כי מי מלך גדול מדוד ששצח את עמנו צאמרו אני עבדך צן אמתך, הלא העצדות והחירות צאדם עמנו הן.

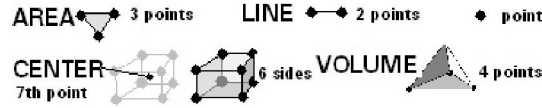
Substituting dominion, slavery: See, Maimonides' (Laws of Chametz and Matza) text of the Passover Haggadah, 'We were slaves to Pharaoh in Egypt when the Lord our God took us out of there with a strong hand and outstretched arm. But had God not taken our ancestors out of Egypt, then we, our children and our children's children would be enslaved to Pharaoh in Egypt, etc.' The question is this, everyone knows that the indigenous Egyptians have been dispersed since the time of Nebuchadnezzar King of Babylon in the 6th cent BCE, and neither the Pharaohs nor their descendents occupy the throne of Egypt. How could we still be enslaved to him or them? The answer is that the text of the Haggadah is not referring to our enslavement to a specific king or nation. And who could be more noble than King David who praised himself, saying to God, "I am Your slave, son of Your maidservant." Obviously, slavery and freedom apply to a person's selfhood and their dominion over or enslavement to Self.

325. ממשלה עבדות: צחי' אסתר.

Dominion, Slavery: This is the level of Esther.

Preface to Mishna 3

In this Mishna the distinction among the six directions first mentioned at the end of chapter 1, will be explained. Originally they were referred to as height and depth, left and right, etc. In this Mishna the concept of space is discussed.

פתיחה למשנה ג'

במשנה זו מוסבר החילוק שבין שש קלוות מוזכרות בסוף פרק א'. כי שם מדובר על המושגים של רום ותחת, ימין ושמאל וכו', ומשנתנו מדברת בענין המקום.

Mishna 3

Seven doubles, BG”D - KPR”T (*Beth, Gimel, Dalet - Khaf, Peh, Resh and Tav*). Seven and not six, seven and not eight. Six sides in six arrays corresponding to the seven ends. Six of the ends are top and bottom, east, west, north and south. The holy temple is exactly centered, sustaining them all. Blessed is the Glory of God from His place.

משנה ג'

³²⁶שבע כפולות בג”ד כפר”ת, ³²⁷שבע ולא שש, ³²⁸שבע ולא שמונה, ³²⁹שש צלעות לששה סדרים כנגד ³³⁰שבע קצוות, מהן שש

³²⁶. שבע כפולות: צורה שכל אות מהשבע אותיות היא נתיב בקב נמשך מלמעלה למטה.

Seven doubles: Each of these letters represents a vertical pathway between the Sephirot.

³²⁷. שבע ולא שש: אל תחשוב שיש למעלה מכתר עוד שביל ונתיב נמשך ממנו ית'. לא כן הוא, אלא רולנו הפשוט מופיע תיכף ומיד בעשר ספירות ואין אמנעות אחרת. (ועיין לעיל פרק א' משנה ז' ד"ה עשר ספירות)

Seven and not six: Don't think there exists a higher path above the Sephira of *Keter* - Crown, through which passes the Creator's will. It is not so. His Simple Desire manifests immediately in the Ten Sephirot, without other means or media. (see Ch. I. Mishna 2 cit. loc. 10 Sephirot)

³²⁸. שבע ולא שמונה: אל תחשוב שהשביל ונתיב שבין ספירת המלכות, היא כנסת ישראל, לשאר מערכות שמים וארץ איננה כל כך חזק ומפולש כמו השביל ונתיב שבין כתר לתפארת, דהא צהא תליא ואין צוה אלא מה שיש צו, ואין צו מה שאין צוה. ואע"פ שכה הקשר והחיבור צה מכה רולנו שיתפשט רולנו ית' בעולם ואיך נדמה כחו לכחו. לא כן הוא. אלא נעון סופן וכו' כדפרישיה לעיל (פרק א' משנה ו').

Seven and not eight: Don't think that the pathway between the Sephira of *Malkhut* - Sovereignty, represented by *K'neset Israel* - Congregation of Israel, and the other nine, upper Sephirot and all their constellations of heaven and earth is a weak, tentative or insubstantial path; that it does not compare with the pathway between *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory. Each depends upon the other, and one cannot be wider or more open than the other. And although the connection from *Malkhut* - Sovereignty to the higher Sephirot is maintained by our will and desire for the the Will of God to be spread and apparent in the world, and how could we compare our power to the power of God maintaining the other Sephirot. It is not so, for their ends are inserted into their beginnings, as was explained above. (Ch. I. Mishna 6)

³²⁹. שש צלעות: כד"א (בראשית ז' כ"א) ויקח אחת מללעתיו ויסגר צה וכו'. וכפרש"י (שם) מללעותיו - מסטריו כמו (שמות כ"ו) וללע המשכן וכו' ע"כ. וקרא אותן ללעות כדי להדגיש הרעיון שיש ציניהם וצאמנעם לצ הנקרא היכל הקדש מכון צאמנע.

Six sides: As it is written (Gen. 2:21) "He took one of his ribs and closed up the flesh in its place." Rashi (Ibid.) translates - מצלעותיו - *MiTsilotav* - not as 'One of his ribs', but 'From his side.' Similar to the word, (Ex. 26:20) - ולצלע - *U'leTsela* - 'To the side of the sanctuary.' The Mishna calls the walls - צלעות - *Tsalot* - to emphasize that there is

קצוות מעלה ומטה מזרח מערב צפון ודרום, ³³¹ והיכל הקדש מכוון באמצע, ³³² והוא נושא את כולן. ³³³ ברוך כבוד ה' ממקומו.

a heart situated between them precisely at the center, called the holy temple.

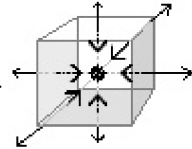
330. שבע קצוות: ויסודו (שמות כ"ה י"ח) משני קצות הכפרת וגו'. ופ"י כל נקודה משש נקודות מרוחקת מחצרותיה בתכלית הריחוק מן הקצה אל הקצה.

Seven ends: Its source is the verse (Ex. 25:18) "From the two ends of the lid." What it means is that the points are as distant from each other as is physically possible, from one extreme to the other.

331. והיכל הקדש מכוון באמצע: כלומר שכל נקודה ונקודה שבכל מקום זה צמוד שש קצוות שבאמצעו נקודה שביעית.

The holy temple exactly centered: Meaning that every point in space is also exact center of six directions. So that

everywhere is sustained by the imaginary seventh point, whose dimensions are infinitely small.

332. והוא נושא את כולן: פ"י הנקודה האמצעית דהיינו השביעית שהיא ספ"י המלכות נושא את כל המערכת. והמלכות מהו, ומה מהותה. וזה סוד ויסוד כל היסודות, היא האמונה.

Sustaining them all: The center point, the seventh, referring to the Sefira of *Malkhut* - Sovereignty sustains the entire apparatus. And what is *Malkhut* - Sovereignty, the holy temple? This is the most fundamental of all basics, what sustains everything is Faith.

333. ברוך כבוד יהו"ה ממקומו: כד"א (יחזקאל ג' י"ג) ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול צרוך כבוד יהו"ה ממקומו וגו'.

Blessed is the Glory of God from His place: As it is written, (Ezek. 3:12) "The wind lifted me up, and I heard behind me the voice of a great thunder, saying, 'Blessed be the Glory of God from His place.'"

Preface to Mishna 4

We read in the Midrash, (Lev. Rabba 29:11) ‘All sevenths are preferred. The seventh is preferred among the seven heavens; *Shomayim*, *Sh'may HaShomayim*, *R'kia*, *Sh'chakim*, *Z'vul*, *Ma'on* and *Aravoth*, as it is written (Psalm 68:4) “Extol Him who rides upon the *Aravoth*, whose name is Y”H.” Among earths the seventh is preferred, *Eretz*, *Adama*, *Arka*, *Gei*, *Tsia*, *No'shia* and *Tevel*, as it is written, (Ibid 9:9) “He will judge *Tevel* (the world) with righteousness, and administer justice to nations equitably.” Among generations sevenths are preferred, *Adam*, *Seth*, *Enosh*, *Kainan*, *Mehalalel*, *Jared* and *Enoch*, as it is written, (Gen 5:22) “And Enoch walked with God.” Among the patriarchs the seventh is preferred, *Abraham*, *Isaac*, *Jacob*, *Levi*, *Kebat*, *Amram* and *Moses*, as it is written, (19:3) “And Moses went up to God.” Among sons the seventh is preferred, as it is written, (I Chr. 2:15) “David is the seventh.” Among kings the seventh is preferred, *Saul*, *Isb Bosheth*, *David*, *Solomon*, *Rehoboam*, *Abiah*, and *Asa*, as it is written, (II Chr. 14:10) “And Asa called upon God.” Among years the seventh is preferred as it is written, (Ex 23:11) “But on the seventh year you shall let it rest and lie fallow.” Among fallow years the seventh is preferred, as it is written, (Lev 25:10) “And you shall sanctify the fiftieth year.” Among days the seventh is preferred, as it is written, (Gen 2:3) “And God blessed the seventh day.” Among months the seventh is preferred, as it is written, (Lev 23:24) “In the seventh month on the first day.” The Midrash enumerates ten sevenths, 1.) heavens, 2.) earths, 3.) generations, 4.) patriarchs, 5.) sons, 6.) kings, 7.) years, 8.) fallow years, 9.) days and 10) months. 2 are obviously connected to *Olam* - World, 4 to *Nefesh* - Soul and 4 to *Shana* - Year. It is possible however that the Sabbath day is not just a fixture in *Shana* i.e. in time, but also in *Olam* i.e. in space. And while kingdom, majesty and sovereignty is understood to be a function of the monarch *Nefesh* - personhood, it may also be a property of *Olam* i.e. Earth.

	Generations	<i>Nefesh</i> - soul
	Patriarchs	<i>Nefesh</i> - soul
	Sons	<i>Nefesh</i> - soul
<i>Olam</i> - world	Kings	<i>Nefesh</i> - soul
<i>Olam</i> - world	Heavens	
<i>Olam</i> - world	Earths	
<i>Olam</i> - world	Days	<i>Shana</i> - year
	Months	<i>Shana</i> - year
	Years	<i>Shana</i> - year
	Fallow years	<i>Shana</i> - year

פתיחה למשנה ד'

חיתא במדרש (ויקרא רבה כ"ט י"ח) כל השביעין חביבין לעולם למען השביעי חביב שמים, ושמי השמים, ורקיע, ושחקים, זבול, ומעון, וערבות, וכתיב (תהלים סח) סולו לרוכב בערבות ציה שמו. בארלות שביעית חביב ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ליה, נשיה, תבל, וכתיב (שם לו) והוא ישפוט תבל בצדק דין לאמים במישרים. דורות שביעית חביב אדם, שת, חנוש, קינון, מהללאל, ירד, חנוך, וכתיב (בראשית ה) ויתהלך חנוך את האלהים. בארות שביעית חביב אברהם, יצחק, ויעקב, לוי, קהת, עמרם, משה, וכתיב (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים. צנים השביעי חביב שנאמר (ד"ה א' צ' ט"ו) דויד השביעי. במלכים השביעי חביב שאול, איש בושת, דוד, שלמה, רחבעם, אביה, אסא, וכתיב (ד"ה צ' יד) ויקרא אסא אל ה'. צנים שביעי חביב שנאמר (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה. בשמיטין שביעי חביב שנא' (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמישים. צימים שביעי חביב שנאמר (בראשית צ) ויברך אלהים את יום השביעי. בחדשים שביעי חביב שנא' (ויקרא כג) בחדש השביעי באחד לחדש, ע"כ. והם עשר שביעין. א) (למען צ. ארלות ג. דורות ד. אבות ה. צנים ו. מלכים ז.

שנים ח. שמיטין ט. ימים י. חדשים. שנים בעולם, ארבעה צנפוש, וארבע בשנה. ויש לאמר שיום השבת שייכת גם בעולם ולא רק בזמן דהיינו שנה. ועוד יש לאמר שמלכות שייכת גם בארץ ולא רק באנשים דהיינו נפש.

Mishna 4

Seven doubles, BG”D - KPR”T (*Beth, Gimel, Dalet - Khaf, Peh, Resh and Tav*). He carved them, hewed them, combined them, weighed them, substituted them and formed with them the stars in *Olam - World*, days in *Shana - Year* and openings in *Nefesh - Soul*. From them He carved the seven heavens, seven lands and seven sabbaths, therefore the sevens are preferred beneath the heavens.

משנה ד'

שבע כפולות בג”ד כפר”ת, ³³⁴חקקן ³³⁵חצבן ³³⁶צרפן ³³⁷שקלן ³³⁸והמירן ³³⁹וצר בהן ³⁴⁰ככבים בעולם וימים בשנה ושערים בנפש.

334. חקקן: עיין לעיל (פרק ג' משנה א' ד"ה חקק, ושם משנה ו') שחקיקה צחי' ספי' מלכות. ופי' לחרוץ חריצים בדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שלייר החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק, צחי' מלכות.

Carved them: See above, (Ch. III Mishna 1 cit. loc. Carved. *ibid.* Mishna 6) Carving represents the *Sephira* of *Malkhut* - Sovereignty. It requires carving in a very precise fashion, e.g. writing on a tablet of stone, so that the finished carving is exactly done, i.e. *Malkhut* - Sovereignty.

335. חצבן: עיין לעיל (פרק ג' משנה ו') וע"ע (פרק א' משנה ט' ד"ה וחלצ בהן) וע"ע (פרק ב' משנה ב' ד"ה חלצן) ביתר הרחבה ספי' להסיר החומר לגמרי. לא כמו הלוח שכותבים עליה ע"י חקיקה מדוקדקת, אלא בצור שלורת החקיקה אינה מעבדת כל כך. והוא כמו הכשרת אברהם אבינו להולדת זרע של קימה בהכרת הערלה צחי' יסוד.

Hewed them: See above, (Ch. III Mishna 1 cit loc. Ch. I. Mishna 9 cit. loc. And hewed. Ch. II Mishna 2 cit loc Hewed) where hewing is discussed at greater length. It requires the complete removal of material. Unlike the tablet being written upon by carving. More like the cistern being excavated, the manner and precision of the extraction is not the important issue. Like the preparation of Abraham for the role of fathering Isaac by the removal of his foreskin, i.e. *Yesod* - Fundament.

336. צרפן: עיין לעיל (פרק ב' משנה ב' ד"ה צרפן) וע"ע (פרק ג' משנה ו') שם ביארתי פי' צרפן שעשה אותן כלי לזרף בהן התשוקה, צחי' תפארת.

Combined them: See above, (Ch.II. Mishna 2 Ch. III. Mishna 6) where the concept of *Tziruf* - creating the vessel for refining silver - which represents longing - is explained at length. i.e. *Tifferet* - Glory

337. שקלן: עיין לעיל (פרק ב' משנה ב') ושם ביארתי ענין השקלים ששקל אברהם לעפרו שהם קנטרין, כדברי רש"י.

Weighed them: See above, (Ch. III Mishna 2) where the concept of weighing and Abraham's interaction with Efron it is explained at length.

338. והמירן: עיין לעיל (פרק ב' משנה ב') מגזרת (בראשית כ"ב ב') ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה וגוי' ופי' המירן ז' תחת ז' כמו תמורת יחך אבינו צחי' גבורות ודין עיי"ש.

Substituted them: See above, (Ch. II Mishna 2) where the root of the word is traced to the verse, (Gen 22:2) "And go to the Land of Moriah" Because Moriah was the place where a ram was substituted for Isaac, who represents *Gevurah* - Judgement

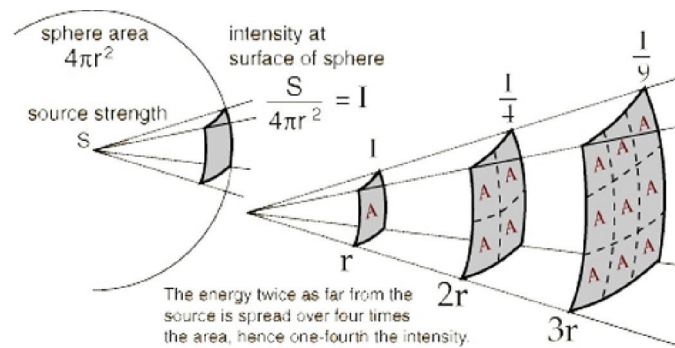
339. וצר בהן: עיין לעיל (פרק ב' משנה ב' ד"ה וצר בהן) וע"ע (פרק ג' משנה ו') ופי' וצר בהן שיש בכל האותיות כחות הפכיים לחתוך כחצו חז ולרפאות כאחת, והוא ענין זכר ונקבה.

Formed with them: See above, (Ch. II Mishna 2 cit loc. Formed. Ch. III Mishna 6) where is explained that all the letters contain opposing strengths; the power to wound as well as the power to heal. Corresponding to male and

female.

340. ככבים בעולם: היינו שצעה כוכבי לכת. ומשום הליכתם שאינם שוקטים רגע רק תמיד רזים לעשות רגון קונס נקראים כוכבי לכת. ויסוד העיקרי בהצגת ז' כוכבי לכת היא הידיעה שמתחסיס זה עם זה, ופועלים אלו באלו צכח חומריותן, שכל שני דצרים חומריים מתחסיס זה לזה ומשפיעים זה על זה בחלל העולם. ואין חילוק בין קרובים בין רחוקים. ואפשר לתאר פעילותם זה בזה באמלעת נוסח חשבוני כזו:

Stars in the *Olam* - World: Stars mentioned in this Mishna are traditionally known as, 'Seven Moving Stars'. In modern terms they are not, in fact, stars; only the Sun is a star, and not all the remaining six are planets of the solar system; the moon is a satellite of Earth. They are known as 'Moving Stars' because they appear to be in constant motion, running to do the will of their Creator. The important principle to remember is that they interact with one another, obeying the inverse square law. Any two physical bodies of any size interact with one another across space, no matter how close or how far apart they are.

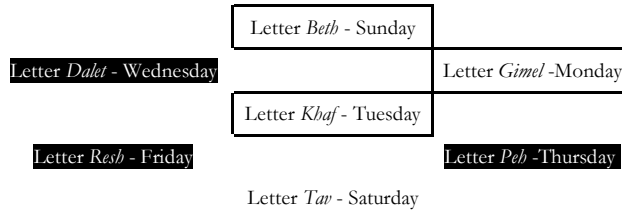

341. חיבב השביעי: מן האותיות הכפולות והיינו אות תי"ו. וכן איתא בספ' מי השילוח (חלק א' פ' נח) וז"ל כי השי"ן היא אחרונה שבא"ב כי סוד התי"ו הוא כמוס לעוב"ב ע"כ.

Preferred the sevenths: Of the seven double letters, the seventh, the letter - ת - *Tav* is preferred. We read similarly in the *Mei Hashiloach* (Vol. I. Noach) *Shin* is the last of the Hebrew alphabet, for mystery of the letter *Tav* is hidden for the World to Come.

Preface to Mishna 5

Here the text begins to explain the essence of each of the seven double letters one by one. Each of them has the triplicate form of *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul described in previous chapters. Each is associated with a particular day of the week, a 'star' from the seven moving stars and an orifice in the human head. The letter - ת - *Tav* is explained first because of its importance and association with the World to Come and Shabbat, although it is the last letter in the order, as will be explained.

פתיחה למשנה ה'

מתחיל לבאר ענין האותיות אחת אחת, לשלשם בסוד עולם נפש ושנה. לכל אחת יום בשבוע, כוכב משבע כוכבי לכת, ושער משבע שערים צראש האדם. וקדם אות תי"ו משום חביבתה, שהיא מעין עולם הבא היינו שנת כמו שיתבאר.

The letter - ת - *Tav* is situated on the pathway between the Sephirot of *Yesod* - Fundament and *Malkhut* - Sovereignty. This where Queen Esther - who brought salvation to the world when she came to the king - is situated. It was because of Esther's unshakeable faith, and most especially her faith in the wisdom of Mordechai, her belief and trust in his every word, and her obedience to his instructions which brought before the king, King of Kings, in the mystery of the phrase, (Esth. 4:16) "And thus will I come to the king." As we read in the book *Tola'at Ya'akov*, (*Sod Hat'filla Rosh Hashana*) This is the secret of the three prayers in the *Amida* meditation beginning - ובכך - *Uv'Chein* - And thus. The word - ובכך - *Uv'Chein* - is one of the Names of God among the mysteries of the 72 Names that are derived from the three verses in Exodus (14:19-21) "The angel of God, who had been going before the camp of Israel, moved and went behind them; and the pillar of cloud moved from before them and stood behind them. So it came between the camp of Egypt and the camp of Israel; and there was the cloud along with the darkness, yet it gave light at night. Thus the one did not come near the other all night. Then Moses stretched out his hand over the sea; and God swept the sea back by a strong east wind all night and turned the sea into dry land, so the waters were divided." Each verse has precisely Hebrew 72 letters. The first letter of the first verse, the last letter of the second and the first of the third make one of the 72 Names. The second letter of the first verse, the second to last letter of the second and the second letter of the third combined, make the second of the 72 Names, and so on. The secret of the word - ובכך - *Uv'Chein* is wrapped up in the mystery of the 72, it is the secret of *Chesed* - Lovingkindness, *Rachamim* - Compassion and *Gevurah* - Judgment within the three verses. Correspondingly the sages established the liturgy containing the three repeating prayers beginning with the word, - ובכך - *Uv'Chein*. In the Midrash of R. Shimon Bar Yochai, (*Zohar* Vol. II 52a) we read, "R Yaisa said, 'I found this secret in the *T'kiab* Shofar blasts of Rav in Babylon. Three times - ובכך ובכך ובכך - *Uv'Chein Uv'Chein Uv'Chein*, corresponding to those three, and in this order.' The reason is this; It is with this Name that the Glory rises upwards to the infinite, as it is written, - ובכך - *Uv'Chein* - And thus will I come to the king." Queen Esther is connected above to beg of the King for her People, for her compassion is kindled for her children. And she refuses to leave that place until God promises to tear up the

decree.” Esther wanted to know how could she be instrumental in bringing salvation to the Jewish People; how was it possible for her to be the conduit for redemption when it is well known that the conduit through which the Divine flows needs to be holy and undefiled? As we find with Joseph who had to remain in his sanctity in order to become the conduit for the Divine. This is the challenge of *Yesod* - Fundament. She was concerned that if she allowed Ahasuerus to defile her she would disqualify herself from being the vehicle for salvation. Her decision was based on the prophetic teaching recorded in the Talmud, (Makot 24a) “Micha came and stood them on three principles, (justice, love and modesty) etc. Isaiah came and stood them on two principles, (justice and charity) etc. Habakuk came and stood them on a single principle, (faith) as it is written, (Hab 2:4) “And the - צדיק - *Tzadik* - Righteous by his faith lives.” *Tzadik* always represents the Sefirah of *Yesod* - Fundament. The living referred to in the verse represents the flow of the divine Simple Desire. The channel for the flow is faith. The word - צנור - *Tz'nor* - Conduit is constructed of the identical letters as - רצון - *Ratzon* - Desire. With Esther’s simple faith in Mordechai the *Tzadik* and in his command to her to approach Ahasuerus, to invite her own defilement - something she had avoided up to that point in time - as though she were receiving any of the divine commandments of the Torah, made a tremendous impression in Heaven. Esther suddenly took on all the divine aspects of the Sefirah of *Malkhut* - Sovereignty, as it is written, (Est 5:1) “And Esther donned *Malkhut* - Sovereignty,” the chief aspect of the Oral Torah, the faith we have in the words of our sages and their channeling of the divine, which was Esther’s faith in Mordechai. The aspect of Oral Torah is the level of our matriarch Sarah who listened at the door to the tent, (Gen 18:10) for Abraham was at the level of Written Torah, as we read in Genesis, (15:5) “God took him outside and said, ‘Look to the sky and count the stars, see if you can count the stars.’ And He told him, ‘Thus manifold will be your seed.’” It is as the verse says in Jeremiah (23:29) “Is not My word like fire?” declares God, “and like a hammer which shatters a rock?” ‘My word like fire’ represents the aspect of the Written Torah, while ‘like a hammer’ represents the Oral Torah. When God said to Abraham ‘Thus manifold will be your seed,’ it was as though God told him to read the sky, for it was written there in the stars like writing. But for Sarah it was enough to hear the word from the door of the tent, at the level of Oral Torah. This explains the Midrash, (Gen. Rabba, Noah 3) “Rabbi Akiba was sitting, teaching when he observed that his public had fallen asleep. He wanted to wake them up, so he asked, ‘What did Esther see to rule over 127 countries? But allow Esther, daughter of a daughter of Sarah who lived 127 years to come and rule over 127 countries.’” In the Talmud (Megilla 15a) we read, (Est. 5:1) “And Esther donned *Malkhut* - Sovereignty.” The text ought to have said that she donned royal vestments, why does it say she donned majesty? This teaches that she wrapped herself in - רוה הקודש - *Ruah Hakodesh* - Holy Spirit.” As was explained above, (Ch. II. Preface to Mishna 1) and as we learn in the Palestinian Talmud (Sotah 29a) R. Jochanan said in the name of R Elazar b. R. Shimon, ‘We do not find that God spoke with any woman but Sarah.’ In the Talmud we read, (Megilla 14a) “The verse says, (Gen 11:29) ‘Father of Milka and father of Yiska.’ R. Yitzchak says, Yiska was really Sarah, and why was she referred to as - יסכה - *Yiska*? Because she was - סכחה - *Sacha* - Envisioning using the Holy Spirit, as it is written, (Gen 21:12) “Everything Sarah your wife tells you, listen to her voice.” It seems to me that the best way to understand this Talmudic text is as follows. Sarah, even as a child was a very gifted prophetess. Her nickname, Yiska, was given her because everyone knew her for a seer with Holy Spirit. There is one question. Why did R. Akiba phrase his teaching in precisely such a way - ‘What did Esther see to rule over 127 countries? - making ‘seeing’ so important to the teaching, pivotal even? It would have made more grammatical sense to ask, ‘In what merit did Esther rule etc?’ To explain, we will first look at a quote from the book, *Noam Elimelech (Chayeh Sarah)* by R. Elimelech of Lyzensk. (Gen 23:1) “The life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years.” Rashi explains that Sarah at 100 years of age

was like a 20 year old in her blamelessness, and at 20 years of age she was like a 7 year old in her beauty. Now, what possible difference does it make to know that her beauty at age twenty was like her beauty at age seven? It seems to me that Rashi is hinting at two types of consciousness in which a person needs to live all his life. The first is to remember and to be extremely careful, to avoid sin of any kind. Not to transgress, God forbid, on any of the positive or negative commandments. The second is a level of awareness even in those things that are permitted, such as eating and drinking and wearing clothes, etc., everything has to be brought into holiness, to have the glory of heaven in mind, so that when a person dresses himself, or adorns himself in clothing or jewelry, or beautiful things, his *kavanah* (intention) has to be to adorn the likeness of the Divine. As is explained in the Talmud (Shabbat 50b), and so in everything, his *kavanah* intention should be for the sake of Heaven. If a person accustoms themselves to live this way, then all his possessions whether money or clothing, will be sufficient and a person will rejoice in his possessions and his life is his own life. But if a person doesn't think this way and his *kavanah* is not for the sake of Heaven, then whatever he has is not enough, and can never obtain enough, and so, a.) his life is not a life and, b.) it's not his own life. This is the simple explanation of Rashi's meaning when she was 100, she was as 20. Because she had never transgressed either positive or negative commandments. (The Divine Courts of Law, the Heavenly Beth Din does not judge someone under the age of 20, Tr.) And when she was like 20 she was like 7 for beauty; this hints at the second level of awareness. Just like a child who dresses himself and adorns himself has no concept of self-aggrandisement, and has no desire for more expensive jewelry, so was Sarah when she was 20, which is the age when a person experiences the greatest tendency to obsess about the way they look, and want to look beautiful, and so on, as it is in other matters of the world. But Sarah always had the *kavanah* - intention in all her adornments and beautifications, for the sake of Heaven.' When the Midrash says that Sarah in her youth was used to prophesy and envision using her Holy Spirit; that she was known as Yiska, the Envisioner, it is referring to this gift Sarah had of looking at herself and seeing only the face of the divine, seeing her own beauty as God's beauty; so that when she adorned herself she was beautifying the image of God. This is the real meaning of *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit. And this is exactly the quality displayed by Queen Esther who saw herself in garments of royalty already in her childhood in Mordechai's household. She dressed herself in order to beautify the Queen, i.e. the *Shekhina* - Divine Presence. When Ahasuerus made her his queen of Persia-Media it was not anymore valuable to her than the queen she already had been. She enjoyed dressing up in vestments of royalty no more as queen than she did as a child in rags and glitter. The quality of *Malkhut* - Sovereignty was something she wore since childhood, she had always 'seen' herself as royalty; in the Image of God, just the way Sarah had seen herself, as explained by Rebbe Elimelech. And this explains R. Akiba's particular choice of phrase, 'What did Esther see etc.'

ואות תי"ו מקומה בנתיב אשר בין ספירת יסוד לספירת מלכות, וזאת בחי' אסתר המלכה שהביאה גאולה לעולם צביאחה למלך דייקא. ע"י האמונה שהיתה לאסתר המלכה כיתד כל תמוט וצפרט אמונת חכמים שהאמינה כל דברי מרדכי ועשתה מאמרו לצוא אל המלך מלכי המלכים, צסוד וצכן אצוא אל המלך, כדאיתא צספר תולעת יעקב - סוד התפלה של ראש השנה, סוד שלשה וצכן צצעמידה, וז"ל וצכן שם הוא צסוד שמו יתצרך צסוד ע"צ, כי סוד שם זה הוא היוא משלשה פסוקים צצתורה והם ויסע ויצא ויע (שמות י"ד י"ט-כ"א), וכו'. ואמנם סוד "וצכן" הוא ענין צסוד השם צע"צ והוא סוד החס"ד והרחמי"ם והגבור"ה צסוד שלשה פסוקים, וכנגדם תקנו לומר שלשה פעמים "וצכן". וצמדשו של רבי שמעון בן יוחאי ע"ה (זוהר ח"צ נ"צ). אמר רבי ייסא אשכחנא ברזא דא צתקיעתא דרצ צצבל תלת וצכן וצכן וצכן לקבל הני תלת וכך הוא סדורה. והטעם מפני כי צשם זה מתעלה בצבוד למעלה עד אין סוף כענין שכתוב (אסתר ד' ע"ז) וצכן אצוא אל המלך, ואסתר המלכה נקשרת למעלה לצקש מלפני המלך על עמה כי נכמרו רחמייה על צנייה ואינה זזה משם עד שקורעת גזר דינם, עכ"ל. וצקשה אסתר לדעת איך אפשר שהיא צעלמה תבי' הלגור דרכה תושפע הישועה לישראל, הא קיימא לן שהלגור של שפע קדש חייב להיות קדש ומקודש גם כן, כמו שמצינו אלל יוסף הלדיק כמצואר צספה"ק. ואם

תטמא באחשורוש תפסול את עלמה מלכות לנור להשפע והגאולה. אלא כדאיתא (מכות כ"ד.) צא חזקוק והעמידן על אחת שנאמר (חזקוק ז' ד') ולדיק באמונתו יחיה וכו'. לדיק היינו יסוד, יחיה היינו השפע. אמונה היינו הנור, ולנור היינו רלון בהיפוך אותיות. והאמונה פשוטה והחזקה שהאמינה אסתר במרדכי הלדיק ובלווי שהתיר לה לצא אל המלך ולעשות על פי דבריו כמוצא פי יהו"ה, עשה רשע עלום בכל העולמות. ונעשת אסתר בחי' מלכות, כד"א ותלצש אסתר מלכות, בחי' פה תורה שזעל פה, והיא האמונת חכמים שהיתה לה במאמר מרדכי. ונח"א תורה שזעל פה היא בחי' שרה שהיתה שומעת פתח האהל, שאברהם אבינו היה בחי' תורה שזכתה, דכתיב (בראשית ט"ו ה') ויולא אתו החולה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך וגו'. ופי' כד"א (ירמיה כ"ג כ"ט) הלוא כה דברי כאש נאם יהו"ה וכפטיש יפנץ סלע וגו'. כה דברי כאש היא בחי' תורה שזכתה. וכפטיש יפנץ סלע היא בחי' תורה שזעל פה. שזחי' כה יהי' זרעך שאמר הקצ"ה לאזרם הי' בחי' תורה שזכתה שהראה לו כמו זכתה כתוב על השמים. אבל לשרה היא שומעת זעל פה. וזה שאיתא במדרש (בראשית רבה פ' נח ג') רבי עקיבא היה יושב דורש והלבוש מתנמנם בקש לעוררן אמר מה ראתה אסתר שתמלך על שזע ועשרים ומאה מדינה אלא תצא אסתר שהיתה בת צחה של שרה שחיתה ק' וכו' וז' ותמלך על ק' וכו' וז' מדינות, ע"כ. על פי מה שאמרו (מגילה ט"ו.) ותלצש אסתר מלכות בגדי מלכות מיציעא ליה כו', מלמד שלצשתה רוח הקודש עיי"ש. וכמו שפרשתי לעיל (פרק ז' פתיחה למשנה א') וכדאיתא (ירושלמי סוטה כט.) רבי יוחנן בשם ר' לעזר צי ר' שמעון לא מלינו שדיבר המקום עם אשה אלא עם שרה בלבד וכו', ע"כ. וכדאיתא (מגילה י"ד.) אבי מלכה ואבי יסכה ואמר רבי ילחך יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה ברוח הקודש שנאמר כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה, ע"כ. ונ"ל פירוש המימרא שאף קודם שצגרה שרה עוד בקטן קטנותה כבר סכתה ברוח הקודש. כמו שיבאר לקמן מדברי הרבי רבי אלימלך. רק לכאורה קשה לשון המדרש בדברי רבי עקיבא שאמר מה ראתה אסתר שתמלך וכו'. הלא יותר נכון הי' הלשון למה זכתה אסתר וכו'. מה ענין ראייה לכאן. ולתרוץ אקדים מה שמפורש בספר נועם אלימלך (פ' חיי שרה) ויהיו חיי שרה כו' פירש"י בת ק' כבת ד' כו' כבת ז' ליופי. ולכאורה מה נפקא מינה שהיתה כבת ז' ליופי. ונראה דרש"י ז"ל כיון בדבריו לרמז על ז' מדרגות שמחויב האדם להתנהג בהם כל ימי חייו. דהיינו האחד להזכר ולהשמר במאוד מאוד מכל חטא ועון שלא יעבור ח"ו על שום מלכות עשה ולא תעשה. ומדרגה ז' דהיינו גם דברים המותרים כמו אכילה ושתייה ומלבושים וקישוטים יפים וגאים. יהיה כוונתו לקשט דיוקנא דמלכא כמבואר בגמרא. וכן בכל דבר יהיה כוונתו לשמים וכאשר יתנהג כך אזי כל מה שיהיה לו הן ממון והן מלבושים יספיק את עלמו בזה שיש לו וישמח בהם וחיו חיים שלו אל אלא הם אין כוונתו בכל הג"ל לשמים אזי תמיד יחסר לו ולא יהיה לו די וסיפוק לעולם. ונמצא חיו אין חיים ואין החיים שלו. וזה רמז פשוט בת קו"ף כבת ד' שלא היה בה שום חטא ממלכות עשה ולא תעשה. ובת ד' כבת ז' ליופי ומדרגה ז' דהיינו כמו תינוק שהוא מקשט עלמו אין יודע להתפאר עלמו ולחשוך להתקשט בקישוט יקר כך היתה שרה כשהיתה בת כ' שאז הוא עיקר התגברות לאדם לתאוות ליפות עלמו ולהתקשט ושאר עניני עולם והיא היה כל כוונתה בכל קישוטה והתיפותה רק לשמים, עכ"ל. והיתה שרה בקטנותה סוכה ברוח הקודש היינו בת ז' ליופי כמבואר, שכוונתה לקשט דיוקנא דמלכא, ושרה ראתה דיוקנא דמלכא כשהצטיה על עלמה, וזהו בחי' רוח הקודש. והנה אותו מדה בדיוק היתה לאסתר. שראתה דיוקנא את עלמה בצגדי מלכות גם בילדותה בצית מרדכי, הילצשה והתקשטה כמלכה. וגם כשנעשתה מלכה על ידי אחשורוש לא היתה המלכה אלא יותר חשוך, וצגדי מלכותה לא חיבבה יותר ממה שחיבבן בלעירותה. והיתה מדת מלכות אלא דבר טבעי, שכשהצטיה ראתה את עלמה מלכה בדיוקנא דמלכא ממש כמו שראתה שרה את עלמה בכל קישוטה והתיפותה כמבואר בנעם אלימלך.

Mishna 5

He enthroned the letter - ת - Tav and tied it a crown, combining them with one another and forming Saturn in *Olam* - World, Shabbat in *Shana* - Year, and Mouth in *Nefesh* - Soul.

משנה ה'

³⁴²המליך אות תי"ו וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו שבת ביעולם, ³⁴³ושבת בשנה, ³⁴⁴ופה בנפש.

342. המליך אות ת': זו התיב שצין מלכות ויסוד.

Enthroned the letter *Tav*: This is the pathway between *Malkhut* - Sovereignty and *Yesod* - Fundament.

343. שבת בשנה: כי השבת היא יום השביעי ושביעין חביבין, והיא פנימיות כל הימים.

Shabbat in Shana - Year: Because the Sabbath is seventh and sevenths are preferred, because it is the inside of all the six days.

344. פה בנפש: כי הפה הוא מצוע דרוחא ומפקנו דיליה כדפרישית לעיל (צפתיחה לפרק א' משנה ט' צ"ש הזו"ק). ושלשה בחי' תשובה ותפלה ולדקה שהם שלשה בחי'. א. תשובה על העבר, והיא בטוי אמונה צהקצ"ה שהצטיח לנו על התשובה שתקבל. ב. תפלה שהיא התקשרות צו ית' צהכוה באמונה. ג. ולדקה תהיה לנו לעתיד, ומדובר על האמונה בחי' לדקה, כד"א (צראשית ט"ו ו') והאמן ציכו"ה ויחשבה לו לדקה וגו', והאמונה שייכת על העתיד. וכדאיתא במאמר פתח אליהו (תיקוני זוהר י"ז) פה מלכות תורה שבעל פה קריין לה ט"ב.

Mouth in Nefesh - Soul: The mouth is the fount of the *Ruach* - Spirit and its source, as was explained above, (Ch. I. preface to Mishna 9 in the name of the Zohar) There are three aspects of *Teshuvah* - Repentance, *Tefilla* - Prayer and *Tzedaka* - Charity. The first is *Teshuvah* involving regret for the past, it requires the profession of faith in God who promised us that our *Teshuvah* would be accepted.. The second is *Tefilla* - Prayer, our connection with God in the present moment which assumes and proclaims our faith in Him right now. The third is *Tzedaka* - Charity which is associated with *Emunah* - Faith, as it is written (Gen. 15:6) "He had faith in God, and God considered it a *Tzedaka* - Charity on his part." Faith and charity are fundamentally inseparable, because they both express our acceptance of the future. And, as we read in Elijah's speech, introducing the Zohar, (*Tikuney Zohar* 17a) "The mouth is *Malkhut* - Sovereignty, also known as the Oral Torah."

Preface to Mishna 6

Next is the letter - ב - *Beit* whose position is in the pathway between the Sephiroth of *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory. This is where Rebecca, mother of Jacob (wife of Isaac) is situated. It is written (Gen. 25:22) "And the children thrashed around inside her [womb], and she said, 'If this is the case, why am I?' And she went to seek the God." The commentators, Rashi and Nahmanides argue over the exact nature of Rebecca's inquiry; whether she took the counsel of a prophet or whether she herself was an oracle. The Aramaic Targum of Onkelos is vague; merely translating the Hebrew as, 'She went to ask for a teaching from before God.' Whatever opinion is favored the question remains; Rebecca was living with a sage of the first rank in the same tent, why did she not ask her husband, Isaac? It was he who had prayed with Rebecca for her to conceive, he had as much invested in the pregnancy as she did, why not consult him? It seems to me that it may be explained with the following; we read in the Zohar, (Vol. I. 150a) (Gen 28:16) "Jacob awoke from his sleep and said, "Surely God is in this place, yet I did not know of it?" Was it some wonder that he had been unaware of it, why was he so astounded to find he had not known of it? The phrase 'I did not know of it,' is similar to the verse (I Sam. 13:12) 'I said: Now the Philistines will descend upon me at Gilgal, and I have not appeased the face of God?' As though to say, 'All this is revealed to me and I have not enough awareness to look for knowledge of - אנוכי - *Anochi* - I. [The verse now reads, 'Can God be in this place and yet - אנוכי - *Anochi* - I is unknown to me?' tr.] to climb up under the wings of the *Shechina* and become whole? Come see, it is written, (Gen. 25:22) 'If this is the case, why - אנוכי - *Anochi* - I?' Everyday of her life, Rebecca saw the light of the *Shechina* - Divine Presence, because the *Shechina* - Divine Presence was there in her tent, and she prayed there. But when she saw that the child she was carrying in her womb was in distress, the text says, 'And she went to seek the God.' She climbed down from the level she had attained, the level of *Shechina* - Divine Presence,, and went to the level of *YHV" H*." The Zohar appears to be hinting that Isaac was the *Shechina* - Divine Presence, as was stated above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. For He) at the level of, (Gen 31:42) 'Terror of Isaac, because the birth of Isaac was the revelation of the *Shechina* - Divine Presence on Earth, something Abraham brought about with his life of worship and prayer. This is the meaning of the first - אנוכי - *Anochi* - I, of the Ten Commandments, "- אנוכי - *Anochi* - I am God your Lord, etc." It is God telling you He is your personal God, and that is why the First Commandment is written in the singular form, - אלהיך - rather than in the plural - אלהיכם - as though God says, I am inside each of you individually. This is what is meant by the explanation in the Talmud, (Shabbat 105a) of the word - אנוכי - *Anochi* - I, 'R. Yochanan says, "I believe it is a *Notarikon* of the phrase, - אנא נפשי כתיבת - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - I, Myself have written and given.' The reason is that the Written Torah is at the level of *Gevurah* - Might and Restriction, *Din* - Judgment and *Pachad* - Terror, because it consists of precisely numbered books, chapters, verses and words. One may not add or subtract a single solitary letter to or from the Written Torah. Doing so accidentally invalidates the Torah scroll, and it may not be used until it is fixed. Doing so purposely would invalidate the scribe as a heretic. So, when God said, 'I, Myself have written and given,' it was, as it were, as though God constricted His Glory and put it into His holy Torah, into writing. And, as has been said in the previous Mishna, Abraham represented the Written Torah, for when God took Abraham out of doors and told him to look at the Heavens, and said to Abraham, 'Thus manifold will be your seed,' it was as though God told him to read the sky, for it was written there in the stars like writing. And it was a consequence of that promise that Isaac was born into the world, he was also a representation of the Written Torah, of God saying 'I, Myself have written and given,' because Isaac was the revelation of the *Shechina* - Divine Presence on Earth. This explains the Zohar we read above, 'Everyday of her life, Rebecca saw the light of the *Shechina* - Divine Presence, because the *Shechina* - Divine Presence was there in her tent, and she prayed there.' Because Rebecca lived in the tent with Isaac who

represented the *Shechina* - Divine Presence, which is the - אנכי - *Anochi* - I, I, Myself etc. The Zohar continues, 'But when she saw that the child she was carrying in her womb was in distress, the text says, 'And she went to seek the God.' she climbed down from the level she had attained, the level of *Shechina* - Divine Presence,, and went to the level of *YHV" H*." Because Rebecca understood that the pain was coming from the - אנכי - *Anochi* - I, i.e. from the *Shechina*. That's why she said, 'If this is the case, why - אנכי - *Anochi* - I?' Prior to that time Rebecca had been under the impression that she had fixed the damage done to our Mother Eve by the Serpent, as it is written, (Gen. 24:64) "And Rebecca raised her eyes and saw Issac and threw herself off the camel." That was the camel upon which the Archangel Samael rode when he infected her with corruption, as we read in the Midrash, (*Pirkei D'Reb Eliezer* Ch. 12). Rebecca thought that the pains were so great only because the *Shechina* - Divine Presence which is *Gevurah* - Might and Restriction, *Din* - Judgment and *Pachad* - Terror, was associated with her pregnancy, and so she went to seek *YHV" H*, leaving this level to go to another level, as the Zohar says. Rebecca herself was the source of the attribute of *Tifferet* - Glory associated with her son, Jacob who is its outer face, and Moses, who is its interior. When the children in her womb were thrashing about Rebecca did not understand why; why should it happen to her? Rebecca was the fixing of Eve who is called the Mother of all Life, about which we learn in the Talmud, (Ketubot 61a) "Her standard of living rises with her husband's standard, but does not have to go down when his goes down; R. Elazar says, we learn it from this verse, (Gen 3:20) "He called her Eve, because she is the Mother of all Life." She was created for Life and not for Pain." According to the Talmud this is the chief lesson we learn from the name Adam gave Eve. So, when Rebecca thought that her pain was a result of her connection to Issac, the *Shechina*, etc., she asked herself, 'What does this have to do with me, I am the vehicle for *Tifferet* - Glory?' and went to seek *the YHV" H*, the Divine Name associated with *Tifferet* - Glory. The verse does not say she went to inquire of *YHV" H*, rather, she went to look for the *YHV" H*. We can understand the secret hidden here with a teaching from the Talmud, (Pesachim 22a) "Shimon H'Amsuni was interpreting every time the word - את - *Et* - The, appears written in the Torah text, but when he reached the verse (Deut 6:13) "את יהוה אלהיך תירא - *Et Adonai Eloheicha Tira* - 'The God your Lord shall you fear.'" He stopped his exegesis. Until R. Akiba came and taught, the word - את - *Et* - The, comes to include fear of the Torah scholar." Rebecca knew she would be giving birth to the soul most associated with the characteristic of the Sefira of *Tifferet* - Glory, the soul of Jacob and Moses, she also understood and interpreted the phrase "את יהוה - *Et YHV" H* - The God, as an inclusive, meaning the embodiment of the Torah scholar. What she did not and could not know was that the inclusion of a person together with *YHV" H* would mean embracing Constriction, Awe, Judgment and Terror, as R. Akiba taught, because those are the attributes of awareness which come as a corollary of the *Shechina* - Divine Presence, because it arose thus 'In The Thought' to bear suffering, as R. Akiba taught.

פתיחה למשנה ר'

ואח"כ אות צי"ת ומקומה בנתיב אשר בין ספירת כתר לספירת תפארת, וזאת צחי' רבקה. כתיב (בראשית כ"ה כ"ב) ויתרללו הבנים בקרצה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהו"ה וגו'. ונחלקו המפרשים, רש"י והרמב"ן על הדרישה עם שאלה בנביא או התפללה רבקה ליהו"ה. ואונקלוס תרגמו, ואזלת למיתבע חולפן מן קדם יי ע"כ. לכל הדעות קשה למה הלכה לדרוש את יהו"ה ולמה לא תשאל שאלת חכם ליחזק הנה הוא צה"ל, שנעתר לו יהו"ה לתת לרבקה הריון הלא הוא נוכח לה. ונ"ל לפרש על פי מה דאיתא (זוהר בראשית ק"ג) וייקן יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהו"ה במקום הזה ואנכי לא ידעתי, וכי תווכח הוא דלא ידע, הלא מאי ואנכי לא ידעתי, כמה דאת אמר (שמואל א' י"ג י"ב) ופני יהו"ה לא חליתי, אמר וכי כל האי אתגלי לי, ולא אסתכלנא למנדע אנכי, ולמישל תחות גדפי דשכינתא למהוי שלי. תא חזי כתיב (בראשית כ"ה כ"ב) ותאמר אם כן למה זה אנכי, כל יומא ויומא חמאת רבקה נהורא דשכינתא: דהויא שכינתא במשכנא וליתת תמן, כיון דחמאת עאקו דילה במעבא, מה כתיב ותלך לדרוש את יהו"ה, נפקת מדרגא דא לדרגא אחרא

דאיכו הוי"ה, ע"כ. ונ"ל פי הזוה"ק שילחק היה צחי השכינה הקדושה כמו שהסברנו בפרק א' משנה ו' (ד"ה יחיד הוה) צחי פחד ילחק אצונו ע"ה שלידת ילחק היה התגלות השכינה הקדושה בעולם, שפעל אברהם אצונו בתפלתו ועזרתו כל ימיו, וזהו צחי אנכי הראשון שזעשרת הדורות שהקצ"ה הוא אלהי"ך צפרט (ולא כתיב אלהיכ"ס בכלל) כלומר בתוך קרב כל אחד ואחד. וזה גם פי הגמ' (שבת ק"ה) רבי יוחנן דידיה אמר אנכי נוטריקון אנא נפשאי כתיבת יבצית, ע"כ. כי ענין תורה שזכתה היא צחי גבורות, שכל ספר ופרשה ושורה ומלה מלומס ומדוקדק עד אין חקר, ואסור להוסיף או ליגרע ממנה אפי' אות אחת. ופי' אנא נפשאי כתיבת שהקצ"ה כזיכול למס כזודו והכניסו כולו בתורתו הקדושה צחי כתב. וכמו שהסברנו לעיל (בצחי אסתר) שאברהם אצונו היה צחי תורה שזכתה, דכתיב (בראשית ט"ו ה') ויולא אתו החוליה ויאמר בצע נא השמימה וספר הכוכבים וגו', שצחי' כה יחי' זרעך שאמר הקצ"ה לאברהם הי' כמו תורה שזכתה שהראה לו כמו זכתה כתוב על השמים. והנה מהבטחה זו שנתפשה אברהם נולד ילחק, וגם הוא הי' צחי תושב"כ, צחי אנא נפשאי כתיבת יבצית, שלידת ילחק היה גלוי שכינה בעולם. וזה פי' הזוה"ק לעיל, כל יומא ויומא חמאת רבקה נהורא דשכינתא: דהויא שכינתא זמשכנהא ולילאת תמן, ע"כ, שרבקה דרה בזהל עם ילחק צחי' שכינה, צחי' אנכי, צחי' אנא נפשאי וכו'. וזה פי' הזוה"ק כיון דחמאת עאקו דילה זמשכנהא, מה כתיב ותלך לדרוש את יהו"ה, נפקת מדרגא דא לדרגא אחרא דאיכו הוי"ה, ע"כ. שרבקה הבינה שהיסורים צאים לה מצחי' אנכי, צחי' שכינה, ותאמר עם כן למה זה אנכי דייקא. דהא מקדם חשבה שכבר תקנה פגם הנחש שצחוה³⁴⁵ כד"א (בראשית כ"ד ס"ד) ותשא רבקה את עיניה ותרא את ילחק ותפל מעל הגמל וגו'. הוא הגמל שרחצ עליו סמאל כשהטיל בה זובמא, כדאיתא בפרקי דרבי אליעזר³⁴⁶ (פרק י"ב) וחשבה רבקה שהיסורים הם דווקא אותה צחי' שהשכינה נאחזת בהם, אז הלכה לדרוש את הוי"ה ולא השכינה צחי' ילחק, ונפקת מדרגא דא לדרגא אחרא דאיכו הוי"ה. כי רבקה מקור מדת תפארת, צחי' יעקב אצונו מלצר ומשה רבינו מלגא³⁴⁷, וכשרנאו הצנים בקרבה לא ידעה ולא הבינה רבקה למה זה לה, הא לאו לזאת קיימת, כי היא צחי' חוה, צחי' אס כל חי³⁴⁸,

345. ספר מגלה עמוקות על החורה - פרשת תולדות וז"ל ויאמר ה' לה דכוונתה שלא להעטר רק פעם א' שניהם צאים צ"א וצטוב כוונתה גרמה שגם עשו יהי מתוקן לע"ל גיים זה אנטוניוס ורבי כי לולי זה לא הי' תקומה בעולם ממנו. וכמו שסמאל רוכב על גמ"ל גר"ס מית"ה לעול"ם ורבקה צא לתקן זה הקלקול והפילה מעל הגמ"ל כשראתה את ילחק שהוא בן זוגה לקביל אדם קדמאה לכן נפלה אז מעל הגמל לתקן מעשיה הראשונים ע"כ אמרה א"כ שעדיין לא נטהרה העיסה א"כ למה זה אנכי על גלגול זה למה בפעם זה מרחם יאחתי הלא לא תקנה כלום וכשרנאו הצנים בקרבה לא ידעה ולא הבינה רבקה למה זה לה, הא לאו לזאת קיימת, כי היא צחי' חוה, צחי' אס כל חי³⁴⁸, כי כוונתה הי' לתקן טיפה קדמאה שחטאה בה חוה שהטיל נחש בה זובמא, ע"כ.

The book, *Megaleh Amukoth* (On Torah - *Toldoth*) "God said to her" Because her *kavvana* - intent was only to have one pregnancy, therefore she had to conceive and carry both brothers in a single pregnancy. And as a result of her good *kavvana* - intent Esau was born together with Jacob and thus he will end up with a complete fixing in the future. "Two nations in your womb." Two nations as the Talmud teaches (Berachoth 57b) refers to the Emperor Antoninus and R. Judah the Prince who were colleagues. For were it not for that, then Esau would have no salvation in this world for him or his descendents. And just as the Archangel Samael riding the camel brought Death to the world, - גמל - *Gamal* - Camel, is a *Notarikon* of the phrase - גרם מיתה לעולם - *Garam Mita L'Olam* - Caused Death to the World. Rebecca's purpose in the world was to fix the damage Eve had caused, and thus she 'threw herself off the camel' upon catching sight of Isaac who was her soulmate, corresponding to the coupling of Adam and Eve. Her falling off the camel fixed her earlier fall, and that's why she said, "If so, why am I?" Meaning, "If I am not yet fixed and free, and my essence purified [of the corruption of the 'camel' injected into me by Samael] then why am I come into this cycle of *Gilgul* Re-incarnation; why have I been born if I have not yet fixed anything?" Because her *kavvana* - intent was to fix that very first drop of Life in the DNA of Eve which had been corrupted by her interaction with the Serpent."

346. כן מוצא בילקוט ובעוד הרבה מדרשים, ועיין לעיל בפתיחה לפרק ב' משנה א' ד"ה ואפשר.

This is a commonly quoted Midrash, brought many times in the Yalkut. See above, (preface to Ch. II Mishna 1 cit. loc. And it)

347. בתיקונים תיקון י"ג (כ"ט סע"ב) יעקב מלצר משה מלגא.

Tikunei Zohar (*Tikun* 13 p.p. 29) "Jacob is on the outside, Moses is on the inside."

348. עיין לעיל פרק ב' פתיחה למשנה א' ד"ה כדאיתא.

See above, (Ch. II. preface to Mishna 1 cit. loc. As we)

והא קיימת לן (כתובות ס"א). עולה עמו ואינה יורדת עמו, ר' אלעזר אמר מהבא כי היא היתה אם כל חי לחיים ניתנה ולא לזער, ע"כ. וזה עיקר הלימוד מחוה מצחי השם שקרא לה אדם. ואחר שהצינה רבקה שצאים לה יסורים מאותו צחי של ילחק היא השכינה אמרה אם כן למה זה אנכי דייקא, כי אין זה שייכת לי לצחינתי כי אני מרכזה למדת תפארת, ותלך לדרוש את יהו"ה צחי תפארת. ולא כתיב שהלכה לדרוש מיהו"ה אלא את יהו"ה, כי הא דאיתא³⁴⁹ שמעון העמסוני היה דורש כל אחין שצורה כיון שהגיע לאת ה' אלבי"ך תירא פירש וכו' עד שצא ר' עקיבא ודרש את ה' אלבי"ך תירא לרבות תלמוד חכם. ורבקה שידעה שהוליד שורש כל הנשמות צחי תפארת, צחי יעקב ומשה, דרשה ג"כ את יהו"ה לרבות תלמוד חכם, ולא ידעה להוסיף צחי יראה וגזורה צחי שכינה, שכך עלה במחשבה לקבל יסורים כמו שדרשה רבי עקיבא.

This is the meaning of the verse, (Gen 25:23) "God told her, "Two nations are in your womb, etc." The text says " - ויאמר יהו"ה לה - *Va'Yomer Adonai Lab* - God said to her." It may be understood to mean that God was speaking - *Lab* - To [the letter] *Heb*, the final letter *H* in the Name, *YHV"H*, which represents the *Shechina* - Divine Presence. It was to Her specifically that this teaching was given, that the word - *את* - *Et* in the phrase " - *את יהו"ה* - *Et YHV"H* - The God, is an inclusive, meaning the embodiment of the Torah scholar. Because, what Rebecca did not realize was that she was also giving birth to the body and soul of Esau who contains within him sparks of the Supernal Torah, Torah which comes from Supernal *Chokhma* - Wisdom. That explains why Esau would find so much favor in his father Isaac's eyes, as it is written (Eccl. 10:12) "Words of the mouth of the wise are gracious." We learn in the Zohar, (*Midrash HaNe'elam - Vayetze*) "R. Yaakov opened thus: (Isa. 26:10) "The wicked is shown favor, He does not learn righteousness; He deals unjustly in the land of uprightness." We learned, R. Yaakov taught, "Woe to the wicked for he finds favor in this world, this refers to the seed of Esau. And why does he find favor and compassion? Because the righteous does not learn; the seed of Jacob does not learn righteousness. He deals unjustly in the land of uprightness, this refers to Jerusalem which is a land of uprightness." The characteristics of - *חן* - *Chen* - Grace & Favor and - *רחמים* - *Rachamim* - Mercy & Compassion are

349. כן בעיר צפוי קול אליהו (בראשית כ"ה כ"ב) וז"ל יש לפרש עפ"י דרך רמז על פי מה דאיתא בגמרא צכמה דוכתי (פסחים כ"ג, צ"ק מ"א, קידושין נ"ז, בכורות ו'), שמעון העמסוני היה דורש כל אחין שצורה כיון שהגיע לאת ה' אלבי"ך תירא פירש וכו' עד שצא ר' עקיבא ודרש את ה' אלבי"ך תירא לרבות תלמידי חכמים, והנה רש"י ז"ל פירש כאן צמס המדרש על הפסוק ויתרוצצו הצנים בצרבה כשהיתה עוברת על פתחי ע"ז היה עשו מפרכם ללאה, וכשהיתה עוברת על פתחי שם ועבר היה יעקב רוצה ללאה. והנה רבקה לא היתה יודעת שהם שני עוזרים והיתה סוברת שהוא עובר אחד א"כ היה מקום להרהר ח"ו שיש שתי רשויות, כיון שהוא עובר אחד ויש שני הפכים צנושא אחד ועל כן הרהרה ותאמר א"כ למה זה אנכי, ר"ל מה שכתוב צעשרת הדברות אנכי ה' אלבי"ך שהוא נגד מה שאירע לה בצלילה זו לכן ותלך לדרוש את ה' ר"ל לדרוש הפסוק את ה' אלבי"ך תירא, ויאמר ה' לה שני גוים בצנטך אחד לדיק ואחד רשע, ואל יעלה על דעתך כלל שיש ח"ו שתי רשויות. ע"כ.

Kol Eliyahu (Gen. 25:22) "It may be understood in the mystical sense, when interpreted together with something we read in the Talmud, (Pesachim 22b, Bava Kama 41, Kidushin 57, Bechoroth 6) "Shimon H'Amsuni was interpreting every time the word - *את* - *Et* - The, appears written in the Torah text, but when he reached the verse (Deut 6:13) " - *את יהו"ה אלהי"ך תירא* - *Et Adonai Eloheicha Tira* - The God your Lord shall you fear," he stopped his exegesis. Until R. Akiba came and taught, the word - *את* - *Et* - The, comes to include fear of the Torah scholar." Now, Rashi here in the text of Genesis (25:22) explains, quoting the Midrash, that when Rebecca passed by a gateway to a pagan temple Esau was thrashing about to exit, and when she passed by the doorway to the Yeshiva of Shem and Eber Jacob was thrashing about to exit. Rebecca, however, was unaware that were two fetuses in her womb, she thought it was a single child and so she might be forgiven for thinking there were two powers at work in the universe, as it was a single child drawn to good and evil, an individual containing diametric opposites. That is what moved her to ask the question, "If so, why - *אנכי* - *Anochi* - I?" meaning, what is the meaning of the first of the Ten Commandments, - *אנכי* - *Anochi* - I am God your Lord, if the reality of my pregnancy contradicts the theology of monotheism. She went to study the meaning of the verse " - *את יהו"ה אלהי"ך תירא* - *Et Adonai Eloheicha Tira* - The God your Lord shall you fear." thinking that perhaps the inclusive word - *את* - *Et* - The God might mean another god. She was told, "You have not one but two children in your womb, one wicked and one righteous. Don't think for a moment that there are two powers at work in the universe."

aspects of *Tifferet* - Glory; aspects of Rebecca. Now, Esau also contained within himself aspects of the - אנכי - *Anochi* - I, mentioned above. And as Jacob remarked to his father Isaac, once he was clothed in the garments of Esau, (Gen 27:19) “- אנכי - *Anochi* - I am Esau your son.” And although Rebecca herself, in her aspect of *Tifferet* - Glory was not liable to suffer the thrashing about of her unborn children, nevertheless she could not protect her unborn son, Jacob, from the trauma because he and Esau were twins. Jacob was tied to Esau because of the - חן - *Chen* - Grace in Esau.

וזבו דכתיב (בראשית כ"ה כ"ג) ויאמר יהו"ה לה שני גיים בצטנך וגו'. פ"י ויאמר יהו"ה לה היינו ל"ה אחרונה שצטנך, היינו השכינה, לה דייקא נאמרה דרוש זו של את לרצות תלמוד חכם. אולם סוד הדבר הוא כך, שצטנך נטמן נילוף תורה עילאה דנפקת מחכמה עילאה³⁵⁰, ולכן מלא עשו חן צעיני יחאק אציו צצחי (קהלת י' י"ב) דצרי פי חכם חן וגו'. ואיתא צמדש הנעלם (ויאל, מאמר הארץ אשר אתה שוכב עליה) ר' יעקב פתח, (ישעיה כ"ו י') יחן רשע כל למד לדק צארץ נכחות יעול וגו'. תניא, א"ר יעקב, ווי שהרשע יוחן צעור"ז, זה זרעו של עשו הרשע. ומפני מה יש להם חן ורחמים. מפני שזרעו של יעקב לא למד לדק. צארץ נכחות יעול, זו ירושלים, שהיא ארץ נכחות, ע"כ. והנה חן ורחמים הם צחי תפארת, צחי רבקה. והיה עשו צצחי אנכי³⁵¹ כמו שאמר יעקב כשלבש בגדי עשו אנכי עשו צכורך, ואע"פ שצקה צעלמה לא הות עלולה לרצות הצנים צקרה מצחינותה צתפארת, לא היתה יכולה להגן צעד יעקב כי שני תאומים צצטנה, גם יעקב וגם עשו מפני החן שצטנך.

Mishna 6

He enthroned the letter - ב - *Beit* and tied it a crown, combining them with one another and forming Jupiter in *Olam* - World, Sunday in *Shana* - Year, and Right Eye in *Nefesh* - Soul.

משנה ו'

³⁵²המליך אות ב"ת וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו צדק בעולם, ³⁵³ואחד בשבת בשנה, ועין ימין בנפש.

350. ועל זה אמרו צאיכה רבה (צ' י"ג) אם יאמר לך אדם יש חכמה צגיים תאמן הדא הוא דכתיב (עובדיה א') והאצדתי חכמים מאדום ותצונה מהר עשו וגו'. יש תורה צגיים אל תאמן דכתיב (איכה ט) מלכה ושריה צגיים אין תורה וגו'.

It is concerning this that the Midrash says, (Lam. Rabba 2:13) If someone tells you there is *Chokhma* - Wisdom among gentile nations, believe it. That is what the verse means when it says, (Obad. 1:8) “Shall I not in that day, says God, destroy the wise men out of Edom, and understanding out of Mount Esau? If someone says there is Torah among gentile nations do not believe it, as it is written (Lam. ibid) “Her kings and princes among the gentile nations without Torah.”

351. צספר פרי לדיק פרשת תולדות - אות א' וז"ל צא"ד צמה שאמר יעקב אציו אנכי עשו צכורך, ואיך הוליא מפיו דבר שאינו וצזוכר הקדוש (קמ"ג א') איתא שהתפלל אז הליכה נפשי משפת שקר. אך צמה שלבש בגדי עשו הוליא כל הנילוין קדישין מעשו. וזה שאמר לו שמה שמלא עשו חן צעינך הוא הנילוין קדישין שבו וזה צבר צידי אנכי עשו צכורך ואיתא מהאריז"ל על מה שנאמר, כי ליד צפיו דקאי על נשמת רבי מאיר דנפק מנירון כמו שאמרו (גיטין נ"ו) והוא שורש תורה שצטל פה סתם מתניתן רבי מאיר. וזה שאמר אנכי עשו וגו', שהקדושה שנשא חן צעינך מעשו זהו צידי ואנכי הוא.

In the book, *Pri Tzadik (Toldot 1)* Concerning Jacob's quote to his father, 'I am Esau your firstborn.' How could Jacob have uttered these spurious words from his mouth? In the holy Zohar (Vol. I. 143a) we read, “At that moment Jacob prayed (Psalm 120:2) “O God, deliver my soul from a lying lip; from a deceitful tongue!” but by donning Esau's clothing he took all the holy sparks away from Esau. This is the meaning of Jacob's speech with his father: “The fact that Esau found favor in your eyes ‘til now was because of all the holy sparks in him, but these are now in my hands, “- אנכי - *Anochi* - I am Esau your son.” In the writings of the Ari we read about the verse (Gen 25:28) “Isaac loved Esau, because of his [Esau's] hunting in his [Isaac's] mouth.” the Ari says it refers to the soul of R. Meir who was descended from the Emperor Nero, as we read in the Talmud, (Gittin 56b) and R. Meir is the source of the Oral Torah, as every anonymous Mishna is attributed to R. Meir. This explains Jacob saying 'I am Esau your firstborn, because all the holiness that was in Esau which found favor in your eyes is already in my hands, and I am he.’

352. המליך אות ב': זו הנתיב שצין כתר ותפארת. צחי' רבקה אם יעקב מרכזה לתפארת. וכתיב זה (בראשית כ"ד ס"ה) ותקח הבעיה ותתקם וגו'. וקשה הא למדנו דעל פי רוב צנין ההתפעל יתואר דברים שאינם כן כמו מתכבד, מתעשר ומתרושש וכמו שפרש"י (משלי י"ג ז') מתעשר - מראה עלמו עשיר ע"כ. אלא כמו שתרגס ירושלמי (סס) ונסיבת רדידא ואתמלמלת ציה ע"כ. שרבקה למלמלת את עלמה. ולא עלתה לה - למלמלת כמו דאיתא במדרש (בראשית רבה פ"ה ז') ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכסם בצעיף, שתיים הם שנתכסו בצעיף תמר ורבקה ושתייהם ילדו תאומים רבקה ותקח הבעיה ותתקם, תמר ותכסם בצעיף ותתעלף ע"כ. ונ"ל שמה שצא יעקב אבינו למדת תפארת זה בזכות אמו שלא ראתה להסתכל בפני השכינה, שהי' פני יחזק פני שכינה כמו שהסבירו לעיל פרק א' במשנה ו' (ד"ה יחיד הוא) וזכות שאלמלמלת את עלמה ותראה מתציט ילא זנה כשמש בגבורתו צחי' תפארת.

Enthroned the letter Beit: This is the pathway between *Keter* - Crown and *Tifferet* - Glory, associated with Rebecca, mother of Jacob who personifies *Tifferet* - Glory. About Rebecca it is written, (Gen. 24:65) "Then she took her veil and - ותתכס - *Vatitkas* - As It Were Covered." It is grammatically difficult to understand, because, as a rule, the imperative form of the verb only comes in a case of a dismissive negative, e.g. one might say about a dishonorable person that he is - מתכבד - *Mitkabed* - As It Were Honored. We find something like this in Rashi to (Prov. 13:7) "One is as it were rich, when he hath nothing." Rashi comments, 'מתעשר - *MitAsber* - Pretends To Be Wealthy.' The real meaning of Rebecca's covering herself with the veil is revealed in the Targum Jerusalmi (Gen. 24:65), "She donned her shawl and went into *Tzimtzum* - Constriction with it." Because Rebecca constricted herself. Her *Tzimtzum* - Constriction was unsuccessful, however, as we read in the Midrash, (Gen. Rabba 85:7) "The verse (Gen. 38:14) reads, "And [Tamar] she put away the garments of her widowhood, and covered herself with her veil, and wrapped herself," there were two women who covered themselves with a veil, and both of them gave birth to twins, Rebecca, as it is written 'she took her veil and was covered,' and Tamar, as it is written, 'she covered herself with her veil, and wrapped herself.' It seems to me that Jacob succeeded to the spiritual levels he attained precisely because his mother refused to gaze upon the face of the *Shechina* - Divine Presence. Isaac was the face of the *Shechina* - Divine Presence, as has been explained above, (Ch. I Mishna 6 cit. loc Singular) and in the merit of her covering and constricting herself not to gaze upon the Divine her son was born, he who went out shining like the sun at full strength, at the level of *Tifferet* - Glory.

353. אחד בשבת בשנה: יום א' צחי' חסדי חסדים והתפשטות הרלוונט שגולדו זיום השבת בשעת המנחה, כדאיתא בצוה"ק (חלק ב' פ"ח): תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא כד מטא שעתא דלילתא דמנחה, דינא תקיפא שלטא וכל דינין מתערין, אבל ציומא דשבתא כד מטא עידן דלילתא דמנחה, רעוא דרעוין אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רלון דיליה, וכל דינין מתכפיין, ומשתכח רעוא וחידו בכלל, ע"כ. והאי רלון דהיינו ברלון הפשוט מתפשטת והולכת לתוך ששת ימי המעשה להשקות אותם מי רלון. וציום הראשון שיום השבת הוא בהעבר אללה, ועוד מתפשטת מאורה וקדושתה הוי' כולה חסדים.

Sunday in Shana - Year: Sunday, as the first day of the week, is connected to *Hesed* - Lovingkindness, the expansion of and into the desires which are born of the Sabbath at the time of the *Mincha* - Evening Service, as we read in the Zohar, (Vol. II. 88b) "Come and see, on all six days of the week when the time of the *Mincha* - Evening Service comes around powerful *Din* - Judgment prevails, and all judgments are aroused. But on the Sabbath day when the time of the *Mincha* - Evening Service comes around Desire of Desire may be found to prevail. The Holy Ancient One reveals His will and all judgments are crushed. Only desire and joy prevail everywhere." That desire, which is really the Simple Desire we have been learning about, spreads and expands throughout the six weekdays, to irrigate them with the waters of desire. Sunday which has the Sabbath in its past still basks in the radiance of the Sabbath's Light and Holiness, all purest *Hesed* - Lovingkindness.

Preface to Mishna 7

Next is the letter - ג - Gimel whose position is in the pathway between the Sephirot of *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness. This is where Jocheved, and the secrets of wisdom and folly - fixing the damage to the coupling of male and female which occurred after Adam and Eve ate of the Tree of Knowledge of Good and Evil - are situated. There is a teaching in the book, *Bris Menucha* (*Haderech* 1) often quoted by the Ba'al Shem Tov: "*Simcha* - Joy is also a place called *Kivrot Hata'ava* - The Burial Place of Lewdness. Whoever has not reached the serenity of *Kivrot Hata'ava* has not seen light or acquired wisdom" We read something similar in the writings of Maimonides (*Yad, Hilchot Issurei Biah* 22:21) "And more than this, they said, 'Let him turn his mind and thoughts to words of Torah and his mind will expand with wisdom. Because lewd thoughts can only overwhelm a heart devoid of wisdom. About wisdom it is written, (Prov. 5:19) "A loving doe and a graceful deer. Let her breasts satisfy you always, and be ever intoxicated with her love." In the Midrash (Tanchuma Pikudei 9) we read, "These are the accounts of the Tabernacle, etc. and the copper of the *Tenufa* - Wave offering" Don't read it of the wave offering, rather, the copper of brides, for in the Greek they call brides *Ninfi*. We find that while the Israelites were enslaved to the Egyptians, who worked them with rigor, Pharaoh decreed that men and women should not sleep in one house together, so that they not have opportunity for intimacy and sex. R. Shimon b. Chalafta said, 'What did the Jewish women do? They went down to draw water from the river, and the Holy Blessed One prepared schools of tiny fish that swam into their pitchers when the women dipped them into the river. The women sold part of the catch and bought wine with the proceeds. They cooked the remainder of the fish and went out to the fields and fed it to their husbands, as it is written (Ex. 1) "With all the fieldwork the Egyptians made them do." Once the couples had eaten and drunk their fill, the women took out their mirrors to look at themselves in it with their husbands. She said, "I'm better looking than you." To which he replied, "Not at all. Look here, see how much better looking than you I am." One thing led to another and thus they drew themselves into sexual arousal, and were fruitful and multiplied. God brought them to term immediately. Our sages disagree about the numbers. Some say that the women bore twins, others say they bore six offspring at a time. Others say they bore twelve at a time, while others say, six hundred thousand at a time. Those who say twins, derive it from the verse, etc. Whatever the number, all sages agree the mirrors were responsible for the population explosion, as it is written, (ibid) "And all the land was filled with them. And the more they oppressed them the more they multiplied and the more they exploded." It was in the merit of the mirrors they shared with their husbands; with which they coaxed them into sexual desire which led to the hosts of offspring - in spite of the rigor with which the Egyptians worked them - that the hosts of Israel were eventually brought out of Egypt, as the verse describes it, (Ex. 12:17) "For on this very day I brought your hosts out of the land of Egypt." And as it is also written, (Ibid. 41) "The selfsame day it came to pass, that all the hosts of God went out from the land of Egypt." Later, when God commanded Moses to construct the Tabernacle, all the Jews assembled to donate towards its building. Some donated gold or copper, some donated precious stones and gems. Everyone was eager to donate something. The women said, 'What do we have that we can donate to the building of the Tabernacle?' They gathered and brought their mirrors and stood before Moses. When Moses saw those mirrors he was wrathful. He said to Israel, 'Take sticks and break the thighs of these women. These mirrors, what purpose do they have?' Then God said to Moses, 'Moses, are you being contemptuous about these mirrors? These mirrors caused all these hosts of Jewish children to be born in Egypt. Take them and fabricate the copper laver and its pedestal with them, for the Cohen - Priests to sanctify themselves.' As it is written (Ex. 38:8) "And he made the laver of copper, and its stand of copper, of the mirrors of the hosts of women who crowded before the entrance of the tent of meeting." The word host is stressed again and again, to

emphasize the hosts of Israel who were born due to the mirrors. The mirrors are called the Mirrors of the Hosts. That's why the verse says "And the Copper of the *Tenufa* - Wave Offering seventy hundredweight, it hints at the Copper of *Ninfi* - Brides. God said, 'In this world you were donated to the Tabernacle which atones for you, but in the future I will atone for you and love you with willingness, as it is written, (Hos. 14:5) "God says, 'I will cure them of their unfaithfulness. I will love them freely.'" Israel says; 'We have neither Tabernacle nor Temple, let the prayers of our mouths be considered as the donations to the Tabernacle.' David said, (Psalm 119:108) "Free-will-offerings of my mouth, accept, I beg You, O God, and teach me Your judgments."

This Midrash deserves a proper, comprehensive study. But for our purposes it will suffice to note that the woman whose idea it was for all the Jewish women to use the mirrors to arouse their husbands' desire - which led to them being fruitful and multiplying - was Jocheved in her wisdom.. And when the women brought the mirrors of the hosts to Moses, then Miriam, Moses' sister also brought her mirror, the very mirror her mother, Jocheved had given her, the one into which she and her husband, Amram, had looked and played together. This was what enraged Moses so greatly, he could still perceive the impression their sexual desire had made in the mirror. He could see the sexual desire of his parents, through which he was conceived. Moses did not comprehend the simple fact that not everyone can see the residue of every previous viewer when looking into a mirror, even after a gap of eighty years. So, he pushed the mirrors away with both hands. God, however, explained to Moses that there are basics, fundamentals of great power and vital importance that the Jewish People need for their growth but which were not necessarily given to Moses. This is the secret of *Siluk Negia* - Divestment of Partiality at which the Copper Laver and its Pedestal point. (see The Kabbalist Haggadah p.p 34) Lust is like water that cleanses the body, but only when a person wipes himself dry, and does not try to hold onto the wetness. This is the meaning of *Siluk Negia* - Divestment of Partiality, as we read in the *Mei Hashiloach* (Vol. I *Ki Thisa*) on the verse, (Ex. 30:21) "The meaning in the washing of the Cohen's hands and feet from the copper laver hints at the Divestment of Partiality. This is what washing means, as we see in the matter of the Beheaded Calf, as we read, (Deut. 21:6) "The elders of the town wash their hands and say, 'our hands did not shed this blood'." They are saying that they have nothing to gain from the unsolved murder, they have no bias or partiality because they are not in any way connected to the murder. Similarly, the Cohen - Priest who performs an act of worship needs to wash his hands and feet; he needs to divest himself of his partiality and surrender his intellect and will to the will of God. Washing his hands and feet is a declaration that he wants to do no act of worship except that which God desires. The commandment to wash our hands in the morning and before eating has similar meaning, because before a person begins taking care of his physical needs, he needs to pray to God that if something comes to hand in his dealings with the world which is against the will of God, he begs God to remove and take away the desire from him. Even if he's doing something that is permitted, there can still be good or bad in it. If a person eats something permitted, and then takes that energy and does a sin with it, then it's obvious that he didn't absorb the good energy in that thing. This is what washing the hands means: It's a prayer to God that in receiving, we receive only the good inherent in the thing we enjoy. Because a person can make a condition not to accept an inheritance from somewhere unless it meets certain conditions. That's why the Torah portion describing the Copper Laver has been included in the liturgy of the Siddur (prayer book) before morning and evening services, and before the portion of the sacrifices. Because we don't want to pray for what God doesn't want."

פתיחה למשנה ז'

ואח"כ אות גמ"ל ומקומה צנתיז אשר בין ספירת חכמה לספירת חסד, וזאת צחי' יוכבד סוד החכמה והאולת היא תיקון

הפגם ציווג זכר ונקבה שאירע אחר שאכלו אדם וחיה מעץ הדעת טוב ורע. כדאיתא בספר צרית מנוחה (הדרך הראשונה) וז"ל השמחה מקום קצרות התאורה. מי שלא הגיע למנוחות מקום קצרות התאורה לא ראה אור ולא השיג חכמה, ע"כ³⁵⁴. וכן איתא ברמז"ס (יד החזקה - הלכות איסורי ביאה כ"ז כ"א) גדולה מכל זאת אמרו יפנה עלמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה ובחכמה הוא אומר (משלי ה' י"ט) אילת חבצים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד עכ"ל. ואיתא במדרש תנחומא (פקודי ט') וז"ל אלה פקודי המשכן וגו' ונחשת התנופה ונחשת הכלות שכן בלשון יון קורין לכלה ניפי אתה מולא בשעה שהיו ישראל בעבודת פרך במצרים גזר עליהם פרעה שלא יהיו ישנים בצתיבהן שלא יהיו משמשין מטותיהן אמר רבי שמעון בר חלפתא מהו היו צנות ישראל עושות יורדות לשאוב מים מן היאור והקצ"ה היה מזמין להם דגים קטנים בתוך כדיהן והן מוכרות ומצטלות מהן ולקחות מהן יין והולכות לשדה ומאכילות את בעליהן שם שגא' (שמות א') בכל עבודה צדקה משהיו אוכלין ושותין נוטלות המראות ומצטעות בהן עם בעליהן זאת אומרת אני נאה ממך וזה אומר אני נאה ממך ומתוך כך היו מרגילין עלמין לידי תאור ופרין ורצין והקצ"ה פוקדן לאלתר³⁵⁵ רבותינו אומרים יש מהן יולדות שנים צבת אחת וי"א ששה צכרם אחד וי"א שנים עשר צכרם אחד וי"א ששים רבוא מי שאומר שנים דורש פרו וישראל מי שאומר ששה פרו וישראל וירבו ויעלמו במאד מאד הרי ששה מי שאומר שנים עשר פרו שנים וישראל שנים עשר מי שאומר ששים רבוא שכתבי דגים ישראל המים וכאן כתוב וישראל וכל המנין האלו מן המראות וכתבי צבן ותמלא הארץ אותם (שם) וכאשר יענו אותן בן ירבה וכן יפרוץ בזכות אותן המראות שהיו מראות לבעליהן ומרגילות אותן לידי תאור מתוך הפרך העמידו כל הוצאות שגאמר (שם י"ג) ילאו כל הצאות ה' מארץ מצרים ואומר הוליא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על הצאותם (שם) כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לעשות את המשכן עמדו כל ישראל ונתנדבו מי שהביא כסף ומי שהביא זהב או נחשת ואבני שוהם ואבני מלואים הביאו צזריות הכל אמרו הנשים מה יש לנו ליתן בצדצת המשכן עמדו והביאו את המראות והלכו להן אלא משה כשראה משה אותן המראות זעף צבן אמר להם לישראל עולו מקלות ושצרו שוקיהן של אלו המראות למה הן לריכין א"ל הקצ"ה למשה משה על אלו אתה מצוה המראות האלו הן העמידו כל הוצאות הללו במצרים טול מהן ועשה מהן כיור נחשת וכו' לכהנים שממנו יהיו מתקדשין הכהנים שגאמר ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת צמריות הוצאות אשר לצאו צאותן המראות שהעמידו את כל הוצאות האלה לפיכך כתיב ונחשת התנופה שצעים ככר נחשת הכלות אמר הקצ"ה צעוב"י נתנדצתם למשכן שהוא מתכפר עליכם ולעתיד לצא אני מכפר עליכם ואובצ אתכם נדצה שגאמר (בושע י"ד) ארפא משוצתם אובצם נדצה אמרו אין לנו לא משכן לא מקדש תהא לפניך תפלת פינו נדצת המשכן אמר דוד נדצות פי רבה נא ה' (תהלים קי"ט) ע"כ. והנה המדרש הזה ראוי לו פירוש ארוך ונכבד. וללרכינו דע כי העלה היועלה לנשים ליעול המראות להביט צבן עם בעליהן וכו' שמתוך כך היו מרגילין עלמין לידי תאור ופרין ורצין וכו', זו היתה עלת יוכבד ומחכמתה. וכשהביאו הנשים למשה את המראות הוצאות הביאה גם מרים אחות משה אותה מראה שצה הביטו עמרם ויוכבד ושנתחממו וחמדו צה. ועל זה זעף משה שעוד היה נרשם צהמראה התאור שלאציו ואמו צשעת זיווגם שממנו נולד משה עלמו. ולא הצין משה שאין לכל אדם עינים כאלו להביט ולראות צמריות עוד מה שגרשם צהם לאחר שמונים שנה וכו'. ודחפס צשתי ידי. אולם הסציר לו הקצ"ה שיש יש יסודות עלומות ועמוקות נכצדות וחשובות שמוכרחים כלל ישראל להם שלא נתנו למשה, וזה סוד סילוק נגיעה שעליה מרמזת הכיור וכו', כמו שביארתי צפירושי להגדה של פסח (סימן ורחץ) עי"ש. שהתאור היא כמו המים המטהרים ומנקים את הגוף רק ובלצד כשהאדם מנגצ עלמו מהמים ואינו אוחז ומחזיק צהם. וזה ענין סילוק נגיעה. וכעין זה איתא צספ' מי השילוח (חלק א' פ' תשא) ורחלו ידיהם ורגליהם. ענין רחיצת הכהנים מהכיור הוא ענין סילוק והסרת נגיעה, כי רחיצה מורה ע"כ כמ"ש אלא עגלה ערופה ורחלו זקני כו' ואמרו ידינו לא שפכו כו' והוא שאמרו שאין להם שום נגיעה וחלק צזה המעשה, וגם הכהן העוצד הולך לרחיזה היינו שיסיר נגיעתו ומצטל דעתו ורלונו נגד רלון הש"י היינו שאינו עוצד רק מה שהש"י חפץ, וכן אשר נלטינו לעול ידינו

354. וצספ' דגל מחנה אפרים פ' צראשית (ד"ה ויאמר צא"ד) וז"ל שמעתי מאא"ז שמתו עין רצי ישראל צעל שם טוב שאמר שכתוב צספר צרית מנוחה (ד' דף ז': דפוס ורשא תרמ"ד) שחכמה נקרא קצרות התאור כי כשאדם צדוק צחכמה ממילא כל התאוות צטלין ממנו ולכך נקרא קצרות התאור היינו שעל ידי החכמה הוא מקצר ומצטל כח התאור מעליו, ע"כ.

In the book, *Degel Machane Efraim (Bereishith cit. loc. Vayomer)* "I heard from my sainted grandfather, may his soul rest in Eden, R. Israel the Baal Shem Tov, who quoted a saying from the *Bris Menucha* (p.p. 7b edit. Warsaw 1884) Wisdom is also called *Kivrot Hata'ava* - the burial place of lewdness. Because, when a person cleaves to wisdom all other desires disperse naturally. That's why the place is called *Kivrot Hata'ava* - the burial place of lewdness, because, through wisdom he buries and disperses the power that lewdness exercised over him."

355. עיין לקמן צחי' רות.

שחרית וקודם סעודה הוא ג"כ קודם שיתחיל האדם לעסוק בצרכי הגוף צריך תפלה להש"י בזה שיבא לידו דבר מענייני עוב"ז שהוא ח"ו נגד רלון הש"י אז הוא מבקש מהש"י שיטול ויסיר את תאוותו מזה ואף גם בדבר היתר נמלא ג"כ טוב והיפכו כי בזה יאכל האדם דבר היתר וילך אח"כ בזה ויעשה עצירה אז נגלה הדבר כי לא קבל כח הטוב שזוהו הדבר, וע"ז הוא הרחיבה שהוא תפלה להש"י שזכר דבר לא יקבל רק כח הטוב שנמלא כי נחלה הבאה לו לאדם ממקום אמר מתנה עליה שלא ירשנה, ולזה קצתו לומר פרשת הכיור קודם התפלה וקודם פרשת הקרבנות היינו שלא נתפלל רק על מה שהש"י חפץ, עכ"ל.

An important general rule in the Sefer Yetzira is that Water hints at Desire and Longing. Because the desires themselves are like water which cleanses as it passes over and through a person; desires too can purify a person provided the person does not grasp or try to hold onto them as personal possessions. This is the meaning of Divestment of Partiality, and Wiping the Hands. For if a person does not dry his hands after washing them they will tend to get dirty much faster than they would if they were dry. Because dampness makes hands easier to soil and spoil. There is another point worth noting in the Midrash. Our sages teach that there were women who gave birth to twins etc. and some to 600,000 at one go. There is a similar Midrash (Cant. Rabba 4:2) "Rebbe sat and taught, but his audience slumbered. He tried waking them, saying, 'A single woman in Egypt had 600,000 children in one belly.' There was one student there named R. Yishmael b. R Yosi who asked, 'Who could that be referring to?' Rebbe said, 'Jocheved, it was she who gave birth to Moses who was the equivalent of 600,000 souls of all Israel.'" Now, the Mirrors of Hosts the women brought to the opening of the tent hints at Moses who could be seen in the mirror that Amram and Jocheved peered into, with the *Kavana* - Intention to conceive Moses, who was the equivalent of the entire 600,000 Israelites who were later counted in the census. And so, God assured Moses, even if the *Cohen* - Priests were to look into the mirrors while sanctifying themselves from the Copper Laver before performing their Temple Service and catch a glimpse of all the lust and desire still present in the copper from the original mirrors, no harm would befall them. On the contrary, this, precisely, is the fixing that Jocheved performed, wherein she repaired some of the damage caused by Adam's sin and his subsequent loss of intimacy with Eve, for, as was mentioned previously, (Ch. III Mishna 4 cit. loc In the Year) Adam separated from Eve for 130 years, during which he gave birth to demons and goblins.

והנה כלל גדול בצספר ילירה כי המים מרמזים לתאווה ותשוקה. שהתאוות עלמם הם מים שיכולים לעבור את האדם עם ישתמש צם לנקיון ולא יאחזו בהם ח"ו כקנין הגוף, צחי' סילוק נגיעה וניגוז ידי. כי עם לא יגבז ידיו היטב מן הרטיבות עוד ילובלכו יותר כי נכשרים על ידי המים לקבל עומאה וזוהמא יתירה. ועוד הערה אחת צמדרש, רבותינו אומרים יש מבן יולדות שנים צבת אחת וכו' וי"א ששים רבוא דכתיב ישראל המים וכו', וכן איתא צמדרש (שיר השירים רבה ד' צ') רבי היה יושב ודורש ונתנמנס הליבור צקש לעוררן אמר ילדה אשה אחת צמלרים ששים רבוא צכרם אחת והיה שם תלמיד אחד ורבי ישמעאל צרבי יוסי שמו אמר ליה מאן הוה כך אמר ליה זו יוכצד שילדה את משה ששקול כנגד ששים רבוא שהם כל ישראל וכו' עיי"ש. ומראות הצבאות שהציאו פתח האהל מרמז למשה עלמו שהיה צמראה שהציטו צו עמרם ויוכצד צכוונה להוליד למשה שהוא צעלמו צחי' ששים רבוא לצבאות דייקא. ואמר לו הקצ"ה שאפילו אם יציעו הכהנים שמקדשים ידיהם ורגליהם קודם העבודה ויראו כל התאוה והחשק הוה שיעוד רשום צמראות הכיור וכו' לא יזיק להם. אדרבה זו היא התיקון שתקנה צו יוכצד את חטאו של אדם הראשון שפירש מחוה כל אותם ק"ל שנה והוליד רוחין וכו'.

We read in the Midrash (Gen. Rabba 23:5) "It is written, (Gen 4:25) 'And Adam again knew his wife.' this teaches that Adam had extra lust added to his lust. In the past when he wasn't was looking at her he had no lust, now whether looking at her or not, he had lust. R. Aba b. Yudan in the name of R. Acha said, 'It is a hint to the sailors and long distance travellers, so that they remember their homes and return there.'" After being separated from Eve for 130 years, sitting in a river and giving birth to demons, etc., Adam was no longer capable of going back to her, to woo and remarry and be

intimate with Eve, because he was so changed and damaged by his long separation. And just as there is the concept of natural and unnatural sex for a woman, so, similarly there is natural and unnatural sex for a man. There is sexual lust which comes from the body, naturally from a man's limbs, his endocrinal system and his proximity to a woman, a product of his body's health and fitness. As Maimonides (*Yad, Deoth* 4:19) writes, "A man should take care in this matter if he wishes to live a good life. He should not have sexual relations except that his body is in the right state to do so, when it is healthiest and strongest; when his sexual arousal persists whether he pays attention to it or turns his mind to other matters, when his limbs below his loins all feel heavy, when he can feel heaviness and pressure in his scrotum and his body temperature rises. Then is the proper time for sex, and the man owes it to his continued good health to take care of his body's need." But there exists another and unnatural sexuality, it is an arousal that springs from the mind, from sexual fantasy and the imagination. It goes from the mind to the rest of the body, forcing the endocrinal system to collude in physical arousal. This, second type of sexuality is the result of Adam's separation from Eve and his splitting of the sex act from the intimacy, human interaction and dialogue over a period of 130 years. It is the opposite of *Simcha* - Joy, for he who dwells without intimacy dwells without joy. It is sex without mirth or levity. Not only did Adam pollute and corrupt his capability for intimacy, but he then returned after 130 of separation, with his new-found capability, and gave it to Eve. He gave her his experience and made her a receptacle for his sexual fantasies and the arousal he found elsewhere. It is no wonder it is recorded in the Torah that this epoch was also the time Idolatry was invented as a substitution for the worship of God, as it is written in the very next verse, (Gen. 4:26) "And Seth, he also gave birth to a son he name Enosh. That's when people began to call on other gods." For Seth was born with the same proclivity Adam showed. The word - גַּם - *Gam* - Also, always comes to teach us something added. Seth also had lust added to his lust, he had the faculty of fantasy built into his system from the outset. So he found it easy to objectify God and his relationship to the divine. To see God as the product of his imagination rather than the begetter of it. This is what Jocheved came to fix. Through use of the Mirrors of Hosts, as was taught above, she showed Amram how to simultaneously look at her and at himself. She said, 'See with your own eyes we are one, together, not distinct entities but part of a single, matched, pair of souls in union. Don't allow that separation to come between us again and damage our intimacy, don't allow your mind to arouse your body, make sure it is a body experience.' This is the meaning of the verse, (Deut. 4:9) "Only, guard yourself, and protect your soul exceedingly, lest you forget the things your eyes have seen." A person has to take custody of those things he sees; to own them and not to allow himself to be led astray by the power of his fantasy and imagination that can damage his capacity for holy intimacy. This is how he guards his soul from harm.

ואיתא במדרש (בראשית רבה כ"ג ה') כתיב (בראשית ד' כ"ה) וידע אדם עוד את אשתו נתוסף לו תאוה על תאוהו לשעבר אם לא היה רואה לא היה מתאוה עכשיו צין רואה צין שאינו רואה הוא מתאוה רבי אבא בר יודן בשם רבי אחא רמז למפרשי ימים שיהיו מזכרים את צתיהם וצאים, ע"כ. אחר ק"ל שנה שפירש אדם מחוה אשתו ויש צננה והוליד רוחין וכו', כבר לא היה אפשר לו לאדם לחזור לפקוד את אשתו ולהיות אללה כי כבר השתנה טבעו לגמרי. וכמו שיש באשה צחי' כדרכה וצחי' שלא כדרכה כן יש באיש שתי צחי' הללו. יש תאוה שצאה לו בדרך טבעי מתוך איצוריו כמו שמבואר בדברי הרמב"ם (יד החזקה - הלכות דעות ד' י"ט) לריך אדם להזכר בדבר זה אם רצה לחיות בטובה ולא יבעול אלא כשימלא גופו בריח וחזק ביותר והוא מתקשה הרבה שלא לדעתו ומסוה עלמו לדבר אחר והקישויו צו כשהיה וימלא כווד ממתניו ולמטה וכאלו חוטי הביצים נמשכים וצשרו חס זה לריך לבעול ורפואה לו שיבעול ע"כ. ויש תאוה שצאה לו שלא בדרך הטבע, והוא תאוה שצא לו מתוך הרהוריו דווקא, שירד מן המחשבה שצמוח אל הגוף, והאברים נמשכים אחר המחשבה, וזו היא הזוכמה הצסיסי שצא לו לאדם הראשון על ידי פרישתו מחוה ק"ל שנה, והיא היפך השמחה כיון שדר צלי שמחה. ולא די צזה שטימא את עלמו צק"ל שנה כנ"ל אלא שאחר כל זה צא וטימא את אשתו במחשבותיו והירהוריו וצרונות שצאו

לו צלצול המוח ממקום אחר. ודייקא צאותו תקופה פרצה עבודת הככבים ומזלות צעולם דכתיב (בראשית ד' כ"ו) ולשת גם הוא ילד בן ויקרא את שמו חנוש אז הוחל לקרא בשם ה' וגו'. כלומר שגם לשת היה אותו צחי', כי אחין וגמין רבוין הן, דהיינו אותו תאוה שנתוסף לו לאדם נתוסף לו לשת, לכן היה צניקל לו לחשב מחשבת פיגול דהיינו עבודה שהיא חוץ לתחום וחוץ לזמן. ועל זה זאת יוכבד על התיקון, על ידי מראות הכצאות כמוצא צמדרש לעיל. שאמרה אל עמרם הסתכל עלי צמראה וגם תראה את עלמך יחד עמי, ותראה צעיניך שנינו יחד כאחד המאוחד ולא כאישים נפרדים, ולא יהיה לך עוד תאוה אחת צמוח ואחת צגוף, כד"א (דברים ד' ט') רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך וגו'. שישמור ראיתו ולא יליית למחשבתו כלל וצזכ יזכה לשמור את נפשו, ודו"ק.

Jocheved thus opens the pathway between *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness.

וזו היא הגתיב בין חכמה לחסד. (ועיין לעיל פרק ג' משנה ד' ד"ה צגנה)

Mishna 7

He enthroned the letter - ג - *Gimel* and tied it a crown, combining them with one another and forming Sun in *Olam* - World, Monday in *Shana* - Year, and Right Nostril in *Nefesh* - Soul.

משנה ז'

³⁵⁶המליך אות גמ"ל וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו ³⁵⁸חמה בעולם, ³⁵⁹ושני בשבת בשנה, ואף ימין בנפש.

³⁵⁶. המליך אות ג': זו הגתיב שבין חכמה לחסד. צחי' יוכבד חס משה ואהרן שתקנה ק"ל שנה שפירש אדם הראשון מחוה אשתו והוליד אדם ששים רבוא לילין ושדים (עירצין י"ח:), צגסג הוא צשר הוא משה כדאיתא צשילבי חולין (קל"ט:). והולידה יוכבד ששים ריבוא חסדים צכרם אחד צחי' יש מאין. וכוד ימין היא סוד העצר, לכן תקנה את העצר מ"ה שהיה צבר, כד"א (קהלת א' ט') "מה "שהיה "הוא שיהיה ר"ת משה, כמוצא צתיקו"ז (תיקון ס"ט קיא):.

Enthroned the letter Gimel: This is the pathway between *Chokhma* - Wisdom and *Hesed* - Lovingkindness, the levels of Jocheved - mother of Moses and Aaron - who fixed the 139 years of separation between Adam and Eve, during which time Adam gave birth to 600,000 souls without real lives or souls or bodies (Eruvin 18b). In the Talmud, (Chulin 139b) we read, "Where is there a hint to Moses in the Torah? It is written, (Gen 6:3) "And God said: My spirit shall not remain in man for ever, - בשגם - *Beshagom* - Because He Is Also flesh, and his days shall be a hundred and twenty years." The word בשגם - *Beshagom* - Because He Is Also, has the *Gematria* - Numerical value of the word - משה - Moses. Jocheved gave birth to 600,000 *Heseds* - Lovingkindnesses in one go, at the level of *Creatio ex Nihilo* - Something from Nothing. This right side of the Tree of Life refers to the past, that's why she fixed the past. As we learn in the Tikunei Zohar (Tikun 69, 111b) It is written, (Eccl. 1:9) - מה שהיה הוא שיהיה - *Mah Shebaya Hu* *Sheyihye* - "That which has been is that which will be." The Hebrew acrostic of the first three words - *Mah Shebaya Hu* - spells the word - מ"ש"ה - *Moshe* - Moses.

³⁵⁷. אות גמ"ל: ע"פ המדרש (פרקי דרבי אליעזר בראשית י"ג) מה עשה סמאל לקח כח שלו וירד וראה כל הצריות שצרא הצ"ה צעולמו ולא מלא צבהם חכם להרע כנחש שני והנחש היה ערום והיה דמותו כמין גמל ועלה ורכב עליו, עכ"ל. וכן איתא צשלהי ספר הצהיר (פרק ר') ירד [סמאל] עם כל חיילותיו וציקש לו צארץ חצר כמותו, ומלא הנחש, והיה לו דמות גמל ורכב עליו, והלך לו אל האשה וכו'. (ועיין לעיל צפתיחה לפרק צ') וצאת יוכבד לתקן הקלקול שגרם הנחש צחי' גמ"ל.

Letter Gimel: we read in the Midrash (*Pirkei D'Rebbe Eliezer Bereishith* 12, also The Bahir 200) "What did Samael do? he took his entire sect and went down. He saw that among all the creatures God created in the world, none was as ready for evil as the serpent, as it is written, (Gen. 3:1) "And the serpent was more crafty than any other beasts of the field." His shape was that of a - גמל - *Gamal* - Camel upon which he rode." Jocheved fixes the Gimel with her guile.

³⁵⁸. חמה בעולם: איתא (זוה"ק חלק א' ר"ג:): (מלאכי ג' כ') וזרחה לכם יראי שמי שמש נדקה ומרפא צכנפיה, תא חזי זמין קצ"ה לאנהרא לון לישראל, ההוא שמשא דגניז קצ"ה מיומא דאתצרי עלמא, (דגנז קצ"ה) מקמי רשיעי דעלמא, כמה דכתיב (איוב ל"ח ט"ו) וימנע מרשעים אורם, וההוא נהורא גניז ליה קצ"ה, דכד נפק צקדמיתא הוה נהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא, כיון דאסתכל צדריה דאנוש וצדריה דמבול וצדריה דהפלגה וצכל אינון חייביא, גניז ליה להבוא נהורא. כיון דאתא יעקב ואתצב צבהוא מונא צברצא דעשו, ואכיש ליה צירכא דיליה

והוה נכי, כדין מה כתיב (בראשית ל"ב ל"ג) ויזרח לו השמש, מאן שמש, הוה שמשא דגניז, בגין דחית ציה אסותא לאתסאה ליה מארכובתיה, ולצחר אחסי צהוהא שמשא, דכתיב (שם ל"ג י"ח) ויצא יעקב שלם, שלם בגופיה דאחסי. ועל דא זמין קצ"ה לגלאה הוה שמשא ולאנהרא ליה לישראל, דכתיב וזרחה לכם יראי שמי שמש לדקה, מאי שמש לדקה, דא שמשא דיעקב דאחסי ציה, ומרפא צנפיה, דצהוהא שמשא יחסון כלהו, בגין דהא צזמנא דיקומון ישראל מעפרא כמה חגריין וכמה סומין יהון צהון, וכדין קצ"ה ינהיר לון הוה שמשא לאתסאה צה, דכתיב ומרפא צנפיה, וכדין יתנהיר הוה שמשא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, ולישראל יהא אסותא, ועמין עטכו"ס ציה יחוקדון, אזל לישראל מה כתיב (ישעיה ג"ח ח') אז יבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה תלמח והלך לפניך לדרך כבוד יהו"ה יאספק, ע"כ. ומוכח שיסוד השמש היא לרפאות את העזר.

Sun in *Olam* - Universe: We learn in the Zohar, (Vol. I. 203b) "It is written, (Mal. 3:20) "But to you who fear My Name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings. You will go out, and leap like calves of the stall." Come and see what light God has prepared to shine for the Jewish People, that very sun which God hid on the day the world was created, to prevent the wicked from enjoying its light. As it is written, (Job 38:15) "Wicked people are deprived of their light," for that is the light God hid. When Light first was created it shone from one end of the world to the other. But, as God looked into the future and saw the generation of Enosh, the generation of the Flood and the generation of the Tower of Babel, and all those sinners, He hid that light. Then Jacob came into the world and struggled with that great Angel of Esau who smote him on his thigh and damaged it, so that Jacob was limping. What does the text say immediately afterwards, (Gen. 33:18) "And the sun shone for him." What sun was that? It was the hidden sun, because it is the sun which heals to cure Jacob of his infirmity. So, he was healed by that sunshine, as it is written, (ibid. 33:18) "And Jacob arrived - שלם - *Shalem* - Whole. He was whole in body, because he was healed. This is the sunshine God has prepared for the Jewish People, as it is written, (Mal. 3:20) "But to you who fear My Name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings, etc." What is meant by the expression 'sun of righteousness'? This is the sunshine which healed Jacob; that heals with its wings, for it has the power to heal all ills. For it will be necessary, when the Jewish People rise from the dust, how many halt and lame, how many blind will there be among them. So, God will cause the sun to shine upon them to heal them; while idol worshippers will be burned by the same sun. But for the Jews, it will be as it is written, (Isai. 58:8) "Then your light will break through like the dawn, and you will heal quickly. Your righteousness will go ahead of you, and the glory of God will gather you." From this reading in the Zohar it is apparent that the purpose of the Sun is to heal the past.

359. שני בשבת בשנה: חמה צחי' חוס בצאה מן האור ולא האור עלמה.

Monday in *Shana* - Year: The sun is heat and fire producing light. But the sun is not itself the Light. This is why it is second and not first.

Preface to Mishna 8

Next is the letter - **ד** - *Dalet* whose position is on the pathway between the Sephirot of *Binah* - Understanding, and *Gevurah* - Might. This is where Ruth the Moabite is situated. In the writings of the Ari we read, (*Sha'ar Hap'sukim - Vayera*) 'All the holy souls born to the royal House of David, all the way to the Messiah, were already included within Ruth, as is well known. They were mixed together with the *Klippoth* - Husks, and were not sorted, selected, purified and assayed until Ruth became a Jewess. She contained them all.' We can understand how souls became caught up in the *Klippoth* - Husks with the sin of Adam, but first we will have to understand the meaning of death in general. There is a well known teaching from the rebbe, Reb Simcha Bunim of P'shischa concerning the greatness of Adam before the Fall. (*Kol Simcha - B'reishith*) 'Before the sin Adam was in a state of the deepest meditation all the time, at every moment, there was utter unity within his *Nefesh* - Mind and *Chokhma* - Wisdom, as all parts of his mind alike were wrapped in contemplation of God's Wisdom. And thus, Adam had no knowledge, for all of his consciousness was wrapped in contemplation of God's wisdom all the time.' In the book *Ramatayim Tzofim* (Rabba 3:10) The rebbe R. Bunim's student explains his teacher's words. "Because, before his sin Adam was so caught up in his perception of Godliness, he was not aware of himself as a thinker or perceiver. This was a continuous state for Adam, and his entire life; his senses and all his awareness was focused and wrapped incessantly. And this is the goal for every *Tzadik* - Saint, to be so focused, even if only for a short moment. And this state is really a state of being in the *Ain* - Nothing from which Adam fell after he sinned. He became aware of his own perception. This is the meaning of God's saying, (Gen 3:22) 'Behold man has become like one of us,' because prior to his sinning, Adam had been at the level of 'one of us,' not merely 'like one of us.' For now Adam was, in a sense, split into two; conscious and aware of consciousness.' Adam before the sin did not know that he knew, nor was he aware that there exists such a thing as knowing; there is such a feeling as the state of 'knowing'. Because Adam was still included within the original Sephira of *Chokhma* - Wisdom at the level of *Ain* - Nothing, at the level of (Job 23:13) "He is in one," (see Ch. I Mishna 5 cit. loc. Is in them, Zohar Vol. III. 81a). After sinning Adam could not avoid being aware of his awareness and knowing what he knew. He went from being totally integrated and unified to having a split in his awareness, now he could only be 'like one of us' and not 'one of us'. And, the Rebbe, Reb Bunim continues, "The verse continues, "now, lest he stretch out his hand and eat also from the Tree of Life." What this means is that now Adam is conscious of Life as something added, something 'also', secondary to consciousness of awareness and knowledge. His primary consciousness is not of being alive, but of thinking. Now, should Adam live forever he will never, ever return to that state of *Ain* - Nothing, where, "He is in one," which is to say, he will never again reach the state of awareness of God without awareness of self dragging at his consciousness. For so long as a person knows that he is in a state of *Da'at* - Knowing; that he is an active intelligence he cannot reach the state described in Mishna 9, (the level of Tamar) where he allows his body to ignore his intellect altogether. As we read in the *Mei Hashiloach* (Appendix - *Emor*) "Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts? On the other hand, what a person does with his natural inclination, his instincts, is being done with the power that God put in him. This is where Ben Zoma made his mistake, in perceiving a big gap between them [the water above and the water below Heaven]. So, in the future when God demonstrates how everything that happened came from Him, it will be apparent that there never was a separation between the waters above and the waters below." (see above, Ch. III. preface to Mishna 5 cit. loc. See *Mei*) After Adam's sin - **ענג** - *Oneg* - Pleasure and - **נגע** - *Nega* - Plague have become inseparable and cannot always be distinguished from one another. Because a person always knows that he is experiencing pleasure when in contemplation of God's Oneness, and that damages the experience itself very

drastically. He never reaches the level of *Ain* - Nothingness, to forget himself and his sensations of pleasure, and when a person is aware of his own sensations then there is still a 'firmament' separating upper waters from lower waters. And so long as a person experiences himself as an individual, a creature alone and unique, he has not achieved the level of *Ain* - Nothingness. And this is what is Evil about the Tree of Knowledge of Good and Evil, which makes it impossible to ever completely distinguish among and separate Good from Evil without physical death being involved somehow. So, death is the fixing of the consequence of eating of the Tree of Knowledge and not a punishment. For it is only through the experience of dying that one is able to return to the experience of the Oneness. But when the Messiah comes the world will be filled with knowledge as the water covers the sea (Isa. 11:9), meaning, the spreading outwards of *Da'at* - Knowing will happen in a way that does not increase the damage. And this is the meaning of the Talmudic dictum (Rosh Hashana 25a) 'David King of Israel Lives and Exists.' Because David does not have anything of Adam's sin in him; his life is a fixing of Adam's sin. And so, the Messiah scion of the House of David contains within himself both levels at the same time, for he will have reached the level of *Ain* - Nothingness, and will be able to connect Heaven and Earth without a break. In the Midrash we learn, (Gen. Rabba 10:9) 'R. Shmuel b. Yitzchak said, the verse says (Gen 1:31) "God saw all that He had made, and behold, it was very good." Now, 'behold it was good,' refers to the Angel of Life, while 'behold it was very good,' refers to the Angel of Death.' With this Midrash we can understand what Boaz told Ruth (Ruth 3:13) "Remain this night, and when morning comes, if he will redeem you, good; he will redeem. But if he does not wish to redeem you, then redeem you will I, God Lives." Boaz could simply have said, 'If he redeems you, good,' why add the phrase, 'he will redeem'? Boaz understood that the affair of Ruth was something that stood at a fulcrum and pivotal point upon which the future of the whole world would turn. He knew that Ruth the Moabite contained within her all the souls and holy sparks that have the power and ability to fix the world until death is swallowed forever (Isa. 25:8), and this explains the phrase, 'If he will redeem you, good; he will redeem,' meaning, If my brother Ploni Almoni will redeem you, he will only be able to redeem the Good representing the Angel of Good. He does not have to power to redeem the Very Good, the Angel of Death, because this belongs at the level of - *אנכי חי יהוה* - *Anochi Chai YHVH* - I, God Lives. All this greatness comes to the Kings of the House of David because they are descended from Ruth the Moabite.

פתיחה למשנה ח'

ואח"כ אות דל"ת ומקומה בנתיב אשר בין ספירת צינה לספירת גבורה, וזאת צחי' רות המואביה, והנה איתא בכתבי האריז"ל (שער הפסוקים, פרשת וירא) כל הנשמות הקדושות של מלכות צית דוד, עד המשיח, כלם היו כלולות צרות כנודע, וכולם נתערבו בקליפות, ולא נתבררו משם, עד שתגייירה רות, וזה היו כלולות כלם ע"כ. ונ"ל לבאר קצת ענין זה ואיך נתערבו הנשמות בקליפה בחטאו של אדם הראשון אצאר קודם ענין המיתה בכלל. ידועים הם דברי הר"ר שמחה צונים מפרשיהם צענין גדלות אדם הראשון קודם החטא, וז"ל³⁶⁰ ומקודם החטא היה אדם מתצונן בכל עת ובכל רגע.

360. בספי' קול שמחה - פרשת בראשית (ד"ה ה' הן האדם היה כאחד ממנו וכו' ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, בראשית ג' כ"ג) האור החיים הקשה, למה לא אכל אדם תחילה מעץ החיים. ועוד, מה לשון גם, וכמה דקדוקים. אכן נראה לפרש, כי הנה עיקר בריאת כל העולמות הוא האדם. שהבורא ברא את העולם בחמתו וברא גם כן אדם שיתצונן האדם במעשה הבורא ויראה גודל חמתו לאין שיעור ולאין ערך, וישבח ויפאר וירומם וינשא למי שברא כל אלה. ומקודם החטא היה אדם מתצונן בכל עת ובכל רגע. והיא החיידות החכמה בנפש, שכל חלקי הנפש היו מתצוננים בחכמת השם יתעלה. ונמצא, שגם ידיעה לא היה לו. כי כל עלמות הנפש היה מלוכב בהתצוננות הזו בכל עת ורגע. אכן אחר החטא, אף שאדם יכול להתצונן לפעמים בגדולת השם, אין זה בתמידות. ומוכרח שיביח לו ידיעה מזה התצוננה שהוא יודע שהוא מתצונן. וזה פירוש, הן האדם היה כאחד ממנו, ראונו לומר, כאחד צפני עלמו שהוא יודע מההתצוננות הזו. ועתה פן ישלח ידו ואכל גם מעץ החיים. פירוש, עץ החיים הוא הטפל אליו, ואכל, היינו גשמיות (וחי לעולם) - היינו רוחניות). ויהי התערבות טוב צרע שלא יפרד לעולם. ודברים אלו עמוקים ואי אפשר לפרש יותר, ע"כ.

In the book, *Kol Simcha - B'reishith 3:24* (cit.loc. *Hen Hadam*) we read, "The *Ohr Hachayim* on the Torah asks the

והיא התייחדות החכמה בנפש, שכל חלקי הנפש היו מתבוננים בחכמת השם יתעלה. וגמלא, שגם ידיעה לא היה לו. כי כל עלמות הנפש היה מלווה בהתבוננות הזה בכל עת ורגע, עכ"ל. וצספ' רמתיים לופים³⁶¹ מסביר דבריו קלת וז"ל לפי שקודם החטא היה תמיד דבוק בהשגת אלקות כ"כ, עד שלא היה יודע ומרגיש שהוא המחשב ומשיג. והיה זה צלי הפסק כלל, וכל חיותו וחושיו היה מלווה בזה תמיד צלי הפסק. וכל עבודת הלדיקים להגיע לזה המדרגה עכ"פ איזהו זמן. וגמלא, זה המדרגה היה באמת מדת 'אין'. ואחר החטא נפל מזה, והרגיש שהוא משיג. וזה פירוש 'כאחד ממנו', כי מקודם היה אחד ממש ועתה נעשה כשנים, עכ"ל. והענין הוא שאדם הראשון קודם החטא לא היה יודע שהוא יודע ושיש מושג של ידיעה ושאינו לדעת כלל, כי היה עוד נכלל בחכמה עילאה בחי' אין, בחי' והוא באחד דייקא. ואחר החטא היה מוכרח שיהיה לו ידיעה מזה התבונה שהוא יודע שהוא מתבונן, בחי' והיה כאחד דייקא צכ"ף הדמיון. וזה שאמר הר"ר צונים פי' ועתה פן ישלח ידו ואלו גס מעץ החיים. פירוש, עץ החיים הוא הטפל אליו עכ"ל, שתיבה הרוחניות לעולם רק בחי' גס, לשון הטפל, ולא העיקר, וצאם יחיה האדם לעולם לא יחזור אף פעם לאותו מדרגה של 'אין' שהוא באחד, בחי' התבוננות צלי בחי' ישות ועלמות. כי צאם יודע האדם שהוא צדעת בחי' שכל המשכיל, אז אי אפשר לו לצא למדרגה זו שיבואר לקמן (משנה ט' צבחי' תמר) שחסור ממנו לגמרי בחי' השכל, כדברי המי השילוח (גליון פרשת אמור) וז"ל כי באמת מה האדם ומה יוכל לפעול בשכלו אבל מה שיעשה בצבצו זה הוא כה' אשר בו. וזה אשר השיג בן זומא הבדל גדול, ובאמת לעתיד כאשר יצרר ה' כי הכל מאתו יתראה מפורש כי לא הופסק דבר בין מים עליונים למים תחתונים, עכ"פ עיי"ש (ועיין לעיל פרק ג' פתיחה למשנה ה'). כי אחר החטא נשלבו השתי בחי' ענג ונגע צבת אחת, ואי אפשר להפרידן או להבחין ציניהם. כי לעולם יבין יודע האדם שהוא צתענוג בהתבוננותו באחדותו ית' ויזיק לו הידיעה בהיא מאוד מאוד, ואף פעם לו יגיעה למדרגת 'אין' לשכוח מעלמו ותענוגיו, וכשהאדם יודע מתענוגיו שמתענג בו אז עוד יש רקיע מצדיל בין מים עליונים למים תחתונים. וכשיש עלמות האדם, כשיודע שהוא צעלמו נמלא צמליאות אז לא הגיע למדרגת 'אין',

following: Why did Adam not eat first of the Tree of Life? Another question he asks is: why does the text (Gen. 3:6) say - גם - Gam - Also, in describing how Adam also ate of the tree? And other points of exegesis. It seems the explanation is thus: The chief purpose in Creation of all worlds was the creation of Humankind. God fashioned the world in His wisdom and also created man so that man be able to contemplate God's works, so that man would be able to see all God's wisdom without end and without boundary. So that man be able to sing the praises and laud the achievements of the Creator of All. And so it was, prior to Adam's sin, he was in a state of constant appreciation of God, in communion with all of God's creation, in perfect harmony and resonance without a break or slip. Adam was aware through his own body all of all the splendors of Creation, so that his *Chokhma* - Wisdom was one with his Mind, meaning that Adam's mind was completely and totally in appreciation of God's work. So much so, that Adam did not know that he had knowledge of God, he was unaware of his own awarenesses, because all of his consciousness and awareness was focused in God and not in himself. After the sin, however, although man is still capable of reaching a state of contemplation and awareness of God's greatness, it can no longer be of any duration. A person is forced to be aware of his awareness, to know what he is thinking and how he understands things. He cannot escape knowing what he knows. This is the meaning of the phrase, "now man has become like one of us!" meaning he has now become a separate 'one' from us (- ממנו - *Mimenu* - From Us), because he has become self aware and can no longer be in awareness of God. The verse continues, "now, lest he stretch out his hand and eat - גם - Gam - Also from the 'Tree of Life.'" What this means is that now Adam is conscious of Life as something added, something 'also', secondary to consciousness of awareness and knowledge. His primary consciousness is not of being alive, but of thinking. Now, lest he eat, meaning the physical aspects of it, and live forever, meaning the spiritual aspects of it. And there will be a mixture of Good and Evil that will never ever be able to be separated and sorted.

This teaching is very deep and cannot be explained in greater detail. Understand.'

361. צספ' רמתיים לופים (צ"ר פרק ג' אות י') וז"ל הענין, כמו ששמעתי מאדמו"ר זי"ע על הפסוק הן האדם היה כאחד ממנו כו'. לפי שקודם החטא היה תמיד דבוק בהשגת אלקות כ"כ, עד שלא היה יודע ומרגיש שהוא המחשב ומשיג. והיה זה צלי הפסק כלל, וכל חיותו וחושיו היה מלווה בזה תמיד צלי הפסק. וכל עבודת הלדיקים להגיע לזה המדרגה עכ"פ איזהו זמן. וגמלא, זה המדרגה היה באמת מדת 'אין'. ואחר החטא נפל מזה, והרגיש שהוא משיג. וזה פירוש 'כאחד ממנו', כי מקודם היה אחד ממש ועתה נעשה כשנים. ולשון 'ממנו' הוא לשון מעלמו. כמ"ש מזיל עני מחזק ממנו, וכמ"ש חז"ל (בוטב פ"ז) על הפסוק כי חזק הוא ממנו - מעלמו. כי אמרו אין צב"ב יכול להוילא כליו. ויאכל, היינו גשמיות. וחי לעולם' היינו רוחניות. ויהיה תערובות טוב ורע. ומשיח יהיה צמדריגה הג"ל, כמו קודם החטא. וזה פירוש שם, אדם קודם החטא, היינו לשון רעיון ומחשבה. והנה צקבלת מהבזיל הכל וצב"ש" היפוך מזה. וכל הלדיקים אינם יכולים להיות צשני המדרגות יחד, אף משיח יהיה לו שני המדרגות צלתי הפסק רגע, שהוא מדת 'אין'. ויהי מחבר עולם התחתון לעולם העליון צלי הפסק, עד כאן דבריו הקדושים. ולעוה"צ יהיה כל הלדיקים צבחינה זו. ודהמע"ה שיהיה תיקון החטא של אדה"ר כמ"ש דוד מלך ישראל חי וקים כנ"ל, וזה להאיר פניהם צבלכה כמ"ש (סנהדרין ל"ג) וה' עמו, היינו צלי הפסק כנ"ל, ע"כ.

וזכו הרע שבטען הדעת שאי אפשר להפרד ממנו אלא צמיתת הגוף. והוי' מיתה כמו תיקון ולא עונש, כי על ידי מיתה יכול האדם לחזור להתבוננות הריא. וכשיצא משיח תמלא כל הארץ דעה וכו' שתי' התפשטות הדעת באופן שלא תזיק, וזה פי' דוד מלך ישראל חי וקים, שאין צו צחי' מיתה כלל שמתוקן חטא אדם הראשון על ידי דוד המלך, שמישח יהיה לו שני המדריגות בלתי הפסק רגע, שהוא מדת 'אין'. ויהיה מחצר עולם התחתון לעולם העליון בלי הפסק. והנה איתא במדרש (בראשית רבה ט' י') אמר רבי שמואל בר יחזקיה הנה עוז מאד זה מלאך חיים והנה עוז מאד זה מלאך המות. וזה מובן מה שאמר צועז לרות (רות ג' י"ג) והיה צבקר אס יגאלך טוב יגאל ואס לא יחפך לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהו"ה וגו'. שהיה לו לומר רק אס יגאלך יגאל וכו' למה אמר אס יגאלך טוב יגאל. כי ידע צועז שדברים עומדים ברומו של עולם, שטמונים ברות המואציה כל הנשמות והנילוות שיכולים לתקן העולם עד שיבלע המות לנצח, וזה פי' טוב יגאל שאס יגאלך פלוני עלמוני לא יגאל רק הטוב, אבל מה שטוב מאוד היינו המיתה לא יגאל שזה שייך רק לצחי' אנכי חי יהו"ה. וכל זה בא להם למלכי בית דוד מצחינתם שיירשו מרות המואציה.

It is written (Ruth 1:20) She told them, "Don't call me Naomi, call me *Mara* - Bitter, for *Shaddai* has made me very bitter, indeed." Naomi did not understand that Ruth is the *Charoseth* which comes to sweeten and balance the *Maror* - Bitter Herbs at the Passover Seder. As we read in the writings of the Ari (*Shaar Hakavanot Pesach* 3). - *מרור* - *Maror* - Bitterness, has the *Gematria* - Numerical Value of - *מות* - *Mavet* - Death, 446. - *חרוסת* - *Charoseth* has the *Gematria* - Numerical Value of - *רות חיים* - *Ruth Chayim* - Ruth & Life, 674. Because Naomi was not aware there was something so extraordinary hidden within the soul of Ruth until Ruth encountered Boaz in the Field of the Harvesters (Ruth Ch. II.), when she had an inkling of the fixing which might be brought about through their marriage, that could be the *Tikkun* - Fixing of the life and death of her husband and two sons, as it is written, (Ibid. 2:20) "Naomi said to her daughter-in-law, 'Blessed is he to God, who has not abandoned his lovingkindness with the living or the dead.'" What she did not yet know was that Ruth was going to be the fixing of all death in general.

והנה כתיב (שם א' כ') ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שדי' לי מאד וגו'. ולא הבינה נעמי כי רות היא צחי' חרוסת כמו דאיתא בכתבי האר"י³⁶² שצא להמתיק את המרירות. והנה מרו"ר בגימטריא מו"ת, חרוסת בגימטריא רות חיים. כי נעמי לא הרגישה שיש עוד מופלא כמום צנשמת רות עד שנפגשו רות וצועז בשדה הקולרים, ואז התחילה להרגיש שחובל להיות תיקון על ידי זיווגם למיתה בעלה וצנה, כד"א (רות ז' כ') ותאמר נעמי לכלתה ברוך הו' ליהו"ה אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים וגו'. אולם שחובל להיות תיקון למיתה בכלל לא הבינה.

Ruth, herself, knew full well that the real mystery of the *Maror* and *Charoseth* representing Death and Life respectively can only be understood after it has been chewed and tasted until the last of its bitter shards are turned to sweetness in the mouth. As we read in the sacred writings, (*Shaar Hakavanot - Pesach* 12) *Charoseth* symbolizes clay. Clay, as was stated above, (Ch. I. Mishna 10 cit. loc. Mud) that the verse (Gen. 3:24) which says that Adam was expelled from the Garden of Eden uses the word - *ויגרש* - *Vy'Garesh* - Divorced to mean expelled, which is similar to the verse, (Isa. 57:20) "But the wicked are like the tossing sea, For it cannot be quiet, And its waters toss up mud and clay." The verse also uses the word - *ויגרשו* - *VyiG'reshu* - Divorced, to mean toss up. For, as we read in the Talmud, (Eruvin 18b) and in the Midrash, (Gen. Rabba 24:6) and in other writings, that Adam sat in the river-water up to his nose, all those 130 years he was separated from Eve, giving birth to demons

362. שער הכוונות (דרושי הפסח דרוש ו') בא"ד, וז"ם אותיות רות שצחרוסת שהיא צחי' לאה וצ' אותיו' ס"ח שצחרוסת הנשארם בס צחי' המוחין דז"א שס הנק' חיי המלך כמנין ס"ח כמבואר בענין התפלגן שס שלשה שמות אהיה הויה אהיה. והכוונה היא להמשך החיים הנז' מן המוחין דז"א אל לאה הנק' רות כדי שיתמתקו דינים. וז"ם המרור שהיא בגימט' מו"ת שס סוד דינים המרים שבה אשר בהם נאחזים הקל"י הנק' מו"ת ולמתקה ע"י המשכת החיים הנז' שס ס"ח. וזהו טעם שצריך שירגיש טעם מרירות ואס בלעו לא יא' ידי חובתו עד שילעסו צחינו כי ע"י עחינת השיניים מתמתקים ומתדקקים כחות הדין שבה כמבואר אללנו בענין כונת האכילה ע"י ל"ב שיינים וע"ש בשער המלות פ' עקב.

and goblins, (another reading of the phrase, 'toss up mud and clay'). Because Adam's desires came from his depression and procrastination as he lived without joy, as has been explained in the previous Mishna. *Charoseth* has as its chief ingredient, apples, for, as it is written, (Cant. 8:5) "Beneath the apple tree, there I aroused you," referring to the Field of Holy Apples, one of the Names for the *Shechina* - Dwelling Presence.

אכן רות צעלמה ידעה והצינה שסוד החרוסת והמרור צחי' החיים והמות היא שדווקא על ידי לעיסת המרור וטעימת טעמו אפשר להביאו להמתיקות הנמצא בו, כדאיתא בכתבים³⁶³. כי חרוסת זכר לטיט³⁶⁴. וטיט היינו התקררות כמו שפירשנו לעיל צפרק א' משנה י' (ד"ה רפש וטיט) שמה שכתב חלל אדה"ר ויגרש וגו' הוא דומה לפסוק (ישעיה כ"ז כ') ויגרשו מימיו רפש וטיט. כי גרושת אדה"ר עשה רפש וטיט כמו דאיתא בש"ס (עירובין י"ח:) וצמדרש (בראשית רבה כ"ד ו') וצספרים שאדה"ר ישב צנהר עד חוטמו כל אותן ק"ל שנה שפריש מחוה והוליד רוחין וליגין צחי' רפש וטיט, שבאו לו

363. שער הכוונות (דרושי הפסח דרוש י"ב) מרור כורך ויתצאר עמם ענין החרוסת. דע כי הזוג הנעש' צליל פסח הוא עם רחל ואין זוג עם לאה צליל ז'. עוד מלאתי כתוב לזולתי וז"ל וסוד החרוסת רמז לטיט סוד לאה ואנו לריכין למתק דיניה ובה טיט היו"ד שבאמצע נדרש לפניו ולאחריו ט"י ו"ט והוא מילוי מ"ה שהוא צגי' י"ט והוא צגימי' חו"ה וצ"פ י"ט הם לאה ורחל ואין זוג עם לאה צליל זה ועכ"ז אנו לריכין להמתיק את הדינין שצב ג"כ זה נעשה ע"י טיבול המרור בחרוסת ומלת חרוסת הוא חיבור רו"ת ס"ח ורות הוא צחינת לאה להיות כי שם אדני' צמילואו תרע"א וכשהסיר פשוטו שהוא ס"ה מנין אדני לרחל ישאר מילוי שהוא רו"ת אל לאה ושתי אותיות ס"ה הם המוחין של ז"א ובה ג' שמות אהי"ה יכו"ה אהי"ה העולים צגי' ס"ח כמנין חיים הממתקין את דיני לאה הנק' רו"ת וזהו חרוסת רו"ת ס"ח. וז"ס המרור שהוא צגי' מות ולכן לריך למתק את המרור ואת רו"ת הנז' באותיות ס"ח שהם חיים הנז' שהם מוחין של ז"א. וצכורך נכנס פנימיות ת"ת דאזא שהוא מ"ה צ"ן צדעת דז"א גדלות צ' והוא ה' ציור ג' וי"ן, ע"כ.

(*Sba'ar Hakavanot Drushei Pesach 12*) Maror and Koraich, which will also include an explanation of Charoseth. Note; The *Zivug* - Coupling which happens on Seder Night is with Rachel; there is no *Zivug* - Coupling with Leah on this night. Furthermore, I have found in the writings of others, The secret of Charoseth which hints at clay is the secret of Leah. We have to sweeten her bitter judgments. The word - *טיט* - *Tit* - Clay has a - י - *Yod* in the middle. It can be read in either direction, forwards or backwards, - ט"י - or - י"ט - which has the *Gematria* - Numerical Value of 19. The inside of the Name of 45 is also 19. The *Gematria* - Numerical value of - חוה - *Chava* - Eve is 19. Twice - י"ט - equals Leah & Rachel, (36 +238). There is no *Zivug* - Coupling with Leah on Seder Night nevertheless we are obligated to sweeten her rigorous judgments within her. This is done by dipping the *Maror* - Bitter Herbs into Charoseth. The word - *חרוסת* - Charoseth is the joining of two other words, - *רות* - *Ruth*, and - *סח* - *Sach*. Ruth represents that aspect of Leah for the *Gematria* - Numerical Value of - אדני' - ADONA'I when written out in full is 671, - אל"ף דל"ת נו"ך - *Ale"ף Dale"t Nu"n Yo"d*. When you remove the primal letters, - אדני' - which equal 65, (which belong to Rachel), the remainder which equals 605 the *Gematria* - Numerical Value of - רו"ת - Ruth belong to Leah. The two letters - ס"ח - *Sach* - represent the *Mochin* - Minds of *Ze'er Anpin* - Small Faces, they have the *Gematria* - Numerical Value of the three Names, - אהי"ה יהו"ה אהי"ה - EHY"Y, YHV"Y, EHY"Y - which together equal 68, the same as - חיים - *Chayim* - Life, which sweeten the harsh judgments of Leah, also known as Ruth. Hence we have the word - *חרוסת* - Charoseth, comprised of the two words - רו"ת ס"ח - *Ruth Sach*. This is the secret of - מרור - *Maror* - Bitter Herbs, which has the *Gematria* - Numerical Value of - מות - *Mavet* - Death. That's why the Maror must be sweetened, and so must we do to Ruth, as was mentioned, with the letters - ס"ח - *Sach* which equals - חיים - *Chayim* - Life, which are the *Mochin* - Minds of *Ze'er Anpin* - Small Faces. When we perform the ritual of Koraich, then the inside of *Tifferet* - Glory of *Abba* - Father, which are the Names of 52 and 45 enters into *Da'at* - Knowing of *Ze'er Anpin* - Small Faces which grows to twice its size, that is a large - ה - *Heb* comprised of three letter - וו - *Vavs*.

364. (פסחים קט"ז.) רבי אלעזר צרבי לדוק אומר מלואו וכו': מאי מלואו רבי לוי אומר זכר לתפוח ורבי יוחנן אומר זכר לטיט אמר אבי הלכך לריך לקבויה וריך לסמוכיה לקבויה זכר לתפוח וריך לסמוכיה זכר לטיט תניא כוותיה דרבי יוחנן תצלין זכר לתפוח חרוסת זכר לטיט אמר רבי אלעזר צרבי לדוק כך היו אומרים תגרי חרץ שצירושלים בואו ועלו לכם תצלין למלוא, ע"כ.

Talmud (Pesachim 116a) R. Elazar b. R. Tzadok says [Charoseth] is a *Mitzva* - Obligation. What Mitzva? R. Levi says, 'in memory of the Apple.' R. Jochanan says, 'in memory of the Clay.' Abayye says, 'that's why the Charoseth needs to have some tartness in memory of the apples, and some thickness in memory of the clay. We learned a proof to R. Jochanan. Spices in memory of the straw, Charoseth in memory of the Clay. R. Elazar b. R. Tzadok says, 'This is how the spice merchants of Jerusalem used to cry their wares, "Come, buy spices for the Mitzva."'

התאוות צעלצו וצעללתו שדר עלי שמחה כמוצן. וחרוסת בא מן התפוחים כד"א תחת התפוח³⁶⁵, חקל תפוחין קדישין,

It was only due to Amram's re-marriage with Jocheved (see preface to Mishna 7) beneath the apple tree, with powerful desire engendered by the mirrors, and specifically with the undoing of their divorce, which mirrored Adam and Eve's divorce from the Garden of Eden and from each other, which undid the depression and coldness that resulted from their expulsion from Eden. This is the meaning of Ruth's saying (Ruth 1: 16-17) "For where you go, I will go, and where you lodge, I will lodge. Your people shall be my people, and your God, my God. Where you die, I will die, and there I will be buried. Thus may the Lord do to me, and more, because only death parts you and me." Ruth enunciated 5 levels of connectedness to Naomi, 1.) where you go, I go. 2.) where you lodge, I lodge. 3.) your people are my people. 4.) your God is my God. 5.) where you die I die. But there exists yet a higher level where Ruth stands alone, 6.) there will I be buried. Thus may God do to me, and more, because only death parts you and me. This is the level of Ruth who remained in a state of - שמחה - *Simcha* - Joy of cleaving to God even in her death, and with this she merited her great spiritual heights at the level of Life and Death.

ודווקא על ידי עמרם שנשא את יוכבד תחת התפוח צחשק גדול, ושהחזיר את גרושתו דייקא, ותיקן צחי' ויגרשו מימיו רפש וטיט, צחי' העלצות והקרירות שצא ממנה שגרשו הקצ"ה לאדם הראשון. וזאת צחי' רות שאמרה (רות א' ט"ז - י"ח) כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלהי"ך אלהי". באשר תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה יהו"ה לי וכה יסיף כי המות יפריד ביני ובינך וגו'. שצחמשה מדרגות שהן עשר השוותה רות את עלמה לנעמי. (א. תלכי אלך ב.) תליני אלין (ג. עמך עמי ד.) ואלהי"ך אלהי". (ה. תמותי אמות. אבל למעלה מזו צמסתרים שם עומדת רות לצדה, צחי' ושם אקבר כה יעשה יהו"ה לי וכה יסיף כי המות יפריד ביני ובינך, והבן. וזו מדרגת רות שנשארה צשמחה של דביקות אפילו צמיתתה, ובזאת זכתה למדרגות גבוהות צחי' חיים ומות.

Mishna 8

He enthroned the letter - ד - *Dalet* and tied it a crown, combining them with one another and forming Mars in *Olam* - World, Wednesday in *Shana* - Year, and Left Eye in *Nefesh* - Soul.

משנה ח'

³⁶⁶המליך אות דל"ת וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו ³⁶⁷מאדים בעולם, ³⁶⁸ורביעי בשבת בשנה, ועין שמאל בנפש.

365. (סוטה י"א:) וז"ל וכיון שמתעצרות צלות לצתיכם וכיון שמגיע זמן מולדיהן הולכות צשדה תחת התפוח שנאמר תחת התפוח עוררתך וגו' ע"כ. (ועיין לעיל צחי' יוכבד)

Talmud (Sotah 11b) Once they got pregnant they returned to their homes. When it was time for their confinement they would go and have their babies in the fields, beneath the apple trees, as it is written, (Cant 8:5) "Beneath the apple tree I aroused you etc."

366. המליך אות ד': זו הנתיב שבין בינה לגבורה. צחי' רות המואציאה שקמה צעוד לילה ותתן טרף לציתה. ואע"ג דאיתא צכתצי אריז"ל להיפק, עיין לקוטי תורה (פרשת וירא ד"ה ענין צנות לוט) וז"ל כבר הודעתך כי א' היא רות וצ' הי' נעמה והם צסוד צינה ומלכות, והענין כי כל דבר צבקליפה כשפתר מן הקדושה מושך עמו ניולוי קדושה וכשנפרד לוט מאצרהם אז הוליא צ' טיפין וגולזין מן הקדושה א' נגד מלכות והיא רות, צ' מן הצינה והיא נעמה, אמנם מרות ילאו עוצד ודוד וכל שורש אמנות המלוכה עד משיח משא"כ צנעמה, והענין כי להיות נעמה מן הצינה לא היה כח ללוט להדבק שם הרצה להיותה מעלמא דאתכסי' אך מרות שהיא מלכות שם היה כח לקליפה להוליא כל אותן ניולזות וכל שרש הגדול ההוא, ואדרבה להיות צינה מקום נעלם לא נאחז צה כמו צרות, עכ"ל. עכ"ז ג"ל שרות כחה צנתיב ז', דכתיב אללה (רות א' י"ד) ורות דצקה צה וגו', צה דייקא צ'ה ראשונה צשש צחי' צינה, ויה' אחרונה צשש צחי' מלכות. ושמעתי ממורי ר' שלמה ז"ל שכשצמרה לצועז (רות ג' ט') אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה וגו', החזירה רות לצועז את העלית שלקחה תמר מיחודה צערצון. וזה שרש המנהג שהכלה שולחת עלית להחתן לפני החופה. וסוד שמאל היא סוד העתיד מ"י שעוד יצא, צחי' משיח.

Enthroned the letter *Dalet*: This is the pathway between *Binah* - Understanding and *Gevurah* - Might, associated with Ruth the Moabite who rose in the night to take care of her household. And although we read to the contrary in the writings of the Ari, (*Likutei Torah - Vayera* - re: daughters of Lot) “I have already taught you that one is Ruth and the other Na’ama, and they are the mystery of *Binah* - Understanding and *Malkhut* - Sovereignty. The matter is thus: Whenever the *Klipah* - Husk separates from holiness, it drags two drops or sparks of holiness with it. And when Lot separated from Abraham he took two holy sparks with him. One corresponding to *Malkhut* - Sovereignty i.e. Ruth. And one from *Binah* - Understanding corresponding to Na’ama. From Ruth descended Oved and David and the whole panoply of faith in the Kingdom until the coming of the Messiah, which is not the case with Na’ama. Because Na’ama corresponds to *Binah* - Understanding, Lot never managed to connect strongly to that source of holiness, as it is considered the *Alma D’Itkasya* - World of Hiddenness. From Ruth, however, who corresponds to *Malkhut* - Sovereignty, there the *Klipah* - Husk did [have to power to connect directly, to] bring all those sparks and that entire great root source [of holiness and faith] devolved upon Ruth. And because *Binah* - Understanding is such a hidden place, Lot had no power to reach into it as he did into Ruth.” Notwithstanding the Ari’s reading, I want to say that Ruth corresponds to the pathway between *Binah* - Understanding and *Gevurah* - Might, as it is written, (Ruth 1:24) “But Ruth - בה - *Davka Bah* - Cleaved unto her.” cleaved unto - ב”ה - *Bah* into the - ה”ה - *Heb*, to the first - ה”ה - *Heb* in the Divine Name - יהו”ה - YHV”H, representing the Sefirah of *Binah* - Understanding. And to the second - ה”ה - *Heb* in the Divine Name - יהו”ה - YHV”H, representing *Malkhut* - Sovereignty. In addition, I heard from my master, Reb Shlomo that when Ruth told Boaz (ibid. 3:9) “I am Ruth, your maidservant; spread your wings over me, for you are the redeemer,” she brought to him the Tallit which Tamar had taken from Judah as a pledge (Gen 38:18). That this is the source of the custom for the bride to send a Tallit to her bridegroom before the wedding. *Binah* - Understanding heads the left hand column, associated with the question “Who?” (*Chokhma* - Wisdom is associated with the question, “What?” Who comes from the future? I would say this is the Messiah.

367. מאדים בעולם: האדמימות מרמז לגבורה, לכן יין ודם הם צסוד הגבורות. וכן איתא צספי מי השילוח (חלק א' פ' אמור) אמר אל הכהנים. כי איתא צמדוש תנחומא [אמור א'] משל למלך שאמר לעצמו, צצקשה ממך שלא תראה את פני המת כל ימך שלא תעמא פלטרין שלי. כי עצמ הוא האיש הממונה על הכנת שמחה למלך, ועי”ז הזכיר אותו המלך מאחר שעצורתך הוא להוסיף לי שמחה, ראה שלא תגרום עצמות, כי ראיות המת הוא היפך משמחה.

Mars in *Olam* - Universe: The redness hints at *Gevurah* - Might, hence wine and blood represent *Gevurah* - Might. Thus we learn in the *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Emor*) “Say to the Priests. We learn in the Midrash, (*Tanchuma - Emor* 1) ‘A parable. A king says to his Butcher, ‘Please, I’m asking you not to look upon the face of the dead, so as not to pollute my palace.’” The Butcher represents the man appointed to prepare the King’s celebrations and joy. That’s why he’s commanded, ‘Since your job is only to increase My joy, see to it that you do not cause sadness and depression.’ Because looking upon the face of the dead is the opposite of joy.’

368. רביעי בשבת בשנה: תחלת הגבורות, שיום רביעי מתקרב לשבת הצאה צבעתיד, והם שורש כל הפחדים והיראות כמו שהצברנו כמה פעמים, ועיין לעיל פרק א' משנה א'. ולעתיד (תהילים קכ”ו צ') אז ימלא שחוק פינו וגו', כי הגבורות הן הן השחוק הן הן הפחד.

Wednesday in *Shana* - Year: Wednesday is the beginning of the days associated with *Gevurah* - Might, because Shabbat is in its future. The future is the source and repository of our fears as has been explained previously (see Ch. I. Mishna 1) In the future, (Psalm 126:6) “Then will our mouths be filled with laughter.” Because, *Gevurah* - Might is also the source of laughter which is the release of tension.

Preface to Mishna 9

Next is the letter - כּ - *Khaf* whose position is on the pathway between the Sephirot of *Tifferet* - Glory, and *Yesod* - Fundament. This is where Tamar the daughter-in-law of Judah is situated. It is written (Prov. 16:7) “When a man’s ways please God, even his enemies make peace with him.” In a number of places in the Talmud it is said to refer to the *Yetzer Tov* - Good Inclination and *Yetzer Ra* - Evil Inclination, and so we read in the *Pesiqta D’Rav Kahana* (Piska 11:9) ‘R. Shmuel b. Nachman said of the verse, When a man’s ways please God, even his enemies make peace with him. This refer to the Evil Inclination.’ The question requiring explanation is how to understand the making of peace with the Evil Inclination. Should not a person rather attempt to vanquish and destroy it altogether, as we read in the Talmud was done by King David. (Bava Bathra 17a) “Three people were not troubled by their Evil Inclination; Abraham, Isaac and Jacob, as it is written concerning them, [God blessed them with] (Gen. 24:1) ‘with everything’, (Ibid. 27:33) ‘of everything’ and (Ibid. 33:11) ‘everything’. Some include David, who said, (Psalm 109:22) “My heart is hollow within me.” To understand the whole notion we must first understand what is meant when we talk about making peace with the Evil Inclination and what we mean when we talk about killing it. In the book, *Noam Elimelech* (Num. *Beha’alotecha*) we read, “King David said ‘And my heart is a hollow within me.’ about which our sages taught that he killed his Evil Inclination. Now, the question is this. The Evil Inclination is an angel, and how could David have killed the angel? What killing it means is diverting and removing it from its avocation. Previously it had been David’s adversary, trying to tempt and divert him. And it is the same with every *Tzadik* - Saint, they kill their Evil Inclination, removing it from its job preventing it from trying to tempt and divert them from their worship. The way of the Evil Inclination is this; if a person succeeds in changing and diverting it away from its avocation and renders it incapable of tempting him to transgress, it changes its approach completely and starts acting as a preacher and admonisher to the *Tzadik* - Saint; forever pointing out his faults and shortcomings, showing him how far short of his objectives and goals he falls. The Evil Inclination’s intent is to embarrass the *Tzadik* - Saint so that he becomes afraid to pray.” Rebbe Elimielech’s teaching points to one salient factor; when a person fights their Evil Inclination, he may possibly kill it the way King David did, but, as a consequence, the angel changes and mutates, becoming a craftsman of another sort. It metamorphoses into an arbiter, detractor and critic. From the *Noam Elimelech* it would appear that no peace has been made between *Tzadik* - Saint and Evil Inclination, at all. Their hatred for one another has only grown stronger, and they would gladly kill one another, as before. When peace breaks out among them, however, as King Solomon originally said in his book of Proverbs, (Prov. 16:7) “When a man’s ways please God, even his enemies make peace with him,” it means a real, warm peace, where the Evil Inclination becomes a well-wisher and friend to the *Tzadik* - Saint. The next question is this; how does such a change-about occur, and is it permissible to make peace with ones Evil Inclination? Obviously, this is what it means, where there is Peace, Evil cannot co-exist, because they are mutually exclusive states as will be explained in the Mishna; like Life and Death. Previously, (preface to Mishna 1, cit. loc. Peace) we explained that making peace means bringing an individual person or the entire world to its desired objective. And this is the secret of Tamar, as we learn in the midrash of R. Nechunia b. Hakana, also known as the Book *Bahir*, (Mishna 197) “R. Amorai sat and expounded; ‘Why did Tamar merit that Peretz and Zerach come from her, because her name was - תמר - *Tamar* - Date Palm’. In the next mishna, (198) it is explained thus; “Why is the date-palm called *Tamar* and not some other name; because it is a female. Do you really think [a tree can be solely] Female? Rather, because it incorporates masculinity and femininity, as all date-palms comprise both sexes. How so? The - לולב - *Lulav* - Palm Branch is entirely masculine, but the fruit is only masculine on the outside. It is feminine on the inside. Howso? The seed inside the date is cleft like a woman.” (See above, Ch. I. Mishna 4 cit. loc.

With them) We learn in the Zohar (Vol. III 81a) “Therefore is it written (Job 23:13) “He is in one, and who can oppose Him.” God only dwells and may only be found in One. Question: Ought not the text to have said, He is One, why does it say, He is in one? What does it come to teach us? It means God only dwells in one who is so established in holiness that they have become one. That’s what the verse means when it says “He is in one,” and nowhere else. And when is someone called one, only when he is a balance of male and female.” Now, there are two aspects of the Messiah. 1.) The Spirit of Messiah which is connected to our Matriarch Leah. (See above, Ch. III. preface to Mishna 2, cit. loc. Why) 2.) The Light of Messiah which is connected to the Matriarch Tamar. And it was concerning the story of Judah and Tamar that the Midrash (Gen. Rabba 85:8) R. Jochanan said, ‘Judah wanted to pass by her, but God prepared the angel, in charge of lust, to meet him. “Where are you going, Judah?” the angel asked him. “Where will kings come from and where will redeemers come from?” Therefore the verse continues, “And he bent towards her on the road.” It was against his will, without his consent.” We read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I Levit. *Emor* cit. loc. In your land) “Really, his [ben Zoma’s] chief mistake was perceiving a great gap between the waters below and the waters above the heavens. As we learn in the Talmud (Chagiga 15a), Ben Zoma said ‘The gap between the waters below and the waters above is three fingers breadths wide.’ His colleagues responded, saying, ‘Ben Zoma is still on the outside.’ Because his perception of the gap was really the consequence of believing there is a big difference between evil desire and good desire.”

In the Appendix to the *Mei Hashiloach* (ibid.) the following is added. “The reason for Ben Zoma’s mistake is his perception of a wide gap between the ‘waters above and waters below’, whereas, in reality, they come from one source. Water is a metaphor for desire. Now, a person has two kinds of desire: The first is instinctual, nonrational, and is a consequence of being born human, (see the Midrash (Genesis Rabbah, 8) “The world is full of *Hesed* - Lovingkindness.”) But, if a person’s responses spring only from their instinctual, human *Hesed* - Lovingkindness they may, for example, have mercy upon the merciless [which is an evil]. Desire or compassion reached in the mind after being considered rationally is flawless. However, if a person can direct his natural *Hesed* - Lovingkindness and make it congruent with the Will of God, he is far greater than someone whose responses are purely rational and logical. That’s why Psalm (148:4) does not say that the Waters below Earth will praise God, as it says about the Waters above Heaven. For if it is in praise of God, it is by definition, ‘Waters above Heaven’. Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts? On the other hand, what a person does with his natural inclination, his instincts, however, is being done with the power that God put in him. This is where Ben Zoma made his mistake, in perceiving a big gap between them. So, in the future when God demonstrates how everything that happened came from Him, it will be apparent that there never was a separation between the waters above and the waters below. This is why Rabbi Akiba warned his students, ‘When you reach the place of pure marble, do not say “water, water”.’ The chief warning he gave them was not to repeat the word ‘water’ twice, for at their source, they are one. Understand this.” (see above, Ch. III. Preface to Mishna 5, cit. loc. Mei) Judah could not enlighten his actions sufficiently to fulfil even the primary Torah command to be fruitful and multiply. And thus there were born unto him Er and Onan, as was explained in the *Mei Hashiloach*; ‘Frankly, what is rational man and what can he possibly achieve through his own intellect and with his own thoughts?’ So long as Judah attempted to fulfil the Commandment with his rational mind he achieved nothing and failed. Until the angel in charge of lust came and forced him into submission, into mindless self abandonment, to follow his will blindly and do what he did. For it was only when his rational mind ceased controlling his behavior and he was left obeying the imperious commands of his instincts that he approached Tamar, who had really been destined his true soul-mate since the six days of creation, as we read in the Zohar, (Vol. III 71b) “R. Abba said, ‘This chapter proves the Torah is both hidden and revealed, for I have looked through the entire

Torah but have not discovered another mention of a place named - פתח עינים - *Petach Enayim* - Doorway of Eyes, [but here]. Obviously it is all hidden, a mystery of mysteries. We learned the following: What was it is Tamar saw which convinced her to act that way? In her father-in-law's house she knew the ways of the Holy, Blessed One, and the stratagems with which God leads this world and its people. And because she was the one who knew it, God fulfilled His plan through her. And so it went, for just as we learned that Batsheba had been prepared since the six days of creation to be King Solomon's mother, so too, Tamar had been prepared since the six days of creation for this very act." It was Tamar who gave Judah a taste of the Light which had been hidden away for the righteous for the future, in order that he interrupt his journey to connect with her, as I explained elsewhere, (*Sod Hatamar*). This explains the verse (Gen. 38:14) "She sat in - פתח עינים - *Petach Enayim* - Doorway of Eyes," meaning, she opened his eyes. How did Tamar perform these great deeds, obliging even an angel to act on her behalf, and as we learn in the midrash, (Eccl. Rabba 10:17) R. Shmuel b. Nachmani says, "Three times the Quality of Justice had to cry out. Once in the court of Shem, once in the court of Samuel and once in the court of Solomon. It happened in the court of Shem when it is written, (Gen. 38:26) "Judah recognized them and said, 'She's more righteous - ממני - *Mimni* - than I am!" And the Holy Spirit cried out saying " - ממני - *Mimni* - From Me! These things came from Me." The secret is this. Tamar's actions were at the level of Peace which can contain no flaw or evil. This is the secret of the quality of the Sefira of *Yesod* - Fundament, as it is written, (I Chron. 29:11) " - כי כל - *Ki Kol* - For Everything in heaven and Earth," which the Targum translates as; That is unified in heaven and on earth. (See *Tikunei Zohar* - *Tikun* 22 p.p 66, *Tikun* 47 p.p. 86b) And because Tamar contained the unification of Male and Female as was stated in the Bahir, and because she contained both the Spirit and Light of the Messiah, at the level of "The act is - רז - *Raz* - Mystery, while the *Binah* - Understanding is - אור - *Ohr* - Light. And because in Tamar the two souls - of King David who was the mouth of All Israel and Isaiah b. Amoz the Prophet who was the heart of All Israel - were unified. This is the secret of a unified soul, i.e. where the heart and mouth speak in one voice. And because in Tamar the Upper Water and Lower Waters were also unified, as was said above, we find she personified the wisdom of King Solomon who said, 'When a man's ways please God,' meaning, when he follows his Good Inclination, then, 'even his enemies make peace with him,' meaning, then even his Evil Inclination makes peace, i.e. Peace in the sense of the Sefira of *Yesod* - Fundament which unifies the waters above and the waters below, through Tamar the source of Shalom - Peace.

פתיחה למשנה ט'

ואח"כ אות כ"ף ומקומה בנתיב אשר בין ספירת תפארת לספירת יסוד, וזאת צחי' תמר. כתיב (משלי ט"ז ז') צריות יהו"ה דרכי איש גם אויביו ישלם אתו וגו'. ודרשוהו בגמ' בצמח דוכתי על הילה"ט וילה"ר וכן צפסיקתא דרב כהנא (פסקא י"א ט') ר' שמואל בר נחמן אמר צריות יהו"ה דרכי איש זה יאר טוב גם אויביו ישלם אתו זה יאר רע וכו' ע"כ. ולריך ביאור מה זה עשיית שלום עם הילר הרע, למה לא ישדל להרגו כמו שעשה דוד כדאיתא (צבא צתרא י"ז) שלשה לא שלט בהן יאר הרע אלו הן הצרחה יחזק ויעקב דכתיב זהו צכל מכל כל ויש אומרים אף דוד דכתיב ולצי חלל צקרצי³⁶⁹ וכו' ע"כ. ולהבין הענין נקדים הפירוש מה בין עשיית שלום עם הילר הרע והריגתו. הנה איתא בצפסה"ק נועם אילימלך פי' בהעלותך (ד"ה וזהו ואתה) וז"ל דוד המלך עליו השלום אמר ולצי חלל צקרצי ודרשו חז"ל שברג הילר הרע ולכאורה הלא הילר הרע הוא מלאך ואיך אפשר שהרגו אלא פירוש שהעבירו מאומנתו שהיה מסית אותו וכן לדיק ולדיק הורג הילר הרע

369. וז"ל גם תמר לא שלט בה יאר הרע, שהיתה צחי' שלום, צחי' כי כל דמתרגמין דאחיד, כלקמן.

In my opinion Tamar is also counted among those over whom the Evil Inclination had no power, because she was the personification of Peace, at the level of - כי כל - *Ki Kol* - For All - which the Targum translates as That which is Unified, as will be explained below.

היינו שמעצרו שלא להסיתו ודרך היצר הרע כיון שאינו יכול לאדם להתגבר עליו צאיזה דבר שמסיתו אז הוא מתהפך לאומנות אחרת ונעשה מוכיח להלדיק תמיד ומראה לו תמיד חסרונות ואיך שמעשיו אינו עולין כהוגן וכוונתו צרה למטן יבוש הלדיק ויירא מלהתפלל, עכ"ל. וזה כשאדם עושה מלחמה אם ילרו אפשר שיברגבו כמו שהרגו דוד המלך, אך כשיעשה בן אז מתהפך המלאך לאומנות אחרת, להעשות מוכיח ומצקר וקריטיק, ונראה מדברי הנועם אלימלך שלא נעשה שלום ציניהם כלל ועוד שונא לו ומצקם המיתו כבתחילה. אולם כשנעשה שלום ציניהם כמו שאמר שלמה המלך בספר משלי, גם אויביו ישלים אתו, ופי' שלום ממש, שנעשה אוהבו. ואיך זה וצאיזו אופן אפשר לעשות כן, האם מותר לו לאדם להיות דובר שלום עם ילרו הרע. אלא וודאי הכא פירושו, עם יש שלום אינו שייך שתקיים שם צאתו מקום גם הרע, כי תמורות הנה כמו שיתבאר צמשנה, או שלום או רע, כמו החיים והמות. ועיין לעיל צפי' למשנה א' ד"ה שלום, שפירשתי שעשיית שלום הוא הצאת האדם והעולם להמטרה המצוקה דווקא. וזו סוד התמר, דהא איתא צמדרש נחוניא בן הקנה (ספר הצהיר משנה קל"ז) וז"ל יש צ רבי אמוראי ודרש מפני מה זכתה תמר וילאו ממנה פרץ וזרח מפני שהיה שמה תמר עכ"ל, וצמשנה קל"ח כתיב ומאי טעמא אקראית תמר ולא שאר שמות מפני שהיא נקצה, נקצה סלקא דעתך, אלא מפני שכוללת זכר ונקצה, דכל אילני תמרים כוללים זכר ונקצה. והאיך, שהלולב הוא זכר והפרי מצחוץ הוא זכר ומצפנים הוא נקצה, והאיך, בגרעיני התמר שהיא סדוקה כעין אשה, עכ"ל עיי"ש. (ועיין לעיל צפרק א' משנה ד' ד"ה צהן) וכן איתא צזוח"ק³⁷⁰ (ג' פא.) וציני כך כתיב (איוצ כ"ג י"ג) והוא צאחד ומי ישיצו, לא שארי קודשא צריך הוא ולא אשתכח אלא צאחד, צאחד, אחד מצעי ליה, אלא צמאן דאתתקן צקדושה עלאה למכויו חד, כדין הוא שריא צאחד, ולא צאתר אחרא: ואימתי אקרי צר נש אחד, צשעתא דאשתכח דכר ונוקצא, עכ"ל עיי"ש. והנה יש שתי צחינות, צחי' אחת רוחו של משיח³⁷¹ היינו צחי' לכה³⁷², וציח' שנית אורו של משיח היינו צחי' תמר. ועל מעשה דיבורה ותמר איתא צמדרש פ' ויש צ (צ"ר פ"ה ח') אמר ר' יוחנן צקש לעצור וזימן לו הקצ"ה מלאך שהוא ממונה על התארה אמר לו יהודה היכן אתה הולך מהיכן מלכים עומדים מהיכן גואלים עומדים, ויט אליה אל הדרך, צע"כ שלא צטוצחו, ע"כ. ואיתא צספה"ק מי השילוח (חלק א' פ' אמור ד"ה וצארלכס)³⁷³ וז"ל ואם יכוון האדם בהחמד צצטצטו לרצון השי"ת זה גדול יותר ממה שיעשה צשכלו, ולכן לא נאמר (תהלים קמ"ח) שהמים אשר מתחת לחרץ יהללו את שם ה' כמו שנאמר על המים אשר מעל השמים, כי צאמת אם יהלל את שם ה' זה נקרא מים אשר מעל השמים, כי צאמת מה האדם ומה יוכל לפעול צשכלו אזל מה שיעשה צצטצטו זה הוא כה ה' אשר צו. וזה אשר השיג בן זומא הצדל גדול, וצאמת לעתיד כאשר יצרה ה' כי הכל מאתו יתראה מפורש כי לא הופסק דבר צין מים עליונים למים תחתונים, וזה שהזכיר ר"ע לתלמידיו כשתגיעו לאצני שיש טהור אל תאמרו מים מים, כי עיקר הזכיר שלא יאמרו שני פעמים מים כי צשורשם אין צלתי אחד והצן, עכ"ל. ולא הלליה יהודה להאיר מעשיו צאופן שיקיים מלוא ראשונה צתורה צאמת לאמיתו, ונולדו לו ער ואונן ומתו גם שניהם וגם אשתו, כי כמו שמצואר צספ' מי השילוח, צאמת מה האדם ומה יכול לפעול צשכלו, וכל זמן שיבורה פעל לעשות המלוא צשכלו לא הואיל ולא כלום, עד צצא מלאך הממונה על התאוה והכריח לו לעשות צשכחה צכליון נפש, שנפשו אותה ויעש. כי כאשר נצטל רצונו השכלי ונשאר רק רצונו הטבעי אז נפגש צתמר שהיתה זוגתו מששת ימי צראשית צמצואר צזוח"ק (חלק ג' ע"א): אמר רבי אבא, פרשתא דא מוכה דאורייתא סתים וגליא, והא אסתכלנא צאורייתא כלא, ולא אשכחנא אתר דאקרי פתח עינים, אלא כלא סתים ורצא דרצין הוא: ותינא, מאי צאמת לדת זו לעובדא דא, אלא ידעת צציתא דחמוכי ארחוי דקודשא צריך הוא, היך מדבר האי עלמא עם צני נשא, וציגין דהיא ידעת, קודשא צריך הוא אוקים מלה על ידהא: ואזלא הא, כמה דתינין אצדמנת הות צת צצע מששת ימי צראשית למהוי אמיא דשלמה מלכא, אוף הכא אצדמנת הות תמר לדא מיומא דאתצרי עלמא, ע"כ עיי"ש. ותמר הטעימה ליהודה מאור הגנוז לצדיקים לעתיד לצא כדי שיצדק לה, כמו שפרשתי צמקום אחר (קונטרס סוד התמר). לזאת כתיב (צראשית ל"ח י"ד) ותש צפתח עינים פיי שפתחה לו את העין. ואיך עשתה תמר כל אלו הגדולות, שהטריחה למלאך הממונה על התאוה, וכדאיתא (קהלת רבה י' י"ז) אמר ר' שמואל צר נחמני צג' מקומות צוחת מדת הדין צצית דינו של שם שמואל וצית דינו של שלמה צצית דינו של שם מנין שנאמר (צראשית ל"ח כ"ו) ויכר יהודה ויאמר לדקה ממני ורוח הקדש צוחת צוחת ממני היו כל הדברים וכו' ע"כ. אלא זו היא צחי' השלום שלא נמלא צו שום דופי ורע, והוא סוד מדת יסוד כד"א (דה"א כ"ט י"א) כי כל צשמים וצארץ דתרגומו דאחיד צשמיא וצארעא (כמוצא צתק"ז תיקון כ"ב, ס"ו, וצתיקון מ"ז, פ"ו): ומשום צצתמר עלמה היו אחרים זכר ונקצה סוד התמר כדלעיל מספר הצהיר, ומשום צצתמר היו אחרים רוחו ואורו של משיח, צחי' המעשה רז והצינה אור³⁷⁴, ומשום צצתמר

370. העתקו לעיל צפרק א' משנה ד' ד"ה צהן)

371. דכתיב (צראשית א' צ') ורוח אלהי"ם מרחפת וגו', ואיתא צמדרש (צראשית רבה צ' ד') זו רוחו של מלך המשיח.

372. עיין לעיל צפרק ג' פתיחה למשנה צ' (ד"ה וקשה)

373. העתקו לעיל צפרק ג' פתיחה למשנה ה' (ד"ה עיין מי השילוח)

היו אחדים נשמתו של דוד המלך צחי' פה של כלל ישראל, וגם נשמת ישעיה בן אמוץ הנביא³⁷⁵, צחי' לב של כלל ישראל³⁷⁶, באחדות הפה עם הלב³⁷⁷, ומשום שצתמר היו אחדים מים עליונים ומים תחתונים כדלעיל. וזה פי' צרנות יהו"ה דרכי איש זה ילך טוב גם אויביו ישליו' אתו זה ילך רע, שנעשה שלום צחי' יסוד, איחד מים עליונים ותחתונים על ידי תמר מקור השלום.

Mishna 9

He enthroned the letter - כ - *Khaf* and tied it a crown, combining them with one another and forming Venus in *Olam* - World, Tuesday in *Shana* - Year, and Right Ear in *Nefesh* - Soul.

משנה ט'

³⁷⁸המליך אות כ"ף וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו נוגה בעולם, ³⁷⁹ושלישי בשבת בשנה, ואזן ימין בנפש.

374. דברי האגרת הקדש שכתב מרן אדמו"ר הרצי"ר ר' שמחה זונס מפרשיסחה נ"ע לאחד מתלמידיו ונדפס האגרת בספח"ק קול שמחה ז"ל צא"ד הבינה תגדל מהמעשה כי המעשה רז והבינה אור ושניהם דומים ע"כ, עיי"ש כל האגרת באריכות.

Quoted from the letter written by the rebbe, R. Bunim of P'shischa to one of his disciples. Printed in the book, *Kol Simcha*. "Binah - Understanding is greater than action, because the act is - רז - *Raz* - Secret, but the Binah - Understanding is - אור - *Ohr* - Light, and the two are similar."

375. (מגילה י:) אמר רבי יונתן כל כלה שהיא לנועה צבית חמיה זוכה ויולדוין ממנה מלכים ונביאים מנלן מתמר דכתיב ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה משום דכסתה פניה ויחשבה לזונה אלא משום דכסתה פניה צבית חמיה ולא הוה ידע לה זכתה וילאו ממנה מלכים ונביאים מלכיה מדוד נביאים דאמר רבי לוי מסורת בידיו מאבותיו אמוץ ואמליה אחים היו וכתיב חזון ישעיהו בן אמוץ ע"ב.

(Megilla 10b) R. Yonatan said, 'Any bride who is modest in her father-in-law's house will merit having kings and prophet descendents. How do we know this, but from Tamar, for it is written, (Gen. 38:15) "Judah saw her and mistook her for a prostitute, for her face was covered." Just because a woman covers her face Judah mistakes her for a prostitute? The reason the text is giving means that because she covered her face in her father-in-law's house he never knew what she looked like. SO she merited giving birth to kings and prophets. Kings, from the lineage of David. Prophets, as R. Levi said, 'We have a tradition from our fathers that Amoz and Amaziah - King of Judah, (II Kings 14:1-4) were brothers. And it is written (Isa. 1:1) "Vision of Isaiah son of Amoz."

376. וז"ל ספח"ק מי השילוח פי' האזינו איתא צמדרש [ספרי האזינו פיסקא א'] משה ע"י שהיה קרוב לשמים נתן האזנה לשמים, וישעיה שהיה קרוב לארץ נתן האזנה לארץ, (שמעו שמים והאזינו ארץ כי ה' דבר. [ישעיה: א', צ']') פי' דמשה רבינו ע"ה הוא המוח והחכמה של כל ישראל וזה נקרא שמים, ובמוח יש לו יכולת לקבל אף דברים הקשים לאדם כגידוין. וישעיה הוא הלב של כל ישראל וענין הלב שזועקת תמיד לישועה ואינה יכולה לקבל רק דבר נייחא, וזה ענין שמו של ישעיה ע"כ עיי"ש.

This is how the *Mei Hashiloach* (Vol. I. Deut. *Ha'azinu*) describes it: We read in the Midrash (Sifri *Ha'azinu Piska* 1) "Moses because he was close to heaven, gave ear to heaven. Isaiah, because he was close to earth, gave ear to earth, (Isa. 1:2 Listen heaven, give ear O earth)" Because Moses was the mind of all Israel, and mind is called Heaven. The mind is capable of taking on all sorts of rebuke, and words tough as sinews. Isaiah was the heart of all Israel, and the thing about the heart is that it is crying out all the time for help, and is incapable of taking on anything but gentle speech. This explains much about the prophet and his name, Isaiah.

377. (בראשית ל"ז ד') וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלום וגו'. וזהו שפרש"י - מתוך גנותם למדנו שצחם שלא דברו אחת צפה ואחת בלב, ע"כ ופי' שמתוך השלום שהיה צחם מדרגות גבוהות לכך לא יכלו לדבר אתו, שצחי' שלום מכריח כן שהיא איחוד פה ולב.

(Gen. 37:4) "They hated him and were unable to speak peacefully with him." Rashi comments, "Out of their disgrace we can learn their superiority. They refused to speak to him counter to their feelings thoughts

378. המליך אות כ': זו הכתיב שבין תפארת ליסוד. צחי' תמר שכסתה פניה צחי' צימאום, כמו שמוסבר לעיל אלל רבקה.

Enthroned the letter *Chaf*: This is the pathway between *Tifferet* - Glory and *Yesod* - Fundament, associated with Tamar who covered her face, as was explained above concerning Rebecca, (Mishna 6).

379. שלישי בשבת בשנה: סוף ימי החסדים.

Tuesday in *Shana* - Year: Tuesday is last of the days of *Hasadim* - Lovingkindnesses.

Preface to Mishna 10

Next is the letter - פ - *Peh* whose position is on the pathway between the Sephiroth of *Hesed* - Lovingkindness, and *Netzach* - Victory. This is where the Matriarch Leah is situated. We read in the Talmud, (Shabbat 31a) Reish Lakish said, What does the verse, (Isa. 33:6) hint at when it says "And the faith in your times shall be the strengthening of salvation, wisdom and knowledge." 'Faith' refers to the Order of Plantings. 'Your Times' refers to the Order of Festivals. 'Strengthening' refers to the Order of Women. 'Salvation' refers to the Order of Damages. 'Wisdom' refers to the Order of Sacred. 'Knowledge' refers to the Order of *Tabarot* - Brightnesses. These are the Six Orders of the Mishna. In his work, *Pri Tzadik* - R. Tzadok HaCohen of Lublin, (*B'reishith* 2) explains that the sages tied the sanctity of the Mishna to the verse from Isaiah, And your faith etc. They connected faith with planting, because he who plants his seed into the ground has faith in God, the Life of Worlds, as the Tosefot (Shabbat 31a) explains. But the question is obvious; every farmer, even a pagan who has no faith in God, plants his seeds in the faith that they will sprout and grow? The real teaching here is that although every farmer knows that when you plant seeds in the ground nothing could be more natural than that they germinate and flourish, the Jew knows that there is nothing natural about nature and agriculture. That although seeds produce crops, he knows that every seed is watched by God, even things that were left to man to do, are still supervised by God. From where does such faith come to us, but from our mother Leah who planted it within us. Real faith is the belief that everything which happens, even if it is the most natural event where the world seemingly operates automatically, it is all God's divine and singular providence. God watches and guides the germination and growth of every single seed in the universe from the beginning of the year until the end of the year. And it is with this faith that we draw down lovingkindnesses to all worlds, showing that there never was nor ever will be such a thing as despair in this world. Our belief in God extends so far that it even becomes possible to change the past, that even intentional, premeditated wickedness can be overturned in retrospect to be made good and meritorious. So far so, that God in His glory will come and thank a person for the very deed - once considered a vile sin. "Thank you, for the premeditation, malice and vice with which you transgressed My commandments. Here, take your full reward!" For this is the meaning of the teaching of our sages, (Yoma 86b) "Great is repentance for it can even change sins into merits."

פתיחה למשנה י'

ואח"כ אות פ"ה ומקומה בנתיב אשר בין ספירת חסד לספירת נחל, וזאת בחי' לאה. הנה איתא (שבת ל"ה) אמר ריש לקיש מאי דכתיב (ישעיה ל"ג ו') והיה אמונת עתיד חוסן ישועות חכמת ודעת וגו'. אמונת זה סדר זרעים עתיד זה סדר מועד חסן זה סדר נשים ישועות זה סדר נזיקין חכמת זה סדר קדשים ודעת זה סדר עהרות ע"כ. ומסביר בספר פרי לדיק (פ' בראשית אות ז') והנה קדושת סדרי משנה אסמכוה חכמינו ז"ל (שבת לא) על פסוק והיה אמונת עתיד חוסן ישועות חכמה ודעת. אמונת, זה סדר זרעים שמאמין בחי עולמים וזרע (כמ"ש תוספות) ולכאורה גם העכו"ם זרעים אף שאין להם אמונה. רק זהו דייקא הרבותא מאמונת ישראל הגם שעושה מעשיו שעל פי דרך הטבע מחייב כן כענין הזריעה שהוא מלמיה שעולם כמנהגו נובג. עם כל זה יודע בטח שהכל הוא מהשגחה הצורה אפילו דבר הנעזב לפעולת האדם, עכ"ל. ומאין לנו האמונה הזאת, אלא האמונה בא לנו מלאה אמנו ונשתרש בנו על ידה. ופ"י האמונה השלימה היא שכל מה שעובר עליו אפילו ממה שהולך דרך הטבע ועולם כמנהגו נובג, הכל בהשגחה פרטית מדויקת ממנו ית'. וכל זרע זרוע משגיה עליו הקב"ה בעינא פקחא מראשית השנה ועד אחריתו. וזאת האמונה ממשיך חסדים אל כל העולמות, ומראה שאין ייאוש מעולם ובעולם כלל. ומאמין ככה הקב"ה עד שאפשר לתקן את העבר ואפילו הזדונות יעשו זכויות, עד שהקב"ה ככבודו בעלמנו יגיד ישר כחך שעצרת בפשיעה על דברי, עול גמולך ומשכורתך שלימה, כי זה עיקר כוונת חז"ל באמרם (יומא פ"ו:) גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות.

And this is all because the distinction between planting seed and sowing chaos is a very fine

distinction indeed. There is, in fact, no way to plant without some creating desolation as well. The secret of planting seed expresses the need for decay and rot; all germination must be preceded by some decay. And it precisely there that we see how little control we have over the process, that everything remains in the hands of heaven. That everything is in the hands of heaven, even fear of heaven. This is the meaning of the verse, (Gen. 29:17) "But Leah's eyes were beseeching." The word is - רכות - *Rachot* - Soft. It is an expression of prayer as we read, (Job 40:27) "Will he make prayers to you, or say soft words to you?" Leah does not share the job of shepherdess with her sister, Rachel, because her eyes are too weak. So says the Rashbam in his commentary to Gen. 29:17. It seems to me that the meaning of this is that Leah's eyes were always filled with entreaty for she was always looking into the darkness where all our trials and tribulations lay. And, as it is written, (Micha 7:8) "Do not rejoice over me, O my enemy. Though I fell I rose; Though I dwell in darkness, God is a light for me." Though I fell, I rose, is expressed in the past tense. it is a reference to Leah and her vision of the world before Creation, before God said "Let the be Light." That's where Leah's eyes were filled with entreaty, as we explained above in Ch. III (Preface to Mishna 2) Leah's power was what saved the Spirit of the Messiah from drowning when the Spirit of God hovered over the waters. We also read in the Zohar, (Vol. I. 158a) "All Leah's actions were done in concealment, for the Upper World is concealed, not revealed. That's why Leah's death is not mentioned in the Torah like the death of Rachel. Come and see, it is most definitely so, everything about the upper world is concealed which everything about the lower world is revealed. That's why Leah is interred within the Machpelah Cave, while Rachel is in public, on the road."

והוא כי החילוק בין זרע לשממה הוא דק דק מאוד, ואין זריעה שאין בה שממה כי עיקר סוד הזריעה הוא הריקצון אשר קודם לזרעה, ושם מוכרח שאין בה האדם שולט כלל, אלא הכל בידי שמים. והכל בידי שמים ואפילו יראת שמים³⁸⁰, וזה פי הפסוק (בראשית כ"ט י"ז) ועיני לאה רכות וגו', לשון תחנונים כד"א (איוב מ' כ"ז) הירצה אליך תחנונים אם ידבר אליך רכות וגו'. ולאה איננה רועה בלאן אציה עם רחל אחותה משום שעיני רכות וכן פי' הרשב"ם (בראשית שם). וי"ל הסברו שלאה אמנו תמיד עיני מלאות תחנונים ומציטה בהן לתוך החושך שם בהתחלות כד"א (מיכה ז' ח') אל תשמחי איצתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחשך יהו"ה אור לי וגו'. ופי' נפלתי קמתי לשון עבר דווקא, דהיינו קודם מעשה בראשית, לפני מאמר יהי אור, שם עיניה של לאה רכות בתחנונים כמו שהסברנו לעיל בפרק ג' (פתיחה למשנה ז') שכוחה של לאה גדול ברוחו של משיח, בחי' ורוח אלהי"ם מרחפת וכו'. וכן איתא בזו"ק (א' קנ"ח). וכל עוצדוי דלאה באתכסיה אינון, בגין דעלמא עלאה איבו באתכסיה ולאו באתגליא, ובגין כך לא אדכר מיתתה דלאה כמיתתה דרחל, ותא חזי דכבי הוא ודאי, בגין דעלמא עלאה כל מלוי באתכסיה, ועלמא תתאה כל מלוי באתגליא, בגין כך אתכסיה לאה במערתה דכפלתא, ורחל בגלוייא דאורחא, דא באתרא ודא באתגליא, ע"כ.

Mishna 10

He enthroned the letter - פ - Peh and tied it a crown, combining them with one another and forming Mercury in *Olam* - World, Thursday in *Shana* - Year, and Left Ear in *Nefesh* - Soul.

380. בספ' זקת הלדיק (אות רנ"ז ד"ה והנה באמת) וז"ל בא"ד ובאמת כל שורש המעשה והשתדלות שהוא מלך הבחירה הוא רק בעולם הזה. דלגבי אמיתות ידיעות השם יתברך אין מקום לבחירה והשתדלות במעשה כלל והכל בידי שמים אפילו יראת שמים. רק דבאחי עלמא שהוא עלמא דשיקרא הבחירה נגלית דהיינו חוץ מיראת שמים וזה אמת בשעתו דהיינו בעולם הזה שכן ראה השם יתברך בעולם הזה, ע"כ.

In the book, *Tzidkat Haatzadik* (257 cit. loc. *V'hinei*) The truth is that the entire root of an act and the effort which stem from a person's choices exist only in this world. In the context of the reality of God's knowledge there is no place for autonomy of choice and effort in any act whatsoever. Everything is from heaven, even 'fear of heaven.' It is only that in this world, the 'world of illusion' it appears as though free-will is real. That's what the Talmud means when it says, (Berachoth 33b) "Everything is from Heaven, but Fear of Heaven." It is true while it is true, meaning, in this world; because that what God wants it to be in this world.

משנה י'

³⁸¹המליך אות פ"ה וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו כוכב בעולם, ³⁸²וחמישי בשבת בשנה, ואזן שמאל בנפש.

381. המליך אות פ': זו כתיב שבין חסד לנלח, בחי' לאה.

Enthroned the letter *Peh*: This is the pathway between *Hesed* - Lovingkindness and *Netzach* - Victory/Eternity

382. חמישי בשבת בשנה: שני לגבורות.

Thursday in *Shana* - Year: Thursday is the second of the days of *Gevurot* - Fears.

Preface to Mishna 11

Next is the letter - ר - *Resh* whose position is on the pathway between the Sephirot of *Gevurah* - Might, and *Hod* - Beauty. This is where the Matriarch Rachel is situated. We read (Gen. 31:16) “Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children;” In the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. Genesis - *Vayetze*) we learn about this text; ‘It is written ‘Now Jacob heard the words of Laban’s sons, saying, ‘Jacob has taken away all that was our father’s, and from what belonged to our father he has made all this wealth.’ Jacob saw the face of Laban, and behold, it was not toward him as formerly. Then the LORD said to Jacob, ‘Return to the land of your fathers and to your relatives, and I will be with you.’ So Jacob sent and called Rachel and Leah to his flock in the field, and said to them, ‘I see your father’s face, that it is not toward me as formerly, but the God of my father has been with me... Rachel and Leah said to him, ‘Do we still have any portion or inheritance in our father’s house? ‘Are we not reckoned by him as foreigners? For he has sold us, and has also entirely consumed our purchase price. Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children. Now then, do whatever God has said to you.’ The reason these verse are connected follows from the fundamental teaching of the rebbe Reb Bunim of P’shischa. The chief reason for Jacob’s sojourn with Laban was in order to gather all Laban’s good ideas and any other virtues he showed to bring them into holiness. For so long as the virtue is among them it is trapped in exile, because with their virtue they act in ways that God does not desire. But once a virtue has been brought into Israel the pagan retains nothing of it, and continues to act as though they still possess it, much as an ape copies a human act. As long as the virtue is in their possession they appear more connected to the divine characteristic expressed by that virtue than Israel are. This is what is meant by the expression, ‘the virtue is in exile’. But once it is absorbed into Israel they fulfil God’s desires with it, for they are instruments wherewith God acts out His desires. As long as the virtue is still among the pagans they appear to have grace in the world, it shines out of their face and manifests in their possessions and acquisitions. Now, once Jacob overheard the sons of Laban saying that he had taken everything belonging to their father, although they themselves did not understand the full depths of what they said, Jacob understood they were only saying what God had put into their mouths, notifying him that he had absorbed everything of value and power from Laban that it was time to leave. That all those things we refer to as Holy Sparks were already among Israel and that Jacob had no more business with Laban, and no longer any reason to be there. Jacob realized immediately, as the text says: ‘Jacob saw the face of Laban, and behold, it was not toward him as formerly,’ meaning that Laban no longer had the grace that Jacob had formerly seen in his face; it was time to flee. For Laban no longer possessed even a spark of the virtue which had previously prevented him from harming Jacob. So, Jacob sent for Rachel and Leah and explained the situation. They understood exactly what he was saying and agreed to the plan, saying, ‘Surely all the wealth which God has taken away from our father belongs to us and our children,’ meaning that whatever we have taken from our father has been an act of salvage, snatched it from his grasp. For all these virtues really belonged among Israel.” The ability to absorb holy sparks, to pick the treasure out of dross was something that Rachel brought to Jacob as her gift to the marriage. Rachel’s genius and power was to recognize potential and possibilities in things not yet actualized. Rachel was given mastery over the Future and the variety of permutations of the possible, as was explained above, in Ch. III. (preface to Mishna 2) And we find a similar trait among the children of Rachel. With Joseph it is written, (Gen. 47:15) “And Joseph gathered all the silver to be found in the Land of Egypt and the Land of Canaan.” In the Talmud, (Sanhedrin 110a) we read, “R. Chama b. Chanina said, ‘Joseph buried three treasure-troves in Egypt. One was revealed to Korach, one to the Emperor Antoninus b. Severus, and the third will be revealed to the righteous in the world to come.’” Concerning the verse, (Gen 49:27) “Benjamin is a ravenous wolf; In the

morning he devours the prey, while in the evening he divides the spoil," we read in the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. Genesis - *Vayechi*) 'Benjamin is the one who gathers all the goodness from among the nations and assimilates it into Israel.' All the wealth coming to Israel only does so through the power of Rachel who has the ability to recognize what is worthwhile for us to absorb into our culture, and what does not belong with us.

פתיחה למשנה י"א

ואח"כ אות ר"ש ומקומה בנתיב אשר בין ספירת גבורה לספירת הוד, וזאת בחי' רחל. הנה כתיב (בראשית ל"א ט"ז) כי כל העשר אשר הציל אלהים מאזינו לנו הוא ולבנינו וגו' ואיתא על זה בספ' מי השילוח (חלק ב' פ' וילא) וישמע את דברי בני לזן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאזינו וגו' וירא יעקב את פני לזן והנה אינו עמו כחמול שלשום וגו' וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה וגו' כי כל העושר אשר הציל אלהים מאזינו לנו הוא ולבנינו וגו'. ענין סמיכות הפסוקים האלו, על פי מה שציאר צוה רבינו ר' זונס זללה"ה מפרשים, שיעקר ושיצת יעקב אלל לזן היה ללקוט ממנו כל הדיעות טובות ומדות טובות ולהכניסם לקדושה. וכל זמן שזה המדה הוא אלל, אז היא בגלות כי עושים עם המדה היפך מרלון השי"ת. אבל כשתכנסו זו המדה לתוך ישראל, לא נשאר עוד אלל העכו"ס שום כח במדה זו כי הם רק כקוף צפני אדם. וכל זמן שהמדה היא עוד אלל נתראה על הגוון שהם לבוש למדה זו של השי"ת יותר מישראל, וזה נקרא שהמדה היא בגלות. אבל כשתכנסו לישראל אז הם יקיימו זה רלון השי"ת, כי הם כלי פעולה לרלון יתצרך. וכל זמן שהמדה היא עוד בין העכו"ס, יש להם גוון חן צעוב"ז, וזורה זאת צפניו, וילא לפועל על רכוש וקניינים. וכאשר שמע יעקב מצני לזן שאמרו לקח יעקב את כל אשר לאזינו, אף על פי שהם צעמם לא הבינו מה שהיו אומרים, אך יעקב אצינו הבין שהשי"ת שלח זאת לפיהם כדי שהוא יצין שכבר קיבל ממנו כל כחו. וכל המדות טובות שנקראו ניולות קדושות נכנסו כבר לישראל, ולכן אין לו עוד שום עסק עמו. ומיד וירא יעקב את פני לזן והנה אינו עמו כחמול שלשום והבין מזה שניטל ממנו כל הגוון חן שהיה לו ואין פניו עוד כראשונה. ולכן היה לריך לצרוח ממנו, שכבר לא היה בלזן שום ניולן טוב שיעצור צעדו מלהרע ליעקב. ושלח לקרא לרחל וללאה, והם הבינו כוונתו והסכימו לדבריו ואמרו כי כל העושר אשר הציל אלהים מאזינו לנו הוא ולבנינו, היינו כי מה שקבלנו מאחת הטובות היה כמליל מידו. שכל הטובות שייכים צשורש לזרע ישראל, עכ"ל. וכל הכח הזה להוליא יקר מזולל צא ליעקב משנשא את רחל, כי רחל כחה וגבורתה היא לראות כח האפשרי, מה שצכה ועוד לא צפועל, מה שאפשר להיות ועתיד להיות, בחי' להצא, כמו שהסברנו לעיל צפרק ג' (פתיחה למשנה ב' ד"ה והנה להבין סוד) וכן מלאינו צבני רחל, גבי יוסף כתיב (בראשית מ"ז ט"ו) וילקט יוסף את כל הכסף הנמלא צארן מלרים וצארן כנען וגו'. ואיתא (סנהדרין ק"י) אמר רבי חמא צבני חנינא שלש מטמוניות העמין יוסף צמלרים אחת נתגלתה לקרחה אחת נתגלתה לאנעונינוס צן אסוירוס אחת גנוזה ללדיקים לעתיד לצא, ע"כ. וכן איתא צמי השילוח (חלק א' פ' ויחי) צנימין אצ יערוף. כי צנימין הוא מקצן כל הטובות מצין האומות ומכניסם לישראל³⁸³ ע"כ. וכל העושר הצא לכלל ישראל אינו צא אלל ע"י כח רחל להכיר מה כדאי לנו ללקוט מצין האומות ומה אין שייך לנו.

Mishna 11

He enthroned the letter - ר - *Resh* and tied it a crown, combining them with one another and forming Moon in *Olam* - World, Friday in *Shana* - Year, and Left Nostril in *Nefesh* - Soul.

משנה י"א

³⁸⁴המליך אות רי"ש וקשר לו כתר וצרפן זה עם זה, וצר בו³⁸⁵ לבנה בעולם, וששי בשבת בשנה, ואף שמאל בנפש.

383. ועיין לקמן פרק ד' ענין צנימין.

See Ch. IV. Mishna 4, concerning Benjamin.

384. המליך אות ר': זו הנתיב שבין גבורה להוד. בחי' רחל. ועיין לקוטי תורה (פרשת וירא ד"ה לוט עולה) ו"ל וכן מה שלקחה קליפת מואצ הוא רות המואציה והוא כי שם אדני צרחל ומילוויו גימי' תרע"א תסיר ממנו שם אדני תשאר רות המואציה, עכ"ל. וזהו הקשר שבין אות דל"ת בחי' רות ואת רי"ש בחי' רחל שניהם עניים צמקומס ועשירים צמקומס אחר. שהאותיות דל"ת ורי"ש פירושו עניות ודלות וגם אין להן תקומה צלי תמיכה מאחר שעומדות על רגל אחת.

Enthroned the letter Resh: This is the pathway between *Gevurah* - Might and *Hod* - Beauty, the level occupied by Rachel. See *Likutei Torah* (*Vayera* cit. loc. *Lot*) “This explains why Ruth took the *Klippah* - Husks of Moab, because the Sacred Name - אדוני - *Adon”ai* - Lord, when written out in full, has the *Gematria* - Numerical value of 671. Now, remove the actual Name of *Adon”ai* and the remainder, 606, has the *Gematria* - Numerical value of - רות - Ruth the Moabite.’ This explains the connection between the letter - ד - *Dalet* and Ruth, as between the letter - ר - *Resh* and Rachel, since both contain the very essence of poverty in one place as well as the essence of wealth in other places. For the two letters words, - דלת - *Dalet*, and - ריש - *Resh*, translate to mean poverty. They are also unable to stand up on their own without support, for they are unbalanced and top heavy.

<i>Adon”ai</i> written in full	Numerical value of fully written Name	<i>Adon”ai</i> fully written minus initial letters	Numerical value of Name minus initial letters	Ruth written normally	Numerical value of Ruth
א	1	א		ר	200
ל	30		ל	ו	6
ך	80		ך	ת	400
ד	4	ד			
ל	30		ל		
ת	400		ת		
נ	50	נ			
ו	6		ו		
ן	50		ן		
י	10	י			
ו	6		ו		
ד	4		ד		
	671		606		606

385. לבנה בעולם: ללכנה אין לה אור עצמי, וכל אורה שופע לה מן השמש, צחי' לית לה מגמרה כלום.

Moon in *Olam* - Universe: The moon is also poor, for she has no light of its own. All it light is but a reflection of the Sun’s light. At the level of having nothing of its own at all.

386. ששי בשבת בשנה: התאמנות הגבורות והיא הכנה לשבת כד"א (שמות ט"ז כ"ט) על כן הוא נתן לכם ציום הששי לחם יומים וגו'.

Friday in *Shana* - Year: The greatest gathering of *Gevurot* - Judgments happens on Friday. It is in preparation for the Sabbath. As we read, (Ex. 16:29) “Therefore He gives you on Friday, bread for two days etc.”

Preface to Mishna 12

In this chapter the first, and chief letter we encountered was the letter - ב - *Beth*. Written in full, it spells the word - בית - *Beit* - House. Now the concept of House has a special meaning for the dwelling of the *Shechina*. As we read in the Talmud, (Pesachim 88a) 'Not like Abraham with whom it is called a 'Mountain', as it is written, (Gen. 22:14) "Abraham called the name of that place God-Will-See, as it is said to this day, 'On the mountain of God it will be seen.'" Nor like Isaac who with whom it is called a field, as it is written, (ibid. 24:63) "Isaac went out to meditate in the field toward evening." But like Jacob who called it a house, as it is written, (ibid. 28:19) "He named that place - בית אל - *Beth El* - House of God.'" As the letter - א - *Alef* represents the number 1 it is not suited to become the vehicle for words in general. A word cannot consist of less than two letters, (see Ch. II, preface to Mishna 4) - בית - *Beit* - House, also constitutes the - תיבה - *Teiva* - Word/Box or housing within which the all words have existence. Like the *Chayot Hakodesh* - Holy Living Creatures mentioned above, (Ch. I. Mishna 11) R. Issac of Acco says the *Chayot Hakodesh* are the words formed out of the letters. *Chayot Hakodesh*, therefore, strongly resemble *Serafim* in that they have voice and speech. This is what was being referred to when the liturgy was stated "They make heard, in fear, together in voice, the words of the Living God." Since the letter - ב - *Beth* signifies the number 2, it also encompasses the idea that every word requires at least two letters for its existence. Letters which can be rearranged into a minimum of two 'houses' or words. Here, in this Mishna we finally come to the understanding of how the houses are built of letters and how many houses are possible.

פתיחה למשנה י"ב

הנה צפרק זה מדבר על אות צי"ת, ובית הוא הצחי הנבחר להשראת השכינה. כדאיתא (פסחים פ"ח.) לא כאברהם שכתוב בו הר שנאמר אשר יאמר היום זהר ה' יראה, ולא כאלה שכתוב בו שדה שנאמר וילא ילחק לשוח בשדה, אלא כיעקב שקראו בית שנאמר ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ע"כ. ובשביל שאות אל"ף פי' מספר אחד, אינה ראויה להיות המרכזה למילים, כי כל שאין לה שתי אותיות אינה מלה. (עיין לעיל פרק צ' פתיחה למשנה ד') ופי' צי"ת הוא המלה היינו התיבה, צחי חיות הקודש כמו שפרשנו לעיל (פרק א' משנה י"א) שפירוש הר"י דמן עכו אלו המילים הנאמרים מן האותיות, ואלו החיות דומות במקלט לאופנים, כי יש להם קול ודיבור, עליהם סדרו בתפלות ומשמיעים זיראה יחד קול דדברי אלהיים חיים, עיי"ש. וכיון שיש אות צי"ת יש צחי שתיים, וכשיש שתי אותיות אפשר להרכיבם ולבנות מהם, לא בית אחד אלא שתי צחים היינו שני מילים. כאן צאה משנתנו על הסדר הצחים ואיך צונים וכמה צחים אפשר לבנות.

Mishna 12

How did He combine them. Two stones build two houses. Three stones build six houses. Four stones build twenty four houses. Five stones build one hundred and twenty houses. six stones build seven hundred and twenty houses. From here onward go and calculate what the eye cannot see, the mouth cannot speak and the ear cannot hear.

משנה י"ב

כיצד צירפן, ³⁸⁷שתי אבנים בונות שתי בתים, ³⁸⁸שלוש בונות ששה בתים, ³⁸⁹ארבע בונות עשרים וארבעה בתים, ³⁹⁰חמש בונות

387. שתי אבנים בונות שתי בתים: כגון אב - בא.

Two stones build two houses: Such as the words - אב - *Av* - Father, and - בא - *Bo* - Come.

388. שלוש בונות שש בתים: של שלשה אותיות נעשית 6 בתים, כגון מחל-מלח, חלם-חמל, למח-לחם, שהם 3 פעמים 2. וכן מלאנו בשלהי פרק ג' אמש - אשם, משא - מאש, שאם - שמא.

Three stones build six houses: Six letters can form six words, such as - מחל - *Machal* - Pardon, - מלח - *Melach* - Salt,

מאה ועשרים בתים,³⁹¹ שש בונות שבע מאות ועשרים בתים,³⁹² מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין העין יכולה לראות ואין הפה יכולה לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע.

	Letter - ב - <i>Beth</i> Grace - Ugliness	
Letter - ד - <i>Dalet</i> Life - Death		Letter - ג - <i>Gimel</i> Wisdom - Folly
	Letter - כ - <i>Khaf</i> Peace - Evil	
Letter - ר - <i>Resh</i> Wealth - Poverty		Letter - פ - <i>Peh</i> Seed - Desolation
	Letter - ת - <i>Tav</i> Dominion - Slavery	
	Rebecca between <i>Keter - Tiferet</i>	
Ruth between <i>Binah - Gevurah</i>		Jochved between <i>Chokhma - Hesed</i>
	Tamar between <i>Tiferet - Yesod</i>	
Rachel between <i>Gevurah - Hod</i>		Leah between <i>Hesed - Netzach</i>
	Esther between <i>Yesod - Malkhut</i>	

End the Fourth Chapter תם פרק רביעי

- לחם - *Lechem* - Bread. Or in the permutations we encountered at the end of Ch. III, - לחם - *Lamoach* - To The Brain, - חמל - *Chamol* - Pity, - חלם - *Chalom* - Dream, - אשם - *Ashem*, - מאש - *Mash*, - שאם - *Sham*.

.389 ארבע בונות עשרים וארבע בתים: של ארבעה אותיות נעשית 24 בתים שהם 4 פעמים 6.

Four stones build twenty four houses: The sum of each permutation is calculated by multiplying the new number by the sum of the previous stones. Thus, $6 \times 4 = 24$.

.390 חמש בונות מאה ועשרים בתים: ומחמש אותיות נעשית 120 בתים שהם 5 פעמים 24.

Five stones build one hundred and twenty houses: $24 \times 5 = 120$

.391 שש בונות שבע מאות ועשרים בתים: ומשש אותיות נעשית 720 בתים שהם 6 פעמים 120.

Six stones build seven hundred and twenty houses: $120 \times 6 = 720$

.392 מכאן ואילך צא וחשוב: ומשבע אותיות נעשית 5040 בתים שהם 7 פעמים 720.

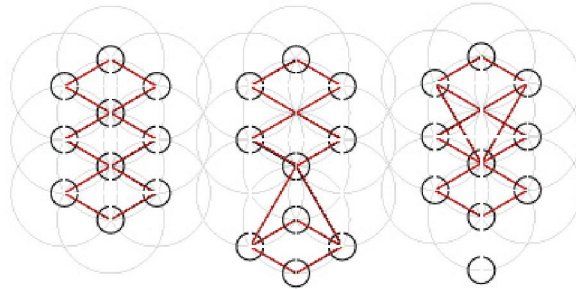
From here onward go and calculate: $720 \times 7 = 5040$

Chapter Five

פרק חמישי

Chapter of Twelve Tribes

פרקא דתריסר שבטיא

Preface to Chapter 5

In this chapter we look at the secrets of the 12 simple letters, also represented in the 12 borders of the diagonal, as well as the 12 Tribes of Israel. Each tribe is rooted in a different and unique expression of the Simple Desire. In the previous chapter we saw how each of the 7 doubles has two aspects, the hard and soft, to and fro, good and bad, etc. In this chapter, however, we will see how the 12 tribes are not merely the manifestation of opposites and alternating states, but rather of the continuous expansion and suffusion of desires into the world. As we examine them we find there are no actual limits to their expansion. In the Book of Deuteronomy (11:29) Moses commanded the tribes to assemble upon the two mountains, Gerizim and Ebal, in the Promised Land. They were to be divided into two groups. Those witnessing the blessing to stand on Gerizim, those witnessing the curse to stand on Ebal. The reason and necessity for this ceremony was because the 12 Tribes, while tremendously gifted, also have the ability to misuse their gifts, to expand beyond their boundaries and do damage. In Talmudic literature we hear the phrase, (Nedarim 11a) “From a negative one may deduce the positive.” From the way the curses are phrased and directed, one may deduce what positive aspects of each of the tribes they were aimed at encouraging and which they were meant to curtail. We can learn what each tribe excelled at and where its genius lay. Each will be explained in its place. It is well known that the tribes who were involved in the sale of Joseph into Egypt were later reincarnated among the Tana'im of the Mishna, of whom ten were the martyrs killed by the Romans, described in the liturgy of the Yom Kippur Musaf service, (see preface to Ch. III, Mishna 1). They will be discussed at greater length in this chapter. It is also known that those same ten souls were again reincarnated among the disciples of the Ba'al Shem Tov, also hinted at in this chapter.

פתיחה לפרק ה'

צפרק זה צאלנו על סוד האותיות הפשוטות שהן י"צ גבולי אלכסון, סוד הי"צ שצטים שצטי י"ה. והנה ככל שצט ושצט נשתרשה צחינה אחת מהרצון הפשוט. וצפרק הקדם למדנו שלכל צחי' מהכפולות יש שתי צחי' קשה ורפה, צחי' רלאו ושוצ, צחי' טוב ורע. אכן צפרק זה צאלנו על סוד י"צ שצטים שהם התפשטות הרצונות צעולם לא רק צרלאו ושוצ. ואם נעיין עליהם נראה שאין חקר לצחינות שצבהן מתפשטות. וצספר דצרים פ' כי תצוא לזה עליהם משה רצנו אלה יעמדו לצרך את העם על הר גריזם צעצרכם את הירדן וגו'. ואלה יעמדו על הקללה צהר עיצל וגו'. לפי שצכח השצטים להתפשט יותר מדי. וכדאיתא צש"ס צכמה דוכתי (נדריס י"א) מכלל לאו אחת שומע הן, היינו מתוך הקללות אחת שמוע מה הן הטובות השייכת לכל שצט צשרשו. וכל אחד יצואר על מקומו. והנה ידוע שהשצטים שעסקו צמכירת יוסף³⁹³ נתגלגלו צהתנאים

שמהם היו עשרה הרוגי מלכות, מוצא לעיל צפתיחה לפרק ג' משנה א' עיי"ש. ועוד לנו לאלוה מילין, ידוע שנשמת התנאים נתגלגלו בתלמידי הר"ר ישראל בעל שם טוב הקדוש נ"ע ונרמזים גם כן בפרק זה.

Preface to Mishna 1

Just as each of the letters - א - *Alef*, - מ - *Mem* and - ש - *Shin* have particular and individual characteristics, *Ruach*/Breath, Water and Fire, and just as the letters, *Beth*, *Gimel*, *Dalet*, *Khaf*, *Peh*, *Resh* and *Tav* have their characteristics of softness and harshness, strength and weakness, life and death, peace and evil, wisdom and folly, wealth and poverty, grace and ugliness, seed and desolation, dominion and slavery, so too, each of the twelve simple letters has its own individual characteristics.

פתיחה למשנה א'

כמו שיש לכל אחת משלש אותיות אמ"ש תכונה מיוחדת, רוח מים ואש, וכן לכל אחת משבע אותיות הכפולות בג"ד כפר"ת תכונה מיוחדת, חיים, עושר, חן, שלום, זרע, חכמה, וממשלה, יש גם תכונה מיוחדת לכל אחת מי"ב אותיות הפשוטות.

Mishna 1

Twelve simple letters, and they are, - הו"ז - HV"Z, - חט"י - ChT"i, - לנ"ס - LN"S, - עצ"ק - AiTz"Q (*Heh, Vav, Zayin, Cheth, Teth, Yod, Lamed, Nun, Samekh, Ayin, Tzadi and Qof*) Their elements are Speech, Reflection, Walking, Sight, Hearing, Action, Coitus, Smell, Sleep, Rage, Gulping and Laughter.

משנה א'

י"ב פשוטות באותיות ואלו הן, הו"ז חט"י לנ"ס עצ"ק. יסודן שיח³⁹⁴ הרהור³⁹⁵ הילוך³⁹⁶ ראייה³⁹⁷ שמיעה³⁹⁸ מעשה³⁹⁹ תשמיש⁴⁰⁰

393. עיין כל הענין בצרכות בספר הליקוטים - ויש - פרק ל"ז, וצפי' ראקאנטי עה"ת פ' ויש.

See *Sefer Halikutim - Vayeshev*, Ch. 37. see *Rekanati - Vayeshev*.

394. שיחה: שייך לחודש ניסן - מזל טלה, לשבט יהודה, וכן רגל ימין בנפש ואות ה"ה.

Speech: Connected to the month of Nisan in *Shana* - Time, the constellation of Aires in *Olam* - Universe, the tribe of Judah, the right leg in *Nefesh* - Soul, and the letter - ה - *Heb*.

395. הרהור: שייך לחודש אייר - מזל שור, לשבט יששכר, וכן כוליא ימינית בנפש ואות וי"ו.

Reflection: Connected to the month of Iyar in *Shana* - Time, the constellation of Taurus in *Olam* - Universe, the tribe of Issachar, the right kidney in *Nefesh* - Soul, and the letter - ו - *Vav*.

396. הילוך: שייך לחודש סיון - מזל תאומים, לשבט זבולון, וכן רגל שמאל בנפש ואות זי"ן.

Walking: Connected to the month of Sivan in *Shana* - Time, the constellation of Gemini in *Olam* - Universe, the tribe of Zebulun, the left leg in *Nefesh* - Soul, and the letter - ז - *Zayin*.

397. ראייה: שייך לחודש תמוז - מזל סרטן, לשבט ראובן, וכן יד ימין בנפש ואות חי"ת.

Seeing: Connected to the month of Tamuz in *Shana* - Time, the constellation of Cancer in *Olam* - Universe, the tribe of Reuben, the right hand in *Nefesh* - Soul, and the letter - ח - *Chet*.

398. שמיעה: שייך לחודש אב - מזל אריה, לשבט שמעון, וכן כוליא שמאלית בנפש ואות ט"ת.

Hearing: Connected to the month of Av in *Shana* - Time, the constellation of Leo in *Olam* - Universe, the tribe of Simeon, the left kidney in *Nefesh* - Soul, and the letter - ט - *Tet*.

399. מעשה: שייך לחודש אלול – מזל בתולה, לשצט גז, וכן יד שמאל צנפש ואות יו"ד.

Action: Connected to the month of Elul in *Shana* - Time, the constellation of Virgo in *Olam* - Universe, the tribe of Gad, the left hand in *Nefesh* - Soul, and the letter - י - *Yod*.

400. תשמיש: שייך לחודש תשרי – מזל מאזנים, לשצט אפרים, וכן מרה צנפש ואות למ"ד.

Coitus: Connected to the month of Tishrei in *Shana* - Time, the constellation of Libra in *Olam* - Universe, the tribe of Ephraim, the gall bladder in *Nefesh* - Soul, and the letter - ל - *Lamed*.

401. ריח: שייך לחודש חשוון – מזל עקרב, לשצט מנשה, וכן המס צנפש ואות נו"ן.

Smell: Connected to the month of Cheshvan in *Shana* - Time, the constellation of Scorpio in *Olam* - Universe, the tribe of Menashe, the stomach in *Nefesh* - Soul, and the letter - נ - *Nun*.

402. שינה: שייך לחודש כסלו – מזל קשת, לשצט בנימין, וכן קצה צנפש ואות סמ"ך.

Sleep: Connected to the month of Kislev in *Shana* - Time, the constellation of Sagittarius in *Olam* - Universe, the tribe of Benjamin, the maw in *Nefesh* - Soul, and the letter - ס - *Samekh*.

403. רוגז: שייך לחודש טבת – מזל גדי, לשצט דן, וכן כזד צנפש ואות עי"ן.

Rage: Connected to the month of Tevet in *Shana* - Time, the constellation of Capricorn in *Olam* - Universe, the tribe of Dan, the liver in *Nefesh* - Soul, and the letter - ע - *Ayin*.

404. לעיטה: שייך לחודש שבט – מזל דלי, לשצט אשר, וכן קורקבן צנפש ואות לד"י.

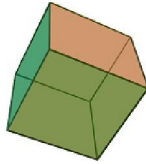
Gulping: Connected to the month of Sh'vat in *Shana* - Time, the constellation of Aquarius in *Olam* - Universe, the tribe of Asher, the intestine in *Nefesh* - Soul, and the letter - צ - *Tzadi*.

405. שחוק: שייך לחודש אדר – מזל דגים, לשצט נפתלי, וכן טחול צנפש ואות קו"ף.

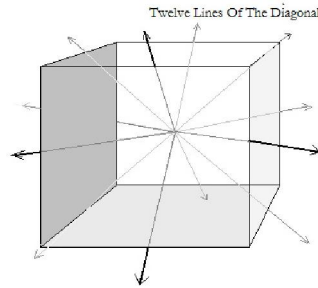
Laughter: Connected to the month of Adar in *Shana* - Time, the constellation of Pisces in *Olam* - Universe, the tribe of Naftali, the spleen in *Nefesh* - Soul, and the letter - ק - *Qof*.

Preface to Mishna 2

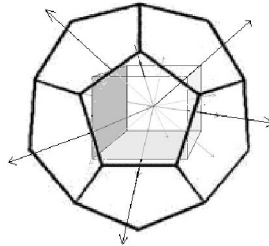
In this Mishna the twelve pentagonal faces of the dodecahedron are discussed in the context of the twelve simple letters. In Mishna 12 of the first chapter we learned how God took three of the twelve simple letters and fixed them into His great Name, - יהוה - *Yod, Heb* and *Vav*, and then used the six permutations of those three letter to seal the six directions. The six direction represent the six Sephirot of *Hesed* - Lovingkindness, *Gevurah* - Might, *Tifferet* - Glory, *Netzach* - Victory and *Hod* - Beauty, and comprise the Cube, which has six flat sides.

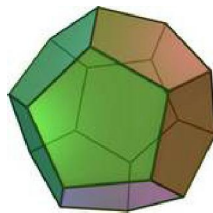
The cube has twelve edges, known in Hebrew as, Lines Of The Diagonal. Imagine an arrow pointing away from the center of the cube, passing through the center of each of the twelve edges.

Now imagine putting a flat face or plane on the end of each arrow.

The resulting (Platonic) solid built around the ends of the arrows that began at the center of the cube is called the dodecahedron. It represents the outwardly expanding globe of the Universe and the evolution of the Twelve Tribes of Israel.

Now, each of the faces of the dodecahedron has five edges, and is adjacent to five other faces. These five aspects correspond to the five phonetic families, guttural, palatal, lingual, dental and labial, outlined in the second chapter (Mishna 3). These 12 simple letters belong in different families,

- ח - *Chet* - ה - *Heb* and - ע - *Ayin* are guttural. - י - *Yod* and - ק - *Qof* are palatal. - ט - *Tet*, - ל - *Lamed* and - נ - *Nun* are lingual. - ז - *Zayin*, - ס - *Samekh* and - צ - *Tzadi* are dental. - ו - *Vav* is labial.

פתיחה למשנה ב'

י"ב אותיות עושים כמין כדור צלורה של י"ב דפנות. אם נעייין על גבולי האלכסון נראה שלכל גבול יש חמשה זדדים שהם חמשה שונים. ונראה לי שאלו י"ב אותיות הפשוטות יש להם תכונה בכל אחת מהחמשה מולאות הפה ששינוי לעיל (פרק ב' משנה ג') אותיות ח' ה' ע' בגרון. ו' בשפתים. י' ק' בחיך. ט' ל' ני' בלשון. ז' ס' ל' בשיניים.

Mishna 2

Twelve Diagonal Lines split into six sets dividing between direction and direction. The east-southern boundary, east-upper boundary, east-bottom boundary, west-northern boundary, west-upper boundary, west-bottom boundary, north-eastern boundary, north-upper boundary, north-bottom boundary, south-western boundary, south-upper boundary, south-bottom boundary.

משנה ב'

י"ב גבולי אלכסון מופצלין⁴⁰⁶ לששה סדרים מפסיקין⁴⁰⁷ בין רוח לרוח, גבול מזרחית דרומית, גבול מזרחית רומית, גבול מזרחית תחתית. גבול מערבית צפונית, גבול מערבית רומית, גבול מערבית תחתית. גבול צפונית מזרחית, גבול צפונית רומית, גבול צפונית תחתית. גבול דרומית מערבית, גבול דרומית רומית, גבול דרומית תחתית.

406. לששה סדרין: כי כל מצב על הצורה מניג ששה סדרים, ואי אפשר לעמוד על מקום שם רואים חמש או שבע סדרים, וכן כל זד עומד מקביל זד אחר.

Six sets: From whatever angle the dodecahedron is observed, six of its planes can be seen. One cannot see just five, or see a seventh. Every face also has a diametric opposite, making six sets.

407. בין רוח לרוח: כמו בין רלון לרלון, כי רוח משמעתו רלון כמבואר לעיל בפרק א' משנה ח'.

Between direction and direction: If - רוח - *Ruach* may be understood to mean desire, as was discussed above, (Ch. I. Mishna 8) then our Mishna may be understood to mean that there are six sets dividing desire from desire.

Mishna 3

Twelve simple letters, twelve and not thirteen, twelve and not eleven. Carved them, hewed them, combined them, weighed them, substituted them and fashioned with them, constellations, months and directors.

משנה ג'

י"ב פשוטות, י"ב ולא י"ג,⁴⁰⁸ י"ב ולא י"א,⁴⁰⁹ חקקן חצבן צרפן שקלן המירן, וצר בהן מזלות וחדשים ומנהיגים.

408. י"ב ולא י"ג: דהוה אמיגא כיון שיש פעמים שלשה עשר חדשים בשנה כשמעברין חדש אדר שני, נימא שיש י"ג מזלות.

Twelve and not thirteen: I might have thought that when the year is calculated as a leap year with 13 months, there would be a need for another constellation.

409. י"ב ולא י"א: דהוה אמיגא כיון שאין חודש מיוחד לשבט לוי נימא שיש י"א מזלות.

Twelve and not eleven: I might have thought that with the tribe of Levi not having a correspondent month there should only be 11 constellations.

Mishna 4

Twelve simple letters, carved them, hewed them, combined them, and fashioned with them, twelve constellations - Aires, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpio, Sagittarius, Capricorn, Aquarius and Pisces. These are the twelve months, Nisan, Iyar, Sivan, Tamuz, Av, Elul, Tishrei, Cheshvan, Kislev, Tevet, Sh'vat, Adar. These are the ten directors in the *Nefesh* - Soul, Two Hands, Two Legs, Two Kidneys, Liver, Gall Bladder, Stomach, Maw, Intestine and Spleen.

משנה ד'

י"ב אותיות פשוטות, חקקן חצבן צרפן וצר בהן י"ב מזלות ואלו הן, טלה שור תאומים סרטן אריה בתולה מאזנים עקרב קשת גדי דלי דגים. ואלו הם י"ב חדשים בשנה, ניסן אייר סיון תמוז אב אלול תשרי חשוון כסלו טבת שבט אדר. ואלו הן שנים עשר מנהיגים בנפש, שתי ידיים שתי רגלים שתי כליות כבד מרה המסס קיבה קורקבן וטחול.

Preface to Mishna 5

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:16) “Cursed is he who dishonors his father and mother,” as referring to the Tribe of Judah. “Father and mother are metaphors hinting at the two Sephirot of *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding, but the tribe of Judah don’t pay attention to what is wise or understandable. Now, when their actions happen to coincide with the will of God all is well and good. This is what King David meant when he said, (Psalm 27:10) “For though my father and mother abandon me, God will gather me.” Meaning; although according to *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding I was lost, God forbid, as we read in the Midrash, (Tanchuma - *Thisa*) It is written, (Psalm 3:3) “Many say of my soul, There is no salvation for him in God. Selah.” David said, “But You, O Master of the world, You agreed with them in Your Torah when You said, (Lev. 20:10) “The adulterer and the adulteress shall surely be put to death.” (Psalm 3:4) “But You, O God, are a shield about me, my honor, and the One who lifts my head.” ‘A shield about me,’ in the merit of my ancestors. ‘My honor,’ You have restored me to the throne and my kingdom. ‘Who lifts my head,’ for I deserved a head-lifting (decapitation), and You gave me a deferment of my head through the offices of Nathan the Prophet, who said, (II Samuel 12:13) “And Nathan said to David, "God also has taken away your sin; you shall not die.” Nevertheless, the portion of Judah is beyond all generalities and rules of the Torah. That’s why it is so important for him to avoid using his talents to do anything against the will of God, and then it is good.”

פתיחה למשנה ה'

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור מקלה אציו ואמו וגו'. הוא נגד יהודה, כי אציו ואמו רומזין לחכמה וזיונה ושצט יהודה לא ישגיח על החכמה והזיונה, ובמקום שמכוון צוה לראון השי"ת אז הוא טוב, וזה שאמר דוד המלך (תהילים כ"ז י') כי אציו ואמי עזובוני ויהו"ה יאספני וגו'. שאף שעל פי חכמה וזיונה הייתי נעזב חס ושלוס כמו שאיתא במדרש (תנחומא תשא) רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהי"ם סלה, אמר דוד ואתה רבון העולם הסכמת בתורתך עמהם ואמרת מות יומת הכואף והנואפת מגן בעדי צוכות אצותי כצודי שהחזרתני למלכותי ומרים ראשי שהייתי חייב הרמת ראש ונתת לי תלוי ראש ע"י נתן הנביא שאמר (שמואל ב' י"ג) גם יהו"ה העביר חטאתך לא תמות וגו', מכל מקום חלק יהודה הוא למעלה מכל כללי דברי תורה, ולכן נריך לראות שלא יפעול צמדתו צלתי כראון השי"ת ואז הוא טוב, עיי"ש.

In my opinion what this means is that the source of Judah’s soul comes to him from that aspect of the divine which always longs for the end of the story which is already hidden within the opening chapter, the finale already present in the original thought. That aspect of *Malkhut* - Sovereignty which is inserted into *Keter* - Crown (Ch. I. Mishna 4). They are above such concepts as the Depths of Good and Evil - i.e. *Chokhma* - Wisdom, (ibid. Mishna 5) and Depths of Height and Below - i.e. *Binah* - Understanding, the aspect of To and Fro - alternating current, (ibid. Mishna 6). Judah was so removed from personal biases, from propensities and proclivities, at the level of (Psalm 109:22) “My heart is a hollow within me.” Judah was entirely ready to surrender to God, to be vanquished and seduced, at the level of, (Eccl. 10:1) “More precious than wisdom and honor, a little folly.” So long as the folly is only where the will of God requires it. At times it causes Judah to forget entirely about *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding, to disparage the wise and sagacious. That’s why the verse warns, “Cursed is he who dishonors his father and mother.”

וני"ל ביאורו ששורש נשמת יהודה צא לו מצחי' זו שתמיד היה משתוקק לאחרית דבר הגנוז תוך המחשבה תחילה, צחי' מלכות נעון צכתר עליון, צחי' עומק ראשית ועומק אחרית המבואר צפרק א' משנה ד', עיי"ש, שהם למעלה מעומק טוב ורע צחי' חכמה (משנה ה'), ועומק רוס ועומק תחת צחי' זיונה צחי' רוא ושוב, זרם חילופין (משנה ו') עיי"ש. וכל כך היה יהודה מצורר מפניות ונטיות וקריבות אלל עלמו צצחי' (תהילים ק"ט כ"ב) ולצי חלל צקצבי, והיה מנואח לגמרי

להתפתות צבחי' (קהלת י' א') יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט, להיות הסכלות רק במקום שרצון השי"ת נוטה. ולפעמים מציא לו לשכוח מיצרו הטוב ויצרו הרע לגמרי ולזלזל בחכמה וצינה, וצחכמים וצוונים, לפיכך הזהירו הכתוב ארור מקלה אציו ואמו וגו'.

Mishna 5

Enthroned the letter - ה - *Heh* in speech and tied it a crown, combining them with one another and forming Aires in *Olam* - World, Nisan in *Shana* - Year and the right leg in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ה'

המליך אות ה"ה⁴¹⁰ בשיחה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן טלה בעולם וניסן בשנה ורגל ימין בנפש זכר ונקבה.

410. שיחה: צחי' רבי שמעון בן גמליאל כדאיתא בספר הליקוטים (וישצ פרק ל"ז) וז"ל יהודה נתגלגל צרשצ"ג, שהיה נשיא משצטו של יהודה

Speech: This refer to R. Shimon b. Gamliel, as we read in the book, *Sefer Likutim (Vayeshev 37)* "Judah was reincarnated in R. Shimon b. Gamliel who was a descendent of the Tribe of Judah.

Preface to Mishna 6

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:17) “Cursed is he who moves his neighbor's boundary mark,” as referring to the Tribe of Issachar. Issachar was compared to donkey or ass of burden, as we read in the Zohar, (Vol. I. *Vayechi* 242a) “An ass is loaded with burden.” But he may use tremendous capacity for service to trespass upon and absorb what really belongs within the boundaries of his neighbor. For the Hebrew name - יששכר - *Yissachar* - Issachar may be read as - יש שכר - *Yesh Sachar* - There Exists Profit, because he can always find a way of turning a profit. But how does one profit if not by bringing things from outside into ones own domain? And it is so with all sorts of service and worship, e.g. Sabbath Observance. If a person uses the recuperative powers of the Sabbath to do a *Mitzvah* - Good Deed, then his resting on the Sabbath was a *Mitzvah* - Good Deed. But if he uses it for the opposite, God forbid, then the opposite is true. Similarly, with all permissible things, e.g. eating and other physical pleasures, they all require the following clarification; what does the person who enjoyed the pleasure then do with the energy the pleasure gave him? If subsequently he does *Mitzvah* - Good Deed, then we say he is enlarging the boundary further to encompass his new acquisitions. That is why it is important to be careful not push the boundary where it will damage his neighbor. This is also the meaning of the verse, (Prov. 8:21) - להנחיל אוהבי יש - *L'Hanchil Ohavai Yesh* - That I May Bequeath To My Lovers Existence. The word - יש - *Yesh* - Existence, hints at - יש שכר - *Yesh Sachar* - There Exists Profit.

פתיחה למשנה ו'

צספר מי השילוח (חלק ב' כי תצוא) מפרש הפסוק כתיב ארור מסיג גבול רעהו וגו'. והוא נגד יששכר שמדת יששכר הוא כחמור למשא כדאיתא בזו"ק (ויחי רמ"ב). דחמור נטיל מטולא וכו'⁴¹¹, ובגודל עבודתו יכול להשיג ולהכניס לגבולו גם מגבול חצירו, כי יששכר רומז על יש שכר שיכול להשתכר ומה יכול להשתכר אם לא שיכניס מחוץ לתוך גבולו, כי כן צכל עבודתו, כגון השמירת שבת אם צכח השציתו יעשה אחר כך מלוה אז נקרא השציתו מלוה, וכן נמלא חלילה להיפך, וכן גם צכל עניני הרשות, כגון אכילה ושאר הנאת הגוף לריכוס צירור מה שיעשה האדם אחר כן צכח, ואם יעשה מלוה אחר כן נקרא שמכניס הגבול לתוך קניניו, ולכן לריך להיות נזהר שלא יכניס הגבול צמקום שמזיק לחצירו כי צאמת להנחיל אוהבי יש, וזה מורה יששכר יש שכר, עיי"ש.

In my opinion what this means is that the source of Issachar's soul comes to him from that aspect of the divine which longs for new Torah; to explore new ways of worshipping, paths hitherto untrodden. As we read, (I Chron. 12:33) “Of the sons of Issachar, knowledgeable with understanding of times, so as to know what Israel should do.” Issachar's genius was always - לחדש - *L'Chadesh Cho'dashim* - Renew Months; to know exactly how to manage newness, fixing the

411. וז"ל יששכר חמור גרם רוצן צין המשפתים, אמר רבי אלעזר, וכי יששכר חמור אקרי, אי צגין דאשתדל צאורייתא נקרייה ליה סום, או אריה, או נמר, אמאי חמור. אלא אמרו, צגין דחמור נטיל מטולא ולא צעית צמאריה כשאר צעירי, ולא אית ציה גסות הרוח, ולא חייש למשכצ צאתר מתתקן, אוף הכי יששכר דאשתדלותיה צאורייתא, נטיל מטולא דאורייתא, ולא צעית ציה צקצ"ה, ולא אית ציה גסות הרוח, כחמור דלא חייש ליקרא דליה, אלא ליקרא דמריה (ס"א דרציה), רוצן צין המשפתים, כדאמרינן ועל הארץ תישן וחיי לער תחיה וצחורה אהב עמל, עכ"ל (זוהר חלק א' רמ"ב).

(Gen 49:14) “Issachar is a large-boned ass, couching down between the hurdles.” R. Elazar asked, ‘Is Issachar an ass? If it refers to his prowess in Torah study why not call him a horse, a lion or a leopard, why an ass? They answered, ‘Because an ass is ready to carry the burden without trying to kick its master unlike other beasts. It has no haughtiness and does not require special conditions in its stable. So, too, Issachar in his work with Torah he was always ready to carry the burden, he never kicked out at God, he had no haughtiness like an ass which demands no special consideration. His concern was always for his master's honor. Crouching between the hurdles, as it is written among the requisites for acquiring Torah Wisdom, (Mishna Avot 6:4) ‘Sleep on the floor, live a life of pain and toil always in the Torah.’ (Zohar Vol. I. 242a)

calendar proclaiming the new moon. I once heard a story about the rebbe, Reb Nochum of Chernobyl, and his first visit to the Ba'al Shem Tov. He arrived at the Ba'al Shem Tov's home on Friday, the eve of the Sabbath. Now, already the previous night the Ba'a Shem had told his wife to expect a guest for the Sabbath. And he warned her to keep a close eye out for the man, "He's a major thief," he told her. "He'll take anything he can lay his hands on, if you watch him carefully." When Reb Nochum arrived at the house he was received with honor and shown to his room, while preparations for the Sabbath went ahead. The rebbetzin came before her husband, the Ba'al Shem with a complaint. "You told me," she said. "That our guest is a thief, but I see he is a holy man. Why do you have these suspicions about him?" The Ba'al replied, "That's exactly what I mean. have you seen how he acts? A man as holy as that could grab all the virtue in this world and the next, not leaving a scrap for anyone else!" The story explains a difficulty in the famous Talmudic description of Moses' ascent to Mount Sinai (Menachoth 29b). "R. Yehuda said, 'When Moses went up upon high he found God tying crowns for the letters [of the Torah]. He said, 'Master of the world, who's constraining your hand?' God replied, 'A man will be coming after many generations - Akiba b. Joseph is his name - who will be using each of the letter points to derive mounds and mounds of laws.'" In the book, *Shaar Hagilgulim* (Preface 38) "Afterwards when [Jacob] gave birth to Issachar he bequeathed him that portion of Good he had taken from Esau, which was the portion of Good belonging to Cain. This explains the mystery of the verse (Gen. 30:16) "And he slept with her that night." (The text says, - בלילה הוא - *Balaila Hu* - At Night Him. It does not say, - בלילה ההוא - *Balaila HaHu* - That Night.) The text is emphasizing that it was Jacob himself coupling with Leah, Jacob who was named - יעקב - Jacob for the - עקב - Heel of Esau he was grasping in his hand from the moment of his birth. That portion taken from Esau was what he gave to Leah that night in the mystery of *Zivug* - Coupling. It was from there that Issachar was born. Tis is the meaning of the teaching in the *Midrash HaNe'elam* on Ruth, that it was from Issachar that R. Akiba descended. For he was the heel mentioned above." What this means is that R. Akiba's genius was also like that of Issachar, mentioned above - לחדש חדושים - *L'Chadesh Chidushim* - Invent Novelae. So great was his power that he even took parts of the Torah meant for Moses, in (Job 28:10) "All that preciousness which his eyes have seen." All that remained for Moses was the, 'Silence!' which God commanded him to hold. This is reminiscent of the Ba'al Shem Tov story. R. Akiba also moved the boundaries of his neighbor, in this case, God's boundaries, as the Talmud describes, Moses asked, "Who constrains You?" and as Rashi there explains, Moses was asking God, 'Who is forcing You against Your will?' Rabbi Akiba took his power from the soul of Issachar, that's where his soul took root. And that is why Issachar was warned against transgressing the command not to move one's neighbors boundaries. In addition, with what was said above, in the preface to Ch. III, we can explain how it came about that Issachar was the one who proposed the idea to dip Joseph's coat in the blood of a goat, as it is written, (Gen, 37:31) "They took the coat of Joseph, slaughtered a young goat and dipped the coat in the blood." Issachar was later to be reincarnated as R. Akiba, and it was precisely R. Akiba who understood that it was precisely the right moment to involve God in their conspiracies by slaughtering the goat. To give the moon an opening to complain about being diminished, as was explained above, so that god might say, 'Bring an atonement for Me,' referring to the goat sin-offering, for which, as it were, God is the owner.

וני"ל ביאורו ששורש נשמת יששכר צא לו מבחי' זו שתמיד משתוקק לדברי תורה חדשים ולתור דרכים עוד לו דרכו צהם כף רגל מעולם. כד"א (דברי הימים א' י"ב ל"ג) ומבני יששכר יודעי צינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל וגו', שהי' יודע מתי לחדש חדשים, וכמו ששמעתי מספרים על הרה"ק אדמו"ר ר' נחום מטשערנבל נ"ע שכשציקר פעם ראשונה במעצמו אלל הרה"ק נר ישראל ר' ישראל צעל שם טוב, הגיע לבית הרבי צערב שצת. וכבר עוד מצערב צליל ששי אמר הצעל שם טוב הק' לאשתו שמחר יצא אורח לשבות את השצת עמהם צציתם, ושהיא תזכר לשים עין עליו כי הוא גזן גדול ויגנוב את כל אשר

להם עם לא ישגיחו עליו צעינא פקיאח. וכשהגיע מורהר"ר נחום לציתם וקצלו אותו בכבוד והכינו את עלמם לשבת צאה הרעצין אלל בעלה הק' צטרונייה, הלא כבודו אמר לי שהאורה גנב הוא והנה גלוי לעין כל כי איש חלבי"ם הוא ועל מה תחשדוהו. אמר הצעל שם טוב לאשתו הלא זו שאמרתי לך איש קדוש כזה לא ישאיר לנו מאומה ויחטוף את כל העולם הצא לעלמנו. ונ"ל שאפשר בזה לפרש הגמ' (מנחות כ"ט:)⁴¹² אמר רב יהודה אמר רב בשעה שעלה משה למרום מלאו להקצ"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו רבש"ע מי מעבד על ידך אמר לו אדם אחד יש שעתיד להיות צסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות ע"כ. ואיחא בשער הגלגולים הקדמה ל"ח וז"ל ואח"כ כשהוליד יששכר, הוריש לו אותו החלק העוב שלקח מן עשו, שהיה מן העוב של קין. וז"ם וישכב עמה זלילה הוא. כי הוא יעקב עלמנו הנקרא בן, על שם העקב הנזכר ונתנו זלילה צסוד זווג, ומשם ילאה יששכר, וז"ם צמדורש הנעלם של רות כי מן יששכר ילא ר' עקיבא, שהוא העקב הנזכר⁴¹³, עכ"ל. ופי' שרבי עקיבא חידש מה שחידש בתורתו עד שלקח ממשה רבינו כל היקר שראו עיניו⁴¹⁴ ולא השאיר לו אלא השתיקה שאמר לו הקצ"ה למשה שתוק וכו' כעין סיפור

412. עיין פרק ג' פתיחה למשנה ו'.

See above, Ch. III preface to Mishna 6.

413. עיין שער הפסוקים - פרשה וילא ד"ה וישכב עמה זלילה הוא. וז"ל ולכן נבאר עתה ענין יששכר וקשה דהיה לו לומר קרא וישכב עמה זלילה הוא אלל הענין הוא, כמ"ס ז"ל צמדורש הנעלם (רות כ"ט:)⁴¹³ צענין ר' עקיבא שהוא יששכר. כי יששכר נתלצש ונתעבר צר' עקיבא עלמנו, כנודע שעשרת השצטים כלם, נתעברו בעשרה הרוגי מלכות, לכפר עון מכירת יוסף עלמנו. וז"ם שם צמאמר הנזכר, יש השתא, שבר לאחר זמן. פי', כי יששכר נתלצש לאחר זמן צר' עקיבא עלמנו, ואז זכה לעלות צחכמה, הנקראת צמחצבה, ונקראת יש, צסוד כך עלה צמחצבה. ודע, כי כל נשמות של השצטים, הם ענפים של יעקב. משא"כ ציששכר, כי הוא הוא כמעט צחי' עלמותו של יעקב צביו, ואינו מן הענפים הנאחזים צו. ולכן עקיבא ויעקב, אותיותיהם שוות, כי כמעט הוא הוא יעקב, צו נתלצש ונתעבר. וז"ם שאמר, וישכב עמה זלילה הוא, ולא אמר זלילה הוא, לומר, כי מלת הוא, חוזר אל מלת וישכב, כי יעקב השוכב עמה, הוא הוא עלמנו צחי' הולדותיו היא, ונתנו צה צצחי' שכיבה וזווג: וז"ם ענין יששכר, שהיה עוסק צתורה יותר מכל השצטים, כי הוא צחי' יעקב עלמנו, הנקרא תורה צצכת, גופא דאמלעיאת, שממנו מתפשטים י"צ אלכסונות כנודע. וכבר נתבאר צמקומו, טעם היות ר' עקיבא עם הארץ מ' שנה, לפי שהיה צחי' טפת זרע של קרי, שילאה מצין לפורניו של יוסף, כנזכר צתיקונין תיקון ע'. והיה אומר מי יתן לי ת"ח ואנשכנו צחומר שהוא הפך שרשו שהוא מצחי' תורה צצכת עכ"ל.

See the book, *Sha'ar Hap'sukim (Vayetze)* "Now let us explain the matter of Issachar. The question is asked, why does the text say 'He slept with her בלילה הוא - Balaila Hu - At Night Him, why does it not say, - בלילה הוא - Balaila HaHu - That Night?' The matter is thus. In the Midrash HaNe'elam on the Megilla of Ruth (Ruth 29b) concerning R. Akiba and Issachar, we are told that Issachar clothed himself and became the pregnancy reincarnating into the physical body of R. Akiba. As is well known, all the Ten Tribes were reincarnated into the Ten Martyrs to atone for the selling of Joseph. This explains the quote in the text elucidating the name - יש שכר - *Yesh Sachar* - There Is Profit. Meaning, - יש - *Yesh* - There Is Now, - שכר - *Sachar* - Profit, later. Because Issachar was later incarnated into the body of R. Akiba, and that's when he merited his accession to *Chokhma* - Wisdom also called The Thought, also called *Yesh* - Existence, in the mystery of "Thus it arose in the Thought." Know, all the tribes are branches off the soul of Jacob, except for Issachar who is Jacob in person, the physical reincarnation of Jacob, as it were, not one of his branches or offspring. That is why - עקיבא - Akiba and - יעקב - Jacob share the same letters, because it is almost as though he is Jacob himself reincarnated and re clothed. This is why the verse says 'He slept with her בלילה הוא - Balaila Hu - At Night Him, and not, - בלילה הוא - Balaila HaHu - That Night,' teaching us something about the coupling; that the Jacob sleeping with Leah, he is actually him who was born grasping Esau's heel, he in the coupling and lying with Leah puts that very same soul into her. This also explains Issachar's character and how he came to the most diligent of the tribes in their dedication to studying Torah. For he is Jacob who is also known as the Written Torah, the absolute physical center of everything and everywhere, whence the twelve lines of the diagonal spread outward, as is well known. The reason R. Akiba was an ignoramus until the age of forty years is because he represented the drop of semen which Joseph spilled involuntarily in his struggle with Potiphar's Wife, that came out from in between his fingernails, as is mentioned in the *Tikunim (Tikun 70)* R. Akiba used to say, 'While I was an ignoramus, if someone had shown me a scholar I would have bitten him like an ass.' Because the Torah scholar represents the Oral Torah, the exact opposite of the Written Torah, that Akiba represented at that time."

414. עיין פרק ג' פתיחה למשנה א'.

See above, Ch. III. preface to Mishna 6.

הצט"ט, וגם הסיג גבול רעהו כזיכול צחי' מי מעכב שפירש"י ז"ל (שם צט"ס מנחות) בעל כרכך⁴¹⁵. וזהו שנשתרש צו משורש נשמחו ציששכר, ולפיכך הזהירו הכתוב ארור מסיג גבול רעהו וגו'. וצ'ירוף מה שמצואר לעיל (פתיחה לפרק ג') אפשר לאמר שמה שיששכר השיא עלה לטבול כתונת יוסף צדס השעיר כד"א (צראשית ל"ז ל"א) ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת צדס וגו' צא לו משום שהוא נתגלגל צרבי עקיבא, ודוקא רבי עקיבא הצין שהשעה משחקת להם ללרף אותו ית' צאותו מעשה צשחיתת שעיר עזים דייקא. כדי לתת פתחון פה לירח צחי' הציאו כפרה עלי שמעטתי וכו', צחי' שעיר ר"ח שכזיכול הוא ית' נקרא בעלים.

Mishna 6

Enthroned the letter - ו - Vav in reflection and tied it a crown, combining them with one another and forming Taurus in *Olam* - World, Iyar in *Shana* - Year and the right kidney in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ו'

המליך אות ו"ו⁴¹⁶ בהרהור וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהם שור בעולם ואייר בשנה וכוליא ימנית בנפש זכר ונקבה.

415. עיין לעיל (פרק ג' פתיחה למשנה ו') ציאורו שהתגין שחידש רבי עקיבא צחכמתו ונכנסו לתוך מחיצתו כזיכול של הקצ"ה בעל כרחו כזיכול ועשה הקצ"ה להם מקום צמקומו ופנה להם חלל, וזהו ששאל משה, מי מעכב על ידך, כלומר בעל כרכך, עי"ש.

See above, (Ch. III. preface to Mishna 6.) where it is explained the the *Tagin* - Crowns that R. Akiba in his wisdom invented, trespassed upon the boundaries, as it were, of God, against His will, forcing God to make room and vacate space for them. This explains Moses' question, 'Who is constraining You, against your will?'

416. הרהור: צחי' רבי עקיבא בן יוסף כדפרישית.

Reflection: This is the level of R. Akiba, as was explained.

Preface to Mishna 7

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:23) “Cursed is he who lies with his mother-in-law,” as referring to the Tribe of Zebulun. Wife is a metaphor for fear, and it was beyond fear that Nadav and Abihu went. Out of their tremendous love for God they handed over their lives to God, as has been explained, (*Mei Hashiloach* Vol. I. *Shemini*) and this is what is known as mother-in-law, higher than, (Prov. 31:30) “A woman who fears of God.” The Tribe of Zebulun had quickness in his responses and actions, and the western boundary of his territory was the seashore, which also hints at rapidity. That’s why he needed to take special care to guard himself against this.

פתיחה למשנה ז'

בספר מי השילוח (חלק ז' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור שכב עם חתנתו וגו'. הוא נגד זבולון כי אשה רומז ליראה, ולמעלה מיראה הלכו נדב ואביהו שבגדל אהבתם מסרו נפשם להשי"ת כמו שנתבאר (חלק א' פרי שמיני ד"ה ויהי ציוס) וזה נקרא חתנתו למעלה מאשה יראה יכו"ה. ושצט זבולון היה להם מהירות וגם גבולו שהיה לחוף ימים גם כן רומז על מהירות, ולכן היה לריך להיות נשמר מזה.

In my opinion what this means is that the source of Zebulun’s soul comes to him from that aspect of the divine which longs for simple faith and trust, attributes which transcend all types of fear, transcending nature itself, as it is written, (Psalm 57:3) “I will call upon God, the most high, To God who accomplishes all things for me.” I will call upon - *Elohi*”m - God in the aspect of *Pachad* - Fear. The Most High, - *El* - God in the aspect of *Hesed* - Lovingkindness who finishes things I begin. In the Palestinian Talmud (Ketubot 4a) we read, “R. Abin said, ‘I will call upon God, the most high, To God who accomplishes all things for me.’ A girl, three years of age and one day who had her virginity taken, and Beth Din subsequently decided upon a leap year causing her birthday to be set back another month, her hymen is restored. if not, her hymen is not restored.’ In the Talmud, (Nidah 14a) we read, “Thus we learned, cameleers are all wicked, sailors are all saints.’ The tribe of Zebulun were known as sailors, as we read in the Talmud, (Pesachim 4a) ‘He who walked around saying, “On the seashore granaries are palaces,’ was discovered to be descended from the Tribe of Zebulun, as it is written, (Gen. 49:13) “Zebulun on the seashore dwells.” Again, in the Palestinian Talmud, (Sukkah 22b) we read, R. Yochanan went up and preached, ‘Jonah b. Amitai was of the Tribe of Zebulun.’ Because the faith held by the Tribe of Zebulun was so powerful, at the level of the verse, (Psalm 107:23) “Those who go down to the sea in ships, who work in the great waters, they see the works of God.” As it is written, (Deut. 33:19) “They will be nourished by the abundance from the seas.” And because Zebulun had so much faith and trust in God, he never allowed any fear to prevent him from going ahead with his plans. He paid no attention to the voice of caution, therefore the verse cautions him, “Cursed is he who sleeps with his mother-in-law.”

וני"ל ביאורו ששורש נשמת זבולון בא לו מצחי' זו שתמיד משתוקק לאמונה פשוטה וצטחון שהיא למעלה מכל היראות למעלה מהצטע כד"א (תהילים נ"ז ג') אקרא לאלהי"ם, צחי' פחד, עליון לאל, צחי' חסד, גמר עלי וגו'. ואיתא בירושלמי (כתובות ד.) אמר רבי אבין אקרא לאלהי"ם עליון לאל גומר עלי בת שלש שנים ויום אחד ונמלכין צ"ד לעוברו הצחולין חוזרין ואם לאו אין הצחולין חוזרין ע"כ. ואיתא (דהר"י ד.) תניא נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים כולם דיקים וכו' ע"כ. הספנים צחי' זבולון כמו דאיתא (פסחים ד.) ההוא דהוב קא אזיל ואמר אביי ימא אסיסני ציראתא צדקו ואשכחורו דמזבולן קאתי דכתיב זבולן לחוף ימים ישוכן ע"כ. ואיתא (ירושלמי סוכה כ"ג:) עאל רבי יוחנן ודרש יונה בן אמיתי מזבולן היה וכו', ע"כ. שאמונת שצט זבולון היתה כל כך חזקה צצחי' יורדי הים צאניות המה ראו מעשי יכו"ה, וכד"א (דברים ל"ג י"ט) כי שפט ימים יינקו וגו'. ולפי שהיה לו לצבולן כל כך מצטח עוז ציכו"ה שאף על פי שפחד לעשות צד לא מנע את עצמו מלעשותו מפני רוב הצטחון שבו ולא שת לבו ליראה כלל לפיכך הזהירו הכתוב ארור שכב עם חתנתו

Mishna 7

Enthroned the letter - ז - *Zayin* in walking and tied it a crown, combining them with one another and forming Gemini in *Olam* - World, Sivan in *Shana* - Year and the left leg in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ז'

המליך אות זי"ן⁴¹⁷ בהילוך וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהם תאומים בעולם וסיון בשנה ורגל שמאל בנפש זכר ונקבה.

417. הילוך: בחי' רבי יהודה בן בבא כדאיתא בספר הליקוט (וישב - פרק ל"ז) וז"ל זבולון נתגלגל ב"ר יהודה בן בבא, ע"כ.

Walking: This is the level of R. Yehuda b. Bava, one of the ten martyrs, as is stated in the book, *Sefer Halikutim* (*Vayeshev* 37) "Zebulun was reincarnated in R. Yehudah b. Bava."

Preface to Mishna 8

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:23) “Cursed is he who lies with his father’s wife,” as referring to the Tribe of Reuben, because the firstborn masquerades as the father most naturally. He can act like his father in mannerisms that don’t actually fit him. This is what is meant by sleeping with his father’s wife.

פתיחה למשנה ח'

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור שכב עם אשת אביו וגו'. הוא נגד ראובן, כי הזכור בתולדה יכול להתדמות לאביו ולהתנהג במדת אביו אף שאינם שייכים לו, וזה נקרא שכב עם אשת אביו.

In my opinion what this means is that the source of Reuben’s soul comes to him from that aspect of the divine which longs for solitude and isolation, to walk in his father’s footsteps, to be of those who ‘dwell in the tent.’ As it is written, (Gen. 32:1) “Jacob walked his own path.” it is similarly written, (ibid. 30:14) “Reuben walked in the days of the wheat harvest.” And just as Jacob misled his father, utilizing the clothing of Esau, so, Reuben misled his father with Joseph’s clothing. As we read in the commentary to the Torah, *Ha’amek Davar* (Num. 10:18) “The flag journeyed,’ They prepared themselves, each person to his flag. They all followed the flag of the Children of Judah. Now if we look closely at the text we find that each of the tribes is named Children of, except for the tribe of Reuben, who are simply called the Camp of Reuben. Nothing in the Torah is arbitrary. It seems that it was from here that the sages derived the teaching that the 250 men who joined the rebellion organized by Korach in his argument with Moses were the Prince of the Tribe of Reuben, Elizur b. Shedeur and his colleagues. Their argument had its roots in highest piety, unlike Datan and Abiram, (also of the Tribe of Reuben), as we explained previously. But rather, because they had a tendency to choose solitude and isolation as their path to closeness with God. This was a trait of Reuben, to isolate himself from his brothers, to immerse himself in piety, as may be understood from the text, (Gen. 37:29) “And Reuben returned to the pit.” That’s why it is said by way of hint and suggestion that the Tribe of Reuben were not like children, rather they resembled Reuben himself in their mannerisms and habits.’ It is a well known teaching that Reuben son of Jacob was reincarnated in R. Eliezer the Great, who also showed aspects of the same trait. Unfortunately it was not used properly and he ended up dying in *Cherem* - Excommunication. That’s why the Torah warns Reuben, “Cursed is he who lies with his father’s wife.”

וני"ל ביאורו ששורש נשמת ראובן בא לו מצחי' זו שתמיד השתוקק לצדידות ולהתבודדות ללכת בדרכי אביו להיות מיושבי האלים, דכתיב זו (בראשית ל"ב א') ויעקב הלך לדרכו וגו'. וכתיב בראובן (שם ל' י"ד) וילך ראובן בימי קציר חטים וגו'. וכמו שעשה יעקב שרמה לאביו בצגדי עשו, כן עשה ראובן שרמה לאביו בצגדי יוסף. וכמוצא בספ' העמק דבר (במדבר י' י"ח) וז"ל ונסע דגל וגו'. הכינו עלמס איש על דגלו. שיהיו הולכים אחר דגל בני יהודה. והנה בכל השצטים כתיב בני זולת אלל ראובן כתיב מחנה ראובן. ואין דבר ריק בתורה. ונראה דמכאן הוליא חז"ל שבר"ן איש שהיו עם קרח במחלוקתו היה אליאור בן שדיאור וחבריו. והיה מקור המחלוקת מלד חסידות ולא כמו דתן ואזירס כמו שביארנו במקומו. אלל מלד שהיו פרושים ומתבודדים להתקרב אל ה'. וזה היה מדת ראובן עלמו שהי' גדל מאחיו ומשוקע בחסידות כמוצן מן המקרא ויש ראובן אל הבור כמשכ"ש מש"ה כתיב ברמז שלא היו כמו בני ראובן. אלל כראובן עלמו, עכ"ל. וידוע מספרים שראובן בן יעקב נתגלגל בצרי אליעזר הגדול. וגם זו היה מדה זו ולצסוף ילא מה שילא שמת בחרס. לפיכך הזהירו הכתוב ארור שכב עם אשת אביו וגו'.

Mishna 8

Enthroned the letter - ח - *Cheth* in seeing and tied it a crown, combining them with one another and forming Cancer in *Olam* - World, Tamuz in *Shana* - Year and the right hand in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ח'

המליך אות ח"ת⁴¹⁸ בראיה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן סרטן בעולם ותמוז בשנה ויד ימין בנפש זכר ונקבה.

418. ראייה: צחי' רבי אליעזר כדאיתא בספר הליקוט (וישז - פרק ל"ז) וז"ל ענין עשרה הרוגי מלכות. כוודע שהיו עשרה שבטים, וזריך לידע צמי נתגלגלו. והענין מ"ש מורי הוא זה. קודם נתחיל בראובן, שאמר השליכו אותו וכו', ולא הסכים בהריגתו, עכ"ל נעש, וצא צרי אליעזר הגדול שנתפס למינות, ולא נהרג כאחרים, כי השי"ת מדד לו מידה כנגד מידה. שאמר השליכו, וכוודע כי הנחש הוא סוד המינות. וראובן גרס לעורר לד אותו נחש של המינות. לכן נתפס למינות. וצוה נצין מ"ש רז"ל יחי ראובן ואל ימות, מיטה תניינא, כי בכל מקום שנאמר צתורה מות יומת, הוא צעוב"ז וצעוב"צ, כי מות היא המיטה המוכרת, וכשזריך לצוה בגלגול למות פעם שנית מיטה משונה, וכפרת אותו גלגול, על אותה מיטה נאמר יומת לעוב"צ, ר"ל, לעולם שזריך לצוה צו פעם אחרת. אבל בראובן שהיטה כוונתו לעובה, לא נתחייב מיטה כשאר שבטים, עכ"ל מלד אותו דיבור שאמר השליכו, נתפס למיטה, ולא הורגו כשאר. וזכו יחי ראובן ואל ימות וכו'. גם תצין, כי רבי אליעזר ברכוהו חזיריו, והוא היה נשיא ראובן, וגם ראובן ברכוהו אחיו צדין צחטא צלכה, עד שנלננה צהם רוח הקדש, וידעו שלא חטא, וטעם שנקרא ר"א בגדול, כי כמו שהיה ראובן הצבור, לכן נקרא גדול. ע"כ.

Seeing: This is the level of R. Eliezer, as we read in the book, *Sefer Halikutim (Vayeshen 37)* 'Concerning the Ten Martyrs, as is known, they were the Ten Tribes. We ought to know who was reincarnated in whom. What my teacher taught me is as follows: Let us begin with Reuben who said, "Throw him into the pit." Reuben did not acquiesce to killing Joseph, nonetheless he was punished. He was reincarnated in R. Eliezer the Great who was gripped by heresy, and was not martyred as were the others. God treated with him measure for measure. He said, "Throw him into the pit, (with snakes)" and, as is well known, the snake contains the secret of heresy. Reuben caused the aspect of that snake of heresy to awaken, therefore he was trapped into heresy. With this we may understand the rabbinic dictum, it is written, (Deut. 23:6) "May Reuben live and not die," Onkelos translates it as 'May Reuben live forever in the world, and not die a second death.' Wherever the Torah says - *Mot Yumat* - *מות יומת* - Death He Must Die, the double expression suggests death in this world and death in the world to come. The first - *Mot* - *מות* - Death is dictated by the sin. But when a soul requires reincarnation in order to die a second time as an atonement for the sin, in a peculiar and unusual manner, it is a reference to the second half of the expression - *Yumat* - *יומת* - He Must Die, meaning, in the world to come, God protect us. The world to come, then means the world to which he will be compelled to return. But Reuben whose *Kavana* - Intent was good was not sentenced to death like the other tribes. Still because he said, 'Throw him,' he was snatched by death. But he was not killed like the others. This is the meaning of Jacob's expression, 'May Reuben live and not die.' Also understand, R. Eliezer was cursed by his colleagues, and he was the Prince of the Tribe of Reuben. Reuben was also cursed by his brothers after judging him over the affair with Bilha, (Gen. 35:22) until sparks of prophecy flashed through them and they realised that he was innocent. The reason he is known as R. Eliezer the Great is because he is Reuben who was the firstborn.'

Preface to Mishna 9

There is no curse corresponding to the Tribe of Simeon because Simeon is concealed within the mystery of *Malkhut* - Sovereignty. They were not given an autonomous territory in the Land of Israel, but were absorbed within the territory of Judah, as Jacob had predicted, (Gen. 49:7) "I will divide them among Jacob, spread them in Israel." As it is written, (Jos. 19:1) "To the Tribe of the Sons of Simeon according to their families, their inheritance was among the inheritance of the Sons of Judah." This hints to the mystery of R. Akiba who was descended from converts, at the level of *Malkhut* - Sovereignty, as was explained above, (Ch. III. preface to Mishna 1) in the mystery of the reincarnation of Zimri b. Salu and the 24,000 men of the Tribe of Simeon who perished over the affair of Peor, (Num. 25) Because *Malkhut* - Sovereignty has hidden depths, an immanence not apparent to the eye of the rational mind, at the level of, (Menachot 29b) "Silence! It arose thus in the Thought before Me," Meaning, it is higher, so to speak, than God's Thought, at the level of the Simple Desire, upon which one may not reflect. As we read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I. Deut. *V'zot Habracha*) 'Simeon on the other hand jumped into the dubious act saying, "God forbid that I should judge myself as a common sexual deviant." He married his sister Dinah and thus entered upon the path requiring a process of testing, sorting and assaying. He was sure God would clarify his act for the good, that his intention is for the sake of heaven. It was because of this that the tribe of Simeon had to go through a process of testing and assaying in these matters, as we find with Zimri, prince of the tribe of Simeon, who also said the same thing, that his intention is purely for the sake of heaven, as was explained below (Num. *Balak*). And in the future when the process will have ended and the assaying is done it will be found that Simeon's holiness is greater than Levi.' Similarly, we read in the *Mei Hashiloach*, (Vol I. Ex. *Tetzaveh*) (Ex. 28:17) "You shall mount on it four rows of stones; the first row shall be a row of ruby, topaz and emerald." "Topaz corresponds to the Tribe of Simeon, because the Tribe of Simeon reaches unmatched depths in their study of Torah. Before they can integrate it into their practise, however, they require tremendous amounts of clarification and polishing. So, R. Shimon bar Yochai, since he was of the tribe of Simeon, as is well known, he had within him Torah as deep as that of Moses. This is what the gem-stone, - פטדה - *Pit'dah* - Topaz hints at. It has the letters - פ"ה - *Peh Heb* - Mouth, while the letters - ט"ד - *Teth Dalet* precede the letters - י"ה - *Yod Heb* in the Name of God, which points to the greatness of the depths of *Chokhma* - Wisdom found in this tribe, who could not simply express the Holy Name and bring it into their mouths.' In my opinion the source of greatness and the mystery of Simeon's soul comes to him from that aspect of the divine longing rooted in him. As we read in the book, *Mei Hashiloach* (Vol. I. *Likutei Shas* Berachot 7b) 'R. Yosi says in the name of R. Shimon bar Yochai, "Greater is being of service to the Torah than studying Torah." For we find it is written, (II Kings 3:11) "Here is Elisha who poured water over the hands of Elijah." Not that he studied Torah from Elijah, but that he was of service to him. From here we learn that it is greater to be of service to the Torah, etc. What this means is that the longing and the prayers a person pours into every act of worship before doing it, in the hope of succeeding, is greater than the act itself. This is the meaning of the verse, 'Who poured water over the hands of Elijah,' meaning, that Elisha used to pray to God for Elijah's success. And this is why the service is greater than the act of learning, because the learning is restricted and finite, while the longing and prayer to God are infinite and without any boundaries whatsoever.'

פתיחה למשנה ט'

ובהנה נגד שצט שמעון לא נאמר ארור כי שצט שמעון הם כמוסים בצוד המלכות, שלא היה להם חלק ונחלה הנקרא על שם צארץ ישראל, כמו שקללם יעקב אבינו, (בראשית מ"ז ז') אחלקם ציעקב ואפילם בישראל וגו', וכד"א (יהושע י"ט א') למטה בני שמעון למשפחותם ויהי נחלתם בתוך נחלת בני יהודה וגו'. עוד רבי עקיבא צן יוסף שהי' צן גרים צחי

מלכות כמו שמוסבר לעיל (פרק ג' פתיחה למשנה א'), סוד גלגול נשמת זמרי בן סלוא וכ"ד אלף שמתו משצט שמעון על דבר פעור. ופי' שלמלכות יש עוד פנימיות ועמקות שאינה נראית לעין השכל בחי' שתוק כך עלה במחשבה לפני, ופירוש שהוא למעלה ממחשבתו כזיכול, בחי' רזונו הפשוט, ואסור להרהר. וכמו דאיתא בספ' מי השילוח (חלק א' פי' וזאת הצרכה ד"ה וזאת ליהודה) וז"ל בא"ד אצל שמעון הכנים עצמו בספק ואמר ח"ו שאני מחזיק עצמי לנואף, ונשא את דינה והכנים את עצמו בדבר הלריך זירר, כי אמר שהוא בטוח בה' שיצטרך לטוב שכוונתו לא היתה רק לשם שמים, וע"כ היה לריך כל שצט שמעון לצרורין בדברים כאלה, כגון זמרי שהיה אומר ג"כ שכוונתו טוב כמו שיתבאר במקומו [פרשת צלק ד"ה והנה] ולעמיד כשיתבאר שצט שמעון יהיה מעלתו גדול משל לוי, ע"כ. וכן איתא בספר מי השילוח (חלק א' פי' תלזה ד"ה ומלאת צו) בא"ד וז"ל פטדה הוא נגד שצט שמעון כי שצט שמעון נמלא עמקות גדול בד"ת, אך בטרם שיוציאו אותו לפועל יצטרכו לצרורים וכן רבי שמעון בר יוחאי יען כי הי' משצט שמעון כידוע הי' צו ד"ת עמוקים כמו צמרע"ה, וע"ז רומז פטדה כי הוא אותיות פה וט"ת ודל"ת המה אותיות הקודמים לשם יו"ד ה"א וזה מורה לעמקות החכמה שנמלא צזה השצט שלא יוכלו להוציא ולהציא השם לפה, ע"כ. וז"ל סוד גדלות שצט שמעון צא מרוב התשוקה אשר נשרש צו כדאיתא בספ' מי השילוח (חלק א' לקוטי הש"ס מסכת צרכות ז:) ואמר ר"י משום רשב"י גדולה שימושה של תורה יותר מלמודה שנאמר פה אלישע בן שפט אשר ילק מים על ידי אלי, היינו התפלה שאדם מתפלל אלל כל מעשה המזוה שילליה, זאת היא גדול מהמעשה, וזה פי' אשר ילק מים ע"י אליהו היינו שהי' מתפלל להש"י שאליהו ילליה, ועי"ז השימוש גדול מהלמוד כי הלמוד הוא בגבול והתשוקה והתפלה הוא להש"י שהוא צלתי גבול, ע"כ.

Mishna 9

Enthroned the letter ט - *Teth* in listening and tied it a crown, combining them with one another and forming Leo in *Olam* - World, Av in *Shana* - Year and the left kidney in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ט

המליך אות טי"ת⁴¹⁹ בשמיעה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן אריה בעולם ואב בשנה וכוליא שמאלית בנפש זכר ונקבה.

419. שמיעה: וז"ל שהוא בחי' רבי חנינא בן תרדיון וכדאיתא בשער הפסוקים (פרשת וילא) וז"ל שמעתי ממורי ז"ל כי ר"ת רחב"ת הוא, ר' חנינא בן תרדיון. ונלע"ד חיים, שהכוונה היא, ע"ד מה שנתבאר אלליו, בענין לט, ובענין חטוא של אדה"ר, כי כל הנשמות נתעסקו בסטרא אחרא, ונתערבו טוב צרע. ואפשר כי נשמת ר' חנינא בן תרדיון, היתה אז מעורבת בקליפות דשכס בן חמור החוי, ומכאן זה לקח את דינה בתו של יעקב. ולכך נהרג, כדי להתלבן. ולכך גם נגזרה גזירה על אשתו, שתשצ בקוצה של זונות משום ותלא דינה בת לאה, כי ע"י יציאתה, עינה אותה שכס, כנלע"ד. ועיין בשער הגלגולים, ע"כ. וזה שלקח שמעון את דינה אחותו כדי להוציאה מידי שכס הולך לצרורין כדפרישית ונתגלגל שכס צצני דינה ושמעון.

Hearing: It seems to me to be connected to the soul of R. Chanina b. Tradyon, as we read in the book, *Shaar Hapesukim (Vayetze)* "I heard from my teacher (the Ari) of blessed memory that the word - רחבת - *Rachbat* - Spaciousness, in the verse, (Gen. 34:21) "These men are friendly with us; therefore let them live in the land and trade in it, for behold, the land is - רחבת - *Rachvat* - Spacious enough for them. Let us take their daughters in marriage, and give our daughters to them," is a Notarikon of - רבי חנינא בן תרדיון - Rabbi Chanina ben Tradyon. In my humble opinion, Chayim (Rabbi Chayim Vital 1543-1620) the meaning is this: As we have previously explained concerning Lot, and like the sin of Adam; all souls have been exploited by the Dark Side, Good and Evil are inextricably confused, so it is possible that the soul of R. Chanina b. Tradyon was mixed together with the *Klippab* - Husk of Shechem b. Chamor the Hivite. And was with this power that he took Dinah daughter of Jacob. and that is why he was killed, in order to be cleansed. And that is why the decree also fell upon his wife, that she be made to sit in a brothel of prostitutes, because is is written, (Gen. 34:1) "Dinah daughter of Leah went out." It was a consequence of her going out that Shechem raped her. This is how it seems to me. See also the book, *Sha'ar Hagilgulim*,⁷ So, Simeon who married his sister Dinah, did so in order to remove her from Shechem; an act requiring clarification and polishing, as was explained. So Shechem was reincarnated among the sons of Dinah and Simeon.

Preface to Mishna 10

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:21) “Cursed is he who lies with with any animal,” as referring to the Tribe of Gad. Gad is an expression of smallness; his soul was very diminutive, because he was born with tremendous pettiness. We find this expression in the verse, (Ex 16:31) “The House of Israel called it Manna. It was like - גַּד - *Gad* - Mustard seed,” i.e. tiny particles. That is why the Tribe of Gad was blessed with gregariousness, for when he mixed with others in community he found wholeness. As a consequence of this personality trait, Gad was able to make do with very little and eke an existence out of the barest minimum. This is referred to as, ‘laying with an animal.’

פתיחה למשנה י'

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור שכב עם כל בהמה וגו'. הוא נגד גַּד, כי גַּד מורה שיהיה נפשו קטן מאוד שנוגד בקטנות וכו' לשון זרע גַּד היינו פירור קטן, ולכן נתברך בזה שיהיה לו זכות ושיחזר לרבים יהיה לו שלימות, אכן מלד זה היה יכול להסתפק במיעוט וצדצרים קטנים וזה נקרא שכב עם כל בהמה.

In my opinion what this means is that the source of Gad's soul comes to him from that aspect of the divine which longs for adequacy, to experience sufficiency in all things moderate, as did Elijah the Prophet, as we read in the Midrash, (Gen. Rabba 99:10) ‘As soon as Jacob looked at him [Gad] he said, (Gen 49:18) “Upon Your salvation I wait, O God.” No one but someone of the Tribe of Gad will bring the redemption, as it is written, (ibid. 19) “Gad, a troop shall troop upon him; but he shall troop upon their heel,” meaning to he who comes by the heel, (i.e. at the end of days, on the heel of the Messiah) as it is written, (Malachi 4:5) “Behold, I will send you Elijah the prophet before the coming of the great and dreadful day of God.” Elijah was of the tribe of Gad, that's why it says, “but he shall troop upon their heel.” Because the heel represents smallness for it is the part of the body upon which everyone treads and no one esteems. The least regarded of all human limbs; no part of the body is as little admired and vaunted as the heel of the foot. And yet without it and the skin cells growing and dying on it, no one would be able to walk very far, even someone with the healthiest and most powerful legs and torso. One aspect of *K'nesset Israel* - the Jewish People is its existence as a singular entity. All of us, from first to last, comprise a single body. Moses our Rabbi is the mind and *Chokhma* - Wisdom of Israel. Isaiah the Prophet is the heart. King David is the mouth of Israel. Similarly, all our ancestors great and small represent some section or subsection of the entire singular corpus of the Jewish People - Israel; and we, impoverished generation that we are, represent the skin cells upon the heel upon which that entire body walks. That is why the epoch preceding the Messiah is known in the Talmud, (Sotah 49b) as - עיקבתא דמשיחא - *Iq'vetha D'Meshicha* - Heels of Messiah. This is the secret of the verse, (Isa. 52:7) “How beautiful upon the mountains are the feet of the messenger of good tidings, who announces peace, the harbinger of good tidings, who announces salvation; who says to Zion: 'Your God reigns!'” About which we read in the Midrash, (Cant. Rabba 2:33) “The voice of the turtledove is heard in our land,” who is this? It could only be the voice of King Messiah announcing, ‘How beautiful upon the mountains are the feet of the messenger of good tidings.’ Elijah is the harbinger and herald of the messiah because he comes in that aspect of ‘heel’, the characteristic of the Tribe of Gad who practise smallness, suffering and carrying the entire body towards the messiah. Before his death, Moses blessed Gad, saying, (Deut 33:20) “And of Gad he said: “Blessed of the enlarger is Gad.” Precisely because Gad, with his tremendous tolerance, has a tendency to settle for the bare minimum, Moses cautioned them, “Cursed is he who lies with with any animal,”

וני"ל ביאורו ששורש נשמת גַּד בא לו מצחי' זו שתמיד משתוקק להסתפקות צמועט כמו אליהו הנביא כדאיתא (בראשית

רצה ל"ט י" כיון שראה אותו יעקב אמר לישועתך קויתי ה' אין זה מציא את הגאולה אלא מגד שנאמר גד גדוד יגודנו והוא יגוד עקב לאותו שהוא צא בעקב (מלאכי ג') הנה חנכי שולח לכם את אליה הנציא שהוא משצט גד לכך נאמר והוא יגוד וכו' עיי"ש. שצחי" העקב הוא הקטנות שכולם דשים צו. וזה דווקא הצחי" הכי קטן וגמוך דצכל קומת הגוף אין מקום שפל ועלוב כעקבו של אדם, אולם צלי קרום העור אשר על צצר העקב אפילו יש לו רגלים ואצרים שלמים לא יוכל האדם ללכת לדרכיו. כן ענין כנסת ישראל שכלנו מראשון עד אחרון חלק גוף אחד, מרע"ה מוח וחכמת ישראל, וישעיה הנציא לצ ישראל, דוד המלך הוא פה ישראל וכן כל הגדולים והקטנים שצכל הדורות מלטרפים צגוף אחד. ואנחנו דור דלים צחי" עקב שעליה דורך כל הגוף, צחי" עיקצתא דמשיחא. וזה סוד (ישעיה נ"צ ז') מה נאוו על ההרים רגלי מצשר משמיע שלום מצשר טוב משמיע ישועה אמר לליון וגו'. וכמו דאיתא (שיר השירים רצה צ' ל"ג) וקול התור נשמע צארלנו איזה זה זה קולו של מלך המשיח המכריז ואומר (ישעיה נ"צ) מה נאוו על ההרים רגלי מצשר וגו'. והמצשר הוא אליהו הנציא שצא צצחי" עקב צחי" שצט גד הוא הקטנות שסובל ונושא כל הגוף לקבל משיח. ולפני מוחו צרכו משה (דברים ל"ג כ') ולגד אמר צרוך מרחיב גד וגו'. ולפי שעלול ליפול על ידי סצלנותו העצומה לתוך קטנות יותר מדי לפיכך הזהירו הכתוב צרור שצט עס כל צהמה וגו'.

Mishna 10

Enthroned the letter - י - *Yod* in action and tied it a crown, combining them with one another and forming *Virgo* in *Olam* - World, *Elul* in *Shana* - Year and the left hand in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה י'

המליך אות יו"ד⁴²⁰ במעשה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן בתולה בעולם ואלול בשנה ויד שמאל בנפש זכר ונקבה.

420. מעשה: וי"ל שהוא צחי" רבי יהודה הנחתום דאיתא צמדש תהילים (מזמור ט') וז"ל עתיד הקצ"ה לתצוב דמן של צר קפרא ושל ר' יהודה הנחתום. שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה שיהרג ר' יהודה הנחתום. מה עשה צר קפרא, עשה עצמו דיין וזן אותו וכשהוא צא ליתן לו ספקולא גזר שישחט אחר תחתיו ויעשו אותו חתיכות ויעלו אותו, ורץ לשון הרע ואמר שלא נהרג, וגזרה מלכות הרשעה שיהרגו שניהם ויעשו אותם חתיכות, ונהרגו שניהם. ועתיד הקצ"ה לתצוב דמן, שנאמר, כי דורש דמים אותם זכר, ע"כ. והוא צחי" (צראשית ל"צ ו') ויצא יוסף את דצתם רע אל אציהם דייקא. הוא הלשון הרע שרץ ואמר לא נהרג. ועוד איתא צירושלמי (חגיגה ט"ז): על אלישע צן אצויה וז"ל ויש אומר ע"י שראה לשונו של ר' יהודה הנחתום נתון צפי הכלב שותת דס אמר זו תורה וזו שכרה זהו הלשון שהיה מוליא דצרי תורה כתיקן זה הוא הלשון שהיה יגע צתורה כל ימיו זו תורה וזו שכרה דומה שאין מתן שכר ואין תחיית המתים ע"כ. והוות לשון צעל צרית כמו שמצואר לעיל צפרק ראשון, נאמר צרית צמילת הלשון וצמילת המעור. והיתה אשת פועיפר דלקת אחרי יוסף ככלב. וזה שראה לשונו של רבי יהודה הנחתום נתון צפי כלב. ואפשר לאמר כל"צ צמספר קטן עולה שצט וגס ג"ד עלה שצט.

Action: In my opinion this refers to R. Yehuda the Baker, (*Hanachtom*) as we read in the Midrash, (Tehillim Psalm 9) "In the future God is going to sue for the blood of BarKapara and R. Yehudah the Baker. Once the wicked government decreed that R. Yehudah the Baker be killed. What did BarKapara do? He appointed himself a judge and passed sentence on R. Yehuda, and when it came time to carry out the sentence, he made sure it was someone else who was actually put to death, dismembered and hung. The *Lashon Hara* - Evil Tongue ran around saying R. Yehuda had not been put to death, so the wicked government decreed that both BarKapara and R. Yehuda be killed and dismembered, and so both were murdered. God is going to demand a reckoning for their blood, as it is written (ibid. 9:13) "For He who avenges blood remembers them. He doesn't forget the cry of the afflicted." The *Lashon Hara* - Evil Tongue mentioned in the Midrash above is the very same we read about in the Torah, (Gen. 32:6) "And Joseph brought an evil report of them to his father." This is the very evil report which ran around telling the Romans that BarKapara had not really killed R. Yehuda. In the Palestnian Talmud, (Hagigah 9b) we read concerning Elisha b. Abuya, there are those who say that he saw R. Yehuda the Baker's tongue, still flowing with blood, in the mouth of a dog. Elisha said, 'Is this Torah and this its reward? This is the tongue which uttered words of Torah so meet and fitting? This is the tongue which toiled all its life in Torah, and this is its reward? It seems to me there is no accounting, no recompense and no resurrection from the dead.' The tongue is a vehicle for the covenant, as was taught above, in the first chapter. There is a covenant made with the flesh and a covenant with the tongue. The wife of Potiphar chased after Joseph like a dog, and this is the vision that Elsiha saw, of R. Yehuda's tongue in the mouth of the dog. The minor *Gematria* of - כלב - *Kelev* - Dog, equals 7, (52, 5+2 =7) - גד - Gad also equals 7.

Preface to Mishna 11

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:18) “Cursed is he who misleads a blind person on the road,” as referring to the Joseph.

פתיחה למשנה י"א

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תצוה) מפרש הפסוק כתיב ארור משגה עור צדק וגו'. הוא נגד יוסף עיי"ש.

In my opinion what this means is that the source of Joseph's soul comes to him from that aspect of the divine which longs to add to the Glory of Heaven on Earth, to bring about the in-dwelling of the Shechina, below ten handbreadths, that all worlds be connected by his worshipful actions. His desire was to teach Torah - of the most practical and immediate kind - to his brothers. As we read in the Talmud, (Sanhedrin 92a) 'If he taught but a single law to his friend, what is his reward? Rava says in the name of Rav Sheshet, he merits all the blessings of Joseph, as it is written (Prov. 11:26) "But a blessing will be upon the head of the one who provides." Who could the provider be? It must refer to Joseph, as it is written, (Gen. 42:6) "Now Joseph was ruler over all the land, and it was he who provided grain to all the people of the land." We also read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I Gen. *Vayeshev*) 'Because the Life Force rooted in Ephraim by God makes him go straight to the point of law relevant to every act, without deviating from it. And therefore, when the Torah warns the Jewish people not to stray from the path of the Torah, it uses the warning (Amos 5:6) "Seek God and live, lest fire-like sweep the House of Joseph." So it's a warning to Israel to be careful that the House of Joseph not be provoked into opposition.' We read something similar, (ibid. Ex. *Shemot*) "This is the reason Moses blessed Joseph, (Deut. 33:16) with, "The will of He who dwells in the thorn-bush", because Moses was trying to introduce the characteristic of forbearance into the characteristics of Joseph the Righteous, so that he find within himself only goodwill towards all the Jewish people; that he never raise a complaint against a Jewish soul, since it is this tribe who wakes up the judgments on Israel, when they see Israel straying from the will of God, as we find the prophet warning the Jewish people and telling them (Amos, 5:6) "Seek God and live, lest fire-like sweep the House of Joseph." Meaning, Moses blessed his character not become enraged, but always to be filled with good will for Jews. That's why Moses blessed him with, "The will of He who dwells in the thorn bush', meaning, may God teach you the characteristic of forbearance, as he taught me in the thorn bush.' So, the Torah cautions him not to mislead a blind person on the road, to which Rashi adds the following interpretation: 'Misleads the blind - If one who does not see an issue clearly, and he advises him badly.' Lest Joseph give his brothers bad advice, which is to say, lest he teach them Torah not appropriate to them at the source. As the Misdrash states, (Sifri - *Ha'azinu* Piska 17) 'There is no counsel but Torah, as it is written, (Prov. 8:14) "Counsel is mine, and sound wisdom." Now, the Tribe of Ephraim inherited the greater part of Joseph's genius, his longing and his zealotry. That is why the verse assures us, (Isa. 11:13) "Ephraim's jealousy will vanish, and Judah's opponents will come to an end. Ephraim won't be jealous of Judah, and Judah won't oppose Ephraim."

וגו'ל ביאורו ששורש נשמת יוסף צא לו מצחי' זו שתמיד השתוקק להרבות כבוד שמים בעולם שחיי' השראת השכינה למטה מעשרה טפחים ושיתחברו העולמות יחד בחיבורא שלים על ידו. ובקש ללמד תורה להלכה ולמעשה לאחיו כדאיתא בש"ס (סנהדרין ל"ב) ואם למדו [הלכה לחיבור] מה שכרו אמר רבא אמר רב ששת זוכה לזכרות כיוסף שנאמר וזרכה לראש משציר ואין משציר אלא יוסף שנאמר ויוסף הוא [השליט על הארץ הוא] המשציר לכל עם הארץ וגו' ע"כ. וכדאיתא בספ' מי השילוח (חלק א' וישב) כי ענין החיים שנתן הקב"ה בשצט אפרים הוא להצינו תמיד בכל דבר מעשה על הדיו וההלכה מצלי לזוז ממנו ולכן כשהכתוב מזכיר את ישראל לזכרתי יחטאו מערת התורה אז יאמר פן יללח כאש בית יוסף היינו שחראו כי לא יהי מתנגד למעשיכם, עכ"ל. וכן איתא (שם פ' שמות) וזה הענין שצדק מרע"ה את יוסף ורלון שוכני

סנה, כי מרע"ה הי' רוצה להכניס מדות סבלנות לתוך מדתו של יוסף הצדיק כדי שיהי' מלא רצון על ישראל שלא יהי' לו שום תרעומות על נפש ישראל, כי משצט הזה מתעורר דין על ישראל צעת שנוטים מרצון הש"י, כמו שמנינו שהנציא הזהיר את ישראל ח"ל פן יללה כאש בית יוסף והיינו שמדתו לא תכעוס ויהי' זרצון על ישראל, ע"כ אמר ורצון שוכני סנה היינו שהש"י ילמוד אותך מדות סבלנות כמו שלמד אותי צסנה, עכ"ל. לפיכך הזהירו הכתוב ארור משגה עור צדרך וגו' ופרש"י משגה עור - הסומא צדצר ומשיאו ענה רעה ע"כ. פן וחולי ישיאו ענה רע דהיינו ילמדנו תורה שאינה שייכת לו לשורשו, כמו שדרשו (ספרי - האזינו פיסקא י"ז) ואין ענה אלא תורה שגא' לי ענה ותושיה ע"כ. והנה צצט אפרים קצלו עיקר כח התשוקה והקנאות מיוסף אציהם ולכן מצטיח הכתוב (ישעיה י"א י"ג) אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא ילך את אפרים וגו'.

Mishna 11

Enthroned the letter - ל - *Lamed* in Coitus and tied it a crown, combining them with one another and forming *Libra* in *Olam* - World, Tishrei in *Shana* - Year and the gall bladder in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה י"א

המליך אות למ"ד⁴²¹ בתשמיש וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן מאזנים בעולם ותשרי בשנה ומרה בנפש זכר ונקבה.

421. תשמיש: צחי' רבי ישמעאל צן אלישע כהן גדול, כדאיתא צשער הגלגולים (הקדמה ל"ד) וז"ל והרי ר' ישמעאל צן אלישע כ"ג, שנתצאר אלנינו שהוא נצון נשמת יוסף הצדיק, ולמה לא היה צו כח זה כמוהו [כמו צן עזן]. אצל הענין הוא צמה שנתצאר אלנינו, כי כל אותם עשרה הרוגי מלכות, הם עשר טפות זרע שיאלו מן יוסף, ולפי שיוסף הוא עלמו ר' ישמעאל, וחטא, כי פגס צאותם הנלוזות שהוליאם לעמקי הקליפה, לכן לא היה צו כח לצרר נפשות גרים. ולכן תמלא כי עונש ר' ישמעאל קשה מכל עשרה הרוגי מלכות כי הוא גרס להם, ע"י הולאות טפת זרע הנזכר. וכדמיון מ"ש ציוסף, ויפשיטו את יוסף את כתנתו, כן הפשיטו עור פניו של ר' ישמעאל. גם נדמה ר' ישמעאל ליוסף, צבויתו יפת תאר כמוהו, כנזכר צפרקי היכלות. וכמו שיוסף נצצה צין הגוים צמלרים, כן נצצה ר' ישמעאל, כנזכר כששאלו ר"י צן חנניא, וא"ל מי נתן למשסה יעקב, והשיב הלא הי' זו חטאו לו, רמז לו, כי צעון נלוזות טיפי הזרע של יוסף שירדו צקליפות צמקום הרגלים, אשר שם הוא סוד המשסה צרגלים, לכן נצצה צין הגוים, וזהו מי נתן למשסה יעקב, שהם אותם הטפות כנזכר, והשיב הלא הי' זו חטאו לו, ע"כ. וצספר צדקת הצדיק (אות קני"ט) צא"י וז"ל דוד המלך ע"ה שהיה גם כן כולל כל הנפשות שהרי הוא רגל רציעי צצמרכצה והקים עולה של תשובה רק צעון תאוה לצד. ולכן ירצעם שהיה נקי צזה [כמו ששמעתי שנקרא אפרתי שפירוש שם זה מי שלא ראה קרי מימיו ולכן מלא חן צעוני אחיה השילוני שזה דרגא דשילה יש לו יחס עם צצט אפרים] לא שצ וגחלק על מלכות בית דוד, ע"כ.

Coitus: This refers to R. Ishmael b. Elisha the High Priest, as we read in the book, *Sha'ar Hagilgulim* (preface 34) 'Now, concerning R. Ishmael b. Elisha the High Priest, about whom we have previously written to say, he was a spark of Joseph the *Tzadik* - Righteous. As to why did he not have the same power as Ben Azai? We have also previously explained that each of those Ten Martyrs was one of the ten drops of semen which issued from Joseph. But R. Ishmael was the reincarnation of Joseph himself who sinned, by damaging those ten drops of seed and issuing them into the depths of the *Klippab* - Husks. Therefore, R. Ishmael did not possess the power to create the souls of converts. That's why we find, historically, that R. Ishmael's punishment was the worst of all Ten Martyrs, for he caused it all by issuing the drops of seed, as discussed. And, just as the text tells us that 'they stripped Joseph of his coat', so did they strip the skin off R. Ishmael's face. R. Ishmael was also the image of Joseph, being exceedingly beautiful of form like him, as in mentioned in the *Pirkei Heichaloth*. And just as Joseph is captive among the gentiles in Egypt, so too, R. Ishmael is taken captive, as is taught in the Talmud; When R. Yehosuha b. Chanania asked him, (Isa. 42:24) "Who gave Jacob up for spoil, and Israel to plunderers?" He, Ishmael answered, (ibid.) "Was it not the LORD, against whom we have sinned?" He was, already then, hinting to him that it was for the sin of those droplets which were cast down into the *Klippot* - Husks, into the 'place of feet' where the secret of spoiling with the feet happens. That's why he was a captive among ther gentiles. This explains the verse, 'Who gave Jacob up for spoil?' it refers to those drops of seed already mentioned. To which Ishamel replied, 'Was it not the LORD, against whom we have sinned?' In his book, *Tzidkat Hatzadik*, (159) R. Tzadok Hacoheh of Lublin writes, 'King David also contained and was comprised of all souls, for he was the fourth foot of the *Merkava* - Chariot, and he set up the process of *Teshuva* - Repentance, for the sin of lust alone. And that is why Jeroboam who was completely free of this sin, - as I heard (from my Rebbe of Izbicy) he was known as the Ephrati, which is a name applied only to those men who have never seen an issue of semen in their life. That is why he was so attractive to Ahiyah the Shilonite, because this is the genius of Shiloh which is associated with the Tribe of Ephraim, - could not bring himself to repent, and fought bitterly with the kingdom of the House of David.

Preface to Mishna 12

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:15) “Cursed be the man that makes a graven or molten image, an abomination to God, the work of the hands of the craftsman, and sets it up in secret,” as referring to the Tribe of Levi. The Tribe of Levi always guarded themselves against overstepping the boundaries of the rules of Torah law. The truth is that all laws of the Torah are clothed in garments so that everyone can grasp and observe and obey them. But there are times when what God wants is to vanquish the person, as it is written, (Psalm 51:6) “So that Your words may be seen to be right, and You may be clear when You are judging,” as is explained in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Ex. *Va'era*) The Tribe of Levi, however, could not worship the Golden Calf, for them to have done so would have meant doing damage to the very source of their LifeForce, and they would never have been able to fix the sin. (See *M.H.* vol. I. Ex. *Ki Thisa*) The sin of the Golden Calf sprang from their desire to grasp the Light of God before the time was right.

פתיחה למשנה י"ב

בספר מי השילוח (חלק צ' כי תצוא) מפרש הפסוק ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהו"ה מעשה ידי חרש ושם בסתר וגו'. נגד שצט לוי, כי שצט לוי שמרו עמם צלי ללא ת מגדר כללי דברי תורה, וצאמת כל הדברי תורה הם נלצשים צלצוש שיוכל האדם לקבלם ולהשיגם, אכן לפעמים יחפון השי"ת לנח האדם כמו שכתוב (תהלים נ"א ו') למען תלך בדצריך וגו'. (וכמו שנתצאר צמי השילוח חלק צ' פרי' וארא ויקח אהרן את אלישצט) אצל הם לא יכלו לעצוד את העגל, כי להם היה מגיע החטא לשורש החיים ולא היו יכולים לתקן את החטא, לכן שמרם השי"ת, (ועיין חלק א' פרי' תשא) וענין חטא העגל שהיה גם כן שרצו להשיג אור השי"ת קודם הזמן עיי"ש.

In my opinion what this means is that the source of Levi's soul comes to him from that aspect of the divine which longs for clarity, for life untrammelled by a need to enter grey areas, not to begin anything whose outcome is doubtful, or commit any act requiring subsequent qualification; when faced with anything doubtful, to react by doing nothing. As is explained in the *Mei Hashiloach* concerning the story of Dinah and Shechem, that Levi did not want to marry her, even to help her escape from the *Klippah* - Husk of Shechem and the Hivite culture, (see above, preface to Mishna 9) And as is explained, (*M.H.* Num. *Naso*) They always preferred the safe path. As a corollary of the desire for clarity was the desire to enjoy the brightness and brilliance of the hidden Light, as we read in the Midrash, (Gen Rabbah 20:12) 'It is written, (Gen. 3:20) "God made tunics of leather for Adam and his wife, and clothed them." However, in the Torah of R. Meir the word - עור - *Ohr* - Leather, is written with an - א - *Alef* instead of an - ע - *Ayin*, to read, - אור - *Ohr* - Light. The verse now reads, "God made tunics of light for Adam and his wife." Levi had tremendous desire to be granted vision of that Hidden Light, light unclothed; light clear and pure. Such a desire can lead him to make a graven image in the depths of his heart, God forbid. He can do so by removing any traces of taste and joy from the act of sinning; by ensuring there remains no pleasure or sweetness in any mundane act at all. By distinguishing among the beautiful and the ugly so that there remains no connection or confusion between what has grace and what has ugliness. By doing so, Levi can separate between the Waters above Heaven and Water below Heaven, as has been explained in the story of ben Zoma, (Ch. I. Mishna 4 cit. loc. Depths of Good) For when even the merest vestige of mundane pleasure is removed from worship of God; from learning Torah and fulfilling the Commandments, then this physical world would be completely divested of any holy pleasure and holy life. God's management of the world would be as obvious the fatted bull calf the Israelites saw in the wilderness. And it is precisely the Tribe of Levi who are prepared at any moment to abandon every mundane pleasure, even because of some small doubt, to do nothing, just to be on the safe side, whom God warns, "Cursed be the man that makes a graven or molten image, an abomination

to God, the work of the hands of the craftsman, and sets it up in secret,” meaning, not to turn God’s management of this world into a Golden Calf or graven image.

ו"ל ביאורו ששורש נשמת לוי צא לו מצחי' זו שתמיד היה משתוקק לחיים מצוררים, לחיות צלי להכניס את עלמו לספיקות שלא לעשות שום מעשה שיצטרך אח"כ לזירורין, וכשנזדמן לו מעשה שהי' מסופק בו הי' שצ צשצ ואל תעשה, כמו שמצואר צספ' מי השילוח צמעשה דדינה ושכס שלא רצה לוי לקחתה אפילו להושיאה מתוך הקליפה, (עיין לעיל פתיחה למשנה ט') וכמו שמצואר צפ' נשא את ראש בני גרשום גם הס. ולעומת זו מתאורה להנות מאור הצביר אור הגנוז כמו שאיחא צמדרש (רצה צראשית כי י"צ) ויעש יהו"ה ה' לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם צתורתו של ר"מ מלאו כתוב כתנות אור, ע"כ. שללוי יש חשק גדול לאור צלי לצושים, ויכול על ידי זה לצא לעשות לו עגל מסכה צמסתרים תוך לצבו ח"ו, דהיינו להושיא טעם והנאה מן החטא, ושלא יהי' שום מתיקות צעניני עולם הזה כלל, כדי להפריד צין היפה למכוער שלא ישאר חיבור להחן עם המכוער, ועל ידי כך יעשה פירוד ח"ו צין מים עליונים למים תחתונים כמו שמצואר אללנו צמעשה דצן זומא. וכשיפרדו כל הגאות עוב"ז מן העבודות ומן התורה והמלאות ישארו כל עניני העוב"ז צלי חיות דקדושה ויתראה צעולם הזה בהנהגתו ית' כמו שור עגל מרצק שראו צנ"י צמדצר. ודווקא אלל לוי שמוכן כל רגע לעזוב כל עניני עוב"ז, אפילו משום ספק אשר יש צו, צשצ ולא תעשה, מתרה הכתוב ארור האיש אשר יעשה פסל וכו' שלא יעשה מהנהגתו ית' צעולם הזה עגל ופסל.

It may also be understood another way. In Sefer Yetzira there is no month corresponding to the Tribe of Levi. Menashe, son of Joseph represents the month in Levi’s place. This explains the affair of Zelophehad, (Num. 26:33) whose sin is mentioned anonymously, (ibid. 15:32) “And while the Children of Israel were in the wilderness they found a man gathering sticks on the sabbath day.” His way was diametrically opposed to the way of the tribe of Levi. Zelophehad spurned the path of ‘Sit And Do Nothing’, even refusing to rest on the Sabbath. As the Targum (attr. Jonathon) translates the verse, (ibid.) ‘And while the Children of Israel were in the wilderness, the Commandments of the Sabbath were known to them but the punishments for transgressing those commands were unknown. One man of the House of Joseph arose and announced, “I will go and harvest sticks on sabbath in flagrant view of witnesses who will then report me to Moses. Moses will have to ask for guidance from God concerning the punishment for my transgression, and sentence me. That way all of Israel will get to know exactly what the punishment is for desecrating the Sabbath.” Then the witnesses observed a man breaking off and harvesting branches on the Sabbath day.’ And because Zelophehad sinned against Moses, as the Sabbath is a gift Moses alone brought to this world, none of the judges later wanted to rule concerning the claim Zelophehad’s daughters made on the estate their father would have inherited in the Land of Canaan if he had survived, in case they inadvertently impinge upon Moses’ honor. Zelophehad’s daughters, however, had wisdom who inherited much of their father’s genius, and even more than that, as God testified, (Num. 27:7) “So, [rightly] are the daughters of Zelophehad speaking.” To explain the use of the word - כן - *Kain* - Rightly in the verse, we read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II Num. *BeHa'alotecha*) ‘It is written, (Num. 9:23) “By the word of God they pitched their tents, and by God’s word they marched: and guarded the watches of God according to God’s commandment at the hand of Moses.” The disappearance of the clouds and the *Shechinah* - Dwelling Presence [signalling their departure] was visible only to Moses. It is thus in every generation, where it is only the *Tzadik* - Saint of the generation who sees what God desires in the moment. As it is written, (Prov. 10:32) “The lips of the righteous know what is the will, etc.” In his generation, it was the Holy Yid who saw that it was the will of God for people to begin their prayers at a late time. He relied on the verse from Scripture, (Deut. 12:4) “Ye shall not do so unto the LORD your God.” The word, - כן - *Kain* - So, hints at something which has been fixed so that it no longer has any life. When the Holy Yid saw what God’s will is in this matter he started praying later. His soul shines brilliantly in the Garden of Eden because he correctly discerned the direction of the Light of God’s will. For although it is possible that, with the changing times, these times too

will change, nevertheless his spirit was faithful to God.’ That God said, “- כן - Kain - So [rightly] are the daughters of Zelophehad speaking,” meaning that the daughters of Zelophehad had moved beyond the simple usage of the Law, where the Holy Yid went when he saw it was time to ignore the Laws for the Times of Prayers, to that place about which it is written, “Ye shall not do - כן - Kain - So unto the LORD your God.” Thus, when the judges, who were heads of the Tribe of Menashe, brought their case before Moses, demanding to know why the women ought not be obliged to marry within their tribe so their father’s inheritance which they inherited posthumously in the Promised Land not be lost to the Tribe of Menashe, God answered, ‘- כן - Kain - So [rightly] are the Tribe of the sons of Joseph speaking.’ In fact, the daughters of Zelophehad were also granted the very final chapter in the Torah, as is explained in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol, I. Num. *Pinchas*). And so, the Tribe of Menashe took the month previously belonging to the Tribe of Levi.

וגם אפשר לפרשו באופן אחר. הנה בספר יצירה לא נרשם חודש ומזל לשבט לוי, ונראה לי שאותו טווח וקללה לקחו שבט מנשה, וזה ענין צנות ללפחד, שחטא ללפחד היה ממש וצדיוק להיפך מתכונה זאת שלשבט לוי, שלא ראה בשבט ואל תעשה דייקא, ולא שבת בשבת, וכמו שתרגם יונתן (במדבר ט"ו ל"ב) והווי בני ישראל שריין במדברא גזירת שבתא אשתמודע להון ברם קנסא דשבתא לא אשתמודע להון קם גברא מדצית יוסף אמר צמימריה איזיל ואתלוש קיסין ציומא דשבתא ויחמון יתי סהדיא ויתנון למשה ומשה יתבע אולפן מן קדם יי וידון יתי וצכן אשתמודע קנסא לכל בית ישראל ואשכחו סהדא ית גברא כד תליש ועקר קיסין ציומא דשבתא, ע"כ. ולפי שחטא נגד משה רבינו כי חלק משרע"ה היה שבת, לפיכך לא ראו הדיינים לשפוט משפט צנות ללפחד⁴²² פן יפגעו בכבוד משה. אכן צנות ללפחד חכמות היו וירשו מאציהן כמה וכמה מעלות

422. ספי' מי השילוח (חלק א' פ' פנחס) ויקרב משה משפטן לפני ה'. איתא במדרש (רבה פרשה כ"א י"ג) שהקריבו לפני שרי עשרות ולפני שרי מאות וכלם יראו לשפוט דצדק הזה וגם משרע"ה ירא עד שהקריבו את משפטן לפני ה'. והענין בזה כי חטא מקושש היה שחטא נגד משרע"ה כדאיתא צוה"ק (במדבר ר"ה:) כי חלק מרע"ה היה שבת כמ"ש ישמח משה במתנת חלקו, וללפחד לא קיים את השבת בשבת השני שנלטו ישראל וזאת היו מקיימים מלות שבת בשבת השני, היה אז חיוב ניכר לעין כל ישראל מדרגות השבת שהוא מדרגות מרע"ה, וע"י חטא ללפחד שעבר על שבת השני נסתם האור הזה מישראל, וע"י"ז היה מרע"ה מסופק אם יכול לעבור על מדותיו או לא, כי בלערא דגופא אסור לת"ח לעבור על מדותיו (יומא כ"ג.) ובלערא דמונא מלוה לעבור על מדותיו, כדאיתא בגמ' (ראש השנה י"ז) כל העובר על מדותיו מעצירין לו על כל פשעיו, והענין כי לערא דמונא אינו רק בעוה"ז והוא דבר שיכול להחזיר לו, ולערא דגופא הוא דבר שנשאר רושם לעד, ולכן היה מסופק אם זה המעשה לערא דמונא שלעתיד יחזיר הקצ"ה זה האור לישראל ויתראה לעין כל ישראל טוב מעלות השבת ולא נאצר הדבר הזה מאתם רק לזמן, או הוא לערא דגופא כי כמה נפשות מישראל האם היו יודעים עומק יקרות השבת היו עוזדים את ה' ביתר שאת, והיה מסופק בזה, ע"כ לא יכלו שום אחד מהדיינים לשפוט את הדבר הזה כי יראו פן יפגעו בכבודו של מרע"ה, והשיב הש"י למרע"ה מאחר שלא נסתם האור של שבת רק לזמן, אינו נקרא רק לערא דמונא ויכול למחול, ע"כ.

Moses brought their case before God. We learn in the Midrash, (Num. Rabba 21:13) that their case came before the local magistrates, before the higher courts and the supreme court, and that they were all afraid to rule in the matter. Even Moses himself was afraid to rule, which is why he brought the case before God. The reason for this is as follows: the case involving the man who had gathered sticks on the sabbath was a sin against Moses, as we learn in the Zohar (Vol. III. 205b) that Moses’ gift is the Sabbath. As we say in the Sabbath liturgy, ‘Moses rejoices in his portion.’ Zelophehad, the man who was put to death for breaking the sabbath, actually desecrated the second Sabbath the Jews ever celebrated. If the Jewish people had observed that second Sabbath, it would have become apparent and obvious to the eyes of every Jew, the deepest meanings of the Sabbath. Every Jew would then have been at the level of Moses. The result of the sin of Zelophehad who desecrated that second Sabbath, is that this light was removed and hidden from the Jewish people, and this is why Moses was in doubt as to whether he could simply forgive and overlook the transgression against him, or not. Because when it comes to a personal affront, a scholar may not forgive; as we learn in the Talmud (Yoma 23a), it is only a financial injury that he is obliged to overlook. It is a Mitzvah to forgive, as we learn in the Talmud (Rosh Hashannah 17a) “Whoever overlooks injuries to himself is forgiven all his sins.” The reason is that monetary injury only really exists in this world and it is an injury that can be repaired; but a personal affront is something that leaves an impression forever. That’s why Moses was in doubt as to whether Zelophehad’s desecration of the sabbath was to be classed as a monetary injury or a personal affront, depending on whether God was going to make reparation and reveal to the Jewish people the real meaning of the Sabbath, (in which case it was not going to be lost, but merely temporarily disabled) or whether Zelophehad’s injury of the Sabbath was permanent. For how many Jews are there, who, had they only known the real meaning and tremendous preciousness of the Sabbath, would have worshipped God with all their might? This is why none of the

גשגשות ועוד יותר כמו שהעיד הקצ"ה (צמדצר כ"ז ז') כן צנות ללפחד דברת וגו'. ונ"ל לצאר הענין לשון הקרא 'כן' צנות ללפחד וכו' ע"פ מה דחיתא צספ' מי השילוח (חלק ב' בהעלותך) ונ"ל על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו על פי ה' ציד משה. הסתלקות הענין ושכינתו נראה רק למשה רבינו ע"ה, וכן בכל דור ודור מי שהוא לדיק הדור רואה רלון השי"ת כמו שכתוב (משלי י' ל"ב) שפתי לדיק ידעון רלון וגו'. והיחודי הקדוש זללה"ה כדורו רלון השי"ת באיחור זמן תפלה ונסמך על מאמר הכתוב (דברים י"ג ד') לא תעשון כן ליהו"ה אלהיכם, כן רומז על קציעות צלי חיים, וכשראה רלון השי"ת זכה לכן התאחר בתפלתו, ונשמתו מאירה בגן עדן מזה כי כוון לאור רלון השי"ת, אף כי יכול צשנוי זמנים להשתנות מ"מ נאנמה את אל רוחו⁴²³ עד עת קץ, עכ"ל. וזה שאמר הקצ"ה 'כן' צנות ללפחד דברת דייקא, כי הן צאו על סוד 'כן', צחי' לא תעשון כן ליהו"ה וגו'. ולכן כשצאו ראשי צצט מנשה למשה צטענה למה יפסידו אותה חלק שירשו צנות ללפחד צנחלת הארץ כתיב (צמדצר ל"ו ה') וילו משה את צני ישראל על פי יהו"ה לאמר כן מטה צני יוסף דברים וגו', 'כן' דייקא. וגם נתן לצנות ללפחד הפרשה האחרונה צתורה כמו שאיתא צספ' מי השילוח⁴²⁴, וכו' ונטלו צצט מנשה אותה חדש שהיה שייך לצצט לוי.

Mishna 12

Enthroned the letter - נ - Nun in Smell and tied it a crown, combining them with one another and forming Scorpio in *Olam* - World, Cheshvan in *Shana* - Year and the stomach in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה י"ב

המליך אות נון⁴²⁵ בריח וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן עקרב בעולם וחשון בשנה והמסס בנפש זכר ונקבה.

judges felt it in their power to rule in the case, because they were afraid to further insult Moses. So God answered them and Moses, that since the light of the Sabbath has only been hidden for the time being it is no more than a monetary injury which he is encouraged to forgive.

423. עפ"פ (תהילים ע"ח ה') ולא יהיו כאבותם דור סורר ומרה דור לא הכין לבו ולא נאנמה את אל רוחו וגו'.

Based on the verse, (Psalm 78:8) "Then they will not be like their ancestors, a stubborn and rebellious generation. Their hearts were not loyal. Their souls were not faithful to God."

424. מי השילוח (חלק א' מסעי) כן מטה צני יוסף דברים. הענין שכתב צסיוס התורה פרשה הזאת שאינו נובגת רק לשעה. והענין צזה להראות להם לישראל כי לא על הלחם לצדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. לחם היינו ד"ת כללים הנארכים צכל עת לכל נפש מצלי שום שינוי ותמורה והם התרי"ג מלות. והעיקר הוא להצין צד"ת צכל זמן את רלון ה' מה רלוננו צכל רגע לפי העת והזמן, ומד"ת ילא אור ללצות ישראל שיצינו עומק רלון ה' כפי הזמן, ועי"ז נכתב הפרשה הזאת אחר סיוס כל התורה, צכדי להצין לישראל כי מכל התורה יולא פרטים לכל עת ולכל זמן וכל ד"ת הם עלות צכדי שיצין האדם באיזה דבר יחפון השי"י עתה ויעסוק צה, ע"כ נכתב הפרשה הזאת שהוא ג"כ אינו נובג אלא לזמן.

So [rightly] the Tribe of the children of Joseph speak. This is the reason that the very final chapter of the Torah deals with this issue that only applies for the shortest time, it is to show the Jewish people, as the verse says, (Duet. 8:3) 'It is not by bread alone that a person lives, but upon every utterance of the mouth of God that man lives.' Bread refers to the general rules governing the Torah. Rules that apply across the board at all times to every person without distinction or change. These are the 613 Commandments. But the main thing is to understand all the time, in the Torah itself, what God's will is in this time and this place. It is from the Torah that the light comes into the heart of the Jewish People whence they are given to understand the true depth of God's will for that moment. This is why this chapter is written here after the Torah is finished. It is to give us to understand that from the Torah come details applicable to every time and place and all the words of the Torah are bits of advice given to a person, with which to find God's will now and act upon it. That is why this chapter, whose subject is purely temporary, is written here at the end of the Torah.

425. ריח: ונ"ל שהוא צחי' רבי אלעזר צן שמוע שהוא לצד ידע גדלות מדרגת יוסף, כדאיתא צגמ' (חגיגה י"ג: -) הארץ על מה עומדת על העמודים שנאמר וכו' רבי אלעזר צן שמוע אומר על עמוד אחד ולדיק שמו שנאמר ולדיק יסוד עולם, ע"כ. והוא שהצין גדלות יוסף שהיה מרכזה למדת לדיק יסוד עולם. ולמה לא אמר לחיו שלא ישלנו צו, הלא לוי היה צו שתי צחי' חסד וגבורה, כהונה ולוויה צמיזוג, והיה לו להרגיש חומר האיסור והחטא. אלא שרבי אלעזר צן שמוע (יצמות ס"ה: -) ואמר רבי אילעא משום ר' אלעזר צן שמוע כשם שמלכה על אדם לומר דבר הנשמע כן מלכה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע, ע"כ. (והגם שגירסת השי"ס שלנו מיוחס המימרא לרבי אלעזר צרבי שמוע, אמנם צשלי"ה -

הקדמה ו', וצספ' נתיבות עולם צ' נתיב התוכחה פרק צ', וכן כעין זה בילקוט משלי ט' רמז תתקמ"ד מיוחד לרבי אלעזר בן שמוע)

Smell: In my opinion this refers to R. Elazar b. Shamua, who was the only one of the rabbis who really understood Joseph's greatness, as we read in the Talmud, (Hagiga 12b) 'What does the world stand on but its pillars, etc. R. Elazar b. Shamua says it stands on a single pillar, as it is written, (Prov. 10:25) "And the *Tzadik* - Righteous is the *Yesod* - Foundation of the world." This verse is applied to Joseph, known as the *Tzadik* - Righteous, whose greatness was mastery of the *Sephirah* of *Yesod* - Fundament. The question then is this: how come R. Elazar b. Shamua in his incarnation as Levi, who really understood that Joseph was the *Tzadik* - Righteous, the vehicle for the divine *Sephirah* of *Yesod* - Foundation of the world, did not intervene to prevent him being harmed by his brothers? Levi was, after all, a blend of both *Hesed* - Lovingkindness and *Gevurah* - Might, the levels of both Cohen and Levi combined. Surely he understood the dire consequences of the act they were about to perpetrate, and its sinfulness? The answer can be found in the Talmud, (Yebamoth 65b) where we find, attributed to R. Elazar b. Shamua, the following dictum. R. Ialai said in the name of R. Elazar b. Shamua, 'Just as it is a *Mitzvah* - Virtue for a person to say what will be heard, it is a *Mitzvah* - Virtue to leave unsaid what will not be heard.' (Although the version of the text we have in the Talmud attributes the saying to another Tanna, it is as we have quoted it in the *Shela*"h Pref 6, *Netivot Olam* II *Netiv Hatochacha* Ch. II, *Yalkut Shimoni* Prov. 9 *Remez* 944)

Preface to Mishna 13

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:19) “Cursed is he who perverts the judgment of the stranger, the orphan or the widow,” as referring to the Benjamin.

פתיחה למשנה י"ג

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה וגו'. הוא נגד בנימין.

In my opinion what this means is that the source of Benjamin's soul comes to him from that aspect of the divine which longs to do good things on behalf of the Children of Israel. He has tremendous ability to receive and absorb all the good things to be found everywhere in the world; to separate the precious from the dross and to raise it all to the highest levels of holiness, to its source. As we find it written, (Gen. 49:27) concerning him, “Benjamin is a ravenous wolf; In the morning he devours the prey, And in the evening he divides the spoil.” Even those desires and good things which are in exile among the gentiles, Benjamin has the power to absorb and assimilate them, and then to introduce them into Israel, as we read in the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I. Ex. *Tetyzaveh, Ki Thiva*) “The Talmud refers to Benjamin, saying, (Yoma 12a) Benjamin the *Tzadik* - Righteous was in pain over the precise location of the Temple, he wanted it swallowed within his portion of the Holy Land. That's why he became host to the *Shechina* - Dwelling Presence. Because God recognized that if the Temple were built in Benjamin's portion he would also greatly desire to receive the Sacrificial Altar in his portion as well. So, that desire caused him to become host to the *Shechina* - Dwelling Presence.” Now, because Benjamin always desired to do things for the benefit of his brothers who are hinted at as the stranger, the orphan and the widow, it may cause him somehow to grasp more than we can hold, and bite off much more than we are able to swallow. Therefore Moses cautioned them, ‘Cursed is he who perverts the judgment of the stranger, the orphan or the widow.’

ו"ל ביאורו ששורש נשמת בנימין בא לו מצחי' זו שחמיד משתוקק להטיב לבני ישראל, ויש לו כח רב לקבל כל הטובות הנמצאים בעולם להוציא יקר מזולל להעלותם לשורשם בקדושה כמ"ש אללו (בראשית מ"ט כ"ז) בנימין זאב יערף ואף הטובות והתשוקות הנמצאים בגלות בין האומות יש לו כח ללקטם לקבלם ולהכניסם לתוך ישראל כמו דחיתא בספ' מי השילוח (תלמוד). וכן שם (תשא) וז"ל מאמר הגמ' על בנימין, בנימין הדיק היה מלטער עלי' לזלועה לפיכך נעשה אושפיזיכנא לשכינה היינו לפי שהש"י הכיר בו כי באם יבנה בהמ"ק בחלקו יחפון מאוד לקבל גם המזבח לחלקו, ועי"ז נעשה אושפיזיכנא ע"כ. ולפי שחמיד משתוקק להטיב לאחיו, שהם צחי' גר יתום ואלמנה⁴²⁶, ואפשר לו לבא על ידי זה לתפוס מרובה הרבה ממה שאפשר לנו לזלוע, לפיכך הזהירו הכתוב ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה וגו'.

426. (זוהר ג' רס"ח) ודא הוא רזא דאשכחנא בספרא דרב המנוגא סבא, ואוקים קרא דא צרזא דכנסת ישראל, דכתיב (שמות כ"א י') שארה כסותה ועונתה לא יגרע, ואי אחמנעו מינה, מה כתיב, ויאלה חנם אין כסף, כמה דאת אמר (ישעיה נ' א') אי זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה, וכתיב (שם נ"ג ג') חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו, ומאן דנעט אורייתא מינה, כמאן דנכז מארי (ס"א שארה) דאתתא, ומנע ליה מינה, דא אשתארת בארמלתא, ולא ארמלתא, דא הוא דכתיב (איכה א') היתה כאלמנה וכו' עי"ש.

Zohar, (Vol. III. 268a) “This is the secret found in the book of R. Hamnuna the Elder, explaining the verse as referring to Knesset Israel - The Community of Israel, as it is written, (Ex. 21:10) “If he take himself another wife, her food, her raiment, and her conjugal rights, he shall not diminish.” If he withdraws himself from her, what does the verse say, (ibid. 11) “If he doesn't give her these three things, she can go free, without paying any money for her freedom.” As it is written, (Isa. 50:1) “Thus says God, "Where is the bill of divorce By which I have sent your mother away?” And it is written, (ibid. 52:3) “For thus says God, 'You were sold for nothing and you will be redeemed without money.” And whoever withholds Torah from her is counted as though they had married her husband and withheld him from her, thus causing her to remain as a widow, but not a true widow. This is the meaning of the verse, (Lam. 1:5) “She has become as a widow.”

“

Mishna 13

Enthroned the letter - ס - *Samekh* in Sleep and tied it a crown, combining them with one another and forming Sagittarius in *Olam* - World, Kislev in *Shana* - Year and the maw in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה י"ג

המליך אות סמ"ך⁴²⁷ בשינה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן קשת בעולם וכסלו בשנה וקבה בנפש זכר ונקבה.

427. שינה: וי"ל שהוא בחי' רבי נחמיה בן הקנה ראש הדיקים היורדם למרכבה כדאיתא בכמה דוכתי בפרקי היכלות (רצתי ט"ז אות ג) וי"ל וצא רבן שמעון בן גמליאל ורבי אליעזר הגדול ורבי אלעזר בן דמה ור' אליעזר בן שמוע ור' יוחנן בן דבאי וחנניה בן חכיה ויונתן בן עוזיאל ור' עקיבא ור' יהודה בן צבא צאנו וישבנו לפניו והיו כל המון חצירים עומדין על רגליהן כי היו רואין כוביות של אש ולפידי אור שמפסיקין ציניהם וצינינו ור' נחמיה בן הקנה יושב ומסדר לפניהם את כל דברי מרכבה ירידה ועליה היאך יורד מי שירד והיאך יעלה מי שיעלה, ע"כ.

Sleep: In my opinion this refers to R. Nechunia b. Hakana who headed the righteous men who 'descended unto the *Merkava* - Chariot', as we read in a number of places in the *Pirkei Heichalot*, (*Rabbati* 16:3) 'Then came Raban Shimon b. Gamliel, R. Eliezer the Great, R. Elazar b. Dama, R. Eliezer b. Shamua, R. Yochanan b. Dahavai, Chanina b. Chachinai, Yonantan b. Uziel, R. Akiba and R. Yehuda b. Bava. We came and sat in front of him while a multitude of colleagues stood on their feet, for they saw the cubes of fire and flashes of light separating between us and them. R. Nechunia b. Hakana sat arranging the entire order of the *Merkava* - Chariot, the descent and the ascent; how those who were to descend were to go down and how those who would ascend were to come back up.'

Preface to Mishna 14

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:24) "Cursed is he who strikes his neighbor in secret," as referring to the Dan. For this means that one should not punish his friend in prayer, even if he sees him doing something unseemly. Nevertheless he must not hurt him secretly, i.e. in the Hidden Of The World. This corresponds to the Tribe of Dan because Dan had tremendous powers of conquest in his worship of God, as is explained, (*M.H.* Vol. I. Ex. *Tetzave*) for it was about Dan that the verse says, (Gen. 49:17) "Dan shall be a serpent in the way, A horned snake in the path, That bites the horse's heels, So that his rider falls backward."

פתיחה למשנה י"ד

בספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור מכה רעבו צסתר וגו'. הוא נגד דן, שזה מורה שלא יענש לחצירו בתפלה אף שיראה ממנו דבר שלא כהוגן מכל מקום לא יכהו צסתר צסתר של עולם, וזה היה נגד דן שנמלא צס נוח גדול בעבודת השי"ת כמו שנצבאר (חלק א' פרי תבוא) שעל דן נאמר (בראשית מ"ט י"ז) הנשך עקבי כוס ויפל רכבו אחר.

In my opinion what this means is that the source of Dan's soul comes to him from that aspect of the divine which longs for simplicity and integrity of heart. So much so, that it became possible for Dan to stand and be tried against any criteria by which he anyone might judge him. He was always ready to be tried and tested by any judge with the skill to probe for truth. As we learn in the Talmud, (Pesachim 4a) 'He who says, 'Judge me, litigate me,' most probably comes from the Tribe of Dan, as it is written, (Gen. 49:16) "Dan will judge his nation like one of the Tribes of Israel." In the book, *Mei Hashiloach*, (Vol. I. Ex. *Tetzave*) it is explained thus: 'All Dan's power came from his absolute conviction that God would help him, since he was acting in good faith, as the Talmud says, 'He who says, 'Judge me, litigate me,' comes from the Tribe of Dan,' because they possessed that unflinching resolution backed by their faith that God would see them vindicated in judgment. In every endeavor a person undertakes in this world, even he is studying Torah or performing Mitzvot and good deeds, he nevertheless always remains in some doubt. E.g. a man may give alms to the poor man, now, if the poor man uses that energy to do something good, then the almsgiver was supporting the hand of another person in the performance of a Mitzva. But if the poor man does a sin, God forbid, with that energy, then the giver was supporting the hand of the sinner. Among the Tribe of Dan, however, there exists such tremendous confidence that God will not allow a Mitzva done with a pure heart to go to waste; why, after all, should God turn it into a stumbling block? That God will surely summon a worthy pauper to receive the alms, someone who will use the energy and do another Mitzva with it.'

If a person does an act of charity without ulterior motive and with good intent, but the recipient of the charity then does something wrong with it, that might enrage the original giver of the charity, who might denounce the recipient in his heart. Such is possible as a result of any number of interactions in life where one person does something proper which is then used improperly by the other. And because he does not suffer iniquity it may happen that he accuse him inwardly and denounce him in his heart, that's why the the Torah warns him, 'Cursed is he who strikes his neighbor in secret.'

וני"ל ביאורו ששורש נשמת דן צא לו מצחי' זו שתמיד משתוקק לתמימות וישרות הלצ עד שיבה ראוי לעמוד צמשפט נגד כל מקטרג צתמימותו, ומוכן צכל עת לדיון ולדיין הדין דין אמת לאמתו. כדאיתא (פסחים ד'). הווא דאמר דונו דיני אמרי שמת מינה מדין קאתי דכתיב דן ודין עמו כאחד שצטי ישראל וכו'. ומפרש צספ' מי השילוח (חלק א' פרי תבוא) וני"ל שכל תקופתם הווא מחמת שהווא צטוח שהש"י יעזרו יען כי הווא הולך צתום כמצבאר צגמ' הווא דאמר דון דיני אשתכח דמדן קאתי כי הי' צו תקופות אשר צטח שיזכה צדין, כי צכל עגיני עוב"ז ואפילו מלות ומע"ט שהאדם עושה הווא אח"כ צספק כגון כשאדם נותן צדקה לעני והעני ילך צכח הזה ויעשה מלוא נקרא מסייע ידי עושה מלוא וצאם העני עשה עצירה ח"ו

זזה הכח אז יהי הנותן מסייע ידי עוזרי עצירה, וזזה השצט נמאל תקופות גדול שהוא בטוח צה' מאחר שעשה המלוא בתמימות למה יזמין לו הש"י מכשול זזה בטח שיזמין לו הש"י עני כשר וילך זזה הכח ויעשה מלוא עכ"ל. ואם אדם נתן לדקה בתמימות וזכוונה רלויה והמקבל השתמש בהנחת האדקה באופן שאינו כי טוב יכול ללאת מזה דבר כעם להנותן ואפשר שיקטר על המקבל. וכן על כמה אופנים צמשא ומתן החיים, ומשום שאינו סובל בעל עצירה יכול לצא ח"ו לקטר עליו ולצבו לפיכך הזכירו הכתוב ארור מכה רעהו צסתר וגו'.

Mishna 14

Enthroned the letter - ע - *Ayin* in Rage and tied it a crown, combining them with one another and forming Capricorn in *Olam* - World, Tevet in *Shana* - Year and the liver in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה י"ד

המליך אות עי"ן⁴²⁸ ברוגזו וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן גדי בעולם וטבת בשנה וכבר בנפש זכר ונקבה.

428. רוגז: ונ"ל שהוא צחי' רבי ישצצ הסופר היחידי צש"ס שהיה גזר על רבי עקיבא צדין כמו דאיתא צש"ס (משנה חולין צ' ד') כלל אמר רבי ישצצ משום רבי יהושע, כל שנפסלה צשחיטתה, נצלה. כל ששחיטתה כראוי ודבר אחר גרם לה לפסל, טרפה. והודה לו רבי עקיבא, ע"כ. וגם צגמ' (קידושין ס"ד). כר' ישצצ דאמר צואו ונלווח על עקיבא צן יוסף שהיה אומר כל שאין לו ציאה צישראל הולד ממזר וכו'. ועוד איתא (כתובות נ'). תניא נמי הכי המצצז אל יצצז יותר מחומש שמה ילטרך לצריות ומעשה צאחד שצקש לצצז [יותר מחומש] ולא הניח לו צצירו ומנו רבי ישצצ ואמרי לה רבי ישצצ ולא הניחו צצירו ומנו רבי עקיבא ע"כ. וגם איתא צשער הגלגולים (הקדמה כ"ו) ונ"ל והנה העשר גצורות, שהם, חמשה דאצא, וחמשה דאימא, הם צחי' עשרה הרוגי מלכות, אשר נשמותיהם נתלצשו צאלו הטיפות. והחמשה גצורות דאצא, הם. ר' עקיבא, רשצ"ג, ר' ישצצ הסופר, ר' ישמעאל צן אלישע כ"ג, ור' יהודה צן צא. ונלע"ד, כי סדרם כך ממש, כי ר' עקיבא הוא חסד שצגצורות. ורשצ"ג גצורה שצגצורות וכו'. ע"כ. א"כ נמאל שרצבי ישצצ הוא תפארת שצגצורות ויש צו כח לכוף את החסדים היינו רבי עקיבא להודות לו.

Rage: In my opinion this refers to R. Yeshevav the Scribe, the only individual in the Talmud who vanquished R. Akiba in legal argument, as we read in the Mishna, (Chulin 2:4) 'R. Yeshevav quoted a rule in the name of R. Yehoshua; any animal improperly slaughtered is considered *Nevelah* - Carrion. If the animal was slaughtered properly but was subsequently found to have a critical defect it does not become *Nevelah* - Carrion, but rather *Treifah* - Non Kosher. R. Akiba acceded to his opinion.' In another ruling, (Kidushin 64a) 'As R. Yeshevav who said, 'Come let us vanquish R. Akiba b. Yosef, who is used to saying that intercourse with a non-Jew makes the child a *Mamzer*.' In another Talmudic quote, (Ketubot 50a) 'Anyone who wishes to squander their money [on charity] should not squander more than a fifth, lest he end up depending on others. The was an incident with a man who wanted to squander more than a fifth, but his colleague prevented him from doing so. Who was the colleague? It was R. Yeshevav. Some say it was R. Yeshevav who wanted to do the squandering but his colleague prevented him from doing so. Who was the colleague? It was R. Akiba.' In the book, *Sha'ar HaGilgulim*, (Intro. 26) we read, 'The Ten *Gevurot* - Judgments, five of which are from *Abba* - Father and five from *Imma* - Mother correspond to the Ten Martyrs whose souls were clothed in these Ten Drops [of seed] The five *Gevurot* - Judgments of *Abba* - Father were R. Akiba, R. Shimon b. Gamliel, R. Yeshevav the Scribe, R. Yishmael b. Elisha the High Priest and R. Yehuda b. Bava. And it seems to me that this is their precise order, because R. Akiba is the - חסד שבגבורות - *Hesed* of *Gevurot* - the Lovingkindness of Harshness, while R. Shimon b. Gamliel is - גבורה שבגבורות - *Gevurah* of *Gevurot* - the Harshness of Harshness.' If the order expressed by the *Sha'ar HaGilgulim* is indeed precise then R. Yeshevav the Scribe represents - תפארת שבגבורות - *Tifferet* of *Gevurot* - the Glory of Harshness, an aspect with the power to overturn the *Hesed* - Lovingkindnesses, forcing R. Akiba to accede his rightness.

Preface to Mishna 15

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:22) “Cursed is he who lies with his sister,” as referring to the Asher, because Asher had tremendous abundance and a surplus to his needs, as is discussed in Vol. I. (Ex. *Tetzaveh*). Anyone who has such a surplus of good things is in danger of thinking they don’t need to work for it; that their love for God is so fundamental it resembles the love between brother and sister, as is explained about the verse, (Lev. 20:17) “A man who takes his sister, etc., it is a HESED, they shall be put to death.” That is why it is said, ‘Cursed is he who lies with his sister.’

פתיחה למשנה ט"ו

צספר מי השילוח (חלק ב' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב ארור שכב עם אחותו וגו'. הוא נגד אשר, כי לאשר היה הרחבה והתפשטות (כמו שנתבאר בחלק ראשון פ"ה תלות ד"ה ומלאת) ומי שיש לו כל הטובות בהרחבה יכול לטעות שאינו לריך לעבודה, רק אחבתו להשי"ת באהבת השורש כאהבת אח ואחות וכמו שנתבאר (פר' קדושים) על פסוק ואיש כי יקח את אחותו וגו' חסד הוא וגו' לכן נגד אשר נאמר ארור שכת עם אחותו.

In my opinion what this means is that the source of Asher’s soul comes to him from that aspect of the divine which longs to draw down the - אור - *Ohr* - Light, - שפע - *Shefa* - Abundance and - דביקות - *Deveikut* - Closeness to God, to approach God, each individual, at his or her source. As we read, (Cant. 8:1) “Oh, if only someone might make you my brother, nursed at my mother’s breast; if I found you outdoors I might kiss you there, and no one would scorn me. I could bring you to my mother’s house.” In the commentary of the *Malbim*, it is interpreted to mean; If only the following two conditions were met, 1.) That I might escape from the shackles of my physical body to cleave unto my Creator whenever I have Expanded Consciousness; that I not be required first to divest myself of my physicality, to fall into a deathlike sleep. That I be at a level of connectedness with God, as was Moses who could move into a state of prophecy while still in his body, without terror or trembling. 2.) That I be at such a level with such perception and awareness of God that God will teach me His Torah and Worship while I am still in my body. That God receive pleasure from me; from my meditation and reasoning.’ And because all this abundance and surplus could bring him to a carelessness born of familiarity, therefore the Torah warns him, ‘Cursed is he who lies with his sister.’

וני"ל ביאורו ששורש נשמת אשר בא לו מצחי' זו שתמיד משתוקק להמשכת האור והשפע והדביקות בו ית' להתקרב אליו בשורשו העליון, כד"א (שיר השירים ח' א') מי יתנך כחא לי יונק שדי אמי אמלאך בחון אשקך גם לא יבזו לי. אנהגך אביאך אל בית אמי וגו'. וכמו שפי' המלבי"ם (שם) הלואי שתקיים אללי שתי צחי' הללו א.) שאוכל ללאת ממסורי גופי להדבק בצוראי בכל עת שתייה לי גדלות המוחין ולא אלטרך להפשטת הגוף ונפילה בתרדמה כעין מיתה, אלא שתייה צמדרגה כזו להיות צדיצוק עליון כמו משה רבינו שתייה מתבצא צעוד הנפש צגופו צלי חרדה ורתת. ב.) שתייה צמדרגה כזו שתייה לי השגה צו ית' והוא ילמדני תורתו ועבודתו צעודי צגוויתי, ושוא ית' יקבל נחת ממני מן עיוני ומושכלי וכו', עיי"ש. ומשום שיכול לצא ע"י הטובות להתרשלות לפיכך הזהירו הכתוב ארור שכב עם אחותו וגו'.

Mishna 15

Enthroned the letter - ז - *Tzadi* in Gulping and tied it a crown, combining them with one another and forming Aquarius in *Olam* - World, Sh'vat in *Shana* - Year and the intestine in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ט"ו

המליך אות צד"י⁴²⁹ בלעיטה וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן דלי בעולם ושבט בשנה וקורבן בנפש זכר ונקבה.

429. לעיטה: ונ"ל שהוא בחי' רבי טרפון וכדאיתא בכחצי הרמ"ע מפאנו (ס' יונת אלס ס"ג) וז"ל ודע כי טרפון הוא בגימ' משה ודרגין דשלמה נוקצון לגבי דרגין דמשה וכנגד אלף נשים נכריות קידש ר"ט אלף נשים ביום א' בשני בצורת כדי להאכילן תרומות, ע"כ. ונראה שהיה רבי טרפון בחי' (צראשית מ"ט כ') מאשר שמנה לחמו וגו', כמו שפרש"י (צראשית ל"ט ו') לחמו זו אשתו, ואלו הן אלף נשים שקידש ביום אחד.

Gulping: In my opinion this refers to R. Tarfon, as we read in the writings of the Rema of Pano, (*Yonat Elem* 63) 'Know that - טרפון - Tarfon has the *Gematria* - Numerical Value of - משה - Moses = 348. The spiritual aspects of Solomon were feminine by comparison to the spiritual levels of Moses. And corresponding to the 1000 gentile women [Solomon married] R. Tarfon betrothed 1000 women in one day during a famine so that he could feed them *Terumah* - Priestly Offerings.' It seems that R. Tarfon represented Asher, as it is written, (Gen. 49:20) As for Asher, he bread is fat." And as Rashi, (*ibid.* 39:6) explains, His Bread - Refers to his wife. These are the 1000 women he betrothed in a single day.

Preface to Mishna 16

The book, *Mei Hashiloach*, (Vol. II. Deut. *Ki Tavo*) reads the verse, (Deut: 27:25) “Cursed is he who takes a bribe to slay an innocent soul,” as referring to the Tribe of Naftali about whom it is written, (Gen. 49:21) “Naftali is a swift hind.” This is a warning to him not to hurry a favor to his friend before the right time. And not to be amazed at the good fortune his friend is enjoying, for to do so, may cause him harm. This is called taking a bribe; being astonished at good fortune, even his neighbor’s good fortune.

פתיחה למשנה ט"ז

בספר מי השילוח (חלק ז' כי תבוא) מפרש הפסוק כתיב חרור לקח שחד להכות נפש דם נקי וגו'. הוא נגד נפתלי שכתיב זו (בראשית מ"ט כ"א) נפתלי חילה שלוחה, וזה האזהרה הוא שלא ימהר האדם טובה לחבירו קודם הזמן, ולא יתפעל ממה שיוצא לחבירו כי זה יעשה לו רע, וזה נקרא לקח שחד שיתפעל מטובה ואפילו מטובת חבירו.

In my opinion what this means is that the source of Nafatali’s soul comes to him from that aspect of the divine which longs for cooperation and unification with the rest of his brothers, all together as Tribes of Israel. This is the chief meaning of the name, Naftali is expressed in the verse, (Gen. 30:8) “A divine binding have I been bound,” where it is understood to have the same root as *Tefilla* - Prayer, and *Tefillin* - Phylacteries. In the writings of the Ari, (*Likutei Torah* Num.) we read, ‘Why is it that in the first chapter of the Book of Numbers the census of each tribe is introduced with the phrase, - לבני - *Liv’nei* - To The Children Of. But when ultimately the Tribe of Naftali is counted the verse simply begins - בני - *B’nei* - Children Of. The reason is straightforward. Know, when the census of Israel was taken they went around the entire Israelite camp, standing at the door of each tent, recording the roll of people in the great ledger by name. So and so, son of so and so, of Tribe X. And so on, throughout the entire camp, until everyone’s name, from all the Israelite tents, was recorded in the ledger. They then took the ledger containing all the myriads of people’s names, all mixed together, and began sorting through it, extracting the census of each tribe and transferring the information onto a separate register; every tribe then had its own. They read from the big ledger, announcing, ‘So and so, son of so and so, belongs in the census of Tribe X,’ and it was duly recorded in the tribe’s own register. The process went on until each tribe’s individual members had been sorted out of the big ledger into the tribe’s own register, until eleven tribes were sorted. Once eleven tribes had been sorted there remained only the Tribe of Naftali. Naftali did not require transcribing into a separate register, they were already written out. Once all the other tribe’s names were removed it was unnecessary to start another register. So they announced the census of Naftali without having to do additional arithmetic. Once they had removed all other names the remainder was the census of Naftali and another count was not needed. Thus they announced, - בני - *B’nei* - Children of Naftali are the remaining number and this is their count. The other tribes had to be counted once they were in their own register, hence the phrase, - לבני - *Liv’nei* - To the Children of Reuben, To the Children of Simeon, etc.’ In my opinion there is a deep secret hinted at here in the Lurianic teaching, alerting us to the profound mystery at the root of the soul of the Tribe of Naftali. They were unique in that they were counted in their original places, in the very ledger where Moses, Aaron and prince of their tribe had recorded them. They didn’t require any sort of transfer, and remained in the original ledger. So, there remained fixed within them the impression of their connection to every other person among the entire Israelite camp; an impression that was lost to all of the other eleven tribes. That’s why the genius of the Tribe of Naftali is to be on the same team as everyone else. This what the *Mei Hashiloach* means when he says that there is a danger of him being amazed at some good fortune of his own or his neighbor’s. Because Naftali was still impressed with the original observation recorded by Moses as he wrote him into the ledger; a ledger which had the

same spiritual resonance as the original Tablets of the Ten Commandments. The original Tablets did not contain the word, טוב - *Tov* - Good. It wasn't needed. It was only the second Tablets of the Ten Commandments which contain the word, טוב - *Tov* - Good, which was necessary in order to fix all the rage. As we read in the Talmud, (Nedarim 22b) 'If the Jews had not sinned they would only have received the Five Books of Moses and the Book of Joshua, containing the order of the settlement of the land. Why is this? It is written, (Eccl. 1:18) "For in much wisdom is much rage." Naftali could still be amazed by, טוב - *Tov* - Good happening to himself to to someone else, a reaction which may of itself be damaging. That is why the Torah warns, 'Cursed is he who takes a bribe to slay an innocent soul.'

ו"ל ביאורו ששורש נשמת נפתלי צא לו מצחי' זו שחמיד משתוקק לזווחא להתאגד אס שאר אחיו צרוב עם יחד שצטי ישראל. וזהו עיקר צחי' נפתלי אלהי"ם נפתלי שפירושו לזווחא כמו תפלין ותפלה. ואיתא בכתבי האריז"ל (ליקוטי תורה צמדצד) ו"ל לצני ראובן, קשה למה בכל השצטים נאמר לצני ושצט נפתלי האחרון אמר בני נפתלי ולא לצני. והענין פשוט דע כשרצו למנות את ישראל היו הולכין וסוצבים את כל מחנה ישראל ועומדין בכל פתח ופתח וכותבין אותו צפנקס סדר השמות פצ"פ משצט פלוני ופצ"פ משצט פלוני וכן כיוצא בזה עד שגמרו למנות כל הצטים של ישראל ואח"כ לקחו פנקס הזה מעורב עם רצוא אנשים ולריך לעשות חילוק אחר להוליא מספר כל שצט ושצט בגליון לצד ואז היו מתחילין צפנקס הראשון ואמרו פצ"פ תכתבו אותו לשצט פלוני והיו כותבין אותו שם צפ"ע עד שהיו משלימין כל האנשים של אותו השצט שהם כותבין צפנקס הראשון ואח"כ חוזרין ומצקשים כל הכתוב צפנקס ההוא שהוא משצט השני ואומרים זה לצני שמעון וכן כל כיוצא בזה עד י"א שצטים וכשנשלמו כל הי"א ולא נשאר רק שצט א' שהוא שצט נפתלי צאחרונה לא היו לריכין לחזור ולהוליא צכתב אחר כי כבר אין שם מעורב עמו עוד שצט אחר רק הוא לצדו ולכן היו מונין אותו צמקומו והיו אומרים בני נפתלי אלו נשארו וכך וכך מספרם אך האחרים שהיו לריכין להוליא חשצונם צכתב אחר נאמר צו לצני פי' עוד האיש הכתוב כאן לריך לחבר לצני שמעון או לצני ראובן וכו', עכ"ל. ונ"ל שכמוס כאן סוד גדול מאיר על שורש שצט נפתלי, שהיה נמנה צמקומו כמו שרשם אותו משה ואהרן ונשיא שצטו צשעת הפקידה. ולא הלרכו להעתק ונשארו שם צמקומם צפנקס המקורי ונשאר אלס צתוכס רשימה של כל כלל ישראל מה שלא נשאר לשאר השצטים, וצטבור זה היו צלזוחת עם שאר השצטים. וזה שפי' בעל הי השילוח שצשצט נפתלי דווקא יש חשש שמא יתפעל על הטובה שנעשה לו או לחצירו, כי אללו עוד נרשם מה שרשם משה רבינו, והוא צצחי' לוחות ראשונות שלא היה צבס טובה, ודווקא צלזוחת שניות צא רוב טובה לתקן רוב כעס כידוע, ואפשר שיתפעלו על טובה הצא להם או לחצריהם וצזה יעשה לו רע לפיכך הזהירו הכתוב ארור לקח שחד להכות נפש דם נקי וגו'.

Mishna 16

Enthroned the letter - ק - *Qof* in Laughter and tied it a crown, combining them with one another and forming Pisces in *Olam* - World, Adar in *Shana* - Year and the spleen in *Nefesh* - Soul of male and female.

משנה ט"ז

המליך אות קו"ף⁴³⁰ בשחוק וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהן דגים בעולם ואדר בשנה וטחול בנפש זכר ונקבה.

430. שחוק: צחי' רבי חולפית המתורגמן כדאיתא צספר הליקוטים (וישצ - פרק ל"ז) וז"ל נפתלי נתגלגל צרבי חולפית המתורגמן, וסימניך (בראשית מ"ט כ"א) הנותן אמרי שפר, ע"כ.

Laughter: This refers to R. Chutzpit the Interpreter, as we read in the book, *Sefer Halikutim*, (Gen. *Vayeshev* 37) 'Naftali was reincarnated in R. Chutzpit the Interpreter. This is what is hinted at in the verse, (Gen. 49:21) "Who gives beautiful words."

Preface to Mishna 17

It was said about the rabbi, R. Levi Yitzchok of Berdichev, author of the Hasidic classic, *Kedushat Levi*, that he had the soul of R. Akiba b. Yosef. About R. Meir of Premishlan it was said that he had the soul of Joseph. About R. Avraham Yehoshua Heshl of Apta, that he had the soul of King Solomon, who was reincarnated in R. Tarfon as mentioned in the previous Mishna. R. Levi Yitzchok said about the Holy Yid, R. Yaakov Yitzchok of P'shischa that he had the soul of Rabeinu Tam (Jacob ben Meir Tam, grandson of Rashi c.a. 1100. 1171) who was called Tam to indicate that he shared a soul with Jacob the Patriarch, known as *Isb Tam* - Straightforward Person, (Gen 25:27). Both of them had married two sisters, and the Holy Yid also married two sisters. R. Hershel of Zyditchov said of himself, that he had the soul of R. Yishmael b. Elisha the High Priest. From these hints it would seem that the Patriarchs, the Tribes and the Tanaim of the Mishna and the Amoraim of the Talmud were reincarnated in the students of the holy Ba'al Shem Tov.

פתיחה למשנה י"ז

אמר עליו על הר"ר לוי יצחק מצרדיטש (בעל הספיק קדושת לוי) שהיתה לו נשמת רבי עקיבא בן יוסף, ועל הר"ר מאיר מפרעמישלאן שהיתה לו נשמת יוסף הדיק, ועל הר"ר אברהם יהושע העשל מאפט שהיתה לו נשמת שלמה המלך (שנתגלגל ברבי טרפון כמבואר במשנה ט"ו). והר"ר לוי יצחק אמר עליו על היחודי הקדוש הר"ר יעקב יצחק מפרשיסחא שהיתה לו נשמת רבינו תם שנשא שתי אחיות, והיתה לו נשמת יעקב אבינו שג"כ נשא שתי אחיות. והר"ר לוי הירש מזדיטשוב אמר על עצמו שיש לו נשמת רבי ישמעאל כהן גדול. ומתוך דבריהם משמע שהאבות והשצטים והתנאים והאמוראים ואנשי השם נתגלגלו בתלמידי הבעל שם טוב הקדוש.

In my opinion we should be able to identify the twelve who represent the Twelve Tribes described in this chapter, and correlate them with the two sets of six mentioned here. More information is needed.

ו"ל שהם השנים עשר בחי' שצמנתנו זו המסודרים על שש, ו"ע.

Mishna 17

Two are savage, two exult. Two are mirthful, two are thrusting. Two are predacious, two are trappers. He made them like adversaries, arrayed them like a war. This also in contrast to this.

משנה י"ז

שנים⁴³¹ לועזים, שנים⁴³² עליצים, שנים⁴³³ עליזים, שנים⁴³⁴ נועצים, שנים⁴³⁵ טורפים, שנים⁴³⁶ ציידים. עשאו כמין מריבה, ערכו

431. לועזים: אין לו יסוד במקרא, והקרוז לו בהלל (תהלים קי"ד א') בלאת ישראל ממלרים בית יעקב מעס לעז וגו'. ורש"י תרגמו לועז - וחזירו (ישע"י ל"ג י"ט) נועז לא תראה עם עמקי שפה וגו'

Savage: The word has no source in Scripture, unless it is, (Psalm 114:1) "When Israel went out of Egypt, the house of Jacob from a barbarous people." The Targum of Onkelos translates the word as Barbaric. Rashi comments: - לעז - *Lo'ez* - From among a people with a foreign language. A similar word can be found in the verse, (Isa. 33:19) "You will no longer see those - נועז - *No'ez* - Savage people, those people with an unrecognizable language."

432. עליצים: אין לו יסוד במקרא, והקרוז לו בתפלת חנה (שמואל א' ב' א') ותתפלל חנה ותאמר עלך לבי ציהו"ה וגו'. ופי' עליצים הם שמחים.

Exult: Does not appear in Scripture. The closest is the verse, (I. Sam. 2:1) "Then Hannah prayed and said, 'My heart exults in God.'"

433. עליזים: ויסודו (ישע"ה כ"ד ח') שבת מושע תפס חל שאון עליזים וגו'. ופי' עליזים הם השמחים.

Mirthful: Its source is the verse, (Isa.24:8) “The noise of the mirthful has ceased.”

434. נועצים: דוגמתו לעיל פרק א' משנה ו' ד"ה נעון. ושם ביארתי מקור המלה (ישע"י נ"ב י"ג) תחת הנעלון יעלה צרוש וגו'. (שם ז' י"ט) וזבל הנעלונים וזבל הנבללים וגו'. ואפשר לפרש נועצים כמו (מלכים א' י"ז ו') איך אחס נועלים להשיב את העם הזה דבר וגו'. ופי' הרד"ק (שם) איך אחס נועצים בעלמכם איש באחיו לתת לי ענה, ע"כ.

Thrusting: In Ch. I. Mishna 6 there is reference to the End - נעוץ - *Na'utz* - Inserted into the Beginning. (see note, ibid. cit. loc Inserted) The source for the word is the verse, (Isa. 55:13) “Instead of the - נעצוץ - *Na'atzutz* - Thornbush shall come up the cypress.” The thorn thrusts itself into whatever it touches. (see also ibid. 7:19) There may be another interpretation to the word - נועצים - *No'atzim* based on the verse, (I Kings 12:6) “How do you counsel?” The Radak, (ibid.) comments; When you discuss this among yourselves, how do you consider counselling me?

435. טורפים: אין לו דוגמא במקרא, והקרוז לו אלל נח (בראשית ח' י"א) והנה עלה זית טרף בפיה וגו'.

Predacious: The root of this word first appears in Gen. 8:11, “and lo, an olive leaf torn off in her mouth.”

436. ציידים: אין לו דוגמא במקרא, והקרוז לו אלל נימרד (בראשית י' ט') הוא היה גבר ליד לפני יהו"ה וגו'.

Trappers: The root of this word first appears in Gen. 10:9 “He was a mighty trapper before God”

Mishna 18

Three mothers, seven doubles and twelve simples, these are the twenty two letters with which founded, Y”H, YHV”H TZABA”OTH, ELOHI”M CHAYIM, ELOHA”Y Israel, E”L SHADA”I, High and Exalted, Who Dwells Forever, Lofty and Holy is His Name

משנה י”ח

שלוש אמות שבע כפולות י”ב פשוטות, אלו כ”ב אותיות שבהם יסד⁴³⁷ י”ה⁴³⁸ י”ה⁴³⁹ יהו”ה צבאו”ת⁴⁴⁰ אלהי”ם חיים⁴⁴¹ אלהי ישראל

437. יסד: ועיין לעיל בפרק א' משנה י"א, שם מצוהר שמשלשתן, היינו מרוח ומים ואש יסד מעונו, בפעולת ואמנעות לזאי מעלה האופנים ושרפים וחיות וכו'. וכאן במשנתנו מדובר שעל ידי הכ"ב אותיות יסד הקצ"ב את שמותיו הקדושים. ולא שהאות הוא השם חלף שמהמלאים האותיות קדושה, ונקצלים באותיות השם ובמילאיהם ולירופיהם כל רלונו אשר בהם, וזה פי' הגמ' (שבת ק"ה). רבי יוחנן דידיה אמר אנכי נוטריקון אנה נפשאי כתיבת יהבית, ע"כ. כי ענין תורה שבכתב היא צחי' גבורות, שכל ספר ופרשה ושורה ומלה מלומאס ומדוקק עד אין חקר, ואסור להוסיף או ליגרע ממנה אפי' אות אחת. ופי' אנה נפשאי כתיבת שהקצ"ב כזיכול למאס כבודו והכניסו כולו בתורתו הקדושה צחי' כתב, (עייין לעיל בפתיחה לפרק ד' משנה ו') וזהו הפי' של יסוד, ומשום הכי נקראים האותיות אותיות יסוד שחי' ספירת יסוד היא התקצלות ואגידת כל הכחות קודם ליאחזם אל הפועל אל מקום אחד. וכן איתא בפרק א' במשניות ח' ע"י י"א ענין השתלשלות הרצון הפשוט. קודם כל הרוח היא רוח הקודש ובו חקוקים וחלוצים קול ורוח ודיבור. שנית רוח מרוח זה חקוקים וחלוצים כ"ב אותיות. שלישיית מים מרוח זה חקוקים וחלוצים תבו וזהו ורפא וטיט דהיינו התגשמות הרצון הפשוט. רביעיית אש ממים זה חקוקים וחלוצים כסא הכבוד ומלאכי השרת. ומשלשתן היינו רוח מים ואש יסוד מעונו צחי' יסוד מקום עונתו והוא צגי' חטא ונסלח, שזהו ענין סוד העונה, צחי' הביאו כפרה עלי, כמצוהר לעיל בפרק ג' משנה ד' באריכות.

Founded: See above, (Ch. I. Mishna 11) where it is explained that from the three of them, i.e. from Breath, Water and Fire He founded His *Ma'on* - Abode, with the action and intermediacy of the supernal creatures, the *Ofanim* - Wheels, *Serafim* - Burning Angels and *Chayot* - Living Creatures, etc. Here in this Mishna it is being explained that through the medium of the 22 letters God founded His Holy Names. Not that the letters comprising the word are the Name, rather that the combinations of letters are filled with holiness. That the letters of the Name, their *Miluy* - Letters Written As Words, their *Tzirufim* - Permutations are all filled with God's Desire they contain. This is the meaning of the Talmud, (Shabbat 105a) 'R. Yochanan said, "I believe the the first word of the Ten Commandments, - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - I, Myself have written and given." The Written Torah is at the level of *Gevurah* - Might, because every book, chapter, line and word is counted precisely and exactly and it is forbidden to add or detract the slightest bit. If one letter is missing from a Torah scroll it is *Pasul* - Unusable. So the meaning of the phrase, - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - *Ana Nafshai Kativit Yabavit* - I, Myself have written and given, is that God constricted, so to speak, His essence and put it into the Torah in writing. (see above, Ch. IV. preface to Mishna 6) This is the meaning *Yesod* - Fundament, God, so to speak, pouring Himself into and through a conduit towards us. So the letters are called *Otiyot Yesod* - Foundation Letters, because they represent the conduit through which the Divine flows into the *Olam* - World, *Shana* - Time and *Nefesh* - Soul. The Sefirah of *Yesod* - Fundament is the gathering and bunching of all potential into one place before shooting out into the world to attain their potential. In Ch. I. Mishnas 8, 9, 10 and 11, we were given a description of the way in which the Simple Desire is expressed in a particular order. First as *Ruach Hakodesh* - Holy Spirit, comprising Voice, Breath and Speech, then *Ruach* - Breath, comprising the 22 letters, then *Mayim* - Water, comprising Chaos, Void, Mud and Clay representing the substantiation of the Simple Desire. And finally *Esh* - Fire, comprising the Throne of Glory and the Ministering Angels. The three elements of Breath, Water and Fire together comprise *Ma'ono* - His Dwelling Place, which we said, is the Sefirah of *Yesod* - Fundament. The word - *מעונו* - *Ma'ono* - His Dwelling Place can also be read - *מעונו* - *Mei'Avono* - From his sin. The Gematria - numerical value of - *מעונו* - is 172 = the Gematria of - *חט"א ונסל"ח* - Sin and Forgiveness which is the Place of God's Pleasure in the mystery of 'Bring An Atonement For Me', as was explained above, (Ch. III Mishna 4) at length.

438. י"ה: ויסודו (שמות ט"ו ז') עזי וחמרת י"ה ויהי לי ישועה וגו' ועיין לעיל פרק א' משנה א' שמוכרח ששם י"ה מורה על מיעוט הכסא עד שתהיה מחיית עמלק. ועל זה צאו עשרה הרוגי מלכות כדאיתא פרקי היבלות רבתי פרק ה' אות ד' וז"ל אמר ר' ישמעאל אוחו היום חמישי בשבת היה כשצאה שמועה קשה מרומי לומר תפשו מאצרי ישראל וכו' עד (שם) פרק ח' אות ד' וז"ל ר' חנינא בן תרדיון קשר כתר מלכותו ומלך על רומי כזורת פניו של לופינוס קיסר ששה חדשים והרג ששת אלפים בגמונים אלף לחדש והעמידו בצורת ר' חנינא בן תרדיון לופינוס קיסר לפני רומי ונטלוהו והשליכוהו צאש והמיתוהו ואחר החיותן של מעלה תפשוהו והטילוהו צאש ובמדה זו לכל עשרה חכמי ישראל, ע"כ.

Y”H: Its source is the verse, (Ex. 15:2) "My strength and song is Y”H, and He has become my salvation." See above, (Ch. I. Mishna 1) where it is explained that the Name, - י”ה - Y”H, represents the diminution of the Throne of Glory

until such time as the memory of Amalek is blotted out. It was to this end that the Ten Martyrs, as an event in world history, occurred. As we read in the *Pirkei Heichalot*, (*Rabbati* 5:4) ‘R. Yishmael said, “That day was Thursday, when the bad news came from Rome saying that the Jewish noblemen were to be arrested. (ibid. 8:4) R. Chanina b. Tradyon thus acquired the royal crown and reigned over Rome, masquerading as the Emperor Lupianus, for six months. During that period he had killed, some six thousand government officials, one thousand per month. Lupianus was resurrected in the form of R. Chanina b. Tradyon and displayed to the whole of Rome, whereupon he was cast into a fire and killed. Then he was resurrected again and again in the body of each of the Jewish Sages who had been sentenced to die.”

439. יהו"ה צבאו"ת: ויסודו (שמואל א' ח' י"א) ותדר נדר ותאמר יהו"ה לצבאו"ת אם ראה תראה בעניי אמתך וגוי'. הגם שנקראו בני ישראל לצבאות יהו"ה כדכתיב (שמות י"ג מ"א) ויהי בעלם היום הזה ולא כל לצבאות יהו"ה מארץ מצרים וגוי' (ועיין לעיל פרק א' משנה א'). ועיין לעיל פרק א' משנה ט' (ד"ה י"ב אחיות) שפירשתי ונלע"ד שאחיות הם צבחי לצבאות ר"ל טורים ושורות גדודים חצרות וקהילות. וזה סוד האחיות שכל אחד לעצמו חלוש רפה צלי כח כמו חיל צודד. וצאירודם מתאמצים לעשות חיל כמוצן. וחנה בתפלה עוררה כח שם זו וניתן לה מדה צמדה שמואל הכניא שביה שקול כמשה ואהרן דכתיב (תהילים ל"ט ו') משה ואהרן צבחי ושמואל בקראי שמו וגוי'. ואיחא (תענית ה:) אמר לפניו רבונו של עולם שקלתי כמשה ואהרן דכתיב משה ואהרן צבחי ושמואל בקראי שמו וכו', ע"כ.

YHV"V TZABA"OTH: Its source is the verse, (I Samuel 1:11) “She made a vow and said, ‘YHV"V TZABA"OTH - LORD of Hosts, if You will indeed look on the affliction of Your maidservant.” Although the Jewish People are referred to earlier in the Torah as *צבאות יהו"ה* - *TZIV"OTH YHV"H* - Hosts of God, (Ex. 12:41) “And it came to pass, at the end of the four hundred and thirty years, even the same day it came to pass, that all the Hosts of God departed from the land of Egypt.” (see Ch. I. Mishna 1, ibid. Mishna 9, cit. loc. 12 letters) In my opinion the letters are like hosts, in ranks of lines and columns, troops, groups and assemblies. This explains why the word *צבאות* - *TZABA"OTH* is comprised of the two words, *צבא אות* - *TZABA OT* - Army of Letters, because one letter on its own has no power, like an individual soldier. When they are grouped and assembled they increase in power and potential. Hanna in her prayer, quoted above, awakened the power of this Name, and was rewarded with a child, Samuel the Prophet who outweighed Moses and Aaron, as it is written, (Psalm 99:6) “Moses and Aaron among His priests, and Samuel among those who call on His name, call upon God, and He answers them.” We read in the Talmud, (Ta’anit 5b) Samuel said to God, ‘Master of the Universe, do You consider me as Moses and Aaron, that you have written, ‘Moses and Aaron among His priests etc?’”

440. אלהי"ם חיים: עיין לעיל פרק א' משנה ח'. ושם הסברנו הענין, דקשה איך שייך אלל הקצ"ב ענין החיים כלל, וכי בעל חי הוא אמתה. אלל ודאי חיים פ"י אמתות ומשאב לתכלית הפקת הרגון הפשוט, וכל תולאה ועלול שנלמד למטרה הביא קרוי חיים.

ELOHI"M CHAYIM: See above, (Ch. I. Mishna 8) There we explained the following: The question is asked, how dare we ascribe organic processes to God, surely any talk of a Living God is inappropriate? Obviously, the title Living God is itself a metaphor. Life is the evolutionary medium whereby God achieves His purpose, defined as the fulfillment of the Simple Desire. All consequences and effects of the decision to fulfil His Desire are called Life.

441. אלהי"י ישראל: ויסודו (צבאשית ל"ג כ') ויבז שם מזבח ויקרא לו א"ל אלהי"י ישראל וגוי'. ומרמז למה שאמרו ז"ל דיוקנו של יעקב אצטו חקוקה על כסא הכבוד. עיין רמז"ן (שם) וז"ל ועל דרך האמת הוא כמדרש רבותינו שדרשו רבותינו במסכת (מגלה י"ח) מנין שקראו הקצ"ב ליעקב אל, שנאמר ויקרא לו א"ל אלהי"י ישראל ויש בענין הזה סוד גדול הזכירוהו עוד בצבאשית רבה (ע"ט ח') בלשון אחר, אמר לו, אתה אלו"ה בעליונים ואני אלו"ה בתחתונים ירמזו למה שבהם אומרים תמיד שאיקונין של יעקב חקוקה בכסא הכבוד והכונה שהשכינה שורה בארץ ישראל והמשכיל יבין, ע"כ.

ELOHA"Y Israel: God of Israel. Its source is the verse, (Gen. 33:20) “He erected an altar there, proclaiming [him] *E"l* - אלהי"י ישראל - *Eloha"y Israel*,” hinting at the rabbinical teaching, that the likeness of Jacob’s face is carved on the front of the Throne of Glory. Nachmanides (ibid.) explains it thus; ‘Understanding this verse kabbalistically, it is like the homiletical midrash suggested in the Talmud, (Megilla 18) ‘How do we know that God called Jacob, ‘*E"l*? It is written, ‘proclaiming [him] *E"l*, *Eloha"y Israel*,’ i.e. *Eloha"y Israel* - God of Israel proclaimed him, [Jacob] *El*. There is a tremendous mystery hidden in this teaching, mentioned in in the Midrash, (Gen. Rabba 79:8) in a slightly different version, ‘Jacob said, ‘You be God on high while I am God below’ hinting at the famous teaching that the image of Jacob’s face is carved on the Throne of Glory, meaning that the *Shechina* dwells in the Holy Land. Whoever understands will understand.’

442. א"ל שד"י: ויסודו (בראשית י"ז א') וירא יהו"ה אל אברם ויאמר אליו אני א"ל שד"י התהלך לפני וגו'. וידועים הם דברי הר"ר שמחה צונים מפרשיסחא ועיין צספ' פרי לדיק (בראשית אות א' צא"ד) וז"ל שם זה מרמז על מה שנאמר (חגיגה י"ג) אני הוא שאמרתי לעולם די, שהיה העולם מרחיב והולך כו' עד שגער צו הקצ"ה והעמידו. היינו, כי הבריאה היתה כדי שיכירו הנצראים אלהותו ית"ש, ואמר להם הקצ"ה די, שאין לריבין להמתח עוד יותר, כי תספיק הבריאה כמו שהיא להכיר ממנו אלהותו יתצרך, ע"כ. ממילא, כשהכיר אברהם אצונו ע"ה מהבריאה אלהותו, היה רואה ממנה"מ עומד עליו, ע"כ.

E"l SHADA"i: Its source is the verse, (Gen. 17:1) "God appeared to Abram, and said to him, I am *E"l SHADA"i*; walk before me, and be perfect." There is a well know teaching from the rebbe, Reb Simcha Bunim of Pshischa, (see *Pri Tzadik*, Gen. 1) This Name hints at the teaching from the Talmud, (Hagiga 12a) "שד"י - *SHADA"i*, I am He who said to the world, "די - *Dai* - Enough!" The universe was expanding onwards until God shouted at it, 'Enough!' and stopped it.' R. Bunim's teaching is this; Since the purpose of Creation was so that sentient creatures might recognize God's divinity, God told the universe, 'Enough!' It is sufficiently evolved that anyone, observing it from any perspective, can deduce God's divinity. Once Abram, after observing the world, had recognized God's divinity, it was only natural that he saw the King, King of Kings standing over him.

443. רם ונשא: ויסודו (ישעיה ו' א') בשנת מות המלך עזיהו ואראה את אדני ישב על כסא רם ונשא וגו'.

High and Exalted: Its source is the verse, (Isa. 6:1) "In the year of King Uzziah's death I saw God sitting on a throne, high and exalted."

444. שוכן עד – מרום וקדוש: ויסודו (ישעיה נ"ז ט"ו) כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכון וגו'.

Dwells Forever, Lofty and Holy: Its source is the verse, (Isa. 57:15) "Who dwells forever, whose name is Holy,"

445. שמו: שמו דייקא כי שמו היינו מה שיסד ית' על ידי הכ"ב אותיות.

His Name: The phrase, 'His Name' is chosen most particularly, because God's Name is first to be founded with the 22 letters, as has been discussed previously.

Preface to Mishna 19

In Ch. I. Mishna 6 we read, 'For He is a singular master who has no second.' In Ch. II. preface the Mishna 2 we read from the Midrash, *Otiyot D'Rabbi Akiba*, that everything having to do with God's Name happens in triplets, never in another form. Although we generally hold that whenever there is a plurality the minimum number is two, when it is in reference to God we find this is not so. With regard to Creation and Divine Names, the minimum number is three. With this rule in mind we can understand the Talmud, (Menachot 110a) 'Rav said to R. Shimi b. Chiya, 'Gentiles refer to Him as - *Eloha D'Eloha* - 'god's God.' Although we also refer to God as, - *Eloha'i HaElohim* - אלהי האלהים - God of gods, (see Psalm 136:2) Praise to the God of gods, his Love is forever," nevertheless there exists a subtle difference in the way the two terms are used. We are particular to emphasize the plurality in the gods. The Targum (Yonatan ibid.) translates - *HaElohim* - אלהיא - *Elohaya* - gods in the plural and not - *Eloha* - אלהא, as did the Gentiles mentioned in the Talmud, in the singular. That makes two and not three. Our tradition is that nothing exists in the world in smaller numbers than three, except for God who is One without a second.

פתיחה למשנה י"ט

צפרק א' משנה ו' איתא שאדון יחיד הוא ואין שני לו, עיי"ש. וצפרק צ' בפתיחה למשנה צ' למדנו מהמדרש אותיות דרבי עקיבא⁴⁴⁶ שכל ענין שמו של הקב"ה הוא דווקא משולש ולא צלורה אחרת. ואע"פ שאמרו חכמים שכל ריבוי מיעוטו שנים, לענינינו אינו כן, כי צמטשה בראשית כל ריבוי מיעוטו שלוש. ונ"ל לפרש צזה הגמרא שאמר ליה רב לרב שימי צר חייה (מנחות ק"י.) דקרו ליה אלהא דאלהא ע"כ. שאין קוראים לו ית' אלהי האלהים כד"א (תהילים קל"ו צ') הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו וגו'. ותרגם יונתן (שם) שצחו לאלהי אלהי וכו'. ומדייקים לומר האלהים לשון רבים ולא לשון יחיד, וכן תרגם יונתן אלהי לשון רבים, ולא אלהא שהוא לשון יחיד. וכן אדוני האדונים וכו'. אבל העכו"ם קוראים לו ית' אלהא דאלהא כדאיתא צמנחות, וזהו לשון יחיד, והוי שנים ולא שלוש, ולנו הקבלה שאין שום דבר צעולם פחות משלש זולתו ית' והוא אחד ואין שני לו.

Mishna 19

Trustworthy witnesses are three in number. Each one of them stands alone as they testify to

446. (אותיות דרבי עקיבא השלם נוסח א' אות א') דבר אחר אל"ף מפני מה כותבין אותו צלות אחת וקורין אותו צשלש אותיות מפני שהוא נחשב אחד כנגד הקדוש צרוך הוא שנקרא אחד שנאמר (דברים ו' ד') שמע ישראל יהו"ה ה' יהו"ה אחד. הקב"ה נקרא אחד וקריאת שמו אותיות משולשות ומנין שהקב"ה אחד וכל שם ושצח שלו אין קורין לפניו אלא צמשולש שנאמר יהו"ה ה' יהו"ה אחד הרי שמו משולש. ה' ה' אל רחום (שמות ל"ג ו') הרי שמו משולש. אלהי האלהים ואדוני האדונים הא"ל הגדול (דברים י" י"ז) הרי משולש. ומנין שכל צצה אין אומרים לפניו אלא משולש שנאמר (ישעי' ו' י') קדוש קדוש קדוש ה' לצלות הרי משולש. גדול ה' ומהולל מאד ולגדלתו אין חקר (תהילים קמ"ה ג') הרי משולש. אז ישיר את השירה אשירה לה' הרי משולש. וכן שיר השירים שיר אחד השירים תרין הרי שירה משולשת. (עיי' פרק צ' פתיחה למשנה

(3)

(Midrash - *Otiyot D'Rabbi Akiba*, Version 1 section 1) "Another explanation. Why is it written with a single letter and pronounced as a three letter word? Because it is being compared to God who is One as it is written (Deut. 6:4) Hear O Israel, The Lord our God, The Lord is One. God is One but the reading of His Name is done with tripartite letters. And how do we know that God is One and that every Name and praise given unto Him is always in the triplicate? Well, it is written Hear O Israel, The Lord, our God, The Lord, (- יהו"ה אלהינו יהו"ה - YHV" H ELOHEIN"U YHV" H). You see a triplicate Name. Similarly (Ex 33:6) Lord, Lord, Merciful God and gracious, a triplicate form. Similarly (Deut. 10:17) God of gods and Lord of lords, the Great God, also a triplicate form. And how do you know that all praises said before Him are said in triplicate form? Well, it is written (Isa. 6:10) Holy, Holy, Holy, The Lord of Hosts etc., also a triplicate form. Similarly (Psalm 145:3) The Lord is great and very praiseworthy and there is no fathoming His greatness, also a triplicate form. Similarly (Ex 15:1) Then did Moses and the Children of Israel sing this song to God saying: I will sing to God etc., also a triplicate form. Similarly (Cant 1:1) The Song of Songs that is Solomon's, also a triplicate form. Song is singular, songs are plural; a single plus a plural equals three, a triple song.

E”L, that He is One and has no second. These are them, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul.

משנה י”ט

עדים נאמנים⁴⁴⁷ שלשה הם, וכל אחד ואחד לבדו עומד, ומעידין על הא”ל⁴⁴⁹ כי הוא אחד ואין לו שני. ואלו הן, עולם⁴⁵⁰ שנה⁴⁵¹ נפש⁴⁵².

End the Fifth Chapter

תם פרק חמישי

447. עדים נאמנים: עפ”פ (ישעיה ח' ב') ואעידה לי עדים נאמנים וגו', עיין לקמן פרק ו' משנה א' (ד”ה עדים).

Trustworthy witnesses: Its source is the verse, (Isa. 8:2) “And I will take to Myself trustworthy witnesses for testimony.” (see Ch. VI. Mishna 1 cit. loc. Witnesses)

448. שלשה הם: היינו השלשה ספרים המוזכרים בפרק א' משנה א'. וכן שלשה בחי' העבר, הווה, והעתיד, כדלהלן.

Three in number: These are the three books named in the first Mishna or the first chapter; chronicle, account and narrative; past, present and future.

449. כי הוא אחד ואין לו שני: ולעיל (פרק א' משנה ו') כתב שאדון יחיד הוא ואין שני לו, עיי”ש.

He is One and has no second: Above, (Ch. I. Mishna 6) we read, ‘He is a singular master who has no second.’

450. עולם: ולעיל בפרק א' משנה א' אמרנו שכמו ספר שכבר נכתב כולו, אם אחז הספר בידו ואינו קורא בו אז הספור שנכתב בו אינו ספור, וכל הספר אינו אלא חבילה של נייר ודיו אח”כ קוראים אותו. ומדבר כאן שכל מארע שארע מראשית כל ימיו נצרה עד סוף כל הקאים, מקטן עד גדול הכל על ספר תולדות אדם נכתב. וזה ענין עולם שפירושו כל ההווה מתחלת עד סוף, וכל מאורע שמצראשית.

***Olam* - World:** Above, in Ch. I. Mishna 1, we discussed how the history of the world is like a book whose writing is done. If someone holds the book in their hand but does not read it, then the story is not a story, it is nothing but a pile of ink stained papers bound together. The story will only exist when someone reads it. So it is, every event, large or small, from the very first act of Creation until the end of the last act, are written in the Book of the Chronicles of Humankind. This is the meaning of *Olam* - World; everything, all existence from beginning to end, and every event from the beginning.

451. שנה: ולעיל בפרק א' משנה א' אמרנו הוא המספר והמנין, השפה שבו מדובר הוא שפת מספר ומנין וחשבונות וחוקי העצב וכו', אבל הסיפור שמספרים הוא אותו סיפור שמספר הספר הראשון. רק המספר והחשבון הוא צהוב ולא צעבר ולא צעתיד מכיון שצעולם החשבון וחשבונות הכל קרה צהוב.

***Shana* - Year:** Above, in Ch. I. Mishna 1, we discussed how everything is comprised of numbers and formulae. The language of the book is mathematical; laws of nature, calculations, ratios and sums. Nevertheless, the story told in the numbers is identical to the narrative written in the first book. The numbers; the equations and formulae are all written in the present tense; neither in the past, nor in the future, because in mathematics all events occur in the present, now.

452. נפש: ולעיל בפרק א' משנה א' אמרנו הוא האדם הקורא או מספר הסיפור. והספור היא הנקבצא סוד העתיד לצא כי מי שיש בידו ספר, כמו שהזכרנו לעיל, אינו תופס רק חבילה נייר ודיו עד שקורא אותו. זאת אומרת שהספור הוא העתיד של הספר.

***Nefesh* - Soul:** Above, in Ch. I. Mishna 1, we discussed how crucial is the reader to the book and the narrative. The narrative is feminine, it represents the future of the book. For without reading the narrative the book is merely a collection of papers and ink. The narrative is the future of the book.

Chapter Six

פרק ששי

Chapter of the Rabbi R. Elimelech

פרקא דרבנא רבי אלימלך

Preface to Chapter 6

The essence of this, the final chapter of Sefer Yetzira, is a discussion of the Trustworthy Witnesses mentioned at the end of the previous chapter, and their essential relevance to this book, which has come down to us through the chain of tradition from R. Akiba b. Yosef. In the Talmud we read, (Makot 24b) Once a party pilgrims was wending its way to Jerusalem. On reaching Mount Scopus they rent their garments, (as a sign of mourning for the destroyed Temple). On reaching the Temple Mount they saw a fox come out of the Sanctuary (Holy of Holies), and they started weeping. R. Akiba laughed.

“Why do you laugh?” they asked him.

“Why do you cry?” he replied.

“For a place,” they responded. “About which the Torah says, (Num. 1:51) “And the stranger who trespasses shall be put to death,” and where we now see foxes run. Should we not cry?”

Akiba told them, “That’s precisely why I’m laughing. It is written, (Isa. 8:2) “I will take for myself trustworthy witnesses to testify: Uriah the priest, and Zechariah the son of Jeberechiah.” Now why would God mention these two individuals in one sentence, Uriah was during the First Temple period while Zechariah was during the Second? The verse is making the two prophets and their prophecies interdependent. Uriah said, (Jer. 26:18) “Therefore because of you, Zion will be plowed as a field, and Jerusalem will be ruined, the Temple Mount will be a hill in a forest.” Zechariah said, (Zec. 8:4) “Old men and old women will again sit in the streets of Jerusalem, each with his staff in his hand because of age.” Now, so long as Uriah’s prophecy was not fulfilled I was afraid Zechariah’s prophecies would not come true either. Now that I see Uriah’s words coming to pass, I am sure Zechariah’s will be fulfilled as well.” This is the exact phrasing of their reply to him; they said, “Akiba, you’ve comforted us. Akiba, you’ve comforted us.” In the commentary to this *aggadah* - story, R. Ettliger in his book, *Aruch La’ner*, explains the reason God showed the sages a vision of the fox coming out of the sanctuary. ‘It may be understood with another story described in the Talmud, (Yoma 69a) ‘When the men of the Great Assembly prayed to be given power over the national addiction to paganism that had caused the destruction of the First Temple they were shown a vision of a lion cub coming out of the Holy of Holies. A prophet told the sages, ‘That is the desire to worship gods.’ Now, our sages all agree that the First Temple was destroyed because of idolatry, and the Second because of senseless hatred. This explains the metaphor of a lion cub coming out of the sanctuary, it was a symbol of their triumph over the desire for paganism which grew as powerful as a lion. So powerful was it, that King Menashe told Rav in a dream, (Sanhedrin 102b) ‘Had you been there at that time, you would have held the hem of your robe up in your teeth so as to chase after pagan gods all the faster.’ Before the destruction of the Second Temple, however, the Evil Desire was not that powerful, there was so much Torah study and worship of God, it had weakened their Desire. What happened is that Evil was forced to apply cunning stratagems and machinations in order to get people to hate one another. For that is the way of the Evil Desire, when thwarted it snares the righteous by convincing them they are doing a *Mitzvah* - Commandment in hating and

persecuting their fellows, thus senseless hatred flourishes. This explains the metaphor of the fox the rabbinic sages saw coming out of the sanctuary. The fox is the metaphorical trickster, personifying the verse, (Prov. 12:2) “But a man of wicked stratagems is condemned.” The fox seen coming out of the sanctuary by the sages of the Mishna parallels the lion seen by the men of the Great Assembly, representing the idolatry that destroyed the First Temple. Each hints at the self destructive forces most common among us at that time.’ Now, in my opinion, as a corollary of vanquishing the desire for worshipping idols, the power of prophecy was also vanquished, and very shortly after the story described in the Talmud, the last of the prophets died out. Paganism and Prophecy are inextricably interconnected. Similarly, just as the sages of the Mishna vanquished the propensity for senseless hatred with which we were destroying ourselves, so too, the power of the sages themselves was vanquished, and *Chokhma* - Wisdom died out shortly thereafter. A wise man is more than equivalent to a prophet, as we read in the Talmud, (Bava Batra 12a) and as we read in the Mishna, (Sotah 9:15) ‘With the death of Raban Yochana b. Zakai the Brilliance of *Chokhma* - Wisdom disappeared.’ Rashi on the Talmud, (Sotah 49a) comments, ‘Brilliance of Wisdom - I don’t know what this is.’ R. Yomtov Lipman Heller in his commentary *Tosafot Yom Tov*, to the Mishna in Sotah, questions Rashi’s self confessed ignorance. Rashi has no problem understanding a similar quote on the very same page of the Talmud - ‘With the death of R. Yishmael b. Favi the Brilliance of *Kehuna* - Priesthood disappeared.’ There, Rashi in his commentary explains, ‘Brilliance of Priesthood - He was a very wealthy man as well as a sage, and always had large numbers of Cohen - Priest to eat at his table.’ Why then does Rashi not find a similar way to explain the concept of Brilliance of Wisdom? Perhaps it is because Rashi is hinting at a secret. Raban Yochana b. Zakai, in his wisdom, achieved heights that Moses, in his prophecy, attained. In the Talmud, (Berachoth 4a) we read, ‘Since Moses knew the exact time God would strike Egypt’s firstborn, why did he phrase the prophecy, ‘About midnight?’ The reason was because Moses was afraid that Pharaoh’s soothsayers would calculate midnight incorrectly, and so denigrate the prophecy, saying Moses was wrong about the time. That is why Mar was used to say, ‘Teach your tongue to say ‘I don’t know,’ lest you be proven false and be seized’. We can now understand Rashi to mean that the Brilliance of Wisdom is knowing when to say, ‘I don’t know what this is.’ Wisdom is most brilliant when it knows how to conceal itself behind the expression, I don’t know. Now, as was said earlier, when the brilliance of wisdom died out, that corollary, the evil tendency to senseless hatred also died out. Wisdom and Hatred are facets of the same genius; both require - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, as we read often. E.g. (Ex. Rabba 1:8) ‘Why does the verse say that a new king arose, it was the very same Pharaoh?’ What it means is that the Egyptians came to Pharaoh and said, ‘Let us - נזדווג - *Nizdaveg* - Couple this nation, Israel.’ “Fools,” replied Pharaoh. “Up to now we have been eating their bread, now you think you can couple with them?” We find many similar uses of the concept of - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, used to mean hatred and enmity, in rabbinic literature. Wisdom and coupling are functions of the search for intimacy as was said above, (Ch. V. preface to Mishna 7) in discussing the genius of Jocheved. R. Akiba’s laughter is also a hint to the same secret, because laughter itself suggests - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, as we read, (Gen. 26:8) “He looked and saw Isaac laughing with Rebecca, his wife.” Thus did R. Akiba comfort them twice, as their response indicates. Once he comforted them concerning the destruction of the First Temple and once for the Second; for the loss of prophecy and the loss of wisdom. Chiefly though, Akiba was comforting them concerning - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, showing them that it had not, in fact, been permanently damaged, as we will be learning in this chapter; that both prophecy and wisdom will be returned to us, Israel, for the sake of the Sanctification of the Name of God, that we have achieved.

פתיחה לפרק ו'

מהות הפרק האחרון שבספר ילירה היא ביאור ענין העדים הנאמנים שהזכרו בסוף פרק ה', ושייכותם לעצם הספר שבא לנו בקבלת רבי עקיבא בן יוסף. דהא איתא בגמ' (מכות כ"ד:) פעם אחת היו עולין לירושלים כיון שהגיעו להר הזופים קרעו בגדיהם כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיאץ מצית קדשי הקדשים התחילו הן צובין ור"ע מלחק אמרו לו מפני מה אתה מלחק אמר להם מפני מה אתם צובים אמרו לו מקום שכתוב בו והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נצבה אמר להן לכך אני מלחק דכתיב ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יצרכיהו וכי מה ענין אוריה אלל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני אלל תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה באוריה כתיב לכן בגללכם ליון שדה תחרש וגו', בזכריה כתיב עוד ישבו זקנים וזקנות צרחות ירושלם וגו', עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה הייתי מתיירא שלא תקיים נבואתו של זכריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה אמרו לו עקיבא ניחמתנו עקיבא ניחמתנו, ע"כ. ועיין בפ"י ערוך לנר (שם) שפ"י וז"ל מה שהראה הקב"ה להלדיקים בן, יש לפרש ע"פ מה דאמרינן בזיומא (ס"ט) כשהתפללו אנשי כה"ג שימסר בידם ילרא דע"ז שהחריב הבית יאל כדמות אריה מצית קדשי קדשים, אמר להו נביא לישראל היינו ילרא דע"ז ע"ש, ואמרו רז"ל בית ראשון חרב על עון דע"ז, ובית שני על עון שנאת חנם, ולכן בצית ראשון יאל כדמות אריה בית קדש הקדשים שהוא היה הילכה"ר של ע"ז הגבור כאריה שהחריב הבית, שגדול היה כחו, שאמר מנשה בחלום לרצ אשי אי הות התם הות נקוט בשיפולי גלימא בשינק ורהטת אצתראה, כדאמרינן בחלק (סנהדרין ק"ג:), אצל בחרבן בית שני לא היה להילכה"ר כח כל כך, אחר שעסקו בתורה ובעבודה, רק ע"י תחבולות ומזימות נזרע שנאה ביניהם שכן דרך ילכה"ר כשרונה להכשיל ללדיקים מתעם כאילו מזרע עושים לשנאה ולרדוף איש את אחיו, ועי"ז נתהוה שנאת חנם, וזה ענין השועל שהוא משל האיש מזימות אשר עליו נאמר ואיש מזימות ירשיע, ולכן התנאים האלה שהיו אחר חרבן בית שני ראו הילכה"ר שהחריב הבית יולא דממות שועל מצית קדש הקדשים כמו שראו אנשי כנסת הגדולה אחר חרבן בית ראשון אותו דממות גור אריה, עכ"ל. וג"ל שכמו שכשהלליחו החכמים אנשי כנסת הגדולה לצטל ילרא דע"ז נתצטלה ג"כ באותה תקופה כח הנבואה, כי זו לעומת זו היו. וכמו שצטלו חכמי המשנה ילרא דשנאת חנם נתצטלה ג"כ באותה תקופה כח חכמים כי חכם עדיף מנביא כדאיתא בגמ' (צבא צתרא י"ב.) וכן (משנה סוטה ט' ט"ו) משמת רבן יוחנן בן זכאי, צטל זיו החכמה, ע"כ. ופרש"י (סוטה מ"ט.) זיו החכמה – זה לא ידענא מאי היא, ע"כ. והקשה צעל החוספות יום טוב (משנה שם) דהא פירש"י על מאמר הגמ' (שם) משמת רבי ישמעאל בן פאצי צטלה זיו הכהונה – שהיה חכם ועשיר וכהנים רבים אוכלין על שולחנו, ע"כ. א"כ למה לא פירש"י על זיו החכמה כדוגמתו. ואולי לע"ד אפשר לאמר הפ"י שרבן יוחנן בן זכאי זכה למדרגת חכמה שזכה בה משה רבינו ע"ה כדאיתא (צרכות ד'). וכיון דמשה הוה ידע למה ליה למימר כחלות משה קסבר שמא יטעו אלטגניי פרעה ויאמרו משה צדאי הוא דאמר מר למד לשונך לומר איני יודע שמא תצדד ותאחז, ע"כ. והוי פירש"י זיו החכמה היינו החכמה לדעת מתי לאמר אגא לא ידענא, ודו"ק. נמלא לאמר שטיקר זיו החכמה הוא הידיעה מתי להסתיר החכמה לאמר איני יודע. כשנתצטלה הנבואה נתצטלה ג"כ נילון הרע שנצטלה היא כח ע"ז. וכשנתצטלה זיו החכמה נתצטלה ג"כ נילון הרע שבחכמה היא השנאת חנם. ועוד, שהשנאה צא חלק החכמה כי השנאה ג"כ ענין זיווג היא כמו שאיתא בכמה דוכתי, כגון הא צמדרש (שמות רבה א' ח') למה קראו מלך חדש והלא פרעה עמנו היה אלא שאמרו המלרים לפרעה צא וגזדווג לאומה זו אמר להם שוטים אתם עד עכשיו משלהם אנו אוכלים והיאך נזדווג להם, ע"כ. וכן הרבה. והוי הזיווג צא מצחי חכמה כמו שמצואר לעיל (פרק ה' פתיחה למשנה ז') אלל יוכדז עיי"ש. וזה פ"י הלחוק שחק רבי עקיבא שהיא מורה על הזיווג כד"א (צראשית כ"ו ח') וירא והנה ילחק מלחק את רבקה אשתו וגו'. וניחם אותם צשתי נחמות, על בית ראשון ועל בית שני, על הנבואה ועל החכמה, וטיקר ניחמם על הזיווג שלא נעתקה ולא נפגמה כמו שיתבאר בפרק. ושיחזור כוחות הנבואה וזיו החכמה לישראל צזכות קידוש השם ית' שיתקדש שמו על ידינו בני ישראל.

Preface to Mishna 1

The text returns to its beginnings, gathering threads and details from earlier chapters into one, all inclusive rule; that of *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul. In the first chapter the evolution of the 10 Sefirot, Breath, Water and Fire, the 22 letters and the 6 directions, was introduced. In the second chapter we read about the 3 Mothers, *Alef*, *Mem* and *Shin*, 5 phonetic families, guttural, palatal, lingual, dental and labial, the spinning and revolving *Galgal* - Wheel and its 231 gates, and the formation of Something from chaos. In the third chapter *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul were explained at length, the letters *Alef*, *Mem* and *Shin*, and how they manifest as integral parts of the space, time and the human body. In the fourth chapter we read about the 7 double

letters and their integration in *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*. In the fifth chapter the 12 simple letters were examined, and their integration in *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*. In this, the sixth chapter the text reexamines the basics in order to present the essentials again in a clearer light, to shine as one, integrated whole. In this first Mishna of the chapter the text articulates the essential teaching of chapters 3, 4 and 5; mentioning the evolution of the *Alef*, *Mem* and *Shin*, and their integration in , heaven, earth, time and the parts of the body from the third chapter; the seven double letters and their connection to the 'seven moving stars' from the fourth chapter; the twelve lines of the diagonal from the fifth chapter. All of them are gathered and included within the three main categories, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*.

פתיחה למשנה א'

חוזר לראש כדי לכלול כל הפרטים שנאמרו עד כאן בפרקים הקדמים תוך כלל גדול המכיל כל הספר, היינו עולם שנה נפש. בפרק ראשון הוסבר השתלשלות הספירות, הכוונים, רוח מים ואש, כ"צ אותיות בכלל, ושש קלוות וכו'. בפרק שני נתבאר שלש אמות אל"ף מ"ם שיי"ן, חמשה מולאות הפה בגרון, חיד, לשון, שניים, ושפתיים. וקביעת האותיות בגלגל המתגלגל ומתהפך פנים ואחור ומהות רל"א שערס, וילירת ממש מתהו וכו'. בפרק שלישי נתבאר ענין עולם שנה נפש, אותיות אמ"ש בחלקי הגוף, בשמים וארץ, ובתקופות השנה. בפרק רביעי נתבאר שבעה אותיות כפולות וכחס בעולם שנה נפש. בפרק חמישי נתבאר י"צ אותיות פשוטות וכחס בעולם שנה נפש. בפרק ששי חוזר ומקיף על הפנקס כלו להכליל כל הפרטים לעסיסם בעששית שיאירו כולם כאחת. במשנתנו הראשונה בפרק מזכיר תוכן שלשה פרקים שלישי רביעי וחמישי, משל פרק שלישי ששם נתבאר תולדות האותיות אמ"ש בחלקי הגוף, בשמים וארץ, ובתקופות השנה וכו'. משל פרק רביעי ששם נתבאר שבעה אותיות כפולות ולצאות ש"ס חכ"ל וכו'. בפרק חמישי ששם נתבאר י"צ גבולי אלכסון וכו'. כולם בכללים תוך שלשה, עולם שנה נפש.

Mishna 1

Three fathers and their offspring; Seven subjugators and their hosts; Twelve diagonal lines, and proof of it all are the three trustworthy witnesses, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul.

משנה א'

⁴⁵³ שלשה ⁴⁵⁴ אבות ⁴⁵⁵ ותולדותיהם, ⁴⁵⁶ ושבעה כובשין ⁴⁵⁷ וצבאותיהן, ⁴⁵⁸ ושנים עשר גבולי אלכסונין. ⁴⁵⁹ וראיה לדבר עדים נאמנים

453. שלשה: אויר ורויה וגוייה מן הרוח. שמים וחום וראש מן האש. ארץ וקור וזמן מן המים. כדאיתא בפרק ג'.

Three: Air, saturation and thorax from *Ruach* - Breath. Heaven, heat and the head from Fire. Earth, cold and abdomen from Water, as we read in Ch. III.

454. אבות: היינו דבר שיאלא מן הכח אל הפועל. כי האמות אמ"ש הן רוח ומים ואש, ומהן ילאו האבות אל הפועל. ועיין לעיל פרק ג' משנה ז'. וגם פירושו אבות לשון רלוות, אהבה מן הרוח, חשק מן המים, התלהבות מן האש.

Fathers: This refers to things have already passed from the potential to the actual. The 3 Mother letters, *Alef*, *Mem* and *Shin*, *Ruach* - Breath, Water and Fire produced 3 Fathers. See Ch. III. Mishna 2. Fathers also refers to 3 desires, love from *Ruach* - Breath, lust from Water, and passion from Fire.

455. ותולדותיהם: (צ"ק ב.) מדקתני אבות מכלל דאיכא תולדות ע"כ. ועיין לעיל פרק ז' משנה א' (ד"ה אמות). וכשיולאיים אל הפועל הן דביקות מן המים, תקיפות מן האש, כוונה מן הרוח.

Their offspring: (Falmud, Bava Kama 2a) If the text mentions fathers, we can infer offspring. See Ch. II. Mishna 1 (cit. loc. Mothers) When they pass from potential to actual they become *Kavanah* - Mindfulness from *Ruach* - Breath, *Deveikut* - Cleaving from Water, and *Tekifut* - Resolve from Fire.

456. ושבעה כובשין: ויסודו (בראשית א' כ"ח) פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה וגו'. ואיכא פלוגתא בש"ס (יצמות ס"ה). רבנן ור' יוחנן בן

ברוקא, ומשמע דרבנן דרשי וכבשה חסר וי"ו דייקי שהאיש מלווה על פריה ורביה, ור' יוחנן זן ברוקא דריש האיש כובש הנקבה שלא תהא ילחית אבל שיהם מלווים על פו"ר. א"כ ז' כובשין משמען לא על השבעה לדקיות האמורות לעיל בפרק ד', אלא על הז' תכונות עזמן, שיסודן חיים, שלום, חכמה, עושר, חן, זרע, ממשלה. א) צחי' אסתר המלכה שהביאה גאולה לעולם צביאתה למלך דייקא, על ידי אמונתה אמונה פשוטה, בהקצ"ב וצמרדכי צחי' תלמיד חכם. (פרק ד' פתיחה למשנה ה') ב) צחי' רבקה אמנו שעששה פשרה בין מדת חן למדת רחמים צחי' עשו ויעקב כדי שתהא תקומה ליעקב בעולם הזה. (שם פתיחה למשנה ו') ג) צחי' יוכבד סוד החכמה והאולה שתיקבה הפגם בזיווג זכר ונקבה שנעשה ע"י פירוד לצבות בין אדם וחיה. (שם פתיחה למשנה ז') ד) צחי' רות שנשארה בשמחה של דביקות אפילו צמיתה ותיקבה אכילתה מעץ הדעת שגרמה מיתה. (שם פתיחה למשנה ח') ה) צחי' תמר שעשתה שלום בין יזר טוב ליזר הרע. (שם פתיחה למשנה ט') ו) צחי' לאה אמנו שהאמינה שכל מה שעובר עליה אפילו ממה שהולך דרך הטבע ועולם כמנהגו נוהג, הכל בהשגחה פרטית מדויקת ממנו ית', ושחין ייאוש כלל ושחפשו לתקן את העבר ואפילו הזדונות יעשו זכויות. (שם פתיחה למשנה י') ז) צחי' רחל שמלומדת ללקוט נלוות קדושות מנין האומות וכל עושר ודבר טוב שזריך לבוא לכלל ישראל, להכיר מה שכדאי לנו ומה שאינו שייכת לנו. (שם פתיחה למשנה י"א)

Seven subjugators: Its source is the verse, (Gen. 1:28) "Be fruitful and multiply, fill the earth, and subdue it." There is a disagreement discussed in the Talmud, (Yebamoth 65a) between the sages and R. Yochanan b. Broka. It appears that the sages used the verse to derive the law that a man is obliged to have children, to be fruitful and multiply, but a woman is not similarly obligated. they derive it from the fact that the word - וכבשה - *V'chib'shu'ba* - Subdue It is written without the - ו - *Vav* - vowel sound inside the word. R. Yochanan b. Broka uses the word to teach that 'It is the man's way to subdue and the woman to be subdued.' in his opinion the obligation to have children applies equally to both man and woman. Understanding the concept of the 7 subjugators in light of this Talmudic discussion, we have to say that it does not refer to the seven women enumerated in the fourth chapter, but rather, to the seven characteristics, Life, Peace, Wisdom, Wealth, Grace, Seed and Dominion, that are being referred to here as subjugators. 1.) Dominion represented by Esther who used it to bring salvation to the world by coming to the king, with the pure and simple faith she showed in God and in Mordechai the *Talmid Chacham* - Scholar. (Ch. IV. Pref to Mishna 5) 2.) Grace represented by Rebecca who mediated between Grace and Compassion between Esau and Jacob in order that Jacob be able to withstand the historical forces arrayed against him. (ibid. Pref to Mishna 6) 3.) Wisdom represented by Jocheved who fixed the wound done to intimacy between men and women caused by eating of the Tree of Knowledge of Good and Evil and the subsequent estrangement of Adam from Eve. (ibid. Pref to Mishna 7) 4.) Life represented by Ruth who maintained all her spiritual joy, even with through her own death, thus fixing the damage to Life caused by eating from the Tree of Knowledge of Good and Evil. (ibid. Pref to Mishna 8) 5.) Peace represented by Tamar who made peace between the Good and Evil Desires. (ibid. Pref to Mishna 9) 6.) Seed represented by Leah who believed that everything happening to her, even when events were taking their natural course, was all divine providence. She realized that everything happens at God's will, therefore everything is fixable, even deliberate wickedness can be redeemed and made good. (ibid. Pref to Mishna 10) 7.) Wealth represented by Rachel who was proficient at gathering holy sparks from where they were exiled, and assimilating them into Israel, recognizing what has value and what does not.

447. וצבאותיהן: לכל אחת יום בשבוע, כובש משבע כוכבי לכת, ושער משבע שערים צראש האדם. וכשיוצאים אל הפועל הנה הג' תולדות שילאו מן הצבות, היינו צחי' תקיפות ודביקות וכוונה, מחזקים ומגדשים תוך הז' צחי' של הכובשים. כגון יוכבד שעל ידי התקיפות והדביקות שבה תיקנה פירוד לצבות שבין אדם וחיה חכמה. וכגון רחל אמנו על ידי הכוונה והתקיפות שבה תיקנה כל הנלוות שנפלו בקליפה צחי' עושר. וכגון רות על ידי הדביקות והכוונה והתקיפות שבה תיקנה מיתה ועלז ומרירות צחי' חיים.

Their hosts: To each one of them, a day of the week, one of the seven 'moving stars' and one of the orifices in the face. When they go from being potential and are actualized, then the offspring, *Tekijfut* - Resolve, *Deveikut* - Cleaving, and *Kavanah* - Mindfulness, strengthen and fill the seven characteristics of the seven stars. E.g. Jocheved, with her longing and resolution, fixed the split which had occurred in the intimacy between Adam and Eve, at the level of *Chokhma* - Wisdom. Rachel, with her mindfulness and resolve fixed all the sparks which had fallen into the *Klippah* - Husks at the level of wealth. Ruth, with her cleaving, her mindfulness and resolve fixed death, sadness and bitterness, at the level of life.

448. ושנים עשר גבולי אלכסונין: א) צחי' יהודה שאינו משגיח לחכמה וצינה. אלא אלמעלה מדברי תורה, והיא התשוקה לאחרית דבר הגזוז תוך המחשבה תחילה. (פרק ה' פתיחה למשנה ה') ב) צחי' יששכר והיא התשוקה לדברי תורה חדשים ודרכי עבודה עוד לא נדרכו בהם קף רגל איש. (שם פתיחה למשנה ו') ג) צחי' זבולון והיא התשוקה לחיים צלי שום יראת הדמיון לבטחון שהיא למעלה מהטבע למעלה מכל היראות. (שם פתיחה למשנה ז') ד) צחי' ראובן והיא התשוקה להתבודדות להיות מיושבי אוהלים לשבת בשלום צלי ערדות ועסקי עולם הזה. (שם פתיחה למשנה ח') ה) צחי' שמעון והיא התשוקה לשתיקה שהיא למעלה מהמחשבה והיא פנימיות דמלכות צחי' התקשרות בהרצון הפשוט. (שם פתיחה למשנה ט') ו) צחי' גד והיא התשוקה להסבלנות ולהסתפקות צמיעות צחי' עקב שהיא עיקצתה דמשיחא. (שם פתיחה למשנה י') ז) צחי' יוסף והיא התשוקה להרבות כבוד שמים בעולם שהיה השראת השכינה למטה מ"י. (שם פתיחה למשנה י"א) ח) צחי' לוי והיא

התשוקה לחיים מזוררים בלי להכנס לספיקות ולנשות מעשים שזריכים אח"כ צירורים. (שם פתיחה למשנה י"ג) ע. בחי' צנימין והיא התשוקה להטיב לבני ישראל להיות אושפיזיכנא לשכינה. (שם פתיחה למשנה י"ג) י. בחי' דן והיא התשוקה לתקיפות ולהיות תמיד עומד מוכן לדין בצטחון שהשי"ת יעזרו ללאת זכאי דין. (שם פתיחה למשנה י"ד) א. בחי' אשר והיא התשוקה להרחבה והתגלות והתפשטות האור והשפע בדביקות וקירוב לשורשו בו ית'. (שם פתיחה למשנה ט"ו) צ. בחי' נפתלי והיא התשוקה לזוהר ואיגוד אס שאר אחיו ביחוד ודביקות גמור. (שם פתיחה למשנה ט"ז) והנה הי"צ אלכסונין הן התפשטות הג' בחי' דביקות ותקיפות וכוונה ותולדותיהן, ע"י ה' בחי' חן, חכמה, חיים, שלום, זרע, עושר, שלום, ממשלה ותולדותיהן.

Twelve diagonal lines: 1.) representing Judah who does not make decisions based on *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding, but begins higher than the Torah, where there is longing to know the secrets hidden before the first thought. (Ch. V. preface to Mishna 5) 2.) representing Issachar who has the longing for fresh Torah and paths of worship never previously explored. (ibid. preface to Mishna 6) 3.) representing Zebulun who longs for life untainted by fear of illusions, for faith above all sorts of fears. (ibid. preface to Mishna 7) 4.) representing Reuben who longs for solitude, to dwell in tents of study, in serenity, without having to deal with this world. (ibid. preface to Mishna 8) 5.) representing Simeon who longs for silence beyond thinking, for the internal landscape of *Malkebut* - Sovereignty, for the connection to the Simple Desire. (ibid. preface to Mishna 9) 6.) representing Gad who longs for suffering, patience and forbearance, to make do with the minimum, at the level of the heel which is the Heel of the Messiah. (ibid. preface to Mishna 10) 7.) representing Joseph who longs to enlarge the Glory of Heaven in this world, to bring about the dwelling of the *Shechinah* on earth. (ibid. preface to Mishna 11) 8.) representing Levi who longs for clarity and a life without doubts and without having to do things which later require clarification. (ibid. preface to Mishna 12) 9.) representing Benjamin who longs to do good on behalf of Israel, to host the *Shechinah*. (ibid. preface to Mishna 13) 10.) representing Dan who longs for boldness, always to stand ready for judgment, in the certainty that God is his advocate in Justice. (ibid. preface to Mishna 14) 11.) representing Asher who longs for ease and expansion and the revelation of Light and abundance by cleaving to his source in God. (ibid. preface to Mishna 15) 12.) representing Naftali who longs for connection and unity with his brothers as one unit. (ibid. preface to Mishna 16) These 12 diagonals represent the spreading of the 3 characteristics, *Tekifut* - Resolve, *Deveikut* - Cleaving, and *Kavanah* - Mindfulness, through the 7 characteristics of Grace, Wisdom, Life, Peace, Seed, Wealth and Dominion, and their offspring.

459. וראיה לדבר: ולא כמו שכתב לעיל (פרק צ' משנה ד' - ו') ולקמן (משנה ג') וכימן לדבר. וראיה לדבר פירושו שיש הכרעה מכריח, כמו ששנו חז"ל הרבה פעמים בש"ס ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר וכו'. ובסוף פרק ה' (משנה י"ט) כתב שיש עדים נאמנים ושלשה הם שמעידים על הא"ל שהוא אחד ואין שני לו, והשלשה עדים הם עולם נפש שנה, והסדרנו שהם הג' ספרים הנזכרים בפרק א' משנה א', בחי' העבר והכבוד והעתיד. וכן צמשתנו אומר שיש ג' אצות ותולדותיהן, ז' כובשין ותולדותיהן, י"ג גבולי אלכסונין, וראיה לדבר הם אותם ג' עדים נאמנים שהעידו למעלה על אחדותו ית', יעידו ג"כ על הג' והי"ג. וחסר ביאור למה זריכים עדות וראיה על שיש ג' בחי' תוך ה', וג' פעמים ז' בחי' תוך הי"ג, אלא מפני שיש להכחיש הדבר לאמר שאיננו כן. שאפשר לאמר לדוגמא כגון בחי' לוי שהיה לו התשוקה לחיים מזוררים בלי להכנס לספיקות, שזכר לו משום שחסר לו תקיפות ועושה. או לדוגמא כגון בחי' נפתלי ג' שהיה לו התשוקה לסבלנות ולהסתפקות צמיעות, אפשר לאמר שזכר לו משום שחסר לו תקיפות וחכמה. או לדוגמא כגון בחי' דן והיא התשוקה לתקיפות ולהיות תמיד עומד מוכן לדין, אפשר לאמר שזכר לו משום שחסר לו דביקות ושלום. וכן כולם, לפיכך מביא ראיה לדבר.

Proof of it: The text does not use the expression, an indicator of this, as in Ch. II. Mishna 4, ibid. 5 and Ch. VI. Mishna 3. Proof of something indicates an arbiter or determinant, as we read often in the Talmud, 'Although we have no proof of X, there is an indicator that it is so.' At the end of the fifth chapter the text told us there exist trustworthy witnesses to E"L - God, that He is One and has no second; that the three witnesses are *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul. We have talked about them and described them as the three books mentioned in the first Mishna of Sefer Yetzira, referring to past, present and future. Here in our Mishna there are 3 Fathers and their offspring, 7 Subjugators and their hosts, 12 Diagonal Lines, evidence of which are the same three, *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul who testified above to God's Oneness; they also testify to 3 and 7 and 12. What needs explaining is why we need trustworthy witnesses that there exist 3 levels inside the 7, and 3 x 7 levels inside the 12? Unless it were possible to deny it, in which case proof is required. E.g. It was possible to argue that Levi's desire for a life of clarity without gray areas comes from a lack of *Tekifut* - Resolve and Wealth in him. Or that Gad's desire for patience and forbearance and satisfaction with the minimum comes from his lack of *Tekifut* - Resolve and Wisdom. Or that Dan's need for boldness and constant preparedness for judgment comes from his lack of *Deveikut* - Cleaving and Peace. And so on. All of them could be read in a negative way, therefore the Mishna bring as proof, the same trustworthy witnesses who testify to God's Oneness. Because the 3 and the 7 and the 12 are nothing but the expansiveness of God, who remains One throughout.

460. עולם שנה ונפש: שעל המצב הראשון אין קשר ביניהם, כי מה השייכות בין ירח סיון ורגל שמאל, או בין כוכב מאדים לאות דל"ת, או בין יום השבת לפה בנפש האדם. אלא וודאי יש רשת ארוגה ומטווה בעולם שנה ונפש והיא רלונו ית' הפשוט והמתפשט בכל תפוזות הצריחה להדק ולקשר כל דבר בעולם דבר אל דבר. כן בדיוק צחי' הי"צ גבולים שהם תכונת י"צ שבצני י"ה, צחי' כנסת ישראל, אשר מי כעמך גוי אחד בארץ, ואשר אומר עליהם (מלאכי ג' ו') כי אני יהו"ה לא שניתי ואחס בני יעקב לא כליחם, וגוי' שהי"צ צחי' הם כבר בלתי גבולים כי הם בעלמם הגבולים נמתחים והולכים עד אין סוף.

Olam - World, Shana - Year, and Nefesh - Soul: At first glance there might not appear to be a connection between them, for what connection is there between the month of Sivan and the left leg, or between Mars and the letter *Dalet*, or between the Sabbath day and the mouth of a person? Obviously there is a vast network connecting the fabric of Space, Time and the Soul comprising God's Simple Desire which spreads through and pervades all of Creation, tying everything in the universe to everything else. Precisely so, the 12 diagonals which represent the 12 characteristics of the Tribes of Israel, the level of *K'nesset Israel*, at the level of, (II Sam. 7:3) "And who is like Your people Israel, one nation on earth?" and about whom God says, (Malachi 3:1) "Because I am God, I have not changed, and you Sons of Jacob are not destroyed." Because the 12 characteristics are infinite diagonal lines representing the ever expanding horizons of space.

Preface to Mishna 2

The text returns to examine the first and second chapters. It mentions the 10 Sephirot we encountered in the first chapter, and the nature of the 22 letters we encountered in the second chapter, combining them in their source above *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul, in *Teli*, *Galgal* and *Lev*. The chief question the Mishna is coming to answer is how the entire panoply of events from Genesis is spun and woven and knotted together, so that there exists nothing in *Nefesh* - Soul not connected to *Olam* - World and *Shana* - Year; that there is nothing in the *Olam* - World not connected to *Shana* - Year and - Soul. The Mishna provides the answer, that the witnesses themselves, i.e. *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul have rhythm and resonance, that each of the three of them is spun and woven into a web of susceptibility and sensitivity to the vibrations of the other two. (I suspect that some error may have crept into our version in the text of this Mishna. It is difficult to understand or reconcile without amending it.)

פתיחה למשנה ב'

חוזר על פרק ראשון ושני, ומזכיר משל פרק ראשון ששם הוסבר העשר ספירות וכו'. ומשל פרק שני ששם נתבאר מהות הכ"צ אותיות וכו'. וכולל בשורשם למעלה מעולם שנה נפש דהיינו צתלי גלגל ולג. ועיקר השאלה שצא משנה זו לתרץ היא איך כל מאורע וכל נצרה וכל מעשה שמצד השמאלית מקושר ומטווה עד שאין כל דבר צנפש שאיננה מקושר בעולם ושנה, ואין דבר בעולם שאינו מקושר צנפש ושנה וכו'. ומתן שהעדים עלמם, דהיינו עולם שנה נפש יש להם מקצב ותאודה וששלתן מטוות ונארגות צרגישות לריטוט שתי חזרותיה. (ונלע"ד שגשתצשו הגירסאות וקשה לקיימו בדיוק כמו שהיא)

Mishna 2

He halved the witnesses, in the rule of ten, three, seven and twelve constellations and functionaries, in *Teli* - Quiver, *Galgal* - Wheel and *Lev* - Heart.

משנה ב'

⁴⁶¹ חיצה את העדים, ⁴⁶³ חק ⁴⁶⁴ עשרה ⁴⁶⁵ שלשה ⁴⁶⁶ ושבועה ⁴⁶⁷ וי"ב מזלות ופקידין ⁴⁶⁸ בתלי גלגל ולב.

⁴⁶¹ חיצה: כד"א (צראשית ל"ב ז') ויחן את העם אשר אתו וכו' לשני מחנות וגו'. ולאו פירושו שמדד אותם שישתוו החלואין, וגם אינו מוכרח שתהיה דווקא לשנים, דהא גבי יעקב נראה ששייר את הילדים אללו והיו ענין שלש מחנות, (עיין העמק דבר סס). וגם איתא צמדדש (צראשית רבה נ"ו ה') צבעה ששלח אצונו אצרהם את ידו ליקח את המאכלת לשחוט את בנו צבו מלאכי השרת הה"ד (ישעיה ל"ג) הן ארזלים לעקו חולה וגו', מהו חולה רבי עזריה אמר חולה [חלה כתיב] חילה הוא צריה למיכס ית צריה, ע"כ. והוי חילה לשון זרות ושנוי, ולאו דווקא לשון מחלה על מחלה. ומשמעות המשנה כשאומר חילה את העדים לאו לדייק שחילה אותם הקצ"ה לשנים, אע"פ שיש צחי' זו ג"כ. כי יש צחי' עולם הזה ויש צחי' עולם הבא, אצל איננס שוות זו לזו לא צערכם ולא צמהותם ולא צשום פנים. וצשנה יש צחי' צריאת העולם צניסן וצריאת העולם צתשרי ושניהם דצרי אלה"ם חיים, צחי' (דצרים י"א י"ב) מראשית השנה ועד אחרית שנה, שאם השנה נעוץ סופה צתחלתה כמו גלגל א"כ היינו תחלת השנה היינו אחרית השנה. אלא שיש צחי' מחצית השנה. ומה משמע חילה לשון זרות, אלא שיש צחי' זרות והשתנות ציחיסונו אליו ית' כי צניסן נגאלנו והנה אנהו כמו צנים קטנים זקוקים לחינוך ומתן חורה. וצמשך השנה גדלים ומתצגרים עד שמגיעים לפרק ומתיחסיס לו יתצרך צחי' אני לדודי ודודי לי, ומקדש אותנו ע"י חופה וקידושין משך חודש תשרי וחזור מראש צהקטנת היחוס צניסן עוד הפעם. וצנפש יש ג"כ צחי' זכר וצחי' נקבה שאינם שוות זו לזו כמו שמצואר כל הענין הציואר כפרה עלי שמיעטתי את הירח וכו', ואפילו צאותו נפש עלמה יש שתי צחי' אלו.

Halved: As it is written, (Gen 32:7) "He halved the all the people who were with him ... into two camps." It does not mean that he measured or counted and divided them exactly to make equal halves. It does not even necessarily mean into two camps, for we find that Jacob kept the children with him, forming essentially what was a third camp. (*Ha'amek Danar* ibid.) We read in the Midrash, (Gen Rabbah 56:5) 'When Abraham stretched out his hand for the knife wherewith to slaughter his son, the angels started crying, as it is written, (Isa. 33:7) "Behold the mighty ones cry outside." Why outside? R. Azaria says, 'because The word, - חוצה - *Chutzá* - Outside, is actually written - חצה - *Chatza*, and may be read - חיצה - *Chitza* - Less Than. The angels cried, '*Chitza* - Unnatural', it being strange and not normal for a person to slaughter his own son.' So the word - חיצה - *Chitza* - in our Mishna does not have to be read to mean precisely halved. When the text says 'He halved the witnesses.' it does not strictly mean that God divided them into two, although this meaning is also present. The chief meaning, though, is strangeness. In *Olam* - World, there exists division between this world and the World to Come, but the two are not by any means equal in value or

essence, at all. Compared to one, the other is strange. Similarly, in *Shana* - Year, we have a concept of Creation in the month of Nisan, and Creation in the month of Tishrei, and both are correct, for both are words of the Living God. The Torah tells us that God watches the land, (Deut. 11:12) 'From the beginning of the year to the end of the year.' Now, if the end is tucked into the beginning like a wheel, it's hard to see the extent of the watch as the end and beginning are identical. But if we understand there is such a thing as half the year, but in addition there is the strangeness of the two parts of the year to one another. The strangeness is in our relationship with God. In Nisan we are redeemed and God carries us like a father carrying an infant. We need education and nurture. As the year progresses we grow and our relationship with God changes. We move from being children to become adults. The *Notarikon* for the month of Elul is the phrase, (Cant. 6:3) - אני לדודי ודודי לי - *Ani L'Dodi V'Dodi Li* - I Am My Beloved's And My Beloved Is Mine. During the month of Tishri, God betroths and marries us with *Chupah V'Kidushin*. And the cycle begins again with our childishness with the month of Nisan. In *Nefesh* - Soul there exists the division into Male and Female, but the two are not, by any means, equal, as was explained in the discussion of the concept of, 'Bring an atonement for Me for diminishing the moon.' (Ch. III. Mishna 3-4) Within each of us, in our soul we have 'halves' of male and female, that are unequal.

462. את העדים: אט"פ שהסבירו איך העבר וההווה והעתיד מתאחדים בספר וספר וספור (פרק ה' משנה י"ט) עכ"ל לא מוסבר איך נארגו יחד עולם שנה נפש וכל בחינותיהם כהתפשטותם צפרכי הספר.

Witnesses: Although, as we have explained, the past, present and future are united within the three books of chronicle, account and narrative, (Ch. V. Mishna 19) nonetheless we have still not explained how *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul and all their facets - as they have spread out through the chapters of *Sefer Yetzira* - are woven together.

463. חק: עיין לעיל (פרק א' משנה א' ד"ה חק. וע"ע שם משנה ט' ד"ה חק) ושם מבואר שחקיקה בחי' ספי' מלכות. ופי' לחרון חריליס צדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שליוור החקיקה מאוד חשוב ומדוקדק. וכאן פירושו שמאוד מדוקדק ורגיש הרשת שבין כל דבר בעולם שנה נפש. ולששתן רגישות עדינה לקצב של ג' ח' ו' וי"ב.

Rule: See above, (Ch. I. Mishna 1 cit. loc. Carved. see ibid. Mishna 9 cit. loc Carved) where it was explained how carving always describes a very exact process associated with the Sefhira of *Malkhut* - Sovereignty. Carving something like writing on a tablet of stone requires precision, because the carving is what is going to be read in the future. Here in our Mishna we are referring to the sensitivity of the network of connections between everything in *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul. Among the three of them is a very fine tuning to the rhythms of 3, 7, 10 and 12.

464. עשרה: היינו העשר ספירות כמו שמוסבר לעיל (פרק א' משנה ב') חמש נגד חמש עי"ש. מלך אחד כתר, חכמה, חסד, תפארת, נלח, והם הנקראים ה' חסדים. ומלך אחד בינה, גבורה, הוד, יסוד, מלכות, והם הנקראים ה' גבורות. וגם העשרת הדברות חקוקים על שני לוחות האבן ג"כ נקראים לוחות העדות לוחות הברית, (שמות ל"א י"ח) ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו צהר סיני שני לוחות העדות לוחות אבן כתבים באצבע אלהים וגו'.

Ten: These are the ten Sefhiroth described above, (Ch. I. Mishna 2) as being five opposite five. *Keter* - Crown, *Chokhma* - Wisdom, *Hesed* - Lovingkindness, *Tifferet* - Glory and *Netzach* - Victory comprise what are known as the 5 *Hasadim* - Lovingkindnesses. On the other hand there are *Binah* - Understanding, *Gevurah* - Might, *Hod* - Beauty, *Yesod* - Fundament and *Malkhut* - Sovereignty comprising the 5 *Gevurot* - Constrictions. Correspondingly, there are 10 Commandments inscribed on stone in two sets of 5. They are also known as Tablets of Testimony, Tablets of Covenant. As it is written, (Ex. 31:18) "And [God] gave Moses, when He had finished talking to him on Mount Sinai, two tablets of testimony, tablets of stone written with the finger of God."

465. שלשה: כדפרשנו צמשה הקדם ששלשתן נחלקו עולם, שנה, ונפש. וגם האותיות אמ"ש נחלקו. שלרוח יש שתי בחי' רוח, ורוח מרות, כדלעיל (פרק א' משנה ח', ושם ט' ד"ה רוח מרות) והוא סוד הנשיקין כמבואר. והוא סוד האל"ף שנחלקת לשני יודי"ן ושני וי"ן כזו . ולמים יש שתי בחי' מים עליונים ומים תחתונים. והוא סוד המ"ם פתוחה ומ"ם סתומה. ולאש יש שתי בחי' אש שחורה ואש לבנה כדאיתא בירושלמי (שקלים כ"ה:) ר"פ צ"ש רש"ל התורה שנתן לו הקב"ה למשה נתנה לו אש לבנה חרותה באש שחורה, ע"כ. ובו סוד השי"ן שעל גבי תפילין של ראש, שי"ן דתלת רישין ודארבע רישין, חד בחי' אש לבנה וחד בחי' אש שחורה.

Three: As was explained in the previous Mishna, three of them are split, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul, and the three letters, *Alef*, *Mem* and *Shin* are also split. Ruach, as we read, is split into two, *Ruach* - Breath

proper, and *Ruach Me'Ruach* - Breath from Breath, (Ch. I. Mishna 8, ibid 9 cit. loc. Breath from Breath) in the mystery of the kisses, as was explained. This is the secret of the letter *Alef*, which is split down the middle, comprising two *Yods* and two *Vavs* thus, . (The *Gematria* - Numerical value of the *Alef* written thus is 32) Water is split into two, the upper waters and the lower waters, corresponding to the two forms of the *Mem*, - מ - Open *Mem* and - ם - Closed *Mem*. Fire has two aspects, Black Fire and White Fire, as we read in the Palestinian Talmud, (Shekalim 25b) R. Pappa in the name of R. Shimon b. Lakish says, 'The Torah God gave Moses was carved on white fire with black fire.' This is the secret of the letter - ש - *Shin* carved onto the Tefillin of the Head. On one side the *Shin* has three heads, on the other it has four heads, one represents white fire, the other black fire.

466. ושבעה: שבע כפולות נחלקין כפשוטן קשה ורפה, וגם נחלקין לג' א' ג'.

Seven: Seven doubles split naturally into their two pronounciations, hard and soft. They can also be split 3:1:3.

467. וי"ב מזלות ופקידין: נחלקין עלאין ותתאין. כדאיתא במדרש (בראשית רבה י' ו') א"ר סימון אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל ע"כ. ונחלקין ג' ג' ג' ג', וד' ד' ד' ד', ו' ו'.

Twelve constellations and functionaries: Divided among upper and lower, as we read in the Midrash, (Gen. Rabba 10:6) R. Simon said, 'You can't find a single blade of grass anywhere that does not have a corresponding *Mazal* - Destiny in heaven, hitting it and urging it to grow.' They can be split, 3:3:3:3, 4:4:4 and 6:6.

468. תלי גלגל ולב: הם שורש עולם שנה נפש. ויצואר לקמן במשנה ד'.

Teli - Quiver, Galgal - Wheel and Lev - Heart: These are the roots of *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul, as will be discussed in Mishna 4.

Preface to Mishna 3

The text returns to examine a detail from the first chapter, in particular, how the original three elements, Fire, Water and Air remain embedded in one another. In order to express disagreement with the philosophers and naturalists who, at that time, were arguing that the basic natural elements, (whether 3 or 4) are irreconcilably separate and distinct entities, which may be combined into various compounds according to certain formulae, but can never be recombined in a way so as to become what they were before moving from the potential to actuality.

פתיחה למשנה ג'

חוזר על פרק ראשון צפרט ומסביר איך שאפילו האש והמים והרוח שהם הג' נפרדים הראשונים עוד נכללים זה בזה. להוליא מידי המתפלספים וחכמי הטבע שצימיו שאמרו שהיסודות (או שלש או ארבע) נפרדות הן זו מזו לגמרי ובהחלט, וש אפשר להרכיב אותן ולרפץ זו בזו, אבל לא לאחד אותן כמו שהיו קודם יציאתן לחץ מן הכה לא הפועל.

Mishna 3

Three; Fire, Water and Air; Fire above, Water below and Air in between. An indicator of this is the way Fire carries Water.

משנה ג'

⁴⁶⁹ שלשה אש ומים ורוח, ⁴⁷⁰ אש למעלה ומים למטה ורוח בנתיים, ⁴⁷¹ וסימן לדבר ⁴⁷² שהאש נושאה את המים.

469. שלשה אש ומים ורוח: הסדר הופך צדוק להדגיש הענין שבעל הספר חוזר מן האחרון אל הראשון. ועיין לעיל (פתיחה לפרק א' משנה ט') שם הסברנו איך כשאדם נופח לתוך שלפוחית או צלון נשימתו מתחלקת לשלשה קטעים. חום הצל פיו עולה למעלה צחי' אש, אידים וטפי מים מתקבלים ושקועים למטה צחי' מים, והרוח מתפשט וממלא וממלא חלל מרחיב והולך. כן עשה הקב"ה כציכול הוליא צנשימה הצל מפיו והמליא שלש רוח מים ואש כמבואר באריכות צפרק ראשון.

Three; Fire, Water and Air: Their order is exactly reversed to emphasize that author is moving backwards from end to beginning. Above, (Ch. I. Mishna 9) we explained how when someone blows into a balloon their breath separates into three sections. Heat rises; representing Fire. Vapor and small droplets gather and settle at the bottom; representing Water. Breath spreads outward to fill the volume of the balloon; representing Air. This describes the process whereby God, so to speak, breathed outward from His mouth, creating thereby *Ruach* - Air, *Mayim* - Water and *Es* - Fire, as is explained at length in the first chapter.

470. אש למעלה ומים למטה ורוח בנתיים: והיה הוה אמינא לאמר שנפרדו בהחלט, כל אחד על מקומו.

Fire above, Water below and Air in between: There was sufficient evidence to suggest that they are irretrievably and irreconcilably separated into distinct and elemental entities.

471. וסימן לדבר: שהרי הוה כשאמרתי שצכלל לא נפרדו זו מזו.

An indicator of this: That in fact they are never truly separated.

472. שהאש נושאת את המים: שאם תחמם את המים על ידי האש עוד תגדל הניפוח עד שאם יכניסו מספיק חום הוה המים יתפוללו ויראה לעין שאין שום חילוק בעצם בין החומר של המים לעצם חומר חום האש, ואפילו צין שניהם לעצם מקום חלל העולם אין שום הפרש, כמו שידוע ונתברר היום על ידי המחקר $E = mc^2$. ופירושו שחומר של דבר חומרי הוה בעצם רק מדת הכה עמון צחובה. וכל כה אנרגיה אינה אלא מדת חומר דבר חומרי ושניהם שוים והיינו הך. וכן ענין מה שקוראים צעלי המחקר והחשבון ספייטליים שמשום שכל דבר שצטולם מקושר צרשת צכל דבר אחר, ובין כל דבר ודבר יש משך זמן, כמו שדרשו חז"ל מהלך הרקיע חמש מאות שנה וכי', וזמן שיקח האור לצוה מן השמש אינה כמשך הזמן שיקח אור לצח מן הירח, ושני האורות מהירות שוות זו לזו, והיא מהירות תנועת האור הידוע ששוה לכל צריה, וצכל מקום, נמצא שהמקום ושטח ורוחק צין דבר לדבר תגדל או תקטן. ובין צצין שצטום גודל חלל העולם אפשר למודדו צמדת חום, כי החום והחומר והחלל עצם דבר אחד הם. והאש דהיינו החום נושא את החומר כי היינו הך. והחם שמודדים צכל שטח חלל העולם היא היא קול הניפוח של צריאת בעולם שהצברנו צפרק ראשון (פתיחה לפרק א' משנה ט').

Fire carries Water: If you heat water with fire it expands. If heated sufficiently, beyond boiling point, (100C) and

beyond the plasma stage, (12,500C) where the hydrogen and oxygen atoms - from which the molecules of water are made - break down and their energy is released, it may be seen that there is no difference between the physical substance of water and the physical substance of fire. Furthermore, it will be demonstrated that there is no difference between heat and space, because time and space and motion are merely aspects and facets of matter. Matter is heat or energy as has been demonstrated according to the formula $E=mc^2$. What it means is that the physical matter of which matter is comprised is really just a manifestation of energy in the form of matter. That all matter has the same energy in potential. That all matter is just a measure of energy and all energy is just a measure of matter. Every measure of energy is just another way of describing its potential matter, and every measure of matter is just another way of describing its potential energy. We find the same obtains with what scientists refer to as Space/Time, because everything is connected in one vast network of interconnectedness; all matter is dependent upon time wherein to move, as the sages noted, (Pesachim 94b) 'The dimension of heaven is 500 years.' And, as we know, the time light takes to travel to Earth from the sun is much greater than the time it takes to travel here from the moon. That both sunlight and moonlight travel at the same speed, which is constant, throughout our universe. For this to happen the way it does, the topography of space has to be flexible, space takes on the shape of the matter moving through it, and vice versa, space measures time and time measure space. Space may also be measured using the background temperature, because heat and space are also interconnected functions of the same phenomenon. Heat, or Fire as it is called in this text, carries, or is identical to matter, called Water in this text; they are one and the same thing. The heat which is measurable throughout the universe as the background noise of 3 Kelvin also represents the inflation of the universe described in the balloon metaphor, (Ch. I. Mishna 9).

Preface to Mishna 4

It is written, (Gen. 27:3) “Now, please, carry your implements, your quiver and bow and go out to the field and trap me some game.” Onkelos translates the word - תליך - *Teli'cha* - Your Sword. Rashi, (ibid.) also translates *Teli* to mean a sword, adding, ‘your sword which you are used to having hang.’ The Targum attributed to Yonatan translates the word - תליך - *Teli'cha* - Housing For Your Arrows, what we call a quiver. This is also the opinion of most classical commentators. Rashi translates the entire verse in this light, interpreting the phrase, - שא נא - *Sa Na* - Please Sharpen, (rather than, Please Carry) adding proof the following, from the Talmud, (Beitza 28) ‘We do not sharpen knives [on stones] but we can be - משיא - *Masi* - Rub One [knife] Against Another.’ So Isaac was telling Esau, ‘Sharpen your knife and slaughter the game properly. Do not feed me *Nevela* - improperly slaughtered meat.’ Now according to those who translate - תליך - *Teli'cha* - Quiver, what necessity was there for Isaac to exhort Esau, - שא נא - *Sa Na* -, he could simply have told him to go out to the field to hunt game? What it means is that Isaac wanted help Esau fix his life and repair the damage he'd done the three divine characteristics, hinted at in the words, ‘implements’, ‘quiver’ and ‘bow’. - כליך - *Keyleicha* - Vessels hints Esau's capacity for pleasure such as eating and drinking and so forth, as will be explained below. - קשתך - *Kashteicha* - Bow hints at prayer and worship, as we read, (Gen 48:22) “Which I took from the Emorite's hand with - חרבי - *Charbi* - my sword, and - קשתי - *Kashti* - my bow.” Onkelos, (ibid.) translates - חרבי - *Charbi* - My Prayers, and - קשתי - *Kashti* - My Entreaties, as will be explained below. Now, Isaac wanted Esau to fix his thinking, this is the meaning of the phrase, ‘Sharpen your quiver’, hinting at the brain and mind in which one's thoughts are housed, like arrows in a quiver. This hints at something we read in the *Tzetzl Koton* printed in most versions of the book, *Noam Eliemelech* of the rebbe, R. Elimelech of Lyzensk. ‘All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep, he should think about the Commandment, (Lev. 22:32) “That I be sanctified inside the Children of Israel, I am God who sanctifies you.” He ought to imagine in his mind that there is a tremendous, searing hot flame in front of him, reaching all the way up into the heart of the heavens, and he, because of God's holiness, smashes his natural instinct [for survival] and immolates himself in the conflagration in order to sanctify the Name of God. God takes that thought and connects it with a deed. The result is that he is not sitting or lying idly about, but rather, actively fulfilling the Biblical Commandment.’

פתיחה למשנה ד'

הנה כתיב (בראשית כ"ז ג') ועתה שא נא כליך ותליך וקשתך ולא השדה ולודה לי לידה [ליד] וגוי'. ותרגם אונקלוס תליך - סיפך ע"כ, וכן פרש"י - חרצך שדרך לתלותה, ע"כ. (והוא מבראשית רבה ס"ה י"ג) ותרגם יונתן תליך - בית גיך ע"כ, ופי' אשפת החיאים, וכן פירשו רוב המפרשים. אולם תחלה בפסוק כתיב ועתה שא נא כליך ותליך וגוי'. ופרש"י שא נא - לשון השחזה כאותה ששנינו (צ"ח כ"ח) אין משחזין את הסכין אבל משיאה על גבי חצרתה, חדד סכינך ושחוט יפה שלא תאכלני זבלה, ע"כ. ולדברי האומר תליך היינו האשפה מה פי' שא נא לשון השחזה⁴⁷³. אלא פי' הענין שצקש יחזק להחזיר

473. ספר תולדות אדם פי' תולדות, (מוצא בספר קול מצער ח"א - פרשת תולדות) ועתה שא נא כליך ותליך וקשתך ולא השדה ולודה לי ליד ופירש"י ז"ל, חדוד סכינך ושחוט יפה. יל"ד מה זה תליך וקשתך, הלא אין שחטין צקשת, והול"ל תליך לצד. אך נוכל לפרש על דרך זה, דהגב"ק היבדוי זי"ע מפרשיסחא, היה מרגלא צפומיה תמיד, 'כל המחוצר לטבור הרי הוא כמוהו'. והקשה לו הרבי רבי צונס זי"ע משם, אם כן, לקחה מדה הדין, היתכן זאת שיתדמה ללדיק אשר עזר הצורה צ"ה כל ימיו צמסירות נפש בכל הענינים. וכי צשזיל שהוא מחוצר לטבור נעשה טבור כמוהו. והשיב לו היבדוי הקדוש זי"ע, שאין זה עול כלל ח"ו. כי להיות מחוצר לטבור, הוא יותר עבודה מלהיות טבור בעצמו. עכ"ל וכוונתו הוא, על פי הגודע, כי המדות רעות כשמהפך אותם לטוב ע"י תשובה ומעש"ט, הם כלים לעבודת הצורה ית"ש. ועל ידי זה יוכל לצוא לעבודת השי"ת בשלימות. וממילא, כשעושה כן, הוא צמעלה יתירה. על דרך שאמרו 'צמקום שצעלי תשובה עומדים לדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד'. וידוע, כי עשו היה לו כלים לעבודת השי"ת. והשגשה עצירות שהיה לו ר"ל, ע"ז, ג"ע וש"ד, היה לריך להפוך אותם לטוב. וזה היה כוונת יחזק אע"ה, 'שא נא תליך', זה ע"ז. כי הוא לשון תלויה, מאמין ואינו מאמין. 'קשתך', הוא שפיקות דמים, כפשתא. 'ולא השדה', זה ג"ע, כי האשה היא קרקע עולם, וכמו, כי צשדה מלאה, עיי"ש.

את עשו למוטצ' 474 ויען לו שיתקן ג' מדות צחי' כליך, תליך, וקשתיך. כליך היינו כלים למאכל ומשתה ותענוג וכו' ויתבאר לקמן. קשתך היינו תפלה ועבודה כדאיתא (בראשית מ"ח כ"ג) אשר לקחתי מיד האמרי צהרבי וצקשתי וגו'. ותרגם אונקלוס (שס) די נסיבית מידא דאמוראה צללותי וצבעותי, ע"כ. ויתבאר לקמן. והנה צקש ילחק מעשו שיתקן מחשבותיו, וזה שאמר לו שישחז' תליו היינו המחשבה והמוח שצנפשו, שהיא כמו בית גירה היינו האשפה שתלויים צו החיאים. והוא מרמז למה דאיתא צלעטיל קטן ממרן צעל ספה"ק נועם אלימלך וז"ל א. צכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה וצפרט שהוא יושב צטל לצדו צחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר צמלות עשה זו של ונקדשתי צתוך צני ישראל וידמה צנפשו ויאייר צמחשבתו כאלו אש גדול ונורא צוער לפניו עד לצ השמים והוא צשביל קדושת הש"י שובר את טבעו ומפיל א"ע להאש על קידוש הש"י ומחשבה טובה הקצ"ה מלרפה למעשה וגמלא שאינו שוכב ויושב צטל רק מקיים מלות עשה דאורייתא, ע"כ.

This means it is possible to Sanctify the Name of Heaven inside one's deepest self, in total privacy, without any publicity whatsoever. One may fulfill the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel," by doing the thinking inside the self. If a person makes a gift of his life to God in his imagination, in a fantasy act of dying *Al Kidush Hashem*, for the sanctification of the Name; if he imagines throwing himself into the illusory flames he can fulfill the Biblical

In the book, *Toldot Adam, (Toldoth)* quoted in the book, *Kol Mevasser, Vol. I. Toldoth*, "Now, please, carry your implements, your sword and bow and go out to the field and trap me some game," to which Rashi comments, 'Sharpen your knife and slaughter properly.' One might ask, to what purpose did Isaac tell him to take his sword and bow, for surely, no one does kosher slaughtering with a bow and arrow; taking the sword should have been enough, why tell him to take a bow? We can answer this question with something we learn from the following anecdote. One of the famous pearls in the mouth of the sage, the Holy Yid of Pshischa, was the saying, 'Whatever connects to the pure is itself just as pure.' Now, our master, the rebbe, R. Simcha Bunim of Pshischa asked him, 'Surely that cannot be fair. Is it right that anyone become comparable to the Tzadik who has spent his lifetime worshipping God; a lifetime of devotion and self sacrifice, just because they connect themselves to that Tzadik? Just because they've connected to the pure do they deserve to be considered as pure as that?' The Holy Yid answered him simply, 'Don't worry about the rightness of it. It's much harder to connect yourself to someone pure than to purify yourself.' What he meant was as follows. It is well known that when a person transforms his vices; when he does *Teshuva* - Repentance and changes his character defects into virtues through the good deeds he does, then they become *Keylim* - Vessels for the service of God, enabling him to approach the worship of God with wholeness. That's why, when he does so, he achieves heights that the original Tzadik cannot achieve. As the sages have stated, 'The perfect Tzadik cannot stand in the place occupied by the penitent.' Now it is well known that Esau had *Keylim* - Vessels for the service of God, that the three sins he is said to have had, Idolatry, Rape and Bloodshed were supposed to have been transformed by his repentance into virtues. That was Isaac's intention when he told him "Now, please, carry your - תלי - *Teli* - Sword." - תלי - *Teli* - refers to something that swings this way and that. Isaac told him to fix his ambivalence, the swings of faith and belief, hinting at idolatry. - קשתך - *Kashtecha* - Your Sword, hints at bloodshed, literally. "Go out to the field," hints at rape, for a woman is also called, 'Earth of the World,' as we read, (Deut. 22:27) "The man found the girl in the field. She may have screamed for help, but no one was there to rescue her."

474. עיין צספר מאור ושמש (פרשת תולדות ד"ה ועתה) וז"ל וצבכרה לומר שרצה ילחק שיעשה עשו תשובה מקודם כדי שיכיה כלי מוכן לקבל את הצרכות, וגם המעשים אשר היה שקול בהם לכף זכות או לכף חוב יכריע אותם בתשובתו לכף זכות ויקשר את עלמו למעלה ואז יוכל לקבל הצרכות. וזה פירוש הפסוק ועתה על פי דרשת חז"ל צמדדש אין ועתה אלא תשובה שנאמר ועתה ישראל וגו' רלנו צזה שיעשה תשובה, עכ"ל.

See the book, *Ma'or V'Shamesh, (Gen. Toldoth)* we read the following. 'One must conclude that Isaac needed Esau to repent in order to become a vessel worthy of the receiving the blessings. He need to fix even those acts in which good and bad were evenly represented, forcing them to tilt to the good, to tie himself to heaven before receiving the blessings. This is what the verse means when it begins with the word, - ועתה - *V'Ata* - Now. As the sages in the Midrash have said, (Gen Rabba 21:6) 'The word - ועתה - *V'Ata* - Now, is never used [at the beginning of a verse] unless it is a call to do *Teshuva* - Repent, as it is written (Deut. 10:12) Now, Israel, what does the LORD your God require from you, but to fear the LORD your God, to walk in all His ways and love Him, and to serve the LORD your God with all your heart and with all your soul.'" So, Isaac was simply instructing Esau to repent.'

Commandment, and God is thus sanctified through that private, unspoken thought.

ופי' שאפשר לקדש שם שמים תוך פנמיות האדם עלמו, שלא בפומצי וזלי רזים, ואפשר לקיים מצות עשה של ונקדשתי וכו' ע"י הרהור לבד. ופי' ונקדשתי בתוך היינו בתוך ממש כמשמעו, שאם האדם מוכר נפשו על קדושת השם בדמיונו, ומלייר איך שמפיל את עלמו באשליה, מקיים על ידי זה את המצוה שנתקדש שם שמים תוך מחשבת עלמו.

This is an awesome, shocking, frightening and fantastic concept.. At the beginning of the book, in the preface to the first chapter it was discussed how there are three sorts of desire; desire in the viscera, in the heart and in the mind. R. Elimelech is saying that the highest desire, the desire to learn to understand Torah, to delve into its depths, or the desire to acquire broadmindedness, to become a prophet etc., are not sufficient to fulfill one's obligation. For to sustain Creation we must imitate our Creator, since He, as it were, constricts Himself with his Simple Desire in order to sustain Creation, we also must imitate that divine *Tzimtzum* - Constriction with our human desire to be martyred for the sanctification of the Name.

וזו ענין גורא מפיחוד ומצביל על הרעיון. שעל מה שמצוהאר לעיל צפתיחת הספר צג' צחי' הרלון שצנפש, שהמדרגה העליונה מופשט ממשגיגי הגוף, היא הרלון צמוחו צדעתו ומחשבתו של האדם, כגון הרלון להגות צדצרי תורה להצין ולהשכיל לעומקם, או להשיג מוחין דגדלות ודצרי נצואה. ומדצרי מן הנועם אלימלך מוכרח שהרלון היה לא תספיק להוליא מידי חיובו של אדם. כי לקיים הצריאה לריכים אנחנו להתדמות לקונו, ומאחר שהוא כציקול מלמלם את עלמו צרלנו הפשוט כדי לקיים את העולם, גם אנחנו נתדמה לו ונלמלם את עלמנו כמותו צרלנו למות על קידוש השם.

Now, Isaac demanded of Esau that he prepare or fix his bow, meaning that he sharpen his prayers and worship, as was explained. This hints at another thing we read in the *Tzetzl Koton*, 'When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first paragraph - blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, as above, [upon the Commandment, "That I be sanctified etc." that he immolates himself to sanctify the Name of God] and, in addition, he should have in mind that were all the nations of the world to torture him with the worst agonies imaginable, if they skinned him alive trying to force him to deny the Oneness of God, he would endure all the suffering and not profess their heresy, God forbid. He should depict the scene in his imagination, in his thoughts, as though they are actually torturing him that way, and thus he can fulfill his obligation to recite the *Sh'ma* and pray properly.'

והנה צקש ילחק מעשו שיתקן קשתו היינו שישיחזי תפלתו ועבודתו לשון קשת כדלעיל. והוא מרמז למה דאיתא צלעטיל קטן ממרן צעל ספה"ק נועם אלימלך וז"ל צ. צפסוק ראשון של ק"ש וצרכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנ"ל ועוד יכוין אס יענו אותו כל או"ה צכל עינוים קשים ויפשטו עורו מצשרו להכחיש ח"ו ציחודו יצבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ולייר צדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כנ"ל וצזה ילא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדיון, ע"כ.

What this means is that there is an obligation on every person to do more than was mentioned previously. One must, even in the midst of fervent prayer and worship, imagine that he is being tortured to death. And that despite the agony he stands unmoved and unimpressed, accepting the agony with joy and love in order to affirm God's Oneness in the world.

ופי' שיש חיוב על האדם להמשיך מסירת נפשו על קידוש השם עוד יותר ממה שנאמר לעיל. שגם צעת צדיקותו צתפלה וצעבודתו חייב האדם ללייר שמענים אותו כל מיני ענוים קשים ר"ל והוא עומד צלי עצזועים וצלי התפעלות ומקבל היסורים צשמחה וצאצבה כדי לקיים אחדותו ית' צעולם.

It is also a terrifying idea; that the desire in the heart, described in the preface to the first Mishna of the book, desire for the spiritual and for things with emotional value, such as the desire for closeness with God, to worship and serve Him, is not enough. From R. Elimelech's words it is clear that such desire does not satisfy one's obligation to unify God; that in saying, "I believe with my whole being," one has not done enough. Merely having affirmed, the LORD our God, the LORD is One, with all one's might is not enough to have prayed to God and worshipped. In order to unify God in the world and to worship Him, we have to imitate Him. Since God, as it were, flays His infinite - אור - *Ohr* - Light, reducing it through infinite *Tzimtzum* - Constriction in order to share His Oneness and make room for us in His world, so must we flay our finite - עור - *Ohr* - Skin from our flesh in order to affirm his Oneness.

וגם זה נורא ומפחיד, שעל מה שמצואר לעיל בפתיחת הספר בג' בחי' הראון שבלב, שהמדרגה התיכונה מורה על ראון לדבר רוחני ולמושגים הרגשיים, כגון ראון להתקרצ אליו להשתחוות לפניו, להעריך ולעבוד אותו ית'. ומדברי מרן הגועס אלימלך מוכרח שהראון ההיא לא תספיק להוציא מידי חיובו של אדם לאחדו ית' כי צמה שאומר אלי מאמין צאמונה שלמה עדיין לא יא יא ידי חובתו, וציה שמאמת דבריו שהוי"ה אלהינו הוי"ה אחד בכל כחו לא תספיק לקיום מלות קריאת שמע ותפלה. כי ליחד להקצ"ה בעולם ולעבדו כריכים אהנו להתדמות לקונו, ומאחר שהוא כביכול מפשיט אורו אין סוף בצאמונים אין חקר כדי לקיים אחדותו עמנו בעולמו, גם אהנו נתדמה לו בהפשטת עורנו מצשרנו על קיום אחדותו.

Isaac also wanted Esau to fix his *Kelim* - Vessels, to sharpen his faculties, as that day was the Eve of Passover, which is especially significant in the endeavor to reclaim the Holiness of Eating. Hinting at something we read in the *Tzetzl Koton*, 'Also when eating and during coupling a person should have in mind the *Kavana* - Intention mentioned above. And as soon as he begins to feel physical pleasure he should imagine as above, [as though they are actually torturing him, flaying him alive] and say out loud and in his heart, "I would take greater pleasure and joy in the fulfillment of the Commandment to Sanctify the Name of God as a martyr; I would much rather be kidnapped by murderers in the middle of my eating this meal or this coupling, to be tortured mercilessly in order to sanctify God's Name, than be forced to endure this physical pleasure which draws on the leprous contagion of the serpent." He should actually say these following words, "Proof of my earnestness that I would prefer to fulfill the Commandment "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through my martyrdom, rather than enjoy this physical pleasure, is that if I were dragged from this meal or this bed and tortured, as above, I would rejoice in that opportunity more than in this pleasure." He must be careful, though, to be honest and speak truth in his heart; that at that very moment it be fastened in his heart in the deepest depths of his insides with absolute honesty, that he not fool himself into deceiving heaven.'

והנה בקש יאחק מעשו שיתקן כליו היינו שישחיו כלי קיבולו, ואותו יום ערצ פסח היה כידוע, וכל עלס עבודת הפסח היא תיקון האכילה⁴⁷⁵. והוא מרמז למה דאיתא בעל ספרי"ק נועס אלימלך וז"ל ג.) גם בשעת אכילה וזיווג

475. עיין ספר מי השילוח (עוקאין פרק ג') וז"ל, רבינו ר' צונס מפרשיםא זאוקללה"ה אמר צזה"ל כל החומרות שישראל מחמירים ומהגיס צפסח הם תכשיטין לקדושה רמז לזה צוארך צחרוים, היינו כי כל אצרי האדם והגוף אינו מקבל שום תכשיט שלא יהי שום שייכות לדבר הלז להמקום, או על דרך מלבוש או לכסות וכיוצא, אצל הצואר מיוחד לקבל תכשיט אף מדבר שאין לו שייכות דהיינו שנוטלין דבר יקר כגון מרגליות ואבנים טובות וזהב אף שאינם לכסות ולא לקור ולא לחוס רק תולין צצואר לתכשיט, והוא הענין שהחמיר צפסח מחמת שהצואר הוא הכלי לקבל האכילות ובעסק אכילות שייך כל החומרות שאדם מחמיר אף שאין בעצם כ"כ מקום להחומרות, ומה גם שחג הפסח הוא צירור צאכילות לכן כל החומרות שהחמירו צזה אף שגראים רחוקים ממזורה הזאת הם תכשיטים לקדושה, ע"כ.

See the book, *Mei Hashiloch* (Vol I. *Uktzin* 3) "The rebbe, R. Bunim of Pshischa said the following, 'All customs and un-mandated stringencies with which Jews constrict themselves as inviolable taboos for Passover have the status of ornamentation and adornments for holiness. This is what is hinted at in the verse, (Cant. 1:10) "Your cheeks are lovely with ornaments; your neck with strings of beads." Usually a person's body does not take an ornament unless it

יכיון כנ"ל וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי ילייר במחשבתו כנ"ל ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהלרעת משכח דחויא וכך יאמר וראיה לדבר שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל שאפילו היו חוטפין אותו וולחים באמלע אכילה וזיווג לעשות לו העינויים קשים הייתי משמח א"ע על קידוש הש"י יותר מתענוג גשמי הזה⁴⁷⁶. אך יזהר שייהי' דובר אמת בלבבו ושייהי' אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בחוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור ולא ישטה א"ע להיות כגונב דעת עליונה ח"ו, ע"כ.

What this means is that everyone is obliged to develop selflessness beyond a simple readiness to die a martyr's death for the sanctification of God's Name. That even while eating or coupling he needs to practice imagining and verbalizing the statement that he would rather be dragged away from this pleasure to be tortured for the love of God. That being tortured in order to fulfill the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through martyrdom is preferable to enduring this pleasure. That one's strongest desire is for torture and agony, not pleasure, to sanctify heaven's name with his body.

ופי' שיש חיוב על האדם להמשיך מסירת נפשו על קידוש השם עוד יותר ויותר ממה שנאמר לעיל. שגם בשעת אכילה וזיווג חייב האדם ללייר בדמיונו, ולא רק במחשבתו, אלא שיבטא בשפתיו באמלע האכילה או הזיווג שתענוג יותר גדול ויותר נעים ומתוק היה עם יענו אותו כנ"ל על קיום מצוות ונקדשתי וכו'. שעיקר החשק שיש לו הוא לענו ולא לתענוג, כדי לקדש שם שמים בגופו, ושזה היה יותר תענוג ממה שמרגיש באכילה או זיווג.

This is also a frightening and awesome concept affecting who we think of that desire which was described in the preface to the first Mishna of the book; the desire in the gut, like hunger to eat, or thirst to drink, or even the desire of the mother to protect and nourish her offspring. That according to R. Elimelech, merely sanctifying oneself with what is permitted, avoiding any hint or scintilla of sin is not enough to fulfill one's obligation to sanctify the Name of God. Merely refraining from enjoying forbidden pleasures does not begin to meet one's obligation. To fulfill the obligation one must reach the stage where physical pleasures lose their allure altogether; where one's true pleasure

is in the form of clothing to protect, insulate or cover it, or serves a purpose, or is attached somehow to the limb. The neck is unique. Adornments and jewelry around the neck whether of precious metals or gem-stones serve no purpose as clothing and neither insulate nor protect the neck. They simply hang around the neck. And this is exactly the case with the severe customs and un-mandated stringencies around Passover, it is because food passes through the neck, and so it is with food that we make jewelry and ornamentation for the neck. Even though all these severe restrictions don't really have a legal source. Most of the spiritual work we do around the festival of Passover has to do with food and eating, that's why all the severe customs and un-mandated restrictions form a sort of jewelry for the holiness.⁷

476. ובספר פאר מים חיים (תולדות כ"י) וז"ל ולזה אמרו חז"ל (עבודה זרה ד'): לא היה דוד ראוי לאתו מעשה אלא להורות תשובה. פירוש שהקב"ה עשה זאת בכיוון להטעימו בגודל לכת אש התצטרה באותו מעשה בכדי לידע איך לעשות תשובה אחר כך בעשותו אחת ממלכות ה' בתאוה וחמדה הלזו. ועל כן אמר וחתאתי נגדי תמיד כי היה תמיד נגד עיניו חשק החטא שיהיה לו צעת עוברו, בכדי לעבוד ככה את ה' אלהיו, ע"כ.

In the book, *Be'er Mayim Chayim* (Gen. Toldoth) we read, 'Our sages said, (Avoda Zara 4b) 'David was not really worthy of doing that act [with Bathsheba]. It was only done in order to teach *Teshuva* - Repentance.' What this means is that God made it happen on purpose, in order to give King David a taste of the tremendous heat of passion which resides in that act. So that in the future - should he have occasion to commit a sin - he will know how to do *Teshuva* - Repentance with that same hot passionate desire. That's why David said, (Psalm 51:8) "My sin is before me always." David never lost sight of the passionate desire he had while transgressing and committing the sin, so that he would know how to worship and serve his Lord, God.

are the anticipation of being tortured for the sake of sanctifying God's Name. Just what can one say or add to such a thesis? Where do we stand before He who sees through everyone, in light of this Torah from R. Elimelech?

וגם זה נורא ומפחיד, שעל מה שמצואר לעיל צפתיחת הספר בראשון שבג' צחי' הרלון, והוא הרלון בקרציים וצתוך המעיים, כגון הרעב שהוא רלון לאכול, או למא שהוא רלון לשתות וכו'. ומדברי מרן הגועס אלימלך מוכרח שמה שהאדם מקדש עלמו צמותר לו, ופורש מכל נדנוד ושמן עון ועצירה, לא תספיק להוליא מידי חיובו של אדם לקדש שמו ית'. עד שירגיש צחוש שהתענוג העלמי של הגוף איננה עונג אמיתי, ושהעונג האמיתי הוא קבלת יסורים צעד קדושת שמו ית'. מה נאמר ומה נדבר לפני צוחן כליות ולב.

Mishna 4

Teli - Quiver in the Olam - World, like a king on his throne. Galgal - Wheel in the Shana - Year, like a king in the country. Lev - Heart in the Nefesh - Soul, like a king at war.

משנה ד'

⁴⁷⁷תלי בעולם ⁴⁷⁸כמלך על כסאו, ⁴⁷⁹גלגל בשנה ⁴⁸⁰כמלך במדינה, ⁴⁸¹לב בנפש ⁴⁸²כמלך במלחמה.

⁴⁷⁷. תלי בעולם: איתא בצפר דגל מחנה אפרים (שמות ד"ה ותעל) וז"ל על פי הידוע מאח"ז זללה"ה [ר' ישראל צעל שם עוב] כי צמקום שמחשבתו של אדם שם הוא כולו, ע"כ. וזה ענין התלי שכל העולם וכל האדם תלויים צמחשבה, והמחשה יורה כחן, והתלי הוא האשפה שבו יושבים החיילים כשאין דרישה ולורך להם. וזה מצואר צלעטיל קטן, וז"ל צכל עת ורגע שהוא פנוי מן החורה וצפרט שהוא יושב צעל לצדו צחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, ע"כ. וצאותו זמן הוי האדם צצחי' תלי שמחשבותיו פנוים ללא תכלית כמו החיילים צאשפתם.

Teli - Quiver in the Olam - World: In the book, *Degel Machan'e Ephraim*, (Ex. *Shemot*) we read, 'With a well known teaching from my master, my grandfather, [the Ba'al Shem Tov] of blessed memory, "There where a person's thoughts are that's where the whole person is." This is the meaning of the - תלי - Teli - that either hangs, swings or depends, depending on how one translates the word literally. It is our thoughts which are the - תלי - Teli - because where our thoughts are that's where we are in our entirety, and that's where the whole universe is. it is also translated as the quiver for arrows because our thoughts shoot like arrows. The - תלי - Teli - is the quiver in which our thoughts lay when we don't call upon them or need them. This is all explained in the *Tzetl Koton*, as was stated, 'All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep.' That's when a person is considered a - תלי - Teli - Quiver, when his thoughts are unfocused, without purpose like arrows in the quiver.

⁴⁷⁸. כמלך על כסאו: פי' כשהמלך יושב על כסאו אין פשוטי העם יכולים לכנס לפגוש בו, ורק מי שנקרא לצוא אל המלך, או אדם מנסיכי המדינה וכדומה יכולים לקרב אליו. וכשהאדם פנוי מן החורה או יושב צעל כדלעיל, אז אם יכוון להפיל עלמו לאש לקיים מצות ונקדשתי כדלעיל, אז הוא צצחי' מלך יושב על כסאו.

Like a king on his throne: For when the king is on the throne then plain citizens cannot enter and approach him. Only courtiers, nobles or those called to appointments may enter and draw close to him. So, when a person is not occupied with Torah, is sitting alone in his room etc., as above, imagining throwing himself into a fire, fulfilling thereby the Commandment, "That I be Sanctified," etc., then he himself takes on the aspect of a king on his throne.

⁴⁷⁹. גלגל בשנה: הוא המחזור וסידור תפלות כל השנה. וזה מצואר צלעטיל קטן, וז"ל, צפסוק ראשון של קריאת שמע וצרכה ראשונה של שמונה עשרה יהרבה כנ"ל וכו'. וצאותו זמן הוי האדם צצחי' שנה, שמשנן את דיבורו להשחיס עד שיביאו חדים כחודו של מחט לזמר עריצים ולהסיר הקליפות וכו'.

Galgal - Wheel in the Shana - Year: This is the *Machzor* - Liturgical Cycle and *Siddur* - Prayer Book of services for the entire year. This is explained in the *Tzetl Koton*, 'When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, etc. [upon the Commandment, "That I be sanctified etc." During prayers a person stands at the level of *Shana* - Year because he is - משנן - *M'Shanen* - Sharpening his speech. The word - שנה - *Shana* - also translates as sharpening and memorizing, as it is written, (Deut. 6:7) - ושננתם - *V'Shinantom* - Inculcate.

480. כמלך במדינה: פי' כשהמלך במדינה אז אפילו פשוטי העם יכולים לפגוש בו, ולא רק מי שנקרא לבוא אל המלך ומנסיכו. וכשהאדם קורא קריאת שמע ומתפלל שמונה עשרה, אז אם יכוון לקבל כל העניים בעד אחדות השם ית' כדלעיל, אז הוא צבחי מלך במדינה שיכול כל הגוף להנות ממנו ולא רק הכוחות הגדולים צחי נסיכי המלך. אלא הוא בעצמו קרוב למלך לכל דבר קטן וגדול, וזיכולתו להוריד שפע בני חיי מזוני.

Like a king in the country: When a king is at large even simple people may approach, not only those with appointments and special status. When a person reads the *Sb'ma* and prays the *Sb'mona Esrei*, when he has the *Kavana* - Intention to accept upon himself all the agony in the world in order to unify the Name of God, as above, he takes on the aspect of a king at large, for at that moment his entire body has access to spiritual grandeur and sovereignty, not only his higher faculties who resemble courtiers. He himself is close to the king in every respect, great or small; he has the power to bring down the flow of *Shefa* - Abundance, of *Banei, Chayei & Mezonei*, Children, Life & Food. he takes on the aspect of a king at large.

481. לב בנפש: כי הלב הוא המנהיג עולם העליון היינו המחשבות שבראש, ועולם התחתון היינו התאוות והתשוקות. וגם ללב יש שתי צחי כד"א (קהלת י' ז') לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו וגו'. ואיתא (ברכות ס"א.) אמר רב יר הרע דומה לזבוב ויושב בין שני מפתחי הלב וכו'. וזהו ענין המלחמה.

Lev - Heart in the Nefesh - Soul: The heart is leader and chief of the upper world, i.e. the thoughts in the head, as well as of the lower world, i.e. that of desires and longings. But the heart itself has two aspects, as it is written, (Prov. 10:2) "A wise man's heart is to his right, a fool's heart is to his left." We read in the Talmud, (Berachoth 61a) Rav said, "The evil inclination resembles a fly sitting in between the two ventricles of the heart. This is the essence of war.

482. כמלך במלחמה: פי' כשהמלך במלחמה אז הוא שולט ומושל בזיפה, ופורץ גדר, ואינו מסתכל על האדם לא על קרוביו ומקורביו ולא על פשוטי העם צפרט, כי אם על שלום ובעוונות המדינה בכלל, ואפילו לרכי עלמו ובני ביתו אינו משגיח. ואפשר להגיע אליו בנקל, אבל לא לבקש לרכי יחיד והנחת עלמי, פן יתרגז המלך. אלא לעזור לו במלחמתו, בזה יקדמו פניו.

Like a king at war: When the king is at war he governs by fiat; ignores fences and boundaries and focuses on achieving ends regardless of the means. He does not pay any attention to the degree of closeness he may have with someone or their rank, nor to the particular condition of any individual citizen. His eye is fixed on the bigger picture, the peace and welfare of an entire kingdom. He does not even pay attention to his own household. He may be easy to reach at that time, but he cannot be petitioned concerning an individual's needs and concerns, lest he be angered thereby. The only way to find favor at that time is to offer assistance in the struggle. He takes on the aspect of the king at war.

Preface to Mishna 5

After elaborating on the three sorts of desire and longing inside every person, i.e. desire in the gut - Water, in the heart - Air and in the mind - Fire, explaining how they each have to be offered up on the altar of sef sacrifice, the text continues with an explanation of the source of those desires in *Teli* - Quiver, *Galgol* - Wheel and *Lev* - Heart and how they evolved from the Simple Desire. It is written, (Eccl. 3:1) "To all things a season, and a time for every desire under heaven." Rashi, (ibid.) translates - *Cheifetz* - חפץ - Thing, instead of Desire; saying, 'All things are called - חפצים - *Chafeitzim* in the Mishna.' However, in the Zohar (Vol. I. 194a) we read, 'What does it mean, "And a time for every - חפץ - *Cheifetz*?" There is a season and time for everything, for all that desire which exists below.' This is how we explained the word above, (Ch. II. Mishna 6) there the Mishna counted 22 desires, emphasizing that all of them are unified with a single body. The single body was taken to mean the entirety of the Ten Sefirot. There in the Mishna it was stated that all of existence and all speech is but one Name. In this Mishna that Name is explained.

פתיחה למשנה ה'

אחרי הסבירו שצחי' שלש רלונות ותשוקות שצאדם, היינו הרלון צמעיים צחי' מים, בלב צחי' רוח, וצמוח צחי' אש, חייב להקריבם על מזבח העולה להפשיטם מנגעי עמו, צח צמשה זו לצח שורש הרלונות צחלי, וגלגל, ולב, ואיך השתלשלו מן הרלון הפשוט. הנה כתיב (קהלת ג' א') לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים⁴⁸³. ופרש"י (שם) לכל חפץ - לכל דבר, כל הדברים קרויים חפצים בלשון משנה, ע"כ. אכן בצורה"ק פ"י חפץ לשון רלון, (חלק א' קל"ד). וז"ל מאי ועת לכל חפץ, זמנא ועדן הוא לכלא, לכל הוא רעותא דאשתכח לתתא, ע"כ. וכן מצוהר לעיל צפרק צ' משנה ו', ושם צמשה מונה כ"צ חפצים, ומדגיש שכולם אחד יחד אש הגוף, היינו העשר ספירות שהם גוף אחד. ומסביר שם צמשה שכל היצור וכל דבור שם אחד הם. כאן צמשתנו מסביר מה היא השם.

It is written, (Isa. 45:7) "Who forms light and creates darkness, makes peace and creates evil." - *B'riyah* - בריאה - Creation implies something from nothing, the question is obvious; Why create evil, *creatio ex nihilo*, if none exists?

וכנה כתיב (ישעיה מ"ה ז') יולר אור וצורה חשך עשה שלום וצורה רע וגו'. וקשה למה צרח רע צריאה יש מאין.

Mishna 5

Also every desire, this one versus that one, God created. Good versus bad. Good from good and bad from bad. Good empowering the bad and bad empowering the good. Good concealed for the righteous and bad for the wicked.

משנה ה'

⁴⁸⁴ גם כל חפץ זה לעומת זה⁴⁸⁶ ברא האלהים, טוב לעומת רע.⁴⁸⁷ טוב מטוב, רע מרע.⁴⁸⁹ טוב⁴⁹⁰ מבחין את הרע, ורע

⁴⁸³. (קהלת ג') עת ללדת ועת למות עת לטעת ועת לעקור נטוע. עת להרוג ועת לרפוא עת לפרון ועת לצנות. עת לבכות ועת לשחוק עת ספור ועת רקוד. עת להשליך אצנים ועת כנוס אצנים עת לחזק ועת לרחק מחזק. עת לבקש ועת לאצד עת לשמור ועת להשליך. עת לקרוע ועת לתפור עת לחשות ועת לדבר. עת לאהב ועת לשנא עת מלחמה ועת שלום וגו'. כך הכל כ"ח עתים.

A time to give birth and a time to die; A time to plant and a time to uproot what is planted. A time to kill and a time to heal; A time to tear down and a time to build up. A time to weep and a time to laugh; A time to mourn and a time to dance. A time to throw stones and a time to gather stones; A time to embrace and a time to shun embracing. A time to search and a time to give up as lost; A time to keep and a time to throw away. A time to tear apart and a time to sew together; A time to be silent and a time to speak. A time to love and a time to hate; A time for war and a time for peace. In all 28 times.

⁴⁸⁴. גם כל: ויסודו (דברים כ"ח ס"א) גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב צספר החורה הזאת וגו'. וקשה מה אפשר להוסף יותר על כל, דהא גם

רצוי היא. ואיתא בגמ' (גיטין נ"ת) מעיקרא חשיבי דרומאי הוו נקטי זליונא דגושפנקא ומשמשי ערבייכו ומכאן וליך מייתו בני ישראל ואסרי כדכרי דפורייהו ומשמשי אמר ליה חד לחצריה הא היכא כתיבא אמר ליה גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת וכו', ע"כ.

Also every: Its source is the verse, (Deut. 28:61) "Also every illness and every plague not written in this Book of Torah." The question is asked; What more could possibly be added to the gruesome list of woes already explicated in the Deuteronomy text? The word - גם - *Gam* - Also, always means more than is stated in the text. In the talmud, (Gittin 58a) we read, 'Previously Roman nobles had displays of erotic images around their beds, [to look at during sex in order to generate healthy and handsome children] but from then onwards they had Jews bound to their bedsteads, and used them to look at during sex. One asked another, 'Where is such a misfortune predicted in the Torah?' The other answered him, "Also every illness and every plague not written in this Book of Torah."

485. חפץ זה לעומת זה: פ"י כל רצון יש לו רצון אחר מקבילו, והיא כוונתו. ולעיל בפתיחה לפרק ז' הסברנו שכל סודות תורתנו הק' מופיעות על אחת משתי צדדי או ביסוד נקבה, ושום סוד איננו נגלית אלא תוך סוד אחרת או סוד עמוק ומכוסה צדדי נקבה, או סוד עמיר וגניז צדדי זכר, עיי"ש.

Desire, this one versus that one: Every desire has an opposing, complimentary, parallel or obverse desire. This is a mystery. Above in the preface to the second chapter, it was explained that all the mysteries of the Torah manifest either in the male or female *Yesod* - Fundament; that no secret is ever revealed other than within another secret, either in a deep, covered secret of the female type, or a hidden, buried secret of the male type.

486. ברא האלהי"ם: היא השם אחד מוזכר לעיל בפרק ז' משנה ו' וז"ל לופה וממיר ועושה את כל היצור ואת כל הדבור שם אחד, ע"כ. לכן בא במשנתנו לשון ברא אלהי"ם ללמד על שם ז' מוזכר ל"ב פעמים במעשה בראשית. ששם אלהי"ם היא שורש החפצים כולם. והנה בפרק א' משנה א' (ד"ה ז"ב נתיבות) הסברנו ענין שם אלהי"ם שהיא בגמ' הע"ב שהוא מקור ושורש כל ההסתר. שכאילו וכיכול יש כח להכחיש השגחה פרטית של הקב"ה על עולמו לומר ח"ו שאין הכל בידי שמים מכיון שנמסר איזו כח לעצמנו. וכיכול נדמה לבני אדם כאילו מכסה כבודו ואחדותו בשם אלהי"ם. ואיתא בתיקוני זכר תקונא עשרין (דף מ"ב:) וז"ל, בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם מ"י אל"ה, עליה אתמר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אל"ה, ע"כ. ועיין לעיל פרק א' משנה ו' (ד"ה יחיד).

God Created: ELOHI" M - God, is the One Name mentioned above, (Ch. II. Mishna 6) 'Making all of existence and all speech One Name.' In our Mishna this Name appears in the phrase - *Bara ELOHI" M* - God Created, exactly as it appears the first time in Genesis 1:1, "In the beginning God created," hinting at its centrality to the act of creation. This Name is quoted exactly 32 times from the beginning of Creation until the 6 days of creation are complete. The Name, *ELOHI" M*, is the source for all - *Chafetzim* - **הפצים** - Desires, precisely because it is the source for all - *Chafetzim* - **הפצים** - Things. In the first Mishna of the first chapter (cit. loc. In 32) it was explained that the Name, *ELOHI" M* which has the *Gematria* - Numerical Value of - *HaTeva* - **הטבע** - Nature is the source of God's hiddenness. It is as though, as it were, there is room to deny God's scrutiny and superintendancy of the world, to say that God forbid, not everything is from heaven because permission or power has been given to nature to take its course. It appears as though God has concealed His glory and oneness within the Name, *ELOHI" M*. In the book, *Tikunei Zohar* (*Tikun* 20. p.p. 42b) we read, 'It is written, "In the beginning God created."' - **אלהי"ם** - *ELOHI" M* may be read - *Mi Eleh* - **מי אלה** - Who Are These? It is about these that it is written, (Isa. 40:26) "Raise you eyes high and see, - *Mi* - **מי** - *Bara* - **ברא** - Created these?" See above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. For He).

487. טוב לעומת רע: לעיל בפרק ז' משנה ד' אומר וז"ל אין בטובה למעלה מענג ואין צרעה למטה מנגט, ע"כ, וכאן מסביר למה חייב המלאכות להיות כן. כי אם רצונו הפשוט היא להטיב לברואיו כמו שהסברנו לעיל (עיין פתיחה לפרק א' משנה ו') שמיסודות אמונתו בהקב"ה ומעקרי תורתנו ודתו שהצורה יתברך שמו טוב הוא ורצונו להטיב לברואיו, א"כ למה צר רע. אלא הענין הוא שהטוב היא צדדי ענג שאין למעלה הימנו שהוא נוטריקון עדין נה"ר ג"ן (פרק ז' משנה ד' ד"ה אין בטובה). ולעומת זה צר נגע שאין למטה הימנו. נג"ע נוטריקון נה"ש גאו"ה עמל"ק. והנה איתא בספר מחשבות חרוץ (אות ט') וז"ל קומת הרע בהתחלה הוא הגיאות והוא הכתר והסוף הוא התאוה והיא הנוקבא גם צקומת התאוה עלמה, ושורשה והתחלה שהוא המקור שממנו המשכת כל הקומה הוא הגיאות והיא התאוה להתנשאות דזכו הכתר האחרון מעשרה כתרין דמסאבותא של שורש הטומאה שהוא הגיאות, דכתרה ראשון הוא שורש הגיאות דוהייתם כאלהי"ם שאמר נחש (בראשית ג' ה') והאחרון הוא התאוה להתנשאות שדבר זה הוא התחלת הרע המתפשט אלל בני ישראל שמחמתו התפשטות התאוה, עכ"ל. ושם (אות א) צא"ד וחסא אדם הראשון היה במחשבה כמו שמוצא בתיקוני זכר (סוף תיקון י"ט דף מ"א ע"ב, ובתיקון ס"ט, דף קט"ו, ותיקון כ"ב דף ס"ז), וזהו הדמיון שהכנים צו הכתש צמה שאמר והייתם כאלהי"ם וגו' כי זהו שורש של כל המחשבות של תאוה והצללים ודמיונות שצאדם לדמות עלמו שיהיה בצורה מעלה וענין שהוא למעלה ממנו ושאינו רואי לה כל אחד כפי השגתו, ואדם הראשון שהיה בתכלית השלימות על דרך (תהלים פ"ב ו') אני אמרתי אלהי"ם אתם וגו' הכנים צו דמיון שיהיה ממש כן, ע"כ. ובפרק ז' משנה ד' אומר וז"ל עשרים ושתיים אותיות יסוד קבועות בגלגל ברל"א שערס, חזר בגלגל פנים ואחור, ע"כ. והסברנו שלא אמר ישר והפוך, אלא פנים ואחור דייקא, ופי' שיש לכל הבריאה

צחי' אחר. וענין האחר הוא היפוך הפנים באופן כזו שזיירנו שיש מרכזת דמסאבותא, שבמקום ספי' כתר יש מעין אותו ענין בטומאה דהיינו גאוה, וכן לכל הספירות. וז"ל כי אלהי"ם לשון רבים כי יש צחי' פנים וצחי' אחר זה לעומת זה. יש צחי' אין בטוב למעלה מענג ואין ברע למטה מנגע. ולא בתוכות שצירת הכלים או נסירה שלא היה כח בצריאה להכיל כל הטוב, אלא בצריאה שצרא אלהי"ם ברא פנים ואחר לכל דבר. הפנים גלוי לכל רואה, ואפשר להכירו פנים בפנים והוא ענין האלהי"ם בכל התורה כולה. שבכל דבר בעולם אפשר לראותו ית', צחי' שאו מרום עיניכם וכו'. והאחר נסתר ואי אפשר להסתכל עליו אלא עם כן האדם פונה עממו ונוטה לאחוריו מאת פני האלהי"ם, שם רואה האחרים.

Good versus bad: See above, (Ch. II. Mishna 4) 'There is nothing higher in Good than pleasure, and nothing lower in Evil than plague.' Here in our Mishna we are being told what dictates the existence of evil. For if God's Simple Desire was to do good to creatures, as was stated above, (Ch. I. preface to Mishna 6) it is one of the fundamentals of our faith in the Almighty that His purpose in Creation was benign, then why did He create evil? The answer can only be as follows. The Good referred to in our Mishna is synonymous with the pleasure about which we read (Ch. II. Mishna 4) 'There is nothing higher in good than pleasure.' ענג - *Oneg* - Pleasure is a Notarikon of the words - ערן - *Eden*, - נהר - *Nabar* - River and - גן - *Gan* - Garden, as was explained above, (Ch. II. Mishna 6 cit. loc. There is). Opposing this God created - נגע - *Nega* - Plague a Notarikon of the words - נחש - *Nachash* - Serpent, - גאוה - *Ga'ava* - Arrogance and - עמלק - *Amalek*. In the book, *Maachshavoth Charutz* (9) we read the following, 'The architecture of [the Sephiroth of] evil begins with and build upon arrogance. Pride is the *Keter* - Crown. The end [the final Sephira] is lust which is the feminine, even in the architecture of the [Sephiroth of] lust itself. Its root and beginning; its source from where everything flows is pride, which is lust for dominion. This is the final *Keter* - Crown of the Ten Crowns of the Repulsive, of the source of *Toomah* - Filth, which is pride. The first *Keter* - Crown is the source of arrogance implicit in the words of the serpent, (Gen. 3:5) "For God knows that on the day you eat thereof, your eyes shall be opened, and you will be like gods." The final *Keter* - Crown is the desire for dominion. This desire for dominion is the beginning of evil which spread among the Children of Israel, from which there stems the spread of lust.' (ibid. 1) 'The sin of Adam was in his thought, as is explained in the book, *Tikunei Zohar*. (end of *Tikun* 11, p.p. 41b, *Tikun* 69, p.p. 115a, *Tikun* 22, p.p. 67a) This is the illusion the serpent introduced into Adam's mind when it told him, 'You will be like gods.' Because this is the source of all man's chaotic thinking, wild imagining and illusions, to think he may be in some way at a level greater and higher than he is in reality, by aspiring to the inappropriate. Original Adam was as perfect as it was possible to be, as we read in the verse, (Psalm 82:6) "I said, "You are gods. You are all sons of the Most High." But the serpent deluded Adam into think he could actually be [a god]. Above, (Ch. II. Mishna 4) it was said, '22 Foundation letters set into the wheel in 231 gates. The wheel turn front and back.' There we emphasized that the text does not state the wheel turns to and fro, rather front and back. because every creature has a backside. The backside is the reverse of the face, as has just been explained with the Sephirot of Repulsion stemming from pride and flowing to lust. In place of the first Sephirah, *Keter* - Crown there is the something which resembles it in *Toomah* - Filth, i.e. Arrogance; and so on for each of the Sephirot. It seems to me that - אלהי"ם - *ELOHI'M* - God is written in the plural because it already contains both aspects, of face and backside. It has the aspect of nothing higher in good than pleasure, and nothing lower in bad than plague. The source of evil then is not due to a process known as 'Shattering of Vessels', or to some disconnection from the source as part of a hypothesis that Creation was insufficient to contain the infinite flow of divine goodness. Rather, God created everything with a face and backside. The face of Creation is obvious and apparent, it can be engaged face-to-face. This is the meaning of the word *ELOHI'M* - God, everywhere in the Torah; that by looking anywhere and at anything in creation, God may be seen, as we interpreted the verse, (Isa. 40:26) "Raise you eyes high and see, who created these?". The backside is hidden and can only be viewed if a person turns himself around and sets his back toward the face of God. Then he can see the backside.

488. טוב מטוב: הטוב שבצחירת האדם צא מן הטוב שצרא אלהי"ם צחי' ענג, והוא התענוג הנצרא מקבלת אור פני האלהי"ם צחי' פנים.

Good from good: The good a person chooses stems from the good God created at the level of *Oneg* - Pleasure. It is the pleasure a creature enjoys from receipt of the Light of God's Face; the aspect of *Panim* - Face.

489. רע מרע: הרע שבצחירת האדם צא מן הרע שצרא אלהי"ם צחי' נגע, והם יסורים. והיסורים נצראו מהסתר פני האלהי"ם צחי' אחר.

Bad from bad: The bad a person chooses stems from the bad God created at the level of *Nega* - Plague. It is the suffering created by the hiddenness of God's face; the aspect of *Achor* - Backside.

490. טוב מבחין את הרע ורע מבחין את הטוב: הנה איתא בצפר צאר מים חיים (צראשית - א' ד"ה והצחינה הרביעית) וז"ל והצחינה

הרביעית צוטבת הרע הוא צעולם על דרך זה. כי הנה ידוע אשר אין שמחה ונחת ותענוג צעולם בכל מחמדי העולם הזה או עריצת נעימת ידידות עולם הבא, כאשר יזכה האדם אשר על הארץ, שיתקדש שם שמים על ידו. ואדם מישראל אשר טעם חפי"ה וחשוקה זאת בנפשו וזכה למעלה הנפלאה שיתקדש שם הקצ"ה על ידו בארץ, ודאי כל רמ"ח אצבעיו ושם"ה גידיו ורוחו ונשמתו אשר בקרביו יודו וישבחו ויפארו וירוממו בכל עוז ותעזמות בכל כוחם ומאודם כאשר יוכלו שאת, ברוב ההודאות ותשצחות למלך הכבוד, במה שזיכהו צמעה הזו להיות על ידו יתוודע ויתגדל ויתהלל שמו הגדול צעולם. וכל לצו ועלמיותו וכל אשר צו ימולא שמחה ותענוג ונחת לאין קץ כי אין דבר צעולם גדול מזה, ע"כ. ופי' תוכן דבריו הק' שהתענוג הכי גדול צא מן היסורים הכי גדולים, למות על ידי עינוים על קידוש השם יתצרך. על ידי הרע הזה יולא לו הטוב הזה. זה פי' הרע מצחין את הטוב, והטוב מצחין את הרע.

Good empowering the bad and bad empowering the good: In the book, *Be'er Mayim Chayim*, (Gen. Bereishith 1) we read, 'The fourth aspect concerns the good that exists within bad in this world, thus: It is well known that the greatest joy and pleasure a creature could possibly attain, greater than all the manifold pleasure this world has to offer, sweeter and more delightful than all the loving in the world to come, that a human may achieve while here on Earth is that the Name of Heaven be sanctified through him. Any one of Israel who has ever tasted this desire and longing in his soul and has merited experiencing this wonderful level, that God's Name is sanctified through him in the world, knows this. All of his 248 limbs and 365 sinews, his spirit and soul inside him give thanks and praise and exalt God with all the might they can muster and to the extent they can carry on, in honor of the Glorious King, that He gave him the opportunity to be a vehicle for the glory of God and the exaltation and sanctification of His Holy Name. A person's heart, his bones and everything in him would fill with joy and infinite pleasure. Nothing in the world could be bigger than this.' What the *Be'er Mayim Chayim* is suggesting is that the greatest possible pleasure can come from the greatest possible agony; being tortured to death for sanctification of God's Name; it is the evil out of which goodness flows. And this is the meaning of the phrase 'bad empowering the good.'

491. מבחין: צחון לשון חוזק והתחזקות. עיין לעיל פרק א' משנה ג' (ד"ה צחון זהב).

Empowering: Above, (Ch. I. Mishna 3 cit. loc Build) we translated the word - בחון - *B'Chon* - as an expression of strengthening or support.

492. טוב גנוז לצדיקים: יש צחי' טוב שאינה נראית צעולם כלל, היא הרצון הפשוט שיורדת מלמעלה למטה כמו דאיתא בספר יצירה בכמה דוכתי ומקורו צפרק א' משנה צ' כשאומר צרית יחוד מכוונת צאמנע. והצרית היא צצחי' גנוז, שנמלאת ואינה נראית, היא הנקרא טוב גנוז, והצדיקים נהנים ממנו.

Good concealed for the righteous: There is an aspect of good which cannot be seen in the world at all. It is the Simple Desire flowing down from above, as we read in *Sefer Yetzira* on numerous occasions. Its source is Ch. I. Mishna 2. When the text spoke of 'a covenant of unity designed between them,' the covenant is that aspect of the Simple Desire which is concealed. It is constantly there but remains invisible. It is the concealed good referred to here, which the righteous enjoy.

493. ורע לרשעים: ורע גנוז לרשעים לא כחיב, כי פירושו אותו הצרית, דהיינו הטוב הגנוז, לצדיקים להנאתן היא. ורע לרשעים פי' כמו ששמעתי בשם הק' ר' ישראל מרוזין, שגן עדן היא היא גהינם לרשעים.

And bad for the wicked: The text does not say that bad is concealed for the wicked. It is referring to the covenant, the concealed good, for the righteous to enjoy. It, the very same good that the righteous enjoy is the bad for the wicked. I once heard it said in the name of the holy rebbe, R. Yisroel of Ruzhyn, that Paradise is Hell for the wicked.

Preface to Mishna 6

After mentioning the aspect of Covenant; the original and everlasting flow of compassion, introduced above, (Ch. I. preface to Mishna 2) the text elaborates. In the very first Mishna in the book, it was explained how the Name of God, spelled - אהי"ה - EHY"H - I WILL BE, acts as the source of fear, because a person can only fear something in the future. Now, I might have thought that this is true in fact, that the Name EHY"H is the source of *Din* - Judgment. Therefore our Mishna comes to teach that it is not so. That the Name EHY"H is associated with compassion. I might also have thought that each of the Seven Sacred Names, those which it is forbidden to erase, come from the same source, therefore the Mishna stresses the unique qualities of the Tetragrammaton - יהו"ה - YHV"H; also explaining the twelve permutations of that Name

פתיחה למשנה ו'

אחרי הסבירו ענין הצרית שהיא הרחמים, מצוהר לעיל בצארככות (צפתיחה לפרק א' משנה ב' עיי"ש), צה ומרחיב הענין. הנה צמשנה ראשונה (ד"ה בל"צ) מצוהר איך השם אהי"ה היא שורש הפחד, כי אין האדם מפחד אלא מן העתיד, וכוה אמינא שכן הוא בצאמת, ששם אהי"ה היא שורש הדינים. לפיכך צה צמשנה זו לפרש שאינו כן והיא שם הרחמים. ושצעה שמות שאינו נמחקים הוה אמינא כולם צאים צאותו כה. לפיכך צה צמשנה לדייק כה שם הוי"ה. וגם מפרש ענין הי"צ לרופי הוי"ה.

Mishna 6

Three; each one standing alone. Seven separated; three opposite three and one deciding between them. Twelve standing at war; three lovers, three enemies, three quickening and three dying, and E"l the Faithful King ruling with them all from His holy abode.

משנה ו'

⁴⁹⁴שלשה אחד אחד לבדו עומד. ⁴⁹⁵שבעה חלוקים. ⁴⁹⁶שלש מול שלש ואחד מכריע ביניהם. ⁴⁹⁷ב עומדים במלחמה, ⁴⁹⁸שלשה

⁴⁹⁴. שלשה אחד אחד לבדו עומד: צספר אור המאיר (וארא ד"ה וידבר) וז"ל, יש שלשה שמות הרחמים כוודע שתחלה ימנה ויכוין צכוון עו"צ י"ז, וכמנין שם הגדול אהו"ה היוצא מראשי תיבות את השמים ואת הארץ, וקרא צספר הוהר (ח"א רנ"א). גושפנקא דתתים ציב שמיא וארעא, ואחר כך ימנה עוד מאלו הק"ם צמחשצתו כ"א, ויכוין צמנין השם אהי"ה העולה כ"א, ואחר כך ימנה עוד צמחשצתו כ"ו, ויכוין צמנין לשם הוי"ה, ע"כ.

Three, each one standing alone: In the book, *Obr HaMeir*, (Ex. *V'a'era*) we read, "There are three Names associated with - רחמים - *Rachamim* - Compassion, as is well known. First he should have in mind the number 17, which is the *Gematria* - Numerical Value of - טוב - *Tov* - Good associated with the Name - אהו"ה - *AHV"H*, which is formed acrostically from the first letters of four words in the first verse of the Torah, (Gen. 1:1) - *Et Hashamayim V'Et Ha'aretz* - The Heavens And The Earth. This Name is referred to in the *Zohar*, (Vol. I. 251a) as 'Signet-ring with which Heaven and Earth are sealed'. After that... he should count in his mind another 21 and have intention for the Name, - אהי"ה - *EHY"H*, which equals 21. Then he should count another 26 and have intention for the Name, - יהו"ה - *YHV"H*.'

⁴⁹⁵. שבעה חלוקים: היינו כז' שמות שצבן נכתרו הספירות. יהו"ה, י"ה, א"ל, אלהי"ם, שד"י, אדנ"י, לצאו"ת.

Seven separated: These are the 7 Sacred Names which may not be erased. - יהו"ה - *YHV"H*, - י"ה - *Y"H*, - א"ל - *E"l*, - צבאו"ת - *TZ'VA'O"TH*, - אדנ"י - *ADON"AI*, - שד"י - *SHAD"AI*, - אלהי"ם - *ELOHI"M*, - אלהי"ם - *E"l*.

⁴⁹⁶. שלש מול שלש ואחד מכריע ביניהם: פי' אע"פ שתהיה השם הזו או השם הזו צולעת, עכ"ז לריך האדם לדעת כי שם אחד מכריע ציניהם. והיינו שם הוי"ה צהכרעה כמו ששנינו לעיל (פרק ג' משנה ג') דהיינו לא צהשוואה אלא צהכרעה צעל כרחה.

Three opposite three and one deciding between them: Although one of the Names may be most prominent at a particular moment, nevertheless, a person must bear in mind that One Name is arbiter of them all, i.e. - יהו"ה -

ארהבים⁴⁹⁹ שלשה שונאים,⁵⁰⁰ שלשה מחיים⁵⁰¹ שלשה ממתים,⁵⁰² וא"ל מלך נאמן⁵⁰³ מושל בכולן⁵⁰⁴ ממעון קדשו.

YHV"H, arbiter in the sense that it has the power to outweigh them and force the issue.

אלהי"ם		י"ה
Gevurah		Chokhma
שד"י	יהו"ה	א"ל
Yesod	Tifferet	Chesed
אדנ"י		צבאו"ת
Malkhut		Netzach

497. י"ב עומדים: הם הי"צ לרופי הוי"ה, שייכים ליי"צ חדשי השנה. (א) ניסן - ויבן"ך - ישמחו השמים ותגל הארץ: (ב) אייר - ויבן"ן - יתהלל המתהלל בשכל יודוע: (ג) סיון - ויבן"ס - ידותיו וללעל המשכן בשנית: (ד) תמוז - ויבן"ז - זה איננו שוב לי: (ה) אב - ויבן"ב - הסכת ושמע ישראל היום: (ו) אלול - ויבן"ל - ולדקה תביה לנו כי: (ז) תשרי - ויבן"ש - ויראו אותה שרי פרעה: (ח) חשון - ויבן"ש - ודשש היום הזה יבוא: (ט) כסלו - ויבן"ס - וירא יושב הארץ הכנעני: (י) טבת - ויבן"ט - ליהוה אתי ונרוממה שמו: (יא) שבט - ויבן"ש - המר ימירנו והיה הוא: (יב) אדר - ויבן"ד - עירה ולשורקה בני אתונו:

Twelve standing: These are the 12 permutations of the Tetragrammaton, *YHV"H*. The 4 letters - ה' ה' ו' י' - can be written 12 ways. Each of the permutations is associated with one of the 12 months. Each is traditionally derived from a different verse in Scripture.

1. - יבן"ה - Nisan - (Psalm 96:11) - *ישמחו השמים ותגל הארץ* - "Let the heavens rejoice, and let the earth be glad."
2. - יבן"י - Iyar - (Jer. 9:23) - *יתהלל המתהלל השכל יודוע* - "Let him who self-praises self-praise understanding, and knowing."
3. - יבן"ה - Sivan - (Ex. 26:19-20) - *ידותיו וללעל המשכן השנית* - "Pegs: And for the second side of the tabernacle."
4. - יבן"י - Tamuz - (Est. 5:13) - *זה איננו שוב לי* - "This is worthless to me."
5. - יבן"ה - Av - (Deut. 27:9) - *הסכת ושמע ישראל היום* - "Be silent and listen, O Israel! This day."
6. - יבן"ל - Elul - (Deut. 6:25) - *וצדקה תהיה לנו כי* - "And it will be our righteousness because."
7. - יבן"ש - Tishrei - (Gen. 12:15) - *ויראו אותה שרי פרעה* - "And Pharaoh's servants saw her."
8. - יבן"ה - Cheshvan - (Deut. 26:15-16) - *ודבש היום הזה יהוה* - "And honey: This day God."
9. - יבן"ה - Kislev - (Gen. 50:11) - *ויראו יושב הארץ הכנעני* - "And they saw, the dweller of the land, the Canaanite."
10. - יבן"ש - Tevet - (Psalm 34:4) - *ליהוה אתי ונרוממה שמו* - "God with me, and let us extol His Name."
11. - יבן"ה - Sh'vat - (Lev. 27:33) - *המר ימירנו והיה הוא* - "Change he change it, then it will be."
12. - יבן"ד - Adar - (Gen. 49:11) - *עירה ולשורקה בני אתונו* - "His foal, and his ass, O my son, to the vine."

498. שלשה ארהבים: היינו (א) ניסן בזיווג שמים וארץ, בחי' אהבים. (ג) סיון ידותיו בחי' אהבים. (ה) אב שיש בו הסכת צוונה בחי' אהבים.

Three lovers: These are the three months of (1,3,5) Nisan, Sivan and Av. The permutation of the divine Name for the month of Nisan stems from the connection of Heaven and Earth. Sivan, from the connection of pegs and sockets. Av, from the connection of silence and listening.

499. שלשה שונאים: היינו (ד) תמוז שאמרו המן הרשע, בחי' שונאים. (ז) תשרי שראו עבדי פרעה, בחי' שונאים. (ט) כסלו שראה הכנעני, בחי' שונאים.

Three enemies: These are the three months of (4,7,9) Tamuz, Tishrei and Kislev. The permutation of the divine Name for the month of Tamuz stems from the words of Haman the Wicked, the enemy. Tishrei, from the sighting by servants of Pharaoh, the enemy. Kislev, from sighting by the Canaanites, the enemy.

500. שלשה מחיים: ושרשו (נחמיה ט' ו') ואתה מחיה את כלם וגו'. (ב) צירוף חדש אייר, כתיב (שם שם ה') ומרומם על כל צרכה ותהלה וכו' וכו' ואתה מחיה את כולם. היינו תהלה בחי' מחיה. (ו) צירוף חדש אלול, כתיב (דברים ו' כ"ה) ולדקה תביה לנו כי וגו'. ולעיל מיניה כתיב, (כ"ד) לטוב לנו כל הימים לחיתנו וגו' בחי' מחיה. (יב) צירוף חדש אדר, פי' שורקה עיין לעיל פרק ז' משנה ח' (ד"ה שי"ן) ששורק הוא בחי' חיה, אם כל חי. שייך שורקה מגזרת (ישעי' ה' ז') ויעטבו שורק וגו', ופרשי"ז ז"ל הם זמורות היפות לנטיעה משאר זמורות ע"כ. והיא בחי' מחיה.

Three quickening: These are the three months of (2,6,12) Iyar, Elul and Adar. Its source is the verse, (Neh. 9:6)

“And You quicken them all.” The permutation of the divine Name for the month of Iyar; it connects the concepts of - הלל - *Hallel* - Thanksgiving and - תהלה - *Tebilla* - Praise and - מחיה - *Mechaye* - Quickening or Giving Life, as we see from the verses in Nehemiah, “Your glorious name be blessed and exalted above all blessing and praise! You alone are the LORD. You have made the heavens, The heavens’ heavens with all their host, The earth and all that is on it, The seas and all that is in them. You quicken all of them.” Elul connects the concepts of - צדקה - *Tzedaka* - Charity and - לחייתנו - *L’Chayotenu* - Quickening or Giving Life, as we read in the verse, (Deu. 6:25) “And it will be our righteousness because,” while in the previous verse, (ibid. 24) “So that it might be well for us for ever, and that He quicken us, as He has done to this day.” Adar connects the letter - ש - *Shin* - about which we read in first Mishna of the second chapter, - ש' שורקת - *Shin* Hisses. There is was explained how the letter *Shin* and Eve, Mother of all Life are connected. In the permutation of this month - שורק - *Shorek* - also appears. But here it means something other than hissing. Here its source is the verse, (Isa 5:2) “Planted it with the - שורק - *Shorek* - Choicest Vine.” As Rashi (ibid.) explains, this refers to the best, most vigorous of the living branches.

501. שלשה ממתים: ושרשו (תהילים י"ז י"ד) ממתים ידך יהו"ה וגו'. ופי' כמו מתים מידך, היינו למות על ידי הקב"ה, ולא בדרכ הטבע כגון על ידי חולי וזקנה. ת. לירוק חדש חשון, איתא (חגיגה י"ד): ד' נכנסו בפרדס ואלו הן בן עזאי ובן זומא וכו', בן זומא הליץ ונפגע ועליו הכתוב אומר (משלי כ"ה ט"ז) דבש מלאת אכל דרך פן תשצטנו והקאתו וגו'. והוא דבש בחי' ממתים. י. לירוק חדש טבת, אולי גדלו יחדיו חסר בחי' ממתים ול"ע. יא. לירוק חדש שבט, שהתמורה בו רומז לרבי עקיבא בן יוסף, בחי' ממתים.

Three dying: These are the three months of (8,10,11) Its source is the verse, (Psalm 17:14) “Dying at Your hand, O God,” referring to dying at God’s hand as opposed to what is apparently a natural death, through age or sickness. The permutation of the divine Name for the month of Cheshvan connects Honey and Death, as we read in the Talmud, (Hagiga 14b) ‘4 entered paradise, etc., ben Azai, ben Zoma, Elisha etc. ben Zoma glanced and was wounded. About him the verse says, (Prov. 25:16) “Have you found honey? Eat only what you need, That you not have it in excess and vomit it.” This connects honey and death. I have not found the key to the permutation of the month of Tevet. The permutation of the divine Name for the month of Sh’vat refers to the verse connected to the substitution of R. Akiba and his martyrdom, as has appeared often in Sefer Yetzira, (Ch. III. preface to Mishna 1)

502. א"ל מלך נאמן: נטריקון אמ"ן. וכן איתא בגמ' (שבת קי"ט): מאי אמן אמר רבי חנינא אל מלך נאמן, ע"כ. ופרש"י (שם) אל מלך נאמן - כך מעיד על זוראו, שהוא אל מלך נאמן, ע"כ. ועיין לעיל פרק א' בפתיחה למשנה ד' (ד"ה הנה בדרשת)

E”L the Faithful King: The Notariqon of the words - א"ל מלך נאמן - *E”L Melech Ne’eman* - spells - *אמן* - *Amen*. So we read in the Talmud, (Shabbat 119b) ‘What is Amen? R. Hanina says, *E”L Melech Ne’eman*.’ Rashi, (ibid.) adds, ‘*E”L Melech Ne’eman* - This is how he bears witness to his Creator, that He is *E”L* the Faithful King.’ See above, (Ch. I. preface to Mishna 4 cit. loc. In the teaching).

503. מושל בכלום: מושל על כולם לא כחיב, אלא מושל בכלום כמו עס כולם. היינו שמלך הקב"ה אפילו להמן הרשע האגני העמלקי ומושל על ידו וכו'. ומלרפו גם לשמו הקדוש. עיין לעיל פרק ב' בפתיחה למשנה א' (ד"ה כדאיתא).

Ruling with them all: The text does not say ‘Ruling over them all,’ rather ‘Ruling with them all.’ Because God connects even with Haman the Wicked, the Aggagite, the Amalekite to rule the world through him; combining His Holy Name with that of the wicked. See above, (Ch. II. preface to Mishna 1 cit. loc Tifferet)

504. ממצון קדשו: (עיין פרק א' משנה י"א ד"ה מעון)

From His holy abode: See above, (Ch. I. Mishna 11, cit. loc Abode)

Preface to Mishna 7

Generally, in Sefer Yetzira, the order of development is from the top downward. The book explains how the Simple Desire develops to become the Ten Sefirot from *Keter* - Crown to *Malkebut* - Sovereignty, the Twenty Two Letters, through the Three Mothers, Seven Doubles and Twelve Simple Letters, etc. Here in this Mishna, however, the text explains how a person may imitate his Creator to become a creator himself. In one of his sermons, (Sermon for a Wedding) Nahmanides treats this Mishna at some length. He says, 'All of one's desire to establish posterity by having children must be guided by these thoughts. First, not to marry a woman without the proper rituals of *Chuppa* - Wedding Canopy, *Kiddushin* - Sanctification, and *Bracha* - Blessings. These are the three crucial rituals. A marriage cannot be performed without the blessings, as the sages stated, (Tract. Kallah 1:1) 'A bride without blessings is forbidden to her husband like a menstruant.' These three, the Wedding Canopy, Sanctification, and Blessings are the three that rest on seven, because there are Seven Blessings in the marriage ceremony. The seven rest upon twelve because there are Twelve Expressions of Joy in the final blessing, 'Blessed are You, Lord our God, the sovereign of the world, who created joy and celebration, bridegroom and bride, rejoicing, jubilation, pleasure and delight, love and brotherhood, peace and friendship. May there soon be heard, Lord our G-d, in the cities of Judea and in the streets of Jerusalem, the sound of joy and the sound of celebration, the voice of a bridegroom and the voice of a bride, the happy shouting of bridegrooms from their weddings and of young men from their feasts of song. Blessed are You, Lord, who makes the bridegroom and the bride rejoice together.' Each of them represents a particular measure of Creation, whereby a people entering upon marriage may have their knowledge wisely increased and an abundance of joy flow upon them. Whoever merits marrying a woman and fulfills these Commandments will live to succeed to children who busy themselves with the Torah, Mitzvoth and good deeds.'

פתחיה למשנה ז'

בדרך כלל בספר יצירה סידר השתלשלות היצירה מלמעלה למטה, ומסביר איך התפשטה הרגון הפשוט ממנו ית' והתכווה על ידו עשר ספירות מכתר למלכות, וכ"צ אותיות ע"י ג' אמות וז' כפולות וי"ג פשוטות וכו'. אמנם כאן במשנה מרמז איך יכול האדם להתדמות לעשות יצירה מלמעלה למעלה. ואיחא דרעשה לחתונה מהרמז"ן ז"ל, וז"ל, וכל החפץ להעמיד תולדות של קימא יש לו להתנהג בדרך זו, שלא ישא אשה חלא ע"י חופה וקדושין וברכה שהם ג' דברים, שהרי אי אפשר בלא ברכה, שהם אמרו בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה, ושלאשה אלו על גבי אלו השבעה, שהברכות שבע הן, וז' ברכות על גבי י"ג לשונות של שמחה שיש בצרכה אחרונה, והם אשר ברא ששון ושמחה וכו', שהם כלן מדות נצרות מחכימות לדעת הבריות המזדוגות ומשפיעות להם שמחה לשמח עמם, ומי שזכה לישא אשה ולקיים מצות אלו, יקום ויזכה לבנים עוסקים בתורה וצמחות וצמטשים טובים, עכ"ל.

Mishna 7

One on top of three; Three on top of Seven; Seven on top of twelve, and each is fastened to the other.

משנה ז'

⁵⁰⁵ אחד על גבי שלש, ⁵⁰⁶ ושלוש על גבי שבעה, ⁵⁰⁷ ושבעה על גבי שנים עשר, וכולן ⁵⁰⁸ אדוקים זה בזה.

⁵⁰⁵. אחד על גבי שלש: היא הרגון שיביה לאדם רגון פשוט כלפי הקצ"ה, צחי' אב"ה, כדאיחא צוה"ק (זוהר שמות קמו). וז"ל ואינון גו רזא דמהימנותא, וסלקין בארבע אהון, ואינון אהון דשמא קדישא תלי צהו, ועלאין ותחאין תליין צהו, ותושבתא דשיר השירים תלי צהו, ומאן איכו אב"ה, ואינון רתיכא עלאה, ואינון חרותא ודקותא ושליומו דכלא, ע"כ. ורגונו הפשוט של האדם, זה שיש לו רגון טוב ואהבה שאינו תלוי צדד להקצ"ה היא שורש החפץ להעמיד תולדות כדברי הרמז"ן הבאנו צפיתחת המשנה. והיא חפץ אברהם אבינו שיביה לו ית' נחת רוח בעולמו, שיתגדל ויתקדש שמייה רבה, צחי' חסדי אברהם אבינו ע"ה שכל שאיפתו ומגמתו היה רק לזה שיגלה הקצ"ה מלכותו וכבודו על כל העולם כולו. כמו שפ"י לעיל בפרק ח' משנה ו' (יחיד הוא).

One on top of three: This refers to the simple desire a person may have for God, at the level of *Abava* - Love. As we read in the Zohar, (Vol. II 136a) ‘These inside the mystery of faith exit as four letters, the four letters upon which the Sacred Name depends; upon which Heaven and Earth depends; upon which all the praises of the Song of Songs depend. What are they? They are - אהב”ה - *AHV”H* - Love. These [letters] are the Supernal Chariot; they are the joining, connectedness, cleaving and wholeness of everything.’ A person’s simple desire; that love and goodwill he has for God, independent of anything or any condition, is the source of his desire to establish posterity by giving birth to children, as Nahmanides states in the preface to this Mishna. This was the desire of Abraham that God have pleasure in His world, that his Great Name be magnified and glorified. This is the meaning of the expression - חסדי אברהם - *Chasdei Avraham* - Lovingkindnesses of Abraham, (after Mic. 7:20). Because all Abraham’s ambition and purpose was directed to this one goal, that God’s Kingdom be revealed throughout the entire world, as was explained above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. He is)

506. שלש על גבי שבעה: העיקר היא על ידי אהבתו שיתקדש שם שמים בשלשה מקומות בתלי וגלגל ולב במסירת נפשו וקפיתו לתוך האש כדלעיל משנה ד'. זה פי' הרמז"ן שלא יאש חלה ע"י חופה וקדושין וזרכה שהם ג' דברים, ע"כ.

Three on top of seven: The chief manifestation of these is in love. In his desire that God’s Name be sanctified in the three places mentioned above, (Mishna 4) in *Teli, Galgal & Lev*, through his self sacrifice, by throwing himself into the fire. This is what Nahmanides means when he writes, ‘First, not to marry a woman without the proper rituals of *Chuppa* - Wedding Canopy, *Kiddushin* - Sanctification, and *Bracha* - Blessings.’

חופה שאמר הרמז"ן היא ענין ראשון כד"א (ישעיה ד' ה') כי על כל כבוד חפה וגו'. ופרש"י (שם) כי על כל כבוד - האמור להם תהא החופה שתחופף שכינתי עליהם ושצט חופתה יש כאן ענין ושני נוגה אש להבה חופה שכינה, ע"כ. והיא בחי' שמצואר צלעטיל קטן, מודבר לעיל במשנה ד', וז"ל בכל עת ורגע שהוא פנוי מן החורה וצפרט שהוא יושב צטל לצדו צחד או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במאות עשה זו של וקדשתי בתוך בני ישראל וידמה צנפשו ויזייר צמחשצתו כאלו אש גדול ונורא צוער לפניו עד לב השמים והוא צצציל קדושת הש"י צובר את צטצו ומפיל א"ע להאש על קידוש הש"י, ע"כ. פי' מי שרואה להיות אדוק צו ית' יהיה תמיד מוכן להפיל עלמו לחופת ז' היינו ענין ושני נוגה אש להבה חופה שכינה, כפרש"י אז חופף עליו חופת שכינתו ית' כל היום וכל הלילה.

a.) The *Chuppa* - Wedding Canopy Nahmanides refers to is the principle hinted at in the verse, (Isa. 4:5) ‘For over all the glory will be a canopy.’ Rashi, (ibid.) notes, ‘Over all the glory - that is told to them, there will be a canopy, that My *Shechinah* - Dwelling Presence will cover them. There are seven canopies mentioned here in the verse, 1.) cloud, 2.) smoke, 3.) light, 4.) fire, 5.) flame, 6.) canopy and 7.) *Shechinah*.’ This corresponds to the first exhortation expressed in the *Tzetzl Koton* quoted above, (Mishna 4) ‘All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep, he should think about the Commandment, (Lev. 22:32) ‘That I be sanctified inside the Children of Israel, I am God who sanctifies you.’ He ought to imagine in his mind that there is a tremendous, searing hot flame in front of him, reaching all the way up into the heart of the heavens, and he, because of God’s holiness, smashes his natural instinct [for survival] and immolates himself in the conflagration in order to sanctify the Name of God. God takes that thought and connects it with a deed. The result is that he is not sitting or lying idly about, but rather, actively fulfilling the Biblical Commandment.’ What it means is that whoever wants to cleave unto God has to be ready at all times to throw himself into the Seven *Chuppas* mentioned in the verse above, into cloud, smoke, light, fire, flame, canopy and *Shechinah*, as Rashi explained. Only then does God’s *Shechina* canopy cover him day and night.

קדושין שאמר הרמז"ן היא ענין שני והיא מה שמצואר צלעטיל קטן, מוסבר לעיל במשנה ד', וז"ל, צפסוק ראשון של ק"ש וזרכה ראשונה של שמונה עשרה יברהר כג"ל ועוד יכוין אש יענו אותו כל אר"ה צכל עינוים קשים ויפשטו עורו מצשרו להכחיש ח"ו ציחודו יצבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ויזייר צדעתו ומחשצתו כאלו עושין לו כג"ל וצזכ ילא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדון, ע"כ. פי' שיש בחי' הרי את מקדשת לי, לי לשמי, למען שמו צאהבה, וקדשתי בתוך בני ישראל, שיפיל האדם את עמלו לתוך האש צעד שמו ית' בחי' הרי את מקדשת, לי לשמי ממש.

b.) The *Kiddushin* - Sanctification listed by Nahmanides is the second principle mentioned in the *Tzetzl Koton*, above, ‘When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first paragraph - blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, as above, [upon the Commandment, ‘That I be sanctified etc.’ that he immolates himself to sanctify the Name of God] and, in addition, he should have in mind that were all the nations of the world to torture him with the worst agonies imaginable, if they skinned him alive trying to force him to deny the Oneness of God, he would endure all the suffering and not profess their heresy, God forbid. He should depict the scene in his imagination, in his thoughts, as though they are actually torturing him that way, and thus he can fulfill his obligation to recite the *Sh'ma* and pray properly.’ Before a man can say to a woman, - *Harei At Mekudshet Li* -

You Are Sanctified To Me, he must have said it in respect of God. - לי - Li - To Me, refers to the Sacred Name, (see Rashi, Ex. 25:2)

ברכה שאמר הרמב"ן היא ענין שלישי והיא מה שמבואר בלעזיל קטן, מוסבר לעיל במשנה ד', וז"ל, גם בשעת אכילה חיווג יכיון כנ"ל וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי ילייר במחשבתו כנ"ל ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהלרעת משכא דחויא וכך יאמר וראיה לדבר שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל שאפילו היו חוטפין אותו ורואים באמצע אכילה חיווג לעשות לו העינוים קשים הייתי משמח א"ע על קידוש הש"י יותר מתענוג גשמי הזה. ע"כ.

c.) The *Bracha* - Blessings listed by Nahmanides is the third principle mentioned in the *Tzvetl Koton* above, 'Also when eating and during coupling a person should have in mind the *Karvana* - Intention mentioned above. And as soon as he begins to feel physical pleasure he should imagine as above, [as though they are actually torturing him, flaying him alive] and say out loud and in his heart, "I would take greater pleasure and joy in the fulfillment of the Commandment to Sanctify the Name of God as a martyr; I would much rather be kidnapped by murderers in the middle of my eating this meal or this coupling, to be tortured mercilessly in order to sanctify God's Name, than be forced to endure this physical pleasure which draws on the leprotic contagion of the serpent." He should actually say these following words, "Proof of my earnestness that I would prefer to fulfill the Commandment "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through my martyrdom, rather than enjoy this physical pleasure, is that if I were dragged from this meal or this bed and tortured, as above, I would rejoice in that opportunity more than in this pleasure."

ואיתא בספר תולעת יעקב (סוד הנשואין) הכונם בלא ברכה בכלל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה שגזול אציו ואמו כדרשא הגמ' (ברכות ל"ה): כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל. ובכלל זה הבא על הפנויה ואף אם טבלה הרי הוא גזול השם ברוך הוא (זוהר ח"ג מד:). ושנינו (ריש מסכת כלה) בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה, והטעם כי כמו שבזמן נדה אין האיש צביתו כי קר המזע מהשתרע לקבל אשה ובעלה וריעה סוד ועלם, ואז אין ברכה שורה כי אין האדם שלם ואין מתיחדים כי אם בצרכה. ולזה כל עוד שאין הצרכות נמשכות מלמעלה הכלה אסורה. ודע כי הידיד נקרא "כל", והכלה היא ה"א אחרונה, וצבתחצר לדיק עם לזק נקראת "כלה" והרי היא מותרת לבעלה, כי נמשכו אליה מי הצרכה העליונה, וכן למטה האשה אסורה לבעלה בלא ברכה לפי שהיא בדוגמא עליונה, עכ"ל.

In the book, *Tola'at Ya'akov (Sod Hanisu'in)* we read the following: Whoever in-gathers [his bride] without blessings is counted among those who take pleasure from this world without making the appropriate blessing; he is considered to be stealing from his father and mother, as we read in the Talmud, (Berachoth 35b) 'Whoever enjoys something of this world without making the blessing steals from God and *K'nesset Israel*. Included with this is someone who couples with an unmarried woman, even if she has already bathed herself in the Mikveh, he is stealing from God, (Zohar Vol. III. 44b) We learn, (Tract. Kallah) 'A bride without blessings is forbidden to her husband like a menstruant woman.' The reason is that just as during her period a man is not at home in his house, because the bed is too short to stretch out in, (after Isa. 28:20) to contain a woman, her husband and their love, the hidden mystery. At that time there is not blessing dwelling therein because the man is not whole; they only become one with the blessings. That's why so long as the blessings haven't been drawn down from above, the bride is forbidden. Note: The Beloved is called - כל - Kol - All. Now, when the - צדיק - Tzadik - Righteous connects with - צדק - Tzedek - Righteousness, [when the Sefirah of *Yesod* - Fundament joins *Tifferet* - Glory the letter - ה - Heb is added: Tr.] then she is referred to as - כלה - Kallah - Bride, and is permitted to her husband, since the water of the supernal - ברכה - Breicha - Pool is drawn to her from above. Similarly, below, a woman is forbidden to her husband without blessings because she is in the image of the supernal.

והשבע ברכות שהזכיר הרמב"ן הם השבעה שבמשנתנו. ושם בספר תולעת יעקב מפרש השבע ברכות על פי סוד. ברכה ראשונה בורה פרי הגפן. סוד היין המשמח אלהים ואנשים (שופטים ט' י"ג), והתעוררות השמחה הבאה אליו מלד הגבורה, והיין הוא עושה פרי ועץ החיים עושה פרי בהתעוררות זה וגפן זאת נוטלת הכל ועושה קציר כמו נטע, לפיכך ברכה ראשונה על היין. ברכה שניה שהכל ברא לכבודו סוד העמוד שעליו העולם עומד, ונקרא כל שהוא כלל הכל, והוא סוד הצורה תלוי בו, והוא מקבל השמן הבא אליו ממה שעליו, לעשות פירות בגפן הריא. וכבר ידעת כי השמן הטוב יורד מהמזח דרך חוט השדרה אל המעור, ומשם בארה שבע, וזה התעוררות הימין כי אין הפרי אלא משם, השמאל מעורר השמחה הימין גומר הפעולה, אחר כך נכלל הימין והשמאל זה זה, והוא סוד האדם צלמותו ולפיכך ברכה שלישית יולד האדם. איש יושב אובלים, מכריע ראשון, הצריח התיכון בחוף הקרשים מצריח מן הקצה אל הקצה, והוא האדם הגדול. ברכה רביעית אשר ילד את האדם צללמו סוד העמוד הימני יכין, המכין המן הבא מגבעת הלבונה, ושולחו אל הארץ החתונה, פני יהושע כפני לבנה (צ"ב עה). ברכה חמישית שוש תשים ותגל עקרה עקרת הצית רחל הקטנה עיקר הצית, בקצון צניה מארבע כנפות הארץ צסוד עמוד השמאלי צועז, אשר לו העוז והגבורה, ומתחצר עם העמוד הימני לקצן נפולים ולהכניסם צין צרכים סוד למודי ה', והטעם ששתי

ערבות שזלולב אינם עושים פרי אצל קבוצת הבנים הוא הפרי שלהם, ואין מי שיעורר קבוצת הבנים אל האם כי אם הנביאים. ברכה ששית שמח תשמח רעים אהובים מקום הריעות והשמחה והאחבה הוא יסודו של עולם, ולמי כל חמדת ישראל, ולדי"ק ולדי"ק שני רעים אהובים, זה דודי וזה רעי, ואינם נפרדים זה מזה, שני עפרים תאומי לביה הרועים צשונים (שה"ש ד' ה'). ברכה שזיעית היא המעמדת הכל וממנה מתצרכים כל המאורות, והיא כלל עשרה מאמרות, ע"כ.

The Seven Blessings mentioned by Nahmanides are the seven mentioned in our Mishna. In the book, *Tola'at Ya'akov* (*Sod Hamisu'in*) the seven blessings are explained according to the mysteries of the kabbalah.

- The first blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, Creator of the fruit of the vine. This is the mystery of "Wine, which cheers God and men," (Judg. 9:13) and the awakening of joy that comes to him from the side of *Gevurah* - Might. The wine begets fruit, and the Tree of Life also begets fruit with this awakening. The vine takes it all and makes a harvest like a planting, [*Malkhut* - Sovereignty]. Therefore the first blessing is that over wine.
- The second blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, who created all for His glory. This is the secret of the pillar supporting the entire world. It is called - כל - *Kol* - All because it is what contains everything. This is the secret of the covenant upon which the secret of all [intimate] connections depend. It receives the oil coming from what is above in order to impregnate the vine. You already know that the good oil, (after Psalm 133:2) flows down from the brain through the spinal cord to the penis, and from there unto the Well of Seven [*Be'er Sheva*]. This is the awakening of the right hand side, because fruit can only come from that side. The left side arouses the joy while the right side finishes the act. After that, right and left are included within one another. [*Yesod* - Fundament] This is the mystery of a person in a state of wholeness, which is why the third blessing is:
- The third blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, Creator of man. It refers to the man who dwells in the tent, (after Gen. 25:27) [Jacob] the first arbiter, the middle bar which shoots through the middle of the boards from one end to the other, (after Ex. 36:33) referring to the Great Man, [*Tifferet* - Glory].
- The fourth blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, who created man in His image, in the pattern of His own likeness, and provided for the perpetuation of his kind. Blessed are You, Lord, Creator of man. This is the secret of the right hand column, also called - יכין - *Yachin*, (after I. Kings 7:21) which - מכין - *Meichin* - Prepares manna that comes from the - גבעת הלבונה - *Givat Halevona* - Mounds of Whiteness, (after Cant. 4:6) and sends it to the Earth below. The face of Joshua is like the face of the moon, (Bab. Talmud, Bava Batra 75a) [*Netzach* - Eternity]
- The fifth blessing: Let the barren city be jubilantly happy and joyful at her joyous gathering of her children. Blessed are You, Lord, who makes Zion rejoice with her children. The - עקרת - *Akeret* - Barren refers to our Mother Rachel who is known as 'the barren of the house', (Psalm 113:9) Rachel the Small (after Gen. 29:16) the - עקרת - *Akeret* - Barren who turns out to be the - עיקר - *Ikar* - Chief, with the joyous gathering of her children from the four corners of the world, in the mystery of the left hand column call - בועז - *Boaz*, to whom - עוז - *Oz* - Boldness and *Gevurah* - Might belong. It joins with the right hand column to gather the scattered and to return them to the place between the knees, in the mystery of, (Isa. 54:13) "All your sons will be taught of the Lord." This is the reason the two twigs of willow in the *Lulav* do not bear fruit. Because the in-gathering of children is their true fruit, and there is no one to arouse the in-gathering of children to the mother but the prophets, [*Hod* - Beauty].
- The sixth blessing: Let the loving couple be very happy, just as You made Your creation happy in the Garden of Eden, so long ago. Blessed are You, Lord, who makes the bridegroom and the bride happy. [*Gan Eden*] The place of intimacy, rejoicing and amity of the loving couple is the secret, the foundation of the world. To whom belong all the desires of Israel? - צדיק - *Tzadik* - Righteous with - צדק - *Tzedek* - Righteousness are two friends, lovers, this is my friend and this is my lover, (after Cant. 8:16) who can never be separated from one another. (Cant. 4:5) "Two fawns, like twin gazelles that graze among the lilies."
- The seventh blessing: this blessing preserves everything, and from it all the lights receive their blessings. It contains all Ten Sayings, [*Keter* - Crown].

507. שבעה על גבי שנים עשר: אשר צרא ששון, ושמחה, חתן, וכלה, גילה, רנה, דינה, וחווה, אהבה, ואחבה, שלום, ורעות. הנה י"ב לשונות של שמחה.

Seven on top of twelve: These are joy and celebration, bridegroom and bride, rejoicing, jubilation, pleasure and delight, love and brotherhood, peace and friendship.

508. אדוקים: כתיב (דברים כ"ח כ"א) ידבק יהו"ה בך וגו'. ותרגום יונתן, ידבק - יאדיק ע"כ.

Fastened: It is written, (Deut 28:21) “The LORD will make cling to you.” which the Targum (attr. Yonatan) translates as - יאדיק -.

Preface to Mishna 8

After Abraham had sanctified himself as far as his hand could reach; after purifying his thoughts and ideas of any thoughts of idolatry, adultery and bloodshed, after throwing himself into the flames in thought, word and deed, he brought down to the world the soul of Rabbi Akiba b. Joseph from the upper world. Abraham through his acts of selflessness and worship succeeded in making a place for the fulfillment of the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through imagined and visualized martyrdom, as it is taught in the *Tzetzl Koton* in the book, *Noam Elimelech*.

פתיחה למשנה ח'

אחר שקדש אברהם אבינו את עלמו עד מקום שידו מגעת, וטבר מחשבותיו ורעיונותיו ממששצת ע"ז וג"ע וש"ד, והפיל את עלמו לתוך כזשן האש במחשצב דיבור ומעשה ממש, הוריד נשמת רבי עקיבא צן יוסף מעולם העליון ופעל ועשה מקום לקיום מלות עשה של ונקדשתי וכו' על ידי הרכור ודמיון כמו שדרש בעל נועם אלימלך.

Mishna 8

Because Abraham foresaw and gazed and looked and studied and understood and carved and hewed and combined and fashioned and succeeded, the Master of All revealed Himself to him, settled him in His bosom, kissed him on his head, called him His beloved and placed him in His Name, and forged a covenant with him and his offspring forever, as it is written, (Gen 15:6) "And he had faith in the Lord, and it was put to his account as righteousness." He forged a covenant with him between the ten toes of his feet, this is the covenant of the circumcision. He forged a covenant with him between the ten fingers of his hands, this is the covenant of the tongue. He tied twenty two letters to his tongue, and the Omnipresent revealed His secret to him. He drew them in water, kindled them in fire, thundered them in breath, seared them in sevens and guided them in twelves.

משנה ח'

⁵⁰⁹ וכיון שצפה אברהם אבינו ע"ה והביט וראה וחקר והבין וחקק וחצב וצרף ויצר ⁵¹⁰ ועלתה בידו, נגלה אליו אדון הכל הושיבו בחיקו ונשקו בראשו קראו אוהבו ושמו בשמו וכתת לו ברית לו ולזרעו עד עולם שנאמר והאמין בה' ויחשבה לו צדקה. כרת לו ברית בין עשר אצבעות רגליו והוא ברית מילה, כרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית לשון. קשר עשרים ושתים אותיות בלשונו, ⁵¹¹ והמקום גילה לו סודו. ⁵¹² משכם במים ⁵¹³ דלקם באש ⁵¹⁴ רעשם ברוח ⁵¹⁵ בערם בשבעה ⁵¹⁶ נהגם ב"ב מזלות. ⁵¹⁷

509. וכיון שצפה אברהם אבינו: יש כאן תשעה לשונות עד שעלתה בידו והיא העשירי היינו צחי' מלכות שמשם נשמת גרים, עיין לעיל פרק ג' בפתיחה למשנה ח'

Because Abraham foresaw: This sentence contains nine expressions of action until Abraham succeeded. Success is the tenth expression of action, the level of *Malkhut* - Sovereignty whence flow the souls of the converts. See above, (Ch. III. preface to Mishna 1)

510. ועלתה בידו: היא הנפש אשר עשו בחרן כמו שפירשנו לעיל בפתיחה לפרק ג' משנה ח', היא נפש רבי עקיבא צן יוסף.

And succeeded: This refers to "The soul they made in Haran," as was explained above, (Ch. III. preface to Mishna 1) referring to the soul of R. Akiba b. Joseph.

511. והמקום גילה לו סודו: המקום דייקא גילה סוד, פי' שכרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית לשון, וקשר עשרים ושתים אותיות בלשונו, כן כרת לו ברית המעור וקשר לו עשר ספירות שם במקום הצרית, צחי' מצשרי אחזה אליו"ה. כדאיתא צוה"ק (חלק א' ל"ד.) פתח חידך ואמר, (אויב י"ט כ"ו) ומצשרי אחזה אליו"ה, מאי ומצשרי, ומעלמי מצעי ליה, אלף מצשרי ממש, ומאי הוא, דכתיב (ירמיה י"א ע"ו) ובשר קדש יעברו מעליך, וכתיב (בראשית י"ז י"ג) והיתה בריתי צבצרכם, דתניא בכל זמנא דאתרשים בר נש צהאי רשימא קדישא דהאי את, מניח חמי לקצ"ה, מניח ממש, ונשמחא קדישא אחאחידת ציה, ע"כ.

The Omnipresent revealed His secret: The word for Omnipresent is - מקום - *Makom* - Place; the Place revealed its secret, because he forged a covenant between the ten fingers of his hands, and tied 22 letter to his tongue. He forged a covenant of circumcision with him and tied the 10 Sephiroth to that place of circumcision, at the level of the verse, (Job 19:26) “And from my own flesh I will see God.” As we read in the Zohar, (Vol. I. 94a) “The other opened and said, ‘From my own flesh I will see God.’ What does it mean by, ‘My own flesh,’ it should have rather said, ‘From my own self.’ Flesh means actual flesh. What is it?” It is as the prophet (Jer. 11:15) says, “And they will pass the holy flesh from over you.” And it is written, (Gen. 17:13) “And My covenant shall be in your flesh.” For we have learned that whenever a man is marked with that holy sign of circumcision, he can see God from it; from the actual circumcision. And his holy soul unites in it.’

512. משכּם: היא לשון המשכת הרלון כדאיתא במכילתא (צא ה') משכו וקחו וגו', אמר להם משכו ידיכם מע"ז והדבקו צמלות, ע"כ. וכן משוך עבדך אל רלוקך, והיא ענין המים כמו שיסודו צנוסח תפלת גשם לשמיני עזרת, זכור אב נמשך אחריו כמים, ע"כ.

Drew them: This is an expression of drawing the desire, as we read in the Mechilta, (*Bo*, 5) ‘It is written, (Ex. 12:21) “Draw and take you a lamb.” He said to them, ‘Draw your hands back from idolatry and cleave to the Commandments.’ And similarly, from the *Yedid Nefesh* song, ‘Draw Your servant to Your will.’ Drawing is associated with water, as we read in the liturgy of the Prayer for Rain, recited on Shemini Atzeret, ‘Remember the father who was drawn after You like water.’

513. דלקם: היא לשון רדיפות אחרי הרלון כד"א (בראשית ל"א ל"ו) מה טעאתי כי דלקת אחרי וגו', והיא גם ענין דלקת האש.

Kindled: This can be an expression of chasing after the will of God, as it is written, (Gen. 31:36) “What is my sin that you - דלקת - *Dalakta* - Chased after me?” But it is also an expression of kindling with fire.

514. רעשם: היא לשון רעידת כל יסדות תצל על ידי קול הוי"ה היוצא מן הרוח כד"א (מלכים א' י"ט י"א) ורוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני יהו"ה לא צרוח יהו"ה ואחר הרוח רעש לא צרעש יהו"ה וגו'.

Thundered: This is the rattling of all the foundations of the world, at the sound of the voice of God, coming from the *Ruach* - Breath, as it is written, (I. Kings 19:11) “A great and strong wind was rending the mountains and breaking in pieces the rocks before the LORD; but the LORD was not in the wind. And after the wind an earthquake, but the LORD was not in the - רעש - *Ra'ash* - Earthquake.”

515. בערם: לשון הדלקה והצתה, ולאו דווקא לשון סילוק והשמדה כד"א (שמות ג' ז') וירא והנה הכנה צער צאש והכנה אינו אכל וגו'. והגר"א מניח וגורם שערם.

Seared them: - בער - *Ba'er* is usually means igniting and burning. Not necessarily an expression of complete consumption, for we read, (Ex. 3:2) “And he saw that the thorn-bush - בער - *Ba'er* - Burning in fire, but the thorn-bush was not consumed.” The Gaon of Vilna emends the text to read, - שערם - *Sba'aram* - Valued Them.

516. נהגם: לשון הדרכה כד"א (בראשית ל"א י"ח) וינהג את כל מקנהו וכי' לבוא אל יחזק אצו וגו'. ותרגומו דבר.

Guided them: An expression of leading, as it is written, (Gen 31:18) “And he led all his flock, etc. to come to his father, Isaac.” The Aramiac targum reads it - דבר - *D'var* - To Drive.

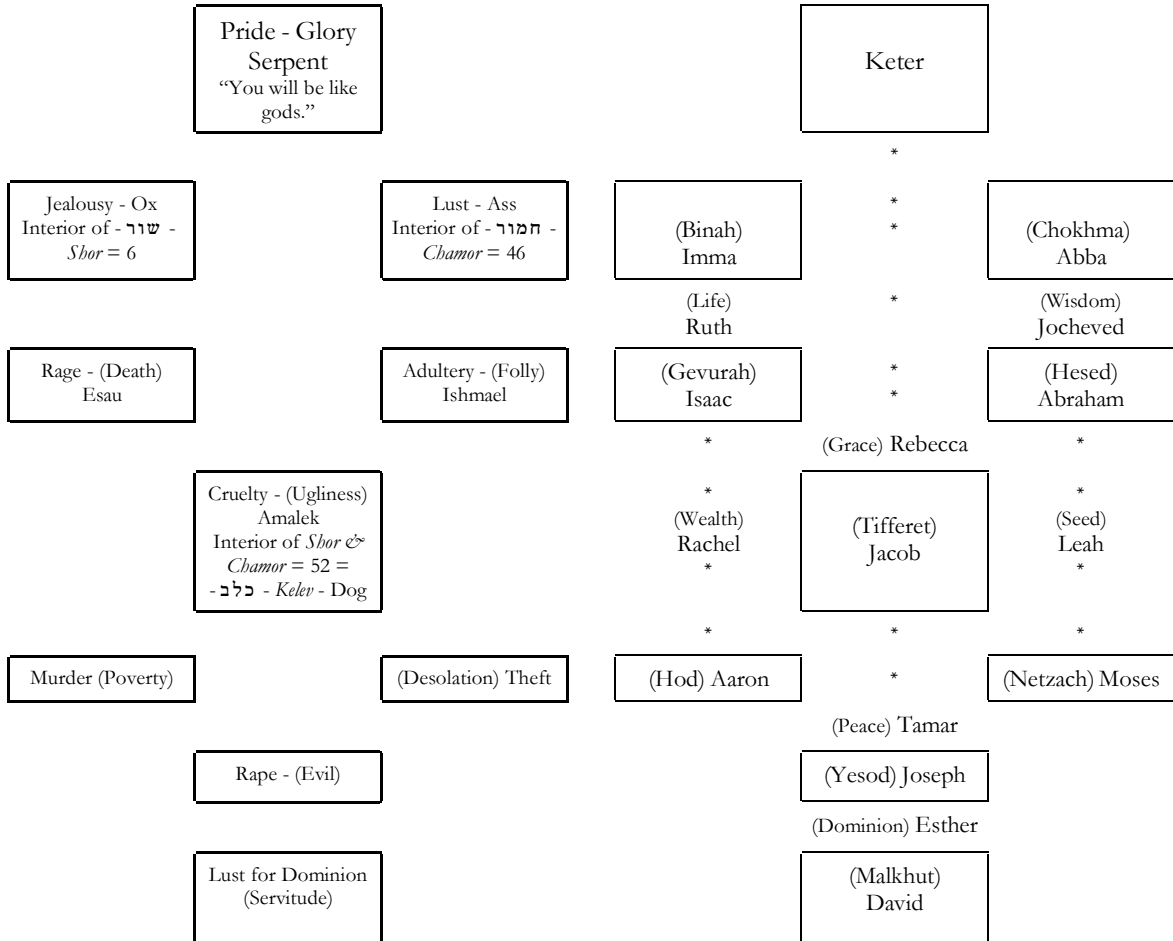
517. הנה משכ"ם דלק"ם רעש"ם צער"ם והג"ם הם נוטריקון מדרב"ן, ואולי אפשר שהוא רמז לשלשלת הקבלה זו נוסח ספר היצירה ליורדי המרכבה מידי רבן יוחנן בן זכאי לרבן גמליאל ומידו ליד רבן שמעון בן.

The words - משך - Drew, - דלק - Kindled, - רעש - Thundered, - בער - Seared and - נהג - Guided, spells the *Notarigon* - *Midraban*. Perhaps it alludes to the chain whereby the Sefer Yetzira was handed down to us, through those who ‘Went Down’ into the mysteries of the *Merkava* - Chariot, - מדרב"ן - *Midraban* Yochanan ben Zakai, to Raban Gamliel, to Raban Shimon ben Gamliel, his son.

End the Sixth Chapter
תם פרק ששי

End the Sefer Yetzira
תם ונשלם ספר יצירה

Comparative Sephirot

Afterword

Sefer Yetzira in its entirety is attributed to Abraham the Patriarch, and comes, handed on to us, by tradition at the hand of our sages, of blessed memory, and especially that of R Akiba and his school. When they looked back at the selling of Joseph by his brothers, (Psalm 48:6-7) "They saw it, then they were amazed; They were terrified, they fled in alarm. Trembling seized them," as has been explained above in numerous places, and quoted from the Zohar, (Vol. I. 206a). It has been handed down to us through their selflessness, and demands no less than our selflessness, as has been explained in detail in the book, *Noam Elimelech*, that from each of us martyrdom is asked, in order to sanctify the Name of heaven. It is what sustains the world, as has been explained throughout chapter 6; it comes as a corollary of God's *Tzimtum* - Constriction of Self in order to sustain the world, which is His desire and pleasure. So do we accept upon ourselves all that pain as our pleasure, to provide a fragrant fire-offering to God, with hunger and thirst. The agonies are our *Omeg* - Pleasure in contrast to the *Nega* - Plague, as has been explained above.

אחרית דבר

ספר יצירה כולו מיוחס לאברהם אבינו, וזא לנו בקבלה ומסורה על ידי חכמינו זכרונם לברכה וצפרט על ידי רבי עקיבא ותלמידיו המה ראו כן תמהו ונבלו נחפזו רעדה אחזתם, על מכירת יוסף כמו דאיתא בזוה"ק (חלק א' ר"ו), מוסבר לעיל צספר צכמה מקומות. והגיענו צמסירת נפשם ודורשת מסירת נפשנו כמו שמצואר צפרטיות צספר נועם אלימלך שמכל אחד ואחד נתצט מיתה לקדש שם שמים, והיא קיומו של עולם כמו שציארנו צפרק ו'. שצא זה לעומת זה, שכצכול הוא מתצמצם לקיים את העולם והיא רצונו לריח נחות, כן אנחנו מקבלים עלינו כל בני עינויים להיותנו ריח נחות אשה ליבו"ה צתאוה ולמאון, והעינויים הם הם תעונג לנפשנו היפך הנגע כמו שפרשנו לעיל.

However, we read in the Talmud, (Shabbat 89b) R. Shmuel b Nachmani says in the name of R. Yonatan, what is the meaning of the verse, (Isa. 63:16) "For You are our Father, though Abraham does not know us and Israel does not recognize us. You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old is Your name." In the future God will say to Abraham, 'Your children have sinned against Me,' and Abraham will reply to God, 'Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, 'I will go and tell it to Jacob who had much pain in raising children, perhaps he will pray I have mercy upon them.' God will say to Jacob, 'Your children have sinned,' and Jacob will reply, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, 'There is no wisdom to be learned from the aged nor any advice to be had from the young.' Then God will say to Isaac, 'Your children have sinned against Me.' Isaac will answer, 'My children and not Your children? So, when they answered, 'We will do and we will listen,' at Mount Sinai, You were happy to call them, (Ex 4:22) 'My child, My firstborn, Israel,' and now they are suddenly my children, not Yours? And anyway, how much could they possibly have sinned? How long does a person live, seventy years? Well then, deduct the first twenty years off the sum, they do not count, and no one is punished for sins committed before the age of twenty. That leaves fifty years. Deduct half a lifetime for those are the nights, that leaves twenty five years. Deduct twelve and a half years a person spends in prayer, with eating and tending to their toilet, that leaves twelve and half years. Now, if You are willing to tolerate them, well and good, but if not, I will split responsibility with You, I will carry half if You carry half. And if you tell me to carry all twelve and a half years, behold, I have already offered my soul on the altar before You.' At that moment the Jewish People begin to praise Isaac, saying 'You are our father.' Isaac interrupts them, saying, 'Before starting to praise me, why don't you give thanks to the Holy Blessed One,' And Isaac shows them God before their eyes. Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, Our Redeemer

from of old, is Your name.”

אמנם איתא (שבת פ"ט:) אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב (ישעיה ס"ג ט"ז) כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך וגוי'. לעתיד לבא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר אימור ליה ליעקב דבוח ליה זער גידול בניו אפשר דבעי רחמי עליהו אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר לא בסבי טעמא ולא דדרדקי ענה. אמר לו ליחזק בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם בני ולא בניך זשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם בני זכורי עכשיו בני ולא בניך, ועוד כמה חטאו כמה שנותיו של אדם שבעים שנה דל עשרין דלא ענשת עליהו פשו להו חמשין, דל עשרין וחמשה דלילותא פשו להו עשרין וחמשה, דל תרתי סרי ופלגא דללווי ומיכל ודצית הכסא פשו להו תרתי סרי ופלגא, אם אתה סובל את כולם מוטב ואם לאו פלגא עלי ופלגא עליך, ואם תמלא לומר כולם עלי הא קריבית נפשי קמך, פתחו ואמרו אתה אבינו אמר להם יחזק עד שאתם מקלסין לי קלסו להקדוש ברוך הוא ומחוי להו יחזק הקדוש ברוך הוא בעינייהו מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה אלהי"ם אבינו גואלנו מעולם שמך, ע"כ.

We read in the Midrash, (Gen Rab. 63:2) “It is written, (Prov. 17:6) “Grandchildren are the crown of old men, And the glory of sons is their fathers.” Patriarchs are an adornment to their children, while children are an adornment to their ancestors. Patriarchs are an adornment to their children, as was quoted above, “The glory of sons is their fathers,” while offspring crown the ancestors, as was quoted above, “Grandchildren are the crown of old men.” R. Yishmael b. R. Yitzchok said, ‘Abraham was only saved from the fiery furnace [into which he was thrown by Nimrod at Ur of the Chaldeans] in the merit of Jacob. A parable: A man came before the Sultan for judgment and was sentenced to death by fire. The Sultan saw, with the aid of his astrology, that the man would bear a daughter who was destined to marry a king. He said, “This man is worthy of being saved in the merit of the daughter he will bear in the future, who will marry a king.” So it was with Abraham who was sentenced by Nimrod to be burned to death. God saw that he would give rise to Jacob, and said, “It is worth saving Abraham in the merit of Jacob.” This is the meaning of the verse, (Isa. 29:22) “Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham.” Jacob redeemed Abraham. Another opinion: “Grandchildren are the crown of old men,” (Gen 25:19) And these are the descendents of Isaac son of Abraham, Abraham bore Isaac.”

איתא בצראשית רבה (ס"ג פסקה ב') כתיב (משלי י"ז ו') עטרת זקנים בני זנים וגוי'. האבות עטרה לבנים והבנים עטרת לאבות האבות עטרה לבנים שנאמר ותפארת בניו אבותם הבנים עטרה לאבות דכתיב עטרת זקנים בני זנים רבי שמואל בר רב יחזק אמר אברהם לא נייל מכזשן האש אלא בזכות של יעקב משל לאחד שהיה לו דין לפני השלטון וילא דינו מלפני השלטון לשרף ולפה אותו השלטון באסטרוולוגיאה שלו שהוא עתיד להוליד בת והיא נשאת למלך אמר כדאי הוא להנלל בזכות בתו שהוא עתיד להוליד והיא נשאת למלך כך אברהם ילא דינו מלפני נמרוד לשרף ולפה הקב"ה שיעקב עתיד לעמוד ממנו אמר כדאי הוא אברהם להנלל בזכותו של יעקב בה"ד (ישעיה כ"ט כ"ב) לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם וגוי', יעקב פדה את אברהם דבר אחר עטרת זקנים בני זנים ואלה תולדות יחזק בן אברהם, ע"כ.

Abraham was the first to throw himself into a furnace in order to sanctify the Name of the Holy Blessed One. It is therefore very troubling to learn that his self sacrifice was not even considered meritorious. That, to the contrary, it was considered a self inflicted woe and sinful. In the book, *Prashat D'rachim* (R. Yehuda Rosannes 1657-1727) in the first teaching, we read the following. “Whoever wants to prove whether Israel had moved beyond the jurisdiction of Noahide law completely or not has only to examine the events surrounding Abraham’s rescue from Ur of the Chaldeans. For, as the Noahide law stands, man is not commanded to sanctify the Name of God, as is taught in the Talmud. We have been taught that wherever the law says it is preferable to transgress the law rather than die upholding it, whoever chooses to die a martyr rather than transgress is

considered a self-mutilator and transgresses the prohibition against shedding blood. (Maimonides - *Yesodot Hatorah* 5:4) now, if Abraham had been rescued in his own merit we would be forced to conclude that he was no longer bound by Noahide law at all, and that is why he offered himself up for martyrdom for the sanctification of God's Name as would any Jew in similar circumstances, who is commanded to die for the sanctification of the Name. Therefore God rescued him as He saves all the righteous who offer themselves as martyrs, as he did to Hanania, Mishael and Azaria (Dan. Ch. III). If, on the other hand, Abraham was only rescued in the merit of Jacob, as we read in the Midrash, 'R. Yishmael b. R. Yitzchok said, 'Abraham was only saved from the fiery furnace in the merit of Jacob, as it written, (Isa. 29:22) "Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham." Jacob redeemed Abraham.' We are forced to conclude that Israel had not properly left the jurisdiction of Noahide law. So, Abraham broke the law in choosing martyrdom rather than denying God, and that is why he was not rescued in his own merit.'

אברהם אבינו ע"ה היה הראשון שהפיל את עצמו לתוך כבשן האש על קדושת שמו יתברך. ומאוד קשה להבין למה לא נחשב לו לזכות מה שמסר נפשו ואדרבה נחשב לו לחוב וזדון. בספר פרשת דרכים - דרוש ראשון, מפרש הענין, וז"ל, והנה המצחן לידע אם ילאו ישראל מכלל בני נח לגמרי או לא הוא הולדתו של אברהם אבינו מאור כשדים, שהרי בני נח אינם מזהירים על קדוש ה' וכדאיתא בגמרא, וקיי"ל דכל מי שנאמר בו יעבור ואל יברג אם נברג הרי זה חובל בעצמו ועובר על מה שכתוב ואלך את דמכם וגו' (עיי' רמב"ם פ"ה מהלכות יסודי התורה הלכה ד'), ואם אברהם אבינו ניולד בשביל זכותו על כרחין לומר דיאלו מכלל בני נח לגמרי אפילו להקל ומשום הכי מסר עצמו על קדושת ה' כדין ישראל שמוזהר על קדושת ה', וה' הילכו כדרך שמליל לכל הדיקים המוסרים עצמן על קדושת ה' וכמו שעשה לחנייה מישאל ועזריה. אך אם נאמר שלא ניולד אברהם בשבילו כי אם בשביל יעקב, וכדאיתא בב"ר (ס"ג ב') ר' שמואל בר רב יוחנן אמר, אברהם לא ניולד מכבשן האש אלא בזכותו של יעקב וכי' ה"ד לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם, יעקב פדה את אברהם וגו'. לפי זה על כרחין לומר שלא ילאו מכלל בני נח לגמרי כי אם להחמיר, וא"כ אברהם עשה שלא כדין צמה שמסר עצמו לכבשן האש דהא בני נח אינן מצויין על קדוש ה', משום הכי לא ניולד בשבילו אלא בשביל יעקב, ע"כ, עיי"ש.

If, as becomes clear from the Midrash, Abraham was not commanded to martyr himself for sanctification of the Name of God; if after offering himself to be cast into the blast furnace he is considered someone who inflicted wounds upon himself, the entire story becomes incomprehensible. The Midrash has other aspects requiring exegesis, as was noted by the author of the book, *M'galeh Amuqoth* (R. Natan Nota Shapiro 1585-1633) in the first chapter of *Toldoth*. Why, he asks, does the Midrash give the parable of the king using astrological divination to discern that Abraham would give birth to a daughter who would marry a king etc. Why not say that he saw a son being born who would marry a princess. And then it might have been possible to interpret the whole Midrash as a reference to the future relationship between Israel and the Torah, sometimes known as God's daughter, as we read in the Midrash, (Ex. Rab. 23:1) why choose the parable of the daughter who marries a king, without explaining who the king is? Contextually the parable seems to suggest that God Himself is the king in the story, yet we never find the analogy of Jacob being the wife, so to speak, of God, in rabbinic literature. If we try explaining the Midrash as playing on the phrase, 'House of Jacob' in the verse quoted above, "Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham," about which we read in the Mechiltah (*Ba'Chodesh* 2) It is written, (Ex. 19:3) "Thus shall you say to the house of Jacob, and tell the children of Israel," 'House of Jacob' refers to the women, 'Children of Israel' to the men. So, one might say that the daughter who marries the king is the 'House of Jacob' wedded to the Torah. But such a reading ignores the original discussion of how Jacob rescued Abraham.

עכ"פ היו"א לנו מדברי המדרש שאברהם אבינו לא היה מצווה על קידוש השם וחבל בעצמו כשנשלח לתוך הכבשן, וכל הענין חסר ביאור. וגם דברי המדרש סתומים כמו שהעיר בעל מגלה עמוקות צפ' תולדות (ד"ה אברהם הוליד את יצחק),

למה המשיל משל שזפה השלטון באסטרולוגיאה שלו שהוא עתיד להוליד את והיא נשאת למלך וכו', ולא זפה וראה שעתיד להוליד בן שישא את המלך שהיה אפשר להסביר המשל על יישובי ישראל עם התורה הנקראת אתו של הקצ"ה כדאיתא במדרש (שמות רבה ל"ג א'). ונקט משל שיוולד לו את והיא נשאת למלך, ולא נתפרש לן על מי ומה מדובר דהא בפשטות המלך הוא הקצ"ה בעלמו, ולא מלאינן שיהא יעקב נקרא אשתו של הקצ"ה. ואם נאמר שהנביא הדגיש את יעקב אשר פדה את הצרבה, ואיתא במכילתא (בחדש פרשה ב') כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים, והיינו אתו שגשאת למלך, אי"כ לא מדובר על יעקב אצונו כלל שפדה את הצרבה, וי"ע.

We read in the Talmud, (Berachoth 61b) Our Rabbis taught: Once the wicked Government issued a decree forbidding Jews to study and practise the Torah. Pappus b. Judah came and found R. Akiba gathering the public into assemblies and busying himself with Torah. He asked, "Akiba, are you not afraid of the Government?"

He replied, "I will give you a parable. A fox was once walking alongside of a river when it observed schools of fish swimming frantically from place to place. "What are you fleeing?" asked the fox. "We're fleeing the nets cast for us by men," they replied: "Would you like to come up onto dry land so that you and I live together, the way my ancestors lived side by side with your ancestors?" fox asked. "Are you the one that they call the cleverest of animals?" they retorted. "You are not clever but foolish. If we are afraid to death while in our life sustaining element, how much more have we to fear where death is certain!"

"So it is with us," continued R. Akiba. "If while sitting and studying Torah, about which it is written, "It is your life and the length of your days," we are in such danger, were we to abandon Torah how much worse off must we be!"

It is related that soon afterwards R. Akiba was arrested and thrown into prison, and Pappus b. Judah was also arrested and imprisoned next to him. Akiba said to him, "Pappus, what brought you here?" He replied, "Happy are you, R. Akiba, who was seized for dealing in Torah. Woe is Pappus who was seized over mundane things!"

When R. Akiba was taken out for execution, it was the hour for the recital of the *Shema*. While they combed his flesh with iron combs, he was taking upon himself the yoke of the Kingdom of Heaven. His disciples asked him, "Our teacher, even this far?" R. Akiba replied, "All my days I have been at pains to fulfil the command to, Love your God with all your heart, and 'with all your soul' etc. Even if God demands the soul. "When will I have the opportunity to fulfill this command?" I asked myself. And now, that I have the opportunity, shouldn't I fulfil it?" He meditated upon the word *Echad* - One, until he expired. An echo went forth from Heaven, saying, "Happy are you, Akiba, your soul departed with the word *Echad* - One!"

איתא (ברכות ס"א:): תנו רבנן פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה ומלאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות צרבים ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה מתירא מפני מלכות אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקצלים ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם צורחים אמרו לו מפני רשתות שמציאין עלינו בני אדם אמר להם רבונכם שתעלו ליבשה וגדור אני ואתם כשם שדרו אצותי עם אצותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך פקה שבחיות לא פקה אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה כי הוא חייך ואורך ימך כך אם אנו הולכים ומצטלים ממנה על אחת כמה וכמה אמרו לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחצוהו בצית האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה וחצוהו אכלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס שנתפס על דברים צטלים צשעה שהוליא את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקים את צשרו במסרקות של צרזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מאטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו היה מאריך בחדד עד שילתה נשמתו בחדד ילתה את קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שילתה נשמתך בחדד ע"כ

Now, even if we argue that the narrative of events surrounding the death of R. Akiba describes what is technically a *'Sha'at Ha'Shmad* - Period of Religious Persecution, when the law demands that every Jew accept martyrdom rather than transgress the least Commandment, as we read in the Talmud, (Sanhedrin 74a), and, what's more, the events leading up to the arrest of R. Akiba happened in public, where the law is even more stringent in demanding martyrdom, nevertheless, the law demanding martyrdom did not apply in this case. R. Akiba was not commanded to gather the public into assemblies in order to busy himself with Torah. He might just as well have taught Torah in private, and if he would not have been able to reach as many people, he would still have been able to teach a number of select students. Why did R. Akiba choose to teach Torah publicly, in defiance of the Roman authorities, directly provoking them into arresting him shortly thereafter, and putting him to death? Was not his torture and subsequent death a self-inflicted wound and uncalled-for martyrdom comparable to that with which Abraham injured himself?

וכנראה שאפילו למ"ד דצטוודא דרבי עקיבא דשמעתין דמסר נפשו על ציטול תורה היינו צשעת השמד כדאמרינן בצנחא דרין (ע"ד). דצשעת השמד אפילו על מצוה קלה יברג ואל יעבור, ועוד דר"ע צפרהסיה הוה כדאמר מקהיל קהלות צרצים וצפרהסיה אמרינן התם דאפילו על מצוה קלה יברג ואל יעבור, (עין מהרש"א צרכות ס"א: ד"ה יש לך) הא לא דמי להאי פסק ליברג ואל יעבור, דרבי עקיבא לא היה מצווה להקהיל קהלות צרצים לעסוק עמהם צתורה, והיה אפשר לו ללמוד עמהם צנעה, ואם לא צקהל רב, הא לכל הפחות עם יחידי סגולה, ולמה צחר לו רבי עקיבא דווקא צאופן כזו צצימים מועטים נתפס וחצשוהו צצית האסורים. והיה ענווי צמסרקות של צרזל וכו' ומיתתו כעין הפלת אצרהס אצינו לתוך הכצשן צאור כשדים שגס הוא לא היה מצווה עליו, וחצל צעצמו וכדלעיל.

It may be that this whole episode is understandable in light of a teaching we read in the Book Bahir, (Mishna 62) God's heart said to Him, "Come, beloved, let us go out to the field to walk, that I not always be sitting in one place." (Mishna 63) What is His heart? He answered, "If so, Ben Zoma is outside, and so are you?" לב - Lev - Heart = 32. They used to be indecipherable, but with them the world was created. What is 32? They are the 32 pathways. A parable of a king who was in the innermost chamber. The chambers numbered thirtytwo, and every chamber had its own pathway. Is it becoming to the king that everyone have access to him via the pathways? You would say, No! Is it becoming to the king [not] to display his jewels, tapestries, treasures, collections and hoards for everyone to see? You would say, No! What did he do? He touched the daughter and included all the pathways within her and her clothing. Whoever wishes to enter the chambers must look to her. She was married and also given as a trophy to a king. Sometimes, in his love for her, he calls her, Sister, for they came from one place. Sometimes he calls her, Daughter, for she is his daughter. And sometimes he calls her, Mother. (Mishna 55) What wisdom did God give Solomon etc?"

וני"ל שאפשר לצאר המדרש עם מה דאיתא צספר הצביר (המיוחס לרבי נחוניא צן הקנה) משנה ס"צ צא"ד, וז"ל, אמר לו לצו להקצ"ה לכה דודי נלא השדה לטייל ואל אשצ תמיד צמקום אחד: (משנה ס"ג) ומאי לצו, אמר לו אס כן צן זומא מצחון ואתה עמו, לצ הוא שלשים ושתים והיו סתומים ובהם נצרה העולם. מאי ל"צ, אמר ליה ל"צ נתיבות, משל למלך שהיה צחדרי חדרים ומנין החדרים ל"צ, ולכל חדר יש לו נתיב, נאה למלך זה להכנס הכל צחדרו על דרך נתיבותיו,⁵¹⁸ אמרת

518. פירוש השאלה, האם נאה למלך שכלם יכנסו לחדרו הפנימי ושישתמשו צנתיבותיו, היינו שהיה לכל אדם כניסה ללבו של הקצ"ה בכל עת שירצה לצא אל המלך לפשפש ולהרהר צמסתרים על ידי פשפוש חוך לצו של האדם עצמו, אמרת צהחלט לא. כי צלבו של הקצ"ה שם אהבתו ויראתו כגון רצונו להתקרב אליו, ותפלתו שיגלו רחמיו על מדתיו ושלא יענוש אותנו ח"ו צכעסו וכו' ואצלינו רצונו להתקרב אליו להשתחוות לפניו, להעריך ולעבוד אותו ית'. אכן הרצון שצלצנו אפשר שתחפצג וגם אפשר להרגיש שתי רצונות הפכייות צצת אחת, כי הלב יש לה שני חדרים, ימין ושמאל, יצר טוב ויצר רע, כד"א (קהלת י' צ') לצ חכם לימיו ולצ כסיל לשמאלו וגו'. וצהחלט לא יאות למי שיש צו שני יצרים הפכיים שיכנס לפני ולפנים צמי שכולו אחיד ומויחד.

לא, נאה לו [שלח⁵¹⁹] לגלות פניו ומשצלותו ומלפניו וגזיו וחמודותיו,⁵²⁰ אמרת לא, מה עשה נגע⁵²¹ צצת⁵²² וכלל זה כל

The meaning of this question is as follows. Is it becoming to the king that anyone be allowed entry to his private chamber, to use his pathways at will? That everyone, regardless of rank, have free access to God's heart anytime they fancy entering his space, to root around inside, to search and probe the mysteries? And all this free access simply by exploring one's own heart? Emphatically, you'd answer, No! Because, in God's heart one has access to His love and fear, E.g. his desire to be close to us and His prayers for our welfare, that His compassion overwhelm His judgment, not to punish us, God forbid, in his anger, etc. With us, our desire is to be drawn closer, to bow, to admire and worship Him. But though they may appear similar, our desires are not at all comparable. We are capable of feeling contradictory sensations simultaneously, we can experience ambivalence, being torn in opposite directions. Because the human heart has two chambers, right and left, the Good Desire and the Evil Desire, as it is written, (Ecl. 10:2) "The wise man's heart is to his right and the fool's to his left." Emphatically you would agree it is not becoming for someone with a dual and contradictory heart to have free access to the innermost chamber of Him who is all and only One, Oneness.

519 גירסת הרקאנטי על התורה, בראשית.

Rekanati (Gen. *Bereishith*) emends the text of the Bahir, inserting the word, Not, thus inverting the inference of the question.

520 פירוש השאלה, האם נאה שלא תגלה כבודו ולא תתקדש שמו ית' ברבים, שלא יכירו כל יושבי תבל מה הן פניו ומשצלותו ומלפניו וגזיו וחמודותיו של הקב"ה, אמרת צהלת לא, כי נאה לו ית' שיתקדש שמו ברבים.

The meaning of this question is this. Is it becoming for God's glory not to be revealed, that his name not be sanctified in public, that all the world's inhabitants not recognize what God's jewels, tapestries, treasures, collections and hoards consist of? Emphatically you'd answer, No! It is fitting that God be sanctified in public.

521 ונגע כמו פגע שהכניס את העטרה היינו הכתר שהן ה"ב נתיבות לתוך החכמה, ומלבושה היינו מלבוש-ה שהחכמה שהיא הי"ד שצנש הי"ה מלבושת צאות ה"ה בינה. וזו סוד הכתר הנרמזת בקו של יו"ד שממנה מתפשטת החכמה, שנגע הקב"ה בחכמה והכניס תוכה כל ה"ב נתיבות שהן לבו של הקב"ה, היינו הכתר. ובנוגע לאצבע אצבעו אמר הקב"ה (בראשית י"ח י"ט) כי ידעתיו וגו', פי' שהקב"ה הרווה אותו בחכמתו. והבת שהוליד אצבעו היינו החסד, שהרי החכמה היא שורש החסד.

The word, Touched is used here like the word, Struck. God inserted the Crown, i.e. *Keter*, the 32 pathways into *Chokhma* - Wisdom, and into her garments, i.e. *Binah* - Understanding. - מלבושה - *Malbusah* - Her Garments, may be read - מלבוש-ה - *Malbusah Heb* - Garments of [letter] ה - *Heb*, the Sephirah of *Binah* - Understanding is represented with the letter ה - *Heb*, the first in the Tetragrammaton, - יהו"ה - *YHV"H*. *Chokhma* - Wisdom, is represented by the letter י - *Yod*. this is the secret of the Sephirah of *Keter* - Crown which is represented by the ever decreasing disappearing tip of the point on top of the letter י - *Yod*. It is from that fractal disappearing point that *Chokhma* - Wisdom expands and evolves. God touched *Chokhma* - Wisdom and inserted the 32 pathways of His heart, i.e. *Keter* - Crown into it. When it came to Abraham, God said, (Gen. 18:19) "Because I know him," i.e. God had saturated Abraham with *Chokhma* - Wisdom, and the daughter Abraham later gave birth to was *Hesed* - Lovingkindness. Because *Chokhma* - Wisdom is the source of *Hesed* - Lovingkindness.

522 בת מרמזת לחכמה שצתוכה כלל הקב"ה ה"ב נתיבות, שהן לבו, וזה ענין פתיחת המשנה הראשונה שצספר יצירה, בל"ב נתיבות פליאות חכמה וכו'. ונתן הקב"ה אותו חכמה אח"כ לשלמה המלך. וזה שלפה אותו השלטון באסטרוולוגיאה שלו שהוא דייקא, היינו שהקב"ה צעלמו עתיד להוליד בת, היא החכמה, והיא נשאת למלך הוא אצבע, ומאצבעה ליעקב והלאה עד שנתן לשלמה המלך כי אצבעה הוא ראשון לגרים ולמדות היא החסד, ודוד הוא האחרון כד"א (שמואל ב' כ"ג א') ואלה דברי דוד האחרונים וגו'. וכתוב (רות ד' י') וישי הוליד את דוד. שהיא המלכה האחרון שצמגילת רות. ושלמה המלך הוא הסוף, והוא מה שצא אחר האחרון כמוצן. והיו שניהם, אצבעה ושלמה, כמו תחלה וסוף התפשטות הצריאה.

Daughter, in this context, refers to *Chokhma* - Wisdom which is now the offspring to *Keter* - Crown, because God has included the 32 pathways of *Keter* - Crown within *Chokhma* - Wisdom. The 32 pathways are the Heart of God. And this is how Sefer Yetzira opened, "In 32 mystical paths of wisdom etc." God later gave that *Chokhma* - Wisdom to King Solomon. This explains the vision of the Astrologer King. It is God, Himself who will give birth to the daughter, i.e. *Chokhma* - Wisdom, who will be married to the king, i.e. Abraham, and from Abraham to Jacob and onward until she is given to Solomon. Abraham is first of the converts, and to the Seven Lower Sephiroth, i.e. *Hesed* -

הנתיבות וזמלבושה, והרואה להכנס בפנים יסתכל הנה, ונשאה למלך גם נתנה לו צמתנה, ולפעמים קורא אותה צאצאתו
זה אחותי כי ממקום אחד היו, ולפעמים קורא אותה צחו כי צחו היא, ולפעמים קורא אותה אחי: (משנה ס"ה) ומה
חכמה נתן הקב"ה לשלמה וכו'. ע"כ עיי"ש.

In order to understand what is meant by the Mishna text, quoted above; God's heart said to Him, "Come, beloved, let us go out to the field to walk, that I not always be sitting in one place." It is written, (Gen 1:9) "God said, 'Let the waters beneath the heavens be gathered into one place.'" One place hints at the place where all desires are gathered. Because, as was said above, water is the metaphor of desire. God's heart said to Him, "Come, let us go out to the field to walk," and as we read in the Midrash (Pirkei D'Reb Eliezer 21) "There is no field but that it really means Woman." And as we read in the Tikunei Zohar, (Tikun 69 p.p. 113a) "There is no field but the woman. As it written, (Deut. 22:37) "For in the field he found her." When in the Bahir text, God's heart says, 'Come, let us go out to the field,' it is to the Field of Apples that they will be descending. This is the experience of a split between the Upper Waters, i.e. desire felt in the heart, and Lower Waters, i.e. desire felt in the viscera. This explains the sudden interjection, 'What is His heart? He answered, "If so, Ben Zoma is outside, and so are you!"' For, as has been discussed previously, it was Ben Zoma who experienced the great cleft between the upper and lower waters, as we read in the Talmud, (Hagiga 15a) A story with R. Yehoshua b. Hanania who was standing on a step of the Temple Mount. Ben Zoma saw but did not acknowledge him. R. Yehoshua said, "Whence and whither b. Zoma?"

"I was peering into the gap between the upper and lower waters," answered b. Zoma. "And there is no more than three fingers-breadth between them, as it is written etc."

"Ben Zoma is still on the outside," R. Yehoshua said to his disciples. Now we can look at the Bahir text in the light of this teaching. 'What is His heart?' is the question, and the answer is, 'If so, b. Zoma is outside and so are you.' If you leave this One Place, where all desires are contained, to go out to the Field, where all desires are spread out; to experience them in other places in the body, besides in the heart, such as the abdomen and the head, then you will be dividing the waters above from the waters below the way b. Zoma describes.

לפרש מה שאמר לו לצו לכה דודי נלא השדה לטייל ואל אשצ תמיד במקום אחד, הנה כתיב (צראשית א' ט') ויאמר
אלהי"ם יקו המים מתחת השמים אל מקום אחד וגו'. מקום אחד היינו מקום מקוה המים שהן הרלונוות, כי מים מרמזין
לתאוב. ואמר לו לצו להקצ"ה נלא ונטייל בשדה, וכדאיתא צפרקי דרבי אליעזר (כ"א) אין שדה אלא אשה, ע"כ. וכן איתא
בתיקוני"ז תיקונא שיתין ותשעה (דף קי"ג.) ולית שדה אלא אשה, כמה דאת אמר כי בשדה מלאה וגו', ע"כ. ופ"י נלא
השדה היא ירידה לשדה תפוחין, והיא הרגש לפיה בין מים עליונים היינו רלון בלב, ומים תחתונים היינו רלון בקרביים
ובתוך המעיים. וזה פ"י בן זומא מצחון ואתה עמו, כי הוא בן זומא שהרגיש הצדל בין מים עליונים למים תחתונים, כמו
דאיתא בגמ' (חגיגה ט"ו.) מעשה צרבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה צהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד
מלפניו אמר לו מאין ולאין בן זומא אמר לו נופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש
אלצעות בלבד שנאמר ורוח אלהים מרחפת על פני המים כיונה שמרחפת על צניה ואינה נוגעת אמר להן רבי יהושע
לתלמידיו עדיין בן זומא מצחון, ע"כ. ופ"י אס בן, היינו אס תרלח לטייל בשדה ולא לשבת במקום אחד שהוא קיבוץ כל
הרלונוות במקום אחד, אלא לחלקם ולהפרידם להרגיש אותם כה ושמ בלב וצמעיים וצראש, א"כ תצדיל בין מים למים.

What does the concept of God going for a walk outside really suggest? Where does God go to when

Lovingkindness. David is the last of the Seven Sephirot, i.e. *Malkhut* - Sovereignty, as it is written, (II Sam. 23:1) "These are the words of David, the final ones." And it is written, (Ruth 4:10) "And Jesse bore David," i.e. the final words of the Megilla of Ruth. Solomon is the end of the last, ending the final. these two, Abraham and Solomon are like the beginning and end of the evolution of Creation.

accepting the invitation of His heart, 'Come, beloved, let us go out to the field to walk'? The concept may be understood with a teaching we find in the book *Degel Machaneh Ephraim*, (R. Moshe Chaim Ephraim of Sudilkov, 1748 - 1800) in the commentary to Deuteronomy, (*Va'etchanan*). "What does it mean when we say [someone has] a good heart, what goodness can there be attached to a heart? Usually when we talk of the goodness of a thing we refer to its valuable qualities. E.g. when we say the whiskey is good we are talking about the way it tastes, its sweetness and palatability. When we talk of a good suit of clothing we are talking about its color, whether dark or light, or the quality of its cut or tailoring. Obviously what we mean when talking about the goodness of the heart is the quality of brokenness. A good heart is a broken heart, that is its wholeness, as it is written, (Isa. 57:15) "For thus says the high and exalted One Who lives forever, whose name is Holy, 'I dwell on a high and holy place, And also with the contrite and lowly of spirit. In order to revive the spirit of the lowly and to revive the heart of the contrite.'" And, as it is written, (Psalm. 51:19) "The sacrifices of God are a broken spirit; A broken and a contrite heart, O God, You will not despise." The opposite is pride and haughtiness of heart, as it is written, (Prov. 16:5) "An abomination to God is every proud one of heart." Now, the heart was only created in order to be a dwelling place for God, as it is written, (Ex. 25:8) "They shall build Me a sanctuary and I will dwell inside them." Inside them, really. As we read (Tikunei Zohar, Tikun 6, 22b) "Lucky is the one who makes Him a beautiful home in his heart." So, we see, the heart was only created in order to be a dwelling place for God, and God refuses to dwell anywhere but in a smashed and broken heart. That's why the wholeness of a heart is defined by the extent of its brokenness inside the person. Then when it possesses wholeness it is known as Jerusalem the Holy City, and it is said to have its King in residence. In contrast, God forbid, to the opposite, when a person has pride of heart, and it is known as Haughty."

ומה ענין הטיוול שהקב"ה מטייל שם, ולאן ילא כשאמר לו לבו לכה דודי נלא השדה. הנה איתא בספר דגל מחנה אפרים (ואתחנן ד"ה ואתחנן צ"ד) וז"ל להבין מה זה לב טוב ומהו הטוב השייך ללב כי בכל דבר לפי ערכו טובו דרך משל במשקה הוא הטוב כשמתוק לחיך ובמלבוש הטוב שלו הוא דרך אחר היינו הלצע כמו שחור או לבן או מתוקן כתקונה ובלב מהו הטוב שלו והשלימות בודאי הוא לב נשבר הוא הטוב והשלימות שבלב כמו (ישעיה נ"ז, ט"ו) אשכון ואת דכא וגוי' וכמו (תהלים נ"א, י"ט) זכחי אלהים רוח נשברה וגוי' וההיפוך גובה הלב כי (משלי ט"ז, ה') תועבת ה' כל גבה לב וגוי' והלב נברא להיות שוכן בו הקב"ה כדאיתא (שמות כ"ה, ח') ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגוי' בתוכם ממש וזכאה הוא מאן דעביד ליה דירה נאה בלבו, נמלא נברא הלב להיות משכן להקב"ה והקב"ה אינו שורה כי אם בלב נשבר ונדכה לכן שלימות הלב הוא להיות נשבר בקרבו ואז כשיש בו שלימות הוא מכונה בשם ירושלים עיר הקודש יקרא לה ומלכה בתוכה, לאפוקי חלילה כשיש בו גובה לב אזי יקרא בשם רום, עכ"ל עיי"ש.

Now, as is understood from Scripture and has been discussed above, God's desire is to do good for His creatures. But what does it mean when we say that God's heart is good? The same question posed by the *Degel Machaneh Ephraim* about the goodness of a human heart may be asked about the heart of God; what does it mean when we say that God is Good Hearted? Now, about the will of God we can say with ease, it is good because God's desire is to do good. But what good is God's heart? The answer to this question may be extrapolated from the answer the *Degel* gives to his question. The goodness of God's heart is also its brokenness, and God's heart breaks when it is denied access, when encountering a haughty, proud and overbearing human heart. For in the presence of a proud heart God's purpose and objective; 'to dwell etc. and also with the contrite and lowly of spirit,' for, 'them to build Me a sanctuary that I dwell inside them,' is frustrated. While there exists a haughty person in the world God cannot fulfil His word. It gives meaning to the double entendre in the verse, (Ex. 22:19) "He that sacrifices (to) God, shall be put to death," in contrast to the verse quoted above from Psalms, "The sacrifices of God are a broken spirit; A broken and a

contrite heart,' because God's heart, so to speak, is broken on the haughty pride of that conceited man. As the prophet said about the prideful, (Isa. 14:13-14) "But you said in your heart, 'I will ascend to heaven; I will raise my throne above the stars of God, And I will sit on the mount of assembly In the recesses of the north. I will ascend above the heights of the clouds; I will make myself like the Most High.'" The haughty person sacrifices God, so to speak, breaking God's heart. Thus we read in the Talmud, (Sotah 4b) "R. Yochanan said in the name of R. Shimon b. Yochai, Anyone with haughtiness of spirit, it is as though they worship idols."

ואם כי בלבו של הקב"ה ראונו להטיב לברואיו, מה טיבו של לבו כביכול, כמו שהקשה בעל הדגל מחנה אפרים לעיל, מה זה לב טוב ומתנו הטוב השייך ללב. דהא על הרגון שייך לאמר שהוא טוב כי ראונו להטיב, אבל הלב מה טיבו. אלא שלבו של הקב"ה ג"כ נשבר ונדכאה כשמואל לב האדם גבה ורם, כי אז נמנע ומתוסכל מטרתו יתצרך לשכון את דכא ושפל רוח, הוא מקדש שכינתו. כשיש אדם בעל גאווה בעולם א"א לו יתצרך לקיים דברו, צחי' זבח לאלהי"ם⁵²³ (שמות כ"ב י"ט), היפך צחי' זבחי אלהי"ם רוח נשברה, שלבו כביכול נשבר על גאות רום לב האדם ההוא, כמו שאמר הנביא לבעל גאווה, (ישעיה י"ד י"ג-ד) ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה וגו': אעלה על צמתי עב אדמה לעליון וגו'. כי הבעל גאווה זוכה לאלהים כביכול, שמשבר את לבו ית'. ולכן איתא (סוטה ד:) אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי כל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עוזד עזודת כוכבים, ע"כ.

In the liturgical poem, in praise of the 2nd century rabbi, Shimon Bar Jochai (Author: R. Shimon Ibn Lavi - Spain, 16th cent.) it is written, 'Let us make man' was said because of you. Meaning, the making of man described in the first chapter of Genesis, the perfect man, man in the image of God, about whom God said, (Gen. 1:26) 'Let us make man in our image etc,' was aimed at R Shimon B. Yochai. Nonetheless, that R. Akiba arose in the mind of God as a first thought, so to speak, is incontrovertible, as we read in the Talmud, (Menachoth 29b) "It arose thus in the thought before Me."

בזמר בר יוחאי מתואר רבי שמעון צענה, נעשה אדם נאמר בעצורך, כלומר שעשיית האדם השלם, אדם צלם אלהי"ם שאליו כוון הקב"ה במאמרו (בראשית א' כ"ו) נעשה אדם וגו', ככוונה על רבי שמעון. אולם האדם אשר במחשבתו ית' הוא רבי עקיבא בן יוסף, כמו דאיתא במנחות (כ"ט:) כך עלה במחשבתו על רבי עקיבא דווקא.

Abraham was the first - חכם - *Chacham* - Wise, for we read about him that he was the first to be called 'Aged' as it is written, (Gen 24:1) And Abraham was aged, getting on in years," and, as we read in the Talmud, (Kidushin 32b) R. Yossi Haglili said, '- זקן - *Zaqen* - Aged can only be used referring to someone who has acquired wisdom.' R. Akiba is the last to be called - חכם - *Chacham* - Wise, as we read in the Talmud, (Sotah 49b) 'With the death of R. Akiba the Arms of Torah disappeared and the wellsprings of wisdom were stopped.' Although we read in Scripture, (I Kings 5:10-11 'Now God gave Solomon wisdom and very great discernment and breadth of mind, like the sand that is on the seashore. Solomon's wisdom surpassed the wisdom of all the sons of the east and all the wisdom of Egypt.' from which it might be deduced that Abraham's gifts of wisdom ended up in Solomon's hands. Nevertheless, Solomon's wisdom was based in prophecy while R. Akiba's was not. We read in the Talmud (Bava Batra 12a) "Ameimar said, 'A *Chacham* - Wise one is greater than a Prophet.' R. Ashi said, 'It is so, for we read that a great man may teach something which is then,

⁵²³ כמבואר צפי' רש"י (שמות כ"ב י"ט) בא"ד וז"ל, ופירש לך כאן זבח לאלהים לומר לך מה זביחה עבודה הנעשית בפנים לשמים, ע"כ, עיי"ש.

As is explained in Rashi to Exodus, (22:19) "The verse stresses, "He that sacrifices (to) God," in order to alert you. For just as slaughtering is something usually done inside the sanctuary, for Heaven's sake..." Usually this verse is read, He that sacrifices to gods, shall be put to death.

later, proved to have already been said by R. Akiba, and sometimes a great man may teach something which is then, later, proved to have already been said by Moses at Sinai.' The tow of the tem, Abraham and R. Akiba inherited the 32 Paths of Wisdom that God put into His heart, as has been explained above.

והנה אברהם היה החכם הראשון, דהא כתיב ציה (בראשית כ"ד א') ואברהם זקן צה צימים וגו'⁵²⁴. ואיתא בגמ' (קידושין ל"ב:) רבי יוסי הגלילי אומר אין זקן אלא מי שקנה חכמה, ע"כ. ורבי עקיבא היה האחרון כדאיתא (סוטה מ"ט:) משמת ר"ע צטלו זרועי תורה ונסתתמו מעיינות החכמה ע"כ. ואע"פ דכתיב (מלכים א' ה' י"א-י"ב) ותרצ חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם וגו'. ויחכם מכל האדם וגו'. הא חכם עדיף מנביא כדאיתא בגמ' (צבא צתרא י"ב.) אמר אמימר חכם עדיף מנביא וכו', אמר רבא חדע דאמר גברא רבה מילתא ומתאמר משהיה דר' עקיבא צר יוסף כוותיה, ע"כ. ויירשו שניהם, אברהם אבינו ורבי עקיבא הל"צ נתיבות החכמה שהכניס הקב"ה צלבו, כדלעיל.

The heart is called Dwelling Place, and it is also called Sanctuary. Now, in order to make God a dwelling in the heart, a person must have a broken and contrite heart, but to make God a sanctuary in his heart, a person has to sanctify the Name of Heaven either with martyrdom or through pain and suffering.

הנה הלצ נקרא משכן ונקרא מקדש ג"כ. לעשות לו ית' משכן צלבו, זקוק האדם לשצרון לצ, אולם לעשות לו ית' מקדש צלבו, זקוק האדם לקדש שם שמים או צמיתת הגוף או ע"י עינוים וסיגופים קשים ר"ל.

It must be so. Existence dictates and obligates it. For, as has been explained, God constricts and wounds himself, so to speak, with the sensation of lack and desire for us. No greater *Tzimtzum* - Constriction of the Divine can be conceived of than that creation of a void within Himself to experience emptiness and desire, resembling nothingness, nullification and darkness in the center of God's Light. And all this was done by God in order to Sanctify his Name in Public, God's holiness in the heart of human beings, for that is the only way it happens, by us making a sanctuary for God in our hearts. Still, the fact remains, it was not necessary for God to do this to Himself, all of Creation was unneeded and uncalled for, as it is written, (Job 35:7) 'If you are righteous, what do you give to Him, Or what does He receive from your hand?' God is not comanded when He does what he does. If that is the case then God requires atonement, as we read in the Talmud, (Chulin 60b) God said, 'Bring an atonement for Me,' as has been explained at length in the third chapter. The first to come as a substitute for God was Abraham who offered himself as a sacrifice to sanctify the Name of God when it was not required of him, hurting himself in so doing, as we read above, for that reason he was undeserving of rescue and had to be rescued in merit of Jacob. The wheel turned, one thing caused another and eventually R. Akiba was caught up in an act of martyrdom for which he was not commanded, and which was counted as an act of self mutilation. That's why the divine echo had to announce, "Lucky are you, R. Akiba, that you are invited to life in the World to Come," as we read in the Talmud, (Berachoth 61b). Whould we not have known that R. Akiba has a place in the World to Come without a public announcement frrom Heaven? Perhaps not. Since R. Akiba martyred himself where he was not commanded to do so, one might have argued that he perfomed a sin, as was explained above.

⁵²⁴ אברהם ושרה היו הראשונים דכתיב צבס זקנה, כד"א (בראשית י"ח י"א) ואברהם ושרה זקנים וגו'.

Abraham and Sarah are the first to be called - זקן - *Zaqen* - Aged, as it is written, (Gen. 18:11) "Abraham and Sarah were aged."

וכן חייב להיות, כי כן חייב המליאות. כי למאוס זו ית', שחבל כזיכול בעלמנו בהרגש חסרון, כמו שהסברנו לעיל, שאין למאוס גדול מזה שכזיכול נעשה לורך לו ית' כמו חלל בקרבנו שעשה מקום להרגיש ריקנות שהיא כדוגמת אין ואפס וחשכה באמצע אורו ממש, והכל כדי לקדש שמו ברבים, קדושתו בלב אדם, שאנחנו עושים לו מקדש בתוכינו. אכן האמת הוא שלא היה לורך לו ית' כל הצריחה כד"א (איוב ל"ה ז') אם לדקת מה תתן לו או מה מידך יקח וגו'. והוא ית' אינו מלווה ועושה. וא"כ לריך כפרה, בחי' (חולין ס':) הביאו כפרה עלי, כמו שנתבאר בענין באריכות בפרק ג'. וזו תמורתו הראשון הצרחה אצונו שמסר עלמו על קידוש השם וחבל בעלמנו ג"כ בשלא היה מלווה, אכן נפדה בזכות יעקב. ונתגלגל הדבר עד שזו לרבי עקיבא שמת על קידוש השם וחבל בעלמנו ג"כ בשלא היה מלווה. ומשום הכא איתא בגמ' (ברכות ס"א:) יתה צת קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא, ע"כ. וקשה, וכי לא הוה ידעינן שרבי עקיבא היה מזומן לחיי עולם הבא, אלא שהוה אמינא שאזד חלקו משום שחבל בעלמנו וחב, כדפרישית.

One must conclude, from the direction these texts lead us, that the martyrdom of R. Akiba demands yet another martyrdom to atone for it, that his suffering is an unpaid debt, and yet another martyrdom will be demanded to atone for that atonement, and so on, as the prophet Isaiah says, (Isa. 40:16) "Even [all of] Lebanon is not enough to burn, Nor [all] its beasts enough for a burnt offering."

היוצא לנו מהדברים הללו כי מיתת רבי עקיבא עוד לריכה כפרה, ועוד לא ילא מידי חובתו, כד"א (ישעיה מ' ט"ז) ולצנון אין די צער וחיתו אין די עולה וגו'.

In my opinion this precisely is the question God asks of Abraham, as we read in the Talmud quoted above, (Shabbat 89b) God says to Abraham, 'Your children have sinned against Me.' Now, what is their sin? Precisely this that they died martyrs deaths when martyrdom was not required or commanded. Abraham, of course, replies, 'Let their sins be expunged through sanctification of Your Name,' precisely, because martyrdom is the only atonement possible for this sin, since the very beginning, God's own self constriction demanded it of Abraham. So, God goes Jacob who redeemed Abraham from death for having martyred himself for God's sake when not commanded to, saying, 'I will go and tell it to Jacob who had much pain in raising children, perhaps he will pray that I have mercy upon them.' God will say to Jacob, 'Your children have sinned,' and Jacob will reply, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name." To which God responds, "There is no wisdom to be learned from the aged nor any advice to be had from the young." There is an opinion quoted in the Talmud, (Sanhedrin 19b) that Jacob rescued Abraham from having to suffer pain in raising his children. So God comes to Jacob to discover what Jacob will answer. This answers a question asked about the text. Why when speaking to Abraham and Isaac does God say, 'Your children have sinned against Me,' while when speaking to Jacob God only says, 'Your children have sinned.'? It is because Jacob rescued Abraham from having to suffer in rearing his children, and in doing so made himself liable for precisely the same suffering. That's why God said, 'Perhaps Jacob, who went through such difficult times with his children, will pray I have compassion with My children and his children that they not have to keep going through the cycle of atoning with needless martyrdom for the sin of needless martyrdom?'

וני"ל שהא גופא קשיא שמקשה הקצ"ה לאצרהס, כדאיתא בגמ' (שבת פ"ט:) לעתיד לזא יאמר לו הקדוש צרוך הוא לאצרהס צניך חטאו לי, ומה חטאס, דווקא שנהרגו על קידוש השם דלא כהלכה. ומוצן תירוואו של אצרהס אצונו, אמר לפנוי רצונו של עולם ימחו על קדושת שמך, כי זאת כפרת חטא זה⁵²⁵. ילך הקצ"ה אלל יעקב אשר פדה את אצרהס ממתיה על

⁵²⁵ ולא הוקשה ליה לאצרהס כלל מה שהקצ"ה תובע חוב מהס אע"פ שעושים מה שמוטל עליהם לעשות, כמו דאיתא בצראשית רבה (נ"ו פסקה ד') ויאמר ילחק אל אצרהס אצו ויאמר אצו וגו', זא לו סמאל אלל אצונו אצרהס אמר ליה סבא סבא איצדה לך בן שניתן לך לק' שנה אתה הולך לשחטו וכי', א"ל למחר אומר לך שופך דם את חייב ששפכת דמו של בנך א"ל ע"מ כן, וכיון שלא הועיל ממנו כלום זא לו אלל ילחק וכי',

שנתן את עצמו ליהרג על קידוש השם שלא כהלכה. אמר הקב"ה אימר ליה ליעקב דהוה ליה לער גידול זנים אפשר דבעי רחמי עלייהו אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר לא בצבי טעמא ולא דדרדקי ענה. דהא יש שיטה שיעקב פעל שאצרהם לא ייוסר בצער גידול זנים כדאיתא (סנהדרין י"ט:) כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אצרהם וכי היכן מנינו זיעקב שפדאו לאצרהם אמר רב יהודה שפדאו מלער גידול זנים, ע"כ. לפיכך בא הקב"ה אלל יעקב. וזוה אפשר לתרץ מה שהוקשה, למה לא שאל לו דיוק מה ששאל מאצרהם ויחק, שאמר להם הקב"ה בניך חטאו לי, וליעקב אמר סתם בניך חטאו, ותו לא. כי יעקב פדה אצרהם מלער גידול זנים ונתחייב בעצמו לער גידול זנים. אולי יבקש רחמים בעד בני ובניו שלא יטרכו לכפר על מיתת קידוש השם שלא במקום ההלכה בעוד מיתת וכו'.

And this explains why it was precisely Isaac, whose death would have been a flagrant desecration of the Name of God, who argued with God about the fittingness of their punishment. As we read in the Midrash, (Gen. Rab. 56:5) 'When Abraham stretched out his hand to pick up the knife to slaughter his son the ministering angels began crying, as it is written, (Isa. 33:7) 'Lo, the Ereliim cry outside, Angels of Peace do weep bitterly.' What does it mean they cry outside? R. Azaria says, - חוצה - *Chutzá* - Outside is actually written - חצה - *Chitzá* - Bizarre. 'It is bizarre,' the angels cried, 'for a man to slaughter his child!' Isaac therefore says to God, "Master of the Universe, if someone who martyrs himself when not required to do so by the law is considered a self-mutilator, and this is Your will, then the thing will never have an end. It will always be both a *Mitzvah* - Virtue that drags another *Mitzvah* behind it, and an *Aveirah* - Sin which drags another *Aveirah* behind it simultaneously. And if it is one if those cycles from which it is impossible to escape because the atonement is never sufficient or complete, I am forced to say what my father, Abraham said, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name,' knowing full well that every uncalled for martyrdom must be atoned for with another of the same until the end of all times and the finish of all ends. But don't I know for certain, in fact, that this is not what You desire. Is it not much more preferable when You can rescue a Jewish soul from martyrdom. For we see that my ashes are piled on the altar before You as we read in many places in rabbinic literature, and as in the Midrash, (Torat Cohanim, Lev. 8) 'Why does the verse say, "Then will I remember my covenant with Jacob, and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.' Why is there no mention of memory regarding Isaac? Because it is as though Isaac's ashes are gathered in a pile on the altar before God, all the time.' And if I who was never slaughtered or martyred am constantly there before Your eyes, while my father who cast himself into a fiery furnace is considered a self-mutilator, it is obvious that I am bound to argue with You against allowing even a single soul of Israel to be hurt or lost."

ומשום הכי בא יחק אציו שאלו הרגתו היתה חילול השם כדאיתא במדרש (בראשית רבה נ"ו ה') בשעה ששלח אציו אצרהם את ידו ליקח את המאכלת לשחוט את בנו זכו מלאכי השרת בה"ד (ישעיה ל"ג ז') הן אראלם לעקו חולה וגו', מהו חולה רבי עזריה אמר חולה [חלה כתיב] חילה הוא צריה למיכס ית צריה, ע"כ. ואומר יחק לפניו ית' רבונו של עולם, אם הממית עצמו על קידוש השם ללא אורך וזדלל אנוס ליה הוה כחובל בעצמו, וזהו רלוך דווקא, א"כ אין לדבר סוף, דהוי מלוא הגוררת מלוא וגם עצירה הגוררת עצירה צבת אחת. ואם אי אפשר ללאת ידי החוב לעולם א"כ מוכרח אני

ע"כ, עיי"ש.

Abraham never asks the following question: Is it fair and just in God to demand atonement of the Jews for doing what is expected of them, that the 'sinful and unnecessary' act of martyrdom, for which they are to be punished, is required of every Jew in every age? Because Abraham's faith in God puts him far and beyond such a thought. As we read in the Midrash on the narrative of the *Akeida* - Binding of Isaac, (Gen Rab. 56:4) Isaac said to Abraham his father, 'Father,' he said. [The angel] Samael approached Abraham the Patriarch saying, 'Grandpa, Grandpa! Have you lost your heart? This is the son who was given to you when you were 100 years old and you're going to slaughter him? You realize, of course, don't you, that tomorrow God is going to call you to account. He'll say, "Murderer! Guilty! The blood of your own son, you spilled?"' Abraham answered him, 'Even so.'

לאמר כמו שאמר אברהם אבי שימחו העונות על קידוש השם, וכל מיתה וענוי על קידוש השם שלא נתצע להלכה יחייב עוד מיתה על קידוש השם כנגדו לכפר עליו, עד סוף כל הדורות וכל הקיץ. והלא הרבה יותר חייב לפניך הלל נשמות ישראל ממייתתם על קידוש השם דהא אפרי לצור לפניך כדאיתא בזכמה דוכת'⁵²⁶, וכדאיתא בתורת כהנים (ויקרא ח') למה נאמר באברהם וביעקב זכירה וזיחוק לא נאמר זכירה, שהוא כאילו אפרו לצור על גבי המזבח ע"כ, ואם אני שלא נשחטתי נזכר כזכות לעולמים, ואזי שגלה לכבשן האש על קדושת שמיר נחשב לחב, א"כ מוכרח אני להתוכך אתך ית' על עוד העדר נפש אחת מישראל.

Have we not seen with our own eyes events in which tens and hundreds of thousands of infants and nursing babies who were not commanded to die for the sanctification of God's Name, were martyred in a holocaust. And if it is the law that an uncalled-for martyrdom can only be atoned for with another such, where will we take sufficient atonements for their blood, who were slaughtered against the law?

ובעינינו ראינו וזימינו היו מאורעות שהומחו עוללים ויונקי שדים שלא נטווו על קדושת השם לאלפים ולרצבות בשואת רשעים, ואם דין הוא שכל מי שמת על קידוש השם צדלח אנוס יחייב עוד כפרה, מאין נקח עוד כפרות לכפר על דמם של אלו הנשפך שלא כדין וכדת.

In my opinion Isaac's argument is that the killing of a Jew is never a Sanctification of the Name of God, and always an incomparable desecration of the Name of God. Exactly as would have been the case if Isaac himself had been slaughtered on the altar. How bizarre it would be for God to desire and allow such a thing, the angels cried! That there still exists anywhere in the world a gentile who dares raise his hand against a Jew is nothing less than a manifestation of the Mishnaic dictum, (Mishna Sotah 9:15) In the footsteps of Messiah chutzpah will be most prevalent!

וני"ל שעלם טענת יחזק הוא שהריגת אחד מישראל הוא חילול השם שאין כמוהו בכל העולם, בדיוק כאילו נשחט הוא על המזבח, שחילול היה לו ית' כמו שטענו הארזלים. ושיש עוד העזה לאחד משבעים אומות העולם להרים יד על יהודי הוא הוא דאיתא (משנה סוטה ט"ו) בעקבות משיחא חלפא יבגא, ע"כ.

Isaac shows them God before their eyes. Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, etc." It was because Isaac himself looked into the *Shechinah* - Divine Dwelling Presence. However, as we read in the *Tikunei Zohar*, (Tikun 70, p.p. 136b) 'After R. Shimon and the brotherhood had been walking on the road a while, they asked him, 'Why does a baby come out of its mother's womb with its eyes closed?' He told them, "This is the secret of the verse, (Gen 27:1) "And it comes to pass that Isaac is aged, and his eyes are too dim for seeing." It was in the visions that they showed him while in the womb of his mother, many lights, as Ezekiel saw in the *Merkava* - Chariot, every fetus is shown visions compatible with the soul it has been given. It is shown the place from which its soul is hewn, and how it can return there if works at studying

⁵²⁶ (זבחים ס"ה.) מזבח מנח ידעי אמר רבי אלעזר ראו מזבח בני ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו ור' יחזק נפחא אמר אפרו של יחזק ראו שמונה צאותו מקום, ע"כ. (ברכות ס"ג:) ובהשחית ראה ה' וינחם מאי ראה אמר רב ראה יעקב אבינו דכתיב ויאמר יעקב כאשר ראם ושמואל אמר אפרו של יחזק ראה שנאמר אלהים יראה לו השב ע"כ.

Talmud, (Zevachim 65a) 'How did they know where to put the altar? R. Elazar says they could see an altar standing there with the angel, Michael the Great Prince standing upon it offering sacrifices. R. Yitzchak the Blacksmith says, they could see the ashes of Isaac, laying upon that spot.' In the Talmud, (Berachoth 62b) 'It is written, (I Chron. 21:15) "And God sent an angel to Jerusalem to destroy it: and as he was about to destroy, God saw, and He changed His mind." What did God see? Rav and Shmuel argue. Rav says, He saw Jacob the Patriarch, as it is written etc. Shmuel says, He saw the ashes of Isaac, as it is written, etc.'

the Torah and fulfilling the commandments, after being born. For then the place from which the soul is taken begins to light up, illuminating numbers of other souls. And it sees how number of *Merkava* - Chariots are steered for her sake. The fetus is thus taught the whole Torah. If later the child works at it, he remembers everything he was taught in his mother's womb. Later the fetus shown Gehenna, so that it knows what is in store for it should it deserve punishment for transgressing Torah Law, just as it was shown the rewards for obedience. Later, when being born out of its mother's womb it closes.'

אלא זה כונת מאמר הגמ', וז"ל, ומחוי להו ילחק הקדוש צרוך הוא צעינייהו, ע"כ. כי ילחק הלין בשכינה בשעת העקידה, אולם כדאיתא בתקו"ז (קל"ו: תקונא שצטין) לכתר דהוו אזלין בארחה רבי שמעון וחבריו, שאילו ליה, אמאי כד נפיק ינוקא ממעי אמה איהו עינוי סתימין, אמר לון ודאי דא איהו רזא ותכתיב עיניו מראות, צאלין מראות דאחזיאו ליה צמעי אמה כמה גבורין, כמה דחמא יחזקאל צמרכבה, לכל ינוקא אחזיין ליה כפוס דרגיה, אחזיין ליה מאתר דאיהו נשמתי, דאי ישתדל באורייתא וצפקודין, דינהיר הכוא אתר דאתנעילת נשמתי, צכמה נשמתי: ואיך נחתין צגינייה כמה מרכבות, ואולפין ליה כל אורייתא, ואי אשתדל צה אדכיר ליה כל מה דהוה אולפין ליה צמעי אמה, לכתר אחזיין ליה גיהנס, דאס עבר על פקודי אורייתא מהו עונשא דליה, כמה דאחזיאו ליה אגריה, לכתר דנפיק ממעי אמה סתימ: ע"כ.

Isaac has the ability to look at the Shechinah inside himself (see Ch. I Mishna 6) as was quoted above from the Book Bahir, What is His heart? לב - Lev - Heart = 32. They used to be indecipherable, but with them the world was created. What is 32? They are the 32 pathways. A parable of a king who was in the innermost chamber. The chambers numbered thirtytwo, and every chamber had its own pathway. Is it becoming to the king that everyone have access to him via the pathways? Isaac had the ability to enter into the innermost chamber to look at the glory of God, and this is an aspect of *Chokhma* - Wisdom he is able to teach all of us, his children. For we all still have this ability as well, as the Talmud continues, 'Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old, is Your name." This represents the apogee of redemption and the final completion of the Order of Creation. It brings to halt the continuous cycle of martyrdom and the atonement which triggers the demand for yet another atonement, once and for all. The reason is because Isaac shows everyone how to look at and see God with their own eyes. Although the God says explicitly, (Ex. 33:20) "For no man shall look at Me and live," and we all ought to die the instant we look at God, instead the redemption occurs and no one has to die. Because the reason God created the world was to be sanctified inside the Children of Israel, this happens precisely when we all look and see God inside each one of us, for then it becomes apparent that God never actually had to constrict or damage Himself by desiring us, that we in our desire, individually and collectively, to sanctify God within ourselves, brought the world into existence. God's Light, so to speak, has never been diminished, our own eyes have seen that it is so. There never was any diminution and no atonement was ever required, for God's quality, character and nature are out in the world and He is sanctified inside the Children of Israel.

שצילחק יש כח להסתכל על השכינה שצתוכו. והוא מה ששנינו לעיל מהספר הצבור, וז"ל, לב הוא שלשים ושתיים והיו סתומים ובהם נצרח העולם. מאי ל"ב, אמר ליה ל"ב נתיבות, משל למלך שהיה צחדרי חדרים ומנין החדרים ל"ב, ולכל חדר יש לו נתיב, נאה למלך זה להכנס הכל צחדרו על דרך נתיבותיו, ע"כ. שילחק היה לו הכח לכנס לתוך חדרי חדרים להסתכל בצבדו ית' וזהו הכחמה שלימד אותנו, שגם צנו עוד יש הכח הזו כדאיתא צגמ', מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה אלהיים אצינו גואלנו מעולם שמך, ע"כ. שהוא הגאולה וסוף ותכלית לגלגל החוזר היינו המיתה על קידוש השם שחוצע עוד מיתה כמוהו לכפר עליו, שמחוי להו ילחק הקדוש צרוך הוא צעינייהו, וכתוב (שמות ל"ג כ') כי לא יראני האדם וחי וגו'. וצאותו רגע ממש מתחייבים מיתה על ההצטה. ונגאלים ואינם מתים כי זו היה המערה ומגמתו ית' צציראת העולם שיתקדש שמו צתוך תוכיות כל אחד ואחד. שצזה נתגלה ומצורר שלא היה למאוס צו ית' מתחלה, דלא

נתמעט אורו דהא צעיינו מסתכלים ורואים אותו ית' ולא חבל בעצמו ואינו לריך כפרה, דהא ילא טיבו בכל העולם כולו ונתקדש בתוך בני ישראל⁵²⁷.

The chief lesson to take from this story of Isaac's dialogue with God is that it is absolutely forbidden and definitively prohibited to agree, the way Abraham and Jacob agreed, that even one of their children be hurt or lost or die, even for the sanctification of God's Name. To argue otherwise is to invoke God's mockery, 'neither reasoning from the aged, nor advice from the young.' The chief sanctification of God's Name will come from this, (Mic. 7:15) that "As in the days when you came out from the land of Egypt, I will show you miracles," and his Name will be magnified through His salvation of the Jewish People in general and in particular. Amen, may it so be.

ועיקר נקח ללמוד ממנו שאסור בהחלט להסכים כמו שהסכמו אברהם אבינו ויעקב אבינו שימות או יאבד או יעונה שום אחד מבני ישראל על קידוש השם, צחי' לא צסבי טעמא ולא צדרדקי עלה. ושטיקר קדושת שמו ית' יבא מזה שיראנו נפלאות כימי לאתנו מארץ מצרים (מיכה ז' ט"ו). ויתגדל שמיא רבה על ידי ישועת ישראל בכלל וצפרט. אמן כן יהי רלון.

Finished and completed
All praise to the Creator of the world
This second day of the order of,
"In this year of Jubilee, let every man go back to his heritage." (Lev. 25:13)
7th of Iyar - 5768.
Chicago, Illinois USA

תם ונשלם שצח לצורח עולם
יום שני לסדר בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו וגו'
ז' אייר תשס"ח לפ"ק
פה שיקאגא יל"ו

⁵²⁷ וגי'ל שיש גם ספר מיוחס ליצחק אבינו והיא ספר לעומת ספר יצירה. כי יצחק אבינו הוא היחידי בתנ"ך שאמר על עצמו (בראשית כ"ז ד') ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעצור תצרכך נפשי וגו'. ולא פחד להנות מעונג אכילת מטעמים. וגם ציווגו כתיב (בראשית כ"ו ח') וירא והנה יצחק מלחק את רבקה אשתו וגו'.

It seems to me that somewhere there ought to be a book attributed to Isaac as well, in contrast to Sefer Yetzira. Isaac is the only man in Scripture who said about himself, (Gen. 27:4) "Cook me delicacies the way I love it. Bring it to me and I will eat, in order that my soul bless you." Isaac was not afraid to enjoy food, nor was he averse to taking pleasure from life, as we see, regarding his marriage, (Gen. 26:8) "He looked and saw Isaac playing with Rebecca his wife."